

Η ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΑΝΩΤΑΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ

Α Γ Ω Γ Η Σ

του ανθρώπου, του πολίτου,
του σπουδαστού

ΤΙΜΗ ΕΝΔΕΚΑ

— 1960 —

Ἐγκόλπιον τοῦ Σπουδαστοῦ τῆς Α.Β.Σ.

Ἐγκόλπιον Σπουδαστοῦ

19045

Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολή
Ἐν Πειραιεῖ - 1960

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ἡ Σχολή διέθεσε τὸ ὑπ' ἀριθ. 16 τεῦχος τῶν «Νέων Α.Σ.Β.Σ.» τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1955]56 ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν θρησκευτικὴν, ἐθνικὴν καὶ πολιτικὴν ἀγωγὴν τοῦ σπουδαστοῦ. Ἡ καταπληκτικὴ ἐπιτυχία τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἐπέβαλε ν' ἀνατυπωθῇ καὶ βραδύτερον νὰ διαθέσωμεν τὰς ἀπὸ 274 μέχρι 496 σελίδας τοῦ «Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Ἡμερολογίου» (Ἀλμανὰκ 1959) τῆς Σχολῆς πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπόν. Ὁ δοθεὶς ἔπαινος παρὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀποτελεῖ τὴν πλέον πανηγυρικὴν καὶ ἐπίσημον βράβευσιν τῆς προσπάθειάς μας αὐτῆς.

Παραλλήλως συγχαρητηρίων ἐτύχομεν ἀπὸ ὑπουργούς, ἀνωτάτους δικαστικούς καὶ δημοσίους λειτουργούς, ἀπὸ πνευματικούς ἀνθρώπους καὶ ἐκπαιδευτικούς πάσης βαθμίδος, ἀπὸ ὁργανισμούς, οἰκονομικούς καὶ κοινωνικούς παράγοντας, ἀπὸ δήμους καὶ κοινότητες, ἀπὸ συνεταιρισμούς καὶ σωματεῖα καὶ ἀπὸ κοινούς πολίτας, ἅπαντες ἀναγνωρίζοντες ὅτι προσεφέραμεν στοιχεῖα πολύτιμα καὶ ὅτι ἡ ἔκδοσίς μας ἀπετέλεσεν ὄχι μόνον διὰ τοὺς σπουδαστὰς ἀλλὰ δι' ἅπαντας τοὺς πολίτας ἀληθινὸν «οἰάκιον τοῦ βίου». Τὸ «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον 1959», ἐξ 654 σελίδων, κατέστη πολύτιμον κόσμημα πάσης βιβλιοθήκης.

Μὲ χαρὰν ἐπομένως ἰδιάζουσαν καὶ ὑπερῆφανεian δεδικαιολογημένην προβαίνομεν εἰς τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν ἢ ὅποια οἶονεὶ ἀποτελεῖ ἀνατύπωσιν ἐπιβεβλημένην, διότι πρέπει μὲ τὸ «Ἐγκόλπιον» αὐτὸ νὰ ἐφοδιάσωμεν τοὺς νέους πρωτοετεῖς καὶ δευτεροετεῖς σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς, ὡς καὶ πάντα ἐνδιαφερόμενον διὰ τὸ ἔργον τῆς, πάντα συμπαραστάτην καὶ φίλον τῆς. Πολλοὶ εἶναι οἱ ζητοῦντες. Ἡ προβολὴ τῆς Σχολῆς εἶναι πρόδηλος.

Τὸ θέμα τῆς Πολιτικῆς ἰδίᾳ ἀγωγῆς ἔχει τύχει τοῦ ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρυματος, τὸ ὁποῖον ὥργάνωσε καὶ εἰδικὰ πρὸς τοῦτο «Σεμινάρια» Γυμνασιαρχῶν, Κοινοταρχῶν, Κοινοτικῶν Γραμματέων, ἀνδρῶν τῆς Τουριστικῆς Ἀστυνομίας κ.τ.λ.

Ἡ ἀγωγή κατέστη, πράγματι, ζέον θέμα εἰς τὸν τόπον μας, καὶ ἐξ ἄλλων λόγων γνωστῶν εἰς πάντας, ἀλλὰ καὶ κυρίως διότι ἔχει ν' ἀντιπαλαίῃ κατὰ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ πολίτου, ἢ τοῦ δημοσίου ὁργάνου, κατὰ τῆς παρεξηγήσεως τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων των, ἀλλ' ἰδιαίτερος κατὰ τῆς προπαγάνδας, ἢ ὁποία συσκοτίζει, φανατίζει καὶ διαστρέφει, ἐνῶ ἡ ἀγωγή προσπαθεῖ νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ πείσῃ*.

Ἡ παρούσα ἔκδοσις δὲν εἶναι βεβαίως προπαγανδιστική. Ὅπως ἀντιθέτως προσπαθεῖ νὰ διαπαιδαγωγήσῃ, νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ πείσῃ. Ὑπενθυμίζει, διδάσκει, φρονηματίζει, ἀπλῶς παραθέτουσα κείμενα. Ἡ ἀφορμὴ ἡ δώσασα τὴν εὐκαιρίαν, εἰς τὴν δημοσίευσιν τοῦ ὥς ἐλέχθη ἀνωτέρω τεύχους ὑπ' ἀριθ. 16 ὑπῆρξεν ἡ διαπίστωσις τῆς τραγικῆς ἀγνοίας τῶν προσερχομένων πρὸς ἀνωτέρας σπουδὰς νέων, ἢ ὁποία κατ' ἀνάγκην ὑποβιβάζει καὶ ἐμποδίζει τὸ δημιουργικὸν ἔργον πάσης Ἀνωτάτης Σχολῆς.

Τὸ παρὸν «Ἐγκόλπιον» παρέχει ὠλοκληρωμένα στοιχεῖα. Περιέχει ἐπίσης κείμενα ἄγνωστα εἰς τοὺς πολλοὺς ἢ δυσεύρετα. Βλέπει τὸ ἄτομον καὶ ὥς σπουδαστὴν ὥς μέλος ἐνὸς συνόλου, ὥς χριστιανόν, ὥς Ἕλληνα, ὥς πολίτην, ὥς εὐρωπαῖον, ὥς ἄνθρωπον γενικῶς. Ἐλπίζομεν καὶ εὐχόμεθα τὸ «Ἐγκόλπιον» τοῦ σπουδαστοῦ τῆς Α.Β.Σ.» νὰ γίνῃ καθοδηγητὴς ὅλων ὧσων πιστεύουν εἰς τὰ πανθρώπινα Ἰδανικά, τὰ Ἑλληνικά Ἰδανικά τῆς Ἑλευθερίας τοῦ Ἀτόμου καὶ τοῦ Συνόλου ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς Δικαιοσύνης ἀφ' ἑτέρου, συγκεντρομένων καὶ τῶν δύο εἰς τὴν ὠλοκληρωμένην ἔννοιαν τοῦ συγχρόνου ἀνθρωπισμοῦ.

Καθηγητὴς Στρ. Κ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ

*) Εἰς προσεχῇ δημοσιευθησομένῃ ἐργασίᾳ μας ὑπὸ τὸν τίτλον «Πολιτικὴ Ἀγωγή: Νέαι ἀπόψεις» ἀσχολούμεθα μὲ τὸ ἐξεχούσης σημασίας θέμα τοῦτο.

Τὸ παρὸν
ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΣΤΟΥ
ΤΗΣ Α. Β. Σ.
συνετάγη λήγοντος
τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτος 1959]1960
ἐπὶ Προεδρίας
ΣΤΑΥΡΟΥ Ἰω. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
καὶ Κοσμητείας
ΣΤΡΑΤΟΥ Κ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ

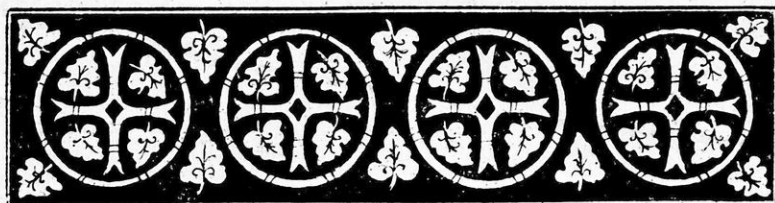
ἐτυπώθη δὲ καὶ ἐκυκλοφόρησε ἀρχομένου τοῦ
Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1960]1961 ἵνα χρησι-
μεύσῃ εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς σπουδαστὰς ὡς
«ἀσφαλὲς τοῦ βίου οἶάκιον»

Προμηθευθῆτε
ἀπὸ τὰ Κεντρικὰ Βιβλιοπωλεῖα
ΤΑ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ
(Ἑλμανάκ)
τῆς Σχολῆς

Ζητήσατε ἀπὸ τὴν Γραμματείαν
τὸ Βιβλιάριον τῶν Ἑκδόσεων τῆς Σχολῆς
Διανέμεται δωρεάν

Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου·
ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπα-
τήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ
τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

(Ἰωάν. Η', 12)

Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου.

Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε, Κύριε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου.

Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου.

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ Σου καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ Σου.

Κύριε, πρὸς σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου.

Κύριε τῶν Δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ· ἄλλον γὰρ ἐκτός Σου βοηθὸν ἐν θλίψεσιν οὐκ ἔχομεν.

Ἡ Δικαιοσύνη σου, Κύριε, Δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος Σου Ἀλήθεια.

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου.

Ἐπίβλεψον, Κύριε, ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἶδε καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ δεξιά Σου.

Π Ι Σ Τ Ε Υ Ψ

Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν.

Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα, πρὸ πάντων τῶν αἰώνων.

Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα.

Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.

Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· Οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

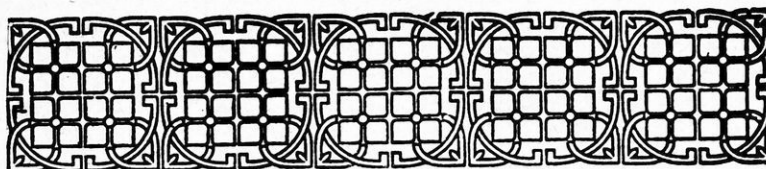
Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν.

Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν.

Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.

Κυριακή Προσευχή

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.

Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου.

Γενηθήτω τὸ θέλημά σου,

ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον

Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,

ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.

Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,

ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

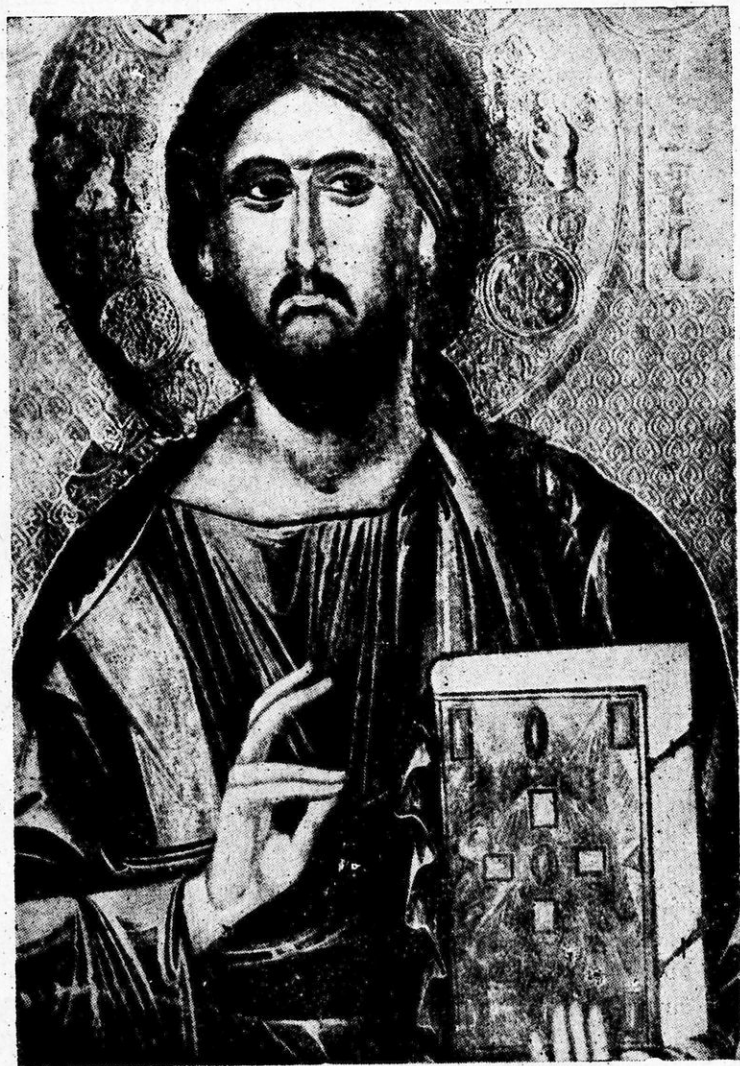

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία

Ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ α μαθηταὶ, 2 καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων³ μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν·⁴ μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται·⁵ μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. ⁶ μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται· ⁷ μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. ⁸ μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. ⁹ μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. ¹⁰ μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ¹¹ μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἰπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἑμοῦ· ¹² χαίρεται καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

²¹ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ²² Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκὴ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ²³ Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ²⁴ ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπάγε πρῶτον διαλλάγῃ τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθων πρόσφερε τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι μετ' αὐτοῦ, μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῶ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ· ²⁶ ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην.

²⁷ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ μοιχεύσεις. ²⁸ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁹ εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν· ³⁰ καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. ³¹ Ἐρρέθη δέ· ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. ³² Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχεύσθαι, καὶ ὃς

ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήση, μοιχᾶται. 33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. 34 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμοσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ· 35 μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. 37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν. 38 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. 39 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· 41 καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο· 42 τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. 43 Ἐκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. 44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶται τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖται τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖται τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, 45 ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 ἐὰν γὰρ ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς τίνα δικαίους καὶ ἀδίκους. 47 καὶ ἐὰν ἀσπάσῃσθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιῆτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; 48 Ἔσσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

ΣΤ' Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· 2 Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 σοῦ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. 4 Καὶ ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γυνάϊς τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 5 οὐ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξε τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. 6 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσῃτε ὥσπερ οἱ ἔθνηκοί, δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται· 7 μὴ οὖν ὁμοιωθῇτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὃν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτήσαι αὐτόν.

14 Ἐὰν γὰρ ἀφῇτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφῇτε τοῖς ἀνθρώποις

τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.¹⁷ σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι·¹⁸ ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι·²⁰ θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν·²² ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.²² Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμὸς· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς ᾖ ὅλον τὸ σῶμα σου φωτεινὸν ἔσται·²³ ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμα σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον;²⁴ Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεῖν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεῖν καὶ μαμωνᾷ.²⁵ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πίνητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσῃσθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεονόν ἐστί τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;²⁶ ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συναγούσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;²⁷ τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν ἓνα;²⁸ καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει·²⁹ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων.³⁰ Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον θαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφένυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι;³¹ μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πῖωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα;³² πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων.³³ ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.³⁴ Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία αὐτῆς.

Ζ'. Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθήτε·² ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν.³ τί δὴ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς;⁴ ἢ πῶς ἔρεις τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου;⁵ ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.⁶ Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων,

μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ρήξωσιν ὑμᾶς. 7 Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὕρησете, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. 8 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9 ἢ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; 12 Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεία ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. 14 τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν. 15 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἑσῶθεν δὲ εἰσι λύκοι ἄρπαγες. 16 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· μὴ τι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; 17 οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. 18 οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν, 19 πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 20 ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 22 πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῶ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; 23 καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. 24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν· 25 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον· 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

(Ματθαῖος, Κεφ. 5 — 7)

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διδάσκων ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Α' ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ

ΙΓ'. Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων κηλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.² καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάν-
τα καὶ πᾶσαν τὴν γινῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε
ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι.³ καὶ ἐὰν ψω-
μίσω πάντα τὰ ἐπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου
ἵνα καθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.⁴ Ἡ
ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη
οὐ περπερεύεται, οὐ φουσιῶται,⁵ οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ
ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζεται τὸ κακόν,⁶ οὐ χαίρει ἐπὶ
τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ,⁷ πάντα σιέγει, πάντα πι-
σιεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.⁸ ἡ ἀγάπη οὐδέποτε
ἐκπίπτει.

(Α'. Κορινθ. ιγ' 1—8)

Α'. ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

(Α'. Ἰωάν. δ' 7, 8, 12, 16)

Ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ
πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν.

Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν.

Ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγά-
πη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν.

Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ
μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κύριος Κύριος ΘΕΟΚΛΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκκλησιαστικής Πολιτικής

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ

Α' Τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

1. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν	34. Κυθήρων
2. Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας	35. Λαοίσης καὶ Πλαταμῶνος
3. Ἀλεξανδρουπόλεως	36. Λευκάδος καὶ Ἰθάκης
4. Ἀργολίδος	37. Λήμνου
5. Ἀρτης	38. Μαντινείας καὶ Κυνουρίας
6. Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος	39. Μαρωνείας
7. Βεροοίας καὶ Ναούσης	40. Μεσσηνίας
8. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως	41. Μηθύμνης
9. Γρεβενῶν	42. Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης
10. Γυθείου καὶ Οἰτύλου	43. Μυτιλήνης
11. Δημητριάδος	44. Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας
12. Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος	45. Νευροκοπίου καὶ Ζιχνῶν
13. Δράμας	46. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης
14. Δρυϊνουπόλεως καὶ Πωγωνιανῆς	47. Ξάνθης
15. Ἐδέσσης καὶ Πέλλης	48. Παραμυθίας, Φιλιατῶν κλπ.
16. Ἐλασσῶνος	49. Πάφου καὶ Νάξου
17. Ἐλευθερουπόλεως	50. Πατρῶν
18. Ζακύνθου	51. Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου
19. Ἡλείας	52. Σάμου καὶ Ἰκαρίας
20. Θεσσαλιώτιδος κλπ.	53. Σερβίων καὶ Κοζάνης
21. Θεσσαλονίκης	54. Σερῶν καὶ Νιγρίτης
22. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας	55. Σιδηροκάστρου
23. Θήρας	56. Σισανίου καὶ Σιατίστης
24. Ἱερισσοῦ, Ἀγ. Ὁρους κλπ.	57. Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου κλπ.
25. Ἰωαννίνων	58. Τρίκκης καὶ Σταγῶν
26. Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας	59. Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας
27. Καρυστίας καὶ Σκύρου	60. Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης
28. Κασσανδρείας	61. Φθιώτιδος
29. Καστορίας	62. Φιλίππων, Νεαπόλεως κλπ.
30. Κερκύρας καὶ Παξῶν	63. Φλωρίνης
31. Κεφαλληνίας	64. Φωκίδος
32. Κίτρους	65. Χαλκίδος
33. Κορινθίας	66. Χίου

Β' Κρήτης καὶ Δωδεκανήσου

1. Μητρόπολις	Κρήτης
2. Ἐπισκοπὴ	Ἀρκαδίας
3. »	Ρεθύμνης—Ἀγλοποτάμου
4. »	Κυδωνίας—Ἀποκορώνου
5. »	Λάμπης καὶ Σφακίων
6. »	Ἱεράς καὶ Σητείας
7. »	Πέτρας
8. »	Κισσάμου καὶ Σελήνου
9. Μητρόπολις	Ρόδου
10. »	Κῶ
11. »	Κάσου καὶ Καρπάθου
12. »	Λέρον καὶ Καλύμνου

Ρητὰ τῆς Ἀγίας Γραφῆς

Ἐκ τῆς Συλλογῆς τοῦ κ. Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὁ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν» (Ἰωάν. α' 1 — 5).

«Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς» (Ἰωάν. η' 12).

«Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲν Ἕλληνα, οὐκ ἔνι δούλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἓστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. γ' 28).

«Ἐγὼ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις» (Γαλ. ε' 13).

«Ὁ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἰ δὲ ἀλλήλων δάκνυτε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε» (Γαλ. ε' 15).

«Ὁ εἰς σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει· ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον» (Γαλ. στ' 7 — 8).

«Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ» (Δευτερονόμ. η' 3).

«Χριστὸς ἐλθὼν εὐηγγελίσαστο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς» (Ἐφεσ. β' 17).

«Κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἵνα δώῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μήκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. γ' 14 — 19).

«Παρακαλῶ ὑμᾶς ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ» (Ἐφεσ. δ' 1 — 2).

«Εἰς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα· εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν» (Ἐφεσ. δ' 5 — 6).

«Ἀποθέμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ἐνδύσασθε τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας» (Ἐφ. δ' 22—24).

«Ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ· ὅτι ἐσμέν ἀλλήλων μέλη» (Ἐφεσ. δ' 25).

«Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιᾷτω ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχῃ μεταδίδοναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι» (Ἐφεσ. δ' 28).

«Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορεύεσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν» (Ἐφεσ. δ' 29).

«Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ» (Ἐφεσ. δ' 31).

«Γίνεσθε εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὖσπλαγχοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ἡμῖν» (Ἐφεσ. δ' 32).

«Περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας» (Ἐφεσ. ε' 2).

«Ἡτέ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε» (Ἐφεσ. ε' 8).

«Ὁφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ· οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν» (Ἐφεσ. ε' 28 — 29).

«Ἐκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἀγαπάτω ὡς ἑαυτὸν» (Ἐφεσ. ε' 33).

«Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ» (Ἐφεσ. στ' 1).

«Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔση μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἐφεσ. στ' 2 — 3).

«Οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. στ' 4).

«Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων» (Ἰακώβ. α' 17).

«Ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργὴν» (Ἰακώβ. α' 19).

«Γίνεσθε ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ» (Ἰακώβ. α' 22).

«Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκεπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου» (Ἰακώβ. α' 27).

«Τί τὸ ὄφελος ἔαν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; ἔαν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι ὥσι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, εἴπῃ δὲ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; Οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἔαν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστὶ καθ' ἑαυτὴν» (Ἰακώβ. β' 14 — 17).

«Ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν» (Ἰακώβ. β' 20).

«Ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστίν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστὶ» (Ἰακώβ. β' 24 καὶ 26).

«Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον» (Ἰωάν. α' 9).

«Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἔαν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. Ὁ λέγων, ἐγνώκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστὶ, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ὅς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται» (Ἰωάν. Α', β' 3 — 5).

«Πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει» (Β' Ἰωάν. 9).

«Τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα

πράσσω μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα» (Ἰωάν. γ' 19 — 21).

«Ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ» (Α' Ἰωάν. δ' 7, 8).

«Θεὸν οὐδεὶς πώποτε θεάσεται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν» (Α' Ἰωάν. δ' 12).

«Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α' Ἰωάν. δ' 16).

«Ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν ὃν ἐώρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἐώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν;» (Α' Ἰωάν. δ' 20).

«Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ» (Α' Ἰωάν. δ' 21).

«Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. Αὕτη γάρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσὶν» (Α' Ἰωάν. ε' 2, 3).

«Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ» (Α' Ἰωάν. β' 9, 10).

«Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι Ἐκεῖνος ὑπὲρ ὧν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθεῖναι. Ὅς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;» (Α' Ἰωάν. γ' 16 — 17).

«Μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ» (Α' Ἰωάν. γ' 18).

«Ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἀρχὴ καὶ τέλος» (Ἀποκ. Ἰωάν. κβ' 13).

«Ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεὰν» (Ἀποκ. κα' 6).

«Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς»
(᾿Αποκ. ᾿Ιωάν. β΄ 10).

«Ἐγὼ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστω
κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν» (᾿Αποκ. β΄ 23).

«Ἴδου ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἔάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς
μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω
μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ» (᾿Αποκ. ᾿Ιωάν. γ΄ 20).

«Αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν» (Α΄
᾿Ιωάν. ε΄ 4).

«Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου» (᾿Ιωάν. θ΄ 5).

«Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν
αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν.
Ἐάν μή τις μέινῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθῃ ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθῃ, καὶ
συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται» (᾿Ιωάν. ιε΄
5 — 6).

«Χριστὸς Ἰησοῦς ἐγεννήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ
ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κορινθ. α΄ 30).

«Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδώτω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων δρώματα
ὁμοίως ποιεῖτω» (Λουκ. γ΄ 11).

«Εἰ ἀγαπάτε τοὺς ἀγαπῶντες ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ
οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἔάν ἀγαθοποιήτε
τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ
τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν» (Λουκ. στ΄ 32, 33).

«Καλὸν τὸ ἅλας· ἐάν δὲ καὶ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθῆσεται;
οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό» (Λουκ.
ιδ΄ 34, 35).

«Μὴ τι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην;
οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ; οὐ γὰρ ἐστὶ κρυπτὸν ὃ ἐάν μὴ φανε-
ρωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν» (Μαρκ. δ΄
21, 22).

«Οὐδεὶς λύχνον ἄφας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθη-
σιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθουσιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι δλέπωσι τὸ φῶς».
(Λουκ. η΄ 16).

«Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι πάνω
ὅρους κειμένη· οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον,
ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οὕτω λαμψάτω

τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. ε' 14—16).

«Ὑμεῖς ἐστέ τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύσει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Ματθ. ε' 13).

«Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτείνειν· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ» (Ματθ. ι' 28).

«Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται» (Ματθ. γ' 10 καὶ ζ' 19).

«Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγὸνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλλιον ἓν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο» (Ματθ. ε' 38 — 41).

«Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; καὶ ἐὰν ἀσπάσσησθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν;» (Ματθ. ε' 43-47).

«Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σοὺ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ» (Ματθ. στ' 1 — 4).

«Ἐὰν ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν» (Ματθ. στ' 14 — 15).

«Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής» (Ματθ. κατ' 41).

«Τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς» (Ματθ. ε' 42).

«Μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τοῦναντίον δὲ εὐλογούντες, εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε» (Α' Πέτρ. γ' 9).

«Ὁ θέλων ζῶν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθάς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλήσαι δόλον» (Α' Πέτρ. γ' 10).

«Πάντες οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν» (Πράξ. β' 44, 45).

«Τοῦ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά» (Πράξ. δ' 32).

«Οὐδὲ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκίῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδοδο δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν» (Πράξ. δ' 34, 35).

«Τὸ ἀργυρίον σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι» (Πράξ. η' 20).

«Ἄρα γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; Πῶς ἂν δυναίμην, ἐὰν μὴ τις ὁδηγήσῃ με» (Πράξ. η' 30).

«Οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός, ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἔστιν» (Πράξ. ι' 34, 35).

«Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. ιδ' 22).

«Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ δύναμις Θεοῦ ἔστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι· δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν» (Ρωμ. α' 16, 17).

«Τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν» (Ρωμ. η' 28).

«Εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν;» (Ρωμ. η' 31).

«Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ὁ δὲ Κύριος ἀνταποδώσει σοι ἀγαθὰ» (Παροιμ. κε' 21, 22 καὶ Ρωμ. ιβ' 20).

«Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταράσθε» (Ρωμ. ιβ' 14).

«Τοῖς πλουσίοις παράγγελλε ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς» (Α' Τιμ. στ' 18 — 19).

«Ῥίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φυλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναις πολλαῖς» (Α' Τιμοθ. στ' 10).

«Μητέρα μεγαλόψυχη, σιὸν πόνο
καὶ στή δόξα».

Δ. Σολωμός

«Θέλω νὰ γίνω ὥραϊον δεῖγμα
Ἀνθρώπου καὶ Ἑλλήνος. Αὐτὸ ἀξί-
ζει νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς μιᾶς ζωῆς».

Ι. Δραγούμης

«Μακάριοι οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες,
ποὺ ἔκαμαν τὴν Πατρίδα των καὶ πά-
λιν πανανθρώπινον ἔμβλημα».

Ο ΡΗΓΑΣ

Ἦτο πρωτομάρτυς τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας Ρήγας Βελεστινλῆς ἐστάθη μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας πνευματικὰς καὶ ἡ μεγίστη πολιτικὴ ἑλληνικὴ φυσιογνωμία τοῦ 18ου αἰῶνος. Εἰς ἐφηβικὴν ἡλικίαν ἐνίωσε τὸν πόνον τοῦ σκλάβου καὶ ἔζησε τὰς φρικαλεότητας τῶν ἀτάκτων σιφῶν τὰ ὅποια ἐπέστρεφον ἀπὸ τὴν καταστολὴν τῆς ἑλληνικῆς ἐξεγέρσεως τοῦ 1770, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ Ρωσοτουρκικοῦ πολέμου.

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἔζησε μέσα εἰς τὸ περιβάλλον τῶν συμβιβασμένων σκλάβων καὶ εἰς τὴν Ρουμανίαν ἐγνώρισε τὴν ζωὴν τῶν ἐξηρημένων ἡγεμονιῶν. Παντοῦ, ὅμως, ἡσθάνθη τὸ χέρι τῆς Τυραννίας ἀνυπόφορα βαρὺ καὶ τὴν μέθοδον τῶν συμβιβασμῶν διὰ τὴν ἐπιβίωσιν πολὺ ἀηδιαστικὴν. Εἰς τὰς ἑλληνικὰς παροικίας τῆς διασπορᾶς τὰ πρᾶγματα εἶναι καλύτερα καὶ ὁ ξείδωρος ἀῆρ τῆς ἐλευθερίας ποὺ ἤρχετο ἀπὸ τὰ κηρύγματα τῶν ἐγκυκλοπαιδιστῶν καὶ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἐγέμισε τοὺς πνεύμονας τοῦ Ρήγα μὲ ἀπελευθερωτικὰς ἐλπίδας.

Ἐκεῖ, εἰς τὴν Βιέννην καὶ τὴν Τεργέστην, διεμορφώθησαν εἰς συγκεκριμένα κηρύγματα ἀπελευθερώσεως ὅλοι οἱ καημοὶ τοῦ Ρήγα διὰ τὴν δυστυχίαν τῶν ὑποδοῦλων τοῦ σουλτάνου. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐξώρμησε διὰ νὰ συστήσῃ καὶ ἐξαπλώσῃ τὴν ἐπαναστατικὴν τοῦ Ἑταίριαν καὶ ἐκεῖ συνέταξε τὸ «Ἐπαναστατικὸν Μανιφέστον» τοῦ καὶ τὰ πατριωτικά του θούρια, μὲ σκοπὸν τὴν ἐξέγερσιν τῶν σκλάβων καὶ τὴν ἐγκαθίδρυσιν ἐνὸς δημοκρατικοῦ Κράτους ἰσοτιμίας καὶ ἰσοπολιτείας ἐπὶ τῶν ῥερίπων τῆς τουρκικῆς τυραννίας.

Ἦ Ρήγας ἐστάθη κατὰ πολὺ περισσότερον ἀπὸ ἐθνικὸς κήρυξ ἐλευθερίας. Τὸ ὄνειρόν του ὑπῆρξε μία Δημοκρατία ἐλευθέρων ἀνθρώπων, ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος, ἐκεῖ ὅπου ἡ σουλτανικὴ Τουρκία εἶχε ἐπὶ αἰῶνας θεμελιώσῃ ἓνα καθεστὼς τυραννικῆς καταπίεσεως. Ἐκάλεσε εἰς ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα Ἑλληνας, Βουλγάρους, Βλάχους, Τούρκους, Λαζοὺς, Ἀλβανούς, καὶ ὅλους τοὺς λαοὺς ποὺ ἦσαν κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα τοῦ τυράννου.

Δυστυχῶς, ἡ προδοσία καὶ ἡ πολιτικὴ σκοπιμότης ἔθεσαν σύντομον τέρμα εἰς τὴν πλήρη δραστηριότητα τῆς ζωῆς τοῦ ἐπαναστάτου, διότι, 40 μόλις ἐτῶν ἐξετελέσθη ἀπὸ τὸν παῖδα τοῦ Βελιγραδίου, ὅπου τὸν παρέδωσαν αἱ Αὐστριακαὶ Ἀρχαί, καὶ τὸ πτώμα του, μαζὶ μὲ τὰ πτώματα ἄλλων ἐπὶ πατριωτῶν, ἐρρίφθη εἰς τὸν Δούναβι.

Αἱ κατόπιν ἐποχαὶ ἔκριναν τὸν Ρήγαν μὲ τὰ ἰδικὰ τῶν μέτρα. Αὐτὸ εἶναι λάθος. Ἦ «Ἑλληνικὴ Δημοκρατία» τοῦ Ρήγα εἶναι περισσότερον προβολὴ τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἐπιδιώξεων τοῦ 17ου αἰῶνος παρὰ κράτος ἐθνικὸν ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἔννοιαν τῆς ἐθνότητος. Διὰ τοῦτο, ὅμως, ὁ Ρήγας ἐξακολουθεῖ νὰ μένῃ ἀκόμη καὶ σήμερον, πρωτοπόρος ἐνὸς Κινήματος ποὺ ἐφιλοδόγησε νὰ στηρίξῃ τὴν εἰρηνικὴν διαβίωσιν τῆς Βαλκανικῆς καὶ τῆς ἐγγὺς Ἀσίας ἐπὶ τῆς Ἰσοτιμίας καὶ τῆς Ἐλευθερίας.

Σ. Σταυρόπουλος

ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΤΟΥ ΡΗΓΑ

(*“Ὅπως ἐκτίθενται εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ «Ἐπαναστατικοῦ τοῦ Μανιφέστου» τοῦ 1797 καὶ τὰ πατριωτικά του ἄσματα.*)

Ὁ Νόμος εἶναι ἐκεῖνη ἡ ἐλευθέρᾳ ἀπόφασις, ὅπου μὲ τὴν συγκατάθεσιν ὅλου τοῦ λαοῦ ἔγινε ... Ὁ Νόμος ἔχει πάντοτε νὰ προστάξῃ ὅτι πρᾶγμα εἶναι δίκαιον καὶ ὠφέλιμον εἰς τὴν συγκοινωνίαν τῆς ζωῆς μας καὶ νὰ ἐμποδίζῃ ἐκεῖνο ὅπου μᾶς βλάπτει.

(*“Ἀρθρ. 4 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»*)

Ἡ Ἐλευθερία εἶναι ἐκεῖνη ἡ δύναμις ὅπου ἔχει ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ νὰ κάμῃ ὅλον ἐκεῖνο, ὅπου δὲν βλάπτει εἰς τὰ δίκαια τῶν γειτόνων του. Αὐτὴ ἔχει ὡς θεμέλιον τὴν φύσιν, διότι φυσικὰ ἀγαπῶμεν νὰ εἴμεθα ἐλεύθεροι ἔχει ὡς κανόνα τὴν δικαιοσύνην, διότι ἡ δικαία ἐλευθερία εἶναι καλὴ· ἔχει ὡς φύλακα τὸν Νόμον, διότι αὐτὸς προσδιορίζει ἕως ποῦ πρέπει νὰ εἴμεθα ἐλεύθεροι. Τὸ ἠθικὸν σύνορον τῆς Ἐλευθερίας εἶναι τοῦτο τὸ ῥητόν: Μὴ κάμῃς εἰς τὸν ἄλλον ἐκεῖνο ὅπου δὲν θέλεις νὰ σὲ κάμουν.

(*“Ἀρθρ. 6 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»*)

Ἡ κοινὴ ἐπιβεβαίωσις καὶ σιγουρότης¹ τοῦ κάθε πολίτου συνίσταται εἰς τὴν ἐνέργειαν ὅλων τῶν πολιτῶν. Ἦγουν, νὰ στοχαζώμεθα πὼς ὅταν πάθῃ ἓνας τίποτες κακόν, ἐγγρίζονται ὅλοι, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ βεβαιώσωμεν² εἰς τὸν καθένα τὴν μεταχειρίσιν καὶ τὴν προφύλαξιν τῶν δικαίων του. Αὐτὴ ἡ σιγουρότης θεμελιώνεται ἐπάνω εἰς τὴν αὐτεξουσίτητα τοῦ ἔθνους· ἤγουν, ὅλον τὸ ἔθνος ἀδικεῖται, ὅταν ἀδικεῖται ἓνας μόνος πολίτης.

(*“Ἀρθρ. 23 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»*)

Τὰ ὀφίλκια³ τῆς Πατρίδος εἶναι καθαντὸ πρὸς καιρὸν, ὅσον θέλει καὶ κρίνει εὐλογον ἡ Διοίκησις· αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ξεχωρισταὶ τιμαὶ μῆτε ὡς ἀνταμοιβαὶ ἀλλ’ ὡς χρῆς ἀπαραίτητα τῶν πολιτῶν εἰς τὸ νὰ δουλεύουν τὴν πατρίδα των.

(*“Ἀρθρ. 30 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»*)

Ὅταν ἓνας μόνος κάτοικος τοῦ βασιλείου τούτου⁴ ἀδικηθῇ, ἀδικηταὶ ὅλον τὸ βασίλειον· καὶ πάλιν, ὅταν τὸ βασίλειον ἀδικητῇ ἡ πολεμῇται, ἀδικεῖται ἡ πολεμεῖται κάθε πολίτης. Διὰ τοῦτο δὲν ἡμπορεῖ ποτὲ κανεὶς τὰ εἰπεῖν ὅτι ἡ τάδε χώρα πολεμεῖται, δὲ μὲ μέλει, διατὶ ἐγὼ ἡσυχάζω εἰς τὴν ἰδικήν μου· ἀλλ’ ἐγὼ πολεμοῦμαι, ὅταν ἡ τάδε χώρα πάσχη, ὡς μέρος τοῦ ὅλου ὅπου εἶμαι ...

(*“Ἀρθρ. 34 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»*)

Ὅταν ἡ Διοίκησις βιάξῃ, ἀθετῇ, καταφρονῇ τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ καὶ δὲν εἰσακούῃ τὰ παράπονά του, τὸ νὰ κάμῃ τότε ὁ λαὸς ἢ κάθε μέρος

1) Ἀσφάλεια. 2) Διασφαλίσωμεν. 3) Ἀξιώματα. 4) Τοῦ Κράτους πού ἐσχέ βίαζεν ὁ Ρήγας.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΤΙΜΟΥΝ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ

Ρήγας Φεραίος ἢ Βελεστινλῆς ἢ Θεσσαλός

[Ἀντώνιος Κυριαζῆς, 1757 — 1798]

Καλλίτερα μιᾶς ὥρας
ἐλεύθερη ζωὴ
παρὰ σαράντα χρόνια
σκλαβιὰ καὶ φυλακὴ.

τοῦ λαοῦ ἐπανάστασιν, νὰ ἀρπάξῃ τὰ ἄρματα καὶ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς τυράννους του, εἶναι τὸ πλέον ἱερὸν ἀπὸ ὅλα τὰ δίκαιά του καὶ τὸ πλέον ἀπαραίτητον ἀπὸ ὅλα τὰ χρέη του. "Αν εὐρίσκωνται, ὅμως, εἰς τὸν τόπον ὅπου εἶναι περισσότεροι τύραννοι, οἱ πλέον ἀνδρεῖοι πατριῶται καὶ φιλελεύθεροι πρέπει νὰ πιάσουν τὰ περάσματα τῶν δρόμων καὶ τὰ ὕψη τῶν βουνῶν, ἐν ὅσῳ νὰ ἀνταμωθοῦν πολλοί, νὰ πληθύνῃ ὁ ἀριθμὸς των, καὶ τότε νὰ ἀρχίσουν ἐπιδρομὴν κατὰ τῶν τυράννων ...

(ἜΑρθρ. 35 ἀπὸ τὰ «Δίκαια τοῦ Ἀνθρώπου»)

Κανένας πολίτης δὲν ἐξαίρεται ἀπὸ τὴν τιμίαν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ συνεισφέρει, κατὰ τὴν δύναμιν καὶ τὰ πλοῦτή του, τὰ εἰς δημοσίας ἀνάγκας δοσίματα.

(ἜΑρθρ. 101 τοῦ Συντάγματος τοῦ Ρήγα)

"Ολοὶ οἱ Ἕλληνες εἶναι στρατιῶται ὅλοι πρέπει νὰ γυμνάζωνται εἰς τὰ ἄρματα καὶ νὰ οἰχθον εἰς τὸ σημάδι· ὅλοι πρέπει νὰ μανθάνουν τὴν τακτικὴν, ὥς καὶ αἱ Ἕλληνίδες βαστοῦν μιζάρκια¹ εἰς τὸ χέρι, ἂν δὲν εἶναι ἐπιτήδεια εἰς τὸ τουφέκι.

Δὲν πρέπει νὰ εἶναι κανένας πρωτοστάτωρ, ἤγουν νὰ ἔχῃ ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς Δημοκρατίας, γῆς καὶ θαλάσσης, εἰς τὸ χέρι του.

Ἡ διαφορὰ τῶν πολεμικῶν βαθμῶν (ἤγουν χιλιάρχος, στρατηγός), ὅπου ἔχουν οἱ ἀξιωματικοί, τὰ ξεχωριστὰ σημεῖα των καὶ ἡ ὑποταγὴ των ἀπλῶν στρατιωτῶν εἶναι μόνον ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ἡ δοῦλενσις τοῦ πολέμου. καθὼς τελείωσις, ὅμως, εἶναι ὅλοι ἴσοι καὶ ἀδελφοί.

(ἜΑρθρ. 109, 110, 111 τοῦ Συντάγματος τοῦ Ρήγα)

Ἀπὸ τὸν «Θούριον»

Καλλιό 'ναι μιᾶς ὥρας ἐλευθέρη ζωὴ
παρὰ σαράντα χρόνοι σκλαβιά καὶ φυλακῇ

Τί σ' ὠφελεῖ ἂν ζήσης καὶ εἶσαι στὴ σκλαβιά :

Κάλλιο γιὰ τὴν Πατρίδα κανένας νὰ χαθῇ
ἢ νὰ κρεμάσῃ φοῦντα γιὰ ξένον στὸ σπαθί

Ὁ Βασιλεὺς τοῦ Κόσμου, ὀρκίζομαι εἰς Σὲ
στὴν γνώμην τῶν Τυράννων νὰ μὴν ἐλθῶ ποτέ !
Μήτε νὰ τοὺς δουλέψω, μήτε νὰ πλανηθῶ
εἰς τὰ ταξίματά τους, γιὰ νὰ παραδοθῶ.

Ἐν ὅσῳ ζῶ στὸν κόσμον, ὁ μόνος μου σκοπὸς
γιὰ νὰ τοὺς ἀφανίσω, θὲ νὰ 'ναι σταθερός.
Πιστὸς εἰς τὴν Πατρίδα, συντρίβω τὸν ξυγόν,
ἀχώριστος γιὰ νὰ 'μαι ἐπὶ τὸν στρατηγόν.
Κι ἂν παραβῶ τὸν ὄρκον, ν' ἀστράγ' ὁ οὐρανὸς
καὶ νὰ μὲ κατακάψῃ νὰ γένω σὰν καπνὸς !

1) Τόξα.

Καὶ ἐσὺ ἀθάνατη, ἐσὺ θεία,
ποῦ ὅ,τι θέλεις ἠμπορεῖς,
εἰς τὸν κόσμον, Ἐλευθερία,
ματωμένη περπατεῖς!

(Δ. Σολωμοῦ : Ἀπὸ «τὸν Ὕμνον εἰς τὴν Ἐλευθερίαν»)

Δ. Σ Ο Λ Ω Μ Ο Υ

Ὕμνος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν

Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη
Τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερή,
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὄψη,
Ποὺ μὲ βιά μειράει τὴν γῆ.

Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ Ἱερά,
Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη
Χαῖρε, ὦ χαῖρε, Ἐλευθεριά!

Ἐκεῖ μέσα ἐκατοικοῦσες
Πικραμένη, ἐντροπαλή,
Κι ἔνα στόμα ἀκαρτεροῦσες,
Ἐλα πάλι, νὰ σοῦ πῇ.

Ἀργεῖε νᾶλθῃ ἐκείνη ἡ μέρα,
Καὶ ἦταν ὅλα σιωπηλά,
Γιατὶ τὰ ὅσκιζε ἡ φοβέρα,
Καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά.

Δυστυχής! παρηγορία
Μόνη σοῦ ἔμενε, νὰ λὲς
Περασμένα μεγαλεῖα
Καὶ διηγώντας τα νὰ κλαῖς.

Καὶ ἀκαρτέρει, καὶ ἀκαρτέρει
Φιλελεύθερη λαλιά,
Ἐνα ἐκτύπασε τ' ἄλλο χέρι
Ἀπὸ τὴν ἀπελπισιά.

Κι' ἔλεις· πότε, ἄ! πότε βγάνω
Τὸ κεφάλι ἀπὸ τῆς ἐρμιαῖς;
Καὶ ἀποκρίνοντο ἀπὸ πάνω
Κλάψαις, ἄλυσαις, φωναῖς!

Τότ' ἐσήκωνες τὸ βλέμμα
Μέσ' ὃς τὰ κλάματα θολό,
Καὶ εἰς τὸ ροῦχο σου ἔσταζ' αἷμα!
Πλήθος αἷμα Ἑλληνικό.

Μὲ τὰ ροῦχα αίματωμένα
Ξέρω ὅτι ἔβγαίνεις κορυφά,
Νὰ γυρεύῃς εἰς τὰ ξένα
Ἦ ἄλλα χέρια δυνατά.

Μοναχὴ τὸν δρόμο ἐπῆρες,
Ἐξανάλθες μοναχὴ
Δὲν εἶν' εὐκόλες οἱ θύραις
Ἐὰν ἡ χρεία ταῖς κουρταλῇ.

Ἀλλος σοῦ ἔκλαψε εἰς τὰ στήθια
Ἄλλ' ἀνάσασε καμμιά
Ἀλλος σοῦ ἔταξε βοήθεια,
Καὶ σὲ γέλασε φοικτιά!

Ἄλλοι, ὠιμέ! ὃς τῇ συμφορᾷ σου
Ὅποὺν ἐχαίροντο πολὺν
Σύρε νάβρογς τὰ παιδιὰ σου,
Σύρε, ἐλέγαν οἱ σκληροί.

Φεύγει ὀπίσω τὸ ποδάρι,
Καὶ δλογλήγορο πατεῖ
Ἦ τὴν πέτρα, ἢ τὸ χορτάρι,
Ποὺ τὴν δόξα σοῦ ἐνθυμεῖ.

Ταπεινότητι σοῦ γέρνει
Ἦ τρισάθλια κεφαλὴ.
Σὰν πτωχοῦ ποὺ θυροδέρνει,
Κ' εἶναι βάρος του ἡ ζωὴ.

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ

Ποίησης.
ΔΙΟΝ. ΣΟΛΩΜΟΥ

Μουσική
Ν. ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ

Σὲ γνω-ρί- ζῶ πό τὴν κό- ψι τοῦ σπα-
'Ε-κέτ' μέ- σαέ-κα- τοι-κοῦ- σες πι- κοα-

- θοῦ τὴν τρο- με-ρή Σὲ γνω-ρί- ζῶ-πό τὴν
- μέ- νηέν-τρο- πα-λή κ' ἔ- να στό- μαέ-καρ- τε-

ὁ- ψι- πού μέ βιά με-τραεὶ τὴ γῇ 'Απ' τὰ
-ροῦ- σες ἔ- λα πά- λι νὰ σοῦ 'πῇ 'Αρ- γείε

υόκ - - κα-λα βγαί-με - νη των 'Ελ - λή - νων τὰ ἱε - ρά - - Καὶ σάν
 νάλ - - θηέ-κείν' ἡ μέ - ρα καί ἡ ταν ὅ - λα σιω-πη λά - - Για τὶ

cresc. - - - molto - - - ff mf
 πρῶ - τ ἄν-δρειω-μέ - νη χαί-ρεῷ χαί - ρε 'Ε-λευ-θε - ριά, - - - Καὶ σάν
 τὰ - σκια-ζεῖ ὡ - βέ - ρα καὶ τὰ πλά - κω - νεὴ σκλα-βιά, - - - Για - τὶ

cresc. - - - molto - - - ff mf

πρῶ - τα ἄν-δρειω-μέ - νη χαί-ρεῷ χαί - ρε 'Ε-λευ-θε - ριά - - - Καὶ σάν
 τὰ - σκια - ζεῖ ὡ - βέ - ρα καὶ τὰ πλά - κω - νεὴ σκλα-βιά - - - Για - τὶ

ff
 πρῶ - τα ἄν-δρειω-μέ - νη χαί-ρεῷ χαί - ρε 'Ε-λευ-θε - ριά.
 τὰ - σκια - ζεῖ ὡ - βέ - ρα καὶ τὰ πλά - κω - νεὴ σκλα-βιά.

ff

D.C.

Ναί, ἀλλὰ τῶρα ἀντιπαλεύει
Κάθε τέκνο σου μὲ ὁρμή,
Πὸν ἀκατάπαυστα γυροῦναι
Ἦ τὴν νίκη ἢ τὴν θανή.

.

Ἢ Διχόνοια πὸν βαστάει
Ἦνα σκῆπτρο ἢ δολερὴ
Καθενὸς χαμογελάει,
Πάρτο, λέγοντας, καὶ σύ.

Κεῖο τὸ σκῆπτρο, πὸν σᾶς δείχνει,
Ἦχει ἀλήθεια ὠραία θωριά·
Μὴν τὸ πιάστε, γιατί ὀίχνει
Εἰς δάκρυα θλιβερά.

Ἀπὸ στόμα ὁποῦ φθονάει,
Παλληκάκια, ἄς μὴν ἴπωθῃ,
Πῶς τὸ χέρι σας κυτπάει
Τοῦ ἀδελφοῦ τὴν κεφαλὴ.

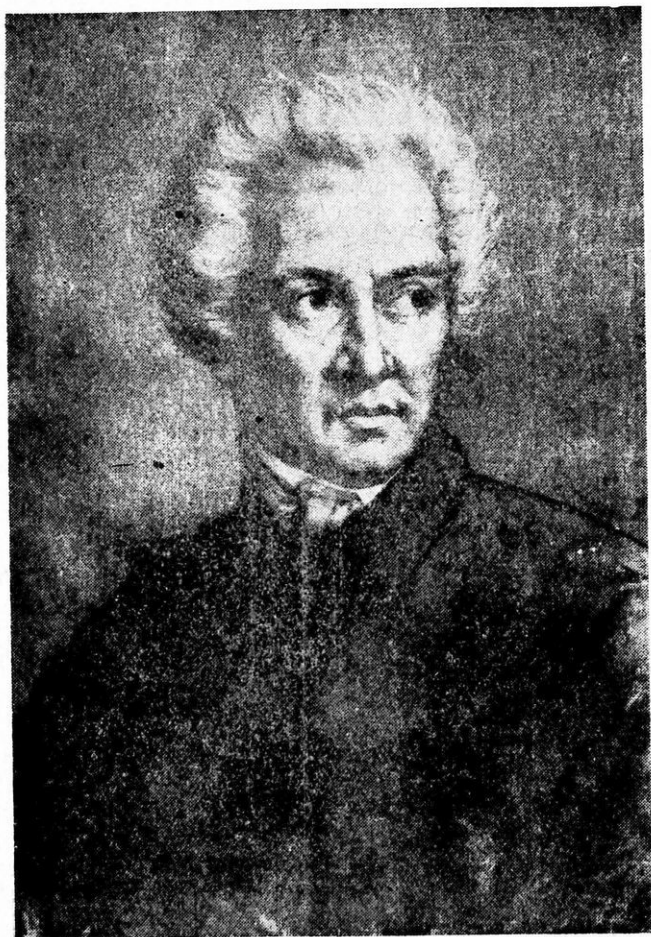
Μὴν εἰποῦν ἔς τὸν στοχασμό τους
Τὰ ξένα ἔθνη ἀληθινά·
Ἦὰν μισοῦνται ἀνάμεσά τους,
Δὲν τοὺς πρέπει ἐλευθεριά.

.

Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ Ἱερά,
Καὶ σὰν προῶτα ἀνδρειωμένη,
Χαῖρε, ὦ χαῖρε Ἐλευθεριά!

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΜΑΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΣΤΟ ΣΟΛΩΜΟ

*Πές μου, νιόφωτο άστέρι, πού διαβαίνεις τὸ τρεχούμενο ρέμα τ' οὐρανοῦ·
γιὰ ποιὰν ἀγάπη τὴ νιότη σου πληθαίνεις στὴ σπύθα τοῦ λαμπροῦ σου τοῦ
[ματιοῦ ;*

*Βέβαια πονεῖς καὶ σὺ σὰν ἀνασταίνεις νεκρὰ φεγγάρια μὲ τὸ φῶς σου αὐτοῦ·
κι' ἂν, ἀστέρι πονεῖς, ἔλα σέ μένα νὰ διαβοῦμε τὴ νύχτα ἐρωτεμένα.*

Σ. Ζαμπέλιος (1813–1881)

ΠΑΤΡΙΔΑ

Πάλε ξυπνάει τῆς ἄνοιξης τ' ἀγέρι
σὴν Πλάση τῆς μυστικῆς ἀγάπης γλύκα
σὰ νύφ' ἢ γῆ, πῶχει ἄμειρα ἄνθη ποσίκα,
λάμπει ἐνῶ σβίεται τῆς αὐγῆς τ' ἀσίεροι.

Πεταλοῦδες πετοῦν ταῖρι μὲ ταῖρι,
ἐδῶ βουίζει μέλισσα, ἐκεῖ σφήκα·
τὴν φύση σὴν καλή της ὥρα ἐβροῖκα,
λαχταρίζει ἡ ζωὴ σ' ὅλα τὰ μέρη.

Κάθε μοσκοβολιὰ καὶ κάθε χοῶμα,
κάθε πουλιοῦ κελήδημα ξυπνάει
πόθο σὶὰ φυλλοκάροδια μου κ' ἐλπίδα
τὰ σοῦ ξαναφιλήσω τ' ἄγιο χῶμα,
τὰ ξαναῖδῶ καὶ τὸ δικό σου Μάη,
ὁμορφὴ μου, καλή, γλυκιὰ πατρίδα.

ΛΩΡΕΝΤΖΟΣ ΜΑΒΙΛΗΣ

Οἱ ἐλεύθεροι Πολιορκημένοι

4. ΣΤΗ ΣΗΜΑΙΑ

Ἄλλ' ὁ ἥλιος, ἄλλ' ἀόρατος αἰθέρας κοσμοφόρος,
ὁ στύλος φανερῶνεται μὲ κάτον μαζωμένα
τὰ παλληκάρια τὰ καλά, μ' ἀπάνου τὴ σημαία
ποὺν μουρμουρίζει καὶ μιλεῖ καὶ τὸν Σταυρὸν ἀπλώνει
παντόγυρα σὶὸν ὁμορφον ἄερα τῆς ἀντιρείας
κι ὁ οὐρανὸς καμάρωνε κι ἡ γῆ χειροκροτοῦσε·
κάθε φωνὴ κινούμενη κατὰ τὸ φῶς μιλοῦσε
κι ἐσκόρπα τὰ τρισεύγενα λουλούδια τῆς ἀγάπης.
«Ὁμορφη, πλούσια κι ἄπαρτη καὶ σεβαστὴ κι ἀγία!»

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ: ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ὦ νέοι τοῦ Γένους,
ἐσεῖς, τοὺς ὁποίους ἐπα-
ράβαλαν μὲ τὴν ἑαρινὴν
ὥραν τοῦ ἔτους, διότι
καὶ ἀληθῶς τῆς ἡλικίας
σας τὸ ἄνθος ὁμοιά-
ζει τὸ ἀνθηρὸν ἔαρ.
Ἀλλὰ τὰ ἄνθη ὑπό-
σχονται καὶ καρποὺς,
καὶ τούτους ἀπαιτεῖ,
τούτους ἐλπίζει ἀπὸ σᾶς
ἡ ἐρημωθεῖσα ἀπὸ τὸν
ἄγριον τύραννον πατρίς
σας. Μὴ ματαιώσετε
τὴν ἐλπίδα τῆς.

Τιμὴ καὶ δόξα εἰς
τοὺς νέους, ὅσοι ἔως
τώρα ἐδράματε εἰς τὴν
ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος, οὐδ' ἐφοβήθητε νὰ κενώσετε τὰς φλέβας
σας ἀπὸ τὸ αἷμα, διὰ νὰ ἐκδικήσετε ὅσα αἵματα ἀνδρῶν ἔχυσε
καὶ χύνει καθ' ἡμέραν ὁ παράνομος καὶ ἄνανδρος τύραννος τῆς
Ἑλλάδος...

Οἱ ἔως τῆς ὥρας ταύτης ἀγῶνες σας εἶναι λαμπροί· τὸ ἐλευ-
θερωθὲν μέρος τῆς Ἑλλάδος ἐγεύθη τοὺς ἐλπιζομένους ἀπὸ τὴν
ἡλικίαν σας γλυκεῖς καρποὺς καὶ καυχᾶται ἡ πατρίς σας εἰς τὴν
γέννησιν τοιούτων τέκνων. Ἀλλὰ σᾶς μένουν ἄλλοι ἀσυγκρί-
τως ἐνδοξότεροι τούτων ἀγῶνες, ὧ γενναῖα τέκνα τῆς
Ἑλλάδος. Διὰ τῶν παρόντων ἡλευθερώσατε τὴν Ἑλλάδα, τῶν δὲ
νέων ἀγῶνων, σκοπὸν πρέπει νὰ προσβάλλετε τὴν φύλαξιν τῆς
Ἑλευθερίας, φύλαξιν δύσκολον καὶ διὰ τοῦτο προσοχῆς πολλῆς
ἀξίαν.

Οἱ πρότεροί σας ἀγῶνες ἐκαθάρισαν τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος
ἀπὸ τὴν παρουσίαν τοῦ τυράννου, σᾶς μένει τώρα ὁ μέγας ἀγὼν,
νὰ τὴν καθαρίσετε ἀπὸ τὸν μολυσμὸν τῆς ἀδικίας του, βάλλον-
τες εἰς τόπον αὐτῆς τὴν Δικαιοσύνην, τὴν μητέρα τῆς Εὐρήνης...

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΨΑΛΛΙΔΑΣ**

(1767–1829)

Διδάσκαλος τοῦ Γένους, ἐκ τῶν ἡγε-
τῶν τῆς νεωτεριστι-
κῆς ἐκπαιδευτικῆς
μας ἀναγεννήσεως.
Ὅ,τι εἶναι διὰ τὴν
καθαρεύουσιν ὁ Κο-
ραῖς, εἶναι διὰ τὴν
δημοτικὴν ὁ Ψαλ-
λίδας.

**ΝΕΟΦΥΤΟΣ
ΔΟΥΚΑΣ**

Μέγας Διδάσκαλος
τοῦ Γένους, ζήσας
τῷ 1760–1845. Ἀ-
νακηρυχθεὶς Μέγας
Εὐεργέτης τοῦ Ἔ-
θνους.

**ΕΥΓΕΝΙΟΣ
ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ**

(1716–1806)

Ὁ κορυφαῖος σο-
φὸς τοῦ νέου ἑλλη-
νισμοῦ, φιλόσοφος,
παιδαγωγός, μαθη-
ματικός, χαλκέντε-
ρος δημιουργός, ἄλ-
λὰ ἀρχηγός τῆς κα-
τὰ τῆς διδασκαλίας
τῶν θετικῶν ἐπιστη-
μῶν ἀντιδράσεως.

**ΘΕΟΦΙΛΟΣ
ΚΑΪΡΗΣ**

(1784–1853)

Φιλόσοφος ἐξ Ἀν-
δρου. Μέγας διδά-
σκαλος τοῦ Γένους,
διδάξας ἐν Σμύρνῃ,
ἐν Κυδωνίαις καὶ με-
τασχὼν ἐνεργῶς τῆς
Ἐπαναστάσεως. Ἐ-
διώχθη διὰ τὰς φι-
λοσοφικὰς του θεω-
ρίας καὶ ἀπέθανεν
ἐν τῇ φυλακῇ.

Ἑ λ λ ά δ α

Ἡ Ροῦμελ' εἶναι μιὰ κορόν' ἀπὸ ρουμπίνι
 κι εἶν' ὁ Μωριᾶς μιὰ σμαραγδένια λαμπυράδα,
 κι ἐφτάδιπλο τὰ Ἐφτάνησα εἶναι μπουγαρίνι,
 νεράιδα εἶν' ἀφρογένηνητη κάθε Κυκλάδα.

Κομματιασμένη κι ἡ Ἡπειρο γελᾷ καὶ κείνη,
 κι ἡ Θεσσαλία σκοοπίζει μιὰ ξανθὴ ὁμορφάδα
 κορμμένη στὴν πολυπάθη Ρωμιοσύνη
 σὰ νὰ ξανοίγω τὴ βασίλισσα Ἑλλάδα.

Ἀκόμα τὸ ἔλατο τῆς λεβεντιάς φουντώνει,
 κι ἀπ' τῶν αἰώνων τοὺς καιμοὺς κι ἀπὸ τὰ πάθη
 τοῦ Διγενῆ ἡ προῆ παντοῦ χυμένη πλάθει.

Κανάρη, Καραϊσκάκη καὶ Κολοκοτρώνη
 καὶ μέσ' στῆς χορσοποράσινος νυχτιάς τὰ βάθη
 ἀκόμ' ἀργολαλεῖ τοῦ Κολωνοῦ τ' ἀηδόνι.

Ἀπὸ τὸ Δούναβη ὥς τὴν ἄκρη τοῦ Ταυράου
 κι ἀπ' τ' Ἀκροκεραυνία στὴ Χαλκιδόνα
 διαβαίνεις, πότε σὰν τῆς θάλασσας Γοργόνα,
 πότε σὰν ἀγαλμ' ἀπὸ μάρμαρα τῆς Πάρου.

Πότε κρατᾷς τὴν δάφνη ἀπὸ τὸν Ἑλικῶνα
 καὶ πότε ὀρμᾷς μὲ τὴ ρομφαία τοῦ βαρβάρου,
 καὶ μέσ' στὸ πλάτος τοῦ μεγάλου σου λαβάρου
 βλέπω διπρόσωπη ζωγραφισμέν' εἰκόνα.

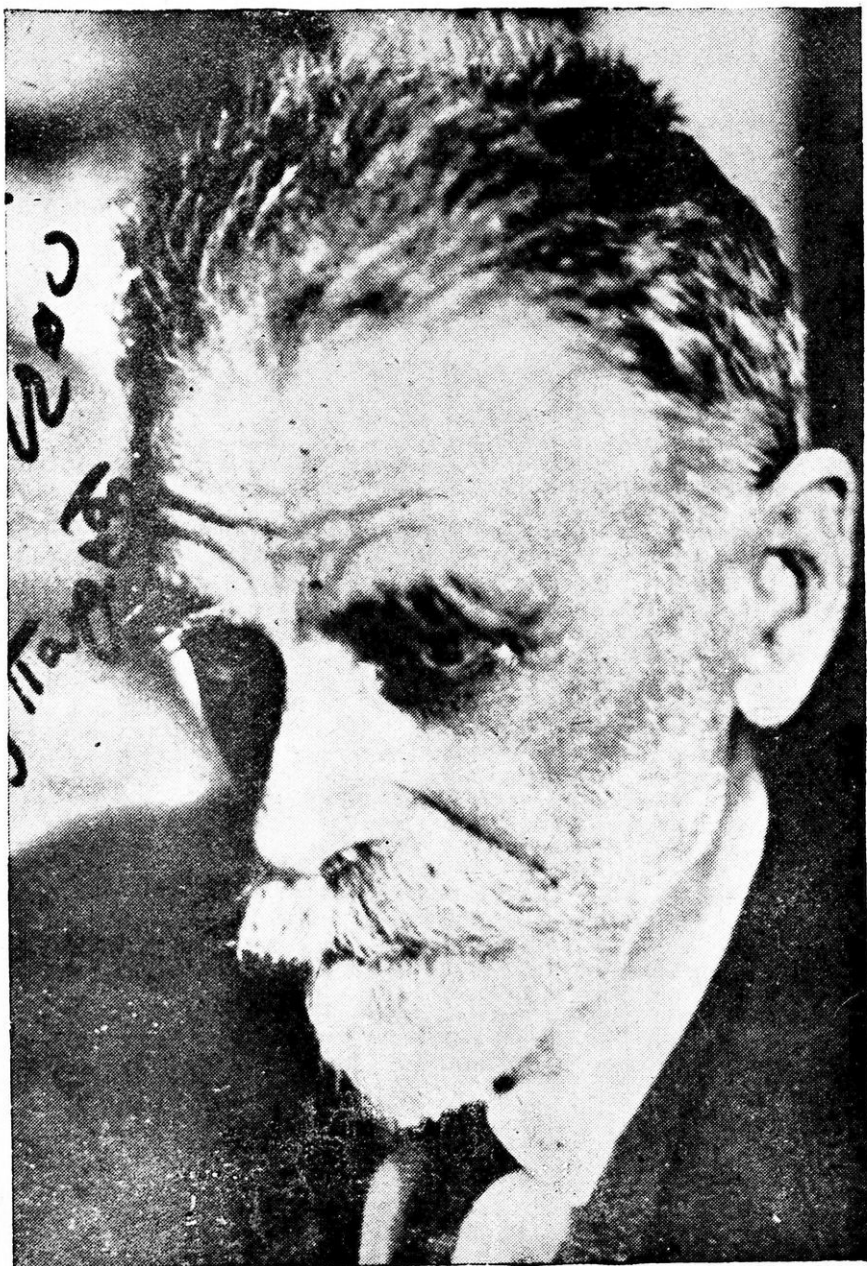
Ἐδῶ ἱερὸς ὁ Βράχος φέγγει σὰν τοπάζι
 κι ὁ λευκοπάρθενος χορὸς τῶν καιηφόρων
 προβαίνει καὶ τὸν πέπλο τῆς θεᾶς ταράζει

καὶ πέρ' ἀστράφτουν τὰ ζαφείρια τῶν Βοσπόρων
 κι ἀπ' τὴ χρυσόπορτα περνώντας ἀλαλάζει
 ὁ θορίαμβος τῶν νικητῶν Αὐτοκρατόρων!

«Ἀσάλευτη Ζωή»

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΜΑΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

Τὸ πανανθρώπινο ἐμβατήριο τῆς Ἑλλάδας

Ὁμπρός ! Μὲ ὀρθὴ μεσοῦρα
τῆς λευτεριάς τῇ δάδα
ἀνοίγεις δρόμο Ἑλλάδα,
στὸν Ἄνθρωπο ... Ὁμπρός !

Ὁρμᾶνε πρῶτοι οἱ Ἕλληνες
κι ὅλοι οἱ λαοὶ σιμά Σου
—μεγάλω τ' ὄνομά Σου—
βροντοφωνᾶν : Ὁμπρός,

ὁμπρός νὰ γίνουμε ὁ τρανὸς
στρατὸς ποὺ θὰ νικήσει.
σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση,
τὸ μαῦρο φίδι ὁμπρός,

ὁμπρός, κ' ἡ Ἑλλάδα σηκώθηκε
καὶ διασκορπίζει τὰ σκότη...
'Ανάστα, ἡ Ἀνθρωπότης,
κι ἀκλόυθα την... Ὁμπρός !

ΑΓΓ. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Δεκαπενταύγουστο τοῦ 1940

ᾧ ἐσὺ τῶν Οὐρανῶν ἡ πλαυτέρη,
ποὺ ἀγκάλιασες τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαοὺς,
τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν ἡ θεία Μητέρα,
π' ὅλους τῆς γῆς ξεχείλισες τοὺς ναοὺς.

Μάνα· π' ἀγνάντια μου εἶσαι ὥς θεοποιημένη
ἀπ' ἀστάχνα χλωμότατη πλαγιά
κ' εἶσαι κ' ἡ Ἑλλάδα κ' εἶσαι ἡ Κοιμημένη
μὲ σταυρωτὰ τὰ χέρια Παναγιά.

Μάνα· ποὺ ὁ νοῦς Σου μοναχὰ τὸ ξέρει
ἂν, ἀντικρὺ στήν ἄγρια Σου ἐντολή,
ἡ καρδιά μου δὲν εἶναι ὥς περιστέρι
ἄθωα, δοκιμασμένη καὶ καλή.

δῶσε τὴν ὥρα τούτη (κ' εἶναι τώρα
π' ἀγγίζουμε τὸν ὕστερο βυθὸ
κι ἀργοσημαίνει ἡ προαιώνια ὥρα)
στήν ἄγρια ἐντολή Σου νὰ σταθῶ

ἀνύσταχτος, στήν ἄκρη γνωμένου
ἀρούπνια μιὰν ἀπέραντη ματιά,
σὺν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς Ἐσταυρωμένος
σὺν οἱ Ἅγιοι Παιῖδες μέσα στὴ φωτιά.

ΑΓΓ. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

25 Μαρτίου 1821 — 25 Μαρτίου 1946

Τοῦ ἀγῶνα μας πρωτόφλεβα, καρδιά τοῦ Εἰκοσιένα,
γιὰ νὰ Σὲ χαιρετίσουμε ὀρθοὶ εἶναι σηκωμένοι
γυναῖκες, γέροντες, παιδιά, κ' ἐγὼ στὴ σύνταξή τους
γιὰ βιαστικὸ ἀντροχάλεσμα, γιὰ σημερὸν σημάδι ...
Τί τώρα σμίγει τὸ Αἷμα Σου στήν πιὸ πλατιά του κοίτη
μ' ὅσο αἷμα χύθηκεν ἐχτές, καί, ὁδὲς το, ξεχειλίζει
νὰ μπεῖ ποτάμι ἀγρόταγο μὲ τὰ ποτάμια τ' ἄλλα
τῶν Λαῶν, ποὺ ὀρμᾶν στὴ λευτεριά π' ἀνοίγεται μπροστά τους
ἀνθρωποθάλασσα τῆς Ζωῆς, σ' Ἑσέ, Δημοκρατία !

ΑΓΓ. ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

‘Ο μεγάλος μας Έθνικός ποιητής, πού φέτος γιορτάζουμε τὰ 33 χρόνια ἀπὸ τότε (1927) πού δημιούργησε τὶς «Δελφικὲς γιορτὲς» μαζί με τὴν μεγάλη του Σύντροφο, τὴν Εὐά. Οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι ὅλου τοῦ κόσμου μαζί με ὅλους τοὺς πραγματικούς “Ἕλληνες στέκονται εὐλαβικά καὶ με θαυμασμό στὴ μνήμη Των. Μὲ τὴν πρωτοβουλία τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ τοῦ Ε.Μ.Π. κ. Κ. Κιτσίκη ἡ ἰδέα τοῦ ζεύγους Σικελιανοῦ νὰ καταστοῦν οἱ Δελφοὶ Διεθνὲς Πνευματικὸν Κέντρον καθίσταται πραγματικότητα, χάρις εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ «Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης» εἰς τὸ Στρασβούργον.

ΔΙΘΥΡΑΜΒΟΣ

Ἀπάνω στ' ἀνοιξιότικα βουνά τῶν ἀρωμάτων
 πῶς ξάφρον μού σκιωτά ἡ καρδιά, πὺν τὴν σιγὴν ἐχάσῃ
 σὰν τὸ λιοντάρι ποὺ ἄκουσε τὴ δίψα τῶν αἱμάτων!
 ὦ, πῶς εὐόδα ὁ βάσσανος καὶ τὸ σγυροῦ θυμῶι,
 πῶς φτέρωνεν ὁ ἀνήφορος τὸ ἀνάλαφο ποδάρι,
 κ' ἡ εὐωχία ἡ μυστικὴ τοῦ πόθου μὲν εἶχε πάρει
 τὴ γέψη, μὲς στὰ σπλάχνα μὲν, τὴ θεία τῶν ἀθανάτων!

Κ' εἶπα: «Ἄν βαρχεύει ὁ πόλεμος, ἐσὺ πατᾶς στὰ κοίνα,
 Νίκη! Τὰ ρεῖθρα τὰ ξεστὰ τοῦ αἱμάτων ἀφ' οὗ τὰ κάνει
 μὲ τὸ καθάριο κόμα τῆς ἡ αἰώνια Σαλαμίνα!
 Τῆς Ἰφιγένειας, στήν ψυχὴ, μόνη ἡ θυσία δὲ φτάνει:
 Στὼν Ὀλυμπίων τὴν ἀρχαλιὰ ὁ Ἀτρεΐδης τινε χάνει,
 μὰ ἰδὲς, σπαράζει στὸ βωμὸν ἡ ἀσύγκριτη ἀλαφίνα!».

Καὶ τὸ δικόζορφο ψηλὰ τοῦ Παρνασσοῦ ἡ μυτιὰ μὲν
 ξάστερη ἀγκάλιαζε, στυλὰ στήν ἀγνὴ γλυκάδα,
 Κί' ὁ θύρσος ὅπου κράταγα στὸ χέρι μὲν, ὥσά δάδα
 ὅπου βούζει ἡ φλόγα τῆς ἀπὸ πυκνὴ σβιλάδα,
 στὸν ὕμνο ποὺ λογιζομὲν ἐβόγκαε στήν καρδιά μὲν,
 τὸν Παῖνα σὰ νὰ ψήλωνεν ὀλάνεση ἡ Ἑλλάδα!

ὦ ἡ πύρη μὲν, στὴ μυστικὴ τοῦ πόθου μὲν εὐωχία,
 γιὰ τὴν Ἑλλάδα! Μ' ἓνα τῆς φτεροῦγματος ἡ καρδιά μὲν
 μ' ἀνέβαζε στὴ δυνατὴν ὀλύμπιαν ἡσυχία,
 Καὶ μέσα στήν ἀτάραχη ποὺ μῶφεγγε εὐτυχία
 μὲν κορυμύλει, τοῦ Ἡρακλῆ βλαστός, ἡ Μακαρία,
 κ' ἡ Εὐδότη ἀπὸ τὸ θάλαμο τοῦ πύργου τῆς γαίμης!

Γοργὰ ποὺ σκεῖς, διθύραμβε, καὶ τὰ βαρύνοντα στήθη!
 Γιὰ σένα μὲν ὀρθοῖς ἡ καρδιά μ' ἀνείπωτη ἀλαφράδα,
 στὴ φτέρνα τοῦ Ἄρη ὡς ἄκουγα ποὺ σάλπιζε τ' ὄργιθι,
 Γύρω ἀντηχοῦσαν τὰ βουνὰ καὶ ἀπέραντη πεδιάδα...
 Κ' ἐγὼ, σὰ νὰ λουζόμουν στὼν ἡμιθέων τὴ λήθη,
 τῆς γῆς ποὺ πάταγα μ' ἔτρεχε θυμὸς ἀπὸ τὰ βέθη...
 Γοργὰ ποὺ σκεῖ ὁ διθύραμβος καὶ τὰ βαρύνοντα στήθη!
 Στὴ μέση ἀπὸ τὰ σπλάχνα μὲν ὄχι ἡ καρδιά, ἡ Ἑλλάδα!

Πάνω στὰ θεῖα ἐλληνικὰ βουνὰ τῶν ἀρωμάτων,
 ποὺ κρυφάσανε ὁ στρατός ἀπ' τ' ἀγνὸν θυμῶι
 καὶ τοῦ ξεδίφασε ἡ ψυχὴ κ' ἡ λίκνα τῶν καμάτων
 κ' ἔνωσε πάλι ἀνάλαφο τὸ ἀλγύστο ποδάρι
 καὶ μέσα του ἔλαμψ' ἡ καρδιά σὰν καθαρὸ λογίσι,
 ξάφρον ἡ ἀγνή, ποὺ χάραξε θαμπὸ μαργαριτάρι,
 σὰ σὲ λιοντάρι ξύπνησε τὴ δίψα τῶν αἱμάτων!
 Αὐτὰ μεγάλη ἐφύσησε, θυμὸς ἀπὸ τὰ βέθη
 ἔρωτας ἔσπρωξε σφοδρὸς τῆς γῆς ποὺ ἔχε πλαγιάσει.
 Εἶχε τὸ γόνα ἀλαφροφθεῖ, κ' εἶχε τὴ σάοκα ἀγιάσει;
 Μὲ τὰ δρεπάνια πέταξε καὶ γιὰ τὸ θέρο ἐχέθη;
 Ἡ γῆ ξυπνὰ ἡ ἀθάνατη καὶ κνηγνὰ τὸ Σκέθη;

Πέφτουν οἱ βράχοι οἱ Δελφικοὶ πάνω στοῦ ὄχτροῦ τὰ στήθη ;
Ἐχίμηξαν ἱερὲς πρὸς ἅπ' τὰ πανόχλαια δάση ;
Σὲ τοῦ φωτᾶνε ἀπώθερον οἱ κοιμισμένοι μύθοι ;
Νόησε μαζὶ τους ροβόλᾶν στῆς μάχης τὸ γιοστᾶσι ;

Μόλχα, ροβόλα, πέταξε ! Μεστὸ τὸ καλοκαίρι !
Νά, τὸ χωράφι ἐθρόσενε, πληθαίνει τὸ χορτάρι !
Στὰ κορφοβοῦνια ἀτσάλωσε τὸ γλήγορο ποδάρι,
βράχο τὸ βράχο πέτεται, λιθάρι τὸ λιθάρι !
Σίδερο γίνηκε ἄσειστο τὸ μαθημένο χέρι.
Τώρα, δεσπᾶνι, πέταξε· καὶ θεοῖζε μαχαίρι !
Θέριεψε μ' ὅλους τοὺς χειμῶνς, μεγάλο καλοκαίρι !
Σηκώσουν θεοὶ κι ἀλώνισε τὸ Βάρβαρο Ἀλωνάρι !
Μάστιξε τ' ἄλογα ὅλα σου μέσα στὸ ἀκράτο ἄγκρι !
Χώρισε σὺννεφα ψηλά, τὴν αἶρη ἀπὸ τὸ στάρι !

Φεύγει ὁ χορὸς ἀπὸ κορφή σ' ἄλλη κορφή καὶ λάμπει...
Γοργὰ π' ἀλλάζει ὁ μπροστινὸς ποὺ πέφτει ἀπὸ τὸ βόλι !
Τ' ὅσοι μαντίλι γλήγορα πετάει, ποιὸς πρῶτος θά 'μει !
᾿Ω Μάνα Ἑλλάδα, ἀγρίλλιασαν ἅπ' τοὺς χοροὺς σου οἱ κάμποι !
Κοίτα πῶς δρόμει ἡ νιότη σου κι ἀπὸ τὸν ἴδιο λάμπει,
σὰ νὰ κινεῖται συμπεθεριὸ στοῦ Μᾶνι τὸ περιβόλι !

Νιότη σκιατρεῖ πεντάχαρη, σὰν ἐλευπίσιο ἄλφι !
Νιότη, παρθένα Ἀρτέμιδα τῆς Νίκης κρηγνήτρα,
πῶς δρασκελεῖ καὶ πέτεται ὅπου γχορμεοὶ καὶ τράφοι !
Κάθε σπαθιὰ φτεροῦνισμα, κάθε φωνὴ ξεπνήτρα !
Πέφτει στὸ διάβα τῆς ὁ ὄχτρος καὶ δέεται μὲ τὰ λῆτρα,
μ' αὐτὴ ἔχει διαμαντόσπαθο καὶ χούφτα ἀπὸ χρυσάφι !

Μπροστά ! μπροστά ! Στὸ διάβα σας ἡ θεία προῇ ἀναστήθη !
Παρθένος ἔννοε ἦτανε π' ἀκούστη στὸν ἀγέρα.
Ἀμωμος παιάνας ἄπλωσε κι ὥς μὲ τὸν ἥλιο ἐχῆθη.
Θεῖκός χαρὸς δογώσανε καὶ σπείσανε τὰ στήθη.
Φανερωθῆκαν οἱ θεοὶ μὲς στὴν καθάρια ἡμέρα.
Προῇ τοῦ Πανὸς σηκώθηκε καὶ στὸν ὄχτρον ἐχόθη.
᾿Ο Ἀπόλλωνας ἐτόξευεν ἅπ' τὸν παρθένον αἰθέρα ...
Γοργὰ ποὺ σκεῖε, Διθύραμβε, καὶ τὼν θνητῶν τὰ στήθη !

Τὸ Θόροσο, ἐγὼ, στὰ πόδια σου πετάω, καθάρια Νίκη !
Πλοῦσια ψυχὴ μοῦ χάρισε τοῦ Πανρασσοῦ τὸ πνέμα,
καὶ τῆς Βακχείας γιὰ νὰ χορτῶ στὰ φρένα μου τὴ φοῖζη
μυροῦ, σὰν τὸ ἀκοιμάτιστο σπαθί μέσα στὴ θήκη
καὶ σὰ στὶς ἡσυχες κορφῆς τὸ ἐδτεχισμένο μου αἶμα,
Μὰ νά, σιμῶναι, Διόνυσε, ἡ ἀκράτητή Σου Δίκη,
καὶ τοῦ Πενθεᾶ σωφόνεται στοὺς βράχους Σου τὸ πνέμα ...
Σκοῦζοντ' αἰ δόντια λιονταριῶν οἱ σπασαγμένοι λῆκοι !

Ξεπνήτρα μέθη μοῦ μνηρᾶ τὸν τομοεὶ ἐρχομὸ Σου !
Αἰάφανι ρήχτα μὲ χορτεῖ μὲς στὸ ἀπαλὸ τῆς σκότος ...
Πῶς ἐνωδᾶν τὰ κλήματα κι ὁ ἄδειτος χορτὸς Σου !
Ἐναστος μοῦ 'ναι ὁ στοχασμός, Μὲ πλημμυρᾶ ὁ καιμὸς Σου.
᾿Ω Ἑλλάδα, ἀμβροσίος ὁ χορτὸς, εἴναι χορτὸς δικός Σου !
Πασίχαρος σὰν Ὀρφεὶκὸς ψαλμὸς ὁ καθαρισμὸς σου !

Μάρτερας νά 'ν' ὁ πάθος μου : Νὰ πέσω, ἄς ἦταν, πρῶτος !

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΤΡΙΠΤΥΧΟΝ

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Α'.

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

25η Μαρτίου 1821

Ἐχει δίκαιον ὁ ὕμνωδός ὅταν ψάλλῃ «Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην». Πράγματι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἡμέρα χαρᾶς, ὅχι μόνον διὰ τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ διὰ πάντα ἄνθρωπον ὅπουδήποτε τῆς γῆς καὶ ἂν εὐρίσκεται, οἰουδήποτε χρώματος καὶ ἂν εἶναι, εἰς οἰανδήποτε θρησκείαν καὶ κράτος ἔαν ἀνήκῃ. Ἀρκεῖ νὰ εἶναι πνεῦμα ἐλευθέρων, ἐλευθέρων ψυχῇ, πιστεύουσα εἰς τὸ μήνυμα τῆς Ἐλευθερίας, τὸ ὁποῖον τὴν Ἀγίαν ταύτην ἡμέραν τῆς 25ης Μαρτίου ἐξέπεμψαν οἱ Ἕλληνες πρὸς ὅλον τὸν Κόσμον, μήνυμα χαρᾶς καὶ ἐλπίδος μέσα εἰς μίαν ἐποχὴν σκότους καὶ ἀπογνώσεως τῶν Λαϊκῶν Τάξεων ὕστερα ἀπὸ τὴν νίκην τῶν ἀντιδραστικῶν δυνάμεων, μετὰ τὴν προδοσίαν κατὰ τὴν ναπολεόντειον ἐποχὴν τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν σκοπῶν τῆς Μεγάλῃς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

Σήμερον μετὰ τὸν πόλεμον καὶ τὴν κατοχὴν, ἀφοῦ ἐκινδυνεύσαμεν νὰ ὑποδουλωθῶμεν καὶ πάλιν, ἀντιλαμβάνομεθα καλύτερον τὸ νόημα καὶ τὴν σημασίαν τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐπαναστάσεως. Ἡ ἐξόρμησις τῆς 28ης Ὀκτωβρίου καὶ ἡ σκληρὰ καὶ ἔνδοξος πάλη κατὰ τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ ναζισμοῦ, ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ πάσης μορφῆς, κατέδειξε πόσον στεῖρα καὶ ἀνεδαφικὴ ἦτο ἡ πρὸ τοῦ πολέμου ἰδεολογία τοῦ «κοσμοπολιτισμοῦ», ὅπως καὶ πόσον ὑποκριτικὴ καὶ ἀντεθνικὴ ὑπῆρξεν «ἡ πατριδοκαπηλεία», ἡ πάντοτε πρόθυμος νὰ συνεργασθῇ μὲ τὸν ἐχθρόν.

Ὅσον ὁ καιρὸς παρέρχεται τόσοι περισσότεροι ἀντιλαμβάνομεθα τὴν σημασίαν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐγέρσεως. Ἡ καθημερινὴ ζωὴ τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων τῆς μαρτυρικῆς καὶ δοξασμένης αὐτῆς Γῆς μονομιᾶς ἀνέβη εἰς τὸ ὕψος τῆς ἱστορίας. Καὶ ἔγινεν ὁ μικρὸς αὐτὸς Λαὸς Ἕπός. Ὅλα μονομιᾶς ἔγιναν ὁμορφιά καὶ ποίησις. Ὁ μικρὸς καὶ πτωχὸς αὐτὸς τόπος ἐμεγεθύνθη εἰς τὰς ἀπεράντους διαστάσεις τοῦ Θρύλου.

Πράγματι τὸ 21 ὑπερβαίνει τὰ στενὰ ὅρια τοῦ τόπου μας καὶ καθίσταται πανανθρώπινον, διότι δὲν εἶναι κυρίως οἱ πολεμικοὶ παιᾶνες καὶ αἱ νίκαι καὶ τὰ κατορθώματα, ἀλλὰ προπαντὸς ὅ,τι τὸ ἀναδεικνύει εἶναι τὸ μεγάλο μήνυμα, χάρις εἰς τὸ ὁποῖον τὸ 21 ἀποβαίνει ἡμερομηνία - σταθμὸς εἰς τὴν πορείαν τῆς Ἀνθρωπότητος. Χρέος, ὅχι μόνον τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων, εἶναι νὰ κατανοήσουν τὸ νόημα καὶ τὴν κληρονομίαν τοῦ 1821. Ὅπως λέγει ὁ ποιητὴς «Καινούργια ἀπὸ σήμερα ἀρχίζει Ἱστορία».

«Όλοι οί πολιτισμένοι άνθρωποι είναι Έλληνες — λέγει ό Σέλλεϋ — διότι οί νόμοι των, αί τέχναι των, ή επιστήμη των έχουν τās ρίζας των εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Πνεῦμα». Τοῦτο θεθαίως εἶναι ἀκριβές, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ή 'Ανθρωπότης εἶναι ἐξίσου ὀφειλέτης εἰς τὴν 'Ελλάδα, διότι αὐτὴ πρώτη ἐδίδαξε τὴν ἀξίαν τῆς 'Ελευθερίας. Οἱ "Ανθρωποι τοῦ 21 ὑπῆρξαν οἱ φυσικοὶ συνεχισταὶ τοῦ ἔπους τοῦ Μαραθῶνος, ὅπως ὑπῆρξαν πρόγονοι 'Εκείνων οἱ ὅποιοι ἐδημιούργησαν τὸν θρύλον τῆς 28ης 'Οκτωβρίου καὶ τῆς 'Εθνικῆς μας 'Αντιστάσεως. 'Η 'Ελευθερία διὰ τὸν "Ελληνα εἶναι νόμος αἰώνιος καὶ ἀκατάλυτος, νόημα τῆς ζωῆς, θεμέλιον βασικόν, πραγματικόν δῶμα.

Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος πανηγυρικοῦ σημειώματος ή ἐξέτασις πῶς καὶ διατὶ τὸ "Εθνος παρέμεινεν ἐπὶ τετρακόσια ἐτη ὑπόδουλον κάτω ἀπὸ ἓνα δυνάστην τόσον δάρβαραν. 'Υπῆρχον ἀναντιρρήτως γενικώτερα αἷτια, ἔξω τοῦ "Εθνους δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἐξηγοῦν καὶ δικαιολογοῦν τὴν μακράν δουλείαν. Τὰ "Εθνη ὅμως ἔχουν πάντοτε ἀνάγκην μιᾶς συνειδητῆς καὶ προπορευομένης ἡγεσίας, ή ὁποία καὶ μόνη εἶναι δυνατόν νὰ ἐμπνεύσῃ καὶ νὰ καθοδηγήσῃ. 'Η ἰθύνουσα τάξις μετὰ τὴν "Αλωσιν εἶχεν ή ἐξαφανισθῇ ή αὐτοεξορισθῇ ή δυστυχῶς προσκυνήσει καὶ ἐξομώσει ή συνεργασθῇ μετὰ τὸν κατακτητὴν εἰς βάρος τοῦ "Εθνους.

Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, ἀκαθοδήγητος καὶ ἀδοθήητος ή προδομένος ὁ 'Ελληνικὸς Λαὸς ἐπάλαισε σκληρὰ διὰ νὰ διασώσῃ τὴν 'Εθνικὴν του συνείδησιν καὶ ἀποτελεῖ πράγματι θαῦμα, πῶς, μέσα εἰς μίαν τόσον ζοφερὰν περίοδον, κατῴρθωσε νὰ διατηρήσῃ τὴν φυσιογνωμίαν του καὶ νὰ συνειδητοποιήσῃ τὴν ἱστορικὴν του ἀποστολήν.

"Ωρθωσε τὴν Θρησκείαν ὡς ἀδιαπέραστον τεῖχος προφυλάσσον τὸν 'Εθνισμόν του. 'Η Θρησκεία δὲν ὑπῆρξε μόνον παραμυθία ἀλλὰ προπαντὸς ὄπλον εἰς χεῖρας τοῦ "Εθνους. Συνάμα ὁ 'Ελληνικὸς Λαὸς διετήρει καὶ ἔπλαξε τὴν γλώσσαν του ὥστε νὰ εἶναι ἀκόμη μεγαλυτέρα καὶ περισσότερον συνειδητὴ ή διαφορὰ του ἀπὸ τὸν δάρβαρον κατακτητὴν. Μέσα εἰς τὰ ἀθάνατα Δημοτικὰ Τραγούδια του ἔκλεισε τοὺς πόνους καὶ τοὺς πόθους του, τὴν πίκρα τῆς ζωῆς καὶ τὴν ἐλπίδα διὰ τὴν 'Ανάστασιν τοῦ Γένους, τοὺς παλμούς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις του, τὰ ὄνειρα καὶ τὰ ἱδανικά του.

Στερούμενος ὁ κατακτητὴς πείρας διοικητικῆς καὶ ἀνίκανος δι' ἰδίῳν ὀργάνων νὰ διοικήσῃ τὴν ἀπέραντον 'Οθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν, ὑπολειπόμενος πολιτιστικῶς πολλῶν λαῶν κατακτηθέντων, καὶ ἰδίᾳ τοῦ 'Ελληνικοῦ, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς δουλωθέντας ἑλληνικοὺς πληθυσμούς ν' αὐτοδιοικηθῶσιν. Οὕτω πῶς ὁ 'Ελληνικὸς Λαὸς ἡδυνήθῃ νὰ συγκροτήσῃ τὰς Κοινότητας καὶ τὰς ποικίλας καὶ πρωτοτύπους συνεταιρικές του ὀργανώσεις, θεσμούς δηλονότι διοικητικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς, διὰ τῶν ὁποίων συνετήρει τὴν ἐθνικὴν του παράδοσιν καὶ ἡσκέϊτο εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν κοινῶν, μακρὰν τῆς τουρκικῆς ἀναμίξεως. Συγχρόνως μέσα εἰς τὰ Λαϊκὰ καὶ 'Εκκλησιαστικά του Δικαστήρια διεμόρφωνε ἰδίους νόμους, συνεχιστὰς τῆς Βυζαντινῆς Νομοθεσίας καὶ ρυθμιστὰς τῆς ἰδιωτικῆς του ζωῆς ἔξω τῆς ἐξουσίας τοῦ κατακτητοῦ.

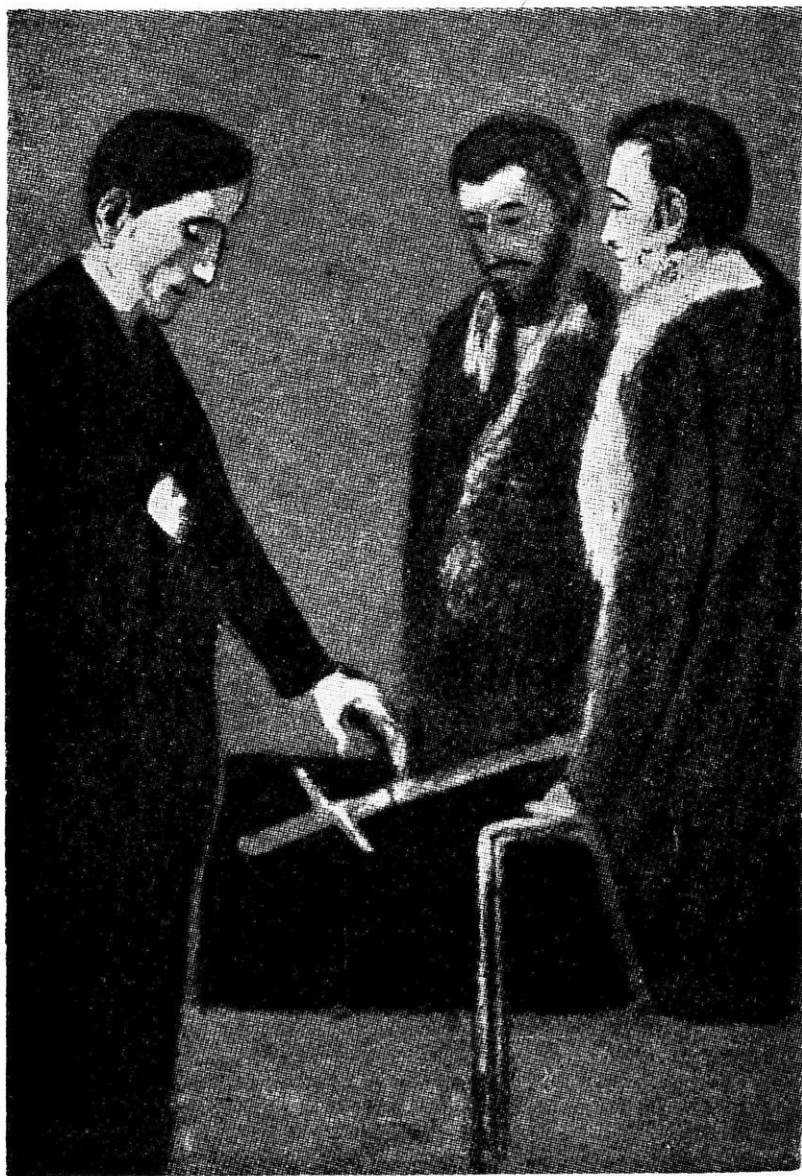
Ζύμη τοῦ μετέπειτα ἀπελευθερωτικοῦ στρατοῦ, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν ξηρὰν καὶ τὴν θάλασσαν χωρὶς μέσα καὶ χωρὶς ἐφόδια, ἀλλὰ μὲ τὴν πίστιν εἰς τὰ Ἰδανικά τῆς Ἑλευθερίας, ἔδωσε τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ τόπου, ἔγιναν οἱ κλέφτες, οἱ ἀρματολοὶ καὶ οἱ θαλασσομάχοι.

Τέλος, ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ 17ου αἰῶνος ἤρχισε νὰ διαμορφοῦται μία νέα ἐμπορικὴ τάξις εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ παραλλήλως νὰ καλλιεργοῦνται τὰ γράμματα. Οὕτω μὲ βάσιν τοὺς λογάδας τοῦ Ἑθνους ἐσχματίζετο ἡ κοινωνικὴ προπορία τοῦ Γένους, ἡ ὁποία παρεσκεύαζε καὶ ἐδημιούργει τὴν Ἑλληνικὴν Ἑγερσιν ὑπὸ τὴν ἐμπνευσιν τῶν ἀρχῶν τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

Οὕτω ἐδημιουργήθησαν αἱ προϋποθέσεις καὶ αἱ συνθήκαι — ὕλικαί, ψυχικαὶ καὶ πνευματικαὶ — διὰ τὴν Μεγάλην Ἡμέραν. Ἡ ἐγκυμοσύνη ὑπῆρξε, πράγματι, μακρὰ καὶ ἐπώδυνος. Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 21 δὲν ὑπῆρξεν αἰφνιδιαστικὴ καὶ ἀπρόοπτος ἐκδήλωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑθνους. Μία συνεχὴς ἐποποιΐα εἶχεν ἤδη συντελεσθῇ εἰς τὰ βουνὰ καὶ τὰς θάλασσας μὲ τοὺς ἀρματολοὺς καὶ κλέφτες. Ἀπὸ τὸ πρῶτον, νομίζω, Ἀπελευθερωτικὸν Κίνημα τοῦ Ράλλη τὸ 1463 μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως, εἰς ἀδιάκοπος καὶ ἀδυσώπητος ἀγὼν συντελεῖται μὲ τὰ Κινήματα τοῦ Κλαδά (1480), τοῦ Ἀνδρέα Παλαιολόγου (1489), τῶν Μελησσηνῶν (1570), Διονυσίου τοῦ Σκυλοσόφου εἰς τὰ Ἰωάννινα (1612), μὲ τὰς Κρητικὰς Ἐπανάστασεις τῶν Καλλέργηδων καὶ τῶν Ψαρρομηλίγκων, μὲ τὰς ἀνταρσίας τῆς Σάμου, μὲ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1770, μὲ τὸ ἡρωϊκὸν Σούλι κλπ. Ὅλ' αὐτὰ τὰ Ἐθνικοαπελευθερωτικὰ Κινήματα ἀποδεικνύουν ὅτι αἱ Λαϊκαὶ Τάξεις δὲν ἠνέχθησαν τὸν κατακτητὴν, παρὰ τὴν προδοσίαν, τὴν συνεργασίαν ἢ τὴν ἐγκαρτέρησιν τῆς ἰθυνοῦσης τάξεως, καὶ διετήρησαν ἀκμαῖον τὸ Ἐθνικὸν τῶν φρόνημα καὶ τὴν ἀπόφασιν τῶν νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τὴν ὀριστικὴν τοῦ Ἑθνους ὑποδούλωσιν καὶ ἐξαφάνισιν.

Ὑπάρχουν Λαοί, οἱ ὁποῖοι πανηγυρίζουν τὴν ἐλευθέραν κρατικὴν τῶν συγκέντρωσιν χάρις εἰς τοὺς ἀγῶνας ἄλλων Λαῶν ἢ χάρις εἰς τὰ συμφέροντα ἄλλων κρατῶν. Οἱ Ἕλληνες αἰσθάνονται τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι μόνοι τῶν ἠγωνίσθησαν καὶ μόνοι τῶν κατέκτησαν τὴν ἐλευθερίαν τῶν, παλαιόντες κατὰ μιάς πανισχύρου Ὄθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, κατὰ τῶν συνησπισμένων ἀντιδραστικῶν Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἐξέγερσίς τῶν ἀναντιρρήτως ἀποτελεῖ παραλογισμόν, ἀλλὰ πάντως παραλογισμόν ὥραϊον καὶ δημιουργικόν. Οἱ Ἕλληνες καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν Περσῶν καὶ κατὰ τῶν Τούρκων, ὅπως καὶ εἰς τοὺς ἀγῶνας κατὰ τοῦ Φασισμού καὶ κατὰ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ ἀπέδειξαν τὴν ὁμορφίαν καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ μὴ ὑπολογισμοῦ, τῆς κυριαρχίας τοῦ ἀλόγως λογικοῦ, τῆς φαντασίας, τῆς ποιότητος κατὰ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ.

Οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν προέχουσαν σημασίαν τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος εἰς τὴν ζωὴν, ἀποτελεῖ ὅμως παραχάραξιν τῆς ἱστορίας, παρεξήγησιν καὶ ὑπερβολὴν τῆς ἀνυπολογίστου ἀξίας Μαρξιστικῆς θεωρίας ἢ ἐρμηνείαν ὅλων τῶν γεγονότων μὲ μοναδικὸν κριτήριον τὴν ταξικὴν πάλην καὶ τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον. Αἱ ἐπανάστασεις — αἱ ἐθνικαὶ περισσότερον — δὲν ὑπῆρξαν ταξικὰ φαινόμενα, οὐδ' ἐξηγοῦνται

Ο ΟΡΚΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΙΚΩΝ (Πίναξ τοῦ Σπ. Βικάτου)
(Οἱ ὀρκιζόμενοι εἶναι οἱ : Σκονφᾶς, Ξάνθος καὶ Τσακάλωφ)

μέ τας ἀντιθέσεις τῶν τάξεων, πού ἀναμφιβόλως εἶναι βασικά φαινόμενα τῆς ζωῆς. Αἱ ἐπαναστάσεις εἶναι ἀπόρροια συνθέτων ἱστορικών, πολιτικών, θρησκευτικών, ψυχολογικών, οικονομικών, πνευματικών καί λοιπῶν ὄρων καί εἶναι δημιουργήματα τῶν προσδευτικών δυνάμεων ἐνὸς τόπου ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν μιᾶς πνευματικῆς πάντοτε προπορίας, δυνάμεων αἱ ὁποῖαι ἀναζητοῦν εἰς μίαν διαίαν ἀνατροπὴν τοῦ καθεστώτος τὴν δυνατότητα ν' ἀναπτυχθοῦν καί νὰ ἐράσουν κοινωνικῶς.

Ἡ Ἑθνικὴ μας Ἐπανάστασις δὲν εἶναι ἔργον μιᾶς τάξεως ἀνθρώπων, ἀλλὰ εἶναι ἔργον τῶν προσδευτικών δυνάμεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Ἄνθρωποι τοῦ Λαοῦ ἐνεπνεύσθησαν τὴν Φιλικὴν Ἑταιρείαν καί ὠργάνωσαν τὴν Ἑθνικὴν Ἐγερσιν. Τὸ ὄραμα τῆς ἐλευθέρως Πατρίδος συνέλαβον ἄνθρωποι ἀήκοντες εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις καί τὸ μετέβαλον εἰς πραγματικότητα. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις εἶναι Λαϊκὸν καί ὄχι ταξικὸν κίνημα. Εἶναι, πράγματι, εὐκολος ἡ σχηματοποιήσις τῶν γεγονότων τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ ὑποταγὴ τῶν εἰς συνταγὰς ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένας. Οἱ Ἕλληνες ἀπέδειξαν μὲ τὸ 21, ὅπως πρότερον μὲ τὸν Μαραθῶνα, καί μὲ τὴν ἀντίστασιν εἰς τὸ Βυζάντιον, ὅπως πρὸ οἱ λίγου μὲ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, καί μὲ τὸν ἀγῶνα κατὰ τὴν κατοχὴν, ὅπως καί χθὲς μὲ τὴν Κύπρον, ὅτι ὑπάρχουν πράξεις αἱ ὁποῖαι δὲν δύναται νὰ ὑποταχθοῦν ὑπὸ σχηματικούς κανόνες, διότι οἱ Ἕλληνες κατορθώνουν καί τὸ ἐπιτυγχάνουν εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν νὰ καταργοῦν τὴν ἀριθμητικὴν καί νὰ ἀνατρέπουν τοὺς οικονομικούς νόμους.

Τρεῖς ἄπλοι ἄνθρωποι τοῦ Λαοῦ, τρεῖς μεγάλοι ὁραματισταί, πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ καί πίστεως ἀνέλαβον τὸ τιτάνιον ἔργον νὰ καταλύσουν μίαν αὐτοκρατορίαν, ν' ἀντιμετωπίσουν τὴν ἱερὰν συμμαχίαν καί νὰ δημιουργήσουν μίαν ἐλευθέραν Ἑλλάδα. Πρέπει νὰ μεταφερθῶμεν εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ συλλάβωμεν τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς τῶν, διὰ νὰ δυνηθῶμεν ν' ἀντιληφθῶμεν τὴν δύναμιν τῆς πίστεως τῶν, ἡ ὁποία σώσασα τὸν παραλυτικὸν τοῦ Εὐαγγελίου, μετεδόθη θερμῇ, ζωογόνος, δημιουργικῇ ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ ἐσχάτου τῶν Ἑλλήνων. Ἡ γενεὰ τοῦ 21 εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα ἀμπτωχος εἰς μέσα, ἀμπλουτος ὅμως εἰς ἰδανικά πού ἐπήγαζον ἀπ' εὐθείας ἀπ' τὰ βάθη τῶν αἰώνων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Δι' αὐτὸ ἡ γενεὰ τοῦ 21 μετέβαλε τὸ ὄνειρον εἰς πραγματικότητα, τὸ ἀπίστευτον εἰς γόνιμον πρᾶξιν.

Ἡ κραυγὴ τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας ἔγινε πανανθρώπινον σύνθημα. Οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι ἠτένισαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ὡς σύμβολον ἀγῶνος καί διὰ τὴν ἰδικὴν τῶν ἐλευθερίαν. Ὅλοι οἱ πεινῶντες καί διψῶντες δι' ἐλευθερίαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἐστράφησαν. Ὁ «φιλελληνισμός», ὁ ὁποῖος ἀναντιρρήτως ἐπηρεάσθη ἀπὸ τὸν θαυμασμὸν καί τὴν λατρείαν πρὸς τὴν Ἀρχαίαν Ἑλλάδα, εἰς τὸ βάθος ὑπῆρξεν ἀνταπόκρισις εἰς ἰδίαν ψυχικὴν ἀνάγκην τῶν «φιλελλήνων». Ὁ «φιλελληνισμός» ὑπῆρξεν ἐκδήλωσις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν δι' αὐτὸ τὸ ἐθνικὸν κίνημα τῶν Ἑλλήνων δικαίως εθεωρήθη ὡς ἐξέγερσις κατὰ τῆς τυραννίας καί ὀρθῶς αἱ ἀντιδραστικαὶ Δυνάμεις τὸ ἀντελήφθησαν ὡς γενικωτέρας πολιτικῆς καί κοινωνικῆς σημασίας κίνημα. Οἱ Εὐρωπαῖκοι

ΟΙ ΠΟΛΕΜΑΡΧΟΙ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

Λαοὶ κατενόησαν ὅτι ἡ Ἐπανάστασις τῶν Ἑλλήνων ἦτο φῶς εἰς μίαν ἐποχὴν σκότους, χαρὰ καὶ ἐλπίδα εἰς μίαν περίοδον καταθλίψεως καὶ ἀπογνώσεως, προσκλητήριον πρὸς ὅλους.

Ὁ ἐθνικὸς ἀγὼν διήρκησεν ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη, μὲ ἀθάνατα κατορθώματα καὶ ανεκδιηγήτους θυσίας. Ὁ ἀγὼν θὰ ἦτο βραχυτέρος, ἐὰν δὲν ἐξέσπα ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, ἐὰν δι' ἄλλην μίαν ἀκόμη φορὰν δὲν ἐβασίλευε ἡ διχόνοια μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων. Ἄλλην μίαν φορὰν, μὲ κίνδυνον νὰ καταπιγῇ ἡ ἐπανάστασις, οἱ Ἕλληνες παρεδόθησαν εἰς τὰ πάθη των, τὰ μίσση των, καὶ τὰς ἀντιθέσεις των γενόμενοι ὄργανα ξένων, ὄργανα συμφορᾶς, ὄργανα εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ. Ἄλλην μίαν φορὰν οἱ Ἕλληνες ἐλησμόνησαν ὅτι ὑπῆρξαν πολὺ μενάλοι ὅταν ὑπῆρξαν ἠνωμένοι καὶ μικροί, πᾶρα πολὺ μικροί ὅταν ἦσαν διηρημένοι.

Ἡ Ἐθνικὴ μας Ἐπανάστασις ὑπῆρξε γέννημα ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀπὸ γενικώτερα ἰδανικὰ ἐμπνεομένων. Μικρὰ ἔκτασις γῆς χιλιοματωμένης καὶ πολυδοξασμένης ἀπῆλευθερώθη. Ἴσως τοῦτο νὰ μὴν ὑπῆρξε τόσον μέγα κακόν, ὅσον καὶ ἡ ἐγκατάλειψις καὶ ἡ προδοσία τῶν ἰδανικῶν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας. Οὕτω ἐξηγείται διὰ τὴν αἰ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν γενεαὶ δὲν ὑπῆρξαν πάντοτε ἀντάξια τῶν δημιουργῶν τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

Ἐορτάζομεν σήμερον διὰ 138ην φορὰν μὲ πανηγυρικὰς ἐκδηλώσεις τὴν μνήμην τῶν Ἡρώων καὶ τῶν Μαρτύρων τὴν μνήμην. Ὅσων ὑπῆρξαν πρωτοπόροι καὶ ἐμπνευσταὶ τοῦ Μεγάλου Ἀγώνος. Δὲν εἶναι ἀπλῶς χρέος τοῦτο ἀλλὰ καὶ ψυχικὴ μας βαθυτάτη ἀνάγκη.

Τὸ 21 ἀναμένει τὴν πλήρη δικαίωσίν του, τὴν ὁλοκληρωτικὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐμπνευστῶν τῆς Ἐθνικῆς μας ἐγέρσεως. Τὸ τρίπτυχον τῆς ἐθνικῆς μας, πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπελευθερώσεως εἶναι καὶ πρέπει νὰ καταστήθῃ σύνθημα ὅλων, νὰ καταστήθῃ ζωντανὴ καὶ δημιουργικὴ τοῦ Συνόλου πραγματικότης. Ταύτην τὴν ἐντολὴν δίδουν αἱ θυσίαι τοῦ παρελθόντος εἰς τὴν παρούσαν καὶ τὰς μελλούσας γενεάς. Οὕτω πως θὰ τιμήσωμεν δι' ἔργων τὸ ἐνδοξον Παρελθόν, οἰκοδομοῦντες μὲ πόνους καὶ θυσίας ἓν καλύτερον Παρόν, διὰ νὰ παρασκευάσωμεν μὲ χαρὰν καὶ αἰσιοδοξίαν ἓν ὠραιότερον Μέλλον.

Τὴν Ἀγίαν ταύτην ἡμέραν ἔχει δίκαιον ὁ ποιητὴς νὰ λέγῃ ὅτι «οἶαν-δήποτε στάσιν νὰ ἔχῃ τὸ σῶμα ἢ ψυχὴ εἶναι γονυκλινής».

Β'.

28η Ὀκτωβρίου 1940

Οἱ σειρήνες ἀντήχησαν μέσα στὴ σιωπὴ τῆς νύχτας. Περιέργο! Ὁ στριγγὸς ἦχος ἀντιτάλησε σὰν χαρμόσυνο ἄγγελμα.

Τὰ παράθυρα καὶ οἱ πόρτες ἀνοίξαν. Τί λοιπὸν συνέβαινε! Τί ἐσήμαινε τὸ σύριγμα ποὺ δὲ σταματοῦσε μέσα στὴν Ὀκτωβριανὴ νύχτα;

Τί ζητοῦσαν οἱ ἑξαλλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ποὺ ἔτρεχαν μέσα στὸ γλυ-

κοχάραμα της 28 'Οκτωβρίου ; Σε τί μεθύσι χαράς, σε τί τρελλό πανη γύρι τούς καλούσε ο συριγμός της σειρήνας;

Τεράστιο βουητό ξεπηδούσε από τις συνοικίες και τούς συνοικισμούς. Χιλιάδες, μυριάδες στόματα, πλουσίων και φτωχών, έργοδοτών και έργατών, ανθρώπων του πνεύματος και του χεριού πρόφεραν ένα ΟΧΙ.

Πώς να προσδιορισθῇ ἡ λέξη αὐτή με τὰ τρία γράμματα: Φωνή, κραυγή, πόνος, ἀγανάκτησι, χαρά, ἰκεσία, δισμαρτυρία, κλάμα, τραγούδι, μεθύσι.

Ἀθάνατε Ἑλληνικὲ Λαέ. Τρεῖς χιλιάδες χρόνια γράφεις με τὸ αἶμα σου τὴν ἴδια ἱστορία. Μικρός, ἀσήμαντος τὸν ἀριθμὸ, ἀναδεικνύεις ἕνα Ὅμηρο, ἕνα Αἰσχύλο, ἕνα Πλάτωνα, ἕνα Ἀριστοτέλη, ἕνα Θουκυδίδη, ἕνα Περικλή, ἕνα Ἀγασίλο, ἕνα Ἀλέξανδρο, ἕνα Χρυσόστομο, ἕνα Βουλγαροκτόνο, ἕνα Πολαιολόγο, ἕνα Κολοκοτρώνη, ἕνα Μιαούλη, ἕνα Τρικούπη, ἕνα Βενιζέλο.

Τρεῖς χιλιάδες χρόνια χτίζεις Παρθενῶνες, τὴν Ἀγιά Σοφιά, λαξεύεις στὸ μάρμαρο ἀθάνατα ἀριστουργήματα, εἶσαι ἡ πηγὴ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὁμορφιάς.

Καὶ συγχρόνως μικρὸς καὶ ἀσήμαντος τὸν ἀριθμὸ διαλαλεῖς σὲ κάθε βάρβαρο τὸ ΟΧΙ. Στὶς Πλαταιῆς καὶ στὸ Μαραθῶνα, στὴ Σαλαμίνα, στὰ στίφη τῶν Μήδων, στὶς ὁρδὲς τῶν Περσῶν, τῶν Ἀσάρων, τῶν Οὐννων, τῶν Γότθων, τῶν Καταλανῶν, τῶν Τούρκων. Στὸν μικρὸ καὶ ξερό σου τόπο ἀγωνίζεσαι κατὰ τῶν βαρβάρων. Νικᾷς καὶ διοχετεύεις ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου τὸ πνεῦμα σου, τὸν πολιτισμό. Ἡττᾷσαι καὶ ὁμως νικᾷς καὶ πάλιν με τὸ πνεῦμα σου. Πέφτεις καὶ ὁμως ὀρθῶνεις γιὰ νὰ ἀγωνισθῇς καὶ πάλιν γιὰ τὴ Λευτεριά τῶν Λαῶν.

Στὸ ἀντίκρουσμά σου ἀκόμα καὶ ὁ Ἄνθρωπος — Θεὸς ἀναγαλλιάζει, γιὰτὶ γνωρίζει πὼς χάρις στὸν Ἕλληνα θὰ διαδοθῇ τὸ νέο μήνυμα, ποὺ φέρνει στὴν πονεμένην ἀνθρωπότητα, μήνυμα Δικαιοσύνης καὶ Ἐλευθερίας, μήνυμα ἀνθρωπιάς.

Ἔτσι τώρα ἀντήχησε μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τὸ Ὅχι στὰ στίφη τῶν βαρβάρων, ποὺ ζητούσαν νὰ μολύνουν τὴν Ἑλληνικὴ Γῆ. Δὲν εἶχε καμμιά σημασία, ἂν ἡ ἡγεσία του δὲν πίστευε στὸν ἀγῶνα του, στὶς ἰκανότητες καὶ τὶς δυνάμεις τοῦ Λαοῦ, ἂν ἡ ἡγεσία του εἶχε ἀτοίμαστο τὸν τόπο, ἂν ἡ ἡγεσία του ψυχικὰ καὶ πνευματικὰ ἦταν δεμένη με τὸν ἔχθρο, με τὴ φασιστικὴ Ἰταλία καὶ τὴ χιτλερικὴ Γερμανία.

Ἡ 28 Ὀκτωβρίου ἀπέδειξε πὼς οἱ Λαοὶ μποροῦν νὰ δράσουν, ἔστω καὶ χωρὶς ἡγεσία, ὅταν θερμαίνῃ τὴ ψυχὴ των ἕνα ἀνώτερο ἰδανικό. Τὸ ΟΧΙ περιέκλειε αὐτὸ τὸ ἰδανικό: τῆς Ἐθνικῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Ἀντιφασιστικῆς πάλης. Ἀκόμα ἡ 28 Ὀκτωβρίου ἀπέδειξε τὴν εὐθύνη τῶν ἄλλων Λαῶν ποὺ δὲν θέλησαν ν' ἀντισταθοῦν κατὰ τῶν δυνάμεων τοῦ σκότους καὶ πολὺ περισσότερο ποὺ δέχτηκαν νὰ συνεργαστοῦν μ' αὐτές.

Ποιὸς Ὅμηρος θὰ γράφῃ ἄραγε τὸ μεγάλο ἔπος τῆς Ἀλβανίας ; Ποιὸς Αἰσχύλος θὰ κἀνὴ δίωμά του τὸν νέον αὐτὸν ἀγῶνα τοῦ Λαοῦ καὶ θὰ γράφῃ τὶς ἀθάνατες τραγωδίες του ; Ποιὸς Θουκυδίδης θὰ ἱστορήσῃ

τις μεγάλες σελίδες που έγραψε ένας ολιγάριθμος τρισμέγιστος Λαός; Και τότε; "Όταν όλη ή Εύρώπη είχεν ύποκύψει κάτω από την όρμη και τή δύναμη των θηρίων τής γερμανικής ζούγκλας. "Όταν οί Κουτσίλιγκ και οί Πεταίν είχαν προδώσει τούς Λαούς. "Όταν τò κήρυγμα τής ύποταγής και τής συνεργασίας είχε γίνει κήρυγμα πανευρωπαϊκό. "Όταν ό Μολότωφ είχε ύπογράψει τò άπαισχυντο γερμανο - ρωσικό σύμφωνο.

Και ώρθωσε ό 'Ελληνικός λαός — νέος Δαβίδ — τò ανάστημά του, κρατώντας μιὰ σφενδόνα άπέναντι στο Γολιάθ ώπλισμένου με τάνκς και με κανόνια, με άεροπλάνα και με τò τρομακτικό όπλο τής Πέμπτης Φάλαγγος.

Μπρός στην τεράστια ύλική δύναμη έκάμφθημεν ύστερ' από νίκες στα βουνά, στις θάλασσες και στόν άέρα. Κάθε στρατιώτης, κάθε ναύτης, κάθε άεροπόρος, ένας νικητής. Κάθε άνδρας, κάθε γυναίκα, κάθε παιδί ένας ήρωας. "Όλοι γέροι και νιοί, όλοι συντελεστές τής Νίκης. Καμφθήκαμε για μιὰ στιγμή. Για νά όρθώσουμε τήν έσωτερική μας αντίσταση στα βουνά και τις πεδιάδες, στις πόλεις και στα χωριά.

Τò ΟΧΙ εξακολούθησε ν' αντίλαλή στα πέρατα τής 'Ελληνικής γής, από τή μαρτυρική Θράκη, ως τή ματωμένη Κρήτη, από τὰ 'Ιόνια ως τὰ νησιά του Αιγαίου. Νέοι 'Ακρίτες, νέοι άγώνες, νέες θυσίες. "Όλη ή 'Ελλάδα ένα μέτωπο. "Όλος ό Λαός άγωνιστής έτοιμος για κάθε παράτολμο ήρωισμό, έτοιμος για κάθε θυσία. Με μιὰ κραυγή: Ζήτω ή 'Ελλάδα. Θάνατος στόν κατακτητή.

'Αθάνατη 'Ελλάδα, πολυδασανισμένη και χιλιοματωμένη Χώρα, ποιός θα τò τραγουδήση τò έπος και τò δράμα σου; Ποιός ξέρει πόσα χρόνια θα περάσουν για νά γεννηθούν οί νέοι "Όμηροι και οί Αίσχύλοι και οί Θουκυδίδηδες... 'Εμείς που τή ζήσαμε αύτή τή μεγάλη έποχή δέν μπορούμε νά τήν εκφράσουμε. Πόσο ή γλώσσα είναι φτωχή για νά άποτυπώση μιὰ τέτοια κοσμογονική περίοδο!

Χρόνια πέρασαν από τήν άπελευθέρωση. Λίγα χρόνια από τή Μεγάλη Μέρα, που ακούσθηκε τò μεγάλο σάλπισμα του 'Ελληνικού λαού και θαμπώθηκε ή Οίκουμένη. Χειροκροτήσαν τότε οί φίλοι. Θαύμασαν άκόμη και οί έχθροί. Ζήλησαν οί νικημένοι λαοί. Φύραξαν από τò κακό τους οί άσπονδοι γείτονες. 'Από τή μεγάλη μας Μέρα ό πόλεμος απέκτησε άλλο νόημα. 'Από 'Αγγλο - γερμανικός άνταγωνισμός έγινε 'Αντιφασιστικός 'Αγώνας. 'Ο πόλεμος των ίμπεριαλιστικών αντίθέσεων έγινε πόλεμος ιδεολογικός. 'Η Δημοκρατία όρθώθηκε κατά του φασισμού. 'Η Δικαιοσύνη κατά τής άδικίας. 'Η 'Ελευθερία κατά τής βίας. Οί δυνάμεις του Φωτός κατά των δυνάμεων του σκότους. 'Ο κόσμος στράφηκε πρòς τήν 'Ελλάδα για ν' άντλήση πίστη, ένθουσιασμό, αίσιοδοξία, 'Ιδανικό.

Πανηγυρίζουμε σήμερα τή Μεγάλη Μέρα. Κι' όμως ή ψυχή μας είναι περίλυπη έως θανάτου. Γιατί ή 'Ελλάδα, ή πρώτη νικήτρια, ή πρωτόπορα στην αντίσταση, δρίσκεται σέ μιὰ κατάσταση αλλόκοτη και τραγική. Με έχθρους, εκείνους που έπρεπε νά είναι φίλοι καλοί και εύγνώμονες

σύμμαχοι. Μὲ φίλους ποὺ λησμονοῦν τὶς ὑποχρεώσεις τῶν φίλων καὶ ξεπερνοῦν σὲ ἀχαριστία τοὺς ἐχθρούς.

Ἡ συμβολὴ τῆς Ἑλλάδας σήμερα ἔχει λησμονηθῇ. Ἀδιαφοροῦν ἢ πολεμοῦν τὰ ἔθνηκα μας αἰτήματα. Ἡ ἀγωνία κατέχει τὴν ψυχὴ μας. Παρὰ ταῦτα, ὅταν ἡ Εἰρήνη ὀριστικὰ βασιλέψῃ στὸν Κόσμο, τότε στὰ Σχολεῖα θὰ μαθαίνουν ὄχι μόνον τοὺς Μαραθωνομάχους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἥρωες τῶν ἀλθανικῶν δουνῶν καὶ τῆς Ἑθνικῆς μας Ἀντιστάσεως, τοὺς Μάρτυρες καὶ τοὺς Ἁγίους μιᾶς μεγάλης ἐποχῆς τοῦ ἔθνους καὶ θὰ στρέφουν μὲ κατάνυξη τὴν ψυχὴν των πρὸς τὴν ἀθάνατη Ἑλληνικὴ Ἰδέα. Καὶ μακάριοι τότε ὅσοι ἐπείνασαν καὶ ἐδίψασαν τὴν Ἑλευθερίαν καὶ τὴ Δικαιοσύνην, τὴν Ἀνθρωπιάν, γιατί αὐτοὶ θὰ χορτασθοῦν ἀπὸ τὴν αἰώνια πηγὴ ποὺ λέγεται Ἑλλάδα, γάργαρα πηγὴ κάθε ὁμορφίας, κάθε καλοῦ, κάθε γενναίου.

Γ'.

Ἑθνισμός - Εὐρωπαϊσμός - Διεθνισμός

«Ξαναγυρίζουμε στὸν πολυαγαπημένο καὶ μαρτυρικό μας τόπο, τὸν τόπο αὐτὸ ποὺ ἔχει τόσους ἄσπονδους ἰσχυροὺς ἐχθρούς καὶ τόσους κακοὺς καὶ περιέργους φίλους ... Πιστεύω πῶς τὸ μεγάλο ἔγκλημα τῆς ἱστορίας εἶναι πῶς, ἀπὸ τὰ παλιὰ τὰ χρόνια, οἱ Ἕλληνες ἐμήδιζαν ἢ μακεδόνιζαν ἢ ἦσαν φίλοι τῶν Ρωμαίων ἢ ἦσαν τουρκόφρονες ἢ λατινόφρονες ἢ ρωσόφιλοι ἢ ἀγγλόφιλοι. Καὶ αὐτὸς ὁ διχασμὸς κάθε τόσο συνέτριβε τὶς ζωτικές, μεγαλόπνοες καὶ δημιουργικὲς δυνάμεις τῆς Φυλῆς μας.

Ἐχω βέβαια ἀγάπη καὶ κατανόηση γιὰ κάθε ὥραϊο καὶ κάθε καλὸ ποὺ βλέπω, ταξιδεύοντας στὴν Εὐρώπη, ποὺ εἶναι καὶ πρέπει νὰ μείνῃ ἓνας κοινὸς χώρος γιὰ ὅλους τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς Λαούς. Μὲ τὴν ἴδια ἀγάπη καὶ τὴν ἴδια κατανόηση μιῶ καὶ γιὰ κάθε ἄλλο, μεγάλο σὲ ἔκταση καὶ πληθυσμὸ, γιὰ κάθε μικρὸ Λαὸ τῆς Εὐρώπης. Γιατὶ ἦρθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ οἰκοδομήσουμε τὴν Εὐρώπη καὶ νὰ ἐργασθoῦμε μέσα στὴν Εἰρήνην καὶ στὴ Δημοκρατίαν γιὰ νὰ ἀναπληρώσουμε ὅ,τι κατὰστρεψε ἡ βία καὶ τὸ μῖσος. Σήμερα κάθε ἱμπεριαλισμὸς εὐρωπαϊκοῦ κράτους ἐναντίον ἄλλου δὲν εἶναι μόνον ἀδύνατος, εἶναι κάτι παραπάνω, εἶναι ἀνόητος· εἶναι, ἀκόμα, ἀκατανόητος.

Νιώθω πῶς εἶμαι Εὐρωπαῖος, γιατί προπαντὸς εἶμαι Ἕλληνας καὶ ξέρω πῶς ὅταν λέμε Εὐρώπη, ἐννοοῦμε προπαντὸς ἓνα σύνολο ἀξιών ποὺ δημιουργήθηκαν μὲ πηγὴ τους τὴν Ἑλλάδα. Ὁ οὐμανισμός, ποὺ εἶναι ἡ ἀνώτερη ἐκδήλωση τῆς εὐρωπαϊκῆς ψυχῆς καὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος, πηγάζει μέσα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Σὰν Ἕλληνας εἶμαι λοιπὸν Εὐρωπαῖος, καὶ γιατί εἶμαι Ἕλληνας καὶ σὰν Ἕλληνας ἐνίωσα τὶς ὁμορφίες κάθε χώρας, τὴ συμβολὴ των στὴν οἰκοδόμηση τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ ὑπόλοιπου κόσμου, τὸ μεγαλεῖο, τὴν ψυχὴ κάθε Λαοῦ. Σὲ

* Ἀπόσπασμα διμιλίας.

μιά στιγμή που η Ευρωπαϊκή ένότητα είναι ανάγκη της 'Ανθρωπότητας, είναι φυσικό, και ίσως επιβεβλημένο, να παρατρέχω τις άσχημες της εικόνες, που αναντίρρητα υπάρχουν. Σε τί θα ωφελοῦσε τὸ ἀντίθετο ;

Ὁ ἄρχαιος Κάτων, συνήθιζε νὰ τελειώνει κάθε ὁμιλία του μὲ τὸ ντελέντα Κάρταγκο : Πρέπει νὰ καταστραφῇ ἡ Καρχηδόνα. Ἔτσι κι ἐγὼ συνηθίζω ἀπὸ τὸ 1944, ἀκόμη καὶ μέσα στὴν κατοχή, νὰ λέω σ' ὅσους μοῦ κάνουν τὴν τιμὴ νὰ μὲ ἀκοῦνε : Ὑπάρχει μιὰ Ἀνθρωπότητα καὶ χρέος μας εἶναι νὰ τὴν ἀγαπᾶμε. Ὑπάρχει ἐπίσης μιὰ Εὐρώπη καὶ χρέος μας εἶναι νὰ ἐργασθοῦμε γιὰ τὴν ἐνότητά της, γιὰ τὴν ἀνασυγκρότησή της, γιὰ τὴ διάσωσή της. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι λαοὶ καὶ πρέπει μὲ ἀγάπη καὶ κατανόηση νὰ στρέφουμε τὸ βλέμμα σ' αὐτοὺς Ὑπέφεραν κι' αὐτοί, ὅπως κι ἐμεῖς, στὴ διαδρομὴ τῶν αἰώνων καὶ πρόσφεραν καὶ αὐτοὶ τὴ συμβολὴ τους στὴν οἰκοδόμησι τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ.

Μὰ πέρα ἀπ' τὴν Ἀνθρωπότητα καὶ τὴν Εὐρώπη, ὑπάρχει μιὰ μόνο Πατρίδα, ἡ Ἑλλάδα, πολυβασανισμένη καὶ μαρτυρική, ἥρωική καὶ προδομένη, δοξασμένη καὶ χλιομστωμένη καὶ ἐξω ἀπ' αὐτὴν δὲν ὑπάρχει ἄλλη πατρίδα, οὔτε ἐντεῦθεν οὔτε ἐκεῖθεν τοῦ παραπετάσματος.

Καὶ ἀκόμα συνηθίζω τόσα χρόνια νὰ λέω στοὺς ἀκροατές μου πὼς πρέπει νὰ μὴ λησμονοῦμε ποτὲ ὅτι πρωτεύουσα αὐτῆς τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδας εἶναι μόνο ἡ Ἀθήνα «*ἡ ξαφειρόπειρα στῆς γῆς τὸ δαχτυλίδι*», ὅπως λέει σωστὰ ὁ Μεγάλος μας Ποιητής, καὶ δὲν εἶναι — καὶ δὲν μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι — καμιὰ ἄλλη πρωτεύουσα, οὔτε ἐντεῦθεν οὔτε ἐκεῖθεν τοῦ παραπετάσματος.

Ὁ πόλεμος καὶ ἡ κατοχή, ἡ ἀντίσταση τῶν λαῶν καὶ ὁ ἀγῶνας καὶ οἱ θυσίες γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν ἀπέδειξαν ἀκόμα μιὰ φορὰ, περισσότερο πάντως ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ, πόσο στείρος εἶναι ὁ κοσμοπολιτισμὸς καὶ πόση ἀνάταση ψυχῆς καὶ πνεύματος προσφέρει ὁ ἐθνισμὸς, στήριγμα καὶ προϋπόθεση τῆς ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας καὶ ἐλευθερίας. Ὁ πόλεμος ἀπέδειξε πόσο ἐγκληματικὸς καὶ καταστροφικὸς εἶναι ὁ σωβρινισμὸς καὶ ἡ προσπάθεια κυριαρχίας ἐνὸς εὐρωπαϊκοῦ ἔθνους πάνω σὲ ἄλλο καὶ πόσο ἀναγκαία εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος. Καὶ ὁ πόλεμος, ἀκόμα, ἀπέδειξε πόσο ἡ διεθνὴς συνεργασία σ' ἓνα κόσμον τόσο μικρό, χάρις στὶς προόδους τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Τεχνικῆς, εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν Εἰρήνην καὶ τὴν Εὐδαιμονίαν τῶν Λαῶν.

«Ὀλίγος πατριωτισμὸς μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν Ἀνθρωπότητα— ἔλεγε ὁ Ζὰν Ζωρὲς—ἐνῶ πολὺς πατριωτισμὸς μᾶς συνδέει περισσότερο μὲ τὴν Ἀνθρωπότητα». Αὐτὰ τὰ λόγια ἐνὸς ἀληθινοῦ πατριώτη καὶ συγχρόνως ἐνὸς πραγματικοῦ Εὐρωπαίου καὶ διεθνιστῆ — καὶ γι' αὐτὸ ἐνὸς μεγάλου ἀνθρωπιστῆ — ἃς γίνουν χρυσὴ ὑπόθεσις γιὰ ὅλους, προπαντὸς γιὰ τοὺς Νέους, γιατί μόνο μέσα σ' αὐτὸ τὸ *τρίπτυχον* ἐνὸς *δημιουργικοῦ πατριωτισμοῦ*, ἐνὸς *πλατιοῦ εὐρωπαϊσμοῦ* καὶ ἐνὸς *ἀληθινοῦ διεθνισμοῦ*, δηλ. ἐνὸς *ἀνώτερου ἀνθρωπισμοῦ*, μπορεῖς καλύτερα νὰ κλείσης μέσα στὴν ψυχὴ σου καὶ στὸ πνεῦμα σου, μέσα σ' ὅλο σου τὸ εἶναι, τὴν Ἑλλάδα ... ».

ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ

«Ἀρχὴ πολιτείας ἀπάσης νέων τροφή»

Ἀριστοτέλης

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1932 Ψήφισμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, «περὶ ψηφίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΞΗ/1949 Ψηφίσματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς συνταχθέντος νέου Συντάγματος» ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ παρὰ πόδας τοῦ ὡς ἄνω ψηφίσματος καταχωρηθὲν νέον Συνταγματικὸν κείμενον, περιέχον τὰς κατὰ μεταρρύθμισιν ἢ προσθήκην ψηφισθείσας διατάξεις τοῦ Συντάγματος, συνηρμολογημένας μετὰ τοῦ ὅλου κειμένου, ἔχον ὡς ἐξῆς :

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΑΔΙΑΙΡΕΤΟΥ ΤΡΙΑΔΟΣ

Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΨΗΦΙΖΕΙ

ΠΕΡΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ἄρθρον 1. Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας· πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἐλευθέρα καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευομένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Ἄρθρον 2. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὑπάρχει ἀναποσπάστως ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης καὶ πάσης ἄλλης ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς τε ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις· εἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτητῶς πάσης ἄλλης ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὅλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Τὸ κείμενον τῶν Ἀγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον· ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τούτου, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαραβίαστος.

Ἡ ἐλευθέρα ἀσκήσις τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προσβάλλῃ τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ τὰ χρηστὰ ἥθη.

Οὐδεὶς δύναται ἔνεκα τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ πεποιθήσεων ν' ἀπαλλοτριωθῇ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὴν Πολιτείαν καθηκόντων ἢ ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων τῆς Χώρας.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἄ ρ θ ρ ο ν 3. Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου. Οἱ Ἕλληνες πολῖται συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των.

Μόνον πολῖται Ἕλληνες εἶναι δεκτοὶ εἰς ὅλας τὰς δημοσίας λειτουργίας, πλὴν τῶν δι' εἰδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

Πολῖται εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσωσι τὰ προσόντα τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

Εἰς πολίτας Ἕλληνας τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως οὔτε ἀπονέμονται οὔτε ἀναγνωρίζονται.

Πᾶς Ἕλλην δυνάμενος φέρειν ὅπλα ὑποχρεοῦται νὰ συντελῇ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος αἰνυναν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν νόμων.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 4. Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὅποτεν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 5. Ἐξαιρουμένου τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐγκλήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἡτιςλογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλακίσεως.

Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀνακριτὴν, ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἐὰν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἔδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου. Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει ἐντὸς τριῶν τῶν πολλῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς εἴτε ν' ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα, εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αὐτοῦ ἐντάλμα φυλακίσεως. Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται μέχρι πέντε ἡμερῶν αἰτήσῃ τοῦ προσαχθέντος, ἢ ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας, βεβαιουμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου.

Παρελθούσης ἀπράκτου ἐκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα. Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῇ, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς τὴν ἀνὸρθωσιν πάσης ζημίας προσηγομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ προσέτι εἰς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ ὡς ὁ νόμος ὁρίζει.

Διὰ νόμου ὁρίζονται τὸ ἀνώτατον ὄριον προφυλακίσεως καθὼς καὶ οἱ

Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΥΛΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὄροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους παρέχεται ἀποζημίωσις ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς ἀδίκως προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας.

Ἄρθρον 6. Ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσῃ τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπόλυσιν τούτου ἐπὶ ἐγγυήσῃ ὀριζομένη διὰ δικαστικοῦ βουλεύματος, καθ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπή.

Οὐδέποτε ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων τούτων ἡ προφυλάκισις δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 7. Ἀδίκημα δὲν ὑπάρχει οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἄνευ νόμου ἰσχύοντος πρὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως. Βαρυτέρα ποινὴ οὐδέποτε ἐπιβάλλεται μετὰ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως.

Ἄρθρον 8. Οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὠρισμένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ. Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια ὕφ' οἰοῦνδήποτε ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶσι.

Ἄρθρον 9. Ἐκαστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρωνται ἐγγράφως πρὸς τὰς ἀρχάς, ὑποχρεούμενας εἰς ταχείαν ἐνέργειαν καὶ ἐγγραφὸν ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἣν ἡ ἀναφορὰ ἀρχῆς καὶ τῇ ἀδείᾳ ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ ζήτησις εὐθυνῶν παρὰ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεις ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

Ἄρθρον 10. Οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι ἡσυχῶς καὶ ἀόπλως. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθῶσιν ἂν ὥς ἐκ τούτων ἐπικεῖται κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν.

Συνεταιρισμὸς δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἔνεκα παραβάσεως τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου δύναται διὰ νόμου νὰ ὑποβληθῇ εἰς ὠρισμένους περιορισμούς.

Ἡ ἀπεργία εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 12. Ἡ κατοικία ἐκάστου εἶναι ἄσυλον. Οὐδεμία κατ' οἶκον ἔρευνα ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπὶ καταχρῆσει τῆς ἐξουσίας τῆς ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ προσέτι εἰς ἰκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὥς ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 13. Πάντες οἱ εὐρισκόμενοι ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουσιν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀδιακρίτως ἐθνικότητος, θρησκείας καὶ γλώσσης.

Η Α.Μ. Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου.

Ἄρθρον 14. Ἐκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμοὺς του, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία, ὡς καὶ ἄλλον προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύεται. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐντύπων διατριδῶν εἴτε πρὸ τῆς δημοσίευσως εἴτε μετ' αὐτήν.

Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαιρέσιν ἡ κατάσχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν:

α) ἕνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς Χρηστιατικῆς Θρησκείας ἢ ἕνεκα ἀσέμνων δημοσιευμάτων προσβαλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶ, κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένης περιπτώσεις, β) ἕνεκα προσβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως, τοῦ Διαδόχου, τῶν συζύγων καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν, γ) ἔαν τὸ περιεχόμενον τοῦ δημοσιεύματος κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου εἶναι φύσεως τοιαύτης ὥστε: 1) νὰ ἀποκαλύπτῃ κινήσεις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων στρατιωτικῆς σημασίας ἢ ὀχυρώσεις τῆς Χώρας, 2) νὰ εἶναι προφανῶς στασιαστικὸν ἢ νὰ στρέφεται κατὰ τῆς ἐθνικῆς ἀκεραιότητος ἢ ν' ἀποτελῇ πρόκλησιν εἰς διάπραξιν ἐγκλήματος ἐσχάτης προδοσίας. Ἄλλ' εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ὀφείλει ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ ὑποβάλλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ τοῦτο ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὥρῶν ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως· ἄλλως ἡ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἀνακοπὴ τοῦ βουλεύματος ἐπιτρέπεται εἰς μόνον τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεθέν. Τὸ δικαστήριον, μετὰ τρεῖς τοῦλάχιστον καταδίκας εἰς περίπτωσιν διαπράξεως διὰ τοῦ τύπου ἀδικήματος δι' ὃ ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχεσις, διατάσσει τὴν ὀριστικὴν ἢ προσωρινὴν παῦσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐντύπου καὶ εἰς βαρείας περιπτώσεις τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος. Ἡ παῦσις ἢ ἡ ἀπαγόρευσις ἀρχοῦνται ἀφ' ἧς ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις καταστῇ τελεσίδικος.

Ἀπαγορεύεται ἡ παρ' οἰουδήποτε χρήσις τοῦ τίτλου παυθείσης ἐφημερίδος ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ὀριστικῆς παύσεώς της.

Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου εἶναι αὐτόφωρα.

Ἡ ἔκδοσις ἐφημερίδος ἐπιτρέπεται μόνον εἰς πολίτας Ἑλλήνας μὴ ἔστερηνένους τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων.

Νόμος θέλει ὀρίσει τὸν τρόπον τῆς διὰ τοῦ τύπου ἐπανορθώσεως τῶν ανακριδῶν δημοσιευμάτων, ὡς ἐπίσης τὰς προϋποθέσεις καὶ τὰ προσόντα διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθῶσι διὰ νόμου ἰδιαίτερα κατασταλτικὰ μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐπικινδύνου εἰς τὸ ἥθος τῆς νεότητος φιλολογίας.

Αἱ προστατευτικαὶ τοῦ τύπου διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν κινηματογράφων, δημοσίων θεαμάτων, φωνογραφίας, ραδιοφωνίας καὶ ἄλλων παρεμφερῶν μέσων μεταδόσεως λόγου ἢ

Η Α. Υ. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

παραστάσεως. "Ο τε έκδότης ἐφημερίδος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος, ἀναφερομένου εἰς τὸν ιδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἶναι ἀστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλήρη ἀνόρθωσιν πάσης προσγενομένης ζημίας καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ παθόντος διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς ὁ νόμος ὀρίζει.

"Α ρ θ ρ ο ν 15. Οὐδεὶς ὅρκος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

"Α ρ θ ρ ο ν 16. Ἡ Παιδεία τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τοῦ Κράτους καὶ ἐνεργεῖται δαπάνῃ αὐτοῦ ἢ τῶν ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Εἰς πάντα τὰ σχολεῖα, μέσης καὶ στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, ἡ διδασκαλία ἀποσκοπεῖ τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν νέων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰδεολογικῶν κατευθύνσεων τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτική, παρέχεται δὲ δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὁ νόμος ὀρίζει τὰ ἔτη τῆς υποχρεωτικῆς φοιτήσεως, τὰ ὅποια δὲν δύνανται νὰ εἶναι ὀλιγώτερα τῶν ἑξ.

Τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα αὐτοδιοικοῦνται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, οἱ δὲ καθηγηταὶ τούτων εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρχῆς, εἰς ἰδιώτας μὴ ἐστερημένους τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ εἰς νομικὰ πρόσωπα ἢ ἱδρυσις ἐκπαιδευτηρίων λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

"Α ρ θ ρ ο ν 17. Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ, εἰμὴ διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης πλήρους ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημίωσις ὀρίζεται ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. Ἐν ἐπείγουσῃ δὲ περιπτώσει δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὀρισθῇ δικαστικῶς μετ' ἀκρόασιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιοῦχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ εἰς παροχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὀρίσει ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀριστικῆς ἢ προσωρινῶς ὀρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πόντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτῆτου μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοί νόμοι κανονίζουν τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθέσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἱαματικῶν ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

Ἐπίσης διὰ νόμου ρυθμίζονται τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἰχθυοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν λιμνοθαλασσῶν καὶ μεγάλων λιμνῶν.

Εἰδικοί νόμοι ρυθμίζουν τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς περίπτωσιν πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως ἢ πρὸς θεωραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης, δυναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ ὑγίαν.

"Α ρ θ ρ ο ν 18. Αί βάσανοι καὶ ἡ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Ὁ πολιτικὸς θάνατος καταργεῖται. Ἡ θανατικὴ ποινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, καταργεῖται.

"Α ρ θ ρ ο ν 19. Οὐδεμία προηγουμένη ἄδεια τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποίνους πράξεις αὐτῶν ἐκτὸς τῶν περὶ Ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων.

"Α ρ θ ρ ο ν 20. Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀνταποκρίσεως εἶναι ἀπολύτως ἀπαραβίαστον.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

"Α ρ θ ρ ο ν 21. Τὸ Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι βασιλευομένη Δημοκρατία.

"Απασαί αἱ ἐξουσίαι πηγάζουσιν ἐκ τοῦ Ἔθνους, ἐνεργοῦνται δὲ καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει τὸ Σύνταγμα.

"Α ρ θ ρ ο ν 22. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς.

"Α ρ θ ρ ο ν 23. Τὸ δικαίωμα προτάσεως νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Βασιλέα, ὅστις ἐνάσκει τοῦτο διὰ τῶν Ὑπουργῶν.

"Α ρ θ ρ ο ν 24. Οὐδεμία πρότασις νόμου ἢ τροπολογία ἢ προσθήκη ἐπαγομένη εἰς ἄλλο τοῦ δημοσίου, τῶν ὀργανισμῶν αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου δαπάνης ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων ἢ περιουσίας αὐτῶν πρὸς μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει ὀφελος προσώπου προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς.

"Α ρ θ ρ ο ν 25. Πρότασις νόμου ἀποκρουσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν παραγόντων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας δὲν εἰσάγεται ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν βουλευτικὴν σύνοδον.

"Α ρ θ ρ ο ν 26. Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

"Α ρ θ ρ ο ν 27. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ ὀριζομένων ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

"Α ρ θ ρ ο ν 28. Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

"Α ρ θ ρ ο ν 29. Τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως εἶναι ἀνεύθυνον καὶ ἀπαραβίαστον, οἱ δὲ ὕπουργοὶ αὐτοῦ εἶναι ὑπεύθυνοι.

"Α ρ θ ρ ο ν 30. Οὐδεμία πράξις τοῦ Βασιλέως ἰσχύει, οὐδὲ ἐκτελεῖται ἂν δὲν εἶναι προσυπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουρ-

γού, ὅστις διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ὑπεύθυνος. Ἐν περιπτώσει ἀλλαγῆς ὀλοκλήρου τοῦ Ὑπουργείου, ἂν οὐδεὶς τῶν παυσάντων ὑπουργῶν συγκατατεθῇ νὰ προσυπογράψῃ τὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργείου διάταγμα, ὑπογράφονται ταῦτα παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ νέου Ὑπουργείου, ἀφοῦ οὗτος διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, δώσῃ τὸν ὄρκον.

Ἄρθρον 31. Ὁ Βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς Ὑπουργοὺς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 32. Ὁ Βασιλεὺς εἶναι ἀνώτατος ἄρχων τοῦ Κράτους, ἄρχει τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, κηρύττει τὸν πόλεμον, συνομολογεῖ συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας, ἀνακοινώνει δι' αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων, ἅμα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέπουσιν. Αἱ περὶ ἐμπορίας ὅμως συνθήκαι καὶ ὅσαι ἄλλαι περιέχουσι παραχωρήσεις, περὶ τῶν ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ παρόντος συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ τι ἄνευ νόμου, ἢ ἐπιβαρύνουσι ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἔχουσι ἰσχὺν τῆς συγκαταθέσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 33. Οὐδεμία παραχώρησις ἢ ἀνταλλαγὴ Χώρας δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου.

Οὐδέποτε τὰ μυστικά ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύναται νὰ ἀνατρέψωσι τὰ φανερά.

Ἄνευ νόμου στρατὸς ξένος δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν ἐλληνικὴν ὑπηρεσίαν, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ εἰς τὸ κράτος ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

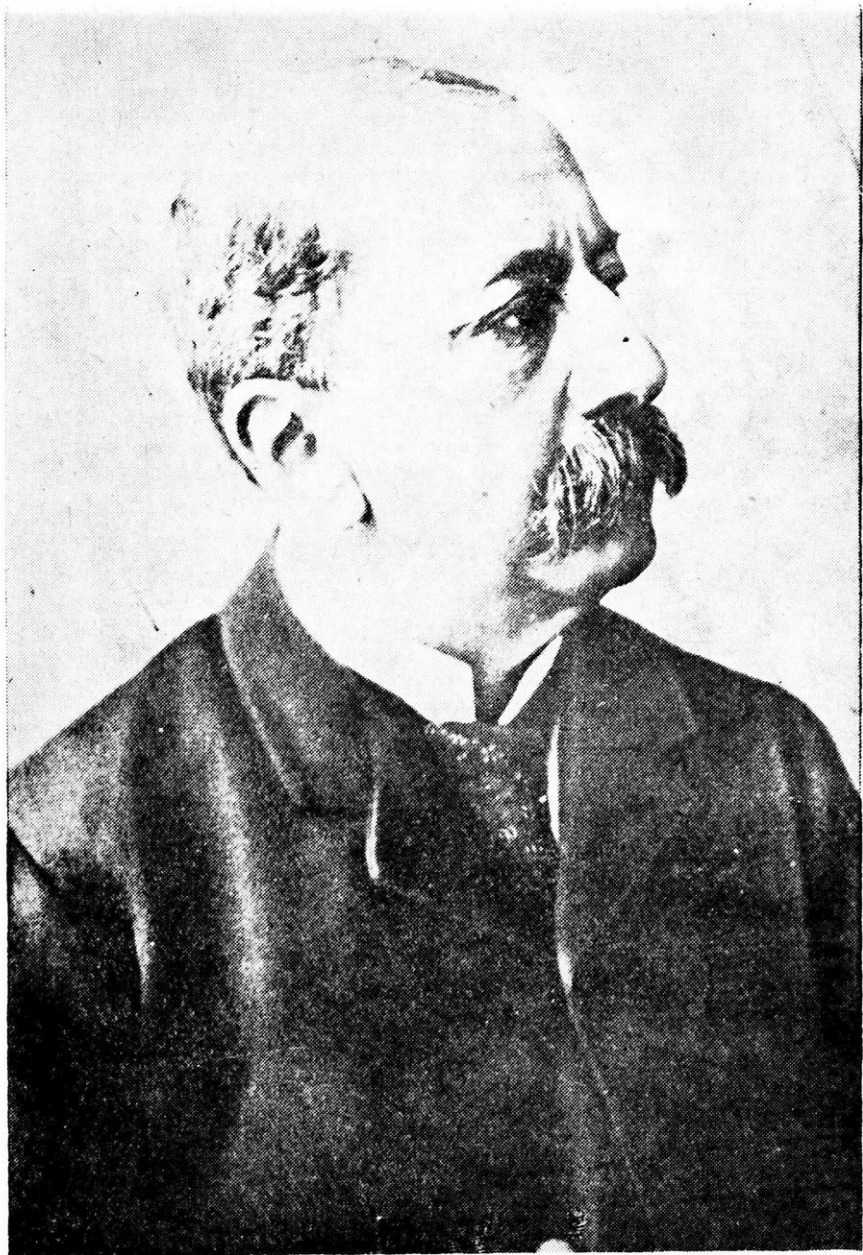
Ἄρθρον 34. Ὁ Βασιλεὺς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς βαθμοὺς εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις, διορίζει καὶ παύει ὡσαύτως κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρισμένων ἐξαιρέσεων.

Μόνον ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσῃ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις στεροῦνται τοῦ βαθμοῦ, τῶν τιμῶν καὶ τῶν συντάξεών των.

Ἄρθρον 35. Ὁ Βασιλεὺς ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν, οὐδὲ νὰ ἐξαιρέσῃ τιτὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου.

Ὁ Βασιλεὺς δύναται, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας τῆς Βουλῆς, ἢ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, νὰ προβαίνει εἰς ἐκδοσιν νομοθετικῶν διαταγμάτων πρὸς ρύθμισιν ἐξαιρετικῶς ἐπείγοντων θεμάτων μετὰ σύμφωνον γνώμην ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ βουλευτῶν, ὀριζομένης εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης συνόδου καὶ λειτουργοῦσης μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας συνόδου.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τοῦ ἐνὸς πέμπτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν, πρὸς λήψιν δὲ ἀποφάσεων ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ σχετικὴ πλειοψηφία.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἡ Βουλὴ δύναται ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεώς της νὰ θέτῃ περιορισμούς εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀνωτέρω νομοθετικῶν διαταγμάτων.

Προτάσεις νόμων, ὑποβαλλόμεναι ὑπὸ βουλευτῶν κατὰ τὸ πρῶτον τρίμηνον ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, περὶ τροποποιήσεως, καταργήσεως καὶ ἀκυρώσεως τῶν διαταγμάτων τούτων, ἐγγράφονται τῇ αἰτήσῃ δέκα πέντε τοῦλάχιστον βουλευτῶν, κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 36. Ὁ Βασιλεὺς κυροῖ καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντας νόμους. Νόμος μὴ δημοσιευθεὶς ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 37. Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τακτικῶς ἅπαξ τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν, ἐκτάκτως δὲ ὁσάκις τὸ κρίνει εὐλογον· κηρύσσει αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου τὴν ἑνάρξιν καὶ τὴν λήξιν ἐκάστης βουλευτικῆς συνόδου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαλύῃ τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ τὸ περὶ διαλύσεως διάταγμα, προσυπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν τῶν μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 38. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα ἅπαξ μόνον νὰ ἀναστέλλῃ τὰς ἐργασίας τῆς βουλευτικῆς συνόδου, εἴτε ἀναβάλλων τὴν ἑνάρξιν, εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῶν.

Ἡ ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας, οὐδὲ νὰ ἐπαναληφθῇ κατὰ τὴν βουλευτικὴν σύνοδον ἄνευ συναινέσεως τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 39. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χαρίξῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώσῃ τὰς παρὰ τῶν δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινάς, ἐξαιρουμένων τῶν περὶ Ὑπουργῶν διατεταγμένων, πρὸς δὲ καὶ νὰ χορηγῇ ἀμνηστίαν ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ἐπὶ τῇ εὐθύνῃ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 40. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμῃ τὰ κεκανονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

Ἄρθρον 41. Ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κόπτῃ νομίσματα κατὰ τὸν νόμον.

Ἄρθρον 42. Ἡ βασιλικὴ χορηγία προσδιορίζεται ἐκάστοτε διὰ νόμου.

Ἄρθρον 43. Ὁ Βασιλεὺς καθίσταται ἐνῆλικος κατὰ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ συμπληρωμένον.

Ὁ Βασιλεὺς, πρὶν ἀναβῆ εἰς τὸν θρόνον, ὁμνύει ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ βουλευτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀνωτέρων ἀρχῶν τὸν ἀκόλουθον ὅρκον:

«Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ νὰ

διατηρώ καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους».

Ὁ Βασιλεὺς συγκαλεῖ τὸ πολὺ ἐντὸς δύο μηνῶν τὴν Βουλὴν καὶ ἐπαναλαμβάνει τὸν ὄρκον ἐνώπιον τῶν βουλευτῶν.

Ἀ ρ θ ρ ο ν 44. Ὁ Βασιλεὺς δὲν ἔχει ἄλλας ἐξουσίας, εἰμὴ ὅσας τῷ ἀπονέμουσι ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ συνάδοντες πρὸς αὐτὸ ἰδιαίτεροι νόμοι.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

Ἀ ρ θ ρ ο ν 45. Τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶναι διαδοχικὰ καὶ περιέρχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθείαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ Βασιλέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Α' κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας, προτιμωμένων τῶν ἀρρένων.

Ἀ ρ θ ρ ο ν 46. Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὠρισμένα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει αὐτὸν μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένης, διὰ τῆς ψήφου τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν καὶ διὰ φανεράς ψηφοφορίας.

Ἀ ρ θ ρ ο ν 47. Πᾶς διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου ἀπαιτεῖται νὰ πρεσβεύῃ τὴν θρησκείαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἀ ρ θ ρ ο ν 48. Οὐδέποτε τὸ Στέμμα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλης οἰασδήποτε ἐπικρατείας δύνανται νὰ συνενωθῶσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς κεφαλῆς.

Ἀ ρ θ ρ ο ν 49. Ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως, ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἡ Ἀντιβασιλεία ἀνατίθεται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδόμενου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὸν ἐνῆλικον διάδοχον, ἐν περιπτώσει δὲ ἐλλείψεως ἢ ἀνηλικιότητος τούτου, εἰς τὴν Βασίλισσαν, ἣτις ἀσκεῖ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ὁλόκληρον κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως. Μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου ἢ τούτου ὄντος ἀνηλίκου καὶ δι' ἣν περίπτωσιν δὲν ζῇ ἡ Βασίλισσα, ὁ Βασιλεὺς διορίζει διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, προσυπογραφομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεριορίστως ἀνακλητὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Θρόνου, ὅστις ἀσκεῖ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος προσδιορίζονται τὰ ἀντικείμενα τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Τοποτηρητοῦ.

Ἀ ρ θ ρ ο ν 50. Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἐὰν ὁ ἐνῆλικος διάδοχος εἶναι ἀπών, ἀσκεῖ τὴν Συνταγματικὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον μέχρι τῆς ἀφίξεως καὶ ὀρκωμοσίας αὐτοῦ.

Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἐὰν ὁ διάδοχος εἶναι ἀνήλικος ἀσκεῖ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του ἢ ἐν χρειᾷ μένουσα Βασίλισσα.

Δι' ἣν περίπτωσιν δὲν ἐπιζῇ ἡ Βασίλισσα ἢ ἔλθῃ αὕτη εἰς γάμον,

ἡ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔλθῃ ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθῃ, συνέρχεται ἄνευ συγκλήσεως τὴν δεκάτην τὸ βραδύτερον ἡμέραν μετὰ τὴν ἀποδίσωσιν τοῦ Βασιλέως καὶ ἐκλέγει Ἀντιβασιλέα Ἑλληνα πολίτην τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος, ἡ δὲ Συνταγματικὴ Βασιλικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτοῦ μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐν περιπτώσει παραίτησεως τοῦ Βασιλέως. Ἰδιαίτερος νόμος κανονίζει τὰ τῆς Ἀντιβασιλείας.

Ἄρθρον 51. Ἐάν, ἀποδίσωντος τοῦ Βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ εἶναι ἀνήλικος, ἡ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔλθῃ ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθῃ, συνέρχεται διὰ νὰ ἐκλέξῃ ἐπίτροπον. Ἐπίτροπος δὲ τότε ἐκλέγεται, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτος ἐκ διαθήκης τοῦ ἀποδίσωντος Βασιλέως, ἢ ὅταν ὁ ἀνήλικος διάδοχος δὲν ἔχῃ μητέρα μένουσαν εἰς τὴν χρεῖαν τῆς, ἣτις καλεῖται τότε εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου τῆς αὐτοδικαίως. Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου Βασιλέως, εἴτε διορισθῇ διὰ διαθήκης, εἴτε ἐκλεγῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος.

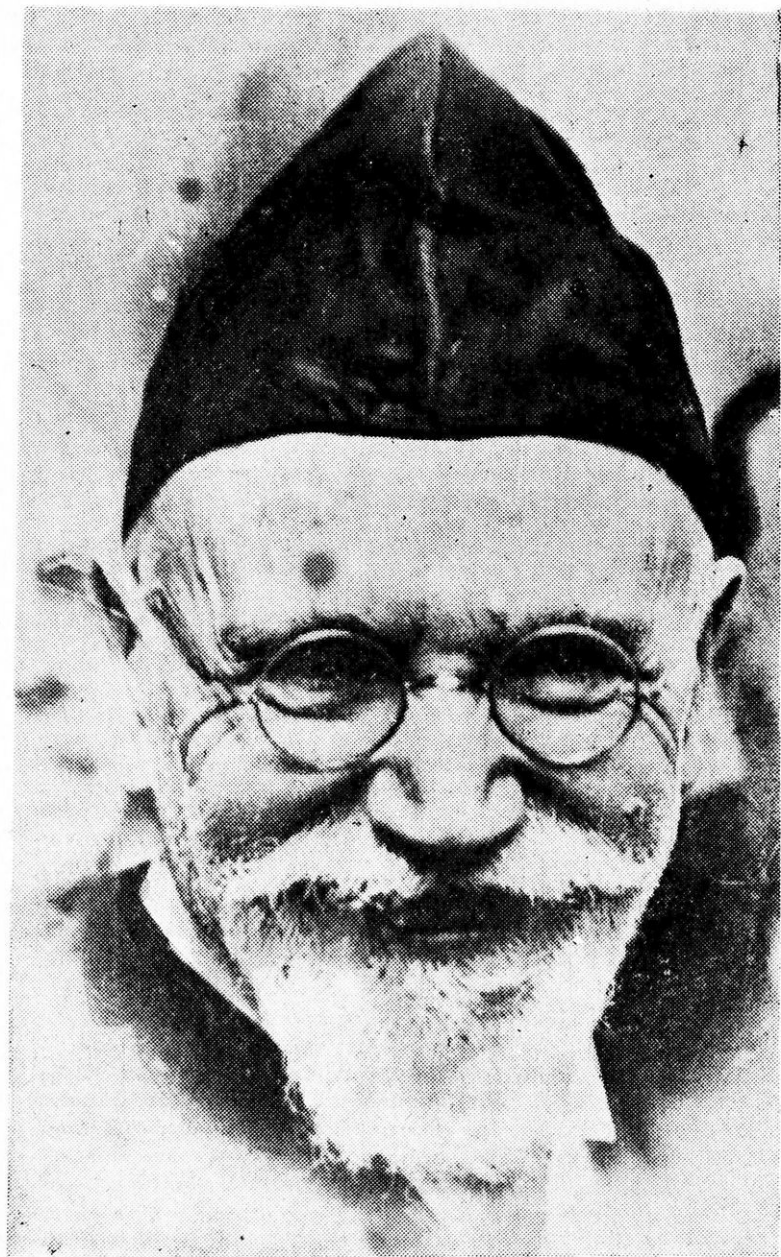
Ἄρθρον 52. Ἐν περιπτώσει χρεῖας τοῦ Θρόνου, ἡ Βουλὴ, καὶ ἂν ἔλθῃ ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθῃ, ἐκλέγει προσωρινῶς καὶ διὰ φανεράς ψηφοφορίας Ἀντιβασιλέα πολίτην Ἑλληνα τοῦ Ἀνατολικοῦ Δόγματος, τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους τὴν συνταγματικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Ἐντὸς δύο μηνῶν τὸ βραδύτερον ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἰσάριθμοι τῶν βουλευτῶν ἀντιπρόσωποι, οἵτινες εἰς ἓν μετὰ τῆς Βουλῆς συνερχόμενοι ἐκλέγουσι τὸν Βασιλέα διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου διὰ φανεράς ψηφοφορίας.

Ἄρθρον 53. Ἐάν ὁ Βασιλεὺς ἕνεκα νόσου κρίνῃ ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν Ἀντιβασιλείας, ὁρίζει διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος Ἀντιβασιλέα τὸν διάδοχον ἢ, τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος ἢ ἀνηλίκου ὄντος, τὴν Βασίλισσαν. Ἐάν ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ βασιλεύσῃ, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συγκαλεῖ ἀμέσως τὴν Βουλὴν καὶ ἂν ἔλθῃ ἡ περίοδος ἢ ἔχῃ διαλυθῇ. Ἐάν ἡ Βουλὴ, δι' ἀποφάσεως αὐτῆς λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν ψηφοφορησάντων, ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην Ἀντιβασιλείας, ἀσκεῖ τότε ταύτην ὁ ἐνήλικος διάδοχος ἢ, τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος, ἡ Βασίλισσα.

Ἐάν δὲν ζῇ, ἡ Βασίλισσα, συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἡ Βουλὴ, ἡ ὁποία, μὴ ὑπάρχοντος διαδόχου, ψηφίζει εἰδικὸν νόμον περὶ τῆς ἀσκήσεως τῆς Βασιλικῆς ἐξουσίας, ἀνηλίκου δὲ ὄντος ἐκλέγει διὰ φανεράς ψηφοφορίας Ἀντιβασιλέα, καί, χρεῖας καλοῦσης, Ἐπίτροπον τοῦ Βασιλέως.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἄρθρον 54. Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως κατ' ἔτος τὴν 15ην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου εἰς τακτικὴν σύνοδον διὰ τὰ ἐτήσια

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ἔργα, ἐκτὸς ἂν διὰ τὰ ἔργα ταῦτα ὁ Βασιλεὺς συγκαλέσῃ αὐτὴν πρότερον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 37.

Ἡ διάρκεια ἐκάστης τακτικῆς συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν 3 μηνῶν, εἰς οὓς δὲν λογίζεται ὁ χρόνος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 38 ἀναστολῆς.

Ἀ ρ θ ρ ο ν 5 5. Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῇ κεκλεισμένων τῶν θυρῶν κατ' αἴτησιν δέκα ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀποφασισθῇ ἐν μυστικῇ συνεδριάσει κατὰ πλειονοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζει ἂν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Ἀ ρ θ ρ ο ν 5 6. Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ ἄνευ τῆς παρουσίας τοῦλάχιστον τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς, μηδὲ νὰ ἀποφασίσῃ τι ἄνευ ἀπολύτου πλειονοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἥτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι μικρότερα τοῦ ἐνὸς τετάρτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας, ἡ πρότασις ἀπορρίπτεται.

Ἀ ρ θ ρ ο ν 5 7. Πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, παραπέμπεται δὲ εἰς κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν καί, ὑποβληθείσης τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἢ παρελθούσης τῆς ταχθείσης προθεσμίας, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἔγινε τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τῆς προτάσεως.

Προτάσεις νόμων σκοποῦσαι τὴν τροποποίησιν τῶν περὶ συντάξεων νόμων ἢ ἀπονομῆς συντάξεως, ἢ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπηρεσίας ὡς παρεχούσης τοιοῦτον δικαίωμα ὑποβάλλονται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Προκειμένου δὲ περὶ συντάξεων, αἵτινες βαρύνουσι τὸν προϋπολογισμὸν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Τοιαῦται περὶ συντάξεων προτάσεις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικαί, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

Πᾶσα πρότασις νόμου, συνεπαγομένη ἐπιβάρυνσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἐὰν δὲν συνοδεύεται ὑπὸ ἐκθέσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ, καθορίζουσης τὴν δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν, ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς πρὸ πάσης συζητήσεως διαβιβάζεται εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν Δημοσίου Λογιστικοῦ, ὑποχρεομένην νὰ ὑποβάλλῃ τὴν σχετικὴν ἐκθεσιν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης εἰσάγεται καὶ ἄνευ αὐτῆς.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τροπολογίας, ἐφ' ὅσον ζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν. Εἰς περίπτωσιν ταύτην, ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις Δημοσίου Λογιστικοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ πρὸς τὴν Βου-

λήν τήν ἔκθεσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης, ἡ συζήτησις χωρεῖ καὶ ἄνευ αὐτῆς.

Πᾶσα πρότασις νόμου, ὑποβαλλομένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνεπαγομένη δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρέπει νὰ συνοδεύηται ἀπὸ ἔκθεσιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεώς της, ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Προτάσεις νόμων, ὑποβαλλόμεναι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, δι' ὧν ἐπιβάλλονται τοπικοὶ ἢ εἰδικοί φόροι ὑπὲρ ὀργανισμῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δεόν νὰ προσυπογράφωνται καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Πρότασις νόμου ἀποσκοποῦσα τὴν τροποποίησιν διατάξεων προηγουμένου νόμου, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐὰν εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν δὲν καταχωρίζεται ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εἰς δὲ τὸ κείμενον τῆς προτάσεως ὁλόκληρος ἡ νέα διάταξις, ὡς διαμορφοῦται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

Οὐδεμία προσθήκη εἰς πρότασιν νόμου ἢ τροπολογία γίνεται δεκτὴ ἐὰν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον τῆς προτάσεως.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτὴ ἐὰν δὲν συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δις εἰς διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχὴν μὲν κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν. Ἐὰν κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ προσθήκαι ἢ τροπολογίαι, ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου.

Ἐπιτρέπεται ἐξαιρετικῶς εἰς μίαν μόνον κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ψήφισις ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐὰν ἐζητήθῃ τοῦτο ἀπὸ τὸν ὑποβαλόντα τὴν πρότασιν πρὸ τῆς παραπομπῆς αὐτῆς εἰς τὴν κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιτροπὴν καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη ἀπεδέχθῃ τὴν αἴτησιν τοῦ ὑποβαλόντος, δὲν ἡγέρθῃ δὲ ἀντίρρῃσις ἐκ μέρους εἴκοσι τοῦλάχιστον βουλευτῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς προτάσεως μέχρι τοῦ τερματισμοῦ τῆς συζητήσεως.

Ἡ ἐπιψήφισις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδικῶν συνταχθέντων ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιτροπῶν δι' εἰδικῶν νόμων συσταθεῖσων, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαίτερου νόμου κυροῦντος ἐν ὅλῳ τοὺς εἰρημένους κώδικας.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις τῶν ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων πλὴν τῶν φορολογικῶν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 58. Οὐδεὶς αὐτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἀναφοραὶ ὅμως παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποστέλλῃ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφοράς, οἵτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι δια-

σαφήσεις, ὡσάκις ζητηθῶσι, καὶ δύναται νὰ διορίζη ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς.

Ἄρθρον 59. Οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ νόμου. Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐπιβολῆς ἢ αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ, ἢ εἰσπραξίς αὐτοῦ ἐπιτρέπεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου, ὑπὸ τὸν ρητὸν ὅρον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς βουλευτικῆς συνόδου.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας, ὁ φορολογικὸς συντελεστὴς καὶ αἱ ἀπὸ τῆς φορολογίας ἀπαλλαγαὶ ἢ ἐξαιρέσεις καὶ ἡ ἀπονομὴ συντάξεων δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενα νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἄρθρον 60. Ἐν τῇ ἐτησίᾳ τακτικῇ συνόδῳ ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ. Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἀπολογισμὸν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὴν Βουλὴν δύο μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῇ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται ἅπαξ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα εἰς τμήματα ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Βουλῆς ὀριζόμενα καὶ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας, καθ' ὕπουργεῖον δὲ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Ἐντὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς οἰκονομικῆς χρήσεως εἰσάγεται ὁ ἀπολογισμὸς, ὡς καὶ ὁ γενικὸς ἰσολογισμὸς τοῦ Κράτους, εἰς τὴν Βουλὴν, ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 61. Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβὴ οὔτε ἐγγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους, οὔτε παρέχεται ἄνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 62. Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὁπωσδήποτε ἐξετάζεται ἔνεκα γνώμης ἢ ψήφου δοθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

Ἄρθρον 63. Βουλευτὴς, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου, δὲν καταδιώκεται οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος· τοιαύτη ἀδεία δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακοουργήματα. Προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐνεργεῖται κατὰ βουλευτοῦ, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου καὶ τέσσαρας ἐβδομάδας μετὰ τὴν λήξιν αὐτῆς.

Ἐὰν ὁ βουλευτὴς τύχῃ διατελὼν ὑπὸ προσωπικὴν κράτησιν, ἀπολύεται ἀνυπερθέτως τέσσαρας ἐβδομάδας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περιόδου.

Ἄρθρον 64. Οἱ βουλευταὶ ὁμνύουσι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν τὸν ἐξῆς ὅρκον :

«Ὁμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ εἰς τὸν Συνταγματικὸν

Βασιλέα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ἀλλόθρησκοι βουλευταῖ, ἀντὶ τῆς ἐπικλήσεως «ὁμνῶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαίρετου Τριάδος», ὀρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 65. Ἡ Βουλὴ προσδιορίζει διὰ Κανονισμοῦ πῶς θέλει νὰ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα τὸ προσωπικὸν αὐτῆς.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 66. Ἡ Βουλὴ σύγκειται ἐκ βουλευτῶν ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου, καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταυτόχρονως καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 67. Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὸ Ἔθνος καὶ οὐχὶ μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκλέγονται.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 68. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφερείας προσδιορίζεται διὰ νόμου, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Οὐδέποτε ὅμως ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὅλου τῶν βουλευτῶν δύναται νὰ εἶναι ἐλάσσων τῶν ἐκατὸν πενήντη καὶ οὐδὲ μείζων τῶν τριακοσίων.

Τὸ ἐκλογικὸν σύστημα καὶ αἱ ἐκλογικαὶ περιφέρειαι ὀρίζονται διὰ νόμου ψηφισομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ παρόντος.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 69. Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται, διὰ τέσσαρα συναπτά ἔτη ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν. ἅμα δὲ τῇ λήξει τῆς βουλευτικῆς περιόδου διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν. Συγκαλεῖται δὲ ὑποχρεωτικῶς ἡ νέα Βουλὴ εἰς τακτικὴν σύνοδον ἐντὸς ἐτέρων τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐκλογῶν τούτων.

Ἐδρα βουλευτικὴ κενωθείσα κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου δὲν συμπληροῦται δι' ἀναπληρωματικῆς ἐκλογῆς, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτῆται κατὰ νόμον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλιπόντων δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 70. Ὅπως ἐκλεγῇ τις βουλευτὴς ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης Ἑλλήν, ἔχων συμπληρωμένον τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος καὶ τὴν νόμιμον ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτὴς στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγειρομένων περὶ τούτου ἀμφισθητήσεων, ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 71. Ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δήμαρχοι, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν καὶ ὑπάλληλοι νομικῶν προσώπων ἢ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου καὶ τὰ μέλη τῶν διοικητικῶν αὐτῶν συμβουλίων δὲν δύναται νὰ

έκλεγώσι βουλευταί οὐδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, ἐὰν μὴ παραιτηθῶσι πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων.

Ἡ παραίτησις αὐτῶν συντελεῖται διὰ τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς τῆς, ἣ δὲ ἐπάνοδος αὐτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς παρητήθησαν, ἀπαγορεύεται πρὸ τῆς παρόδου ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς.

Ἀξιωματικοὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ σωμάτων ἀσφαλείας, παραιτηθέντες τοῦ ἀξιώματός των ἵνα ἐκλεγῶσιν βουλευταί, δὲν δύνανται νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, οὔτε νὰ ἐκλεγῶσιν εἰς περιφέρειαν, εἰς ἣν ὑπηρέτησαν πλέον τοῦ ἑξαμήνου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελευταίας διετίας πρὸ τῶν ἐκλογῶν, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ἤσκουν τὰ ἐκλογικὰ των δικαιώματα, οὔτε νὰ ἐπανέλθωσι πλέον εἰς τὸ στράτευμα.

Οἱ ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ ἐκλεγῶσι βουλευταί οὐδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι εἰς τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν, εἰς ἣν ὑπηρέτησαν κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐκλογῆς των τριετίαν.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου διοικητικοῦ ἢ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπάλληλου ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἀπολαυσουσιν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῆς ἐπιχορηγήσεως δυνάμει εἰδικοῦ νόμου.

Οἱ διατελοῦντες εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουσιν ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς καταστή ὁριστικὴ ἡ ἐκλογὴ αὐτῶν, νὰ δηλώσωσιν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει τῆς τοιαύτης δηλώσεως ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Νόμος δύνανται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα.

Οἱ βουλευταί δὲν δύνανται νὰ ἐνοικιάζωσιν ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ δημοσίου ἢ νὰ ἀναλαμβάνωσι κρατικὰς προμηθείας ἢ ἐργολαβικὰς ἐκτελέσεις δημοσίων ἔργων ἢ ἐνοικιάσεις δημοσίων φόρων ἢ νὰ δέχωνται παραχωρήσεις ἐπὶ δημοσίων κτημάτων. Ἡ παράβασις τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπιφέρει ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ ἀκυρότητα τῆς πράξεως. Αἱ πράξεις αὗται εἶναι ἄκυροι καὶ ὅταν γίνωνται καὶ ὑπὸ ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὁποίας ἔργα διευθυντοῦ ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου ἐκτελεῖ βουλευτὴς ἢ εἶναι ὁμόρρυθμος ἢ ἑτερόρρυθμος ἐταῖρος.

Οἱ περιορισμοὶ τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰς πρώτας μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ἐκλογάς.

Ἄρθρον 72. Βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι οἰονδήποτε τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων καθηκόντων ἢ ἔργων ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραίτησις εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ.

Ἡ Βουλὴ ἀποφαίνεται περὶ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου καὶ τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ἐπέρχεται ἔκπτωσις τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 73. Ἡ ἐξέλεξις καὶ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις, ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις περὶ τὴν ἐνέργειαν τούτων, εἴτε εἰς ἄλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον συγκροτούμενον ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας καὶ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, λαμβανομένων διὰ κληρώσεως. Τοῦ δικαστηρίου ρίσι προεδρεῖ ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐφ' ὅσον μετέχει αὐτοῦ. Κατὰ τὰ λοιπὰ τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας αὐτοῦ ὀρίζονται διὰ νόμου.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 74. Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν ἐκάστης τακτικῆς συνόδου τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ Γραμματεῖς αὐτῆς.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 75. Οἱ βουλευταὶ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημιώσιν, ὀριζομένην ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς καὶ ἔχουσι τὸ δικαίωμα ἐλευθέρως κυκλοφορίας εἰς τὰς σιδηροδρομικὰς, τροχιοδρομικὰς, ἀεροπορικὰς καὶ δι' αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως συγκοινωνίας, καὶ εἰς τὰ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἢ εἰς Ἑλλήνας πλοιοκτῆτας ἀνήκοντα πλοία. Οἱ βουλευταὶ ἀπολαμβάνουσι ταχυδρομικῆς, τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ἀτελείας.

Εἰς τὸν τακτικὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχονται ἔξοδα παραστάσεως ἴσα μὲ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν ἀπουσίᾳ βουλευτοῦ ἐπὶ πλείονας τῶν πέντε συνεδριάσεων κατὰ μῆνα, ἄνευ ἀδείας τῆς Βουλῆς, ἐν τακτικῇ ἢ ἐκτάκτῃ συνόδῳ, κρατεῖται ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου τὸ εἰκοστὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως δι' ἐκάστην ἀπουσίαν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄ ρ θ ρ ο ν 76. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συγκείμενον ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Δύναται διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, νὰ διορισθῶσιν εἰς ἡ πλείονες ἐκ τῶν Ὑπουργῶν ἀντιπρόεδροι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν ἐλλείψει ἀντιπρόεδρου, ὁ Πρωθυπουργὸς ὀρίζει, ὡςάκις παρίσταται ἀνάγκη ἐκ τῶν Ὑπουργῶν προσωρινὸν ἀναπληρωτὴν του.

Εἰδικὸς νόμος δύναται νὰ κανονίσῃ τὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Ὑφυπουργῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀποτελοῦσι μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 77. Οὐδεὶς ἐκ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας δύναται νὰ διορισθῇ Ὑπουργός.

Τὰ ἀσυμβίβαστα, τὰ θεσπιζόμενα εἰς τὰς παραγράφους 5 — 9 τοῦ ἀρθροῦ 71 ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ καθήκοντα τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ.

Ἄρθρον 78. Ἡ Κυβέρνησις πρέπει ν' ἀπολαύη τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ὅφειλει μόλις καταρτισθῇ καὶ δύναται ὅποτε-δήποτε ἄλλοτε νὰ ζητήσῃ ψήφον ἐμπιστοσύνης ἀπὸ τὴν Βουλὴν. Ἐὰν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχῃ διακοπὴ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της περὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφάσεώς της νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην της ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἢ ἀπὸ μέρος αὐτῆς. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ, εἰμὴ μετὰ πάροδον δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοιαύτης προτάσεως, πρέπει δὲ νὰ εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ εἴκοσι τοῦλάχιστον βουλευτῶν καὶ νὰ καθορίζωνται ἐν αὐτῇ σαφῶς τὰ θέματα περὶ τὰ ὁποῖα θέλει στραφῇ ἡ ἐπὶ τῆς προτάσεως συζήτησις.

Ἐξαιρετικῶς δύναται νὰ ὑποβληθῇ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἀνωτέρω διμήνου, ἐὰν εἶναι ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος τοῦ συνόλου τῶν βουλευτῶν.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ πρὸ τῆς παρόδου διημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της, οὐδὲ νὰ παραταθῇ πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν.

Ἡ περὶ τῆς προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία δύναται νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ 48 ὥρων, ἐὰν ζητήσωσι τοῦτο εἴκοσι βουλευταί.

Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ, ἐὰν δὲν ψηφίσωσι ὑπὲρ αὐτῆς τοῦλάχιστον τὰ δύο πέμπτα τῶν βουλευτῶν.

Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων δικαιοῦνται νὰ ψηφίσωσι καὶ Ὑπουργοὶ βουλευταί.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουσιν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς καὶ ἀκούονται, ὡς αἱ ζήτησωσι τὸν λόγον, ψηφοφοροῦσι δὲ μόνον ἐὰν εἶναι μέλη αὐτῆς.

Ἡ Βουλὴ καὶ αἱ κοινοβουλευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δύναται νὰ ἀπαίτησωσι τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 79. Ποτὲ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως, ἔγγραφος ἢ προφορικὴ, δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τοὺς Ὑπουργούς.

Ἄρθρον 80. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργούς κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν νόμους ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τούτῳ δικαστηρίου, ὅπερ, προεδρευόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, συγκροτεῖται ἐκ δώδεκα δικαστῶν κληρουμένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀπάντων τῶν πρὸ τῆς κατηγορίας διωρισμένων ἀρεοπαγιτῶν, ἐφετῶν καὶ προέδρων αὐτῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 81. Ὁ Βασιλεὺς δύναται ν' ἀπονείμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μόνον τῇ συγκραθέσει τῆς Βουλῆς.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

"Α ρ θ ρ ο ν 82. "Απασαι αἱ διοικητικαὶ διαφοραὶ (ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ) ἐκδικάζονται ὑπὸ τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Τὰ τακτικὰ διοικητικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ συνιστῶνται ἐκάστοτε δι' εἰδικῶν νόμων, οἵτινες καθορίζουσι καὶ τὰς εἰς αὐτὰ ὑπαγομένας ὑποθέσεις.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 90 ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς τακτικούς διοικητικούς δικαστάς, τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου συγκροτουμένου ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὡς νόμος ὀρίσει.

"Α ρ θ ρ ο ν 83. Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως: α) Ἡ ἐπεξεργασία τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων. β) Ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τοὺς νόμους ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. γ) Ἡ κατ' αἴτησιν ἀκύρωσις πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παραβάσιν νόμου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμου ὀριζόμενα. δ) Ἡ αἴτησις ἀναίρεσεως δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παραβάσιν νόμου κατὰ τῶν τελεσιδικίων ἀποφάσεων τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων.

Νόμος δύνανται νὰ ὀρίσῃ καὶ ἄλλους λόγους ἀκυρώσεως καὶ ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὰς ὑπὸ τὰ στοιχεῖα β' γ' δ' περιπτώσεις ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος.

"Α ρ θ ρ ο ν 84. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας ὀρίζεται διὰ νόμου, δὲν δύνανται ὅμως νὰ εἶναι μεγαλύτερος τῶν εἴκοσι πέντε. Οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἶναι δὲ ἰσόβιοι, προστατευομένης τῆς ἰσοδιότητος αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 88, εἰδικώτερον δὲ κατὰ τὰς περὶ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὰ καθήκοντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἰουδήποτε, δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τοῦ καθηγητοῦ νομικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἢ τοῦ καθηγητοῦ νομικῶν ἢ οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν ἀνωτάτων ἰσοτίμων σχολῶν.

Ἰδιαίτερος νόμος κανονίζει τὰ προσόντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως αὐτῶν, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

"Α ρ θ ρ ο ν 85. Ἡ ἄρσις συγκρούσεων: α) μεταξύ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν, β) μεταξύ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ γ) μεταξύ διοικητικῶν καὶ κοινῶν δικαστηρίων δικάζεται ὑπὸ μικτοῦ δικαστηρίου ἀποτελουμένου ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἀρεοπαγιστῶν καὶ συμβούλων Ἐπικρατείας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ.

"Α ρ θ ρ ο ν 86. Αί διοικητικά διαφοραί εξακολουθοῦσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων νὰ ὑπάγωνται εἰς τὰ κοινὰ δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημένοι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικοί νόμοι συνιστῶσι διοικητικά δικαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93 τοῦ Συντάγματος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουσιν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας.

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

"Α ρ θ ρ ο ν 87. Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατὰ νόμον ὀρίζοντα καὶ τὰ προσόντα αὐτῶν.

Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογοι πρὸς τὸ λειτούργημα αὐτῶν.

Τὰ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς κατατάξεως τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν προσδιορίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

"Α ρ θ ρ ο ν 88. Οἱ ἀρεοπαγῖται, ἐφέται καὶ πρωτοδίκαι εἰσὶν ἰσόβιοι, οἱ δὲ εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς, εἰρηνοδίκαι, πταισματοδίκαι, γραμματεῖς καὶ ὑπογραμματεῖς τῶν δικαστηρίων καὶ εἰσαγγελίων, συμβολαιογράφοι, φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἰσὶ μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι. Οἱ ἰσοδιότητος ἢ μονιμότητος ἀπολαύοντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ παυθῶσιν ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης, εἴτε ἔνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, δεβαιουμένων καθ' ὃν τρόπον ὁ νόμος ὀρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 92 καὶ 93.

Τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ πρόεδροι καὶ εἰσαγγελεῖς ἐφετῶν ἀποχωροῦσιν ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, οἱ δὲ λοιποὶ ἔμμισθοι δικαστικοὶ λειτουργοὶ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου.

Οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ συμβολαιογράφοι ἀποχωροῦσιν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου ἔτους.

"Α ρ θ ρ ο ν 89. Δύνανται διὰ νόμου: α) ν' ἀνατεθῇ καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τὰς ἀσκούσας ἀστυνομικὰ καθήκοντα ἢ ἐκδίκασις ἀστυνομικῶν παραβάσεων τιμωρουμένων διὰ προστίμου. β) Ν' ἀνατεθῇ εἰς ἀρχὰς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἢ ἐκδίκασις τῶν περὶ τοὺς ἀγροὺς πταισμάτων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπορρεουσῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον δικαστικῆς ἀρχῆς ἔχουσιν ἀνασταλτικὴν δύναμιν. γ) Νὰ κανονισθῶσι τὰ τῶν εἰδικῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων, ἐφ' ὧν ἐπιτρέπεται νὰ μὴ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς α' παραγρ. τοῦ ἄρθρου 87 καὶ τῶν ἄρθρων 92, 93 καὶ 95 τοῦ Συντάγματος. δ) Νὰ ὁρισθῇ, ὅτι εἰς τὰ δικαστήρια, ἅτινα θέλουσιν ἐκδικάζει τὰς πάσης φύσεως ἐργατικὰς διαφοράς, δύνανται νὰ συμμετέχωσι καὶ λαϊκὰ μέλη.

"Α ρ θ ρ ο ν 90. Δικαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ δικαστικοὶ ὑπάλλ-

ληλοι, πλὴν τοῦ μετὰ τὸν γραμματέα κατωτέρου προσωπικοῦ τῆς γραμματείας τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν εἰσαγγελιῶν, τῶν συμβολαιογράφων καὶ τῶν φυλάκων ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, τοποθετοῦνται, μετατίθενται, ἀποσπῶνται καὶ προάγονται μετὰ σύμφωνον, εἰδικῶς καὶ ἐμπεριστατωμένως ἡτιολογημένην, γνώμην Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελούμενου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει.

Ἡ εἰς τὰς θέσεις τοῦ προέδρου, ἀντιπροέδρου καὶ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου προαγωγή δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ αἱ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐκδιδόμεναι διοικητικαὶ πράξεις δὲν ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 91. Ὁ Βασιλεὺς δύναται, μετὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐν περιπτώσει ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ ἐπιστρατεύσεως ἔνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων ἢ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἢ ἐκδήλου ἀπειλῆς τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ασφαλείας τῆς χώρας ἐξ ἐσωτερικῶν κινδύνων, ν' ἀναστείλῃ διὰ Βασιλικὸν διατάγματος εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν ἢ εἰς μέρος αὐτῆς τὴν ἰσχὺν τῶν ἄρθρων 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 20, 95 καὶ 97 τοῦ Συντάγματος ἢ τινῶν τοιοῦτων καὶ θέτων εἰς ἐφαρμογὴν τὸν ἐκάστοτε ἰσχύοντα νόμον «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» νὰ συστήσῃ ἐξαιρετικὰ δικαστήρια. Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Ἀπαντὰ τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος ἄρθρου ληφθέντα μέτρα ἀνακοινοῦνται εἰς τὴν Βουλὴν ἀνυπερθέτως κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν συνεδριάσιν πρὸς ἔγκρισιν ἢ ἄρσιν. Ἐὰν ἡ λήψις τῶν μέτρων τούτων λάβῃ χώραν ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς, διὰ τοῦ αὐτοῦ Βασιλικοῦ διατάγματος, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτοῦ, συγκαλεῖται αὕτη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν καὶ ἂν ἔτι ἔληξεν ἡ περίοδος αὐτῆς ἢ διελύθῃ καὶ κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἀποφασίζει τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τοῦ εἰρημένου διατάγματος.

Ἡ Βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 63 ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Βασιλικοῦ τούτου διατάγματος.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ἀνωτέρω Βασιλικῶν διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου, δὲν ἐκτείνεται πέραν τῆς λήξεως αὐτοῦ, εἰς πάσας δὲ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις αἵρεται αὐτοδικαίως μετὰ δέμνηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς των, ἐὰν ἐν τῷ μεταξύ δὲν παρσταθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἀδείᾳ πάλιν τῆς Βουλῆς.

Ἄρθρον 92. Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ὅταν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἶσθαι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χρηστὰ ἢ ἢ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 93. Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικῶς ἡτιολογημένη καὶ νὰ ἀπαγγέλληται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

"Α ρ θ ρ ο ν 94. Τὸ ὀρκωτὸν σύστημα διατηρεῖται.

"Α ρ θ ρ ο ν 95. Ὑπὸ τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων δικάζονται τὰ κακουργήματα, τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, ὡς καὶ τὰ τύπου, ὡσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον, καὶ τὰ τυχόν διὰ νόμου ὑπαχθησόμενα ἄλλα ἀδικήματα. Πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων τοῦ τύπου νόμος δύναται νὰ ὀρίσῃ μικτὰ δικαστήρια ἐκ τακτικῶν δικαστῶν καὶ ἐνόρκων, οἵτινες καὶ δέον ν' ἀποτελῶσι τὴν πλειοψηφίαν.

Κακουργήματα ὑπαχθέντα μέχρι τοῦδε δι' εἰδικῶν νόμων καὶ ψηφισμάτων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐφετειῶν θέλουσιν ἐξακολουθήσει δικαζόμενα ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τούτων, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ἐπαναφέρει ταῦτα ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων.

"Α ρ θ ρ ο ν 96. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῇ καὶ ἄλλην ἔμμισθον ὑπηρεσίαν ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν Πανεπιστημίῳ.

"Α ρ θ ρ ο ν 97. Τὰ περὶ στρατοδικειῶν, ναυτοδικειῶν, ἀεροδικειῶν, πειρατείας, ναυταπάτης καὶ δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων.

Ἰδιῶται δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν στρατοδικειῶν, ναυτοδικειῶν καὶ ἀεροδικειῶν, εἰμὴ μόνον δι' ἀξιοποίνους πράξεις κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

"Α ρ θ ρ ο ν 98. Οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται, εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθροῦ 88, ἀποχωροῦσι δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των. Τὰ προσόντα τῶν συμβούλων καὶ παρέδρων ὀρίζονται διὰ νόμου.

Διορισμὸς ἢ προαγωγή εἰς τὰς θέσεις τῶν συμβούλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐνεργεῖται μετὰ γνώμην τῆς ὀλομελείας αὐτοῦ.

Αἱ περὶ ἀσυμβιβάστου τῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ ἰσόβια μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀφορῶσαι καταλογισμὸν ὑπολόγων καὶ ἀπονομῇ συντάξεων δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν Ἐλεγχον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

"Α ρ θ ρ ο ν 99. Ἡ διοικητικὴ ὀργάνωσις τοῦ Κράτους βασίζεται εἰς τὴν ἀποκέντρωσιν καὶ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν ὡς νόμος ὀρίζει.

Ἡ ἐκλογή τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν γίνεται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας.

"Α ρ θ ρ ο ν 100. Ὁ δημόσιος υπάλληλος ὀφείλει πίστιν καὶ

άφοσίωσιν εἰς τὴν Πατρίδα καὶ τὰ ἔθνικὰ ἰδεώδη, εἶναι ἐκτελεστής τῆς θελήσεως τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετεῖ τὸν λαόν.

Ἰδεολογία σκοποῦσαι τὴν διὰ βιαιῶν μέσων ἀνατροπὴν τοῦ ὑφισταμένου πολιτειακοῦ ἢ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἀντίκεινται ἀπολύτως πρὸς τὴν ιδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 101. Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου.

Οἱ τακτικὲς ὑπάλληλοι εἶναι μόνιμοι ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ αἱ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ γνωμοδοτήσεως, οὔτε ἀπολύονται, οὔτε ὑποβιβάζονται ἄνευ εἰδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένου συμβουλίου καὶ ἀποτελουμένου κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον ἀπὸ μόνιμους ὑπαλλήλους. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθὼς εἰδικώτερον νόμος ὁρίζει.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, οἵτινες κατὰ τὰ λοιπὰ διέπονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος δύναται νὰ ἐξαιροῦνται διὰ νόμου οἱ ἀπ' εὐθείας διοριζόμενοι πρεσβευταὶ ὡς πληρεξούσιοι ἢ πρόξενοι Ὑπουργοί, οἱ γενικοὶ διοικηταί, οἱ γενικοὶ γραμματεῖς, οἱ νομάρχαι, ὁ ἐπίτροπος τοῦ Δημοσίου παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου καὶ τῶν ἰδιαίτερων γραφείων τῶν Ὑπουργῶν καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων τῶν καταλαμβανόντων ὀργανικὰς θέσεις κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δήμων.

Αἱ Διατάξεις αὗται δύναται διὰ νόμου νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 102. Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν.

Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῇ εἰς πλείονας τῆς μᾶς ἐμίσθους δημοσίας θέσεις ἢ θέσεις νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

Οὐδεὶς δημόσιος ὑπάλληλος δύναται νὰ συμμετέχῃ εἰς πλείονα τῶν δύο συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν.

Οὐδέποτε αἱ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐχόντων προνόμιον ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ σύμβασιν μετ' αὐτοῦ, ἀμοιβαὶ ἢ οἰαδήποτε ἄλλαι ἀπολαβαὶ ἐμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου ἔνεκα παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δύνανται νὰ ὑπερβῶσι κατὰ μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ τῶν τὰς μηνιαίας τακτικῆς ἀποδοχᾶς τῆς ὀργανικῆς θέσεως αὐτοῦ ἐπὶ ποινῇ ἀπολύσεως. Νόμος θέλει ὁρίσῃ τὰ τοῦ ἐλέγχου τῆς τηρήσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Δι' εἰδικῶν νόμων δύναται εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις νὰ ὁρισθῶσιν ἐξαιρέσεις ἐκ τῶν ἐδαφίων 2, 3 καὶ 4. Οὐδέποτε ὅμως δύναται νὰ ἐπι-

τραπή διορισμός υπαλλήλου εις πλείονας τών δύο θέσεων, οὔτε αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ νὰ εἶναι μείζονες τοῦ διπλασίου τών τακτικῶν ἀποδοχῶν τῆς ὀργανικῆς θέσεως.

Τὰ ἀσυμβίβαστα τῶν παραγράφων 5 ἕως 9 τοῦ ἄρθρου 71 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπίσθων δημοσίων υπαλλήλων.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ἄρθρον 106. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης ἢ δωρεάς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἢ κοινωφελούς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται διὰ νόμου ἡ διάθεσις τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρουμένου πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκοπὸν, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀποβῇ ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος.

Ἄρθρον 107. Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Κράτους εἶναι ἐκείνη εἰς τὴν ὁποίαν συντάσσονται τὸ πολίτευμα καὶ τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας τὰ κείμενα. Πᾶσα πρὸς παραφθορὰν ταύτης ἐπέμβασις ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 108. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις ὁλοκλήρου τοῦ Συντάγματος.

Οὐδέποτε ἀναθεωροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Συντάγματος αἱ καθορίζουσαι τὴν μορφήν τοῦ πολιτεύματος ὡς Βασιλευομένης Δημοκρατίας ὡς καὶ αἱ θεμελιῶδεις διατάξεις αὐτοῦ.

Ἐπιτρέπεται ἀναθεώρησις τῶν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὡσάκις ἡ Βουλὴ διὰ τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ζητήσῃ ταύτην δι' ἰδίας πράξεως, ὀριζούσης εἰδικῶς τὰς ἀναθεωρήτέας διατάξεις καὶ ψηφίζομένης εἰς δύο ψηφοφορίας, ἀφισταμένης ἀλλήλων κατὰ ἓνα τοῦλάχιστον μῆνα.

Ἀποφασισθεῖσης τῆς ἀναθεωρήσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ἐπομένη Βουλὴ κατὰ τὴν πρώτην σύνοδον αὐτῆς ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν ἀναθεωρήτέων διατάξεων δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Πᾶσα ψηφίζομένη ἀναθεώρησις μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἐκδίδεται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τίθεται δὲ εἰς ἐνέργειαν δι' εἰδικοῦ ταύτης ψηφίσματος.

Ἄρθρον 109. Οἱ συνεταίρισμοί, γεωργικοὶ καὶ ἀστικοὶ τελοῦσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος συστηματικῶς, ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 110. Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ἀρεοπαγιδῶν, ἐφετῶν, πρωτοδικῶν, εἰσαγγελῶν, ἀντεισαγγελῶν, δικαστῶν διοικητικῶν δικαστηρίων καὶ ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, δικάζονται ὑπὸ ἐπταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου

συγκροτούμενου καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει ὁ νόμος, διὰ κληρώσεως ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τριῶν δικηγόρων μελῶν τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο καθηγητῶν Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Οὐδεμία ἄδεια πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς κακοδικίας, ἀπαιτεῖται.

Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου ἐξαιρεῖται ἐκάστοτε τὸ ἀνήκον εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο περὶ τῆς ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τοῦ ὁποῖου εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 111. Ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ συμβουλίου συγκειμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἐκάστου τῶν σωμάτων τούτων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου ὀριζομένων πάντων διὰ κλήρων ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἐκάστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο, ἐπὶ ἐνεργείας τοῦ ὁποῖου, εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται νὰ ἀποφανθῇ τὸ συμβούλιον.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 112. Νόμος ἐφ' ᾧ ἀπαξ ἐκδιδόμενος θέλει ρυθμίσει τὴν προστασίαν τῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων πρὸς τοποθέτησιν εἰς τὴν Χώραν κεφαλαίων.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 113. Τὸ παρὸν Σύνταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν ὅμα ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως· τὸ δὲ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὀφείλει νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὸ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων μετὰ τὴν ὑπογραφήν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 114. Ἡ τήρησις τοῦ παρόντος Συντάγματος ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων.

Β'. Τὸ Ἡμέτερον Ὑπουργικὸν Συμβούλιον θέλει προσυπογράψαι καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν ἐπιτιθεμένης τῆς μεγάλης τοῦ Κράτους σφαιγίδος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰανουαρίου 1952

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ

ΑΓΝΗΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Τὸ γεγονός ὅτι ζοῦμε εἰς μίαν κοινωνίαν μᾶς ἐπιβάλλει ὠρισμένους ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τῶν συνανθρώπων μας. Τὴν κοινωνίαν οἱ ἄνθρωποι τὴν ὀργάνωσαν καὶ ἐσχημάτισαν τὰ Κράτη ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὴν ὁλότητα. Αὐτὸ τὸ ἔκαμαν διὰ νὰ ζοῦν καλύτερα. «Ἐγένετο μὲν ἡ Πολιτεία τοῦ ζῆν ἔνεκα, ὑπάρχει δὲ τοῦ εὖ ζῆν ἔνεκα» ἔλεγεν ὁ Ἀριστοτέλης.

Διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν, δηλ. χάριν τῆς εὐημερίας τῆς κοινωνίας, ἐπιβάλλονται ὠρισμένα καθήκοντα εἰς τοὺς πολίτας. Καὶ τὸ κυριώτερον ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ ὑπακοὴ εἰς τοὺς νόμους.

Εἰς τὴν δημοκρατίαν ἡ ὑποταγὴ εἰς τοὺς νόμους καὶ εἰς τὰς νομίμους ἐξουσίας δὲν περιέχει καμμίαν ὑποδούλωσιν, διότι ὁ λαὸς ὑπακούει εἰς τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν του, ἐφ' ὅσον ὅλαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἀπὸ αὐτόν. Τὸ Σύνταγμά μας λέγει ὅτι «ἡ τήρησις τοῦ ἀφιεροῦται εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἑλλήνων». Μ' αὐτὴν τὴν φράσιν τὸ Σύνταγμα θέλει νὰ εἰπῇ ὅτι ὁ λαὸς ἐν ἐπιγνώσει, ὅτι διὰ τοῦ Συντάγματος ἐκφράζεται ἡ θέλησις τοῦ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ τὸ παραβιάσῃ.

Ἡ ὑπακοὴ ὅμως εἰς τοὺς νόμους δὲν σημαίνει ὅτι ὁ πολίτης στερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ ἀμύνεται μὲ κάθε νόμιμον μέσον ἐναντίον τῆς ἀδικίας ποὺ τοῦ ἔγινε καὶ νὰ ζητῇ τὴν ἱκανοποίησίν του. Τουναντίον καθέκαστος ἐλευθέρου πολίτου εἶναι νὰ διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀδικίαν, νὰ μὴ τὴν ἀνέχεται δουλικῶς, νὰ προβάλλῃ τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰ παράπονά του καὶ νὰ συντελῇ εἰς τὸ δίκαιον.

Αὐτὰ ὅμως ὅλα προϋποθέτουν, ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ ἀσκοῦν τὴν Κρατικὴν ἐξουσίαν θὰ σέβονται τὴν οὐσίαν τῆς δημοκρατίας ποὺ εἶναι ἡ λαϊκὴ κυριαρχία καὶ αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι.

Τὸ Σύνταγμά μας, ὅπως ὅλα τὰ ὅμοια Συντάγματα τοῦ κόσμου, ἔχει ἓνα ἰδιαίτερον κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὰς ἐλευθερίας τῶν ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν ἐντὸς τῶν συνόρων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας καὶ τὰ ὅρια ὅπου σταματᾷ ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων. Τὸ Κεφάλαιον αὐτὸ ἐπιγράφεται «Δημόσιον Δίκαιον τῶν Ἑλλήνων».

Τρία εἶναι τὰ εἶδη τῶν δικαιωμάτων ἐν γένει ποὺ ἀναγνωρίζει τὸ δίκαιον: τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, τὰ ἀστικὰ δικαιώματα καὶ τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα ἢ αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι.

1) Τὰ πολιτικά δικαιώματα ἔχουν μόνον οἱ Ἕλληνες πολῖται, καὶ ὄχι ὅλοι, ἀλλὰ μόνον ὅσοι ἔχουν ὠρισμένα προσόντα ἡλικίας. Πολιτικά δικαιώματα εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, τὸ νὰ εἶναι κανεὶς ἑνορκος, δημόσιος ὑπάλληλος ἢ ἐκδότης ἐφημερίδος.

2) Τὰ ἀστικά δικαιώματα τὰ ἔχουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀνεξαρτήτως ἡλικίας ἢ φύλλου καθὼς καὶ οἱ ξένοι πού εἶναι ἐγκατεστημένοι ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος. Ἀστικά δικαιώματα εἶναι τὸ δικαίωμα νὰ συνομολογῇ κανεὶς νομικὰς πράξεις ἢ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκτήσῃ περιουσίαν.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἂν καὶ ἀστικὸν δικαίωμα δὲν τὸ ἔχουν οἱ ξένοι παρὰ μόνον μὲ ὠρισμένους περιορισμούς ὅπως εἶναι ἡ ἰδικὴ ἄδεια τῆς πολιτείας.

3) Αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι τέλος παρέχονται σχεδὸν ἀνεξαιρέτως εἰς κάθε πρόσωπον, τὸ ὅποιον εὐρίσκεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος. Δὲν εἶναι κυρίως δικαιώματα τοῦ ἀτόμου, ἀλλ' ὑποχρέωσις τῆς πολιτείας νὰ μὴ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων καὶ νὰ προστατεύῃ τὴν ἐλευθέραν ὑπαρξίν ἢ ἐκδήλωσιν αὐτῶν.

Αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι ἔλαβον τὴν παγκοσμίαν διάδοσιν των κυρίως ἀπὸ τὴν περίφημον Διακήρυξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τοῦ Πολίτου τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1789.

Τὸ πνεῦμα τοῦ 19ου αἰῶνος καὶ τῶν πρώτων δεκαετιῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος ἦτο ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως καὶ ἐξαπλώσεως τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν καὶ τὰ Κράτη πού ἐφήρμοσαν τὰς ἀρχὰς αὐτὰς ἐλέγοντο φιλελευθερά.

Ὁ Β' Παγκόσμιος Πόλεμος ὅμως, πού ἦταν ὁ ἀγὼν τῶν λαῶν κατὰ τῆς φασιστικῆς βίας, ἔδωσε χαρακτῆρα παγκοσμιότητος εἰς τὰ αἰτήματα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας καὶ ὁ Χάρτης τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν τοῦ 1945, καθὼς καὶ ἡ Οἰκουμένη Διακήρυξις τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν τοῦ 1948 ἀπεικονίζουν τὰ ἰδανικά αὐτά.

Ἡ «Διακήρυξις» μάλιστα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπαναλαμβάνει τὰς γνωστὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας πού εἶχε διαδόσει ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις, ἀναγνωρίζει καὶ ἄλλα δικαιώματα, ὅπως τῆς προστασίας τῆς μητέρας καὶ τοῦ παιδιοῦ, τῆς ἐξασφαλίσεως ἀνεκτοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, τῆς ἐργασίας, τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀπόλαυσιν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν Ἐπισημῶν, τῆς Τέχνης καὶ ἄλλα.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952 περιλαμβάνει μόνον τὰς παλαιάς, τὰς λεγομένας «κλασσικὰς ἐλευθερίας». Αἱ ὑπόλοιποι τῆς Διακηρύξεως τοῦ Ο. Η. Ε. περιλαμβάνονται εἰς τὴν νομοθεσίαν.

Τὸ Σύνταγμα μὰς καθιερώνει :

1ον. Τὴν ἀτομικὴν ἰσότητα. Εἰς τὰ ἄρθρα 3 καὶ 35. Σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις αὐτὰς οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἀπέναντι τῶν Νόμων ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, δηλ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

2ον. Τὴν φορολογικὴν ἰσότητα. Εἰς τὸ ἄρθρον 3,

σύμφωνα με τὸ ὁποῖον ὅλοι συνεισφέρουν εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεων των.

3ον. Τὴν δικαστικὴν ἰσότητα. Εἰς τὸ ἄρθρον 8, σύμφωνα πρὸς τὸ ὁποῖον οὐδεὶς στερεῖται ἅκων τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου δι' αὐτὸν δικαστοῦ, καὶ τέλος

4ον. Τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας. Αὐταὶ διαιροῦνται εἰς :

Α'. Τὴν σωματικὴν ἐλευθερίαν ποὺ περιλαμβάνει :

α) Τὴν προσωπικὴν ἀσφάλειαν (οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὅποτεν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει).

β) Τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὴν αὐθαίρετον ποινικὴν καταδίωξιν (ποινὴ δὲν ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου πρὸς ὃν ὁρίζοντος αὐτήν).

γ) Τὸ ἄσυλον τῆς κατοικίας, δηλ. κανεὶς δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἄλλου ἄνευ ἀδείας τοῦ ἐνοίκου.

Β'. Τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκδηλώσεως τῆς σκέψεως ποὺ περιλαμβάνει :

α) Τὸ ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν, δηλ. τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς λογοκρισίας τῆς ἀλληλογραφίας.

β) Τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκπαιδεύσεως, ποὺ ὁμως εἶναι συγχρόνως καὶ ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους νὰ παρέχῃ τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν δωρεὰν εἰς ὅλους τοὺς πολίτας.

γ) Τὴν ἐλευθερίαν τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης.

δ) Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν νὰ ἀπαντήσουν ἐγγράφως εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν πολιτῶν.

ε) Τὴν κυριωτέραν ἐκ τῶν ἐλευθεριῶν τῆς σκέψεως, τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου. Καθένας ἔμπορεῖ νὰ ἐκφράζῃ τὰς σκέψεις του διὰ τοῦ τύπου. Ἡ προληπτικὴ λογοκρισία ἀπαγορεύεται. Μόνον κατασταλτικὰ μέτρα ἐπιτρέπονται καὶ αὐτὰ μόνον ἐφόσον συντρέχουν ὠρισμένα περιπτώσεις ποὺ ἀναφέρονται περιοριστικῶς μέσα εἰς τὸ Σύνταγμα (ἄρθρ. 14).

Ὁ κινηματογράφος δὲν θεωρεῖται τύπος καὶ εἰς αὐτὸν ἐπιτρέπεται ἡ προληπτικὴ λογοκρισία.

Γ'. Τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως, δηλ. τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκείας καὶ τὴν ἐγγύησιν ὅτι τὸ Κράτος δὲν θὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν θρησκευτικὴν συνείδησιν τῶν ἀνθρώπων.

Δ'. Τὴν προστασίαν τῆς ἰδιοκτησίας δηλ. τὴν ἐγγύησιν ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν ἰδιοκτησίαν τῶν ἀτόμων παρὰ μόνον διὰ «δημοσίαν ὠφέλειαν» προσηκόντως ἀποδεδειγμένην καὶ ἀφοῦ προηγουμένως ἀποζημιώσῃ πλήρως τὸν ἰδιοκτήτην.

Ε'. Τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι καὶ συν-

εταίριζεσθαι. Αἱ δύο αὐταὶ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι εἶναι ἀπὸ τὰς σπουδαιότερας καὶ τὰς πρακτικῶς μᾶλλον ἀξιολόγους. Τὰ δικαιώματα τοῦ συνέρχεσθαι καὶ συνεταίριζεσθαι δὲν ἀνήκουν μόνον εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ξένους. Αἱ ἐγγυήσεις ὅμως ποὺ παρέχει τὸ Σύνταγμα ἰσχύουν κατ' ἀρχὴν διὰ τοὺς Ἕλληνας.

Τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι εἶναι ἡ ἐλευθερία ποὺ ἔχει ὁ πολίτης νὰ συγκροτῇ πολιτικὰς συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, διαλέξεις ἢ ἄλλας συναθροίσεις.

Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταίριζεσθαι εἶναι ἡ ἐλευθερία ποὺ ἔχει ὁ πολίτης νὰ ἐπιδιώξη τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἐπαγγελματικῶν, κοινωνικῶν ἢ πολιτικῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἐνόμενος μὲ ἄλλα πρόσωπα εἰς σωματεία.

Ἡ ἐλευθερία αὕτη ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα, διότι εἰς τὴν σημερινὴν κοινωνίαν τὸ ἄτομον εἶναι κατὰ κανόνα ἀνίσχυρον καὶ κάθε ἐκδήλωσις τῆς ζωῆς ἔχει προσλάβει συλλογικὸν χαρακτῆρα.

Κοινωνικὰ δικαιώματα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰς λεγομένας «κλασσικὰς ἐλευθερίας» ποὺ ἀπαριθμήσαμεν ἀνωτέρω, τὰ νεώτερα Συντάγματα (πλὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ) περιλαμβάνουν καὶ τὰ **κοινωνικὰ δικαιώματα**, δηλ. τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου ὄχι ὡς ἀτόμου ἀλλὰ ὡς μέλους τῆς κοινωνίας καὶ εἰδικώτερον ὡς ἐργαζομένου.

Ἡ οἰκονομικὴ ἐξέλιξις κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα ἔδειξεν ὅτι τὸ Κράτος δὲν ἔχει μόνον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ρυθμίξῃ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν.

Ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ἀχαλίνωτος οἰκονομικὴ ἐλευθερία ὁδηγεῖ συχνὰ εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀδυνάτων ἀπὸ τοὺς οἰκονομικῶς ἰσχυροὺς.

Ἔτσι ἀνεγνωρίσθη κατὰ τὰ τελευταῖα πενήντα ἔτη ὅτι τὸ Κράτος ἔχει πρῶτ' ἀπ' ὅλα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν λαὸν μίαν ἀνεκτὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, νὰ προστατεύῃ τὴν ἐργασίαν, νὰ παρέχῃ ἐργασίαν, νὰ ἐξασφαλίσῃ συντάξεις εἰς τοὺς ἐργαζομένους, νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν δημοσίαν ὑγίαν καὶ περίθαλψιν εἰς τοὺς πολίτας ἐν περιπτώσει ἀσθενείας κλπ.

Αἱ ιδέαι αὐταὶ εὗρον ἀπήχησιν εἰς τὸν περίφημον Χάρτην τοῦ Ἀτλαντικοῦ τοῦ 1942, ὁ ὁποῖος διακηρύττει ὅτι **οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ἀπελευθερωθοῦν ἀπὸ τὸν φόβον, τὴν ἀνάγκην καὶ τὴν ἔνδειαν.**

Τὰ κυριώτερα ἀπὸ τὰ κοινωνικὰ δικαιώματα εἶναι τὰ ἑξῆς:

1) Ἡ ἐλευθερία πρὸς ἐργασίαν.

2) Τὸ δικαίωμα πρὸς ἐργασίαν ποὺ συνδέεται μὲ τὴν ἀντίστοιχον ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους νὰ παρέχῃ εἰς τὸν λαὸν **πλήρη ἀπασχόλησιν.**

3) Τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν νὰ συμμετέχουν μὲ συλλογικὰς συμβάσεις εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ὥρων ἐργασίας.

4) Ἡ ἰση ἀμοιβὴ διὰ ἴσην ἐργασίαν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

5) Τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ὑγείαν καὶ ἡ ἀσφάλις ἐναντίον τῆς ἀσθενείας.

6) Τὸ δικαίωμα τῆς ἀσφαλείας ἐναντίον τῶν ἀτυχημάτων καὶ ἡ συνταξιοδότησις τῶν γερόντων καὶ ἀναπήρων.

7) Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου διὰ τὴν ἐβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν ἐτησίαν ἄδειαν.

Αὐτὰ εἶναι τὰ κυριώτερα κοινωνικὰ δικαιώματα τὰ ὁποῖα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας, δὲν ἀφοροῦν τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους νὰ μὴ ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἀτομικὴν ζωὴν τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ τουναντίον τὸ δικαίωμα τῶν πολιτῶν νὰ ζητήσουν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Κράτους εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων καὶ ἰδίως τῶν σχέσεων ἐργασίας.

Τὸ Ἑλληνικὸν Σύνταγμα τοῦ 1952 δὲν ἀναφέρει ρητῶς τὰ κοινωνικὰ δικαιώματα. Τὰ περισσότερα ὅμως ἔχουν καθιερωθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νομοθεσίαν τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων.

Η ΕΚΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀπὸ τῆς Ἐθνικῆς μας ἐπαναστάσεως ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὄνειρον εἶχε νὰ ἀπελευθερώσῃ ἀπὸ τὸν Τούρκον κατακτητὴν ὅλα ἐκεῖνα τὰ εὐρωπαϊκὰ καὶ Μικρασιατικὰ ἐδάφη τὰ ὁποῖα κατωκοῦντο ἀπὸ Ἑλλήνας καὶ ὑπῆρξαν τὸ κέντρον τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ «Μεγάλη Ἰδέα» ὑπῆρξε τὸ ὄνειρον καὶ τὸ καθήκον ὅλων τῶν γενεῶν ἀπὸ τοῦ 1821. Διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὑπέστη τεραστίας θυσίας, ὕλικας καὶ αἵματος, αἱ ὁποῖαι ἐπεβράδυνον τὴν οἰκονομικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου.

Οἱ Ἕλληνες μόνον τῶν καὶ παρὰ τὴν ἀντίδρασιν τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἀπηλευθέρωσαν ἐν μέγα τμῆμα τῆς Ἑλληνικῆς Γῆς. Ὁ διχασμὸς τοῦ 1915 — 1922 κατέστρεψε τὸ ὄνειρον τῆς ὁλοκληρωτικῆς πραγματοποιήσεως τῶν Ἐθνικῶν πόθων. Οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τὸ λησμονοῦν.

Ἀρχικὴ ἐπιφάνεια κατὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Κράτους (πρωτόκολον Λονδίνου 1830 καὶ συνθήκη Κων)λεως) τετρ. χλμ., 47.516.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν προσάρτησιν τῶν Ἰονίων νήσων ἐκτάσεως 2.695 τετρ. χλμ., (διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Λονδίνου τοῦ 1864 τετρ. χιλίωμ. 50.211).

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἄρτης (ἐκτάσεως 13.395 τετρ. χλμ.) διὰ τῆς συμβάσεως τῆς Κων)λεως 1881 τετρ. χλμ. 63.606.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν παραχώρησιν εἰς Τουρκίαν ἐκτάσεως 395 τετρ. χλμ., διὰ τῆς συνθήκης τῆς Κων)λεως τετρ. χλμ., 63.211.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν προσάρτησιν τμημάτων ἐκτάσεως 58.583 τετρ. χλμ., μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους (συνθήκαι Λονδίνου καὶ Βουκουρεστίου 1913, διαιτητικὴ ἀπόφασις Μεγάλων Δυνάμεων 1914) τετρ. χλμ. 121.794.

Ἐπιφάνεια κατόπιν τῆς προσαρτήσεως τμημάτων ἐκτάσεως 29.039 τετρ. χλμ. μετὰ τὸν Α' παγκόσμιον πόλεμον (συνθήκαι Νεῖγυ 1919 καὶ Σεβρῶν 1920), τετρ. χλμ. 150.833.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν ἐκχώρησιν εἰς τὴν Τουρκίαν τῆς Ἀνατ. Θράκης καὶ τῶν νήσων Ἰμβρου καὶ Τενέδου (τετρ. χλμ. 20.954) διὰ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάννης 1923 τετρ. χλμ. 129.879,8.

Ἐπιφάνεια μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Δωδεκανήσου (ἐκτάσεως 2.682 τετρ. χλμ.) διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Συνδιασκέψεως τῶν Συμμάχων εἰς Παρίσιον τῆς 27ης Ἰουνίου 1946, ἡ ὁποία ἐπεκυρώθη διὰ τῆς Ἱταλοελληνικῆς συνθήκης τῆς 10ης Φεβρουαρίου 1947, τετρ. χλμ., 132.561,8.

Π Λ Η Θ Υ Σ Μ Ο Σ

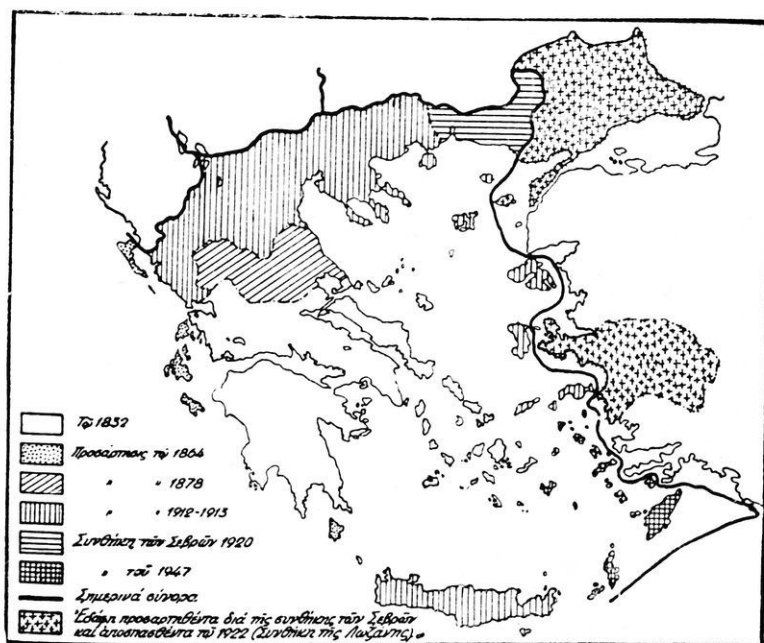
1. Πληθυσμός, ἐπιφάνεια καὶ πυκνότης τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος : 1821—1958, δεικνύοντα τὴν προσπάθειαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπὸ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐπαναστάσεως

*Ετος ἀπογραφῆς	Κάτοικοι	Ἐπιφάνεια εἰς τετρ. χιλμ.	Κάτοικοι κατὰ τετρ. χιλμ.
1821	938 764	47 516	19,79
1828 ⁽¹⁾	753 400	»	15,86
1838	752 077	»	15,83
1839	823 773	»	17,34
1840	850 246	»	17,89
1841	861 019	»	18 12
1842	853 005	»	17,95
1843	916 059	»	19,26
1844	930 295	»	19,58
1845	960 236	»	20 21
1848	986 731	»	20 77
1853	1 035 527	»	21,79
1856	1 062 627	»	22,36
1861	1 096 810	»	23,08
1870 ⁽²⁾	1 457 894	50 211	29,04
1879	1 679 470	»	33,45
1889 ⁽³⁾	2 187 208	63 606	34,39
1896	2 433 806	»	38,26
1907 ⁽⁴⁾	2 631 652	63 211	41,64
1920 ⁽⁵⁾	5 531 474	150 833	36,67
1928 ⁽⁶⁾	6 204 684	129 880	47,77
1940	7 344 860	»	56,55
1951 ⁽⁷⁾	7 632 801	132 562	57,68
1953	7 821 295 ^(*)	»	59,—
1954	7 893 412 ^(*)	»	59,70
1955	7 965 538 ^(*)	»	60,—
1956	8 031 013 ^(*)	»	60 80
1957	8 096 218 ^(*)	»	61 90
1958	8 173 129 ^(*)	»	

1. Πληθυσμός ἐξακριβωθείς ἀναδρομικῶς διὰ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1828.
2. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῶν Ἰονίων Νήσων τὸ 1864.
3. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἄρτης τὸ 1881.
4. Μετὰ τὴν παραχώρησιν μικρᾶς λωρίδος ἐδάφους τῆς Θεσσαλίας τὸ 1897.
5. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἡπείρου, τῆς Κρήτης, τῶν νήσων Αἰγαίου τὸ 1913—14 καὶ τῆς Θράκης, Ἰμβρου καὶ τῆς Τενέδου τὸ 1919—20.
6. Μετὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Ἀν. Θράκης, Ἰμβρου καὶ Τενέδου τὸ 1923.
7. Μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Δωδεκανήσου τὸ 1947.
8. Καθ' ὑπολογισμόν.

ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

τῆς μεγεθύνσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τοὺς Τούρκους μετὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821

Ἡ ἔκτασις τῆς Ἐλευθέρας Πατρίδος, χάρις εἰς τὰς θυσίας καὶ τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἐτοιπλασιάσθη, ὁ δὲ πληθυσμὸς ὀκταπλασιάσθη. Ἡ Ἑλλὰς θὰ ἦτο μεγαλυτέρα, ἰσχυροτέρα καὶ ἐντυχεστέρα, ἐὰν δὲν ἐνεφίλοχῳρει ὁ διχασμὸς, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πάντοτε ὁ χειρότερος ἐχθρὸς τοῦ Ἔθνους κατὰ τὴν μακροαῖωνα ἱστορίαν του.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἡ κυβέρνησις καὶ διοίκησις τοῦ Κράτους ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς ἐκτελεστικῆς λειτουργίας, ἅτινα εἶναι ὁ Ἀρχηγὸς τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς, ἡ Κυβέρνησις, οἱ Ὑπουργοὶ καὶ αἱ λοιπαὶ διοικητικαὶ ἀρχαί. Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκεείμενον ἐκ τῶν Ὑπουργῶν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἀπάντων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἡ σχετικὴ διάρθρωσις προβλεπομένη ὑπὸ τῶν εἰδικῶν νόμων καὶ διαταγμάτων ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐπὶ κεφαλῇ εὐρίσκεται ὁ Πρωθυπουργός. Ἐκτὸς αὐτοῦ προβλέπονται εἰς ἡ δύο ἀντιπρόεδροι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Αἱ γενικαὶ γραμμαὶ τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς χαράσσονται ὑπὸ τῆς Οἰκονομικῆς ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπῆς. Αἱ σχετικαὶ ἀποφάσεις λαμβάνονται ὑπὸ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω Ὑποϋργικοῦ Συμβουλίου.

Οἱ Ὑπουργοὶ προΐστανται καὶ διευθύνουν τὰ καθ' ἕκαστον Ὑπουργεῖα (σύνολον δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἀφορῶσων τὸν αὐτὸν διοικητικὸν τομέα). Ὑπάρχουν καὶ ὑπουργοὶ ἄνευ χαρτοφυλακίου (ὑπουργεῖου), ὡς καὶ Ὑφυπουργοὶ (ἰδίᾳ εἰς Ὑπουργεῖα μὲ ἐκτεταμένην ἀρμοδιότητα). Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργεῖου, ὅπου ὀργανικῶς προβλέπεται ἡ θέσις τοιοῦτου, εἶναι πολιτικὸν πρόσωπον μὴ μετέχον τῆς Κυβερνήσεως, βοηθεῖ δὲ τὸν Ὑπουργὸν ἢ τὸν Ὑφυπουργὸν εἰς τὸ ἔργον των.

Τὰ καθ' ἕκαστον Ὑπουργεῖα εἶναι τὰ ἐξῆς:

- 1) Προεδρίας Κυβερνήσεως. Παρ' αὐτῷ ἐδρεύει τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν (ΑΣΔΥ).
- 2) Συντονισμοῦ. 3) Ἐθνικῆς Ἀμύνης. 4) Ἐξωτερικῶν. 5) Δικαιοσύνης. 6) Ἐσωτερικῶν. 7) Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρθοσκευμάτων. 8) Οἰκονομικῶν, παρ' ᾧ ἐδρεύει τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους. 9) Ἐμπορίου. 10) Βιομηχανίας. 11) Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἑργῶν. 12) Γεωργίας. 13) Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ὑγιεινῆς. 14) Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας. 15) Ἐργασίας. 16) Βορείου Ἑλλάδος (Μακεδονία - Θράκη).

Τὰ Ὑπουργεῖα καὶ ἐν γένει αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι τοῦ κέντρου καὶ τῶν περιφερειῶν ἐπανδρύνονται διὰ Δημοσίων Ὑπαλλήλων, διεπομένων (πλὴν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶς ὀργανωμένων ὀργάνων τῶν σωμάτων ἀσφαλείας) ὑπὸ τοῦ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων (Νόμος 1811) 1951).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Οι Νομοὶ

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπικράτεια διαιρεῖται διοικητικῶς εἰς Νομούς.
Οἱ Νομοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου εἶναι 51.

Οἱ καθ' ἕκαστον νόμοι εἶναι οἱ ἑξῆς :

- 1) Αἰτωλίας - Ἀκαρνανίας, πρωτ. Μεσολόγγιον. Ἐπαρχίαι 5.
- 2) Ἀργολίδος, πρωτεύουσα Ναύπλιον. Ἐπαρχίαι 3.
- 3) Ἀρκαδίας, πρωτεύουσα Τρίπολις. Ἐπαρχίαι 4.
- 4) Ἀρτης, πρωτεύουσα Ἄρτα. Ἐπαρχίαι 1.
- 5) Ἀττικῆς, πρωτεύουσα Ἀθῆναι. Ἐπαρχίαι 6.
- 6) Ἀχαΐας, πρωτεύουσα Πάτραι. Ἐπαρχίαι 3.
- 7) Βοιωτίας, πρωτεύουσα Θῆβαι. Ἐπαρχίαι 2.
- 8) Δράμας, πρωτεύουσα Δράμα. Ἐπαρχία 1.
- 9) Δωδεκανήσου, πρωτεύουσα Ρόδος. Ἐπαρχίαι 4.
- 10) Ἑβρου, πρωτεύουσα Ἀλεξανδρούπολις. Ἐπαρχίαι 5.
- 11) Εὐβοίας, πρωτεύουσα Χαλκίς. Ἐπαρχίαι 3.
- 12) Εὐρυτανίας, πρωτεύουσα Καρπενήσιον. Ἐπαρχία 1.
- 13) Ζακύνθου, πρωτεύουσα Ζάκυνθος. Ἐπαρχία 1.
- 14) Ἡλείας, πρωτεύουσα Πύργος. Ἐπαρχίαι 2.
- 15) Ἡμαθίας, πρωτεύουσα Βέρροια. Ἐπαρχίαι 2.
- 16) Ἡρακλείου, πρωτεύουσα Ἡράκλειον. Ἐπαρχίαι 7.
- 17) Θεσπρωτίας, πρωτεύουσα Ἡγουμενίτσα. Ἐπαρχίαι 4.
- 18) Θεσσαλονίκης, πρωτεύουσα Θεσσαλονίκη. Ἐπαρχίαι 2.
- 19) Ἰωαννίνων, πρωτεύουσα Ἰωάννινα. Ἐπαρχίαι 4.
- 20) Καβάλλας, πρωτεύουσα Καβάλλα. Ἐπαρχίαι 4.
- 21) Καρδίτσης, πρωτεύουσα Καρδίτσα. Ἐπαρχία 1.
- 22) Καστορίας, πρωτεύουσα Καστορία. Ἐπαρχία 1.
- 23) Κερκύρας, πρωτεύουσα Κέρκυρα. Ἐπαρχία 2.
- 24) Κεφαλληνίας, πρωτεύουσα Ἀργοστόλιον. Ἐπαρχίαι 4.
- 25) Κιλκίς, πρωτεύουσα Κιλκίς. Ἐπαρχίαι 2.
- 26) Κοζάνης, πρωτεύουσα Κοζάνη. Ἐπαρχίαι 4.
- 27) Κορινθίας, πρωτεύουσα Κόρινθος. Ἐπαρχία 1.
- 28) Κυκλάδων, πρωτεύουσα Ἐρμούπολις. Ἐπαρχίαι 8.
- 29) Λακωνίας, πρωτεύουσα Σπάρτη. Ἐπαρχίαι 4.
- 30) Λαρίσης, πρωτεύουσα Λάρισα. Ἐπαρχίαι 5.
- 31) Λασηθίου, πρωτεύουσα Ἁγ. Νικόλαος. Ἐπαρχίαι 4.
- 32) Λέσβου, πρωτεύουσα Μυτιλήνη. Ἐπαρχίαι 4.
- 33) Λευκάδος, πρωτεύουσα Λευκάς. Ἐπαρχία 1.
- 34) Μαγνησίας, πρωτεύουσα Βόλος. Ἐπαρχίαι 3.

- 35) Μεσσηνίας, πρωτεύουσα Καλάμαι. 'Επαρχίαι 4.
- 36) Ξάνθης, πρωτεύουσα Ξάνθη. 'Επαρχία 1.
- 37) Πέλλης, πρωτεύουσα Έδεσσα. 'Επαρχίαι 3.
- 38) Πιερίας, πρωτεύουσα Κατερίνη. 'Επαρχία 1.
- 39) Πρεβέζης, πρωτεύουσα Πρέβεζα. 'Επαρχίαι 2.
- 40) Ρεθύμνου, πρωτεύουσα Ρέθυμνον. 'Επαρχίαι 4.
- 41) Ροδόπης, πρωτεύουσα Κομοτηνή. 'Επαρχίαι 2.
- 42) Σάμου, πρωτεύουσα Βαθύ. 'Επαρχίαι 2.
- 43) Σερρών, πρωτεύουσα Σέρραι. 'Επαρχίαι 4.
- 44) Τρικκάλων, πρωτεύουσα Τρίκκαλα. 'Επαρχίαι 2.
- 45) Φλωρίνης, πρωτεύουσα Φλώρινα. 'Επαρχία 1.
- 46) Φθιώτιδος, πρωτεύουσα Λαμία. 'Επαρχίαι 3.
- 47) Φωκίδος, πρωτεύουσα Άμφισσα. 'Επαρχίαι 2.
- 48) Χαλκιδικής, πρωτεύουσα Πολύγυρος. 'Επαρχίαι 2.
- 49) Χανίων, πρωτεύουσα Χανιά. 'Επαρχίαι 5.
- 50) Χίου, πρωτεύουσα Χίος. 'Επαρχία 1.
- 51) 'Η περιφέρεια του 'Αγίου Όρους αποτελεί τόν 51ον Νομόν.

Πλήν τών Νομών ύπάρχει καί ή ιδιότυπος Π ε ρ ι φ έ ρ ε ι α 'Αγίου Όρους διοικουμένη υπό ιδιαιτέρου Διοικητού 'Αγίου Όρους.

'Εκάστου Νομού προΐσταται ό Ν ο μ ά ρ χ η ς, ὅστις είναι έν αὐτῷ ὁ ἄμεσος ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως καί υπεύθυνος διά τήν ἀσκήσιν καί ἐφαρμογήν τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς έν τῇ περιφερείᾳ του.

Ὁ Νομάρχης διορίζεται διά Β. Δ. ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργείου τών Ἑσωτερικῶν μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, προΐσταται δέ πασῶν τῶν έν τῷ Νομῷ πολιτικῶν, πλήν τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν ὡς καί τῶν ἀστυνομικῶν καί λιμενικῶν. Εἰς αὐτόν ἀνήκει ή διοίκησις τοῦ νομοῦ.

Παρ' ἐκάστη Νομαρχία ὑπάρχει Ν ο μ α ρ χ ι α κ ὸ ν Σ υ μ β ο ὕ λ ι ο ν μέ γνωμοδοτικήν κατά τὸ πλείστον ἀρμοδιότητα, ἀποτελούμενον ἀπὸ τὸν Νομάρχην, ἀπὸ 15 Προϊσταμένους Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καί ἀπὸ 6 αἰρετὰ μέλη, ἐκπροσωποῦντα τὰς καθ' ἑκάστον ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ καί ἐκλεγόμενα ἐπὶ διετή θητεία ἀπὸ τοὺς δημάρχους καί τοὺς δημοτικούς καί κοινοτικούς συμβούλους τῶν έν τῇ περιφερείᾳ ἐκάστης ἐπαρχίας δήμων καί κοινοτήτων.

Αἱ Ἑπαρχίαι

'Η ἐπαρχία κατ' ἀρχήν δέν ἀποτελεῖ τῶν περιφερειακῶν διαίρεσιν, ἀλλ' ὡς τοιαύτη νεύεται ή κατά τὸ παλαιότερον καταργηθέν διοικητικὸν σύστημα διαίρεσις τῆς Χώρας εἰς ἐπαρχίας. Διοικητικὴν διαίρεσιν με ποιᾶν τινα αὐτοτέλειαν ἀποτελοῦν 14 ἐπαρχίαι εἰς τὰς ὁποίας ἰδρύθησαν διά Β. Δ. ἰσάριθμα Γραφεῖα ἐπάρχων διευθυνόμενα υπό Ἑ π ά ρ χ ο υ.

Ὁ Ἑπαρχος ἐκπληροῖ έν τῇ περιφερείᾳ τῆς οἰκείας Ἑπαρχίας τὰ αὐτὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα ἐκτελεῖ έν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Νομοῦ ὁ

Νομάρχης, ἀλλ' ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διαταγὰς αὐτοῦ.

Δ ἤ μ ο ι κ α ῖ Κ ο ι ν ό τ η τ ε ς

Μονάδες αὐτοδιοικήσεως πρώτου βαθμοῦ εἶναι οἱ Δ ἤ μ ο ι καὶ αἱ Κ ο ι ν ό τ η τ ε ς. Ἐκαστος Δήμος ἢ Κοινότης ἔχει καθωρισμένην ἑδαφικῶς περιφέρειαν. Πᾶν τμήμα τῆς Χώρας ἀνήκει εἰς δημοτικὴν ἢ κοινοτικὴν περιφέρειαν.

Δ ἤ μ ο ι εἶναι α) αἱ πρωτεύουσαι νομῶν, καὶ
β) αἱ πόλεις πληθυσμοῦ ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων.

Κ ο ι ν ό τ η τ ε ς εἶναι οἱ λοιποὶ αὐτοτελεῖς συνοικισμοί, ἐφ' ὅσον ἔχουν ἄνω τῶν 300 κατοίκων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν δήμων τῆς Ἑλλάδος εἶναι 225.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κοινοτήτων εἶναι 5.759.

Ὁ δήμος διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Δ η μ ά ρ χ ο υ, τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ κοινότης διοικεῖται ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Π ρ ο έ δ ρ ο υ τ ῆ ς Κ ο ι ν ό τ η τ ο ς.

Αἱ δημοτικαὶ καὶ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ ἀναδεικνύονται κατὰ τετραετίαν δι' ἐκλογῆς ὑπὸ τῶν δημοτῶν τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος.

Ο ἱ α ὔ τ ο δ ι ο ι κ ο ῦ μ ε ν ο ι ὀ ρ γ α ν ι σ μ ο ἱ

Παραλλήλως πρὸς τοὺς Δήμους καὶ τὰς Κοινότητας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ὀργανισμοὶ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, λειτουργοῦν εἰς τὴν Χώραν μας ποικίλοι κατ' ἑκτασιν καὶ ἁρμοδιότητα ὀργανισμοὶ καθ' ὕλην αὐτοδιοικήσεως, ὑπὸ μορφὴν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ κοινωφελῶν ὀργανισμῶν ιδιωτικοῦ δικαίου (π.χ. ΟΛΠ, ΑΣΟ, Ἐπιμελητήρια, Λιμενικὰ Ταμεῖα, Ταμεῖα Οδοποιΐας).

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ἡ ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης γίνεται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων.

Α'. Τακτικὰ δικαστήρια (πολιτικὰ καὶ ποινικὰ)

I. Τὰ Εἰρηνοδικεῖα. Ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦν 360 εἰρηνοδικεῖα. Ἐκαστον συγκροτεῖται ἐξ ἑνὸς δικαστοῦ (τοῦ εἰρηνοδίκου) καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἐκαστον Εἰρηνοδικεῖον εἶναι συγχρόνως καὶ Πταισματοδικεῖον, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται εἰδικὸν πταισματοδικεῖον ἐν τῇ περιφερείᾳ. Ὑπάρχουν 48 τοιαῦτα Εἰδικὰ Πταισματοδικεῖα.

II. 1) Τὰ Πρωτοδικεῖα. Ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦν 58 Πρωτοδικεῖα. Ἐκαστον πρωτοδικεῖον εἶναι συγχρόνως καὶ Πλημμελειοδικεῖον. Τὸ πρωτοδικεῖον δικάζει πολιτικὰς ὑποθέσεις ὡς μονομελὲς ἢ ὡς πολυμελὲς δικαστήριον (πρόεδρος καὶ δύο πρωτοδίκαι, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ γραμματεὺς).

Τὰ πλημμελειοδικεῖα διακρίνονται εἰς τριμελὴ καὶ πλημμελειοδικεῖα καὶ μονομελὴ καὶ πλημμελειοδικεῖα. Δικάζουν τὰ πλημμελήματα.

2) Τὰ Κακουργιοδικεῖα. Τὸ κακουργιοδικεῖον συγκροτεῖται ἐκ τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων (τακτικοὶ δικασταὶ) καὶ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων. Δικάζουν τὰ κακουργήματα.

3) Τὰ δικαστήρια τῶν ἀνηλίκων. Διακρίνονται εἰς μονομελὴ καὶ τριμελὴ. Δικάζουν τὰ ἐγκλήματα τὰ πραττόμενα παρ' ἀνηλίκων.

III. Τὰ Ἐφετεῖα. Ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦν 11 Ἐφετεῖα (Ἀθηνῶν, Αἰγαίου, Θεσσαλονίκης, Θράκης, Ἰωαννίνων, Κρήτης, Κερκύρας, Λαρίσης, Ναυπλίου, Πατρῶν καὶ Ρόδου).

1) Τὸ Ἐφετεῖον δικάζει πολιτικὰς ὑποθέσεις ὡς μονομελὲς, ὡς τριμελὲς (πρόεδρος καὶ δύο ἐφέται, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ γραμματεὺς) ἀρμόδιον δι' ἐφέσεις ἐπὶ ὠρισμένης φύσεως ὑποθέσεις (ἐξώσεις κλπ.), καὶ ὡς πενταμελὲς (πρόεδρος, 4 ἐφέται, ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ γραμματεὺς).

2) Δικάζοντα ποινικὰς ὑποθέσεις τὰ ἐφετεῖα διακρίνονται εἰς τριμελὴ καὶ πενταμελὴ ἐφετεῖα.

3) Τὰ παρ' ἐφέταις δικαστήρια ἀνηλίκων.

IV. 1) Τὸ Χρηματιστηριακὸν Δικαστήριον Α'.

2) Τὸ Χρηματιστηριακὸν Δικαστήριον Β'.

V. Ὁ Ἄρειος Πάγος. Εἶναι τὸ ἀνώτατον ἀκυρωτικὸν δικαστήριον διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Ἐδρεύει ἐν Ἀθήναις.

Β'. Εἰδικὰ Δικαστήρια

I. Τὸ ἐκλογοδικεῖον, διὰ τὰς ἐκ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν διαφοράς.

II. Εἰδικὰ Ποινικὰ Δικαστήρια. Στρατοδικεῖα, Ναυτοδικεῖα, Ἀεροδικεῖα κλπ.

Γ'. Εἰδικὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια

Τὰ φορολογικὰ δικαστήρια, ὀρίων δήμεων κ.λ.π., τὰ τῶν στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ ἀεροπορικῶν ἐπιτάξεων, τὰ δικαστήρια λειῶν πολέμου, ἡ ναυτικὴ ἐπιτροπὴ ναυτικοῦ ἀπομαχικοῦ ταμείου, ἡ στρατολογικὴ ἐπιτροπὴ, τὰ δικαστήρια κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, τὸ δικαστήριον μεταλλείων, τὰ δικαστήρια ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν σημάτων κ.λ.π.

Δ'. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον

Ε'. Τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, ἀνώτατον ἀκυρωτικὸν διοικητικὸν δικαστήριον.

ΣΤ'. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια.

ΔΙΕΘΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

«... Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ καὶ γὰρ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων, καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· ἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενησεται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν».

(Κατὰ Ἰωάν., Κεφ. 10 : 14-17)

«Μικρότερος τοῦ πρέποντος διεθνισμός μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν Πατρίδα, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπανοδηγεῖ ὁ πρέπων διεθνισμός. Ὀλιγότερος τοῦ πρέποντος πατριωτισμός μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν διεθνισμόν, εἰς τὸν ὁποῖον μᾶς ἐπαναφέρει ὁ πρέπων πατριωτισμός».

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΥΛΟΥ

εις τὴν 8ην Γεν. Συνέλευσιν
τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἑνωμένων Ἐθνῶν

3 Νοεμβρίου 1953

Εἶμαι βαθύτατα συγκεκινημένος καὶ ἐκφράζω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας διὰ τὴν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν τὴν ὁποίαν μοῦ ἐπεφυλάξατε καὶ τοὺς συγκινητικούς λόγους οἱ ὅποιοι ἀπηυθύνθησαν πρὸς τὴν σύζυγόν μου καὶ ἐμέ. Εὐγνωμόνως τοὺς ἀποδέχομαι ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἑθνους τὸ ὁποῖον ἐκπροσωπῶ καὶ τὸ ὁποῖον, ἂν δὲν περιλαμβάνεται μεταξύ τῶν μεγαλυτέρων, ἀναμφισβητήτως εἶναι ἐν τῶν ἀρχαιοτέρων καὶ οὐδενὸς ὑστερεῖ ὡς πρὸς τὴν ὁμόθυμον ἀφοσίωσίν του πρὸς ὅ,τι δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ εἰς τὴν μεγαλυτέραν ὑλικὴν εὐημερίαν ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐνθυμούμαι ἑπίσης τοὺς λόγους συμπαθείας καὶ ἐμψυχώσεως οἱ ὅποιοι ἠκούσθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν, πρὸ δύο περίπου μηνῶν, ἐξ ἀφορμῆς τῶν τρομερῶν σεισμῶν οἱ ὅποιοι κατέστρεψαν τρία ἀπὸ τὰ ὠραιότερα νησιά μας. Οἱ λόγοι αὐτοὶ εἶχον θαθεῖαν ἀπήχησιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Οἱ φίλοι οἱ ὅποιοι μᾶς ἐνεθάρρυναν καὶ μᾶς ἐβοήθησαν κατὰ τὰς ὥρας τῆς δοκιμασίας καὶ τῆς ἀνάγκης ἔχουν κερδίσει ἐσαεὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας. Θὰ ἦτο, νομίζω, δίκαιον νὰ ἐξαρθῇ ἡ σημασία τῆς συλλογικῆς αὐτῆς προσπάθειας τῆς ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης ὡς ἐνὸς ὑπερόχου ἐπιτεύγματος, ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ μὲ τὸ γνήσιον πνεῦμα τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Πρὸ δύο καὶ πλέον χιλιάδων ἐτῶν, οἱ μεγάλοι Ἕλληνες φιλόσοφοι διεκήρυξαν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εἶναι ἐλεύθερον καὶ ὅτι οὐδεμία ὑλικὴ δύναμις δύναται νὰ τὸ καθυποτάξῃ. Ἀνέπτυξαν ἐπίσης τὴν ἐξ ἴσου βασικὴν ἀλήθειαν ὅτι ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου θὰ παραμείνῃ ἄγονος, καὶ ἴσως καταστῇ μία πραγματικῶς καταστρεπτικὴ δύναμις, ἂν δὲν τεθῇ οἰκιοθελῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μιᾶς ὁλονὲν εὐνομένης κοινότητος: τῆς οἰκογενείας, τῆς πόλεως καὶ τοῦ ἔθνους, καί, εἰς τὴν ἐποχὴν μας, τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Ἡμεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα πιστεύομεν ὅτι ὁ ὑπέρτατος σκοπὸς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν εἶναι νὰ ἐνώσουν ἐποικοδομητικῶς ὅλα τὰ ἔθνη εἰς μίαν μεγάλην καὶ ἐνιαίαν οἰκογένειαν.

Πιστεύομεν ἐπίσης, ὅτι ἡ διευθέτησις τῶν ἀμοιβαίων διαφορῶν μας καὶ ἡ ἐξεύρεσις τῶν σχετικῶν λύσεων, ὅσονδῆποτε ἀναγκαῖα καὶ ἂν
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

είναι σήμερον, είναι πάντως δευτερευούσης σημασίας. Όταν θα έχη εκπληρωθή ὁ κύριος σκοπὸς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν, αὐτομάτως θὰ ἐκλείψουν καὶ αἱ διαφοραὶ αὐταί.

Δὲν θεωρῶ καλὴν πολιτικὴν τὴν πλήρη ἀπορρόφησιν τῆς προσοχῆς μας ἀπὸ τὴν φαινομενικὴν σπουδαιότητα τῶν προβλημάτων τῆς στιγμῆς, διότι οὕτω τείνομεν νὰ λησμονήσωμεν τὴν δημιουργικὴν ἀποστολὴν τῆς συνενώσεως, ἥτις ἀποτελεῖ τὸν κύριον σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ιδρύθησαν τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη.

Ἄς μὴ εἴμεθα ὁμως ἀνυπόμονοι. Μία μεγάλη καὶ εὐγενὴς προσπάθεια δὲν δύναται νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα εἰς ὀλίγας ἡμέρας, εἰς ὀλίγους μῆνας ἢ καὶ εἰς ὀλίγα ἔτη.

Προσωπικῶς εὐρίσκω, πρὸς μεγάλην ἱκανοποίησίν μου, ὅτι τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη ἐκπληροῦν λίαν ἐπιτυχῶς τὴν ἀποστολὴν των καὶ ὅτι αἱ προσπάθειαι καὶ ἡ ἐπίπνοος ἐργασία τῶν διακεκριμένων ἀντιπροσώπων καὶ ἐπιτελῶν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν ἔχουν ἀποδώσει πλουσίους καρπούς.

Εἶμαι εὐτυχὴς διότι ἐκπροσωπῶ σήμερον τὸ ἔθνος μου εἰς αὐτὴν τὴν ἐξέχουσαν Διεθνή Συνέλευσιν. Ὑπὸ τὴν ιδιότητα ταύτην εἶμαι ὑπερήφανος ποὺ εὐρίσκομαι ἐνώπιόν σας μέσα εἰς τὸν Ναὸν αὐτὸν τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Εἰρήνης. Ὁ Λαὸς μου ἀπέδειξεν εἰς τὸ ἔπακρον πόσον κατανοεῖ τοὺς σκοποὺς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν καὶ πόσον εἶναι προσηλωμένος εἰς τὰ ἰδεώδη αὐτῶν.

Ἡ Ἑλλάς, διαθέτουσα ἐσωτερικὴν πολιτικὴν σταθερότητα καὶ ἐνὸς ὅπλους δυνάμεις τῶν ὁποίων ἡ ὀργάνωσις, τὸ μαχητικὸν πνεῦμα καὶ τὸ ἀξιομάχον, ἀναγνωρίζονται παγκοσμίως, τελεῖ ἐν ἐπιφυλακῇ. Ἐὰν αἱ δυνάμεις τῆς καταστροφῆς ἀποτεληθῶσιν εἰς οἰανδήποτε στιγμὴν νὰ ἐξουδετερώσουν τὸ σωτήριον ἔργον τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν, ἡ Ἑλλάς εἶναι ἐτοίμη νὰ ριφθῇ ἀμέσως εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τοῦ Παγκοσμίου Ὁργανισμοῦ.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτά. Συμβάλλομεν ἐπίσης σήμερον εἰς τὸ πνεῦμα τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν κατὰ ἓνα ἀκόμη πολυτιμότερον τρόπον.

Τὸ παράδειγμα τὸ ὁποῖον ἐδώσαμεν ἀποκαταστήσαντες ἀδελφικούς δεσμούς μετὰ τὴν Τουρκίαν, πραγματικὴν φιλίαν μετὰ τὴν Γιουγκοσλαβίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν, καθὼς καὶ ἡ εἰλικρινὴς ἐπιθυμία μας ὅπως συνάψωμεν σχέσεις καλῆς γειτονίας μετὰ τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὴν Ἀλβανίαν εἶναι ἐνδείξεις τῶν καλῶν μας προθέσεων ἔναντι ὅλων τῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ τῆς ζωηρᾶς μας ἐπιθυμίας ὅπως ἐξυπηρετῶμεν τὰ Ἑνωμένα Ἐθνη καὶ ὅχι ἀπλῶς νὰ ἐξυπηρετῶμεθα μόνον ἀπὸ αὐτά. Διαδολοῦμεν οὕτω τὴν πίστιν μας καὶ τὰς ἀληθῶς εἰρηνικὰς μας διαθέσεις.

Ἀλλὰ δὲν αἰσθάνομαι μόνον ὑπερηφάνειαν διότι εὐρίσκομαι ἐνώπιόν σας. Αἰσθάνομαι καὶ βαθύτατον σεβασμὸν. Προσωπικῶς δὲν θεωρῶ ὅτι ἡ Συνέλευσις αὕτη περικλείεται μέσα εἰς ἓν κτίριον. Ἐνώπιόν μου δὲν εὐρίσκονται ἄτομα τὰ ὁποῖα τὰ χωρίζουν γλωσσικαί, φυλετικαὶ ἢ θρησκευτικαὶ διαφοραί.

Εἰς τὴν σκέψιν μου, καθὼς προσβλέπω πρὸς ὑμᾶς, ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς μου σκοπιᾶς, ἀντικρύζω τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀνθρώπου νὰ ἐκπορεύεται ἀπὸ τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν ἐνὸς ἐκάστου ἀπὸ σᾶς. Καὶ εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ κλείνω τὴν κεφαλὴν.

Πράττων δὲ οὕτω ἀναπολῶ τοὺς φόβους καὶ τὰ δεινὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν ἡ ἐλπίς καὶ ἡ δόξα ποῦ συμβολίζει ὁ Ὁργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Ἐδοκιμάσαμεν τόσας συμφοράς, τόσας καταστροφάς. Εἶδομεν τὴν, ἐξ ὑπαιτιότητός μας προελθοῦσαν καὶ ἄσκοπον, δυστυχίαν. Ὅλα αὐτά, καὶ ἄλλα ἀκόμη, μᾶς ἐπιβάλλουν ὡς καθήκον νὰ δημιουργήσωμεν ἓνα νέον καὶ καλύτερον κόσμον διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος αὐτοῦ εἶναι τὸ ἐλάχιστον τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ κάμωμεν διὰ νὰ δικαιώσωμεν ἑαυτοὺς ἀπέναντι τῶν τέκνων μας ἐφ' ὅσον εὐρίσκονται ἀκόμη ἐν τῇ ζωῇ. Ἡ ἐλπίς τῶν αὐτῶν εἶναι πίστις μας καὶ ἂς μᾶς βοηθήσῃ νὰ ἐξαγνίσωμεν τὸ παρελθὸν μὲ ἓν καλύτερον μέλλον.

Παρὰ τὴν ἀπειλὴν ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς ἀπὸ τὴν ἀτομικὴν καὶ ὑδρογονικὴν βόμβαν, πιστεύω, ὅτι ὁ κόσμος βαδίζει πρὸς τὴν τελικὴν Ἑνότητα. Τὰ ἴδια συναισθήματα — ὁ πόνος, ὁ οἶκτος καὶ ἡ ἐλπίς — μᾶς συνδέουν εἰς μίαν κοινὴν μοῖραν καὶ ἀποδεικνύουν τὴν ἐνότητα τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου. Ὁ λαὸς εἰς τὴν Ρωσίαν ὑποφέρει ὅσον καὶ ὁ λαὸς εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Ἀμερικὴν ἢ τὴν Γερμανίαν, καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας χώρας.

Ὁ νέος ὁ ὁποῖος μὲ θάρρος πηγαίνει εἰς τὸν πόλεμον διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν πατρίδα του κάμνει τὴν ἴδιαν θυσίαν, ἐγκαταλείπων τὴν οἰκογένειάν του, μὲ ἐκείνον ὅστις ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν ἢ ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, τὴν Ἀφρικὴν ἢ τὴν Αὐστραλίαν.

Εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον αἱ ἐλπίδες καὶ αἱ ἀπογοητεύσεις μας εἶναι πάρα πολὺ ὅμοιαι καὶ μᾶς συνδέουν ἀρρήκτως εἰς μίαν ἐνότητα ἢ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀντιληπτὴ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ.

Μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ὀλότητα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ παραμείνωμεν διηρημένοι διὰ λόγους φυλῆς, θρησκείματος ἢ ἐθνικότητος. Ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη Ἑνότης, τὸ πνεῦμα αὐτὸ τοῦ Ἐνισαίου Συνόλου, αὐτὸ τὸ θεῖον ὄντως στοιχεῖον ποῦ ὑπάρχει εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν ἀνθρώπων, αὐτὸ εἶναι τὸ ἀθέατον Λάβαρον τῆς Ἀνθρωπότητος εἰς τὸ ὁποῖον εἴμεθα ἀφοσιωμένοι ὅλοι ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι εἰργάσθημεν ἀπὸ κοινοῦ διὰ νὰ καταστήσωμεν τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη τὴν συγκεκριμένην ἑκφράσιν τῆς σιωπηλῆς μας προσευχῆς.

Εἶθε ὁ ὀφθαλμὸς τῆς διανοίας μας νὰ μείνῃ ἀδιστάκτως προσηλωμένος εἰς τὸ πνευματικὸν αὐτὸ ἰδεῶδες. Εἶθε νὰ μὴ παρασυρῶμεθα ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμόν μας, ἀλλὰ νὰ ἐνθυμούμεθα ὅτι τὰ δάκρυα μῖας μητέρας εἶναι δάκρυα ὅλων τῶν μητέρων, αἱ ἐλπίδες ἐνὸς παιδιοῦ εἶναι ἐλπίδες ὅλων τῶν παιδιῶν καὶ ὅτι τὸ μεγαλεῖον μῖας ἀνθρωπίνης καρδιάς περικλείει τὸ μεγαλεῖον ὀλοκλήρου τῆς Ἀνθρωπότητος.

Εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς Ἑνότητος ἔχουν ἀφιερῶθῃ τὰ Ἑνωμένα Ἕθνη. Εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἀκραδάντως πιστεύω. Εὐρίσκεται μέσα εἰς τὸν καθένα ἀπὸ ἡμᾶς. Ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ σᾶς καί, ἂν ὅλοι μας τὸ διαφυλάξωμεν με πίστιν καὶ εἰλικρίνειαν, θὰ φέρῃ ἀσφαλῶς εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εὐλογίαν εἰς ὅλους μας.

Εἰς τὸ πνεῦμα τοῦτο τοῦ Ἀνθρώπου ἀποτίω φόρον τιμῆς καὶ διακηρύσσω τὴν πίστιν τοῦ Λαοῦ μου πρὸς αὐτό, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἰδικήν μου.

Εἶθε τὰ Ἑνωμένα Ἕθνη νὰ ἀποδοῦν σὺν τῷ χρόνῳ ὁ Ναὸς ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὁποῖου νὰ λατρεύωμεν ὅ,τι καλύτερον ὑπάρχει εἰς τὸν καθένα.

ΧΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ

Ἡμεῖς οἱ λαοὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀποφασισμένοι

Ὅπως σώσωμεν τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ἀπὸ τὴν μάστιγα τοῦ πολέμου, ἥτις δις εἰς τὸ διάστημα μιᾶς γενεᾶς ἐπεσώρευσεν ἄφατον θλίψιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα,

Ὅπως διακηρύζωμεν ἐκ νέου πίστιν εἰς τὰ θεμελιώδη δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν ἀξιπρέπειαν καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν μεγάλων καὶ μικρῶν,

Ὅπως καθιερώσωμεν ὅρους ὑφ' οὓς ἡ Δικαιοσύνη καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις αἵτινες πηγάζουσιν ἐκ τῶν συνθηκῶν καὶ ἄλλων πηγῶν τοῦ Διεθνούς Δικαίου δύνανται νὰ τηρηθῶσι καί,

Ὅπως εὐνοήσωμεν τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ καλύτερα ἐπίπεδα ζωῆς ἐντὸς μεγαλύτερας ἐλευθερίας,

Καὶ πρὸς τοῦτο

Νὰ εἴμεθα ἀνεκτικοὶ καὶ νὰ ζῶμεν ἐν εἰρήνῃ μετ' ἀλλήλων ὡς καλοὶ γείτονες,

Νὰ ἐνώνωμεν τὰς δυνάμεις μας πρὸς διατήρησιν τῆς Διεθνούς Εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας,

Νὰ ἐξασφαλίζωμεν διὰ τῆς παραδοχῆς ἀρχῶν καὶ τῆς καθιερώσεως μεθόδων, ὅπως ἡ ἔνοπλος βία μὴ χρησιμοποιηθῇ εἰ μὴ ἐν τῷ κοινῷ συμφέροντι καὶ

Νὰ χρησιμοποιοῦμεν τὸν διεθνῆ μηχανισμόν διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς προόδου ἀπάντων τῶν λαῶν,

Ἀπεφασίσαμεν

Νὰ ἐνώσωμεν τὰς προσπάθειάς ἡμῶν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τούτων.

Ἐπομένως αἱ οἰκεῖαι Κυβερνήσεις ἡμῶν δι' ἀντιπροσώπων συνελθόντων ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, ἐπιδειξάντων τὰ πληρεξούσια αὐτῶν εὐρεθέντα ἐν ἀπολύτῳ τάξει, συνεφώνησαν ἐπὶ τοῦ κάτωθι Χάρτου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ διὰ τοῦ παρόντος ἰδρύουσι Διεθνῆ Ὅργανισμόν ὅστις θέλει ἐπωνομασθῇ «Ἠνωμένα Ἐθνη».

Σκοποί καὶ ἀρχαὶ

Ἄρθρον 1

Σκοποὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν εἶναι οἱ ἐξῆς:

1. Νὰ διατηρῶσι τὴν διεθνῇ εἰρήνῃ καὶ ἀσφάλειαν καὶ πρὸς τοῦτο νὰ λαμβάνωσι τελεσφόρα συλλογικὰ μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν καὶ ἀποτροπὴν τῶν ἀπειλῶν κατὰ τῆς εἰρήνης καὶ διὰ τὴν καταστολὴν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν ἢ ἄλλων διαταραξέων τῆς εἰρήνης, καὶ νὰ ἐπιτυχάνωσι, δι' εἰρηνικῶν μέσων καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ Διεθνούς Δικαίου, τὴν διευθέτησιν ἢ διακανονισμόν διεθνῶν διαφορῶν ἢ καταστάσεων αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν διατάραξιν τῆς εἰρήνης.

2. Νὰ ἀναπτύσσωσι φιλικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν, βασιζομένας εἰς τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν καὶ νὰ λαμβάνωσιν ἄλλα κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης.

3. Νὰ ἐπιτυχάνωσι διεθνῇ συνεργασίαν ἐπιλύοντες τὰ διεθνῇ προβλήματα οικονομικῆς, κοινωνικῆς, ἐκπολιτιστικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς φύσεως καὶ προάγοντες καὶ ἐνθαρρύνοντες τὸν σεβασμὸν πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὰς θεμελιώδεις ἐλευθερίας διὰ πάντας ἄνευ διακρίσεως φυλῆς, φύλου, γλώσσης ἢ θρησκείας, καὶ

4. Νὰ ὥσι κέντρον διὰ τὴν ἐναρμόνισιν τῆς δράσεως τῶν ἐθνῶν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν κοινῶν τούτων σκοπῶν.

Ἄρθρον 2

Ὁ Ὄργανισμός καὶ τὰ Μέλη του, ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῶν σκοπῶν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐκτεθεμένων, θὰ ἐνεργοῦσι συμφώνως πρὸς τὰς ἀκολουθοῦσας ἀρχάς :

1. Ὁ Ὄργανισμός βασίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς κυριάρχου ἰσότητος ὅλων τῶν Μελῶν του.

2. Πάντα τὰ Μέλη, ἐπὶ σκοπῶ ὅπως ἐξασφαλισθῶσιν εἰς ἅπαντα ἐξ αὐτῶν τὰ δικαιώματα καὶ τὰ πλεονεκτήματα τὰ ἀπορρέοντα ἐκ τῆς ιδιότητος αὐτῶν ὡς Μελῶν, ὀφείλουσι νὰ ἐκπληρῶσι καλῇ τῇ πίστει τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ἀναλαμβανομένας ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὸν ὑπάρχοντα Χάρτην.

3. Πάντα τὰ Μέλη, ὀφείλουσι νὰ διακανονίζωσι τὰς διεθνεῖς τῶν διαφορὰς δι' εἰρηνικῶν μέσων, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ διεθνὴς εἰρήνη, ἀσφάλεια καὶ δικαιοσύνη νὰ μὴ τίθεται ἐν κινδύνῳ.

4. Πάντα τὰ Μέλη θὰ ἀπέχωσιν εἰς τὰς διεθνεῖς αὐτῶν σχέσεις τῆς ἀπειλῆς ἢ χρήσεως βίας κατὰ τῆς εἰρηνικῆς ἀκραιότητος ἢ τῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας οἰουδήποτε Κράτους ἢ καθ' οἰονδήποτε ἄλλον τρόπον ἀσυμβίβαστον πρὸς τοὺς σκοποὺς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

5. Πάντα τὰ Μέλη θὰ δίδωσιν εἰς τὸν Ὀργανισμὸν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν πᾶσαν συνδρομὴν εἰς οἰανδήποτε ἐνέργειαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἤθελεν αὐτὸς προδῆ συμφώνως πρὸς τὸν παρόντα Χάρτην, καὶ θὰ ἀποφεύγωσι τὴν παροχὴν συνδρομῆς εἰς οἰονδήποτε Κράτος, ἐναντίον τοῦ ὁποίου τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη λαμβάνουσι προληπτικὰ ἢ ἐξαναγκαστικὰ μέτρα.

6. Ὁ Ὀργανισμὸς θὰ ἐξασφαλίζῃ ὥστε τὰ Κράτη ἅτινα δὲν εἶναι Μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν νὰ ἐνεργοῦσι συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν τήρησιν τῆς Διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας.

7. Οὐδεμία διάταξις ἐκ τῶν λαμβανομένων εἰς τὸν παρόντα Χάρτην θὰ παρέχῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη νὰ ἐπεμβαίνωσιν εἰς ζητήματα ἀνήκοντα οὐσιαστικῶς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν δικαιοδοσίαν οἰουδήποτε Κράτους ἢ θὰ ὑποχρεοῖ τὰ Μέλη νὰ ὑποβάλλωσι παρόμοια ζητήματα πρὸς διακανονισμὸν κατὰ τὸν παρόντα Χάρτην, ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐν τούτοις δὲν θὰ παρεμποδίζῃ τὴν ἐφαρμογὴν ἐξαναγκαστικῶν μέτρων κατὰ τὸ Κεφάλαιον VII.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IV

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις

Σύνθεσις

Ἄρθρον 9

1. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις θὰ ἀποτελῇται ἐκ πάντων τῶν Μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

2. Ἐκαστὸν Μέλος δὲν θὰ ἔχῃ πλείονας τῶν πέντε ἀντιπροσώπων εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Καθήκοντα καὶ Ἐξουσίαι

Ἄρθρον 10

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις δύναται νὰ συζητήσῃ οἰανδήποτε ζητήματα ἢ θέματα ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ παρόντος Χάρτου ἢ σχετιζόμενα μετὰς ἐξουσίας καὶ καθήκοντα οἰουδήποτε ἐκ τῶν ὀργάνων τῶν προβλεπομένων εἰς τὸν παρόντα Χάρτην καί, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ ἁρθροῦ 12, δύναται νὰ κάμνῃ προτάσεις εἰς τὰ Μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἢ εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἢ εἰς ἀμφοτέρω ἐπὶ οἰουδήποτε παρομοίου ζητήματος ἢ θέματος.

Ἄρθρον 11

Ἡ γενικὴ Συνέλευσις δύναται νὰ ἐξετάζῃ τὰς γενικὰς ἀρχὰς συνεργασίας πρὸς διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν διεπουσῶν τὸν ἀφραπλισμὸν καὶ τὴν ρύθμισιν τῶν ἐξοπλισμῶν, καὶ δύναται νὰ κάμνῃ προτάσεις, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀρχὰς ταύτας, πρὸς τὰ Μέλη ἢ τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἢ καὶ εἰς ἀμφοτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ V

Συμβούλιον 'Ασφαλείας

Σ ύ ν θ ε σ ι ς

"Αρθρον 23

1. Τὸ Συμβούλιον 'Ασφαλείας θὰ συγκροτῆται ἐξ ἔνδεκα Μελῶν τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν. Ἡ Δημοκρατία τῆς Κίνας, ἡ Γαλλία, ἡ "Ενωσις τῶν Σοβιετικῶν Σοσιαλιστικῶν Δημοκρατιῶν, τὸ 'Ηνωμένον Βασίλειον Μεγάλης Βρετανίας καὶ Βορείου 'Ιρλανδίας καὶ αἱ 'Ηνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς 'Αμερικῆς θὰ εἶναι μόνιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἐὰν ἐκλέγῃ ἕξ ἕτερα Μέλη ἐκ τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν ὡς μὴ μόνιμα μέλη τοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλείας, λαμβανομένης δεόντως ὑπ' ὄψει ἐν πρώτοις τῆς συμβολῆς τῶν διαφόρων Μελῶν τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας καὶ εἰς τοὺς ἄλλους σκοποὺς τοῦ 'Οργανισμοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς δικαίας κατανομῆς ἀπὸ ἀπόψεως γεωγραφικῆς θέσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ VI

Εἰ ρ η ν ι κ ῆ δ ι ε υ θ έ τ η σ ι ς τ ῶ ν διαφορῶν

"Αρθρον 33

1. Τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη, εἰς πᾶσαν διαφορὰν ἣτις διὰ τῆς παρατάσεώς της δύναται νὰ θέσῃ ἐν κινδύνῳ τὴν διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας, θὰ ἐπιζητοῦν τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς διὰ διαπραγματεύσεων, ἐρεύνης, μεσολαβήσεως, συνδιαλλαγῆς, διαιτησίας, δικαστικοῦ διακανονισμοῦ, προσφυγῆς εἰς τοπικὰς ὁργανώσεις ἢ διευθετήσεις ἢ ἄλλων εἰρηνικῶν μέσων τῆς ἐκλογῆς των.

2. Τὸ Συμβούλιον 'Ασφαλείας θὰ καλῇ τὰ διαφωνοῦντα μέρη, ὁπόταν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ λύσῃ τὰς διαφοράς των διὰ τοιούτων μέσων.

"Αρθρον 34

Τὸ Συμβούλιον 'Ασφαλείας θὰ δύναται νὰ ἐξετάζῃ πᾶσαν διαφοράν, ἢ πᾶσαν κατάστασιν, ἣτις θὰ ἠδύνατο νὰ ὀδηγήσῃ εἰς διεθνή προστριβὴν ἢ νὰ ἐγείρῃ διενέξεις πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποφανθῇ ἐὰν ἡ ἐξακολούθησις τῆς διαφορᾶς ἢ καταστάσεως θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπειλήσῃ τὴν διατήρησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IX

Δ ι ε θ ν ῆ ς Ο ἰ κ ο ν ο μ ι κ ῆ καὶ Κ ο ι ν ω ν ι κ ῆ Σ υ ν ε ρ γ α σ ί α

"Αρθρον 55

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δημιουργηθῶσι συνθήκαι σταθερότητος καὶ

εὐημερίας αἵτινες εἶναι ἀναγκαῖαι διὰ τὰς εἰρηνικὰς καὶ φιλικὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν, βασίζονται ἐπὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος δικαιωμάτων καὶ αὐτοδιαθέσεως τῶν Λαῶν, τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη θὰ εὐνοήσωσι:

α) ἀνύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς, ἐργασίαν δι' ὅλους καὶ συν-
εχῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου καὶ ἀναπτύξεως,

β) λύσεις τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν, ὑγιεινῆς καὶ συν-
αφῶν προβλημάτων καὶ διεθνή πνευματικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν συνεργασίαν,

γ) καθολικὸν σεβασμὸν καὶ διασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀν-
θρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν διὰ πάντας, ἀδιακρίτως φυλῆς,
φύλου ἢ γλώσσης ἢ θρησκείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Χ

Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον Σύνθεσις

Ἄρθρον 61

1. Τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβούλιον θὰ ἀποτελεῖται ἐκ
δέκα ὀκτῶ Μελῶν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς Γενικῆς
Συνελεύσεως.

2. Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3, ἐξ Μέ-
λη τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου θὰ ἐκλέγονται κατ'
ἔτος διὰ περίοδον τριῶν ἐτῶν. Ἐξερχόμενον Μέλος θὰ εἶναι ἐπανεκλέ-
ξιμον διὰ τὴν προσεχῆ ἐκλογὴν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΧΙV

Διεθνὲς Δικαστήριον

Ἄρθρον 92

Τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον θὰ ἀποτελῇ τὸ κύριον δικαστικὸν ὄργανον
τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, θὰ λειτουργῇ τοῦτο συμφῶνως πρὸς τὸ προσ-
ηρητημένον Καταστατικόν, ὅπερ βασίζεται ἐπὶ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ
Διαρκοῦς Δικαστηρίου τῆς Διεθνούς Δικαιοσύνης καὶ ἀποτελεῖ ὁλοκλη-
ρωτικὸν μέρος τοῦ παρόντος Χάρτου.

Ἄρθρον 93

1. Πάντα τὰ Μέλη τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀποτελοῦσιν αὐτοδικαίως
συμβαλλόμενα μέρη εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διεθνούς Δικαστηρίου.

2. Κράτος ὅπερ δὲν ἀποτελεῖ μέλος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν δύνα-
ται νὰ γίῃ συμβαλλόμενον μέλος εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Διεθνούς
Δικαστηρίου ὑπὸ ὁρους καθοριζομένους ἐκάστῳ ὑπὸ τῆς Γεν. Συν-
ελεύσεως τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 94

Ἐκαστον Μέλος τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἀναλαμβάνει τὴν ὑπο-
χρέωσιν νὰ συμμορφῶται πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διεθνούς Δικαστη-
ρίου ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἐν ἣ εἶναι διάδικος.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚ ΡΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

(Ὅπως ἔγινε δεκτὸν ἀπὸ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Ὁργανισμοῦ
τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1948)

Π ρ ο ο ί μ ι ο ν

Ἐ π ε ι δ ῆ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἐμφύτου ἀξιοπρεπείας εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς ἀνθρωπίνης οἰκογενείας καθὼς καὶ τῶν ἴσων καὶ ἀναπαλλοτριωτῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου,

Ἐ π ε ι δ ῆ ἡ παραγνώρισις καὶ ἡ περιφρόνησις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ὠδήγησεν εἰς πράξεις βαρβάρους αἱ ὁποῖαι ἐπανεστάτησαν τὴν συνείδησιν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐρχομὸς ἐνὸς κόσμου εἰς τὸν ὁποῖον τὰ ἀνθρώπινα ὄντα θὰ ἀπολαμβάνουν τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου καὶ τῆς πίστεως, καθὼς καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ φόβον καὶ ἀνάγκην ἔχει διακηρυχθῇ ὡς ἡ ἀνωτάτη ἐπιδίωξις τοῦ ἀσημάντου ἀνθρώπου.

Ἐ π ε ι δ ῆ εἶναι οὐσιώδεις ὅπως τὸ Κράτος Δικαίου προστατεύῃ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, ὥστε νὰ μὴν ἐξαναγκάζεται ὁ ἀνθρώπος νὰ καταφεύγῃ εἰς τὸ ἔσχατον μέσον τῆς ἀντιστάσεως κατὰ τῆς τυραννίας καὶ τῆς καταπιέσεως,

Ἐ π ε ι δ ῆ εἶναι οὐσιώδεις νὰ προαχθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῶν φιλικῶν σχέσεων μεταξύ τῶν Ἐθνῶν,

Ἐ π ε ι δ ῆ οἱ Λαοὶ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν μὲ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐπεβεβαίωσαν τὴν πίστιν αὐτῶν εἰς τὰ θεμελιώδη ἀνθρώπινα δικαιώματα, εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπινου ὄντος καὶ εἰς τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ ἐνισχύσουν τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ καλύτερα ἐπίπεδα ζωῆς ἐντὸς μεγαλύτερας ἐλευθερίας,

Ἐπεὶ δὴ τὰ Μέλη - Κράτη ανέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξασφαλίσουν ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸν Ὅργανισμὸν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, τὴν παραγωγὴν τοῦ καθολικοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς τηρήσεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν,

Ἐπεὶ δὴ μία κοινὴ ἀντίληψις διὰ τὰ ἐν λόγῳ δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας ἔχει ὑψίστην σημασίαν διὰ τὴν πλήρη πραγματοποιήσιν τῆς ὑποχρέωσιν αὐτῆς

Διὰ ταῦτα

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις προκηρύσσει τὴν παρούσαν Οἰκουμενικὴν Διακήρυξιν τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων ὡς ἐπιδιωκτέον ἰδανικὸν ὄλων τῶν Λαῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν, πρὸς τὸ σκοπὸν ὅπως κάθε ἄτομον καὶ κάθε ὄργανον τῆς κοινωνίας, ἔχοντα αὐτὴν διαρκῶς ὑπ' ὄψιν, ἐπιδιώκουν μὲ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἀγωγὴν νὰ ἀναπτύξουν τὸν σεβασμὸν διὰ τὰ ἐν λόγῳ δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν οἰκουμενικὴν καὶ πραγματικὴν ἀναγνώρισιν καὶ τήρησιν αὐτῶν μὲ ἐσωτερικὰ καὶ διεθνῆ προοδευτικὰ μέσα, μεταξὺ τῶν πληθυσμῶν τῶν ἰδίων Μελῶν - Κρατῶν, καθὼς καὶ μεταξὺ τῶν πληθυσμῶν τῶν χωρῶν αἵτινες εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν.

Ἄρθρον 1

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γεννῶνται ἐλεύθεροι καὶ ἴσοι εἰς ἀξιοπρέπειαν καὶ δικαιώματα. Εἶναι προικισμένοι μὲ λογικὸν καὶ συνείδησιν καὶ ὀφείλουν νὰ συμπεριφέρονται πρὸς ἀλλήλους μὲ πνεῦμα ἀδελφοσύνης.

Ἄρθρον 2

Ἐκαστος ἄνευ οἰασθήποτε διακρίσεως προερχομένης ἀπὸ φυλῆν, χρῶμα, φύλον, γλῶσσαν, θρησκείαν, πολιτικὰς ἢ ἄλλας πεποιθήσεις, ἐθνικὴν ἢ κοινωνικὴν προέλευσιν, περιουσιακὴν κατάστασιν, καταγωγὴν ἢ ἄλλην ιδιότητα, δικαιούται ὅλων τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν αἵτινες τίθενται μὲ τὴν παρούσαν διακήρυξιν.

Ἐπιπροσθέτως δὲν θὰ γίνεταί οὐδεμία διάκρισις στηριζομένη εἰς τὴν πολιτικὴν, νομικὴν ἢ διεθνῇ κατάστασιν τῆς χώρας ἢ τῆς περιοχῆς εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει κανεὶς, εἴτε πρόκειται περὶ ἀνεξαρτήτου, ὑπὸ κηδεμονίαν ἢ μὴ αὐτονόμου περιοχῆς, εἴτε πρόκειται περὶ περιοχῆς ἥτις διατελεῖ ὑπὸ οἰονδήποτε ἄλλον περιορισμὸν κυριαρχίας.

Ἄρθρον 3

Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἐπὶ τῆς ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ προσώπου του.

Ἄρθρον 4

Οὐδεὶς δύναται νὰ κρατῆται ἐν δουλείᾳ ἢ εἰς ἀκούσιον περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας του· ἡ δουλεία καὶ ἡ δουλεμπορία ἀπαγορεύονται ὑπὸ ὅλας τὰς μορφάς.

Ἄρθρον 5

Οὐδείς δύναται νά υποβληθῇ εἰς βασανιστήρια, εἰς σκληράν, ἀπάνθρωπον ἢ ταπεινωτικήν μεταχείρισιν ἢ ποινήν.

Ἄρθρον 6

Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἀπανταχοῦ εἰς τήν ἀναγνώρισιν τῆς νομικῆς του προσωπικότητος.

Ἄρθρον 7

Πάντες εἶναι ἴσοι ἀπέναντι τοῦ νόμου καί δικαιοῦνται ἄνευ διακρίσεως ἴσης προστασίας ἀπό τόν νόμον. Πάντες δικαιοῦνται ἴσης προστασίας ἐναντίον οἰασδήποτε διακρίσεως, κατὰ παράβασιν τῆς παρούσης διακηρύξεως, καί ἐναντίον οἰασδήποτε προκλήσεως διὰ μίαν τοιαύτην διάκρισιν.

Ἄρθρον 8

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐπὶ μιᾷ ἀποτελεσματικῆς προσφυγῆς ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων ἐθνικῶν δικαστηρίων κατὰ πράξεων αἱ ὁποῖαι παραδιάζουν τὰ θεμελιώδη δικαίωματα τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀναγνωρισθῇ εἰς αὐτὸν μὲ τὸ σύνταγμα ἢ μὲ τόν νόμον.

Ἄρθρον 9

Οὐδείς δύναται νά συλληφθῇ, νά φυλακισθῇ ἢ νά ἐκτοπισθῇ αὐθαίρετως.

Ἄρθρον 10

Ἐκαστος δικαιούται, μὲ πλήρη ἰσότητα, ὅπως τύχη τιμίας καί δημοσίας δίκης ἐνώπιον ἀνεξαρτήτου καί ἀμερολήπτου δικαστηρίου τὸ ὁποῖον θά κρίνῃ τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν δικαιωμάτων καί τῶν υποχρεώσεων του, ὅσον καί διὰ τὸ βάσιμον κάθε ποινικῆς ἀγωγῆς ἢ ὁποῖα ἔχει ἐγερθῇ κατ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 11

1. Πᾶς κατηγορούμενος δι' ἔγκλημα δικαιούται νά θεωρῇται ἄθῶος μέχρις ὅτου σύμφωνα μὲ τόν νόμον ἀποδειχθῇ ἡ ἐνοχή του εἰς δημοσίαν δίκην, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν ἐξασφαλισθῇ εἰς αὐτὸν ὅλαι αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τὴν υπεράσπισίν του ἐγγυήσεις.

2. Οὐδείς τιμωρεῖται διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεώς των δὲν συνίσταν ἔγκλήματα σύμφωνα μὲ τὸν ἐσωτερικὸν ἢ τὸν διεθνῆ νόμον. Ἐπίσης δὲν καταγιγνώσκεται βαρυτέρα ποινὴ ἀπὸ ἐκείνην ἢ ὁποῖα ἠδύνατο νά ἐπιβληθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ ἐγκλήματος.

Ἄρθρον 12

Οὐδείς ὑπόκειται εἰς αὐθαρέτους ἐπεμβάσεις εἰς τὴν ἰδιωτικὴν του ζωὴν, τὴν οἰκογένειάν του, τὴν κατοικίαν του ἢ τὴν ἀλληλογραφίαν του ἢ εἰς προσβολὰς κατὰ τῆς τιμῆς καί τῆς φήμης του. Ἐκα-

στος έχει τὸ δικαίωμα νὰ προστατεύεται ἀπὸ τὸν νόμον ἐναντίον τοιούτων ἐπιμεβάσεων ἢ προσβολῶν.

Ἄρθρον 13

1. Ἐκαστος ἔχει δικαίωμα ἐλευθερίας κινήσεως καὶ κατοικίας ἐντὸς τῶν συνόρων κάθε Κράτους.

2. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐγκαταλείψῃ οἰανδήποτε χώραν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἰδικῆς του, καθὼς καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν χώραν του.

Ἄρθρον 14

1. Πᾶς διωκόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ἄσυλον εἰς ἄλλας χώρας.

2. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰς περίπτωσιν διώξεως δι' ἐγκλήματα πράγματι κοινοῦ ποινικοῦ δικαίου ἢ διὰ πράξεις ἀντικειμένas εἰς τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Ἄρθρον 15

1. Ἐκαστος δικαιούται νὰ ἔχῃ ἰθαγένειαν.

2. Οὐδεὶς στερεῖται αὐθαιρέτως τῆς ἰθαγενείας του, οὔτε τοῦ δικαιώματος τῆς μεταβολῆς αὐτῆς.

Ἄρθρον 16

1. Ἑνῆλικοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συνέρχονται εἰς γάμου κοινωνίαν ἄνευ οὐδενὸς περιορισμοῦ προερχομένου ἀπὸ τὴν φυλὴν, τὴν ἰθαγένειαν ἢ τὴν θρησκείαν. Ἐχουν ἴσα δικαιώματα σχετικῶς μὲ τὴν σύναψιν τοῦ γάμου, κατὰ τὴν διάρκειάν του καὶ τὴν διάλυσίν του.

2. Γάμος δὲν δύναται νὰ συναφθῇ παρὰ μόνον μὲ ἐλευθέραν καὶ πλήρη συναίνεσιν τῶν μελλονύμφων.

3. Ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖ τὸ φυσικὸν καὶ βασικὸν στοιχεῖον τῆς κοινωνίας καὶ δικαιούται τῆς προστασίας τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 17

1. Ἐκαστος μόνος ἢ καὶ μὲ ἄλλους μαζί ἔχει τὸ δικαίωμα ἰδιοκτησίας.

2. Οὐδεὶς στερεῖται αὐθαιρέτως τῆς ἰδιοκτησίας του.

Ἄρθρον 18

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας σκέψεως, συνειδήσεως καὶ θρησκείας. Εἰς αὐτὸ περιλαμβάνεται ἡ ἐλευθερία μεταβολῆς τῆς θρησκείας ἢ τῆς πίστεως, καθὼς καὶ ἡ ἐλευθερία, ὅπως μόνος ἢ μαζί μὲ ἄλλους, δημοσίᾳ ἢ ἰδιωτικῶς, ἐκδηλῶνῃ τὴν θρησκείαν ἢ τὴν πίστιν του μὲ διδασκαλίαν, ἄσκησιν, λατρείαν καὶ τέλεσιν θρησκευτικῶν τελετουργιῶν.

Άρθρον 19

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς γνώμης καὶ τῆς ἐκφράσεως· τὸ δικαίωμα τοῦτο περιλαμβάνει τὴν ἐλευθερίαν νὰ μὴ ἐνοχλῇται διὰ τὰς γνώμας του καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναζητῇ, νὰ δέχεται καὶ νὰ διαδίδῃ πληροφορίας καὶ ἰδέας μὲ ὅλα τὰ μέσα ἐκφράσεως καὶ ἀνεξαρτήτως συνόρων.

Άρθρον 20

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνέρχεσθαι καὶ τοῦ συνεταιρίζεσθαι δι' εἰρηνικοῦς σκοποῦς.

2. Οὐδεὶς δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ συμμετέχῃ εἰς σωματεῖα.

Άρθρον 21

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συμμετέχῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς χώρας του, ἀμέσως ἢ μὲ ἐλευθέρως ἐκλεγομένους ἀντιπροσώπους.

2. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνεται δεκτὸς μὲ ἴσους ὅρους εἰς τὰς δημοσίας λειτουργίας τῆς χώρας του.

3. Ἡ λαϊκὴ θέλησις ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ βάση τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ὀφείλει νὰ ἐκφράζεται δὲ μὲ γνησίας ἐκλογὰς διεξαγομένης περικλῶς μὲ καθολικὴν, ἴσην καὶ μυστικὴν ψηφοφορίαν ἢ μὲ ἄλλους τρόπους ἐξασφαλίζοντας τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκλογῆς.

Άρθρον 22

Ἐκαστος ὡς μέλος τῆς κοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα κοινωνικῆς προστασίας καὶ δικαιούται εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ πολιτιστικῶν ἐκείνων δικαιωμάτων τὰ ὅποια εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀξιοπρέπειάν του καὶ τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῆς προσωπικότητός του, διὰ μέσου τῆς ἐθνικῆς προσπάθειας καὶ τῆς διεθνούς συνεργασίας καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ὁργάνωσιν καὶ τοὺς πόρους ἐκάστου Κράτους.

Άρθρον 23

1. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζεται, νὰ ἐκλέγῃ ἐλευθέρως τὸ ἐπάγγελμά του, καθὼς καὶ νὰ ἀπαιτῇ δικαίους καὶ εὐνοϊκοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ προστασίας ἀπὸ τὴν ἀνεργίαν.

2. Ἐκαστος ἄνευ διακρίσεως ἔχει τὸ δικαίωμα ἴσου μισθοῦ δι' ἴσην ἐργασίαν.

3. Πᾶς ἐργαζόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα δικαίας καὶ εὐνοϊκῆς ἀμοιβῆς ἢ ὅποια νὰ ἐξασφαλίζῃ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν του ζωὴν ἀξίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας καὶ νὰ συμπληροῦται, ἐν ἀνάγκῃ, μὲ ἄλλα μέσα κοινωνικῆς προστασίας.

4. Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἰδρῇ καὶ νὰ συμμετέχῃ εἰς συνδικάτα διὰ τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων του.

Άρθρον 24

Ἐκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἀναπαύσεως καὶ ἐλευθέρου χρόνου καὶ

κυρίως λογικού περιορισμού των ώρων εργασίας και περιοδικής άδειας με πλήρεις αποδοχάς.

Άρθρον 25

1. "Εκαστος έχει τὸ δικαίωμα εἰς ἓν ἐπίπεδον ζωῆς ἱκανὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ ὑγείαν καὶ εὐημερίαν εἰς αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του, συμπεριλαμβανομένων τῆς τροφῆς, τῆς ἐνδυμασίας, τῆς κατοικίας, τῆς ἱατρικῆς περιθάλψεως καὶ τῶν ἀναγκάων κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν. "Εχει ἐπίσης δικαίωμα ἀσφαλίσεως ἐν περιπτώσει ἀνεργίας, ἀσθενείας, ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, χρείας, γήρατος ἢ ἄλλης ἐλλείψεως δυνατότητων ζωῆς, ὀφειλομένης εἰς περιστάσεις ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς του.

2. Ἡ μητρότης καὶ ἡ παιδικὴ ἡλικία δικαιοῦνται εἰδικῆς μερίμνης καὶ περιθάλψεως. "Όλα τὰ παιδιά, νόμιμα ἢ ἐξώγαμα, πρέπει νὰ ἀπολαμβάνουν τῆς αὐτῆς κοινωνικῆς προστασίας.

Άρθρον 26

1. "Εκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἐκπαίδευσις παρέχεται δωρεάν, τουλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ τὰς στοιχειώδεις καὶ βασικὰς τῆς βαθμίδας. Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι ὑποχρεωτικὴ. Ἡ τεχνικὴ καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ καταστοῦν προσίται γενικῶς. Ἡ συμμετοχὴ εἰς τὰς ἀνωτέρας σπουδὰς πρέπει νὰ εἶναι ἐξ ἴσου ἀνοικτὴ εἰς ὅλους ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος αὐτῶν.

2. Ἡ ἐκπαίδευσις ἀποβλέπει εἰς τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα καὶ τὰς θεμελιώδεις ἐλευθερίας. Πρέπει νὰ προάγῃ τὴν κατανόησιν, τὴν ἀνοχὴν καὶ τὴν φιλίαν μεταξύ ὅλων τῶν ἐθνῶν καὶ ὅλων τῶν φυλετικῶν καὶ θρησκευτικῶν ὁμάδων, καθὼς καὶ νὰ ἐνισχύῃ τὰς ἐνεργείας τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης.

3. Εἰς τοὺς γονεῖς ἀνήκει κατὰ προτίμησιν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγουν τὸ εἶδος τῆς ἀγωγῆς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὰ τέκνα των.

Άρθρον 27

1. "Εκαστος ἔχει δικαίωμα νὰ συμμετέχῃ ἐλευθέρως εἰς τὴν πολιτιστικὴν ζωὴν τῆς κοινότητος, νὰ ἀπολαμβάνῃ τὰς καλὰς τέχνας καὶ καὶ νὰ κοινωνῇ τῆς ἐπιστημονικῆς προόδου καὶ τῶν εὐεργετημάτων τῆς.

2. "Εκαστος ἔχει δικαίωμα νὰ προστατεύωνται τὰ ἠθικὰ καὶ ὕλικά συμφέροντα, ἅτινα προέρχονται ἀπὸ πάσης φύσεως ἐπιστημονικῆς, λογοτεχνικῆς ἢ καλλιτεχνικῆς παραγωγῆς, τῆς ὁποίας εἶναι ὁ δημιουργός.

Άρθρον 28

"Εκαστος δικαιούται εἰς μίαν κοινωνικὴν καὶ διεθνή τάξιν εἰς τὴν ὁποίαν τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ἐλευθερίαι αἰτίνες τίθενται μετὰ τὴν παρούσαν Διακήρυξιν νὰ δύνανται πλήρως νὰ πραγματοποιηθοῦν.

Ἄρθρον 29

1. Ἐκαστος ἔχει καθήκοντα ἀπέναντι τῆς κοινότητος, ἐντὸς τῆς ὁποίας μόνον εἶναι δυνατὴ ἡ ἐλευθέρᾳ καὶ πλήρῃ ἀνάπτυξις τῆς προσωπικότητός του.

2. Κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων του καὶ τῶν ἐλευθεριῶν του, ἕκαστος ὑπόκειται μόνον εἰς ἐκείνους τοὺς περιορισμοὺς οἱ ὅποιοι ὀρίζονται ἀπὸ τοὺς νόμους, πρὸς ἀποκλειστικὸν σκοπὸν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀναγνώρισις καὶ σεβασμὸς τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τῶν ἄλλων καὶ νὰ ἱκανοποιηθῶν αἱ δίκαιαι ἀπαιτήσεις τῆς ἡθικῆς, τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τοῦ γενικοῦ καλοῦ εἰς μίαν δημοκρατικὴν κοινωνίαν.

3. Τὰ παρόντα δικαιώματα καὶ ἐλευθερίαι δὲν δύνανται εἰς καμμίαν περίπτωσιν νὰ ἀσκηθῶν ἐναντίον τῶν σκοπῶν καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν Ἑνωμένων Ἑθνῶν.

Ἄρθρον 30

Οὐδεμία διάταξις τῆς παρούσης Διακηρύξεως δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ ὡς παρέχουσα εἰς τὸ Κράτος, εἰς τὴν ὁμάδα ἢ εἰς τὸ ἄτομον οἷον-δήποτε δικαίωμα νὰ προβῇ εἰς ἐνεργείας ἢ νὰ ἐπιτελέσῃ πράξεις, αἱ ὁποῖαι νὰ ἀποσκοποῦν εἰς τὴν καταστροφὴν οἰουδήποτε ἐκ τῶν δικαιωμάτων ἢ τῶν ἐλευθεριῶν τὰ ὁποῖα διακηρύσσονται ἐνταῦθα.

ΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Τοῦ Καθηγητοῦ κ. ΣΩΤ. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Ἡ ἐπιδίωξις καλυτέρας ἐξυπηρετήσεως τῶν διακρατικῶν σχέσεων καὶ ἡ διεθνὴς ἀλληλεγγύη, ὠδήγησαν εἰς τὴν συγκρότησιν διακυβερνητικῶν Ὁργανισμῶν γενικῆς ἢ εἰδικῆς ἀποστολῆς. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος μας, ἡ ἐμφάνισις τῶν Ὁργανισμῶν τούτων ὑπῆρξε σποραδική, περιωρίσθη δὲ εἰς ὠρισμένους τομεῖς, καὶ δὴ τὸν τομέα τῆς λύσεως τῶν διεθνῶν διαφορῶν (Διεθνὴς Δικαιοσύνη) καὶ μερικοὺς τομεῖς γενικῆς ἐξυπηρετήσεως ὡς ὁ τῶν ἐπικοινωνιῶν.

Ἀπὸ τοῦ τέλους ὅμως τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, ἡ ἀντιμετώπισις τῶν διεθνῶν προβλημάτων ὑπηγόρευσε τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως Ὁργανισμῶν γενικῆς ἀποστολῆς. Οὕτω ἐδημιουργήθη ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, μὲ κύριον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν πρόληψιν καὶ τὴν ἀποτροπὴν τῶν πολέμων. Παραλλήλως ἰδρύθησαν ὑπὸ μορφὴν εἰδικευμένων διεθνῶν Ὁργανισμῶν, ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις Ἐργασίας πρὸς ἐξασφάλισιν ἐλαχίστου ὁρίου ἐργατικῆς προστασίας ἀνὰ τὸν κόσμον, καὶ τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον Διεθνῶν ὁ ὅς Δικαιοσύνης, πρὸς ἐπίλυσιν τῶν μεταξύ Κρατῶν ἀμφισθητήσεων νομικῆς φύσεως.

Ἡ λαίλαψ τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου ἐπέφερε καίριον πλήγμα εἰς τὴν Κ. τ. Ε., ἥτις δὲν κατάρθωσε νὰ τὸν ἀποτρέψῃ. Ἄλλ' ἐνῶ ὁ γενικῆς ἀποστολῆς Διεθνὴς οὗτος Ὁργανισμὸς ἐξέλιπεν, οἱ δύο εἰδικευμένοι Ὁργανισμοί, ἡ Δ.Ο.Ε. καὶ Δ.Δ.Δ., ἐπέζησαν, λόγῳ τῆς ἐπιτυχοῦς δράσεώς των καὶ τῆς διεθνοῦς σκοπιμότητος, τὴν ὁποίαν ἐξυπρέτουν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου ἐκαλλιεργήθη ἀνώτερον πνεῦμα διεθνούς ἀλληλεγγύης, τοῦ ὁποίου ἐκδηλώσεις εἶχον καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν διὰ τῆς συστάσεως τῆς Ὁργανώσεως διὰ τὴν ἀνόρθωσιν καὶ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν δεομένων μερίμνης Χωρῶν, τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα UNRRA. Ζωηρὰ ὅμως ἐπιθυμία τῶν συγκροτούντων τὴν ὁμάδα τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν συμμαχικῶν Χωρῶν ἦτο ἡ ἴδρυσις μονίμου ὄργανου, μεριμνῶντος διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν πρόληψιν τῶν πολέμων, τὴν προώθησιν τῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἐπιβολῆς τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης ἀνὰ τὸν κόσμον. Αἱ κυβερνητικαὶ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν συνεργαζομένων Ἠνωμένων Ἐθνῶν, συνελθοῦσαι τὸ 1945 εἰς τὸν Ἄγ. Φραγκίσκον τῶν ΗΠΑ, ἐψή-

φισαν τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ νέου Ὁργανισμοῦ, τοῦ Ὁργα-
νισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ὁ ΟΗΕ, ἐδρεῦν εἰς Νέαν Ὑόρκην, ἔχει τὰ ἀκόλουθα ὄργανα:

α) Τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν, εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέ-
χουν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ ὅλα τὰ Κράτη-μέλη, 96 τὸν ἀριθμὸν σήμερον, μετὰ
τὴν εἰσοδοχὴν ὡς μελῶν κατὰ τὸ 1960 τῶν 13 νέων Ἀμερικανικῶν Κρα-
τῶν καὶ τῆς Κύπρου. Ἡ Γεν. Συνέλευσις συνέρχεται τακτικῶς μὲν ἅπαξ
τοῦ ἔτους (κατὰ Σεπτέμβριον), ἐκτάκτως δὲ ὅταν αἱ περιστάσεις τὸ
ἐπιβάλλουν.

β) Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας, ἀρμόδιον διὰ τὴν λή-
ψιν μέτρων ἀναφερομένων εἰς τὴν πρόληψιν τῶν πολέμων καὶ τὴν ἐπικρά-
τησιν τῆς διεθνούς εἰρήνης. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο, ἐν ἀντιθέσει πρὸς
τὴν Γεν. Συνέλευσιν, εἶναι διαρκὲς ὄργανον καὶ συντίθεται ἐκ μονίμων
καὶ μὴ μονίμων μελῶν. Τὰ μόνιμα μέλη, ἥτοι τὰ 5 ἰσχυρότερα Κράτη
τοῦ Κόσμου, ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀρνησικυρίας (veto), ἥτοι ὅταν
ἐν τούτων διαφωνῇ, ἀπόφασις δὲν ὑπάρχει. Ὁ θεσμὸς τοῦ veto δυσχε-
ραίνει τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς δράσεως τοῦ ὀργάνου τούτου.

γ) Τὸ Οἰκονομικὸν καὶ Κοινωνικὸν Συμβού-
λιον, τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται μὲ τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλή-
ματα, μεριμνῶν διὰ τὴν ἐπίτευξιν στενωτέρας συνεργασίας μεταξὺ τῶν
Κρατῶν-μελῶν εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα, διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυ-
ξιν τῶν καθυστερημένων χωρῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν ἄνοδον τῆς κοινωνικῆς
στάθμης καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας ἀνὰ τὸν κόσμον.

Ἔτερα ὄργανα τοῦ ΟΗΕ εἶναι τὸ Συμβούλιον τῶν Κη-
δεμονιῶν, ἀρμόδιον διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐξελίξεως τῶν
ὑπὸ κηδεμονίαν περιοχῶν, τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον Διε-
θνῶς Δικαιοσύνης (ἐδρεῖον εἰς Χάγην), ἐνταχθέν εἰς τὴν
δύναμιν τοῦ νέου Ὁργανισμοῦ καὶ διατηροῦν τὴν ἀρχικὴν του ἀποστο-
λήν, καὶ ἡ Γενικὴ Γραμματεία, ἥτις ἀποτελεῖ τὸν κεντρικὸν
μοχλὸν τῆς ὅλης δραστηριότητος τοῦ Ὁργανισμοῦ.

Ὁ ΟΗΕ, πέραν τῶν ὡς ἄνω βασικῶν τοῦ ὀργάνων, πλαισιοῦται μὲ
ἕτερα ὄργανα, δυνάμενα νὰ διακριθοῦν εἰς τρεῖς κατηγορίας:

α) τὰ ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ δρῶντα, ἐπιφορτισμένα μὲ εἰδικὴν ἀ-
ποστολήν, ὡς εἶναι ἡ Ἐπιτροπὴ Τεχνικῆς Βοήθειας. Αὕτη
ἀποβλέπει εἰς τὴν διεθνή ἀνταλλαγὴν γνώσεων, δυνάμενων νὰ βοηθή-
σουν τὴν προσπάθειαν τῶν ὑποανεπτυγμένων ἰδίᾳ χωρῶν διὰ τὴν προ-
ώθησιν τῆς οἰκονομικῆς στάθμης καὶ τῆς ἐν γένει εὐημερίας των.

β) τὰς περιφερειακὰς οἰκονομικὰς ἐπιτρο-
πὰς, ἀποσκοπούσας εἰς τὴν μελέτην τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων
κατὰ μεγάλας περιοχὰς τῆς ὑδρογείου καὶ μεριμνῶσας διὰ τὴν ἀνά-
πτυξιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων τῶν Χωρῶν τῶν ἐν λόγῳ περιοχῶν.
Οὕτω, ὑφίσταται ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΟΗΕ διὰ τὴν Εὐρώπην,
ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἄπω Ἀνατολήν καὶ
ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν Λατινικὴν Ἀμερικὴν.

γ) τοὺς Εἰδικευμένους Διεθνεῖς Ὁργανισμοὺς, οἱ ὅποιοι συνιστοῦν αὐτοδιοικήτους Ὁργανώσεις, ἀσχολουμένας μὲ εἰδικὸν τομέα, συνδέονται ὅμως, βάσει συμβάσεως, μὲ τὸν ΟΗΕ, τοῦ ὁποίου κατέστησαν εἰδικευμένα ὄργανα, καλύπτοντα πεδία τῆς εὐρυτέρας ἀρμοδιότητος τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΟΗΕ. Οἱ κυριώτεροι τῶν Εἰδικευμένων τούτων Διεθνῶν Ὁργανισμῶν εἶναι :

1) Ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις Ἑργασίας, ἥτις ἐδρεύουσα εἰς τὴν Γενεύην, ἀσχολεῖται μὲ τὰ ἐργατικά καὶ τὰ γενικώτερα κοινωνικά προβλήματα. Ἡ ἀρχικὴ τῆς ἀποστολῆς, στηριζομένη εἰς τὴν Συνθήκην τῶν Βερσαλλιών (1919), διηυρύνθη διὰ τῆς ἐνσωματώσεως εἰς τὸν Καταστατικὸν τῆς Χάρτην τῆς Διακηρύξεως τῆς Φιλαδελφείας (1944).

2) Ὁ Ὁργανισμὸς Διατροφῆς καὶ Γεωργίας (FAO), ὅστις ἐδρεύει εἰς Ρώμην, ἀποδίδει εἰς τὴν μελέτην τῶν προβλημάτων τῆς Γεωργίας, ὑπὸ τὴν εὐρείαν ἔννοιαν καὶ τῶν σχετικῶν μὲ τρόφιμα θεμάτων, μεριμνῶν ἰδιαιτέρως διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς στάθμης διατροφῆς τῶν πτωχῶν λαῶν.

3) Ἡ Ἐκπαιδευτικὴ, Ἐπιστημονικὴ καὶ Ἐκπολιτιστικὴ Ὁργάνωσις (UNESCO), μὲ ἔδραν τοὺς Παρίσιους καὶ μὲ ἀντικείμενον τὴν προσπάθειαν πρὸς ἄνοδον τῆς στάθμης μορφώσεως καὶ πολιτισμοῦ τῶν λαῶν.

4) Ἡ Παγκόσμιος Ὁργάνωσις Ὑγείας, ἐδρεύουσα εἰς Γενεύην καὶ ἐνδιαφερομένη διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ὑγειονομικῶν συνθηκῶν ἀνὰ τὸν κόσμον, διαδίδουσα τὰς μεθόδους προλήψεως τῶν ἀσθενειῶν καὶ συμβάλλουσα εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τῶν δεομένων σχετικῆς μερίμνης περιοχῶν.

5) Ἡ Διεθνὴς Τράπεζα Ἀνασυγκροτήσεως καὶ Ἀναπτύξεως, μὲ ἔδραν τὴν Οὐάσιγκτων καὶ μὲ ἀποστολὴν τὴν παροχὴν δανείων ἢ ἐγγυήσεως διὰ σύναψιν δανείων πρὸς τὰ Κράτη-μέλη, ὥστε νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀνόρθωσιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Οἰκονομίας των.

6) Τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον, ἐδρεύον ὡσαύτως εἰς τὴν Οὐάσιγκτων καὶ ἐπιμελούμενον τῆς σταθεροποιήσεως τῶν νομισμάτων τῶν Κρατῶν-μελῶν, διὰ παροχῆς συμβουλῶν καὶ εἰδικῶν δανείων.

Πέραν τοῦ ΟΗΕ καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένων Εἰδικευμένων Διεθνῶν Ὁργανώσεων, ὑφίστανται καὶ ἄλλοι διεθνεῖς Ὁργανισμοὶ ὑπὸ μορφήν διακυβερνητικῶν ὀργάνων, μὲ ἀντικείμενον γενικῆς ἢ εἰδικῆς φύσεως. Ἰδιαιτέραν θέσιν μεταξὺ τῶν Ὁργανισμῶν αὐτῶν κατέχουν αἱ εὐρωπαϊκαὶ ὀργανώσεις, ὡς εἶναι ὁ Ὁργανισμὸς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (ΟΕΟΣ). Ἐκτὸς ὅμως τῶν καθαρῶς εὐρωπαϊκῶν ὀργανώσεων, συνεκροτήθησαν καὶ ἕτεροι Ὁργανισμοὶ κοινοῦ ἐνδιαφέροντος εὐρωπαϊκῶν καὶ ἐξευρωπαϊκῶν χωρῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφέ-

ρομεν τὸν Ὀργανισμόν τοῦ Βορειοατλαντικοῦ Συμφώνου (NATO) καὶ τὴν Διακυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν Μεταναστεύσεων ἐξ Εὐρώπης (CIME). Ὁ πρῶτος ἐκ τῶν Ὀργανισμῶν τούτων, ἐδρεύων εἰς Παρίσιους, ἔχει μέλη ἀφ' ἐνὸς τὰς συνεργαζομένης χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης μὲ τὴν προσθήκην τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰς δύο χώρας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, τὰς ΗΠΑ καὶ τὸν Καναδᾶν, καὶ ἀποβλέπει πρωτίστως εἰς τὴν ὀργάνωσιν κοινῶ ἀμυντικοῦ συστήματος, δευτερευόντως δὲ καὶ εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ πνευματικῶν σχέσεων. Ὁ ἕτερος Ὀργανισμός, ἐδρεύων εἰς Γενεύην καὶ περιλαμβάνων εἰς τοὺς κόλπους του, πλὴν τῶν μεταναστευτικῶν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν καὶ ἑτέρας εὐρωπαϊκᾶς καὶ ὑπερπόντιους, ἐνδιαφερομένης διὰ τὴν εἰσδοχὴν εἰς αὐτὰς μεταναστῶν, συμβάλλει εἰς τὴν ἰσορρόπησιν τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἐργασίας εἰς διεθνῆς πλαίσιον, ἀσχολούμενος καὶ μὲ εἰδικὰ θέματα, ὡς ἡ ἐπιλογὴ καὶ ἡ μεταφορὰ τῶν μεταναστῶν.

Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Είναι 'Οργανισμός Διεθνούς Δημοσίου Δικαίου ο οποίος αποσκοπεί εις την επικράτησιν της κοινωνικής δικαιοσύνης εις όλον τὸν κόσμον καὶ τὴν ἐξασφάλισιν μιᾶς διαρκούς εἰρήνης καὶ μιᾶς γενικωτέρας ευημερίας τῶν ἀνθρώπων. Ὁ 'Οργανισμός οὗτος ἐδημιουργήθη καὶ συντηρεῖται ἀπὸ τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτὸν Κράτη, λειτουργεῖ δὲ ὑπὸ τὸν κοινὸν ἔλεγχον ἀντιπροσώπων ὅχι μόνον τῶν Κυβερνήσεων ἀλλὰ καὶ τῶν ἐργατικῶν καὶ ἐργοδοτικῶν ὁργανώσεων.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

'Αριθμὼν ζῶν 27 ἐτῶν, ὁ Διεθνὴς 'Οργανισμός 'Εργασίας διακρίνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους διακυβερνητικοὺς ὁργανισμοὺς οἵτινες λειτουργοῦσι σήμερον κατὰ τοῦτο, ὅτι οἱ ἐργάται καὶ οἱ ἐργοδοταὶ ὅχι μόνον συμμετέχουν εἰς τὰς συνεδριάσεις του, ἀλλὰ καὶ συντελοῦν ἀπὸ κοινού εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἀποφάσεών του καὶ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς πολιτικῆς του. Ὅλα τὰ κύρια ὄργανά του ἀπαρτίζονται ἀπὸ ἀντιπροσώπων τῶν κυβερνήσεων, καθὼς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς ἐργασίας, κατ' ἀναλογίαν πρὸς δύο διὰ τὰς κυβερνήσεις, ἑνὸς διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ ἑνὸς διὰ τοὺς ἐργοδότας.

ΑΠΟ ΤΟΥ 1919 ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 1945

Ὁ Διεθνὴς 'Οργανισμός τῆς 'Εργασίας προήλθεν ἀπὸ τὰς διαπραγματεύσεις τῆς εἰρήνης, μετὰ τὸ πέρας τοῦ πρώτου εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Συνεστήθη συνεπείᾳ τῶν ἀξιώσεων τῶν ἐργατικῶν τάξεων, αἱ ὁποῖαι ἐζήτησαν νὰ ἀναγνωρισθῶν καὶ νὰ ἀξιοποιηθῶν αἱ πολλαπλαὶ αὐτῶν θυσίαι καὶ νὰ τοὺς ἐξασφαλισθῶν καλλίτεροι συνθήκαι ἐργασίας καὶ ζωῆς. Τὸ καταστατικὸν τῆς Ὁργανώσεως ἐγένετο ἀποδεκτὸν τὴν 11 Ἀπριλίου 1919 καὶ ὀλίγον ἄργότερον τὸ κείμενόν του συνηχοήθη εἰς ἐκεῖνα τῶν Συνθηκῶν τῆς Εἰρήνης. Ὁ Διεθνὴς 'Οργανισμός τῆς 'Εργασίας ἀπέβη, οὕτω, ἕνας αὐτόνομος συνεργάτης τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, καὶ διετήρησε τὴν σχέσιν ταύτην, μέχρι τῆς διαλύσεως τῆς τελευταίας, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1946.

Μολοντί ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ἔπαυσε νὰ λειτουργῇ μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, ὁ Διεθνὴς 'Οργανισμός τῆς 'Εργασίας ἐξηκολούθησε νὰ ἐκδηλῶνῃ τὴν ζωτικὴν αὐτοῦ δράσιν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς περιοχὰς τοῦ κόσμου.

Τὸ 1940, μετέφερε τὰς ἐργασίας του ἀπὸ τὴν Γενεύην τῆς Ἑλβετίας, ὅπου ἦτο ἡ ἔδρα του, εἰς τὸ Μοντρεὰλ τοῦ Καναδά, τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλβετία εἶχεν ἀπομονωθῆ ἀπὸ τὰ πανταχόθεν περιβάλλοντα αὐτὴν γερμανικὰ στρατεύματα καὶ ἀπέβαιναν ἀδύνατος διὰ τὸν ἐν λόγῳ ὀργανισμὸν πᾶσα ἐλευθέρᾳ ἐκδήλωσις.

Εἰς Νέαν Ὑόρκην δὲν ἤρρησε νὰ συγκληθῇ, τὸ 1941, μία εἰδικὴ Συνδιάσκεψις, μὲ περιορισμένην ἁρμοδιότητα, λόγῳ τῆς δυσχερείας τῶν συγκοινωνιῶν διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους. Τὸ 1944, ἀκόμη διαρκούντος τοῦ πολέμου, ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Φιλαδέλφειαν τῆς Ἀμερικῆς, μία πλήρης Συνδιάσκεψις, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησε, τὸ 1945, μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐχθροπραξιῶν, ἡ 27ῃ Σύνοδος τῆς Συνδιασκέψεως τῶν Παρισίων, ἡ 28 Σύνοδος τῆς Ναυτικῆς Ἑργασίας, εἰς τὸ Σῆτλ τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ 29ῃ Σύνοδος τῆς Συνδιασκέψεως εἰς τὸ Μοντρεὰλ τοῦ Καναδά. Ἀπὸ τὸ 1945 ὄχι μόνον ἐπανεκατεστάθη ἐξ ὁλοκλήρου ἡ προπολεμικὴ δράσις τοῦ Ὁργανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ κατηνυθύνθη πρὸς νέας προοπτικάς, πού παρουσιάζουν ἀκόμη μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Ο. Η. Ε.

Ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1944, ὅτε ἔλαβε χώραν ἡ Συνδιάσκεψις τῆς Φιλαδέλφειας, ὁ Διεθνὴς Ὁργανισμὸς τῆς Ἑργασίας ἤρχισε νὰ παρασκευάζῃ τὸ μεταπολεμικὸν αὐτοῦ πρόγραμμα καὶ τὴν ἐνδεειγμένην πολιτικὴν του, καθὼς καὶ τὰς μελλούσας σχέσεις του μὲ τὸν νέον Ὁργανισμὸν τῶν Ἐθνῶν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς παγκοσμίου εἰρήνης. Ἐμελετήθησαν, ἀπὸ τότε, διάφορα σχέδια ἀναθεωρήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ὁργανισμοῦ, τὰ ὁποῖα θὰ τοῦ ἐπέτρεπον νὰ ἐνασκήσῃ ὅλας τὰς εὐθύνas του εἰς τὴν νέαν εἰρηνικὴν περίοδον.

Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1945, ὅτε ἐτέθησαν τὰ θεμέλια, εἰς τὸ Ντάμπαρτον Ὁκs, τῆς συστάσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Δ.Ο.Ε. ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ συνδυάσῃ τὴν δράσιν του μὲ τὴν νέαν Ὁργάνωσιν, καὶ ἡ μεσολαβήσασα τότε Διεθνὴς Συνδιάσκεψις τῆς Ἑργασίας τῶν Παρισίων ἐπεκρότησε τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Συνεπεῖα τούτου, εὐθὺς ὡς συνεστήθησαν τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη, ἔλαβον χώραν διαπραγματεύσεις πρὸς καθορισμὸν τῶν ὅρων τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο Ὁργανισμῶν, καταλήξασαι εἰς ἓνα σύμφωνον, ἐγκριθέν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1946 ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν εὐθὺς ὡς ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνδιασκέψεως τοῦ Δ.Ο.Ε.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συμφώνου αὐτοῦ, τὰ Ἠνωμένα Ἐθνη ἀναγνωρίζουν τὸν Δ.Ο.Ε. ὡς μίαν εἰδικευμένην Ὁργάνωσιν, ἐπιφορτισμένην νὰ ἐπιτελῇ τὸ ἔργον τὸ ἀνατιθέμενον εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων, συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικὸν τῆς. Τὸ Σύμφωνον προβλέπει ἐξ ἄλλου, ὅτι αἱ δύο Ὁργανώσεις θὰ πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύωνται εἰς τὰς ἀμοιβαίας αὐτῶν συγκεντρώσεις, νὰ ἀνταλλάσσουν τὰς γνώμας

των και να συνεργάζονται αναμεταξύ των προς καλλιτέραν πραγματοποίησησιν των αμοιβαίων σκοπών των, και του γενικωτέρου οικονομικού προγράμματος. Προβλέπεται επίσης ή σύναψις διαπραγματεύσεων, δια μίαν συμπληρωματικήν Συμφωνίαν, σχετικήν με τὸ ζήτημα τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν οικονομικῶν μέσων.

Ὁ Δ.Ο.Ε. εἰσέρχεται, τοιουτοτρόπως, εἰς τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον ἀποτελὼν τὸν μόνον διεθνή ὀργανισμόν, ὁ ὁποῖος προήλθεν ἀπὸ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον καὶ ὁ ὁποῖος θὰ λάβῃ τὴν προοριζομένην δι' αὐτὸν θέσιν ἐν πλήρει συνεργασίᾳ με τοὺς ἄλλους διεθνεῖς Ὄργανισμούς, οἵτινες προήλθον ἀπὸ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον.

Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

Καίτοι ὁ μηχανισμὸς τῆς λειτουργίας τοῦ Διεθνoῦς Ὄργανισμοῦ τῆς Ἑργασίας ἐξειλίχθη ἐντὸς τοῦ εὐρυτάτου πλαισίου τοῦ Καταστατικοῦ του, τὰ ἔτη τὰ ὁποῖα ἐμεσολάβησαν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του ἀνέπτυξαν καὶ ἐβελτίωσαν τὰ πρὸς τοῦτο διατιθέμενα μέσα καὶ τὰς χρησιμοποιούμενας μεθόδους, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προβλέπεται, εἰς τὸ προσεχές μέλλον, μία γενικωτέρα ἀναθεώρησις καὶ μία καλλιτέρα ἐφαρμογὴ τοῦ καταστατικοῦ τούτου.

Ἡ σύνθεσις τοῦ Ὄργανισμοῦ ἔχει τρία βασικά στηρίγματα: α) τὴν Διεθνή Συνδιάσκεψιν τῆς Ἑργασίας, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ἀνωτάτην αὐτῆς ἐξουσίαν καὶ συνέρχεται μίαν φορὰν τὸν χρόνον, β) τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἀρμοδιότητα ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου καὶ συνεδριάζει τετράκις τοῦ ἔτους καὶ γ) τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον τῆς Ἑργασίας, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν μόνιμον ἔδραν καὶ τὴν Γραμματεῖαν.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἡ Συνδιάσκεψις ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐθνικὰς ἀντιπροσωπείας, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνουν, δι' ἐκάστην χώραν, δύο ἀντιπροσώπους τῆς κυβερνήσεως, δύο τῶν ἐργατῶν καὶ ἓνα τῶν ἐργοδοτῶν, συνοδευομένουσ ὑπὸ τεχνικῶν συμβούλων. Ὁ κυριώτερος σκοπὸς τῆς Συνδιασκέψεως εἶναι ἡ καθιέρωσις διεθνῶν κοινωνικῶν κανόνων, ὑπὸ μορφήν Διεθνῶν Ἑργατικῶν Συμβάσεων καὶ Συστάσεων, καθὼς καὶ ἡ λήψις ἀποφάσεων ἐπὶ παντὸς θέματος τῆς ἀρμοδιότητός της.

Ἐν συναφεῖᾳ πρὸς τὰς Γενικὰς Συνόδους τῆς Συνδιασκέψεως, ὠρισμένοι «εἰδικαὶ» Σύνοδοι προορίζονται ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν διεθνῶν κανόνων ἐπὶ τῆς ναυτικῆς ἐργασίας. Ἀλλὰ καὶ «Εἰδικαὶ Τεχνικαὶ Συνδιασκέψεις» συγκαλοῦνται διὰ νὰ παρασκευάσουν τὰ κείμενα τῶν προτάσεων αἱ ὁποῖαι πρόκεινται νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὰς γενικὰς Συνόδους τῆς Συνδιασκέψεως, καθὼς καὶ «Περιφερειακαὶ Συνδιασκέψεις» αἱ ὁποῖαι, κατόπιν ἐκείνης τῶν Ἀμερικανικῶν χωρῶν καὶ τῆς προπαρασκευαζομένης διὰ τὰς χώρας τῆς Μέσης καὶ τῆς Ἑγγύς

Ἀνατολῆς, προορίζονται νὰ ἐπεκταθοῦν εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τοῦ κόσμου.

Κατὰ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει τὸ Καταστατικόν, πᾶν Κράτος ἀποτελοῦν μέλος τοῦ Ὁργανισμοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλῃ τὰς Συμβάσεις αἵτινες ἐψηφίσθησαν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Ἑργασίας εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐθνικὴν ἀρχήν, συνήθως εἰς τὸ Κοινοβούλιον αὐτοῦ, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπικυρώσεως των. Πᾶσα χώρα ἐπικυροῦσα μίαν Σύμβασιν, ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προσαρμόσῃ τὴν νομοθεσίαν της μὲ τὰς διατάξεις τῆς Συμβάσεως καὶ νὰ παρασκευάζῃ ἐτησίως μίαν ἔκθεσιν, σχετικὴν μὲ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἤθελε λάβει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐπὶ πλέον ἕνα σύστημα ἐλέγχου, ἔχει καθιερωθῇ ἐν ἐκάστη χώρᾳ, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐπικυρωθείσης ὑπ' αὐτῆς Συμβάσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς «Συστάσεις», δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν πᾶσα χώρα νὰ τὰς ὑποβάλῃ πρὸς ἐπικύρωσιν εἰς τὰς ὑπευθύνους ἀρχὰς της, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ τὰς λάβῃ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ καταρτίσει τῆς νομοθεσίας της, ἢ ἄλλως πως.

Αἱ μέχρι σήμερον 29 Σύνοδοι τῆς Συνδιασκέψεως ἐψήφισαν 76 Διεθνεῖς Συμβάσεις καὶ 78 Διεθνεῖς Συστάσεις. Ἐκ τῶν Συμβάσεων, αἱ 52 εὐρίσκονται σήμερον ἐν πλήρει ἐφαρμογῇ, μὲ 921 ἐπικυρώσεις τῶν διαφόρων κρατῶν - μελῶν τοῦ Ὁργανισμοῦ. Τὰ θέματα τῶν Συμβάσεων ἐπεκτείνονται εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ζωῆς τῶν μισθοδιότων.

Κατὰ διαφόρους ἐποχὰς καὶ ὑπὸ διαφόρους κυβερνήσεις, ἡ Ἑλλὰς ἐπεκύρωσε μέχρι σήμερον 16 Διεθνεῖς Συμβάσεις τῆς Ἑργασίας σχετικὰς μέ:

1) τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὀκταώρου εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐργασίας, 2) τὴν σύστασιν Γραφείων δωρεὰν εὐρέσεως ἐργασίας, 3) τὸν διακανονισμὸν τῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, 4) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν εἰς τὰς βιομηχανίας, 5) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἀνηλίκους, 6) τὴν καθιέρωσιν κατωτάτου ὁρίου ἡλικίας διὰ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν, 7) τὴν ἀποζημίωσιν ναυτῶν ἐν περιπτώσει ναυαγίου, 8) τὴν σύστασιν Γραφείων εὐρέσεως ἐργασίας διὰ τοὺς ναυτικούς, 9) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς χρήσεως ἀνθρακικοῦ μολύβδου εἰς τὴν ἐσωτερικὴν βαφὴν τῶν κατοικιῶν, 10) τὴν καθιέρωσιν τῆς ἐβδομαδιαίας ἀναπαύσεως εἰς τὰς βιομηχανίας, 11) τὸν καθορισμὸν κατωτάτου ὁρίου ἡλικίας διὰ τὴν ἐργασίαν τῶν ἀνθρακῶν καὶ θερμαστῶν, 12) τὴν ἱατρικὴν ἐξέτασιν τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων τῶν προοριζομένων διὰ τὴν ναυτικὴν ἐργασίαν, 13) τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἀτυχημάτων τῆς ἐργασίας, 14) τὸν καθορισμὸν τοῦ βάρους τῶν μεταφερομένων εἰς τὰ πλοῖα δεμάτων, 15) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν εἰς τὰς βιομηχανίας (ἀναθεώρησις τῆς συμβάσεως 4) καὶ 16) τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς νυκτερινῆς ἀπασχολήσεως τῶν γυναικῶν εἰς τὰς ὑπογείους ἐργασίας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Μεταξύ των καθηκόντων τα όποια ἔχουν ἀνατεθῇ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Συνδιασκέψεως εἶναι καὶ τὸ καθῆκον τῆς ἐκλογῆς καὶ τῆς ἀνανέωσης, ἀνὰ πᾶσαν τριετίαν, τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει 16 ἀντιπροσώπους τῶν κυβερνήσεων, 8 ἀντιπροσώπους τῶν ἐργατῶν καὶ 8 τῶν ἐργοδοτῶν.

Τὸ ἔργον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὸ ὁποῖον μετέσχε καὶ ἡ Ἑλλάς διὰ κυβερνητικοῦ ἀντιπροσώπου κατὰ τὰ ἔτη 1944 - 45, εἶναι ἡ ἐπιλογὴ τῶν θεμάτων τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῆς Συνδιασκέψεως, ὡσάκις τὰ θέματα ταῦτα δὲν ὑποδεικνύονται ὑπὸ τῆς ἰδίας Συνδιασκέψεως, ὁ διορισμὸς τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου τῆς Ἑργασίας, ἡ γενικὴ ἐπίβλεψις ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ Γραφείου καὶ τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν αἵτινες συμπληροῦσι τὰ κυριώτερα ὄργανα τῆς Ὁργανώσεως καὶ ἡ προπαρασκευὴ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς Ὁργανώσεως.

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τὸ τρίτον ἐκ τῶν βασικῶν ἐξαρτημάτων τῆς Ὁργανώσεως εἶναι τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον τῆς Ἑργασίας. Τὸ γραφεῖον φροντίζει διὰ τὴν σύστασιν τῆς Γραμματείας ἐκάστης Συνδιασκέψεως καὶ ἐκάστου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, παρασκευάζει τὰς εἰσηγήσεις καὶ τὰ ἔγγραφα διὰ τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Συνδιασκέψεως, συλλέγει καὶ διαθέτει πᾶσαν τεχνικὴν πληροφορίαν, παρέχει τὰς συμβουλὰς του καὶ τὴν βοήθειάν του εἰς τὰς κυβερνήσεις διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν νόμων καὶ τῶν διαταγμάτων, ἀναλαμβάνει καὶ φέρει εἰς πέρας τὰς ἐρεῦνας ποῦ τοῦ ἀναθέτει ἡ Συνδιάσκεψις καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, προετοιμάζει καὶ ἐπιδοθεῖ τὰς ἐπιτροπὰς ποῦ ἐντέλλονται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Συμβάσεων καὶ δημοσιεύει διάφορα περιοδικὰ καὶ μελέτας ἐπιστημονικὰς σχετιζομένας μὲ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν ἀπασχόλησιν.

Μεταξύ τῶν δημοσιευμάτων τούτων περιλαμβάνονται : ἡ μηνιαία «Διεθνὴς Ἐπιθεώρησις τῆς Ἑργασίας», τῆς ὁποίας τὸ πρῶτον μέρος ἀφιερώνεται εἰς τὴν μελέτην τῶν προεχόντων κοινωνικῶν προβλημάτων ἀπὸ ἐπιστήμονας καὶ ἐμπειρογνώμονας διεθνoῦς κύρους καὶ παρακολουθεῖ, εἰς τὸ δεύτερον μέρος, τὴν εἰδησεογραφικὴν ἐξέλιξιν τῶν προβλημάτων τούτων· τὸ τριμηνιαῖον περιοδικὸν «Χρονικὸν τῆς βιομηχανικῆς ἀσφαλείας», τὸ ὁποῖον δίδει μίαν ἀκριβῆ εἰκόνα τῶν νεωτέρων τεχνικῶν μεθόδων καὶ μέτρων διὰ τὴν ἀποσόδησιν τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· ἡ τριμηνιαία συλλογὴ τῶν «Νομοθετικῶν Κειμένων», ποῦ δημοσιεύει, εἰς τὰς κυριώτερας γλώσσας, τοὺς ἐργατικοὺς νόμους τῶν διαφόρων χωρῶν· τὸ «Ἐπίσημον Δελτίον», εἶδος «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως», ἀναδημοσιεύον ὅλα τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ πράξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ· ἡ ἑτησία «Ἐπετηρίς τῶν στατιστικῶν τῆς ἐργασίας»· ἡ ἐπίσης ἑτησία «Βιβλιογραφία τῆς Βιομηχανικῆς Ὑγιεινῆς», καὶ πλείσται ἄλλαι ἐκθέσεις, ἐρευναι καὶ μελέται. Αἱ περισσότεραι τῶν ὡς ἄνω ἐκδόσεων δημοσιεύονται εἰς τὴν ἀγ-

γλικήν, γαλλικήν καὶ ἰσπανικήν γλῶσσαν. Διευθυντὴς τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου τῆς Ἑργασίας εἶναι ὁ κ. Ε. J. Phelan.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1940 τὸ κέντρον τῆς δράσεως τοῦ Γραφείου εὐρίσκεται εἰς τὸ Μοντρεάλ, ἀλλ' ἓνα μέρος τοῦ προσωπικοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐργάζεται, ὅπως ἄλλοτε, εἰς τὴν Γενεύην τῆς Ἑλβετίας. Ἐκτὸς τούτων λειτουργοῦν καὶ ἄλλα κλαδικὰ Γραφεῖα εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν μεγάλων χωρῶν, ὅπως εἰς τὸ Λονδῖνον, Οὐάσιγκτων, Παρίσιους, Ρώμην, Σαγκάην καὶ Νέον Δελχί (Ἰνδία). Τελευταίως ἀπεφασίσθη ὅπως μία μόνιμος ἀποστολὴ τοῦ Γραφείου ἐγκατασταθῇ καὶ εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην, ἔδραν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν. Τὸ Γραφεῖον διατηρεῖ ἐπίσης ἀνταποκριτὰς εἰς 35 ἔθνων καὶ ἀνέρχεται περίπου, ἐν τῷ συνόλῳ του, εἰς 327 ὑπαλλήλους. πλείστας χώρας. Τὸ προσωπικόν του ἀπαρτίζεται ἀπὸ ἀντιπροσώπους Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὁργανισμοῦ διὰ τὸ ἔτος 1946 ἀνέρχεται εἰς 11.621.510 ἑλβετικά φράγκα, ἀντιστοιχοῦντα περίπου εἰς 2.905.377 δολλάρια.

ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Αἱ ἀκόλουθοι Ἐπιτροπαὶ ἔχουν ὡς σκοπὸν νὰ ἐπιβοηθήσουν τὸ ἔργον τοῦ Ὁργανισμοῦ διὰ τὰ εἰδικὰ προβλήματα τὰ ὅποια τὸν ἀπασχολοῦν : Ἐπιτροπὴ Ναυτικῆς Ἑργασίας — Προλήψεως ἀτυχημάτων ἐργασίας — Μόνιμος γεωργικὴ ἐπιτροπὴ — Ἐπιτροπὴ Βιομηχανικῆς Ὑγιεινῆς — Ἑργασίας γυναικῶν — Κοινωνικῆς πολιτικῆς εἰς τὰ ὑπὸ ἐξάρτησιν ἐδάφη — Ἀναπτύξεως διεθνῶν ἔργων — Μόνιμος Ἐπιτροπὴ μεταναστεύσεων — Στατιστικῶν ἐμπειρογνομόνων — Ἐμπειρογνομόνων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν Συμβάσεων.

Εἰς ταύτας πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ αἱ ἐπὶ τα τελευταίως συσταθεῖσαι διεθνεῖς «βιομηχανικαὶ ἐπιτροπαί», διὰ τὰ ἀνθρακωρυχεῖα, τὰ κλωστοῦφαντουργεῖα, τὴν οἰκοδομικὴν βιομηχανίαν καὶ τὰ δημόσια ἔργα, τὴν μεταλλουργίαν, τὴν παραγωγὴν σιδήρου καὶ χάλυβος, τὰς ἐσωτερικὰς συγκοινωνίας, τὴν βιομηχανίαν πετρελαίων. Πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω Ἐπιτροπαὶ ἔχουν, ἐκάστη, ἰδιαιτέραν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν, καὶ εἰσηγοῦνται ἐπὶ τῶν θεμάτων των εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον. Πλείσται Ἐπιτροπαί, ἐξ ἄλλου, συνιστῶνται ὑπὸ τοῦ ἰδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ του καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἀπασχολήσεως.

ΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ

I

Ἡ Συνδιάσκεψις διακηρύττει, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων βασίζεται ἡ διεθνὴς Ὁργάνωσις τῆς Ἑργασίας καὶ αἱ ὁποῖαι εἶναι :

α) Ἡ ἐργασία δὲν εἶναι ἐμπόρευμα.

β) Ἡ πτωχεία, ὅπουδήποτε καὶ ἂν ὑπάρχῃ, ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὴν εὐημερίαν ὅλων.

γ) Ὁ ἀγὼν ἐναντίον τῆς ἀνάγκης πρέπει νὰ διεξάγεται μὲ ἀκούραστον δραστηριότητα εἰς ὅλα τὰ κράτη καὶ μὲ συνεχῆ καὶ συντονισμένην διεθνή προσπάθειαν, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, συνεργαζόμενοι ἐν ἰσοτιμίᾳ μετὰ τῶν κυβερνητικῶν ἀντιπροσώπων, συμμετέχουν εἰς ἐλευθέρως συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις, δημοκρατικοῦ χαρακτῆρος, πρὸς τὸν σκοπὸν προωθήσεως τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ.

II

Πεπεισμένη ὅτι ἡ πείρα ἀπέδειξε πλήρως τὴν ὀρθότητα τῆς δηλώσεως τῆς περιεχομένης εἰς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Διεθνούς Ὁργανώσεως τῆς Ἑργασίας, καθ' ἣν ἡ διαρκὴς εἰρήνη δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰμὴ μόνον διὰ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, διακηρύττει :

α) Ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι, εἰς οἵανδήποτε φυλὴν, θρησκείαν ἢ γένος καὶ ἂν ἀνήκουν, ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδιώκουν τὴν ὑλικὴν των πρόοδον καὶ τὴν πνευματικὴν των ἀνάπτυξιν, ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἀξιοπρεπείᾳ, οἰκονομικῶς ἀσφαλεῖς καὶ μὲ ἴσας δυνατότητας ἀναπτύξεως.

β) Ὅτι ἡ πραγματοποιήσις τῶν ὥρων πού θὰ ἐξασφαλίσουν αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, ὀφείλει ν' ἀποτελέσῃ τὸν κεντρικὸν σκοπὸν κάθε διεθνούς καὶ ἐθνικῆς πολιτικῆς.

γ) Ὅτι ὅλα τὰ προγράμματα δράσεως καὶ τὰ ληφθέντα μέτρα ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ διεθνούς ἐπιπέδου, κυρίως εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ δημοσιονομικὴν περιοχὴν, ὀφείλουν νὰ ἐξετάζωνται ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς καὶ νὰ γίνωνται ἀποδεκτὰ μόνον ἐφ' ὅσον ἐμφανίζονται ὡς δυνάμενα νὰ εὐνοήσουν, καὶ ὄχι νὰ ἐμποδίσουν, τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ βασικοῦ τούτου σκοποῦ.

δ) Ὅτι ὑπόκειται εἰς τὴν Διεθνή Ὁργάνωσιν τῆς Ἑργασίας νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ σταθμίσῃ, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ θεμελιώδους αὐτοῦ σκοποῦ (εἰς τὸ διεθνὲς πεδίον), κάθε πρόγραμμα δράσεως καὶ πᾶν μέτρον οἰκονομικῆς καὶ δημοσιονομικῆς φύσεως.

ε) Ὅτι κατὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν καθηκόντων τὰ ὁποῖα τῆς ἐνεπιστεύθησαν, ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις τῆς Ἑργασίας, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν πάντας τοὺς σχετικοὺς οἰκονομικοὺς καὶ δημοσιονομικοὺς συντελεστάς, δύναται

νά περιλάβη εἰς τὰς ἀποφάσεις της· καὶ τὰς συστάσεις της πᾶσαν διά-
ταξιν τὴν ὁποῖαν ἤθελε κρίνει κατάλληλον.

III

Ἡ Συνδιάσκεψις ἀναγνωρίζει τὴν ἐπίσημον ὑποχρέωσιν τῆς Διε-
θνοῦς Ὁργανώσεως τῆς Ἑργασίας νά ὑποστηρίξη τὴν πραγματοποίησιν,
μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐθνῶν τοῦ κόσμου, προγραμμάτων καταλλήλων πρὸς
ἐπίτευξιν :

α) τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως καὶ τῆς ἀνυψώσεως τῶν ἐπιπέδων τῆς
ζωῆς·

β) τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ἐργαζομένων εἰς ἔργα, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ
εἶχον τὴν ἱκανοποίησιν νά ἀποδώσουν τὸ ἅπαντον τῆς ἱκανότητος καὶ τῶν
γνώσεων τῶν καὶ νά συμβάλουν κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον εἰς τὴν κοι-
νὴν εὐημερίαν·

γ) τῆς πραγματώσεως, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, καὶ πα-
ρεχομένων ὅλων τῶν ἐγγυήσεων δι' ὅλους τοὺς ἐνδιαφερομένους δυνατοτή-
των μορφώσεως καὶ μέσων καταλλήλων, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς μετακινή-
σεως τῶν ἐργατῶν, περιλαμβανομένης τῆς μεταναστευτικῆς τῶν κινήσεως,
εἴτε πρόκειται περὶ ἀπλῶν ἐργατῶν εἴτε περὶ ἀποίκων·

δ) τῆς παροχῆς δυνατότητος εἰς ὅλους νά συμμετέχουν ἀναλόγως εἰς
τοὺς καρποὺς τῆς προόδου, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰς ἀπολαβὰς,
τὴν διάρκειαν καὶ τοὺς ἄλλους ὅρους τῆς ἐργασίας, καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως
ἐνὸς ἐλαχίστου ζωτικοῦ ἡμερομισθίου δι' ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἔχουν
μίαν ἀπασχόλησιν καὶ τὴν ἀνάγκην μιᾶς τοιαύτης προστασίας·

ε) πραγματικῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος ὁμαδικῶν διαπρα-
γματεύσεων καὶ συνεργασίας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων πρὸς
συνεχῆ βελτίωσιν τῆς ὁργανώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ πρὸς ἐφαρμογὴν
τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς·

στ) τῆς ἐπεκτάσεως τῶν μέτρων κοινωνικῆς ἀσφαλείας πρὸς τὸν
σκοπὸν ἐξασφαλίσεως βασικοῦ εἰσοδήματος εἰς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι
ἔχουν ἀνάγκην τοιαύτης προστασίας, καθὼς καὶ πλήρους ἱατρικῆς περιθάλ-
ψεως·

ζ) τῆς καταλλήλου προστασίας τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζο-
μένων εἰς ὅλους τοὺς κλάδους·

η) τῆς προστασίας τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ τῆς μητρότητος·

θ) ἐνὸς προσφόρου ἐπιπέδου διατροφῆς, κατοικίας καὶ μέσων ψυχα-
γωγίας καὶ μορφώσεως·

ι) ἰσότητος εἰς τὸ μορφωτικὸν καὶ τὸ σχετικὸν μὲ τὴν ἐπαγγελματικὴν
ἐκπαίδευσιν ἐπίπεδον.

IV

Πειπεισμένη ὅτι πληρεστέρα καὶ εὐρυτέρα χρησιμοποίησις τῶν παρα-
γωγικῶν πηγῶν τοῦ κόσμου, ἀνσγκαία διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκο-
πῶν τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὴν παρούσαν δήλωσιν, δύναται νά ἐξασφα-
λισθῇ δι' ἐντόνων ἐνεργειῶν ἐπὶ τοῦ διεθνοῦς καὶ ἐθνικοῦ πεδίου καὶ κυ-

ρίως διὰ μέσων τεινόντων εἰς τὴν προώθησιν τῆς ἀναπτύξεως τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως, πρὸς ἀποφυγὴν σοβαρῶν οἰκονομικῶν διακυμάνσεων καὶ πραγματοποιήσιν τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου τῶν περιοχῶν, τῶν ὁποίων ἡ αξιοποίησις εἶναι καθυστερημένη, πρὸς ἐξασφάλισιν μεγαλυτέρας σταθερότητος τῶν παγκοσμίων τιμῶν καὶ πρώτων ὑλῶν καὶ τροφίμων καὶ προαγωγὴν διεθνούς ἐμπορίου ὑψημένου καὶ σταθεροῦ ὄγκου, ἡ Συνδιάσκεψις ὑπόσχεται τὴν πλήρη συνεργασίαν τῆς Διεθνούς Ὁργανώσεως τῆς Ἑργασίας μετὰ πάντας τοὺς διεθνεῖς ὀργανισμούς, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ ἡδύνατο ν' ἀνατεθῇ ἓν μέρος εὐθύνης τοῦ μεγάλου τοῦτου ἔργου, ὡς καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας, τῆς μορφώσεως καὶ τῆς εὐζωίας ὅλων τῶν λαῶν.

V

Ἡ Συνδιάσκεψις διακηρύττει ὅτι αἱ ἀρχαὶ αἱ ἐξαγγεληθεῖσαι διὰ τῆς παρούσης δηλώσεως εἶναι ἀπολύτως ἐφαρμόσιμοι ἐφ' ὅλων τῶν λαῶν τοῦ κόσμου καὶ ὅτι ἐὰν εἰς τὰς μεθόδους τῆς ἐφαρμογῆς των δεόν νὰ ληφθῇ ἀρκούντως ὑπ' ὄψιν ὁ βαθμὸς τῆς κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἐκάστου λαοῦ, ἡ κατὰ βαθμοὺς ἐφαρμογὴ εἰς τοὺς λαοὺς οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται ἀκόμη ὑπὸ ἐξάρτησιν, καθὼς καὶ εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι προσήγγισαν τὸ στάδιον τῆς αὐτοδιοικήσεως, τοῦτο ἐνδιαφέρει τὸ σύνολον τοῦ πολιτισμένου κόσμου.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΟΥΝΕΣΚΟ

ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΠΑΝΟΥ

Διευθυντού 'Αρωτάτης 'Εκπαιδεύσεως

Ἡ UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation) εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς 12 Ὄργανισμοὺς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Γεννήθηκε, ὅπως κι' ὁ ἴδιος ὁ Ο.Η.Ε. κι' ἄλλοι διεθνεῖς ὀργανισμοί, μέσα στὴ φωτιά καὶ τὴν καταστροφὴ τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, ποὺ στοίχισε τὴ ζωὴ σὲ 26.000.000 ἀνθρώπους.

Σ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου, καὶ συγκεκριμένα ἀπὸ τὸ 1942 κ' ὕστερα, ὅταν ἀκόμα τὸ τέλος τοῦ πολέμου αὐτοῦ δὲν ἦταν ξεκαθαρισμένο, οἱ Ὑπουργοὶ Παιδείας τῶν συμμάχων χωρῶν συνέρχονταν σὲ τακτικές συσκέψεις κ' ἐξέταζαν πῶς θ' ἀντιμετώπιζαν, ὅταν ὁ πόλεμος θὰ τέλειωνε, τὴν ἀνόρθωση τῆς παιδείας σ' ὅλες τὶς χώρες καὶ ξέχρωρα σὲ κεῖνες ποὺ κατακτῆθηκαν καὶ καταστράφηκαν ἀπὸ τὸν ἐχθρό.

«Οἱ πόλεμοι γεννιοῦνται στὰ μυαλὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ γι' αὐτὸ τὰ μυαλὰ τῶν ἀνθρώπων πρέπει νὰ βροῦν τὰ μέσα γιὰ νὰ προστατέψουν τὴν εἰρήνῃ ἀπ' αὐτούς... Ἡ ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια ἀπαιτεῖ τὴ διάδοση τῆς παιδείας, τῆς μορφώσεως σ' ὅλες τὶς κατευθύνσεις της, κ' εἶναι χρέος ἱερό, γιὰ ὅλα τὰ Ἔθνη, νὰ δημιουργήσουν ἓνα πνεῦμα ἀμοιβαίας βοηθείας. Ἡ εἰρήνῃ πρέπει νὰ θεμελιωθεῖ πάνω στὴν πνευματικὴ σταθερότητα καὶ τὴν ἀνθρώπινη ἠθική...». Σ' αὐτὲς τὶς συνεδριάσεις καὶ σ' αὐτὲς τὶς σκέψεις τῶν Ὑπουργῶν τῆς Παιδείας τῶν συμμάχων, τὸν καιρὸ τοῦ πολέμου, πρέπει ἀδίστακτα κι' ἀναμφισβήτητα νὰ τοποθετηθοῦν οἱ πρώτες ἀρχές τῆς ἰδρύσεως τῆς Οὐνέσκο.

Ὡστόσο δὲν πρέπει καὶ νὰ νομισθεῖ πῶς γιὰ πρώτη φορὰ δημιουργόταν ἓνας τέτοιος Διεθνὴς ὀργανισμὸς κι' ἰδιαίτερα μ' ἓνα τέτοιο σκοπὸ. Πολλὰ χρόνια πρὶν, ὁ πρόγονος τοῦ σημερινοῦ Ο.Η.Ε., ἡ Κοινωνία δηλ. τῶν Ἐθνῶν, εἶχε ἀναγνωρίσει τὴ σημασία ποὺ θὰ εἶχε γιὰ τὴ διασφάλιση κι' ἀνάπτυξη τῆς εἰρήνης ἡ διεύρυνση κι' ἀνάπτυξη τῆς πνευματικῆς ἐπικοινωνίας καὶ συνεργασίας ἀνάμεσα στὰ διάφορα ἔθνη καὶ τοὺς λαοὺς. Ἔτσι, ὕστερ' ἀπὸ εἰσήγηση τοῦ τότε Γάλλου ἀντιπροσώπου Léon Bourgeois, συγκροτήθηκε μιὰ «εἰδικὴ ἐπιτροπὴ πνευματικῆς συνεργασίας» ἀπὸ ἄνδρες καὶ γυναῖκες ποὺ λίγο - λίγο πέτυχε νὰ ἰδρύσει παρόμοιες ἐπιτροπὲς σὲ 50 χώρες. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν αὐτὴ πρέπει νὰ θεωρηθεῖ σὰν πρόδρομος τῆς Οὐνέσκο.

Ἡ ἰδρυση τῆς Οὐνέσκο ἐγίνε τὸ 1945. Μὲ πρωτοβουλία τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας ὀργανώθηκε στὸ Λονδίνο μιὰ διεθνὴς συνδιάσκεψη, στὴν ὁποία πῆραν μέρος 44 χώρες, ποὺ ἀνάμεσά τους

ήταν κι' η 'Ελλάδα. Στη συνδιάσκεψη αυτή καταρτίσθηκε κι' ο οργανισμός της Ούνεσκο. "Όλοι τότε χαιρέτισαν με τὰ καλλίτερα λόγια τὴν ἴδρυσή της. «'Ο πόλεμος, ποὺ μόλις τέλειωσε, εἶπε ὁ Λέων Μπλούμ, μᾶς ἔδειξε πῶς ἡ ἐκπαίδευση, ἡ μόρφωση γενικὰ κ' οἱ ἐπιστῆμες μποροῦν νὰ μεταστραφοῦν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος τῆς ἀνθρωπότητας. 'Η λαϊκὴ ἐκπαίδευση, τὰ ἀνώτατα πνευματικὰ ἱδρύματα κ' ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα εἶχαν τόσο διαδοθεῖ καὶ τελειοποιηθεῖ στὴ Γερμανία, ὅσο σὲ καμιὰν ἄλλῃ χώρα. 'Η ἀνάπτυξη ὅμως αὐτὴ φαίνεται πῶς δὲν ἦταν ἀρκετὴ γιὰ τὴν εὐ-ημερία τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἀποφυγὴ τοῦ πολέμου. "Ετσι τὰ ἱδρύματα αὐτὰ πρέπει νὰ κατευθυνθοῦν πρὸς τὴν διεύθυνση τῆς ἰδεολογίας, ὅτι ἡ Δημοκρατία καὶ ἡ πρόοδος εἶναι οἱ συνθήκες καὶ ἡ βάση τῆς διεθνούς σταθερότητας καὶ τῆς εἰρήνης...». Τὸ ἴδιο κι' ὁ "Ατλη, προσφωνώντας τοὺς πρῶτους συνέδρους καὶ τὰ μέλη τῆς Ούνεσκο, εἶπε : «Σὲ σὰς πέφτει μεγάλη εὐθύνη. Στὶς συζητήσεις καὶ τὶς ἀποφάσεις σας μπορεῖ νὰ στηριχθεῖ, νομίζω, τὸ μέλλον καὶ ἡ κοινὴ κατανόηση, ποὺ εἶναι ἡ καλλίτερη ἐγγύηση τῆς εἰρήνης. 'Απὸ σὰς ἐξαρτᾶται ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ἡ δυνατότητα τῆς ἱδρύσεως ἐνὸς κοινοῦ μετώπου κατὰ τῆς δυνάμεως τῆς ἀμαθείας, τῆς προκαταλήψεως καὶ τῆς παρεξηγήσεως. Μιὰ ὁργάνωση, ὅπως ἡ Ούνεσκο, μπορεῖ νὰ συντελέσει στὴ διαμόρφωση τῶν γεγονότων...».

'Η ἀναγνώριση ὅμως τῆς Ούνεσκο, σὰν ἐπισήμου διεθνούς οργανισμοῦ, ἔγινε τὸν ἄλλο χρόνο καὶ συγκεκριμένα στὶς 4 Νοεμβρίου 1946, ὅταν 20 ἀπὸ τὰ πρῶτα μέλη ἐπεκύρωσαν στὴν πρώτη γενικὴ συνέλευσή τους τὴ σχετικὴ σύμβαση. (Στὴν 'Ελλάδα ἡ σύμβαση αὕτὴ ἐκυρώθηκε τὸ 1946 κι' ὁ σχετικὸς νόμος δημοσιεύθηκε στὸ 328)31-10-1946 φύλλο τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως). Στὴν πρώτη αὕτὴ σύσκεψη καθορίσθηκε καὶ τὸ πρῶτο πρόγραμμα ἐργασιῶν τοῦ νέου οργανισμοῦ καὶ διορίσθηκε ὁ "Αγγλος Julian Huxley, καθηγητὴς τῆς Βιολογίας, Ζωολογίας καὶ Ψυχολογίας καὶ συγγραφέας πολλῶν ἀξιολόγων ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων, πρῶτος Γεν. Διευθυντής.

Σκοπὸς τῆς Ούνεσκο, ὅπως καθορίζεται στὸ καταστατικὸ της, εἶναι νὰ συμβάλει στὴν ἐδραίωση τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀσφαλείας, προάγοντας τὴ συνεργασία, ἀνάμεσα στὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαούς, μετὰ τὴν ἐκπαίδευση, τὶς ἐπιστῆμες καὶ τὴ μόρφωση καὶ θεμελιώνοντας σ' ὅλους τὸ σεβασμὸ στὶς ἀρχὲς τῆς δικαιοσύνης, τῶν νόμων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῶν βασικῶν ἐλευθεριῶν, οἱ ὁποῖες ἀναγνωρίζονται σ' ὅλους τοὺς λαοὺς τοῦ κόσμου χωρὶς διάκριση φυλῆς, γλώσσας καὶ θρησκείας ἀπὸ τὸν Χάρτη τῶν 'Ηνωμένων Ἐθνῶν. «'Αφοῦ τὰ μυαλὰ τῶν ἀνθρώπων ἐρῆκαν τὸν πόλεμο, αὐτὰ τὰ ἴδια πρέπει νὰ βροῦν τὰ μέσα γιὰ νὰ τὸν παρεμποδίσουν καὶ νὰ προστατέψουν τὴν εἰρήνη», γράφει ὁ πρόλογος τοῦ καταστατικοῦ της χάρτη. Γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς ἡ Ούνεσκο συμμετέχει σὲ κάθε προσπάθεια ἀλληλογνωριμίας καὶ ἀλληλοκατανοήσεως τῶν λαῶν μετὰ ὅλα τὰ μέσα ποὺ διαθέτει, προωθεῖ τὴν προσπάθεια τῆς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ ἐκπολιτισμοῦ καὶ διατηρεῖ, καλλιεργεῖ καὶ διαδίδει τὴν ἀποκτηθεῖσα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο γνώση.

Ειδικώτερα για την επίτευξη του σκοπού αυτού, η Ουνέσκο καταρτίζει ιδιαίτερα προγράμματα με αντικειμενικό σκοπό τη δημιουργία ευνοϊκών όρων για τη θεμελίωση μιάς παγκόσμιας κοινότητας με την ανάπτυξη της παιδείας και της μορφώσεως γενικά, της συνενώσεως των προσπαθειών των επιστημόνων, των καλλιτεχνών και των διδασκάλων κ' άκόμα με την άρση των εμποδίων της ελευθέρας επικοινωνίας του πνεύματος. Γι' αυτό και τὰ ἐπὶ μέρους προγράμματά της εἶναι :

Α. Ἡ ἐκπαίδευση, στὴν πιὸ πλατεῖά της ἔννοια, μὲ τὶς ἀκόλουθες ὑποδιαιρέσεις : α) ἐπέκταση καὶ βελτίωση τῆς σχολικῆς ἐκπαιδεύσεως, β) ἀνάπτυξη τῆς ἐξωσχολικῆς ἐκπαιδεύσεως, γ) ἀνάπτυξη τῆς ἀνταλλαγῆς πληροφοριῶν καὶ μ' αὐτὴ περισσότερη ἀνάπτυξη τῆς διεθνούς κατανοήσεως.

Β. Οἱ φυσικὲς ἐπιστῆμες καὶ πιὸ εἰδικά : α) ἡ δημιουργία δυνατοτήτων ἐπαφῆς τῶν ἐπιστημόνων τῶν διαφόρων χωρῶν, β) ἡ βελτίωση τῆς διδασκαλίας καὶ διάδοση τῶν ἐπιστημῶν, γ) οἱ βοηθητικὲς ἐρευνες γιὰ τὴν ἀνύψωση τῆς στάθμης τῆς ζωῆς.

Γ. Οἱ κοινωνικὲς ἐπιστῆμες καὶ εἰδικώτερα : α) ἡ διεθνὴς ἀνάπτυξη τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν, β) οἱ ἐφαρμοσμένες κοινωνικὲς ἐπιστῆμες καὶ γ) ἡ στατιστικὴ.

Δ. Γενικοὶ μορφωτικοὶ σκοποί, ὅπως : α) ἡ αὔξηση καὶ διάδοση τῆς γνώσεως, β) ἡ περιφρούρηση τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀτόμου νὰ συμμετέχει στὰ ἀγαθὰ τῆς πνευματικῆς ζωῆς, τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, γ) ἡ προσπάθεια τῆς πνευματικῆς κληρονομίας τῆς ἀνθρωπότητος, δ) ἡ ἀνάπτυξη τῶν βιβλιοθηκῶν, τῶν μουσείων καὶ τοῦ βιβλιακοῦ ὑλικοῦ καὶ τέλος ἡ διαφώτιση τῶν μαζῶν.

Στὴν Ἑλλάδα σήμερα ἡ Ουνέσκο ἐνισχύει καὶ ὑποβοηθεῖ τὴν πραγματοποίηση τριῶν ταυτόχρονα προγραμμάτων : α) τῆς βασικῆς ἐκπαιδεύσεως, β) τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν καὶ γ) τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας. Καὶ γιὰ τὰ τρία αὐτὰ προγράμματα ἔστειλε ἐμπειρογνώμονες, ὑλικὸ καὶ οἰκονομικὴ βοήθεια καὶ εἶναι ἔτοιμη νὰ προσφέρει κάθε ἄλλη ἐνίσχυση ποὺ θὰ τῆς ζητηθεῖ, ὅπως ὑποτροφίες, βιβλία καὶ ἄλλα χρήσιμα μέσα. Εἰδικὰ γιὰ τὴν ὑποβοήθηση τῆς ἀναπτύξεως τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν ὠργάνωσε κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1959 καὶ εἰδικὸ σεμινάριο οἰκονομολόγων μὲ συμμετοχὴ ἀντιπροσώπων ὅλων τῶν μεσογειακῶν χωρῶν, μὲ θέμα : «Ἡ συμβολὴ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν στὴν ἀνάπτυξη τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν».

Ἡ Ουνέσκο γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν παραπάνω γενικῶν καὶ εἰδικῶν σκοπῶν ἔχει τὴν ἀκόλουθη διοικητικὴ ὀργάνωση καὶ διάρθρωση καὶ τὰ ἐξῆς βασικὰ ὄργανα : α) τὴ γενικὴ συνέλευση, β) τὴν ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ καὶ γ) τὴ Γραμματεία. Ἡ γενικὴ συνέλευση, ποὺ συγκαλεῖται κάθε δυὸ χρόνια, ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν κρατῶν - μελῶν κ' ἔχει γιὰ κύριες ἀρμοδιότητες τὴν ἐκλογὴ τῶν μελῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, τὸ διορισμὸ τοῦ Γεν. Διευθυντῆ, τὴν εἰσδοχὴ τῶν

νέων μελών, τὸν καθορισμὸ τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν γενικῶν προγραμμάτων, τὴν ψήφιση τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν υἱοθέτηση συμφωνιῶν καὶ συστάσεων πρὸς ὑποβολὴ εἰς τὰ Κράτη - Μέλη.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 22 μέλη καὶ συγκαλεῖται τουλάχιστον κάθε δυὸ χρόνια, ὅπως κ' ἡ γενικὴ συνέλευση, ἔχει γιὰ κύρια καθήκοντα τὴν προετοιμασίαν τῆς συγκλήσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως καὶ τὴν κατάρτιση τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν ἐποπτεία τῆς ἐκτελέσεως τῶν προγραμμάτων τοῦ Ὁργανισμοῦ, τὴ σύσταση εἰσδοχῆς νέων μελών καὶ τὴν πρόταση διορισμοῦ τοῦ Γεν. Διευθυντῆ.

Ἡ Γραμματεία διαιρεῖται σὲ πέντε διοικητικὰ γραφεῖα καὶ ἑπτὰ τμήματα καὶ ὑπηρεσίες. Τὰ γραφεῖα εἶναι : α) τοῦ Γεν. Διευθυντῆ, β) δημοσιευμάτων, γ) συνδιασκέψεων καὶ γενικῶν ὑπηρεσιῶν, δ) διαχειρίσεως καὶ ε) προσωπικοῦ καὶ διοικήσεως. Τὰ τμήματα κ' οἱ ὑπηρεσίες ποὺ ἀσχολοῦνται εἰδικὰ μὲ τὴν ἐκτέλεση τῶν προγραμμάτων εἶναι : α) Ἐκπαιδεύσεως, β) Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, γ) Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν, δ) Μορφωτικῆς δραστηριότητος, ε) Ἐπικοινωνίας τῶν μαζῶν, στ) Τεχνικῆς βοήθειας καὶ ζ) Ἀνταλλαγῆς προσώπων.

Ἐπὶ κεφαλῇ τῆς Γραμματείας εἶναι ὁ Γεν. Διευθυντής, ποῦ, ὅπως εἶπαμε, διορίζεται ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τὴ Γεν. Συνέλευση γιὰ ἕξι χρόνια. Πρῶτος Γεν. Διευθυντὴς ἦταν, ὅπως εἶπαμε, ὁ Ἄγγλος καθηγητὴς Τζούλιαν Χάξλεϊ, δεύτερος ὁ Μεξικάνος Τορές Μποτές, τρίτος ὁ Ἀμερικανὸς Λ. Ἡβανς καὶ τέταρτος ὁ Ἰταλὸς Β. Βερονέζε.

Ἡ Οὐνέσκο, ποὺ τὴν πρώτη δεκαετία τῆς πάλαιψε σκληρὰ γιὰ νὰ διαλύσει παρεξηγήσεις, καχυποψίες καὶ δυστροφίες, διανύει σήμερα τὴ δεύτερη δεκαετία τῆς λειτουργίας της. Ξεκίνησε, ὅπως εἶπαμε, μὲ 44 μέλη καὶ σήμερα ἔχει 76, πράγμα ποὺ σημαίνει πὼς ἄρχισε ν' ἀναγνωρίζεται ὁ ρόλος της καὶ ἡ συμβολὴ της γιὰ τὴ διεθνή ἐπικοινωνία, τὴν κατανόηση καὶ τὴ διασφάλιση τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν. Τὰ ἑξοδὰ τῆς καλύπτονται ἀπὸ τὶς εἰσφορὰς τῶν Κρατῶν - Μελῶν, ποὺ γιὰ τὸ καθένα τους καθορίζονται ἀνάλογα μὲ τὸν πληθυσμὸν τους καὶ τὸ ἐτήσιο εἰσόδημά τους.

Σύμφωνα μὲ τὸν προϋπολογισμὸ τοῦ 1949 - 1955 τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸ εἰσφέρει ἡ Ἀμερικὴ μὲ 30.00 κ' ἡ Ρωσία μὲ 13.57 καὶ τὸ μικρότερον ἡ Βολιβία, ἡ Καμπότζη, ὁ Ἰσημερινός, ἡ Αἰτή, ἡ Ὀνδούρα, ἡ Ἰορδανία, ὁ Παναμᾶς, καὶ ἡ Παραγουάη. Ἡ Ἑλλὰς εἰσφέρει 0,19 τὸ χρόνο. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὶς εἰσφορὰς αὐτὲς ἡ Οὐνέσκο ἔχει κάθε χρόνο καὶ εἰδικὴ εἰσφορὰ ἀπὸ τὴν Τεχνικὴ Βοήθεια τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν ἠνωμένων Ἐθνῶν, ποὺ φτάνει τὰ 3.500.000 δολλάρια τὸ χρόνο.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΙΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (*)

Υπό κ. ΓΡ. ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Οι έορτασμοί τῶν έπετηρίδων τῶν μεγάλων γεγονότων τῆς Ἱστορίας ἔχουν—καί πρέπει νά ἔχουν—τὸ νόημα τοῦ παραδειγματισμοῦ ἀπὸ αὐτά. Ὄταν θυμώμαστε τοὺς σταθμούς πού ἐσημάδεψεν ἡ ἐξέλιξις τῆς ζωῆς—σταθμούς προόδου ἢ σταθμούς παρακμῆς—λιγώτερο πρέπει νά τὸ κάνουμε γιὰ νά τιμήσουμε τὰ γεγονότα καί τοὺς ἀνθρώπους πού τὰ ἐδημιούργησαν—ἢ μᾶς λέγει ἡ παράδοσις ἢ ἡ Ἱστορία πὼς τὰ ἐδημιούργησαν—καί περισσότερο γιὰ νά τὰ κρίνουμε καί νά βγάλουμε ἀπὸ αὐτά τὰ καλὰ ἢ κακὰ συμπεράσματα, διδάγματα πρὸς μίμησιν ἢ πρὸς ἀποφυγὴν.

Ὅταν ὁμως ὁ έορτασμός ἀναφέρεται στὴν ἐπέτειον τῆς ιδρύσεως ἐνὸς ζῶντος ἀκόμη ὀργανισμοῦ καί μάλιστα Διεθνoῦς, ὅπως ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἑργασίας, τὸ νόημα—καί τὸ χρέος—γίνεται ἀκόμα πλατύτερο, συνθετώτερο καί δυσκολώτερο. Γιατί τότε, τὰ αἷτια τῆς θεμελιώσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ, οἱ περιστάσεις τῆς δημιουργίας του καί τὰ πρῶτα του ἐπιτεύγματα, πού εἶναι γεγονότα καί συνεπῶς ἔχουν χωριστὴ ὑπόστασι, συμπλέκονται μὲ τὴν καθημερινὴν του ζωὴν, τὴν ἐξέλιξίν του, τὴν δικαιολογίαν τῆς σημερινῆς του ὑπάρξεως, τίς ἀνάγκες πού τώρα ἐξυπηρετεῖ καί τὴν ἀποστολὴν πού ἔχει ἢ πρέπει νά ἔχη εἰς τὸ μέλλον. Ὅλα αὐτὰ ἐπιβάλλουν τὴν κρίσιν, δηλαδὴ τὴν κριτικὴν τοῦ παρελθόντος, τὴν ἀνάλυσιν τοῦ παρόντος καί τὴν ἐπιταγὴν τοῦ μέλλοντος, μὲ ἄλλα λόγια θέτουν τὸ πρόβλημα τῆς βιωσιμότητός του.

Ἡ λέξις εἶναι βαρειά. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐν τούτοις. Ἦχεϊ δυσάρεστα, γιατί συγκρούεται μὲ ἓνα χαρακτηριστικὸν τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ὅπως λέγει ὁ Oswald Spengler : «Ὁ ἀνθρώπος εἶναι παρὰ πολὺ ρηχὸς καί δειλὸς γιὰ νά ἀνεχθῇ τὸ γεγονὸς τῆς θνητότητος κάθε ζωντανοῦ πράγματος. Τὸ τυλίγει σὲ ὠραία χρωματισμένη αἰσιοδοξία προόδου, συσσωρεύει πάνω του τὰ ἄνθη τῆς φιλολογίας καί ἔρπει πίσω ἀπὸ τὸ καταφύγιον τῶν ἰδεωδῶν του, σὲ τρόπον πού νά μὴ βλέπῃ τίποτε. Ἐν τούτοις, κάθε δημιουργία εἶναι ἐκ προοιμίων καταδικασμένη νά φθαρῇ, κάθε πράξις νά περάσῃ στὴ λήθη». Δὲν βλέπουμε τὴν ἐπαλήθευσιν τοῦ ἀφορισμοῦ τοῦ φιλοσόφου τῆς δυτικῆς παρακμῆς σὲ κάθε μας βῆμα;

(*) Ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας τὸ παρὸν μελέτημα δὲν ἐδημοσιεύθη εὐθὺς μετὰ τὸ κείμενον περὶ Δ.Ο.Ε.

Πόσοι δὲν ἐπίστεψαν πὼς εἶναι αἰώνιοι στὴν ἐξουσία, πὼς εἶναι ἀπα-
ραίτητοι καὶ ἀναντικατάστατοι;

Ἄλλὰ καὶ ἓνα ἄλλο αἶτιον, συνυφασμένον ἰδιαίτερα μὲ τοὺς διεθνεῖς
γραφειοκρατικούς ὀργανισμούς, ἀποκρούει τὸ ἄκουσμα τῆς λέξεως βιω-
σιμότης. Οἱ διεθνεῖς Ὅργανισμοί, μόλις δημιουργηθῶν, ἀποτελοῦν σκο-
ποὺς καθ' ἑαυτοὺς, μὲ κυρίαν ἀποστολὴν τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὑπαλ-
λήλων τους. Εἶναι δηλαδὴ κάτι σὰν τὰ διάφορα ἀσφαλιστικά ταμεῖα τῆς
ἐλληνικῆς πραγματικότητος. Μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι οἱ διεθνεῖς Ὅργανι-
σμοί, ἔχοντες γραφειοκρατίαν μορφωμένην καὶ μὲ γενικώτερες φιλοδοξίες,
ὑπηρετοῦν μὲν καὶ τοὺς σκοποὺς διὰ τοὺς ὁποίους ἱδρύθησαν, μέσα ὁμως
εἰς τὸ πλᾶσιον τῆς ἀποφυγῆς μεγάλων συγκρούσεων πού θά ἤμποροῦ-
σαν νὰ τοὺς θέσουν εἰς κίνδυνον. Ἐμβλημα τῶν διεθνῶν Ὅργανισμῶν
εἶναι ἡ γάτα, τὸ σοφὸν αὐτὸ ζῶον πού ξέρει νὰ τὰ σκεπάζῃ ... Μὲ τίς
συνθῆκες αὐτές, κουβέντα νὰ μὴ γίνεται περὶ βιωσιμότητος.

Εἰμαι βέβαιος, ὅτι ἀντιλαμβάνεσθε πὼς ἂν θέλουμε νὰ ἐορτάσουμε
σοβαρὰ τὴν τεσσαρακονταετηρίδα τῆς Διεθνοῦς Ὅργανώσεως Ἑργασίας
πρέπει νὰ ἰδοῦμε καθαρά, ἀπροκάλυπτα καὶ χωρὶς καμμίαν δέσμευσιν
τὰ πράγματα. Σύμφωνα μὲ ὅσα εἶπα παραπάνω, μόνον ἔτσι ἔχει νόημα
καὶ σκοπιμότητα ὁ ἐορτασμός.

Ἡ ἱδρυσις τῆς Διεθνοῦς Ὅργανώσεως Ἑργασίας πρὸ σαράντα
ἐτῶν ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἰδεολογικῆς συνθέσεως ἐνὸς καταρρέον-
τος καπιταλισμοῦ καὶ ἐνὸς παραπαίοντος σοσιαλισμοῦ. *Καὶ ἡ σύνθεσις
ὕπληξεν ἐπιτυχῆς.* Ἀπέναντι τοῦ ἀδιεξόδου, εἰς τὸ ὁποῖον ὠδήγει ἀφ'
ἐνὸς ἡ μυστικοπάθεια τῆς πάλης τῶν τάξεων, τῆς πάλης διὰ τὴν πάλην,
καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ πείσμα τῶν «ἐχόντων», πού, ὅπως συνήθως, οἱ «ἐχόν-
τες», πάντοτε καὶ παντοῦ, εἶναι τυφλοὶ ἔμπρὸς εἰς τὴν πραγματικότη-
τα, ἄβουλοι ἔμπρὸς εἰς τοὺς κινδύνους καὶ ἀνοήτως εὐκολόπιστοι εἰς τὴν
τυφλὴν ὑποταγὴν τῶν κρατούντων εἰς αὐτούς, ὠρῶσθαι *τὸ ὄργανον τῆς
συνεργασίας τῶν τάξεων ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς ἐξουσίας.*

Τὸ τόλμημα ἦτο μέγα. Ἀλλὰ οἱ φλόγες τῆς Ὀκτωβριανῆς Ἑπα-
ναστάσεως καὶ ὁ μηκυμὸς τῶν ταλαιπωρημένων ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ
ψυχικὰ ἐπαναστατημένων ἀπὸ τὴν ἀπογοήτευσιν λαῶν τῆς Εὐρώπης
τὸ καθιστοῦσαν ἀπαραίτητον. Καὶ δὲν εἶναι τυχαῖον, ὅτι, ἐνῶ ἓνας Ἀμε-
ρικανός, κυμαίνόμενος μεταξὺ Οὐτοπίας καὶ Ἀνθρωπισμοῦ, ὁ Γούντροου
Οὐίλσον, ἐνεπνεύσθη τὸ οἰκοδόμημα τῆς Ἐθνικῆς Δικαιοσύνης μεταξὺ τῶν
κρατῶν, ἓνας Εὐρωπαῖος Σοσιαλιστὴς — ὁ Ἀλμπέρ Τόμας — ἔκτισε τὸ
κτίριον τῆς Διεθνοῦς Κοινωνικῆς Δικαιοσύνης μέσα εἰς τὰς Κρατικὰς
Ὁμοιογενείας.

Τὸ πρῶτον, ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ἐναυάγησεν. Ὅσον καὶ ἂν
ἠγωνίσθῃ νὰ τὸ διατηρήσῃ ἡ γραφειοκρατία του, τὸ ἐσάρωσε ἡ καυτὴ
πνοὴ τοῦ πολέμου. Τὸ δεύτερον ἐπέφερε τόσες βαθεῖες μεταβολές, πού
ἴσως ἄλλαξε τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου. Ἡ τὴν ἐμπόδισε νὰ ἀλλάξῃ ...

Τὰ δύο κύρια ἐπιτεύγματά του, πού ὑπῆρξαν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς
συνθέσεως — πού χωρὶς αὐτὴν δὲν ὑπάρχει πρόοδος, οὔτε δημιουργία —
ἦταν ἀπὸ τὴν μία μεριὰ ἡ καθιέρωσις τῆς συνεργασίας τῶν τάξεων

— υποχώρησις τοῦ σοσιαλισμοῦ — καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ἢ ἀναγνώρισιν τοῦ κυριάρχου ρόλου τοῦ Κράτους, ποὺ ἔπαυε νὰ εἶναι τὸ ὠπλισμένο χέρι τοῦ κεφαλαίου — πολλὰς φορές ἀναγκάζοταν ἀπὸ τοὺς ἐργάτες νὰ γίνῃ — καὶ ἀνεγνωρίζετο ὡς ρυθμιστὴς ποὺ κατ' ἀνάγκην τὶς περισσότερες φορές, γιὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν πραγματικὴ ἰσότητα θὰ παρεβίαζε τὴν νομικὴ ἰσότητα καὶ θὰ ἐπροστάτεue τοὺς ἀδυνάτους. Ἀναγκαστικὴ ὑποχώρησις τοῦ καπιταλισμοῦ, ποὺ ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀνοίξε τὶς πόρτες του, ἐντελῶς ἄσχετα ἀπὸ τὸ ἐπακολουθῆσαν σύνδρομον φαινόμενον τῆς τεχνικῆς προόδου, στὴν τεχνοκρατία. Ἐτοίμασε συμβάσεις πολλὰς πρὸς προστασίαν τῶν ἐργαζομένων ἡ Δ.Ο.Ε. πού, χάρις σ' αὐτὴν ἢ μᾶλλον στὶς Κυβερνήσεις ποὺ μετείχαν σ' αὐτὴν καὶ εἶχαν πλέον φωνὴν καὶ δύναμιν, ἐδέχθησαν καὶ οἱ ἐργοδότες. Ἀλλὰ ἡ πρόοδος ποὺ ἔγινε διὰ τῶν συμβάσεων ἀνεφέρετο κυρίως στοὺς μικροὺς λαούς. Εἰς τοὺς μεγάλους ἡ πρόοδος ἔγινε μὲ τὴν ἐξέλιξιν καὶ μὲ τὴν δύναμιν τῶν ἐργαζομένων. Τὸ ὀκτώωρον δὲν ἐπεβλήθη εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν διὰ τῆς Διεθνoῦς συμβάσεως, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε αἱ δύο αὐταὶ χώραι ἐπεκύρωσαν μέχρι καὶ σήμερα, ὅπως τὴν ἐπεκύρωσε ἀπὸ τοὺς πρώτους ἡ Ἑλλάς. Οἱ μικρὲς χώρες ἔπρεπε νὰ προσαρμοσθοῦν γιὰ νὰ μὴ διαταραχθῇ ἡ ἰσορροπία καὶ νὰ μὴ σηκώσουν ποτὲ κεφάλι συναγωνισμοῦ. Καὶ πρόθυμα, ὅπως πάντοτε, τὸ ἔκαμαν. Εὐτυχῶς. Χωρὶς ἀνταλλάγματα. Δυστυχῶς.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ, εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, νὰ ὑπενθυμίσω τί εἶπα εἰς ἓνα λόγον μου εἰς τὴν Συνέλευσιν τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἑργασίας, ὡς Ὑπουργὸς τῆς Ἑργασίας, εἰς τὰς 13 Ἰουνίου 1952.

«Τόσον ἡ Ἑλλάς ὅσον καὶ ὁ Ὑπουργὸς Ἑργασίας ἐκτιμοῦν δεόντως τὸ μέχρι σήμερον συντελεσθὲν ἔργον τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἑργασίας. Ἀλλ' ὅπως πολὺ ὀρθῶς ἐτόνισεν ὁ πρόεδρος Ramadier, ὁ ποταμὸς συνεχίζει τὸν ροὺν του. Καὶ ὁ ποταμὸς εἶναι ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, ἡ ὁποία ἐνίστε πραγματοποιεῖται ἐκτὸς τοῦ Ὁργανισμοῦ ὡμῶν καὶ ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ συντελῇται ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἑργασίας, διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ τὸ πραγματικὸν συμφέρον τῶν λαῶν. Καὶ τοῦτο διότι, ὅταν ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη ὑπερβαίνει τὸ ἀνθρωπιστικὸν στάδιον, καθίσταται, ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεώς της εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον, διεθνῆς. Μία οἰκονομικὴ ἰσορροπία σχηματίζεται εἰς τὰς διαφόρους χώρας σήμερον ὄχι διὰ τῆς ὁμοιομορφίας ἀλλὰ διὰ τοῦ διαφορισμοῦ τῶν ἐθνικῶν οἰκονομιῶν. Ὥρισμένοι πρῶται ὕλαι ποὺ εὐρίσκονται εἰς μίαν χώραν καὶ λείπουν ἀπὸ μίαν ἄλλην, εὐνοοῦν τὴν ἀνάπτυξιν βιομηχανιῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσουν ἀλλοῦ. Οὐδεὶς ποτὲ ἐσκέφθη, ὅτι ὅλαι αἱ βιομηχαναίαι ἔπρεπε νὰ ἐγκαθιδρυθοῦν παντοῦ χωρὶς νὰ ληθοῦν ὑπ' ὅψιν αἱ εἰδικαὶ συνθηκαί. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φορτωθοῦν αἱ οἰκονομίαι μὲ βάρη — τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται μὲν κοινωνικά ἀλλ' εἶναι κατὰ βάθος καθαρῶς οἰκονομικά — βάρη, τὰ ὁποῖα τὰς καταδικάζουν εἰς ἐξόντωσιν πρὸς ὄφελος ἄλλων συναγωνιστριῶν οἰκονομιῶν. *Εἶναι πράγματι ἀπαράδεκτον διὰ τοῦ μέσου τῶν συμβάσεων ἑργασίας νὰ εὐρύνεται καὶ νὰ παγιοποιεῖται μονίμως ἡ ὑπεροχὴ καὶ*

ἡ κυριαρχία τῶν πλουσίων καὶ ὀργανωμένων χωρῶν ἐπὶ τῶν πτωχῶν καὶ ἀνεπαρκῶς ἀνεπτυγμένων. Μία τοιαύτη πολιτική δὲν θὰ προαηγή-
γυλλε τίποτε τὸ καλόν. Ἐπαναλαμβάνω, διὰ νὰ ἀποφύγω πᾶσαν σύγ-
χυσιν, ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀληθές, ὅταν ὑπερβῶμεν τὸ ἀνθρωπιστικὸν στά-
διον, ὅταν ἐφαρμοσθοῦν οἱ «ἐλάχιστοι» κανόνες ἀσφαλείας καὶ εὐημερίας,
ὅταν ἔχη ἐγκαθιδρυθῇ ἓνα ἐπίπεδον ζωῆς τῶν ἐργατῶν ἀνευ τοῦ ὁποίου
οὐδεμία οἰκονομία δύναται νὰ διεκδικήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπάρξεως.
"Ὅταν εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνθρωπιστικὴν φάσιν, ἡ ἐνότης συντελεῖται
διὰ τῆς ὁμοιομορφίας. Ὅταν ἐρχόμεθα εἰς τὴν οἰκονομικὴν φάσιν, ἡ ἐνότης
ἐπιβάλλει τὴν διαφοροποίησιν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μετ' ἐπιμονῆς ἀνε-
πτυξα εἰς τοὺς Βρετανοὺς καὶ Σκανδιναvoὺς συναδέλφους μου εἰς τὸ Συμ-
βούλιον τῆς Εὐρώπης, εἰς τὸ Στρασβοῦργον, πρὸ τριετίας, ὅταν ἔβλεπα
ὅτι ἡ "Ενωσις τῆς Εὐρώπης τοὺς ἐτρόμαζε, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο ὅτι διὰ
τῆς κατ' ἐπιταγὴν ὁμοιομορφίας, ἐντὸς τῶν κόλπων μῖς "Ηνωμένης Εὐ-
ρώπης, θὰ ἐτίθεντο ἐν κινδύνῳ αἱ ὠραῖαι τῶν κοινωνικαὶ πραγματοποιι-
ήσεις. Ἀντιθέτως, πιστεύω, ὅτι διὰ τῆς διαφοροποιήσεως ἐξασφαλίζεται
ἡ πρόοδος, διότι ἡ διαφοροποίησις ἐπιβάλλει τὴν μεγαλυτέραν προσπά-
θειαν, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιβράβευσις θὰ εἶναι ἡ ἀνύψωσις τοῦ βιοτικῆς ἐπι-
πέδου τῶν μαζῶν.

» Ὁ σύγχρονος κόσμος ἀντελήφθη καλῶς τὸ ζήτημα. Ἡ ἔννοια τῆς
παραγωγικότητος, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κυρία βᾶσις τῆς οἰκονομικῆς φιλο-
σοφίας τῶν καιρῶν μας, εἶναι μία ἐκδήλωσις αὐτῆς τῆς τάσεως. Ἀνήκει
τώρα εἰς τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἑργασίας νὰ ἐπιληφθῇ τῆς βαθυτέρας ἐξε-
τάσεως τοῦ θέματος. Ἡ ἔρευνά του ἐπὶ τῶν διαφορῶν τρόπων ἀμοιβῆς
τῆς ἐργασίας ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς ἀποδόσεως ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον βῆμα.
Ἀφοῦ ἐπετεύχθη τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἐξασφαλίσεων ἐπὶ διεθνoὺς κλίμακος
διὰ τῶν συμβάσεων τοῦ Διεθνoὺς Ὁργανισμοῦ Ἑργασίας ἀφ' ἐνὸς καὶ
διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἀφ' ἐτέρου—πρέπει νὰ τὸ ἀναγνωρίσωμεν καὶ νὰ τὸ
διακηρύξωμεν—τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐργατικῆς ὁργανώσεως,
πρέπει τώρα νὰ ἐπιτύχωμεν τὸ μέγιστον δυνατὸν τῆς ἀποδόσεως διὰ νὰ
δυνηθῶμεν καὶ πόλιν νὰ βελτιώσωμεν τὰς βιοτικὰς συνθήκας, ἔχοντες ὑπ'
ὄψιν, ὅτι ἡ ὁδὸς αὐτὴ πρὸς ἓνα καλλίτερον μέλλον τῶν μαζῶν δὲν ἡμπο-
ρεῖ νὰ ἔχη καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχη τέρμα. Διὰ νὰ ἀκολουθήσωμεν σὺτην
τὴν ὁδόν, πρέπει νὰ προβῶμεν *ἐντατικώτερον εἰς τὴν τεχνικὴν ἐκπαί-
δευσιν τῶν ἐργατῶν*. Πρέπει, ἐξ ἄλλου, νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ζητή-
ματα τοῦ κλίματος, τὰ ζητήματα τῆς μορφώσεως τῶν στελεχῶν, τὰ
ζητήματα τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως κάθε χώρας. Δὲν δύναται νὰ ἐφαρ-
μοσθοῦν οἱ αὐτοὶ κανόνες εἰς μίαν χώραν ἰσχυρῶς ἐκβιομηχανισμένην καὶ
εἰς μίαν ἄλλην ἀνεπαρκῶς ἀνεπτυγμένην».

"Ὅλα αὐτὰ εἶναι σήμερα ἀκόμα σωστά. Μὰ εἶναι καὶ ξεπερασμένα.
"Ἄλλα καθήκοντα γιὰ τὴν Διεθνῇ Ὁργάνωσιν Ἑργασίας «κουρταλεῖ ἡ
χρεία». Ὅσον ἀφορᾷ τὸ παρελθόν, ἡ Δ.Ο.Ε. ἔχει ἓνα καὶ μόνον πελώριον
τίτλον τιμῆς. Τὸ ὅτι ἰδρῦθη εἰς τὰ 1919.

Καὶ σήμερα; Σήμερα πολλὰ πράγματα ἔχουν ἀλλάξει. Εἰς τὶς με-
γάλες χώρες, ἐκεῖνες ποὺ ἐπηρεάζουν τοὺς Διεθνεῖς γραφειοκρατικούς Ὀρ-

γανισμούς, διότι πληρώνουν και τὰ ἔξοδά τους, δύο νέα στοιχεῖα κυριαρχοῦν. Πρῶτον, ἡ παλαιὰ ἀντίθεσις τῶν τάξεων, ἡ μάχη μεταξύ τῶν «ἐχόντων» (The haves) καὶ τῶν «μὴ ἐχόντων» (The havesnot) μετεβλήθη εἰς σύγκρουσιν μεταξύ τῶν «ἐχόντων» καὶ τῶν «ἐχόντων περισσότερα» (The havemore). Ὁ ἀνταγωνισμὸς ὑπάρχει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη τέρμα, γιατί τέρμα δὲν ἔχει ἡ καλυτέρευσις τῆς τύχης τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀξερρίζωτο εἶναι στὸν ἄνθρωπο τὸ αἶτημα νὰ ἔχη ὅ,τι καὶ ὁ διπλανός του.

Δεύτερον, ὁ κεφαλαιοκρατισμὸς δὲν ἔχει καμμίαν σήμερα σχέσιν μετὰ τὴν ιδιωτικὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Γι' αὐτὸ καὶ ἐπιζῇ. Δὲν ὑπάρχουν πλέον ἐπιτομικαὶ ἢ οἰκογενειακαὶ μεγάλαι ἐπιχειρήσεις εἰς τὶς μεγάλας χώρες. Τὸ τελευταῖο δείγμα αὐτοῦ τοῦ εἶδους, ἡ ἐπιχείρησις Φόρντ, ἐσυνθηκολόγησε καὶ ἔδωσε στοὺς ἐργάτας, δηλαδὴ στὰ συνδικάτα τους—πού φυσικὰ δὲν εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα—τὶς οἰκογενειακὰς μετοχές της. Καὶ τὰ ἐργατικά συνδικάτα ἔχουν τόσην δύναμιν, ὥστε νὰ ἐπιβάλλουν τὰς ἀπόψεις των εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς ζωῆς. Ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἑργασίας εἶναι διὰ τὰς μεγάλας χώρας περιττή.

Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιο μετὰ τοὺς προλεταρίους, τοὺς πτωχοὺς λαοὺς. *Τὸ πρόβλημα σ' αὐτοὺς μένει τὸ ἴδιο.* Μάλιστα τώρα ὀξύνεται. Γιατὶ τὸ ζήτημα εἶναι ἔντονον, τὸ κέντρισμα ἀπὸ τὴν ἀντιμαχίαν Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς ἢ μᾶλλον καπιταλισμοῦ καὶ κομμουνισμοῦ συγκλονιστικὸ καὶ ἡ σύγκρισις λόγῳ τῆς εὐκολίας τῶν ἐπαφῶν εὐκόλη. Τώρα, ὅλοι οἱ λαοὶ αἰσθάνονται πῶς ἔχουν δικαίωμα νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ νὰ προοδεύουν. Δὲν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὴν μοῖραν τους. Καὶ ἄλλοι μὲν, ὅπως στὴν Ἀφρικὴ, ἡ σημαία τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς προόδου βρίσκεται στὰ χέρια τῶν ἐργατικῶν πρωτοποριῶν. Εἰς τὶς ὑποανάπτυκτες χώρες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας, τὰ παλαιὰ ξεπερασμένα καὶ γερασμένα κάδρα «θέλουν μὰ δὲν βολεῖ» νὰ νοιώσουν τὸ κάλεσμα τοῦ καιροῦ τους.

Νὰ ἡ ἀποστολὴ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἑργασίας σήμερα. Ἡ προσπάθεια βοηθείας τῶν ὑπαναπτύκτων. Ἡ προσπάθεια καθοδηγήσεως ἢ καλύπτερας τῆς δημιουργίας ἡγετικῶν στελεχῶν ἀπὸ τὶς τάξεις ποὺ ἀνεβαίνουν, τὸ ἀποστολικὸ κατέβασμα πρὸς τὶς ἀνερχόμενες μάζες.

Ἄς βάλῃ τὸ αὐτὶ της ἡ Δ.Ο.Ε. στὴ γῆ, ποὺ θὰ τῆς φέρῃ τὸν ὑπόκοφο κρότο μιᾶς ὑπόγειας λαίλαπτος ποὺ ἔρχεται, καὶ ἄς θυμηθῇ, ὅτι γιὰ νὰ ζήσῃ ἡ ἴδια καὶ ὁ κόσμος, πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ 1919 στὰ σημερινὰ πλαίσια. Πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνεται διαρκῶς.

ΟΙ ΞΕΝΩΝΕΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ύπό τοῦ κ. ΦΟΙΒΟΥ ΠΑΠΑΧΡΥΣΑΝΘΟΥ

Ἀντιπροέδρου Ο.Ε.Σ.Ε. καὶ Ο.Ξ.Ν.Ε.

Ἕνας Γερμανὸς διδάσκαλος, ὁ Ριχάρδος Σέρμαν, ξεκίνησε τὸ 1907 μὲ τὴν ἐπιθυμία νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς νέους ποὺ περιηγοῦνται τὴν ὕπαιθρου. Στὴ «Σχολὴ Ἀλτένα» ποὺ ὑπηρετοῦσε τότε, ἐτοποθέτησε μερικὰ στρώματα καὶ ἐδέχετο νέους ἀπὸ ἄλλες κοντινὲς περιοχὲς γιὰ διανυκτέρευση. Σὲ λίγο τοῦ παρεχωρήθη ἕνας χώρος σ' ἕνα πανδοχεῖο τοῦ Γκόμπρεχτ, ἀλλὰ γρήγορα καὶ ὁ χώρος αὐτὸς δὲν ἦτο ἐπαρκής. Τότε μετέφερε τὰ ἀχυρένια στρώματα τοῦ πρωτογόνου ξενώνου του στὴν αἶθουσα τοῦ σχολείου του καὶ τὴν ὠνόμασε «Γερμανικὸς Ξενὼν Νεότητος».

Ὅταν ὁ ἀγνὸς αὐτὸς φυσιολάτρης ἐπήγαινε μὲ ὁμάδες νέων σὲ ἄλλους τόπους τῆς Γερμανίας, διεπίστωνε τὴν ἔλλειψη φθινῶν καταλυμάτων γιὰ τοὺς μαθητὰς του. Ἔτσι τὸ 1909 ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ μεριμνήσῃ γιὰ τὴν ἴδρυση ἐνὸς δικτύου ξενῶνων σ' ὅλη τὴ Γερμανία.

Ἐπολέμησε μερικὰ χρόνια μέχρις ὅτου ἐπιβλήθῃ ἡ ἰδέα τῆς ὁργάνωσης, ἀλλὰ τελικὰ ἐπεκράτησε καὶ ἄρχισε ραγδαία ἡ διασκευὴ πύργων καὶ δημοσίων ἢ δημοτικῶν κτισμάτων, σὲ ξενῶνες Νεότητος.

Τὸ 1933 εἶχαν δημιουργηθῇ 636 οἰκήματα. Σήμερα ὑπάρχουν 720 ξενῶνες στὴ Γερμανία.

Παράλληλα ὁ Ριχάρδος Σέρμαν ἐφρόντισε γιὰ τὴν δημιουργία ξενῶνων στὶς ἄλλες χώρες.

Σήμερα οἱ Ξενῶνες Νεότητος εἶναι μιὰ διεθνὴς ὁργάνωσις, τὴν ὁποίαν ἀποτελοῦν 35 χώρες μέλη καὶ ἐδρεύει εἰς τὴν Κοπεγχάγην. Ἡ Ἑλλάς εἶναι τακτικὸν μέλος τῆς διεθνούς ὁργανώσεως (International Youth Hostel Federation) καὶ ἐκπροσωπεῖται στὴν χώραν μας ἀπὸ τὴν Ὁμοσπονδίαν Ἑκδρομικῶν Σωματείων — Ὁργάνωσις Ξενῶνων Νεότητος Ἑλλάδος.

Ὁ σκοπὸς τῆς διεθνούς αὐτῆς ὁργάνωσεως εἶναι νὰ παρέξῃ τὴν δυνατότητα σὲ νέους καὶ νέες ὅλου τοῦ κόσμου, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, χρώματος, ἐθνικότητος καὶ κοινωνικῆς τάξεως, ἰδίως ὅμως στὴν σπουδάζουσα νεολαία, νὰ περιηγηθοῦν ἄλλες χώρες, νὰ γνωρίσουν ἄλλους ἀνθρώπους καὶ νὰ ἔλθουν σ' ἐπαφὴ μαζί τους γιὰ μιὰ ἀμοιβαία ὠφέλεια, νὰ ἐπισκεφθοῦν τοὺς ἀρχαιολογικοὺς καὶ ἱστορικοὺς χώρους, τὰ ἀξιοθέατα, τὴν ζωὴν τους καὶ τὸν πολιτισμὸν τους.

Προϋπόθεση γιὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν διεθνῶν ξενῶνων εἶναι ἡ κατοχὴ μιᾶς κάρτας μέλους, ἡ ὁποία ἐκδίδεται στὴ χώρα τῆς κατοικίας τοῦ νέου, μπορεῖ ὅμως νὰ ἐκδοθῇ καὶ σὲ ὅλες τὶς ἄλλες χώρες μέλη τῆς διεθνούς ὁργανώσεως.

Ἡ κάρτα αὐτὴ ποὺ ἐκδίδεται σὲ νέους καὶ νέες μέχρι 25 ἐτῶν ἢ καὶ μεγαλύτερους ὑπὸ ὠρισμένης προϋποθέσεως, δίνει τὴν δυνατότητα διαμονῆς καὶ διανυκτερεύσεως στοὺς ἀπανταχοῦ ξενῶνες.

Οἱ ξενῶνες δὲν εἶναι ξενοδοχεῖα ποὺ παρέχουν ὅλες τὶς ἀνέσεις διαμονῆς. Εἶναι ἀπλᾶ, καθαρὰ, αὐτοσυντήρητα, ἀλλὰ φιλόξενα κτίσματα ποὺ προσφέρουν ἓνα κρεβάτι, συνήθως διώροφο, κοινόχρηστους χώρους καὶ τὰ μέσα καθαριότητος. Παρέχουν κουζίνα γιὰ ἀτομικὸν ἢ ὁμαδικὸν μαγεῖρεμα, σὲ μερικοὺς ὅμως ξενῶνες διατίθεται εὐθηνό, ἀλλὰ ὑγιεινὸ φαγητό.

Τὰ θαυμάσια αὐτὰ καταφύγια τῆς διεθνοῦς νεότητος διευθύνονται ἀπὸ ἓνα ἢ ἓνα ζεῦγος ἐπιμελητῶν, οἱ ὅποιοι σὲ ὅλο τὸν κόσμον ὀνομάζονται «πατέρας» καὶ «μητέρας», διότι μὲ τέτοια στοργὴ καὶ ἀγάπη πρέπει νὰ βοηθοῦν καὶ περιποιοῦνται τοὺς νέους.

Οἱ ξενῶνες δὲν εἶναι ἐπιχειρήσεις καὶ δὲν ἀποδλέπουν σὲ κέρδη. Ὅλοι οἱ ἐργαζόμενοι στὴν ὀργάνωση προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας τους ἄνευ ἀμοιβῆς ἢ ἄλλου κέρδους γι' αὐτὸ καὶ τὰ μέλη τῶν ξενῶνων πρέπει μόνον τοὺς νὰ καθαρίζουν τὰ δωμάτια, νὰ στρώνουν τὰ κρεβάτια τοὺς, διότι ἄλλοιῶς θὰ ἐδημιουργοῦντο δαπάνες οἱ ὁποῖες θὰ ἐπεβάρυναν τὰ ἔξοδα διαμονῆς καὶ τὸ ὅλο ἔργο τῆς ἀφιλοκερδοῦς αὐτῆς ὀργανώσεως.

Ἡ Ὅμοσπονδία Ἑκδρομικῶν Σωματείων ἴδρυσε μέχρι σήμερον τοὺς ἐξῆς ξενῶνες :

ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ—ΞΕΝΩΝΕΣ (Τουριστικά—ὀρειβατικά)

1. Ὅρεινὸς ξενὼν Κουρὶ Θεσ)νίκης (Ὅμιλου Φυσιολατρῶν Θεσ)νίκης)
2. Καταφύγιον Κόζιακα Θεσσαλίας (Ἑκδρ. Μορφ. Ὅμιλου Τρικάλων)
3. Ξενὼν Ὀσίου Ἱεροθέου Μεγάρων (Ὅμιλου Φυσιολατρῶν Ἀθηνῶν)
4. Καταφύγιον Γκιώνας (Πεζοπορικοῦ Ὅμιλου Ἀθηνῶν)
5. Ὅρεινὸς ξενὼν Καλλιδρόμου (Ὅμιλου Φίλων Ὑπαίθρου Λαμίας)
6. Καταφύγιον Παΐκου (Βυζαντινοῦ Ἀθλητικοῦ Ὅμιλου Θεσ)νίκης)
(ὑπὸ κατασκευῇν)
7. Καταφύγιον Ὁχης (Ο.Ε.Σ.Ε. — Ἰδρύματος Ν. Γιοκαλᾶ)
(ὑπὸ κατασκευῇν)

ΘΕΡΙΝΑΙ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

1. Μόνιμος θερινὴ κατασκήνωσις Ἀγίου Ἀνδρέου Ἀττικῆς
(Φυσιολ. Ὅρειβατικοῦ Συνδέσμου)
2. » » » Μάτι Ἀττικῆς
(Ἑνώσεως Ὅρειβατῶν-Φυσιολατρῶν)
3. » » » Μάτι Ἀττικῆς
(Φυσιολατρ. Συνδέσμου ὁ «Πάν»)
4. » » » Ν. Ἐπιδατῶν Θεσ)νίκης
(Φυσιολατρικοῦ Ὅμιλου Θεσ)νίκης)

5. Μόνιμος θερινή κατασκήνωσις Ἀγίας Τριάδος Θεσ)νίκης
(Ὁμίλου Φυσιολατρῶν Θεσ)νίκης)

ΞΕΝΩΝΕΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

1. Ξενῶν νεότητος Ἀθηνῶν, κλινῶν 60 (Ἱπποκράτους, ἀριθ. 46. Τηλ. 620 902)
2. » » Δελφῶν, » 20 (Μεταξᾶ, ἀρ. 17)
3. » » Θεσ)νίκης, » 54 (Τάκη Οἰκονομίδη, ἀρ. 4)
4. » » Κερκύρας, » 42 (Ἁγ. Ἰωάννης—οἰκία Κοσκινᾶ)
5. » » Ρόδου, » 24 (Ξενῶν Δήμου Ροδιῶν)

Εἰς τοὺς ξενῶνες αὐτοὺς τὰ διανυκτέρευτρα ἔχουν ὀρισθῇ σὲ δρχ.
12. Πληροφορίαι δίδονται εἰς τὰ τηλέφωνα ποὺ σημειώνονται σὲ κάθε ξενῶνα.

Ὁ θεσμός τῶν ξενῶνων στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἐκτάκτως ἐξυπηρετικός, διότι δίνει τὴν δυνατότητα νὰ τὴν ἐπισκέπτονται νέοι ἄλλοδαποὶ ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον οἱ ὅποιοι δὲν διαθέτουν περισσότερα οἰκονομικὰ μέσα, πλὴν ὅμως εἶναι οἱ καλλίτεροι ποιοτικῶς τουρίσται διότι ἔρχονται μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ νέου ποὺ ἀπεφοίτησε ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ ἔχει κλείσει μέσα του τὴν ἱστορία καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλλάδος καὶ γίνεται «διαπρύσιος κήρυξ» τῆς ὁμορφίᾳς τῆς χώρας μας.

Ὁ θεσμός ὅμως τῶν ξενῶνων γίνεται μὲ τὴν συνεχῆ συμπλήρωση τοῦ δικτύου τῶν ἐξαιρετικὰ χρήσιμος καὶ γιὰ τὴν ἑλληνικὴ νεολαία, ποὺ μπορεῖ μὲ τὴν ἐξασφάλιση αὐτῆς τῆς διαμονῆς καὶ ὕπνου νὰ ταξιδεύσῃ καὶ νὰ μείνῃ σὲ πολλὰ τουριστικοῦ καὶ ἀρχαιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος μέρη στὴν Ἑλλάδα, μὲ ἐλάχιστα χρήματα.

Βεβαίως οἱ νέοι μας ἔχουν τὸ δικαίωμα, χρησιμοποιοῦντες τὴν κάρτα τῆς ὁργανώσεως, νὰ μένουν στοὺς ξενῶνες ὅλου τοῦ κόσμου μὲ ἀντίστοιχα ἢ καὶ εὐθηνότερα διανυκτέρευτρα.

Τὰ γραφεῖα τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐκδρομικῶν Σωματείων — Ξενῶνες Νεότητος Ἑλλάδος, ὁδὸς Δραγατσανίου 4, τηλέφωνον 34-107, εἶναι πρόθυμα νὰ σᾶς δώσουν κάθε σχετικὴ πληροφορία.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΩΓΗ

«*Ἡ* Εὐρωπαϊκὴ Ἠπειρος ἵσταται τὴν στιγμήν αὐτὴν εἰς τὸ κρίσιμον σταυροδρόμι τῆς ἱστορίας της· ἢ θὰ σώσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας καὶ τὸν Ἀντικὸν πολιτισμόν μας ἢ θὰ χαθῶμεν, ὅπως μᾶς ἀξίζει, ἀπὸ ἀδυναμίαν ἐπαρκοῦς κατανοήσεως τῶν πραγμάτων καὶ ἀπὸ ἔλλειψιν πίστεως πρὸς τὰ μεγάλα ἐκεῖνα Ἰδανικὰ τὰ κοινὰ δι' ὅλους τοὺς Ἀνθρώπους».

Η ΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ἡ Κίνησις διὰ τὴν Εὐρώπην εἶναι ὀργάνωσις ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς τὴν στενὴν συνεργασίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν διὰ νὰ καταστήθῃ δυνατὴ ἡ ἐνιαία προβολὴ καὶ ὑποστήριξις τῶν συμφερόντων τῆς Εὐρώπης.

Ἡ ὀργάνωσις αὕτη ἰδρύθη ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον καὶ ὀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν Winston Churchill, Koudenhove — Kalgery, P. H. Spaak, Robert Schuman καὶ ἄλλων ἐπιφανῶν Εὐρωπαίων. Ἡ Κίνησις διὰ τὴν Εὐρώπην δὲν ἔχει καμμίαν ἀπολύτως ἐξουσίαν, αἱ ἀπόψεις ὁμῶς αὐτῆς ἐπηρεάζουν σοβαρῶς τὰς κυβερνήσεις τῶν ἐλευθέρων Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν διὰ τοῦ κύρους τὸ ὁποῖον ἀπέκτησε καὶ τῶν προσωπικοτήτων αἱ ὁποῖαι μετέχουν αὐτῆς.

Εἰς τὰς ὑποδείξεις τῆς ὀφείλεται ἡ σύστασις τοῦ ἐν Στρασβούργῳ ἐδρεύοντος Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ ἐκ τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἑξ Δυτικῶν Χωρῶν Ἐπιτροπὴ, ἡ ὀργάνωσις τῆς στρατιωτικῆς Ἀμύνης τῆς Εὐρώπης, τὸ Συμβούλιον Οἰκονομικῆς Συνεργασίας τῶν Εὐρωπαϊκῶν Χωρῶν, ἡ Ἑνωσις Εὐρωπαϊκῶν Πληρωμῶν καὶ ἡ Κοινοπραξία "Ἀνθρακός - Χάλυβος. Ἀκόμη δὲ καὶ ἡ διαγραφομένη προσπάθεια διὰ τὴν δημιουργίαν κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς, ὥς καὶ ἡ ἀπὸ κοινοῦ ἐκμετάλλευσις τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας δι' εἰρηνικοῦς σκοποὺς.

Ἡ Κίνησις διὰ τὴν Εὐρώπην δὲν ἀποβλέπει εἰς τὴν στρατιωτικὴν συμμαχίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, δὲν στρέφεται ἐναντίον κανενὸς καὶ δὲν ἔχει ὥς σκοπὸν τὴν ἐπιβολὴν ὠρισμένων ἀπόψεων καὶ συμφερόντων. Ἀποβλέπει εἰς τὴν διατήρησιν τῆς διεθνούς ἐπιρροῆς τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν διασφάλισιν τῶν συμφερόντων τῆς, διότι κατέστη φανερὸν ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν δύναται πλέον νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὑπὸ τὸ σημερινόν της σχῆμα τὰ μεγάλα πολιτικά, οἰκονομικά καὶ κοινωνικά προβλήματα ποὺ μᾶς ὠδήγησαν εἰς τοὺς δύο τελευταίους πολέμους.

Τὸ καπιταλιστικὸν σύστημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον διεπόμεθα ἀκόμη, κατάρθωσε νὰ συγχρονισθῇ περισσότερον μὲ τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς ἀνάγκας εἰς τὰς Η.Π. τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκεῖ ἡ ἄθρόα παραγωγὴ μὲ εὐθηνὸν κόστος κατέστησε τὴν βιομηχανίαν ἓνα ὄργανον ὑψώσεως τοῦ βιοτικῆς ἐπίπεδου καὶ ὁ τρόπος τῆς διαθέσεως τῶν κερδῶν τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων συνετέλεσεν εἰς τὴν ὀρθοτέραν κατανομὴν τοῦ πλοῦτου. Ἡ τοιαύτη πρόοδος ὀφείλεται εἰς τὰ ἄφθονα μέσα τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ ἡ εὐρεῖα ἀγορὰ τῶν Η.Π.Α., ὁμοίαν τῆς ὁποίας κανένα εὐρωπαϊκὸν κράτος δὲν δύναται νὰ ἀποκτήσῃ μόνον του.

Ἐὰν ὁλοκληρωθῇ ἡ προσπάθεια τὴν ὁποίαν ἤδη καταβάλλουν ἡ Ρωσία καὶ ἡ Κίνα — ὑπὸ ἄλλο οἰκονομικοκοινωνικὸν καθεστῶς — τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν πληθυσμῶν των θὰ ὑπερβῇ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν μᾶλλον προηγμένων λαῶν, καὶ τότε ἡ Εὐρώπη, ἐὰν δὲν αὐξήσῃ ἐγκαίρως τὴν οἰκονομικὴν τῆς ἐπιφάνειαν, θὰ περιπέσῃ μεταξὺ τῶν ὑπανεπτυγμένων χωρῶν τοῦ κόσμου.

Πρὸ τῶν δύο πολέμων, πρὸ τεσσαράκοντα δηλαδὴ ἐτῶν, μικρὸν μόνον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς εἶχε πολιτικὴν ὠριμότητα. Σήμερον ἔνα μεγάλο μέρος τῶν δύο καὶ ἡμισυ δισεκατομμυρίων ἀνθρώπων, ποὺ ζοῦν

ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἤρχισε νὰ ἀποκτᾷ πολιτικὴν συνείδησιν καὶ ὀργανώνεται εἰς ἰσχυρὰς ἐθνικὰς μονάδας ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι προβάλλουν τὰ δικαιώματά των ὡς ἐνιαῖα δύνამεις.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, πῶς εἶναι δυνατόν τὰ μεμονωμένα Εὐρωπαϊκὰ κράτη — τὰ ὁποῖα δὲν ἀντιπροσωπεύουν παρὰ ἀπόψεις καὶ συμφέροντα μερικῶν δεκάδων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων — νὰ διατηρήσουν ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη οἰανδήποτε διεθνὴ ἐπιρροήν; Ἀντιθέτως μία Ἑνωμένη Εὐρώπη, ἡ ὁποία θὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὰς ἀπόψεις καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἑνὸς πέμπτου, τοῦ μᾶλλον προηγμένου, πληθυσμοῦ τοῦ κόσμου δύναται ὄχι μόνον νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν διεθνὴ τῆς ἀκτινοβολίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ μὲ τὰς ὁποίας θέλομεν νὰ ζήσωμεν ὡς ἐλεύθεροι ἄνθρωποι. Διὰ νὰ διατηρήσουν λοιπὸν τὴν θέσιν των τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ συγκεντρώσουν τὰς κατατετμημένας δυνάμεις των, στενῶς συνεργαζόμενα, ἄλλως ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἀπορροφηθοῦν ἀπὸ ἄλλας ἰσχυροτέρας ἐθνικὰς μονάδας.

Αἱ χώραι τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, μολονότι ἐσυνειδητοποίησαν τὴν ἀνάγκην αὐτήν, ἠναγκάσθησαν νὰ στρέψουν ἐξ ὁλοκλήρου τὰς προσπάθειάς των πρὸς τοὺς ἐξοπλισμούς καὶ τὰς στρατιωτικὰς συμφωνίας, διὰ νὰ ἀναχαιτίσουν τὴν ἐξαπλωτικὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἤσκησεν ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον ἡ Σοβιετικὴ Ρωσία. Οὕτω δὲ ἡ συνεργασία των ἔλαβε τὸν χαρακτήρα στρατιωτικοῦ συνασπισμοῦ εἰς βάρος ἄλλων γενικωτέρων ἐπιδιώξεων των. Ἐξ ἄλλου ἡ διὰ τριούτων μέσων ἐπιτυχῆς ἀντιμετώπισις τοῦ ἀμέσου κομμουνιστικοῦ κινδύνου ἐδημιούργησε τὴν ἐντύπωσιν εἰς πολλὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ὅτι χάρις εἰς τὴν ἰσχὺν τῶν ἐξοπλισμῶν των ἠδύναντο ὄχι μόνον νὰ ἐπικρατήσουν, ἀλλὰ καὶ νὰ διατηρήσουν ὠρισμένα προνόμια μὲ ἀπρηχαιωμένας μεθόδους. Ἡ τοιαύτη κατὰστάσις ἐδημιούργησε δυσπιστίαν, ἐχθρότητα καὶ κοινωνικὰς ἀνωμαλίας, αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν δυσμενῶς πᾶσαν προσπάθειαν εἰλικρινοῦς συνεργασίας καὶ ἀναπτύξεως ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν...

Πρέπει ἐπίσης νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Εὐρώπης, ἐκτὸς τῆς τοιαύτης δυσμενοῦς ἀτμοσφαίρας ἐντὸς τῆς ὁποίας ἀναπτύσσεται, προσκόπτει καὶ εἰς τὰς πρὸ αἰῶνων ἱστορικὰς μας παραδόσεις, εἰς ἀναμνήσεις συνδεομένας μὲ τοὺς αἱματηροὺς ἀγῶνας, κατόπιν τῶν ὁποίων διεμορφώθησαν αἱ ἐθνικαὶ ὁμάδες ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀποτελεῖται ἡ Εὐρώπη, εἰς ἀπὸ μακροῦ κτηθέντα κυριαρχικὰ δικαιώματα καὶ εἰς ὠρισμένα συμφέροντα ποὺ ἐξασφαλίζουν εἰς πολλοὺς προνόμια καὶ εὐζωίαν.

Ἡ ἔνωσις τῆς Εὐρώπης θὰ εἶναι συνεπῶς μακρὰς πνοῆς προσπάθεια. Θὰ πραγματοποιηθῇ ὁμως, διότι κατέστη κοινὴ συνείδησις ἡ ἀνάγκη ποὺ τὴν ἐπιβάλλει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Τμήματος τῆς
«Κινήσεως ὑπὲρ τῆς Ἑνωμένης Εὐρώ-
πης», τ. Ὑπουργὸς καὶ Πρεσβευτῆς

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Τὴν 5ην Μαρτίου 1949, οἱ ἐν Λονδίῳ συνελθόντες ἀντιπρόσωποι δέκα εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, ἵδρυσαν τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης, θέσαντες τὰς ὑπογραφὰς των κάτω ἀπὸ τὸ Καταστατικόν του. Τὸ μοναδικὸν ἀντίτυπον αὐτοῦ εὐρίσκεται κατατεθειμένον εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου.

Τὸ Καταστατικὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς 3ης Αὐγούστου 1949, εὐθὺς μετὰ τὴν κατάθεσιν ἐπὶ τὰ πράξεων ἐπικυρώσεως. Βάσει αὐτοῦ ἐγένετο, ἐν συνεχείᾳ, ἡ καθίδρυσις τῶν δύο πολιτικῶν ὀργάνων τοῦ Συμβουλίου, ἥτοι τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου τοῦ Συμβουλίου, τῆς Γενικῆς Γραμματείας.

Τὴν 8ην Αὐγούστου 1949, οἱ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοὶ τῶν δέκα κρατῶν πού ὑπέγραψαν τὸ Καταστατικὸν συνήλθον εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Δημαρχείου τοῦ Στρασβούργου εἰς τὴν πρώτην συνεδριάσιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὑπουργῶν. Ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Τουρκία ἀπεδέχθησαν ἀμέσως πρόσκλησίν των, ὅπως μετάσχουν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Οὕτω οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν δύο τούτων χωρῶν ἔλαβον ἐπίσης, ἀπὸ τῆς ἐπομένης, μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, τὴν 10ην Αὐγούστου 1949, ὁ κ. Ἐδουάρδος Ἑρριώ, προσωρινὸς Πρόεδρος, ἐκήρυξε πανηγυρικῶς τὴν ἑναρξιν τῆς ἰδρυτικῆς συνεδριάσεως τῆς πρώτης συνόδου τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως. Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν οἱ ἀντιπρόσωποι δέκα εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν εὐρίσκοντο συγκεντρωμένοι εἰς μίαν δημοκρατικὴν καὶ κοινοβουλευτικὴν συνέλευσιν.

Τὸ Καταστατικὸν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης

Τὸ Καταστατικὸν ἀποτελεῖ τὸν θεμελιώδη νόμον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ὅριζει τοὺς σκοποὺς τοῦ Συμβουλίου καὶ ρυθμίζει τὰς προϋποθέσεις τῆς εἰσδοχῆς νέων μελῶν. Ὑποδεικνύει τὰ διάφορα ὅργανα τοῦ Συμβουλίου καὶ καθορίζει τὰς ἀρμοδιότητάς των.

Σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης

Εἰς τὸ 1ον ἄρθρον τὸ Καταστατικὸν διακηρύσσει ὅτι «σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εἶναι ἡ πραγματοποιήσις μιᾶς στενωτέρας ἐνώσεως μετὰξὺ τῶν μελῶν του, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς διαφυλάξεως καὶ προαγωγῆς

γής τών ιδεωδών καί τών άρχών που άποτελούν κοινήν κληρονομίαν των, ώς καί ή ύποδοήθησις τής οίκονομικής καί κοινωνικής προόδου των».

Ή πραγματοποίησις του ώς άνω σκοπού επιδιώκεται δια τής έξε-
τάσεως, μέσω τών διαφόρων όργάνων του Συμβουλίου, ζητημάτων κοινού
ένδιαφέροντος, δια τής συνολογήσεως συμφώνων, δια τής άποδοχής καί
ανάπτύξεως κοινής δράσεως επί του οίκονομικού, κοινωνικού, πολιτιστι-
κού, έπιστημονικού, νομικού καί διοικητικού πεδίου, ώς επίσης
καί δια τής προστασίας καί ανάπτυξεως τών ανθρώπινων δικαιωμάτων
καί τών θεμελιωδών έλευθεριών.

Ή ύπαρξις, έν τούτοις, αύτής τής Ένώσεως δέν πρέπει ν' άποβαίνει
εις δάρος τής συμβολής τών Κρατών - Μελών της εις τό έργον του Όρ-
γανισμού Ένωμένων Έθνών καί τών άλλων διεθνών όργανισμών καί έ-
νώσεων, τών όποίων άποτελούν επίσης μέλη.

Ή παράγραφος δ' του Άρθρ. 1 όρίζει, έξ άλλου, ότι «τά ζητή-
ματα έθνικής άμύνης δέν άνήκουν εις τήν άρμοδιότητα του Συμβουλίου
της Εύρώπης».

Τά Κράτη — Μέλη

Τά πρώτα κράτη που υπέγραψαν τό Καταστατικόν του Συμβουλίου
της Εύρώπης ήσαν δέκα τόν αριθμόν : Τό Βέλγιον, ή Δανία, ή Γαλλία,
ή Ίρλανδία, ή Ίταλία, τό Λουξεμβούργον, ή Όλλανδία, ή Νορβηγία,
ή Σουηδία, καί τό Ένωμένον Βασίλειον. Κατά τήν πρώτην σύνοδόν της,
τόν Αύγουστον του 1949, ή Έπιτροπή τών Υπουργών προσεκάλεσε τήν
Τουρκίαν, τήν Ελλάδα καί τήν Ίσλανδίαν όπως μετάσχουν καί αύται του
Συμβουλίου. Πράγματι, οι αντιπρόσωποι τής Ελλάδος καί Τουρκίας
έλαβον μέρος εις τήν πρώτην σύνοδον τής Έπιτροπής τών Υπουργών
καί τής Συμβουλευτικής Συνελεύσεως. Ή Ίσλανδία, όμως, έγένετο μέλος
του Συμβουλίου της Εύρώπης μόλις τήν 7ην Μαρτίου 1950, διότι δέν κα-
τέστη δυνατόν νά δοθή ένωρίτερον ή συγκατάθεσις τής Ίσλανδικής Βου-
λης. Τήν 30ην Μαρτίου 1950, ή Όμοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμα-
νίας καί τό Σάαρ προσεκληθήσαν όπως μετάσχουν εις τās εργασίας
του Συμβουλίου της Εύρώπης, υπό τήν ιδιότητα τών Μελών - Έταίρων.

Κατόπιν όμως παρακλήσεως τής Όμοσπονδιακής δημοκρατίας της
Γερμανίας όπως γίνη δεκτή εις τό Συμβούλιον ώς τακτικόν μέλος με
πλήρη δικαιώματα, ή Έπιτροπή τών Υπουργών, αφού έζήτησε προηγου-
μένως τήν γνώμην τής Μονίμου Έπιτροπής της Συμβουλευτικής Συνε-
λεύσεως, απέδεχθη κατά τήν όγδόην σύνοδον, τόν Μάϊον του 1951, τήν
σχετικήν αίτησιν.

Τό Σάαρ - μοναδικόν Μέλος - Έταίρος - μετέχει μέν τών συσκέ-
ψεων της Συμβουλευτικής Συνελεύσεως, άλλα δέν άποτελεί μέλος της
Έπιτροπής τών Υπουργών. Είναι, έν τούτοις, δυνατόν νά προσκαληται
όπως άποστέλλη παρατηρητήν εις τās συνεδριάσεις αύτης.

Ή είσοχή νέων Μελών ρυθμίζεται εις τό ΙΙ Κεφάλαιον του Κατα-
στατικού : «Πάν μέλος του Συμβουλίου της Εύρώπης αναγνωρίζει τήν
άρχήν της πρωταρχικότητος του Δικαίου, ώς καί τήν άρχήν δυνάμει της

Ό Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου της Α.Β.Σ.
κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

συγκριθῇ πρὸς ἓν κοινοβούλιον, ἐν τῇ πραγματικῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου τούτου. Αὐτῇ, ἐν τούτοις, εἶναι πού προσδίδει εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης τὸν μοναδικὸν χαρακτήρα του. Διότι ἀποτελεῖ τὴν ἑκφρασιν τῆς πρώτης προσπάθειας ἡ ὁποία κατεβλήθη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν διεθνoῦς συνεργασίας ἐπὶ ἐπιπέδου ἄλλου ἢ τοῦ κυβερνητικοῦ. Ἐπὶ πλέον, τὸ κύρος τῶν μελῶν της καὶ ἡ εὐρεῖα δημοσιότης πού περιβάλλει τὰς συζητήσεις της ὀπλίζουν τὴν Συμβουλευτικὴν Συνέλευσιν μὲ ἐπιρροὴν πολὺ μεγαλυτέραν ἀπὸ ἐκείνην πού ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἀρυομένη ἀπὸ τὰς καταστατικὰς ἐξουσίας της.

Σύνθεσις αὐτῆς

Τῆς Συνελεύσεως μετέχουν ἑκατὸν εἴκοσι πέντε ἀντιπρόσωποι, ἀνήκοντες εἰς δεκαπέντε κράτη. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων ἐκάστης χώρας καθορίζεται ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Κρατῶν - Μελῶν. Τὰ μεγαλύτερα Κράτη ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ 18 ἐδρῶν (Γαλλία, Ἡνωμένον Βασίλειον, Ἰταλία, Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας), ἐνῶ τὰ μικρότερα ἐπὶ 3 ἐδρῶν (Σάαρ, Λουξεμβούργον, Ἰσλανδία). Οἱ ἀντιπρόσωποι ὀρίζονται ἀπὸ τὰ ἐθνικὰ κοινοβούλια ἢ (δυνάμει τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ ἢ ὁποία ἐγένετο δεκτὴ τὸν Μάιον τοῦ 1951) συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ καθορισθεῖσαν διαδικασίαν.

Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Συνέλευσιν οἱ ἀντιπρόσωποι ὁμιλοῦν καὶ ψηφίζουν ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ καὶ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, συμφώνως πρὸς τὴν συνειδησιν καὶ τὰς πεποιθήσεις των, λαμβάνεται ἐν τούτοις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν διορισμὸν των, ἡ κομματικὴ των προέλευσις, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀντιπροσωπεῖα ἐκάστης χώρας ν' ἀντανακλᾷ τὴν σύνθεσιν τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων τοῦ ἰδίου αὐτῆς Κοινοβουλίου. Οὐδεμία διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαιτεῖ ὅπως οἱ ἀντιπρόσωποι ἔχουν τὴν ιδιότητα τοῦ βουλευτοῦ. Ἐν τούτοις, σχεδὸν πάντοτε, αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὴν πράξιν. Ἐκαστος ἀντιπρόσωπος ὀρίζεται μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ λαμβάνῃ τὸν λόγον καὶ νὰ ψηφίξῃ ἀντὶ τοῦ πρώτου.

Συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικόν, ἡ Συνέλευσις συνέρχεται ἅπαξ τοῦ ἔτους εἰς τακτικὴν σύνοδον, ἡ διάρκεια τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ἓνα μῆνα.

Ἐπιτροπαὶ

Ἡ σπουδαιότερα Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως εἶναι ἡ Μόνιμος Ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία ἰδρύθη εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην Σύνοδον τῆς Συνελεύσεως (Σεπτέμβριος 1949). Αὕτη συνέρχεται τετράκις τοῦ ἔτους, ἡ ὁσάκις ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ἤθελε κρίνει τοῦτο χρήσιμον. Ἡ Μόνιμος Ἐπιτροπὴ ἀντιπροσωπεύει τὴν Συνέλευσιν, ὅταν αὕτη δὲν εὕρισκεται ἐν συνόδῳ.

ΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Υπό τοῦ Καθηγητοῦ κ. ΣΩΤ. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗ

Μολονότι ὅλοι οἱ Διεθνεῖς Ὅργανισμοὶ περιλαμβάνουν ὡς μέλη, κατὰ κύριον λόγον, τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ἀσχολοῦνται μὲ αὐτάς, μολονότι τινὲς αὐτῶν ἐδρεύουν εἰς τὴν Εὐρώπην (UNESCO, Διεθνὴς Ὁργάνωσις Ἑργασίας, Παγκόσμιος Ὁργάνωσις Ὑγείας, Ὁργανισμὸς Διατροφῆς καὶ Γεωργίας κλπ.) ἢ ἔχουν περιφερειακά ὄργανα εἰς αὐτὴν (Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ΟΗΕ διὰ τὴν Εὐρώπην), ἐν τούτοις ἐθεωρήθη σκόπιμον νὰ συσταθοῦν εἰδικοί διακυβερνητικοὶ Ὁργανισμοὶ καθαρῶς Εὐρωπαϊκῆς συνθέσεως πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν εἰδικῶν προβλημάτων τῆς περιοχῆς.

Κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς Διεθνεῖς Ὁργανισμούς, οἱ ὁποῖοι συγκεντρώνουν ὅλα τὰ Κράτη ἀνεξαρτήτως πολιτειακοῦ καθεστώτος καὶ ἰδεολογικῶν κατευθύνσεων, εἰς τοὺς ὁποίους συνεπῶς ἡ Εὐρώπη μετέχει καὶ διὰ τῶν Δυτικῶν καὶ διὰ τῶν Ἀνατολικῶν αὐτῆς περιοχῶν, οἱ Εὐρωπαϊκοὶ Ὁργανισμοί, ἀποσκοποῦντες εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν στενωτέρων συμφερόντων, συνεκροτήθησαν μὲ σύνθεσιν μεγαλυτέρας πολιτικῆς ὁμοιογενείας καὶ χωρίζονται διὰ τοῦτο εἰς τοὺς περιλαμβάνοντας τὰ Κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τὰ συνεργαζόμενα μὲ αὐτὰ τῆς Ἀνατολικῆς (Ἑλλάς—Τουρκία) καὶ εἰς τοὺς περιλαμβάνοντας τὰ Κράτη τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης (Σοβιετικὴ Ρωσία καὶ Εὐρωπαϊκαὶ Λαϊκαὶ Δημοκρατίαι). Κατ' ἐξάίρεσιν ὑφίστανται καὶ Κράτη μὴ μετέχοντα εἰς τὰς Ὁργανώσεις τῆς μίας ἢ τῆς ἄλλης ὁμάδος Κρατῶν (Φινλανδία).

Ἐνταῦθα θὰ ἀσχοληθῶμεν συντόμως μὲ τὰς Δυτικοευρωπαϊκάς Ὁργανώσεις, αἱ ὁποῖαι ἰδρύθησαν μεταπολεμικῶς καὶ ὑφίστανται σήμερον, ἐπιδιώκουσαι τὴν οἰκονομικὴν συνεργασίαν ἢ καὶ ἐνοποιήσιν μελῶν των ἢ ἐξυπηρετοῦν σκοποὺς πολιτικούς καὶ πνευματικούς. Αἱ ὀργανώσεις αὗται δύνανται νὰ διακριθοῦν εἰς τὰς γενικάς, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνουν τὸ σύνολον τῶν συνεργαζομένων δυτικοευρωπαϊκῶν Χωρῶν καὶ τὰς μερικάς, αἱ ὁποῖαι ἀποβλέπουν εἰς τὴν στενωτέραν σύμπραξιν τινῶν ἐκ τῶν Χωρῶν τούτων.

Εἰς τὴν πρώτην ὁμάδα ἀνήκει ἡ Ὁργάνωσις Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κίνησις, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κοινότης Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος, ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις Ἐλευθέρου Ἐμπορίου. Αὗται εἶναι αἱ κυριώτεραι τῶν μεταπολεμικῶς συστα-

θεισών 'Οργανώσεων τών Χωρών τής Δυτικής Εύρώπης, εἰς τὰς ὁποίας καὶ θὰ περιορισθῇ ἡ ἀκολουθοῦσα σύντομος περιγραφή.

1) Ἡ Ὁ ρ γ ά ν ω σ ι ς Ε ὕ ρ ω π α ῖ κ ῆ ς Ο ἰ κ ο ν ο -
μ ι κ ῆ ς Σ υ ν ε ρ γ α σ ί α ς (Ο Ε Ο Σ), ἰδρύθη τὸ 1948 διὰ τὴν
διαχειρίσιν τῆς βοηθείας τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ πρὸς τὰς δυτικοευρω-
παϊκὰς Χώρας, ἐπιφορτισθεῖσα καὶ μὲ ἄλλα καθήκοντα σχετικὰ μὲ τὸν
συντονισμόν τῶν ἐθνικῶν σχεδίων οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως, τὰ προβλή-
ματα τῶν ἐπενδύσεων, τῆς παραγωγικότητος, τῆς ἐσωτερικῆς νομισμα-
τικῆς καὶ δημοσιονομικῆς σταθερότητος, τῶν ἐξαγωγῶν καὶ τῶν ἀνταλ-
λαγῶν ἐν γένει. Διὰ τὴν ὑποβοήθησιν τοῦ σκοποῦ τῆς Ὁργανώσεως
συνεστήθη ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις Πληρωμῶν (1950), ἥτις ἀπέδλεψεν
εἰς τὴν ἀποκατάστασιν συστήματος πολυμερῶν πληρωμῶν, ἀντικατα-
σταθεῖσα πρό τινων ἐτῶν διὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Νομισματικῆς Συμφω-
νίας, λειτουργούσης μὲ τινας παραλλαγὰς ἐν σχέσει πρὸς ΕΕΠ.

Ἀποκεντρωμένον ὄργανον τοῦ Ο Ε Ο Σ εἶναι ὁ Ε ὕ ρ ω π α ῖ κ ὸ ς
Ὁ ρ γ α ν ι σ μ ὸ ς Πα ρ α γ ω γ ι κ ὸ τ η τ ο ς (Agence Euro-
péenne de Productivité), ὅστις ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ ὑποβοηθήσῃ τὰς
Χώρας — Μέλη τοῦ Ο Ε Ο Σ εἰς τὴν προσπάθειάν των πρὸς προώθη-
σιν τῆς στάθμης τῆς παραγωγικότητος (ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται
κατὰ μέγα μέρος τὸ χαμηλὸν κόστος παραγωγῆς, ἡ ἀνταγωνιστικό-
της καὶ ἡ ἐν γένει οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις) διαδίδων τὰς ἀρχὰς καὶ
τὰ μέσα τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος καὶ συντονίζων τὴν
δράσιν τῶν Ἑθνικῶν Κέντρων Παραγωγικότητος.

Χῶραι — Μέλη τοῦ Ο Ε Ο Σ εἶναι σήμερον (μετὰ τὴν προσχώρη-
σιν τῆς Ἰσπανίας) 18, τὰ ἐξῆς: Αὐστρία, Βέλγιον, Γαλλία, Γερμα-
νία (Δυτικὴ), Δανία, Ἑλβετία, Ἑλλάς, Ἡνωμένον Βασίλειον, Ἱρλαν-
δία, Ἰταλία, Ἰσλανδία, Ἰσπανία, Λουξεμβούργον, Νορβηγία, Ὀλλάν-
δία, Πορτογαλία, Σουηδία καὶ Τουρκία *.

2) Τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης συνεστή-
θη τὸ 1949, ἔχει σκοπὸν τὴν πραγματοποιήσιν στενῆς συνεργασίας
τῶν μελῶν τοῦ πρὸς διαφύλαξιν καὶ προαγωγὴν τῶν ἰδεωδῶν καὶ τῶν
ἀρχῶν ποὺ ἀποτελοῦν κοινὴν κληρονομίαν ὡς καὶ τὴν ὑποβοήθησιν τῆς
οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου αὐτῶν. Ρητῶς ὅμως ὀρίζεται εἰς τὸ
Καταστατικόν, ὅτι τὰ ζητήματα ἐθνικῆς ἀμύνης δὲν ἀνήκουν εἰς τὴν ἀρμο-
διότητα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ἐδρα τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐ-
ρώπης εἶναι τὸ Στρασβούργον, ὅργανα δὲ αὐτοῦ ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν
Ὑποურγῶν, ἀρμοδία διὰ τὴν συνομολόγησιν συμβάσεων ἢ Συμφωνι-
ῶν, καὶ τὴν ρύθμισιν ἐσωτερικῶν ζητημάτων τοῦ Ὁργανισμοῦ, ἡ Συμ-
βουλευτικὴ Συνέλευσις, ἥτις ἀποτελεῖται ἀπὸ 125 ἀν-

* Ἀπεφασίσθη ἡδὴ ἡ ἀντικατάστασις τοῦ Ο Ε Ο Σ ἐντὸς τοῦ 1961
διὰ τοῦ Ὁργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως, εἰς τὸν
ὁποῖον μετέχουν, πλὴν τῶν 18 εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ τὰ δύο Κράτη τῆς
Βορείου Ἀμερικῆς, δηλαδὴ αἱ Ἡνωμένοι Πολιτεῖαι καὶ ὁ Καναδᾶς.

τιπροσώπους ἐκλεγομένους ἀπὸ τὰ Κοινοβούλια τῶν Κρατῶν — Με-
λῶν καὶ συνιστᾷ τὸ βουλευόμενον ὄργανον τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώ-
πης.

Τὰ Κράτη — Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, 14 τὸν ἀ-
ριθμόν, εἶναι: Βέλγιον, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ἑλλάς, Ἡνωμένον
Βασίλειον, Ἰρλανδία, Ἰταλία, Ἰσλανδία, Λουξεμβούργον, Νορβηγία,
Ὁλλανδία, Σουηδία καὶ Τουρκία.

Μερίμνη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ὑπεγράφησαν εὐρωπαϊκαὶ
συμβάσεις σπουδαίου περιεχομένου, ὡς ἡ Εὐρωπαϊκὴ σύμβασις τῶν
δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου (Ρώμη 1950).

3) Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κίνησις (Mouvement Euro-
péen) συνεστήθη τὸ 1948 πρωτοβουλία διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν Πο-
λιτικῶν Ὁργανώσεων, αἱ ὁποῖαι ἀπέβλεπον εἰς τὴν διάδοσιν τῆς
ιδέας τῆς Ἡνωμένης Εὐρώπης. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κίνησις προητοίμασε
τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης, ἐντὸς δὲ αὐτοῦ ἐκαλλιεργήθη τὸ πνεύ-
μα συνεργασίας, τὸ ὁποῖον ὠδήγησεν εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς Κοινο-
πραξίας Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος καὶ εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῶν εὐρύτερων
οἰκονομικῶν χώρων ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ.

Ἡ σημειωθείσα πρόοδος εἶναι περιωρισμένη θεαίως ἔναντι τῶν
πρώτων σχεδίων, τὰ ὁποῖα ἀπέβλεπον εἰς τὴν πολιτικὴν ἑνωσιν τῆς Εὐ-
ρώπης πρὸς ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων γενικοῦ ἑνδιαφέροντος, ὡς ἡ
ἐξωτερικὴ, ἡ οἰκονομικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κί-
νησις, ὅθεν, ἔχει σημαντικὴν εἰσέτι ἀποστολὴν νὰ ἐπιτελέσῃ μέχρι
τῆς ὁλοκληρώσεως τοῦ ιδεώδους τῆς Ἡνωμένης Εὐρώπης. Οὕτω μερι-
μνᾷ διὰ τὴν εὐρυτάτην διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης πρὸς δημιουρ-
γίαν εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς συνειδήσεως καὶ διὰ τὴν κινητοποίησιν
τῶν πνευματικῶν, πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ὡς
τοῦ ἀσφαλεστέρου τόπου ἐπιτεύξεως τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ. *

4) Ἡ Κοινοπραξία τοῦ Ἀνθρακος καὶ τοῦ
Χάλυβος, ἰδρυθεῖσα τὸ 1951 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχεδίου τοῦ Γάλλου
ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Schuman, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν δημιουργίαν μιᾶς
ὑπερεθνικῆς Ἀρχῆς, ἥτις ἀποκτᾷ τὸ δικαίωμα ὄχι μόνον νὰ λαμβάνῃ
ἀποφάσεις ἐπὶ θεμάτων — σχετικῶν μὲ τὸν Ἀνθρακα καὶ τὸν Χάλυβα —
τὰ ὁποῖα ὑπῆγοντο πρότερον εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Κρατῶν, ἀλλὰ
καὶ νὰ ἐφαρμόζῃ αὐτάς.

Εἰς τὴν Κοινοπραξίαν Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος συνέπραξαν τὸ Βέλ-
γιον, ἡ Γαλλία, ἡ Δυτ. Γερμανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ὁλλανδία καὶ τὸ Λου-
ξεμβούργον. Ἐδρα τῆς Κοινοπραξίας ταύτης εἶναι τὸ Λουξεμβούργον.

5) Ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορά. Μολονότι
ἡ ἀρχικὴ ἐπιδίωξις ἦτο νὰ περιληφθοῦν εἰς Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν
Κοινότητα ὅλαι αἱ Χῶραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, αἱ συνεργαζόμεναι εἰς

* Ἐν Ἑλλάδι ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου διὰ
τὴν Πανευρώπην ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Γ. Πεσμαζόγλου.

τὴν Ὀργάνωσιν Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, ἀποτυχούσης τῆς σχετικῆς προσπάθειας διὰ διαφόρους λόγους, περιωρίσθη ἡ πρώτη συγκροτηθεῖσα Εὐρωπαϊκὴ Κοινὴ Ἀγορὰ εἰς τὰ ἕξ Κράτη τὰ συστήσαντα τὴν Κοινοπραξίαν Ἀνθρακὸς καὶ Χάλυβος. Ἡ σχετικὴ σύμβασις ὑπεγράφη εἰς Ρώμην τὴν 25ην Μαρτίου 1957, ἡ δὲ λειτουργία τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἤρχισε τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958. Ἔδρα τῆς ΕΚΑ εἶναι αἱ Βρυξέλλαι.

Ἡ σύμπραξις εἰς τὴν ἐν λόγω Ὀργάνωσιν τῶν ἕξ Δυτικοευρωπαϊκῶν Χωρῶν ἀποβλέπει εἰς τὴν βαθμιαίαν μείωσιν, μέχρι τελικῆς ἐξαφανίσεως, τῶν μεταξύ των δασμῶν καὶ ἄλλων περιορισμῶν τῆς ἐλευθέρως κινήσεως ἐμπορευμάτων, κεφαλαίων καὶ ἀνθρώπων, εἰς τὴν κοινὴν ἐξωτερικὴν ἐμπορικὴν πολιτικὴν καὶ τὴν — εἰς ἀπώτερον χρόνον — πλήρη οἰκονομικὴν ἐνοποίησην τῆς Εὐρώπης.

Συγχρόνως μὲ τὴν Σύμβασιν διὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ὑπεγράφη εἰς Ρώμην ὑπὸ τῶν ἰδίων Χωρῶν καὶ ἡ Κοινοπραξία Ἀτομικῆς Ἐνεργείας (Euratom) διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας πρὸς παραγωγικοὺς σκοποὺς.

6) Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἔνωσις Ἐλευθέρων Συνεργαζομένων, ἀπετελέσθη (1959) ἀπὸ ἑτέρα ἑπτὰ Κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης μὴ μετασχόντα εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινὴν Ἀγοράν, τὰ ἑξῆς: Αὐστρία, Δανία, Ἑλβετία, Ἡνωμένον Βασίλειον, Νορβηγία, Πορτογαλία, Σουηδία. Τῆς Ὀργανώσεως ταύτης ὁ σκοπὸς εἶναι πλέον περιορισμένος, ἐντοπιζόμενος εἰς τὴν βαθμιαίαν μείωσιν τῶν μεταξύ αὐτῶν ἰσχυόντων δασμῶν καὶ ἄλλων περιορισμῶν. Αἱ προφανεῖς διαμάχαι μεταξύ τῶν δύο Ὀργανισμῶν, τῶν Ἐξ καὶ τῶν Ἑπτὰ, καταβάλλεται μέριμνα νὰ ἐξουδετερωθοῦν βραχυχρονίως μὲν διὰ συνεννοήσεων καὶ διὰ τῆς συντονιστικῆς δράσεως τῆς Ὀργανώσεως Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, μακροχρονίως δὲ διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν δύο Ὀργανισμῶν εἰς ἓνα ὄργανον, ὡς ἀρχικῶς ἄλλωστε εἶχε προβλεφθῇ, καὶ μὲ προσπάθειαν ἐνσωματώσεως εἰς αὐτὸ καὶ τῶν σήμερον παραμενόντων ἐκτὸς τῶν δύο ὁμάδων Κρατῶν, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἰρλανδίας, τῆς Ἰσλανδίας, τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Τουρκίας. Οὕτω ἐλπίζεται ὅτι θὰ συντελεσθῇ τὸ δευτερον βῆμα πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἐνοποίησιν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Ἡ προστασία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου

(Ἡ Σύμβασις τῆς Ρώμης)

ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 2329 τῆς 18)21 Μαρτίου 1953

Περὶ κυρώσεως τῆς ἀπὸ 4ης Νοεμβρίου 1950 Διεθνούς Συμβάσεως τῆς Ρώμης περὶ προστασίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν καὶ τοῦ ἀπὸ 20ῆς Μαρτίου 1952 προσθέτου εἰς αὐτὴν Πρωτοκόλλου τῶν Παρισίων.

Ἄρθρον Μόνον

Κυροῦται καὶ ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχὺν ἡ ἀπὸ 4ης Νοεμβρίου 1950 Διεθνῆς Σύμβασις Ρώμης περὶ προστασίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν, ἥτις ὑπεγράφη ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τὴν 28ην Νοεμβρίου 1950, ὡς καὶ τὸ ἀπὸ 20ῆς Μαρτίου 1952 πρόσθετον εἰς αὐτὴν Πρωτόκολλον ὅπερ ὑπεγράφη αὐθημερὸν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος μετὰ σχετικῆς πρὸς τὸ ἄρθρον αὐτοῦ 2, ἐπιφυλάξεως, ὡς αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὰ κείμενα αὐτῶν ἅτινα ἐπονται ἐν πρωτοτύπῳ καὶ μεταφράσει εἰς τὴν ἑλληνικὴν.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διὰ τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν

Αἱ Συμβαλλόμεναι Κυβερνήσεις, Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης :

Ἐχουσαι ὑπ' ὄψιν τὴν Παγκόσμιον Δήλωσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἣν διεκήρυξεν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν τὴν 10ην Δεκεμβρίου 1948.

Ἐχουσαι ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Δήλωσις αὕτη τείνει εἰς τὴν ἐξασφάλισιν

τῆς ἀναγνώρισεως καὶ τὴν παγκόσμιον καὶ ἀποτελεσματικὴν ἐφαρμογὴν τῶν δικαιωμάτων ἅτινα ἀναφέρονται εἰς αὐτήν.

Ἐχουσαι ὑπ' ὅσιν ὅτι σκοπὸς τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης εἶναι ἡ πραγματοποίησις στενωτέρας ἐνότητος μεταξύ τῶν Μελῶν αὐτῆς, καὶ ὅτι ἐν τῶν μέσων πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου εἶναι ἡ προσπάσις καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν.

Ἐπιβεβαιοῦσαι τὴν βαθεῖαν αὐτῶν προσήλωσιν εἰς τὰς θεμελιώδεις ταύτας ἐλευθερίας, αἵτινες ἀποτελοῦσι αὐτὸ τοῦτο τὸ δάθρον τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῶν ὁποίων ἡ διατήρησις στηρίζεται οὐσιαστικῶς ἐπὶ πολιτικοῦ καθεστώτος ἀληθῶς δημοκρατικοῦ ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ κοινῆς ἀντιλήψεως καὶ κοινῷ σεβασμῷ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου τὰ ὁποῖα διεκδικοῦν.

Ἐχόμεναι τῆς ἀποφάσεως ὅπως, ὡς Κυβερνήσεις Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν ἐμπνεόμεναι ὑπὸ κοινῶν ἰδεωδῶν καὶ ἔχουσαι κοινὴν κληρονομίαν πολιτικῶν παραδόσεων καὶ ἰδεωδῶν σεβασμοῦ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἐπικρατεστέρου τοῦ δικαίου, λάβωσι τὰ πρῶτα κατάλληλα μέτρα ὅπως διασφαλίσωσι τὴν συλλογικὴν ἐγγύησιν ὠρισμένων, ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Δηλώσει, δικαιωμάτων.

Συνεφωνήθησαν τὰ ἀκόλουθα :

Ἄρθρον 1

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναγνωρίζουν εἰς ὅλα τὰ ἐξαρτώμενα ἐκ τῆς δικαιοδοσίας των πρόσωπα, τὰ καθοριζόμενα εἰς τὸ πρῶτον μέρος τῆς παρούσης Συμβάσεως δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας.

ΜΕΡΟΣ I

Ἄρθρον 2

1. Τὸ δικαίωμα ἐκάστου προσώπου εἰς τὴν ζωὴν προστατεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου. Εἰς οὐδένα δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἐκ προθέσεως θάνατος, εἰμὴ εἰς ἐκτέλεσιν θανατικῆς ποινῆς ἐκδιδομένης ὑπὸ δικαστηρίου ἐν περιπτώσει ἀδικήματος τιμωρουμένου ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τῆς ποινῆς ταύτης.

2. Ὁ θάνατος δὲν θεωρεῖται ὡς ἐπιβαλλόμενος κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου τούτου, εἰς ἃς περιπτώσεις θὰ ἐπῆρχετο συνεπεῖα χρήσεως βίας κατάστασις ἀπολύτως ἀναγκαίας :

α) διὰ τὴν υπεράσπισιν οἰουδήποτε προσώπου κατὰ παρανόμου βίας·

β) διὰ τὴν πραγματοποίησιν νομίμου συλλήψεως ἢ πρὸς παρεμπόδισιν ἀποδράσεως προσώπου νομίμως κρατουμένου·

γ) διὰ τὴν καταστολὴν, συμφώνως τῷ νόμῳ, στάσεως ἢ ἀνταρσίας.

Άρθρον 3

Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθῇ εἰς βασάνους οὔτε εἰς ποινὰς ἢ μεταχειρίσιν ἀπανθρώπων ἢ ἐξευτελιστικάς.

Άρθρον 4

Ουδείς δύναται νὰ κρατηθῇ εἰς δουλείαν ἢ εἰλωτείαν.

2. Ουδείς δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀναγκαστικὴν ἢ ὑποχρεωτικὴν ἐργασίαν.

3. Δὲν θεωρεῖται ὡς «ἀναγκαστικὴ ἢ ὑποχρεωτικὴ ἐργασία» ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος ἄρθρου :

α) πᾶσα ἐργασία ζητούμενη παρὰ προσώπου κρατουμένου συμφῶς πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τῆς παρούσης Συμβάσεως, ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπὸ ὅρους ἀπολύσεώς του·

β) πᾶσα ὑπηρεσία στρατιωτικῆς φύσεως ἢ, εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἐχόντων ἀντιρρήσεις συνειδήσεως εἰς τὰς χώρας ὅπου τοῦτο ἀναγνωρίζεται ὡς νόμιμον, πᾶσα ἄλλη ὑπηρεσία εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ὑποχρεωτικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας·

γ) πᾶσα ὑπηρεσία ζητούμενη εἰς περίπτωσιν κρίσεων ἢ θεομηνιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπειλοῦν τὴν ζωὴν ἢ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ συνόλου·

δ) πᾶσα ἐργασία ἢ ὑπηρεσία ἀπαρτίζουσα μέρος τῶν τακτικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πολίτου.

Άρθρον 5

1. Πᾶν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν. Ουδείς ἐπιτρέπεται νὰ στερηθῇ τῆς ἐλευθερίας του εἰμὴ εἰς τὰς ἀκολουθούσας περιπτώσεις καὶ συμφῶνως πρὸς τὴν νόμιμον διαδικασίαν :

α) ἐὰν κρατῆται κανονικῶς κατόπιν καταδίκης ὑπὸ ἀρμοδίου δικαστηρίου·

β) ἐὰν ὑπεβλήθῃ εἰς κανονικὴν σύλληψιν ἢ κράτησιν λόγῳ ἀνυποταγῆς ἐς νόμιμον διαταγὴν δικαστηρίου, ἢ εἰς ἐγγύησιν ἐκτελέσεως ὑποχρέωσης ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου·

γ) ἐὰν συνελήθῃ καὶ κρατῆται ὅπως ὁδηγηθῇ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς, εἰς τὴν περίπτωσιν εὐλόγου ὑπονοίας ὅτι διέπραξεν ἄδίκημα, ἢ ὑπάρχουν λογικὰ δεδομένα πρὸς παραδοχὴν τῆς ἀνάγκης ὥπως οὗτος ἐμποδισθῇ ἀπὸ τοῦ νὰ διαπράξῃ ἄδίκημα ἢ δραστεύσῃ μετὰ τὴν διάπραξιν τούτου·

δ) ἐὰν πρόκειται περὶ νομίμου κρατήσεως ἀνηλίκου, ἀποφασισθείσης διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἀνατροφῆς του, ἢ τὴν νόμιμον κράτησίν του ἵνα παρατεμφθῇ ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς·

ε) ἐνὶ τῷ πρόκεινται περὶ νομίμου κρατήσεως ἀτόμων δυναμένων νὰ μεταδώσω μεταδοτικὴν ἀσθένειαν, φλεονοβλαθοῦς, ἀλκοολικοῦ, τοξικομανοῦς ἢ ἄλλου.

στ) ἐὰν πρόκειται περὶ νομίμου συλλήψεως ἢ κρατήσεως ἀτόμου ἐπὶ σκοπῷ ὅπως ἐμποδισθῇ ἀπὸ τοῦ νὰ εἰσέλθῃ παρὰνόμως ἐν τῇ χώρᾳ, ἢ ἐναντίον τῷ ὁποίῳ ἐκκρεμεῖ διαδικασία ἀπελάσεως ἢ ἐκδόσεως.

2. Πάν συλληφθέν πρόσωπον δέον νά πληροφορηθῇ, κατὰ τὸ δυνατόν συντομώτερον καὶ εἰς γλῶσσαν τὴν ὁποῖαν ἐννοεῖ, τοὺς λόγους τῆς συλληψέως του ὡς καὶ πᾶσαν διατυπωμένην ἐναντίον του κατηγορίαν.

3. Πάν πρόσωπον συλληφθέν ἢ κρατηθέν, ὑπὸ τὰς προβλεπομένας ἐν παραγράφῳ 1 γ τοῦ παρόντος ἄρθρου συνθήκας, ὀφείλει νά παραπεμφθῇ συντόμως ἐνώπιον δικαστοῦ ἢ ἐτέρου δικαστικοῦ λειτουργοῦ, νομίμως ἐντεταλμένου ὅπως ἐκτελῇ δικαστικά καθήκοντα, ἔχει δὲ τὸ δικαίωμα νά δικασθῇ ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας ἢ ἀπολυθῇ κατὰ τὴν διαδικασίαν. Ἡ ἀπόλυσις δύναται νά ἐξαρτηθῇ ἀπὸ ἐγγύησιν ἐξασφαλίζουσιν τὴν παράστασιν τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τὴν δικάσιμον.

4. Πάν πρόσωπον στερούμενον τῆς ἐλευθερίας του συνετελεῖ συλλήψεως ἢ κρατήσεως ἔχει τὸ δικαίωμα προσφυγῆς ἐνώπιον δικαστηρίου, ἵνα τοῦτο ἀποφασίσῃ ἐντὸς βραχείας προθεσμίας ἐπὶ τοῦ νομίμου τῆς κρατήσεώς του καὶ διατάξῃ τὴν ἀπόλυσίν του ἐν περιπτώσει παρανόμου κρατήσεως.

5. Πάν πρόσωπον θύμα συλλήψεως ἢ κρατήσεως ὑπὸ συνθήκας ἀντιθέτους πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἔχει δικαίωμα ἐπανορθώσεως.

Ἄρθρον 6

1. Πάν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα ὅπως ἡ ὑπόθεσις του δικασθῇ δικάως, δημοσίᾳ καὶ ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας, ὑπὸ ἀνεξαρτήτου καὶ ἀμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποφασίσῃ εἴτε ἐπὶ τῶν ἀμφισβητήσεων ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ ἀστικής φύσεως εἴτε ἐπὶ τοῦ βασίμου πάσης ἐναντίον του κατηγορίας ποινικῆς φύσεως. Ἡ ἀπόφασις δέον νά ἐκδοθῇ δημοσίᾳ, ἡ ἴσσοδος ὅμως εἰς τὴν αἵθουσαν τῶν συνεδριάσεων δύναται νά ἀπαγορευθῇ εἰς τὸν τύπον καὶ τὸ κοινόν, καθ' ὅλην ἢ μέρος τῆς διαρκείας τῆς δίκης πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἠθικῆς, τῆς δημοσίας τάξεως ἢ τῆς ἐθνικῆς ἀσφαλείας ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ ὅταν τοῦτο ἐνδείκνυται ὑπὸ τῶν συμφερόντων τῶν ἀνηλίκων ἢ τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τῶν διαδίκων, ἢ ἐν τῷ κρινομένῳ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ὡς ἀπολύτως ἀναγκαίῳ μέτρῳ, ὅταν ὑπὸ εἰδικᾶς συνθήκας ἢ δημοσιότης θὰ ἠδύνατο νά παραβλάψῃ τὰ συμφέροντα τῆς δικαιοσύνης.

2. Πάν πρόσωπον κατηγορούμενον ἐπὶ ἀδικήματι τεκμαίρται ὅτι εἶναι ἀθῶον μέχρι τῆς νομίμου ἀποδείξεως τῆς ἐνοχῆς του.

3. Εἰδικώτερον, πᾶς κατηγορούμενος ἔχει δικαίωμα :

α) ὅπως πληροφορηθῇ, ἐν τῇ βραχυτέρᾳ προθεσμίᾳ, εἰς γλῶσσαν τὴν ὁποῖαν ἐννοεῖ καὶ ἐν λεπτομερείᾳ, τὴν φύσιν καὶ τὸν λόγον τῆς ἐναντίον του κατηγορίας·

β) ὅπως διαθέτῃ τὸν χρόνον καὶ τὰς ἀναγκαίας εὐκλείας πρὸς προετοιμασίαν τῆς ὑπερασπίσεώς του·

γ) ὅπως ὑπερασπίσῃ ὁ ἴδιος ἑαυτὸν ἢ ἀναθέσῃ τὴν περάσπισιν του εἰς συνήγορον τῆς ἐκλογῆς του, ἐν ἡ δὲ περιπτώσει ἵεν διαθέτῃ τὰ μέσα νά πληρώσῃ συνήγορον, νά τῷ παρασχεθῇ τοιοῦτος δωρεάν, ὅταν τοῦτο ἐνδείκνυται ὑπὸ τοῦ συμφέροντος τῆς δικαιοσύνης·

δ) νά ἐξετάσῃ ἢ ζητήσῃ ὅπως ἐξετασθῶσιν οἱ μάρτυρες κατηγο-

ρίας καὶ ἐπιτύχη τὴν πρόσκλησιν καὶ ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων ὑπερασπίσεως ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ὡς καὶ τῶν μαρτύρων κατηγορίας·

ε) νὰ τύχη δωρεὰν παραστάσεως διερμηνέως ἐὰν δὲν ἐννοῇ ἢ δὲν ὁμιλῇ τὴν χρησιμοποιουμένην εἰς τὸ δικαστήριον γλῶσσαν.

ἄρθρον 7

1. Οὐδεὶς δύναται νὰ καταδικασθῇ διὰ πράξιν ἢ παράλειψιν ἢ ὅποια, καθ' ἣν στιγμὴν διεπράχθη, δὲν ἀπετέλει ἀδίκημα, συμφώνως πρὸς τὸ ἐθνικὸν ἢ διεθνὲς δίκαιον. Οὔτε καὶ ἐπιβάλλεται βαρυτέρα ποινὴ ἀπὸ ἐκείνην ἢ ὅποια ἐπεβάλλετο κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διαπράξεως τοῦ ἀδικήματος.

2. Τὸ παρὸν ἄρθρον δὲν σκοπεῖ νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν δίκην καὶ τιμωρίαν ἀτόμων ἐνόχων διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις αἱ ὅποιαί, καθ' ἣν στιγμὴν διεπράχθησαν, ἦσαν ἐγκληματικαὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἀναγνωριζόμενας ὑπὸ τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν γενικὰς ἀρχὰς δικαίου.

ἄρθρον 8

1. Πᾶν πρόσωπον δικαιούται εἰς τὸν σεβασμὸν τῆς ἰδιωτικῆς καὶ οἰκογενειακῆς ζωῆς του, τῆς κατοικίας του καὶ τῆς ἀλληλογραφίας του.

2. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρξῃ ἐπέμβασις δημοσίας ἀρχῆς ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐπέμβασις αὕτη προβλεπτεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ἀποτελεῖ μέτρον τὸ ὅποιον, εἰς μίαν δημοκρατικὴν κοινωνίαν, εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀσφάλειαν, τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν τῆς χώρας, τὴν προάσπισιν τῆς τάξεως καὶ τὴν πρόληψιν ποινικῶν παραβάσεων, τὴν **προστασίαν τῆς** ὑγείας ἢ τῆς ἠθικῆς, ἢ τὴν προστασίαν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν ἄλλων.

ἄρθρον 9

1. Πᾶν πρόσωπον δικαιούται εἰς τὴν ἐλευθερίαν σκέψεως, συνειδήσεως καὶ θρησκείας. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐπάγεται τὴν ἐλευθερίαν ἀλλαγῆς θρησκείας ἢ πεποιθήσεων, ὡς καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐκδηλώσεως τῆς θρησκείας ἢ τῶν πεποιθήσεων μεμονωμένως ἢ συλλογικῶς, δημοσίᾳ ἢ κατ' ἰδίαν, διὰ τῆς λατρείας, τῆς παιδείας, καὶ τῆς ἀσκήσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων καὶ τελετουργιῶν.

2. Ἡ ἐλευθερία ἐκδηλώσεως τῆς θρησκείας ἢ τῶν πεποιθήσεων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐτέρων περιορισμῶν πέραν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ ἀποτελούντων ἀναγκαῖα μέτρα, ἐν δημοκρατικῇ κοινωνίᾳ, διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, τὴν προάσπισιν τῆς δημοσίας τάξεως, ὑγείας καὶ ἠθικῆς, ἢ τὴν προάσπισιν τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν τῶν ἄλλων.

ἄρθρον 10

1. Πᾶν πρόσωπον ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐκφράσεως. Τὸ δικαίωμα τοῦτο περιλαμβάνει τὴν ἐλευθερίαν γνώμης ὡς καὶ τὴν ἐλευθε-

ρίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ έπεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δέν κωλύει τὰ κράτη από του να υποβάλλωσι τὰς επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας.

2. Η άσκησις τών ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνας, δύναται να υπαχθῇ εις ώρισμένας διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπομένους υπό του νόμου και αποτελούντας αναγκαία μέτρα έν δημοκρατική κοινωνία δια τήν εθνικήν ασφάλειαν, τήν εδασφικήν άκεραιότητα ή δημοσίαν ασφάλειαν, τήν προάσπισιν τής τάξεως και πρόληψιν του έγκλήματος, τήν προστασίαν τής υγείας ή τής ήθικης, τήν προστασίαν τής υπολήψεως ή τών δικαιωμάτων τών τρίτων, τήν παρεμπόδισιν τής κοινολογήσεως έμπιστευτικών πληροφοριών ή τήν διασφάλισιν του κύρους και άμεροληψίας τής δικαστικής έξουσίας.

Άρθρον 11

1. Πάν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις τήν ελευθερίαν του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και εις τήν ελευθερίαν συνεταιρισμού, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ίδρύσεως μετ' άλλων συνδικάτων και προσχωρήσεως εις συνδικάτα επί σκοπώ προασπίσεως τών συμφερόντων του.

2. Η άσκησις τών δικαιωμάτων τούτων δέν επιτρέπεται να υπαχθῇ εις ετέρους περιορισμούς, πέραν τών υπό του νόμου προβλεπομένων και αποτελούντων αναγκαία μέτρα, έν δημοκρατική κοινωνία, δια τήν εθνικήν ασφάλειαν, τήν δημοσίαν ασφάλειαν, τήν προάσπισιν τής τάξεως και πρόληψιν του έγκλήματος, τήν προστασίαν τής υγείας και τής ήθικης, ή τήν προστασίαν τών δικαιωμάτων και ελευθεριών τών τρίτων. Το τάρόν άρθρον δέν άπαγορεύει τήν επιβολήν νομίμων περιορισμών εις τήν άσκησιν τών δικαιωμάτων τούτων, υπό μελών τών ένόπλων δυνάμεων, τής αστυνομίας, ή τών διοικητικών ύπηρεσιών του Κράτους.

Άρθρον 12

Άμα τῇ συμπληρώσει ήλικίας γάμου, ό άνήρ και ή γυνή έχουν το δικαίωμα να συνέρχωνται εις γάμον και ιδρύωσιν οίκογένειαν συμφώνως προς τούς διέποντας το δικαίωμα τούτο εθνικούς νόμους.

Άρθρον 13

Πάν πρόσωπον του όποίου τὰ άναγνωριζόμενα έν τῇ παρώση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίαι παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ένώπιον εθνικής αρχής, έστω και άν ή παράβασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων έν τῇ εκτελέσει τών δημοσίων καθηκόντων των.

Άρθρον 14

Η χρῆσις τών άναγνωριζόμενων έν τῇ παρούση Συμβάσει δικαιωμάτων και ελευθεριών δέον να εξασφαλισθῇ ασχέτως διαρίσεως φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσης, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων,

έθνικης ή κοινωνικής προελεύσεως, συμμετοχής εις έθνικήν μειονότητα, περιουσίας, γεννήσεως, ή άλλης καταστάσεως.

Άρθρον 15

1. Έν περιπτώσει πολέμου ή έτέρου δημοσίου κινδύνου άπειλουντος την ζωήν του έθνους, έκαστον ύψηλόν συμβαλλόμενον μέρος δύναται νά λάβη μέτρα κατά παράβασιν τών υπό της παρούσης Συμβάσεως προβλεπομένων ύποχρεώσεων, έν τώ άπαιτουμένω υπό της καταστάσεως άπολύτως άναγκάϊω όρίω και υπό τόν όρον όπως τά μέτρα ταύτα μη άντιτίθενται εις τās άλλας ύποχρεώσεις τās άπορρεούσας έκ του διεθνούς δικαίου.

2. Η προηγουμένη διάταξις ούδεμίαν έπιτρέπει παράβασιν του άρθρου 2, ειμή διά την περίπτωσην θανάτου συνεπεία κανονικών πολεμικών πράξεων, ή τών άρθρων 3, 4 (παράγραφος 1) και 7.

3. Τά άσκούντα τό δικαίωμα τούτο παραβάσεως ύψηλά συμβαλλόμενα μέρη τηρούν τόν Γενικόν Γραμματέα του Συμβουλίου της Εύρώπης πλήρως ένήμερον τών ληφθέντων μέτρων, ως και τών αιτίων τά όποία τά προεκάλεσαν. Όφείλουν ώσαύτως νά πληροφορήσωσι τόν Γενικόν Γραμματέα του Συμβουλίου της Εύρώπης περί της ήμερομηνίας, κατά την όποιαν τά μέτρα ταύτα έπαυσαν ισχύοντα και αί διατάξεις της Συμβάσεως ετέθησαν έκ νέου έν πλήρη ισχύϊ.

Άρθρον 16

Ούδεμία διάταξις τών άρθρων 10, 11 και 14 δύναται νά θεωρηθή ως άπαγορεύουσα εις τά ύψηλά συμβαλλόμενα μέρη νά επιβάλλωσι περιορισμούς εις την πολιτικήν δραστηριότητα τών ξένων.

Άρθρον 17

Ούδεμία διάταξις της παρούσης Συμβάσεως δύναται νά έρμηνευθή ως έπαγομένη δι' έν Κράτος, μίαν ομάδα ή έν άτομον οϊονδήποτε δικαίωμα όπως έπιδοθή εις δραστηριότητα ή εκτελέση πράξεις σκοπούσας εις την καταστροφήν τών δικαιωμάτων ή έλευθεριών, τών άναγνωρισθέντων έν τη παρούση Συμβάσει, ή εις περιορισμούς τών δικαιωμάτων και έλευθεριών τούτων τών προβλεπομένων έν τη ρηθείση Συμβάσει.

Άρθρον 18

Οϊ έπιτρεπόμενοι κατά τās διατάξεις της παρούσης Συμβάσεως περιορισμοί τών ειρημένων δικαιωμάτων και έλευθεριών δέν έπιτρέπεται νά εφαρμοσθώσιν ειμή προς τόν σκοπόν διά τόν όποιον καθιερώθησαν.

ΜΕΡΟΣ II

Άρθρον 20

Πρός τόν σκοπόν έξασφαλίσσεως του σεβασμού τών αναληφθεισών υπό τών ύψηλών συμβαλλομένων μερών διά της παρούσης Συμβάσεως ύποχρεώσεων θά ιδρυθώσι :

- α) μία Εύρωπαϊκή 'Επιτροπή 'Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναφερομένη ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς παρουσίας ὡς ἡ «'Επιτροπή»,
β) ἐν Εύρωπαϊκόν Δικαστήριον 'Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς παρουσίας αναφερόμενον ὡς τὸ «Δικαστήριον».

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Ἄρθρον 20

Ἡ 'Επιτροπή ἀπαρτίζεται ὑπὸ ἀριθμοῦ μελῶν ἴσου πρὸς τὸν τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν. Ἡ 'Επιτροπή δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ πλέον τοῦ ἐνὸς ὑπηκόου τοῦ ἰδίου Κράτους.

Ἄρθρον 21

Τὰ μέλη τῆς 'Επιτροπῆς ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς 'Επιτροπῆς Ὑπουργῶν, κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, ἐκ καταλόγου ὀνομάτων συντασσομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως.

Ἄρθρον 23

Τὰ μέλη τῆς 'Επιτροπῆς λαμβάνουν μέρος εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς 'Επιτροπῆς ὑπὸ τὴν ἀτομικὴν των ιδιότητα.

Ἄρθρον 24

Ἐκαστον συμβαλλόμενον μέρος δύναται νὰ φέρῃ ἐνώπιον τῆς 'Επιτροπῆς διὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης οἰανδήποτε παράβασιν τῶν διατάξεων τῆς παρουσίας Συμβάσεως, διὰ τὴν ὁποίαν ἤθελε θεωρήσει ὑπεύθυνον ἕτερον ὑψηλὸν συμβαλλόμενον μέρος.

Ἄρθρον 26

Ἡ 'Επιτροπή δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως εἰ μὴ κατόπιν ἐξαντλήσεως τῶν ἐσωτερικῶν ἐνδίκων μέσων, συμφώνως πρὸς τοὺς γενικῶς παραδεγεμένους κανόνας διεθνούς δικαίου καὶ ἐντὸς προθεσμίας ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἐσωτερικὴ τελεσίδικος ἀπόφασις.

Ἄρθρον 27

1. Ἡ 'Επιτροπή δὲν θὰ ἐπιληφθῇ οὐδεμιᾶς αἰτήσεως ὑποβληθείσης συνωδᾷ τῷ ἄρθρῳ 25, ἐὰν :

α) εἶναι ἀνώνυμος·

β) εἶναι οὐσιαστικῶς ὁμοία πρὸς αἴτησιν προηγουμένως ἐξετασθεῖσαν ὑπὸ τῆς 'Επιτροπῆς ἢ ἥδη ὑποβληθεῖσαν εἰς ἐτέραν διαδικασίαν διεθνούς ἐρευνῆς ἢ τακτοποιήσεως καὶ ἐὰν δὲν περιέχῃ τὰ γεγονότα.

2. Ἡ 'Επιτροπή θὰ θεωρήσῃ ὡς ἀπαράδεκτον πᾶσαν αἴτησιν ὑποβληθεῖσαν κατὰ τὸ ἄρθρον 25, ἐὰν θεωρήσῃ ὅτι ἡ αἴτησις εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρουσίας Συμβάσεως, ἐκδήλως ἀβάσιμος ἢ παρὰ νόμον.

3. Ἡ 'Επιτροπή θὰ ἀπορρίψῃ πᾶσαν αἴτησιν τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ἀπαράδεκτον κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 26.

Άρθρον 33

Ἡ Ἐπιτροπὴ συνεδριάζει κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Άρθρον 34

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων καὶ ψηφίζοντων μελῶν, αἱ ἀποφάσεις τῆς ὑποεπιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν μελῶν τῆς.

ΜΕΡΟΣ IV

Άρθρον 38

Τὸ Εὐρωπαϊκὸν Δικαστήριον ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἀπαρτίζεται ὑπὸ ἀριθμοῦ δικαστῶν ἴσου πρὸς ἐκείνους τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συμπεριλαμβάνῃ πλέον τοῦ ἐνὸς ὑπηκόου τοῦ αὐτοῦ Κράτους.

Άρθρον 39

1. Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Συμβουλευτικῆς Συνελεύσεως, κατὰ πλειοψηφίαν τῶν ψηφίζοντων, ἐκ πίνακος ὑποψηφίων ὑποβαλλομένου ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ἕκαστον τῶν ὁποίων θὰ ὑποδείξῃ τρεῖς ὑποψηφίους, ἐξ ὧν τουλάχιστον οἱ δύο θὰ εἶναι τῆς ἐθνικότητός του.

Άρθρον 43

Διὰ τὴν ἐξέτασιν ἐκάστης ὑποθέσεως ἡ ὁποία φέρεται ἐνώπιόν του, τὸ Δικαστήριον συγκροτεῖται ἐκ Τμήματος ἀπαρτιζομένου ἐξ ἐπτά δικαστῶν. Θὰ συμμετέχουσιν αὐτοδικαίως ὁ δικαστὴς τῆς ἐθνικότητος ἐκάστου ἐνδιαφερομένου Κράτους, ἢ, ἐλλείψει τοιοῦτου, πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς του, ὅπως παρακαθήσῃ ὡς δικαστὴς· τὰ ὀνόματα τῶν ὑπολοίπων δικαστῶν κληρώνονται ἐπιμελείᾳ τοῦ Προέδρου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐξετάσεως τῆς ὑποθέσεως.

Άρθρον 44

Μόνον τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα παρουσίας πρὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Άρθρον 45

Ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Δικαστηρίου ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλων τῶν ὑποθέσεων αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τὴν ἐρμηνεῖαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς παρουσίας Συμβάσεως καὶ τὰς ὁποίας τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἢ ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ τῷ παραπέμπωσι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 48.

Άρθρον 51

1. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου εἶναι ἡτιολογημένη.
2. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις δὲν ἐκφράξῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ὁμόφωνον γνώμην τῶν δικαστῶν, ἕκαστος δικαστὴς θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφέρῃ ἐν αὐτῇ τὴν ἀτομικὴν του γνώμην.

"Αρθρον 52

"Η απόφασις τοῦ Δικαστηρίου εἶναι τελεσίδικος.

"Αρθρον 53

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῶν διαφορῶν ἐν ταῖς ὁποίαις εἶναι διάδικοι.

"Αρθρον 54

"Η ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου διαβιβάζεται πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ὑπουργῶν, ἡ ὁποία ἐπιβλέπει τὴν ἐκτέλεσίν της.

ΜΕΡΟΣ V

"Αρθρον 61

Οὐδεμία τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως ἐπηρεάζει τὴν χρηγηθεῖσαν τῇ Ἐπιτροπῇ Ὑπουργῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης ἐξουσίαν.

"Αρθρον 62

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀμοιβαίως παραιτοῦνται τοῦ δικαιώματος, ἐξαιρέσει προκειμένου περὶ εἰδικῆς συμφωνίας, ὅπως ἐπικαλεσθῶσι συνθήκας, συμβάσεις, δηλώσεις μεταξὺ αὐτῶν ὑπαρχούσας ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὑποβολῆς δυνάμει αἰτήσεως διαφορᾶς, δημιουργηθείσης ἐκ τῆς ἑρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης Συμβάσεως, εἰς τρόπον διακανονισμοῦ διάφορον τοῦ ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει προβλεπομένου.

ΠΡΟΣΘΕΤΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Εἰς τὴν Σύμβασιν περὶ προασπίσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν.

Αἱ Συμβαλλόμεναι Κυβερνήσεις, Μέλη τοῦ Συμβουλίου Εὐρώπης.

Ἐχόμεναι τῆς ἀποφάσεως ὅπως λάβωσι τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα πρὸς διασφάλισιν τῆς συλλογικῆς ἐγγυήσεως δικαιωμάτων καὶ ἐλευθεριῶν πέραν τῶν ἤδη ἀναφερομένων εἰς τὸ Κεφάλαιον I τῆς Συμβάσεως περὶ προασπίσεως τῶν Δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιωδῶν ἐλευθεριῶν, ἧτις ὑπεγράφη ἐν Ρώμῃ τὴν 4ην Νοεμβρίου 1950 (κατωτέρω κατονομαζομένης «ἡ Σύμβασις»).

Συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα :

"Αρθρον 1

Πάν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον δικαιούται σεβασμοῦ τῆς περιουσίας του. Οὐδεὶς δύναται νὰ στερηθῇ τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ εἰμὴ διὰ λόγους δημοσίας ὠφελείας καὶ ὑπὸ τοὺς προβλεπομένους, ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ διεθνούς δικαίου, ὅρους.

Αἱ προαναφερόμεναι διατάξεις δὲν θίγουσιν τὸ δικαίωμα παντὸς Κράτους ὅπως θέσῃ ἐν ἰσχύϊ νόμους οὓς ἤθελε κρίνει ἀναγκαίους πρὸς ρύθμισιν τῆς χρήσεως ἀγαθῶν συμφώνως πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον ἢ

Ό Κοσμήτωρ της Σχολής (1960–1961)
κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς καταβολῆς φόρων ἢ ἄλλων εἰσφορῶν ἢ προστίμων.

Ἄρθρον 2

Οὐδεὶς δύναται νὰ στερηθῇ τοῦ δικαιώματος ὅπως ἐκπαιδευθῇ. Πᾶν Κράτος ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν ἀναλαμβανομένων ὑπ' αὐτοῦ καθηκόντων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως θὰ σέβεται τὸ δικαίωμα τῶν γονέων ὅπως ἐξασφαλίζωσι τὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαιδεύσιν ταύτην συμφώνως πρὸς τὰς ἰδίας αὐτῶν θρησκευτικὰς καὶ φιλοσοφικὰς πεποιθήσεις.

Ἄρθρον 3

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως διενεργῶσι, κατὰ λογικὰ διαστήματα, ἐλευθέρας μυστικὰς ἐκλογάς, ὑπὸ συνθήκας ἐπιτρεπούσας τὴν ἐλευθέραν ἐκφρασιν τῆς λαϊκῆς θελήσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος.

Ἄρθρον 4

Πᾶν ὑψηλὸν συμβαλλόμενον μέρος δύναται κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ὑπογραφῆς ἢ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἢ καθ' οἷανδήποτε στιγμὴν ἀκολούθως νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου Εὐρώπης δήλωσιν ἐμφαίνουσαν ἐν τίνι μέτρῳ ἀναλαμβάνει ὑποχρέωσιν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἐπὶ ὠρισμένων ἐδαφῶν καθοριζομένων εἰς τὴν ρηθεῖσαν δήλωσιν καὶ τῶν ὁποίων ἔχει τοῦτο τὴν διεθνὴ ἐκπροσώπησιν.

Ἐκαστον ὑψηλὸν συμβαλλόμενον Κράτος ὅπερ ἤθελε κοινοποιήσῃ δήλωσιν, δυνάμει τῆς προηγουμένης παραγράφου, δύναται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ κοινοποιῇ νέας δηλώσεις τροποποιούσας τὸ περιεχόμενον πάσης ἄλλης προηγουμένης δηλώσεως αὐτοῦ ἢ θετοῦσης τέρμα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ἐπὶ ἐδαφίου τινός.

Πᾶσα δήλωσις γενομένη συμφώνως πρὸς τὸ παρὸν ἄρθρον θὰ θεωρῇται ὡς γενομένη συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἁρθροῦ 63 τῆς Συμβάσεως.

Ἄρθρον 5

Τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη θέλουσι θεωρῇ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος Πρωτοκόλλου ὡς ἄρθρα πρόσθετα εἰς τὴν Σύμβασιν καὶ ἅπασαι αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως θὰ ἐφαρμόζωνται ἀναλόγως.

Η ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

(Συνοψιζομένη εις 6 σημεία)

1. Κοινή Ἀγορά δὲν ἀποτελεῖ σκοπὸν ἀφ' ἑαυτῆς. Ὁ σκοπὸς εὐρίσκεται εἰς τὴν ἁρμονικὴν ἀνάπτυξιν τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας, καὶ τῶν περιοχῶν αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν αὐτήν. Ἡ Κοινὴ ἀγορὰ εἶναι τὸ κύριον μέσον διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἀναπτύξεως ταύτης, εἶναι ἀναγκαία πλὴν ὅμως οὐχὶ ἐπαρκής.

2. Εἶναι δυσχερὲς ἔργον νὰ ἐνώσῃ τις ταχέως οἰκονομίας ὑποκειμένας εἰς διαφορετικὰς συνθήκας συναγωνισμοῦ καὶ ἐχούσας λίαν σοβαράς, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς κοινωνικὰς καὶ φορολογικὰς ἐπιβαρύνσεις, ἀνομοιότητας αἱ ὁποῖαι θὰ ἐκινδύνευον νὰ παρασύρουν, ὑπὸ τὸ καθεστῶς ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ, εἰς κακὸν προσανατολισμὸν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων. Πλὴν ὅμως :

Εἰς τὰς παρούσας συζητήσεις ὑπάρχει συχνάκις τάσις ὑπερβολῆς τῶν ἀνομοιοτήτων αὐτῶν, ὡς καὶ τάσις προσθέσεως αὐτῶν, ὅτε συχνάκις ἀντισταθμίζονται.

Ἐνδιαφέρει, ἀπὸ τῆς πρώτης περιόδου τῆς ἐνάρξεως τῆς Κοινῆς Ἀγοράς, ὅπως μετ' ἀκριθείας σημειώσωμεν τὰς ὑπαρχούσας ἀνομοιότητας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπάγεται τὴν ἄμεσον σύστασιν :

α) Ἐνὸς οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ Συμβουλίου ἐπιτρέποντος εἰς πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ ἔρχονται εἰς συμφωνίαν.

β) Ἐνὸς εὐρωπαϊκοῦ Ἰνστιτούτου μελέτης στατιστικῆς καὶ συγκυρίας, οἰκονομικῶν μελετῶν καὶ ἐρεῦνης διὰ τὸν ἰσοζυγισμὸν τῶν θιγομένων προβλημάτων καὶ προτάσεως τῶν καταλλήλων λύσεων.

Αἱ διάφοροι ἀνομοιότητες δέον ὅπως προοδευτικῶς ἐλαττωθοῦν, παραλλήλως πρὸς τὰς προόδους τὰς πραγματοποιουμένας κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ἀγοράς. Αὗται ἀποβλέπουν ἰδίως εἰς :

α) Καθεστῶτα κοινωνικῆς ἀσφαλείας.

β) Τοιαῦτα τῶν ἀδειῶν καὶ ἡμεραργιῶν.

γ) Τοῦ ἀριθμοῦ ὥρῶν πέραν τῶν ὁποίων καταβάλλονται αἱ ἐπιπρόσθετοι ὥραι, καὶ τὸ ποσὸν τῆς οἰκείας ἀποζημιώσεως.

Δύο προϋποθέσεις τίθενται ἀπ' ἀρχῆς τῶν πρώτων μέτρων τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀγοράς :

α) Τῆς ἐπικυρώσεως ἐκ μέρους ὅλων τῶν συνεταίρων τῆς συνθήκης ἐπὶ τῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικειῶν ἡμερομισθίων, ὑποκειμένης εἰς τροποποιήσεις, ἵνα ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ὠρισμένοι ἀντιρρήσεις.

β) Τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου κοινωνικῆς ἀναπροσαρμογῆς, καθιερουμένης ὡς ἀρχῆς τῆς ὀλοσχεροῦς εὐθύνης τῆς βιομηχανίας διὰ τῆς

ἐντοπίσεως τῶν ἐργατικῶν χειρῶν, προκυπτούσης ἐκ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἄγυρὸς.

3. Ἐὰν ἡ ἑνάρξεις τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς δὲν συνωδεύετο ὑπὸ συμπληρωματικῶν μέτρων, θὰ ἐκινδύνευε νὰ προσελκύσῃ τὸ κεφάλαιον ἐκεῖ ὅπου εἶναι ἤδη συγκεντρωμένον, νὰ πλουτίσῃ εἰς ἐκάστην Χώραν τὰς πλουσίας περιοχὰς καὶ νὰ πτωχύνῃ ἔτι περισσότερον τὰς πτωχὰς. Τοῦτο εἶναι ἐκείνο τὸ ὁποῖον συνέβη κατὰ τὴν Ἱταλικὴν ἔνωσιν τοῦ ΧΙΧου αἰῶνος. Ἐπίσης ἐνδιαφέρει :

α) Ὅπως εἰς ἐκάστην Χώραν ἀκολουθηθῇ μία συστηματικὴ πολιτικὴ ἀποκεντρώσεως καὶ ἐπεκτάσεως, τῶν τοπικῶν οἰκονομιῶν, συμφώνως πρὸς τοὺς συνετῶς ἐκλεγέντας ἄξονας ἀναπτύξεως.

β) Ὅπως συντονισθῇ ἐπὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ σχεδίου ἡ πολιτικὴ τοπικῆς ἐπεκτάσεως, ἵνα ἀποφευχθῇ διπλὴ χρησιμοποίησις καὶ διασπάθισις τῶν νέων ἐπενδύσεων.

γ) Ὅπως χρησιμοποιηθῇ τὸ ταμεῖον εὐρωπαϊκῶν ἐπενδύσεων οὐχὶ μόνον διὰ τὴν χρηματοδότησιν ὠρισμένων ἔργων κοινῶν εὐρωπαϊκῶν ἐνδιαφέροντος καὶ διευκόλυνσιν τῆς ἀναγκαίας μετατροπῆς ὠρισμένων βιομηχανιῶν ἀλλ' ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν καὶ διευκόλυνσιν τοῦ ἀναγκαίου συντονισμοῦ τῶν διαφόρων σχεδίων ἐπενδύσεων.

4. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν γεωργίαν, ἡ ἐνοποίησης τῆς ἀγορᾶς μόνον θὰ ἦτο ἄνευ ἀποτελεσματικότητος. Ἐνδιαφέρει :

α) Ὅπως ὀργανωθῇ ἀπὸ κοινῶν ἡ ἔρευνα, ἡ ἐκλαίκευσις καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις ἐκάστης Χώρας ἐπωφελουμένης ἐκ τῆς προόδου τῆς πραγματοποιουμένης ὑπὸ τῶν συνεταίρων της.

β) Ὅπως ἐξασφαλισθῇ τὸ κατώτατον ὄριον σταθερότητος τῶν τιμῶν διὰ μιᾶς εὐρωπαϊκῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγροτικῶν ἀγορῶν, ἐνθάρρυνούσης τὴν πτώσιν τῶν τιμῶν κόστους καὶ αὐξήσιν τῆς καταναλώσεως.

5. Αἱ ἔχουσαι ὑπερποντίους εὐθύνας Χῶραι δὲν θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Κοινὴν ἀγορὰν ἄνευ τῆς εὐεργετήσεως τῶν Κτήσεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐνωθῇ μὲ αὐτάς. Ὁ εἰσέτι ὑποανάπτукτος χαρακτήρ τῶν κτήσεων αὐτῶν ἐγείρει ὠρισμένα προβλήματα :

α) Ἐνδιαφέρει ὅπως δοθῶν εἰς αὐτάς, ἐξ ἀρχῆς, διὰ τὰς ἐξαγωγὰς των, τὰ αὐτὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα δίδονται εἰς τὰς μητροπολιτικὰς κτήσεις. Πρέπει, ἀπεναντίας, νὰ ἐπιβραδυνθῇ ὁ ρυθμὸς τῆς ὀργανώσεως τῆς ἀγορᾶς αὐτῶν, λόγω τῆς ἀναγκαίας ἐκπαιδευτικῆς προστασίας πρὸς τὴν γεννωμένην βιομηχανίαν των.

γ) Ἐνδιαφέρει ὅπως ὅλοι οἱ συμμετέχοντες εἰς τὴν κοινὴν ἀγορὰν συνδράμουν, συμφώνως πρὸς τὴν ἰκανότητά των, εἰς τὰς δημοσίας ἐπενδύσεις τὰς ἀναγκαίας διὰ τὰς Κτήσεις αὐτάς, ἀποκαθισταμένης μιᾶς ἀκριβοῦς σχέσεως μεταξὺ αὐτῆς τῆς συμμετοχῆς καὶ τῆς προόδου τῶν ἐξαγωγῶν των πρὸς τὰς κτήσεις ταύτας.

6. Ἐπὶ τοῦ τεχνικοῦ σχεδίου ἡ θέσις εἰς λειτουργίαν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς ἐπάγεται :

α) Αὐτοματισμὸν τῶν διαφόρων περιόδων τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἀγορᾶς καὶ ἐλάττωσιν τῶν δικαιωμάτων.

β) Τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ αὐτοματισμοῦ τούτου ἵνα ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ συγκεκριμέναι δυσχέρειαι, ἐξαιρέσεις ἀνεκκλήτως ἀποφασισθεῖσαι ὑπὸ εὐρωπαϊκῆς ἐπιτροπῆς ὑπερεθνικοῦ χαρακτῆρος.

Ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν ἐλάμβανε τὸν ὑπερεθνικὸν χαρακτῆρα καὶ ἐὰν αἱ συζητήσεις ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων μέτρων ἐπεβραδύνοντο ἐπὶ μακρὸν κατὰ τὴν διάρκειαν διακυβερνητικῶν συζητήσεων (ἐπιτροπὴ ἐκπροσώπων), δέον ὅπως προβλεφθῇ ρήτρα ἀσφαλείας ἐπιτρέπουσα εἰς μίαν Χώραν, ἐν ᾗ ἀνισορροπίας τὴν ὁποίαν θεωρεῖ σοβαράν, νὰ καταφεύγῃ εἰς ἀντισταθμιστικὰ μέτρα. Τὰ μέτρα ταῦτα πάντως ὦφειλον νὰ ὑποβληθοῦν, ἐντὸς βραχείας προθεσμίας, ὑπ' ὄψιν τοῦ Δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον διαφωτιζόμενον ὑπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἰνστιτούτου Μελέτης Συγκυρίας θὰ ἠδύνατο ὅπως κρίνῃ σοβαρῶς τὴν οἰκονομικὴν εὐθύνην ἢ τῆς Χώρας ἢ ὁποία οὐχὶ δικαίως ἔλαβε τοιαῦτα μέτρα ἢ ἐκείνης ἢ ὁποία ἠμπόδισε τὴν ἐφαρμογὴν των ἐφ' ὅσον κριθοῦν δικαιολογημένα.

Καθηγητῆς ΑΝΤΡΕ ΦΙΛΙΠ

τ. Ὑπουργὸς

*Ἡ Σχολή, μόνη αὐτή, ἐθεώρησεν ἐθνικὸν χρέος νὰ
ὀργανώσῃ ἀπὸ 22 - 30 Μαΐου 1957*

Δ Ε Κ Α Η Μ Ε Ρ Ο Ν

ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

μὲ θέμα

Ἡ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ

*καὶ ἐξέδωκε τόμον 404 σελίδων μὲ πλήρη διαφωτιστικὰ
καὶ στοιχεῖα καὶ στατιστικοὺς πίνακας.*

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ὑπὸ κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

«Πρέπει μὲ ἀγάπην καὶ κατανόησιν νὰ στρέψωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς ὅλους τοὺς Λαοὺς τῆς Εὐρώπης, διότι καὶ αὐτοὶ ὑπέφεραν, ὅπως καὶ ἡμεῖς, εἰς τὴν διαδρομὴν τῶν αἰώνων, διότι καὶ αὐτοὶ κατέθεσαν τὴν εἰσφορὰν των—μικρὰν ἢ μεγάλην—εἰς τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ».

Ἡ Ἱστορία τῆς Εὐρώπης, ὅπως διδάσκεται εἰς τὰ Σχολεῖα, γέμει γεγονότων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ἀντλήσῃ τὸ ἠθοπλαστικὸν ἔργον τῆς ἡ Ἀγωγή τοῦ Πολίτου ὡς Εὐρωπαίου. Ἀπὸ τὰς ἀντιθέσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν φυλῶν, ἐθνῶν καὶ κρατῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκυριάρχησαν ἐπὶ τόσους αἰῶνας ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἡπείρου δύναται νὰ δειχθῇ πῶς διεμορφοῦντο, ὅχι μόνον αἱ εὐρωπαϊκαὶ ἐθνότητες, ἀλλὰ καὶ ἓνας ἰδιαίτερος κόσμος, διάφορος ἢ ἀνεξάρτητος ἢ πολέμιος τοῦ ἀσιανισμοῦ ἢ τοῦ ἀραβισμοῦ, ἢ τοῦ ὀθωμανισμοῦ. Ὅπως μέσα εἰς τὸ χάος τῶν γαλλικῶν φεουδαρχιῶν ὑψοῦτο ἡ γαλλικὴ ἐνότης, διεμορφοῦτο τὸ γαλλικὸν πνεῦμα καὶ ἐσχηματίζετο ἡ γαλλικὴ συνείδησις, οὕτω καὶ ἀπὸ τὸ εὐρωπαϊκὸν χάος τῆς σκληρᾶς διαμάχης φράγκων, ἀγγλοσαξόνων, ἰσπανῶν κλπ. ὑπῆρχον μεγάλαι στιγμαὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἐνίκη ἢ ἐνικᾶτο ὅχι ἐν Κράτος ἀλλὰ ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη.

Εἰς τὸν Μαραθῶνα, τὰς Θερμοπύλας καὶ τὴν Σαλαμίνα ἐδίδετο μάχη τῆς Εὐρώπης ἐκδηλουμένης τότε δι' ὀλίγων Ἑλλήνων—ὅχι ὅλων, διότι οἱ μηδίζοντες ἦσαν περισσότεροι—ἐναντίων τῶν βαρβάρων, ἐναντίον τοῦ ἀσιανισμοῦ. Ἡ Εὐρώπη δὲν θὰ ὑπῆρχε ὡς πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ, ὡς πολιτικὴ καὶ στρατιωτικὴ ὀντότης ἂν οἱ Ἕλληνες—οἱ ὀλίγοι—ἐνικῶντο ἀπὸ τὸν μέγαν ἀριθμόν, ἐὰν ἡ Ἐλευθερία ὑπέκυπτε ὑπὸ τὸν δεσποτισμόν. Ὁ κόσμος θὰ ἦτο διάφορος, πολὺν διάφορος, ἐὰν τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα ἡττᾶτο, ἀφοῦ αὐτὸ εἶναι ἡ κυρία

είδοποιός διαφορά τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὸν λοιπὸν κόσμον.

Ἡ Ἱστορία παραθέτει γεγονότα ἢ ἔστω καὶ τὰ ἐξηγεῖ τοποθετοῦσα αὐτὰ εἰς ὠρισμένον χρόνον καὶ εἰς ὠρισμένον τόπον. Ἡ Ἀγωγή, ἡ εὐρωπαϊκὴ, πρέπει νὰ ἀνεύρη τὰ μεγάλα εὐρωπαϊκῆς σημασίας γεγονότα ὄχι μόνον διὰ νὰ τὰ ἐξάρη, ἀλλὰ ἰδίᾳ διὰ νὰ τὰ συνδέσῃ, νὰ τὰ συνθέσῃ καὶ νὰ ἐξαγάγῃ τὰ ἠθοπλαστικὰ εὐρωπαϊκὰ τῆς πορίσματα. Ὑπάρχουν γεγονότα τὰ ὅποια συνέδεσαν τοὺς εὐρωπαίους ἄλλοτε διὰ νὰ σώσουν καὶ νὰ ἀναδείξουν τὸν εὐρωπαϊκὸν κόσμον καὶ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν καὶ ἄλλοτε ἀντιθέτως διὰ νὰ τὸν βλάψουν καὶ νὰ τὸν ὠθήσουν πρὸς τὰ ὀπίσω.

Ἡ μάχη τοῦ Μαραθῶνος καὶ ἡ ναυμαχία τῆς Σαλαμῖνος εἶχον βραδύτερον ὥς ἀποτέλεσμα τὴν μυθιστορηματικὴν ἐξόρμησιν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου διὰ νὰ ἐξελληνίσῃ, δηλαδὴ νὰ ἐξευρωπαϊσῇ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Β. Ἀφρικὴν, ἐνῶ αἱ Σταυροφορίαι—εὐρωπαϊκὸν κίνημα—εἶχον ὥς ἀποτέλεσμα, ἀντὶ νὰ ἀπελευθερώσουν τοὺς Ἀγίους Τόπους, νὰ μειώσουν τὴν δύναμιν ἀντιστάσεως κατὰ τοῦ ὀθωμανισμοῦ ὄχι μόνον τοῦ Βυζαντίου ἀλλὰ ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Ἀντιθέτως, ἡ καταπληκτικὴ ἀντίστασις μιᾶς δρακὸς Ἑλλήνων καὶ Εὐρωπαίων εἰς τὰ τεῖχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τὸν Κωνσταντῖνον Παλαιολόγον, ὁ ὅποιος νεκρὸς ζῇ εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡττημένος κατέστη ἔνδοξος, ἦτο εὐρωπαϊκὴ ἐκδήλωσις κατὰ τῆς τουρκοκρατίας, ἦτο ἀντίστασις, ἡ ὅποια συνεπληρώθη βραδύτερον εἰς τὰ τεῖχη τῆς Βιέννης (1529 καὶ 1682), διὰ νὰ διασωθῇ ἡ ὑπόλοιπος Εὐρώπη.

Ἡ νίκη τοῦ Ἀετίου εἰς τὰ Καταλανικὰ πεδία τῷ 451 μ.Χ. κατὰ τοῦ Ἀττίλα καὶ τῶν Οὐννων ἦτο νίκη τῆς Εὐρώπης κατὰ τοῦ ἀσιανισμοῦ, ὅπως ἦτο καὶ ἡ νίκη τῶν Φράγκων εἰς τὸ Poitiers τῷ 732 κατὰ τοῦ ἀραβισμοῦ, ζητοῦντος μετὰ τὴν ἐπικράτησίν του εἰς Ἰσπανίαν νὰ ὑποτάξῃ τὴν Εὐρώπην καὶ νὰ ἐξοντώσῃ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν διαμορφούμενον μετὰ τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα τῆς Ἀναγεννήσεως, τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὴν ρωμαϊκὴν ὀργανωτικὴν καὶ νομικὴν ἱκανότητα. Εἰς τὰ Καταλανικὰ πεδία, τὸ Poitiers καὶ βραδύτερον τῷ 1571 τὴν Ναύπακτον ἡ Εὐρώπη ἐνίκησεν, ἐνῶ εἰς τὰς Σταυροφορίας ἡττήθη, μετὰ συμπλήρωμα τὴν πολιτικὴν τῆς γαλλοτουρκικῆς συμμαχίας ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α'.

Ἐνίκησεν ἡ Εὐρώπη μετὰ τὴν μάχην τοῦ Βαλμύ (1792), διακηρύσσουσα τὰς ἀρχὰς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἐνικήθη εἰς τὸ Βατερλώ, ὅταν πλέον ὁ Ναπολέων εἶχε προδώσει τὴν Εὐρώπην. Ἡ εὐρωπαϊκὴ ἐνότης εἶναι συνυφασμένη μετὰ τὴν Πρόοδον καὶ ὄχι μετὰ τὴν ἀντίδρασιν καὶ δι' αὐτὸ ἡ Ἱερὰ Συμμαχία τοῦ Μέττερνιχ δὲν ἐξεπροσώπησε ποτὲ τὸ εὐρωπαϊκὸν πνεῦμα καὶ ἐστάθη ἀντιμέτωπος εἰς τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς Λαούς. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Πολιτικὴ Ἀγωγή, χρησιμοποιοῦσα τὴν ἱστορίαν καὶ ἐρμηνεύουσα αὐτὴν πρέπει νὰ δώσῃ μίαν σύνθεσιν, ἕνα συνθετικὸν πῖνακα δεικνύοντα τὰς συμφοράς, ποὺ ἐδημιούργησαν αἱ ἀντιζηλῖαι τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἐπὶ μέρους κρατῶν καὶ κρατιδίων, τὴν ἀγωνιώδη προσπάθειαν διαμορφώσεως ἐθνότητων, ἀναγκαίων διὰ νὰ δώσουν τὴν ἰδιάζουσαν μορφήν τῆς Εὐρώπης ἔξω τῆς στέππας ἢ τῆς ζούγκλας, ὑπεράνω τῶν διαρκῶς μεταβαλλομένων ἐκ τῶν πολέμων ἢ τῶν βασιλικῶν συγγενικῶν συνόρων, δημιουργίαν μιᾶς συνειδήσεως εὐρωπαϊκῆς, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ὑπεράνω τῶν ἀντιθέσεων καὶ τῶν ἀγώνων τῶν «ἄσπεων» εἶχον τὴν συνειδήσιν ὅτι εἶναι Ἕλληνες, ἐνῶ ἐθεώρουν τοὺς ἄλλους λαούς, τοὺς μὴ ἐμπνεομένους ἀπὸ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς τῆς Ἐλευθερίας, ὥς βαρβάρους, εἴτε κατώκουν εἰς τὴν ἄγριαν Βαλκανικὴν ἢ τὴν Γαλατίαν ἢ τὴν Τευτονίαν εἴτε κατώκουν εἰς περιοχὰς πολιτισμένας, ὅπως τῆς Περσίας ἢ τῆς Αἰγύπτου.

«Εὐτυχίαν καὶ ὑπερηφάνειαν μέχρι τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου ἠσθάνετο ὁ εὐρωπαῖος διὰ τὴν καταγωγὴν του κυκλοφορῶν ἀνὰ τὸν κόσμον. Ἦτο παρὰ τὴν πρόοδον καὶ πολιτισμὸν, ἐνῶ σήμερον καταγγέλλεται ὡς ἐκμεταλλεὺς καὶ ἀποικιοκράτης».

Ἔμαθα νὰ ἔχω ἀγάπην καὶ κατανόησιν διὰ κάθε ὥραϊον καὶ κάθε καλὸν ποὺ συναντᾷ κανεὶς καὶ νὰ παραβλέπω ἔστω τὰς ἀσχημίας, ταξιδεύων εἰς τὴν Εὐρώπην, ἢ ὅποια πρέπει νὰ γίνῃ εἰρηνικὸς κοινὸς χώρος δι' ὅλους τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς Λαούς. Διότι πρέπει νὰ γίνῃ κοινὴ πίστις, ὅτι ἦλθε τὸ πᾶν ῥωμα τοῦ χρόνου, ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ οἰκοδομήσωμεν τὴν Εἰρήνην καὶ νὰ ἐργασθῶμεν μετὰ ἀμοιβαίαν κατανόησιν μέσα εἰς τὴν Εἰρήνην καὶ τὴν Ἐλευθερίαν, μέσα εἰς τὴν Δημοκρατίαν καὶ

τὴν Δικαιοσύνην, νὰ ἀνοικοδομήσωμεν καὶ νὰ ἀναπληρώσωμεν πᾶν ὅ,τι κατέστρεψαν ἡ βία, ὁ πόλεμος, τὸ μῖσος. Ἀκόμῃ νὰ ὀλοκληρώσωμεν ὅ,τι μᾶς παρέδωκαν τὰ ἔργα Εἰρήνης τῶν περασμένων γενεῶν. Σήμερον, ὅπως ἔχω τοσάκις τονίσει, ὁ πολιτικὸς ἢ οἰκονομικὸς ἱμπεριαλισμὸς ἐνὸς εὐρωπαϊκοῦ κράτους εἰς βάρος ἄλλου δὲν εἶναι μόνον ἀδύνατος, ἀλλὰ εἶναι πρὸ παντὸς ἀνόητος, ἀφοῦ ἡ ἱστορία μας δὲν εἶναι πλέον τοπικὴ, δὲν εἶναι στενωὺς εὐρωπαϊκὴ ἀλλὰ εἶναι πλανητικὴ, καὶ αὖριον, διατὶ ὄχι, διαπλανητικὴ.

Νιώθω πῶς εἶμαι εὐρωπαῖος, ἀφοῦ ὅταν λέγωμεν «Εὐρώπη» ἐννοοῦμεν πρὸ παντὸς σύνολον ἀξιών, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς πηγὴν τῶν τὴν Ἑλλάδα. Ὁ οὐμανισμὸς, ποὺ εἶναι ἡ ἀνωτέρα ἐκδήλωσις τῆς εὐρωπαϊκῆς ψυχῆς καὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος πηγάζει μέσα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ὑπάρχει λοιπὸν μία Εὐρώπη καὶ ἡ Ἑλλάδα εἶναι πηγὴ τῆς, καὶ τμῆμα τῆς. Χρέος μας εἶναι νὰ ἐργασθῶμεν διὰ τὴν ἐνότητά τῆς, διὰ τὴν οἰκονομικὴν τῆς ἀνάπτυξιν, τὴν πολιτιστικὴν τῆς ἀνοδὸν καὶ πρὸ παντὸς διὰ τὴν διάσωσίν τῆς ἀπὸ τὸν ἐξαμερικανισμὸν ἢ τὸν ἐκσλαβισμὸν τῆς. «Ἐὰν τὸ ἄλλας μωρανθῇ, ἐν τινι ἀλίσθησεται»; Ὑπάρχουν διάφοροι Λαοὶ εἰς τὴν Εὐρώπην μὲ διάφορα ἔθιμα, μὲ διάφορον νοοτροπίαν καὶ ψυχολογίαν, μὲ διαφόρους παραδόσεις καὶ ἱστορίαν. Τίς δύναται νὰ τὸ ἀρνηθῇ. Ἀλλὰ καὶ ποῖος δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ὑπάρχουν κοινὰ συμφέροντα, κοινὰ ἐπιδιώξεις, κοινὰ ἰδεώδη.

Ἡ Εὐρώπη πρέπει νὰ καταστῇ μία ἀνεξάρτητος μονὰς καὶ νὰ θέσῃ τοὺς ἀνθρώπους τῆς, τὸ πνεῦμα τῆς, τὰ κεφάλαιά τῆς, τὸν μηχανικὸν τῆς ἐξοπλισμὸν, τὴν πείραν τῆς, τὸ μεγαλεῖον τῆς ἱστορίας τῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν κοινῶν εὐρωπαϊκῶν σκοπῶν ἐξυπηρετούντων καὶ αὐτὴν καὶ τὴν θέσιν τῆς, μέσα εἰς Διεθνῇ κοινωνίαν.

Πρέπει νὰ μείνῃ ἡνωμένη καὶ ὄχι ἡ κτυπωμένη ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν καὶ ὑπερφαλαγγιζομένη ἀπὸ τὰ τεχνικὰ ἐπιτεύγματα τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ρωσίας, διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμον τῆς καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν πρέπουσαν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν θέσιν τῆς εἰς τὴν τεχνικὴν καὶ οἰκονομικὴν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν πνευματικὴν τοῦ κόσμου προσπάθειαν.

Ἡ Ἑλλάς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπήγαγε τὸ εὐρωπαϊκὸν πνεῦμα, ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἀποτελεῖ τμῆμα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώ-

ρου, ή οίκοοοοοική και πνευματοική άνάπτυξις, τοῦ όποίου δύναται νά διασώση τās εύρωπαϊκάς πολιτιστικάς άξίαις. Οί Εύρωπαϊκοί Λαοί ύπήρξαμεν θύματα τών συγκρουομένων έθνικών συμφερόντων και τών δυναστικών άντιζηλιών τοῦ παρελθόντος. Χθές άκόμη ό φασισμός και ό ναζισμός έξώθησαν τοὺς Εύρωπαϊκοὺς Λαοὺς έναντίον άλλήλων εις ένα τόσον καταστρεπτικόν πόλεμον, άπό τόν όποίον έξήλθε τραγικώς ήττημένη ή Εύρώπη.

Εύτυχώς ή Δημοκρατία ένώνει τοὺς Λαοὺς και ή Είρήνη τοὺς καλεϊ εις συνεργασίαν. Ἐπαυευρίσκομεν και πάλιν τήν άξίαν τοῦ Λόγου, ό όποίος μόνος δύναται νά νικήση τήν Βίαν και κατενοήσαμεν τήν άξίαν τής Ἐθνικῆς και Πολιτικῆς Ἐλευθερίας, ή όποία είναι προϋπόθεσις τής Προόδου και τής Εὐημερίας. Οί Εύρωπαϊκοί Λαοί πρέπει νά κατανοήσουν ότι δέον νά ένώσουν τās προσπαθείας των διά νά διατηρήσουν και νά συντηρήσουν τās παραδόσεις των, διά νά διαφυλάξουν τά ήθη και έθιμά των, διότι αὐτοί είναι οί φύλακες τών μεγάλων άξιών, τās όποίας έκληροδότησαν αἱ Ἀθήναι, ή Ρώμη και ό Χριστιανισμός, τὸ Καρτεσιανόν πνεῦμα.

Είναί άνάγκη διά τής καταλλήλου Ἀγωγῆς δημιουργίας ένός πνεύματος εύρωπαϊκοῦ, ένός πολιτισμοῦ, ένός ψυχικοῦ δεσμοῦ, ὥστε νά δυνάμεθα νά προβάλωμεν ὄχι οὐδετέραν στάσιν αλλά ένεργόν τοποθέτησιν άπέναντι τής Ρωσίας και τής Ἀμερικῆς. Ἡ Ἐνωσις τής Εύρώπης δέν σημαίνει άδράνειαν και άρνησιν αλλά θέσιν και δημιουργίαν, εύρωπαϊκή σταυροφορία με θέσιν και ὄχι με άρνησιν, με έγκατάλειψιν τής ισχύος τών ιδανικῶν της, ὄχι με φόβον, ὄχι με ήττοπάθειαν αλλά με άπόφασιν διασώσεως τής Εύρώπης και τοῦ κόσμου συγχρόνως ὁλοκλήρου, άπειλουμένου άπό νέαν επίδειξιν ισχύος, άπό νέαν θέλησιν κυριαρχίας.

«Ἡ Ἐλευθερία τοῦ πλησίον είναι εξίσου ιδική σου Ἐλευθερία. Ἀξίζει περισσότερον νά είσαι φίλος και συνεργάτης παρά κατακτητής και εκμεταλλευτής. Ἀπ' αὐτό πρέπει νά εμπνευσθῇ ή εύρωπαϊκή πολιτική της νέας εποχῆς».

Τί πρέπει λοιπόν νά γίνη;

α) νά δημιουργηθῇ έναῖον εύρωπαϊκόν πνεῦμα, έναία εύρωπαϊκή ψυχολογία, έναία εύρωπαϊκή συνείδησις στηριζο-

μένη εἰς τὸ παρελθόν, ἐμπνευομένη ἀπὸ τὸ παρὸν καὶ ἀπο-
βλέπουσα εἰς τὸ μέλλον,

β) νὰ δημιουργηθοῦν κοινοὶ εὐρωπαϊκοὶ οἱκονομικοὶ καὶ
κοινωνικοὶ ὅροι διαβιώσεως ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν,

γ) νὰ δημιουργηθοῦν κοινοὶ εὐρωπαϊκοὶ θεσμοὶ προάγον-
τες τὴν ἔννοιαν τῆς Ἐλευθερίας, τὴν ἔννοιαν τῆς Δικαιοσύνης,
ἀποδεικνύοντες τὴν ἀνθρωπιστικὴν τοποθέτησιν τῆς Εὐρώπης
καὶ τὴν διαφορὰν τῆς ἀπὸ τὴν τεχνοκρατουμένην καὶ πάντως
ἐξευρωπαϊκὴν ἀντίληψιν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Σοβιετικῆς
Ἐνώσεως.

Μία ἀπὸ τὰς βασικὰς ἀντιθέσεις τῆς μεταβατικῆς ἐποχῆς
μας εἶναι τὸ φαινόμενον τῆς μειώσεως τῆς ἀξίας τῆς Εὐρώπης
ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ οἱκονομικοῦ πεδίου, ἐνῶ συγχρόνως ἡ
εὐρωπαϊκὴ σκέψις καὶ ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς ἔχουν κατα-
κτήσει νέας περιοχάς, ὅπως ἡ Κίνα ἡ τείνουν νὰ κατακτήσουν
περιοχάς ὅπως ἡ Ἀφρική, αἱ ὁποῖαι ἐκυριαρχοῦντο ἀπὸ διά-
φορον πνεῦμα. Μειώνεται ἡ Εὐρώπη ἐνῶ τείνει νὰ ἐξευρωπαϊσῇ
ὁλόκληρον τὸν κόσμον. Περίεργον ἄλλ' ἀληθὲς σχῆμα ζωῆς.

Καλεῖται δηλαδὴ ἡ Εὐρώπη, αἰρομένη εἰς τὸ ὕψος τῆς
πρώτης ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς δυνάμεως τοῦ κόσμου, νὰ κα-
ταστῇ καὶ πάλιν ἀκτινοβολοῦν κέντρον, πηγὴ προόδου καὶ
ἐξάρσεως. Οἱ Λαοὶ θὰ στραφοῦν πρὸς αὐτὴν διὰ νὰ ἀπαλλα-
γοῦν ἀπὸ τὸν ἀποπνικτικὸν ἐναγκαλισμὸν τῆς σοβιετικῆς δι-
κτατορίας καὶ τοῦ ἀμερικανισμοῦ. Εἰς αὐτὴν ἀνήκει ὁ ἀγὼν
ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ, συνδεδεμένου
μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς Πνευματικῆς καὶ Πολιτικῆς Ἐλευθερίας
καὶ τῆς Κοινωνικῆς Δικαιοσύνης.

Δυστυχῶς ἡ εὐρωπαϊκὴ ἡγεσία ἐπρόδωσε τὴν Εὐρώπην
καὶ εἰς τὴν Κύπρον καὶ εἰς τὸ Σουεὶ καὶ εἰς τὴν Οὐγγα-
ρίαν. Ἀπησχολημένη μὲ τὰ μικροσυμφέροντα τῶν μετόχων,
οἱ ὁποῖοι ἐξεμεταλλεύθησαν ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν τὴν Αἴγυπτον,
δὲν ἀντελήφθη καὶ δὲν ἐπροστάτευσεν τὸ Κίνημα τοῦ Οὐγγρικοῦ
Λαοῦ. Ἡ κρίσις ποὺ μαστίζει τὴν Εὐρώπην εἶναι ἀπόρροια
ἐπιβιώσεως ἐνὸς ἀντιευρωπαϊκοῦ παρελθόντος. Ἡ κρίσις εἶναι
ἠθική, διότι ἡ ὑλικὴ ἀνασυγκρότησις ἐπραγματοποιήθη. Οἱ
προδομένοι Λαοὶ τῆς Εὐρώπης ἀναζητοῦν μίαν λύσιν εἰς μίαν
χάωδη ἐποχὴν. Ἡ προδομένη Εὐρώπη θὰ εὕρῃ τὸν δρόμον
τῆς, χαραγμένον ἤδη μὲ αἷμα, μὲ πολὺ αἷμα, ἀπὸ τὴν ἀδήρι-

τον ανάγκην τοῦ παρόντος, ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Πολιτικῆς Ἀγωγῆς τοῦ Ἑλληνος πολίτου, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ὡς Ἑλλην εἶναι Εὐρωπαῖος καὶ ὅτι ἡ Εὐρώπη ἀποτελεῖ ἀναγκαῖον κοινὸν πολιτιστικὸν — πνευματικόν, κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικόν— χῶρον, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου καλεῖται νὰ ἀναπτύξῃ τὰ προτερήματά του: τὴν πρωτοβουλίαν του, τὴν γοργὴν εὐφυΐαν του, τὴν ψυχικὴν του ἀνωτερότητα καὶ νὰ μειώσῃ ἢ νὰ ἀποβάλλῃ τὰ δυστυχῶς πολλὰ ἐλαττώματά του: τὴν ἀμάθειάν του, τὴν μικρολογίαν του, τὴν ἀνοργανωσίαν του, τὴν ἀγνωμοσύνην του, τὸν ἀνεδαφικὸν ἀτομικισμόν του. Νὰ ἀποβάλλῃ τὴν φθοροποιὸν μικροπολιτικὴν του, τὴν μωροφιλοδοξίαν του καὶ νὰ ἀτενίσῃ ἐντίμως καὶ εὐθαρσῶς πρὸς τοὺς νέους μεγάλους ὀρίζοντας πού διανοίγει δι' αὐτὸν μία ἡνωμένη καὶ εὐημεροῦσα Εὐρώπη.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ἡ ἔνωσις δὲν ἀποτελεῖ ἄθροισμα
ἀλλὰ πολλαπλασιασμὸν δυνάμεων

Η ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Υπό τοῦ κ. Γ. Μ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ

Ἡ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις κατὰ νομαρχίας

Ἡ ἀποκέντρωσις ἐφαρμόζεται ἐν σχέσει πρὸς περιφερειακὰ ὄργανα κρατικά. Ταῦτα δύνανται νὰ εἶναι εἴτε περιφερειακὰ ὄργανα γενικῆς ἀρμοδιότητος — γενικοὶ διοικηταί, νομάρχαι, ἑπαρχοὶ — εἴτε, τούναντίον, περιφερειακὰ ὄργανα εἰδικῶν κλάδων — π.χ. ἐκπαιδευτικοὶ ἐπιθεωρηταί, ἐπιθεωρηταὶ δασῶν, ἐπιθεωρηταὶ δημοσίων ἔργων, περιφερειακαὶ ὑγειονομικαὶ ἀρχαὶ κ.λ.π. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει χωρεῖ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις ἐν γενικῇ μορφῇ — «γενικὴ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις». Ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει, τούναντίον, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀποκεντρώσεως περιορίζεται εἰς συγκεκριμένους κλάδους τοῦ ἔργου τῆς διοικήσεως — «εἰδικὴ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις». Ἀνατίθενται δηλαδὴ ἀποφασιστικαὶ ἀρμοδιότητες ἐπὶ θεμάτων ἀναγομένων εἰς εἰδικούς κλάδους τῆς διοικήσεως εἰς περιφερειακὰς ἀρχὰς εἰδικῶν κλάδων, τὸ πρῶτον ἤδη συνιστωμένης ἢ ὑφισταμένης μὲν, ἀλλὰ κεκτημένης μέχρι τοῦδε γνωμοδοτικὰς ἀπλῶς ἀρμοδιότητος ἢ τεταγμένης πρὸς διενέργειαν ἐπιθεωρήσεων, πρὸς ὑποβολὴν ἐκθέσεων καὶ προτάσεων καὶ ἐν γένει πρὸς ἀσκήσιν ἄλλων οἰωνδῆποτε ἀρμοδιοτήτων μὴ ἀποφασιστικῶν.

Διὰ τῆς ἀφαιρέσεως θεμάτων ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος ἀπὸ τῶν ὑπουργῶν καὶ τῆς ἀναθέσεως αὐτῶν εἰς τοὺς γενικοὺς διοικητὰς καὶ τοὺς νομάρχας, γίνεται ἐφαρμογὴ ἀρχῶν γενικῆς διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως. Ἀλλὰ προδηλῶς ὁμοίων ἀρχῶν ἐφαρμογὴ γίνεται καὶ διὰ τῆς ἀφαιρέσεως ἀποφασιστικῶν ἀρμοδιοτήτων ἀπὸ τῶν γενικῶν π.χ. διοικητῶν καὶ τῆς ἀναθέσεως αὐτῶν φέρ' εἰπεῖν εἰς τοὺς ἐπάρχους. Συναφῆς πρὸς τοιαύτην τινὰ νομοθετικὴν κατεύθυνσιν εἶναι ἡ ἔννοια τῆς διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως «ἐν προϋπόθεσι μορφῇ». Ἐν τῇ πράξει ὅμως δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ ἀποφέρῃ ἀγαθοὺς καρποὺς ἡ ἀνάθεσις ἀποφασιστικῶν ἀρμοδιοτήτων εἰς κατωτέρας διοικητικὰς ἀρχάς. Πράγματι, ὅσον θάινει τις πρὸς μικροτέρας διοικητικὰς περιφερείας καὶ πρὸς περιφερειακὰς ἀρχὰς ὑποδεεστέρας, ἐπὶ τοσούτον συναντᾷ ἥσσονος ἱκανότητος καὶ πείρας κρατικοὺς ὑπαλλήλους, ἰδίᾳ δὲ παντελῇ ἀνυπαρξίαν γνωμοδοτικῶν συμβουλίων ἐξ εἰδικῶν. Ἀκριβῶς δηλαδὴ ἐλλείπουσιν εἰς τὰς μικροτέρας περιφερείας τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, ἅτινα εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν εὐστοχὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποκεντρώσεως.

Εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποκεντρώσεως δὲν ἀντίκειται ἡ ἀσκήσις ἱεραρχικοῦ ἐλέγχου, εἴτε προληπτικοῦ εἴτε κατασταλτικοῦ, ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς περιφερειακῆς ἀρχῆς τῆς ἐμπειστευμένης τὴν ἀποφασιστικὴν ἀρ-

μοδιότητα. Αί τοιαῦται πράξεις εἶναι μὲν, λόγῳ ἀκριδῶς τῆς ἀποφασιστικῆς ταύτης ἀρμοδιότητος τῆς ἐκδούσης αὐτὰς ἀρχῆς, ἀφ' ἑαυτῶν ἐκτελεσται — συνεπαγόμεναι, ὡς εἴρηται, ἀφ' ἑαυτῶν, ἄνευ ἀνάγκης ἐγκρίσεώς τινος, ἔννομα ἀποτελέσματα — ἀλλ' ὁ ἐκάστοτε ἀρμόδιος καθ' ὕλην ὑπουργὸς δύναται ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ ἄρῃ τὸ κύρος αὐτῶν. Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀνάθεσις εἰς τοὺς νομάρχας ἀποφασιστικῶν ἀρμοδιοτήτων, αἵτινες μέχρι τοῦδε ἀνήκον εἰς τοὺς ὑπουργούς, δὲν ἔχει θεθαίως ὡς συνέπειαν καὶ τὴν μεταβολὴν τῆς ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ θέσεως τῶν ὡς εἴρηται περιφερειακῶν ἀρχῶν. Αἱ κατ' ἄσκησιν τῶν ἐν λόγῳ ἀποφασιστικῶν ἀρμοδιοτήτων ἐκδιδόμεναι πράξεις εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει πράξεις νομαρχιακαί, κατέχουσαι ὠρισμένην βαθμίδα ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῶν διοικητικῶν πράξεων, ἀνάλογον πρὸς τὴν βαθμίδα, ἣν ὁ ἐκδούς αὐτὰς κατέχει ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῶν κρατικῶν ὀργάνων. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐπὶ τῶν πράξεων τούτων ὁ ἱεραρχικῶς προϊστάμενος καθ' ὕλην ἀρμόδιος ὑπουργὸς δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἱεραρχικὸν ἔλεγχον.

Ἡ ἄσκησις τοῦ ἱεραρχικοῦ τούτου ἐλέγχου ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν περιφερειακῶν ἀρχῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἔχει ἀνατεθῇ ἀρμοδιότης ἀποφασιστικῇ, διέπεται εἴτε ὑπὸ εἰδικῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τῆς θεσπίσας τὴν ἀποκέντρωσιν, εἴτε, ἐλλείψει τοιούτων, ὑπὸ τῶν γενικῶν κανόνων τοῦ διοικητικοῦ δικαίου, οἵτινες ρυθμίζουν ἐν σιωπῇ τοῦ νόμου τὸν ἱεραρχικὸν ἐπὶ τῶν διοικητικῶν πράξεων ἔλεγχον.

Ἡ ἐφαρμογὴ συγκεντρωτικοῦ συστήματος δὲν εἶναι ἐνδεδειγμένη, διότι θὰ κατέληγεν οὐσιαστικῶς εἰς τὸ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν ἀποστολὴν τῶν περιφερειακῶν ὀργάνων τοῦ κράτους. Ἡ διοικητικὴ ἀρχή, ἡ ἐδρεύουσα ἐν αὐτῇ τῇ περιφερείᾳ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφορῶσι τὰ ἀναφυόμενα διοικητικὰ ζητήματα, καθισταμένη ἀρμόδια συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος, ἐπιλύει συνήθως τὰ ὡς εἴρηται ζητήματα ταχύτερον καὶ ἐν ἐπιτοπίῳ ἀντιλήψει τῶν ὄρων τῆς διοικητικῆς ἐνεργείας, ἐν ἀμέσῳ γινώσκει προσώπων καὶ πραγμάτων. Ἡ κατὰ τοιοῦτον ἄμεσον τρόπον καθισταμένη αἰσθητὴ ἄσκησις τῆς κρατικῆς ἐξουσίας ἀποβαίνει πρὸς ὄφελος τῶν συμφερόντων τῶν ὁμάδων τῶν ἰδιωτῶν καὶ συντελεῖ ἐν γένει εἰς τὴν σύντονον καὶ εὐστόχον διεξαγωγὴν τοῦ διοικητικοῦ ἔργου τῆς πολιτείας.

Ἡ ταχύτης ἐν τῇ ἐνεργείᾳ, ἡ χαρακτηρίζουσα τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα, ὀφείλεται ἄλλως τε, οὐ μόνον εἰς τὴν ἄμεσον γειννᾶσιν τοῦ ἀρμοδίου ὀργάνου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἐν τῷ κέντρῳ ἀρχῶν ἀπὸ τοῦ φόρτου τῶν ἀπειραριθμῶν ἀφορωσῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας ὑποθέσεων. Ἐφ' ὅσον αἱ κεντρικαὶ ἀρχαὶ εἶναι αἱ μόναι ἀρμόδιαι νὰ ἐπιλύωσι τὰ ζητήματα δημοσίας διοικήσεως, τὰ ἀναφερόμενα εἰς πάσας τὰς περιφερείας τοῦ κράτους, φυσικὸν εἶναι νὰ διεξάγῃται βραδύτερον τὸ διοικητικὸν ἔργον. Διὰ τῆς κατανομῆς τῶν ἐν λόγῳ ὑποθέσεων μεταξὺ τῶν κατὰ τόπους ὀργάνων ἐπιτυγχάνεται, ὡς εἰκός, συντονωτέρα αὐτοῦ διενέργεια.

Ἐτερον πλεονέκτημα τῆς ἀποκεντρώσεως εἶναι, ὅτι τὰ περιφερεια-

καὶ ὄργανα ἔχουν ἄμεσον ἀντίληψιν τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐπιτυχίας, τῆς δοθείσης ἐν τινι θέματι οὐσιαστικῆς λύσεως, καὶ εἶναι συνεπῶς εἰς θέσιν νὰ συναγάγουν συναφῇ πορίσματα χρήσιμα διὰ τὰς μελλούσας ἀναλόγους ἐνεργείας των. Τούναντίον, τὸ κέντρον δὲν δύναται νὰ παρακολουθῇ μακρόθεν τὰς συνεπειὰς τῶν λύσεων ὑπὲρ ὧν ἔχει ἀποκλίνει.

Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ θέματα διοικητικῆς δράσεως, ἐφ' ὧν παρίστανται μᾶλλον ἐνδεδειγμένοι αἱ ἀρχαὶ τοῦ συγκεντρωτικοῦ συστήματος. Προκειμένου π.χ. περὶ νέων εἰδικῶν κλάδων τῆς διοικήσεως, ἐφ' ὧν αἱ περιφερειακαὶ ἀρχαὶ στεροῦνται κατ' ἀνάγκην ἐμπειρίας, μεριμνᾷ ὁ νομοθέτης ὅπως ἐπ' αὐτῶν μὴ ἀνατίθενται εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἀρχὰς ἀποφασιστικαὶ ἀρμοδιότητες. Ἄλλως τε, ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων εἶναι πλεον ἐπιβεβλημένη ἡ ὑπαρξὶς ἐνιαίων κατευθύνσεων ἐν τῇ δράσει τῆς διοικήσεως, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ πρῶτον ἤδη διαπλάσσεται ἡ πλευρὰ αὐτῇ τοῦ διοικητικοῦ ἔργου τῆς πολιτείας.

Ἄλλαι περιπτώσεις, ἐφ' ὧν δὲν εἶναι ἐνδεδειγμένοι αἱ ἀρχαὶ τῆς ἀποκεντρώσεως, εἶναι αἱ ἀναγόμεναι εἰς λίαν ἀξιόλογα ἀντικείμενα ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος, ἀνατεθειμένα εἰς συλλογικὰ ἐν τῷ κέντρῳ ὄργανα, ἀπαρτιζόμενα ἐξ εἰδικῶν προσώπων. Ὑπάρχουσιν ἐν τῷ διοικητικῷ ἔργῳ τοῦ κράτους εἰδικότητες, τὰς ὁποίας κατέχουσιν ἐλάχιστοι ἐν τῷ κέντρῳ ὑπάλληλοι, λόγῳ τεχνικῆς αὐτῶν καταρτίσεως καὶ μακρὰς πείρας. Ἐπὶ σπουδαίων θεμάτων τοιαύτης εἰδικότητος θὰ ἦτο δυσχερὲς νὰ ἀποφαίνονται εὐστόχως ὄργανα περιφερειακά, στερούμενα ἀναλόγων τεχνικῶν συμβουλίων.

Ὑπάρχουσιν ἐπίσης περιπτώσεις ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος, αἵτινες ἀπαιτοῦσι πρὸ παντὸς τὸ κύρος καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῶν κεντρικῶν ἀρχῶν. Εἰς ἄλλας ὥσαύτως περιπτώσεις ὑπάρχει πιθανότης νὰ χαρίζωνται εὐχερέστερον αἱ περιφερειακαὶ ἀρχαὶ πρὸς τοὺς διοικουμένους — ὡς ἐγγύτερον κείμεναι, συνεπῶς δ' οἰκειότεραι πρὸς αὐτοὺς — ἢ ἐν γένει νὰ ἐπιδεικνύωσιν ἐπιείκειαν ἐν οὐ δέοντι, ἐπὶ βλάβῃ τῆς ὁμαλῆς διεξαγωγῆς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Οὕτω π.χ. ἀρμόδια πρὸς παροχὴν μακρῶν πωρῶν ἀδείων ἀπουσίας εἰς τοὺς περιφερειακοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους σκόπιμον εἶναι νὰ εἶναι πάντοτε αἱ ἐν τῷ κέντρῳ προϊστάμεναι αὐτῶν ἀρχαί.

Τέλος, δὲν εἶναι πάντοτε ἐνδεδειγμένον νὰ μετατρέπηται ἡ εἰδικὴ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις εἰς γενικὴν. Θέματα ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος ἀνατεθειμένα εἰς περιφερειακὰς ἀρχὰς εἰδικῶν κλάδων πρέπει κατ' ἀρχὴν νὰ μεταβιβασθῶσι νομοθετικῶς εἰς τοὺς νομάρχας. Οὐχὶ ὅμως καὶ ὅσάκις πρόκειται περὶ δεσμευμένης διοικητικῆς ἐνεργείας καὶ ἐν γένει ἐνεργείας, μὴ ἀπαιτοῦσης ἀσκήσιν οὐσιαστικῆς κρίσεως τῆς περιφερειακῆς ἀρχῆς εἰδικοῦ κλάδου, οὐδ' ὅσάκις πρόκειται περὶ ἀπλοῦ τεχνικοῦ λογισμοῦ τῆς τελευταίας ταύτης ἀρχῆς. Οὕτω π.χ., δέον νὰ ἐξακολουθῇ ἐκδίδων τὰς ἀδείας θήρας ὁ δασάρχης ἢ τὰς ἀδείας οἰκοδομῆς ὁ νομομηχανικός.

Ταῦτα πάντα ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ νομοθέτης, εἰς ἄλλα μὲν θέματα διοικητικῆς ἐνεργείας καθιεροῖ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀποκεντρώσεως, εἰς ἄλλα δὲ τούναντίον — ἐφ' ὅσον ὑφίστανται εἰδικοί λόγοι ἀντενδεικνύοντες αὐτὰς — παρεκκλίνει ἀπὸ τῶν ὡς εἴρηται ἀρχῶν. Οὕτω δ' ἐπιτυγχάνεται ὁ εὐκταίος συγκερασμός.

Ἡ ἀρίστη δ' ἀποκέντρωσις εἶναι ἡ τῶν μεγάλων περιφερειῶν ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν δευτέρου βαθμοῦ. Λειτουργεῖ ὅσον ἔνεστι εὐστοχώτερον ἢ δημοσία διοίκησις ἐν τινι ἐπικρατείᾳ οὐχὶ λίαν ἐκτεταμένη, ὡσάκισ διαιρεῖται αὕτη εἰς δώδεκα ἢ δεκαπέντε φερ' εἰπεῖν περιφερείας εὐρείας. Μόνον εἰς τὰς μεγάλας περιφερείας εἶναι δυνατόν νὰ συγκροτηθῶσι γνωμοδοτικὰ συμβούλια ἐξ εἰδικῶν ἐπὶ παντὸς κλάδου τῆς διοικήσεως, διαφωτίζοντα διὰ τῶν γνωματεύσεων αὐτῶν τὸν ἀσκούντα τὴν ἀποφασιστικὴν ἀρμοδιότητα «διοικητὴν» ἢ «νομάρχην» — ὅπωςδὴποτε θὰ ὠνομάζετο ὁ ἐπὶ κεφαλῇ τῆς διοικήσεως τῆς εὐρείας περιφερείας ἐκπρόσωπος τῆς κυβερνήσεως. Μόναί ἐπίσης αἱ μεγάλαι περιφέρειαι εἶναι ἱκαναὶ νὰ διαθέσωσιν ἐπαρκεῖς πόρους πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀνατεθειμένου εἰς αὐτὰς ἔργου δημοσίας διοικήσεως. Προκριτώτερον θὰ ἦτο οἱ οἰκονομικοὶ οὗτοι πόροι νὰ ἀνήκουν εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον, εἰς ὃ ἐνδείκνυται νὰ ἀναχθῇ νομοθετικῶς ἡ εὐρεῖα περιφέρεια κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τῆς δευτεροβαθμίας τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Εἰδεμὴ, ἂν οἱ πόροι οὗτοι πρόκειται νὰ ἐξακολουθήσουν ἀποτελοῦντες κρατικὸν χρήμα, ἐπιβεβλημένον εἶναι νὰ παρέχωνται ἴδια πιστώσεις εἰς τὴν εὐρείαν περιφέρειαν καὶ νὰ ἔχη ἐκεῖ ὁ ἐκπρόσωπος τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἴδιον προϋπολογισμὸν ἢ εἰδικὸν λογαριασμὸν, τμήμα τοῦ κρατικοῦ. Εἶναι ἀνέφικτος ἡ ἐπιτυχὴς διοίκησις τῆς περιφερείας, ὡσάκισ διὰ τὴν διάθεσιν οἷαςδὴποτε ἐκεῖ σημαντικῆς πωρ δαπάνης εἶναι ἐκάστοτε ἀναγκαῖα κατὰ τὴν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νομοθεσίαν ἢ ἔγκρισις τοῦ κέντρου.

Ἡ κυριωτάτη ἐπίκρισις, ἥτις διευτυπώθη κατὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῆς ἀποκεντρώσεως, ὅτι δηλαδὴ ἄγει αὕτη εἰς ἄνισον μεταχειρίσιν τῶν ἰδιωτῶν ἐκ μέρους τῆς δημοσίας διοικήσεως ἀνὰ τὰς καθ' ἑκάστα διοικητικὰς περιφερείας, δὲν εἶναι βάσιμος. Διότι ἐν σχέσει μὲν πρὸς διοικητικὰς πράξεις δεσμευόμενας, καὶ γενικώτερον πρὸς ὀφειλόμενας νομίμους ἐνεργείας τῆς διοικήσεως, δὲν ὑφίσταται τὸ ἐνδεχόμενον διαφορῶν ἐκασταχοῦ κατευθύνσεων διοικητικῆς πολιτικῆς, ἀφοῦ τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τῶν πράξεων τούτων ἐξαρτᾶται πανταχοῦ ἀποκλειστικῶς ἐξ ἀντικειμενικῶς ὑποστατῶν στοιχείων, ἥτοι ἐκ τῶν ἐκάστοτε συντρέχοντων νομικῶν καὶ πραγματικῶν ὄρων τῆς διοικητικῆς ἐνεργείας. Προκειμένου δὲ τούναντίον περὶ πράξεων καὶ ἐνεργειῶν, αἵτινες χωροῦσι κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν τῶν περιφερειακῶν ἀρχῶν, τῶν ἐμπειπιστευμένων τὴν ἀποφασιστικὴν ἀρμοδιότητα, δύνανται νὰ ἐπιτευχθῶσι συναφῶς πρὸς ταύτας ἐνιαῖαι ἀπόψεις σκοπιμότητος καθ' ἅπασαν τὴν ἐπικράτειαν, διὰ τῆς παροχῆς γενικῶν ὁδηγιῶν τῆς κεντρικῆς ἀρχῆς — τοῦ ἐκάστοτε καθ' ὕλην ἀρμοδίου ὑπουργείου — πρὸς τὰς ρηθείσας περιφερεια-

κὰς ἀρχὰς ἐπὶ τῶν καθ' ἑκάστα ἀντικειμένων διοικητικῆς ἐνεργείας. Μόνη ἡ διαθίβασις συγκεκριμένων διαταγῶν, ἀφορῶσάν εἰς ὠρισμένην περίπτωσιν ἐνεργείας κατ' εὐχέρειαν καὶ ἀποστερουσῶν πράγματι πάσης εὐχερείας τὴν ἀποφασίζουσιν περιφερειακὴν ἀρχήν, θὰ ἀντέκειτο εἰς τὴν ὑπαρξίν ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος παρὰ τῇ ἀρχῇ ταύτῃ, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ρηθεῖσα παροχὴ γενικοῦ, ὡς εἴρηται, χαρακτήρος ὁδηγιῶν, ἡ ἀπλή αὐτὴ χάραξις γενικῶν κατευθύνσεων.

Σύγχρονον νομοθέτημα περὶ ἀποκεντρώσεως εἶναι ὁ νόμος 3200 τοῦ 1955, ὁ ὁποῖος ἔχει διευρύνει τὰς ἀποφασιστικὰς ἀρμοδιότητας τῶν νομαρχῶν καὶ ἔχει προβλέψει ἐν ἄρθρῳ 10 τὴν συγκρότησιν νομαρχιακοῦ συμβουλίου, ἀποτελουμένου καὶ ἀπὸ μέλη αἰρετὰ κατὰ τὰ **ειδικώτερον** ἐν ἄρθρῳ 11 ὀριζόμενα. Ἐκλογεῖς εἶναι πάντες οἱ δήμαρχοι ὡς καὶ οἱ δημοτικοὶ καὶ κοινοτικοὶ σύμβουλοι τοῦ νομοῦ. Ἐκλόγιμοι δ' εἶναι δημόται, συμπληρώσαντες τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

· Ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησης

Ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησης ἐκδηλοῦται μὲ τὸν θεσμὸν τῶν Δήμων καὶ τῶν Κοινοτήτων. Ὁ σήμερον διέπων αὐτοὺς νόμος, εἶναι ὁ κώδιξ 2888 τοῦ 1954. Οἱ κατὰ τὴν κειμένην δημοτικὴν νομοθεσίαν ὕφιστάμενοι νῦν ἐν Ἑλλάδι σύνδεσμοι δήμων καὶ κοινοτήτων, δύνανται νὰ **χαρακτηρισθῶ**σιν, ὡς εἰδὸς τι δευτεροβαθμίων ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ὧν ὅμως ἡ ὑπαρξις δὲν ἀπορρέει εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλ' ἀπόκειται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν συμπραττουσῶν κοινοτήτων. Περαιτέρω ἡ σύμπτυξις τῶν συνδέσμων εἶναι χρονικῶς περιωρισμένη, δὲν ἀπαντᾷ δὲ καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, τέλος δ' οἱ σκοποὶ ἐκάστου συνδέσμου εἶναι **συνα**φεῖς πρὸς τὴν λειτουργίαν ὠρισμένων μόνον ὑπηρεσιῶν τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἅτινας ἀποφασίζουσιν αἱ κοινότητες — μέλη, οὐχὶ δ' ὀλότητος τινος ἔργων τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καθωρισμένης ἐκ τοῦ νόμου.

Συνταγματικῇ, μὲ ἐπιμυημένην τυπικὴν δύναμιν, ρύθμισις τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἔλαβεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς χώραν τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν ἐν ἄρθρῳ 107 τοῦ συντάγματος τοῦ 1927. Ἡ **συνταγματικὴ** αὕτη διάταξις δὲν καθιέρου στενοὺς περιορισμοὺς τοῦ κοινού νομοθέτου. Εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον πάντως ἀπέκειτο νὰ καθορίσῃ τὴν ἑκτασιν τοῦ περιεχομένου τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τὰ ἀντικείμενα δηλαδὴ τῆς ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος τῶν ὁργάνων αὐτῆς, καὶ τὴν ἑκτασιν τοῦ ἐλέγχου τῆς κρατικῆς ἀρχῆς, ὡς φέρ' εἰπεῖν τοῦ νομάρχου ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν ὡς εἴρηται ὁργάνων. Ἐν τούτοις, ἡ τοιαύτη διακριτικὴ εὐχέρεια τοῦ κοινού νομοθέτου ἐτέλει ἐντὸς ὁρίων τινῶν, καίπερ χαλαρῶν, συναγομένων ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς ρηθείσης συνταγματικῆς διατάξεως. Δὲν ἠδύνατο π.χ. οὗτος, ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἐποπτείας, καθιερουμένης εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν, νὰ ὑποκαταστήσῃ οὐσιαστικῶς τὴν ἐνέργειαν τῶν κρατικῶν ἀρχῶν εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν ὁργάνων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, οὐδὲ νὰ καταστήσῃ ἐν γένει, καθ' οἷονδήποτε τρόπον, ἀνύπαρκτον τὴν **αὐ**τενέργειαν τῶν τοπικῶν ὁργανισμῶν.

Κατὰ τὰ ἔτη 1935 - 1951 ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις παρέμεινε παρ' ἡμῖν σχεδὸν ἄνευ συνταγματικῆς κατοχυρώσεως, διότι τὸ ἄρθρ. 105 τοῦ συντάγματος τοῦ 1864) 1911, πλὴν τῆς καθολικότητος τῆς ψηφοφορίας ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, δὲν ἐπέβαλλε περιορισμὸν τινα εἰς ἐνδεχομένην νέαν νομοθετικὴν ρύθμισιν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἣτις ἤθελε τυχὸν λάβει χώραν ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐννοίας καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς τελευταίας ταύτης. Τὸ δ' ἄρθρ. 99 τοῦ ἐν ἰσχύϊ συντάγματος τοῦ 1952 καθιεροῖ μὲν κανόνα δικαίου, ἐπιβάλλον ὡς βάσιν τῆς διοικητικῆς τῆς χώρας ὁργανώσεως τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν, ἀλλὰ καταλείπει εὐρύτατα πλαίσια εἰς τὴν κοινὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ὡς πρὸς τὴν ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα διαμόρφωσιν τοῦ διοικητικοῦ τούτου συστήματος. Ἡ ὑπαρξίς δὴμῶν τε καὶ κοινοτήτων, τὸ αἰρετὸν τῶν δημοτικῶν καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, ἡ καθολικότης τῆς ψηφοφορίας ἐν τῇ ἀναδείξει αὐτῶν δὲν δύνανται καὶ σήμερον θὰ θιγῶσιν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ νομοθέτου. Ἡ πέραν μέτρου τινὸς ἐνδεχομένη ἐλάττωσις τοῦ κύκλου δράσεως τῆς δημοτικῆς καὶ τῆς κοινοτικῆς διοικήσεως, ἡ καθιέρωσις ὑπερβολικῆς κρατικῆς ἐποπτείας ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν δὴμῶν καὶ τῶν κοινοτήτων, ἰδίᾳ δὲ λίαν ἐντόνου ἐποπτείας οὐσιαστικῆς (σκοπιμότητος), ἤθελον κριθῇ ἀναντιρρήτως καὶ σήμερον ὡς νομοθετικὰ μέτρα ἀντισυνταγματικά. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει ὑπολείπεται κατὰ πολὺ τὸ ἐν ἰσχύϊ σύνταγμα ἐν τῇ κατοχυρώσει τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ἀντιστοίχων διατάξεων τοῦ δημοκρατικοῦ συντάγματος τοῦ 1927.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Υπό τοῦ κ. Δ. Κ. ΨΑΡΟΥ

Ἡ Ἑλληνικὴ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις εὑρίσκεται εἰς τὴν ρίζαν τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἀποτελεῖ καθ' ὅλας τὰς ἱστορικὰς περιόδους τὴν βάσιν τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ. Ἡ κοινοτικὴ ζωὴ ἐκδηλοῦται ἀπὸ τῶν πρώτων σχηματισμῶν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἱστορίας καὶ τῶν πρώτων διαμορφώσεων τῶν οἰκισμῶν τῆς συμβιώσεως, συνεχίζεται δὲ αὕτη ὅχι μόνον καθ' ὅλην τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν μάλιστα ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις ἀνάγεται εἰς πολίτευμα, ἀλλὰ καὶ καθ' ὅλην μετὰ ταῦτα τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους, ὑπὸ τὰς διαφόρους κατακτήσεις, ἥτοι ὑπὸ τὴν Ρωμαϊκὴν καὶ τὴν Φραγκικὴν, ὑπὸ τὴν κατάκτησιν τῆς Βενετίας καὶ τέλος ἐπὶ τετρακόσια χρόνια ὑπὸ τὴν κατάκτησιν τὴν Ὀθωμανικὴν. Πρὸ τῆς τελευταίας ταύτης, κατὰ τὴν μακροαίωνα ζωὴν τῆς ἑλληνικῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ὁ Δῆμος ὡς καὶ αἱ κοινότητες τῶν ἐλευθέρων χωρικῶν ἐπέζησαν ὑπεράνω τῶν ἀναμίξεων τῶν φυλῶν καὶ τῶν πολέμων καὶ συνετήρησαν τὰς φυλετικὰς παραδόσεις καὶ τὴν αὐτοδιοίκησιν τοῦ λαοῦ.

Καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἐπὶ χιλιετηρίδας διαδρομὴν τῆς ἑλληνικῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, διαπιστοῦται θεμελιώδες χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον καθορίζει τὴν σύστασιν καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῆς. Τὸ θεμελιώδες τοῦτο στοιχεῖον εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν δημοτῶν ἐκλογὴ τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων. Τὸ ἐκ τῆς θελήσεως οὕτω τῆς λαϊκῆς ἀπορρέον κοινοτικὸν συμβούλιον, διοικεῖ τὰς τύχας τῆς κοινότητος καὶ κατευθύνει τὰ συμφέροντα αὐτῆς. Καὶ ὅσον δήποτε καὶ ἂν, κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν διαφόρων ἱστορικῶν μορφῶν τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους, ἐπιοίκιεν ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς καὶ ἡ συμμετοχὴ τῶν διαφόρων τάξεων τοῦ πληθυσμοῦ τῆς κοινότητος εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτήν, ἐν τούτοις οὐδέποτε σχεδὸν ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ ἐμφανίζεται διαμόρφωσις διοικήσεως κοινοτικῆς ἀπορρεούσης ἐκ κρατικῆς κεντρικῆς ἐξουσίας, ἡ ὁποία σπανίως καὶ κατ' ἐξάίρεσιν ἐνίστε μετέχει εἰς τὸν τοιοῦτον καθορισμὸν τῶν τοπικῶν ἀρχόντων. Ἀντιθέτως, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι ἔτι περισσότερον χαρακτηριστικόν ἐν τῇ ἑλληνικῇ κοινότητι, καθ' ὅλας τὰς ἱστορικὰς περιόδους, εἶναι ἡ ἔντονος κοινοτικὴ καὶ πολλάκις, ὡς ἐκ τούτου, αὐτόνομος ζωὴ, ἡ ὁποία δημιουργεῖται ἐντὸς τοῦ αὐτοδιοικουμένου οἰκισμοῦ, ἡ ὁποία προσδίδει τὰ ἰδιάζοντα χαρακτηριστικὰ εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς ζωῆς αὐτῆς. Ἡ ἔντονος αὐτὴ κοινοτικὴ ζωὴ δημιουργεῖ ἐθιμικὰ δίκαια, δημιουργεῖ κοινοτικὰς λειτουργίας, δημιουργεῖ γενικωτέρους σκοποὺς εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς ὁμάδος τῆς συμβιώσεως· περαιτέρω δὲ καθ' ὠρισμένας περιόδους, ὅπως ἰδίως ἐπὶ τῆς Ὀθωμανικῆς κατακτήσεως, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ξένου δυνάστου καθίστα-

ται περισσότερον διὰ τὸ ἔθνος ἐπικίνδυνος ἢ περισσότερον ἀπειλητικὴ διὰ τὴν ὑπαρξιν τῆς κοινότητος, ἐκδηλοῦται ἄλλοτε μὲν σιωπηρῶς, ἄλλοτε δὲ δημοσίως, ἔτι περισσότερον ἔντονος ἢ δύναμις τῆς ἐν τῇ κοινότητι συμβιώσεως, ἢ ὅποια ὁδηγεῖ αὐτὴν εἰς τὸ νὰ διαμορφώσῃ πλέον οὐσιώδεις δραστηριότητας, πλέον εὐρείας μορφᾶς συμπράξεως τῶν μελῶν τῆς κοινότητος εἰς οἰκονομικὰς λειτουργίας, καὶ εἰς χρήσιν κοινωφελῶν μέσων καὶ ἄσκησιν γενικωτέρων σκοπῶν. Τελικῶς δὲ ἡ κοινοτικὴ πρωτοβουλία ὁδηγεῖται καὶ πάλιν πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν πολιτικῶν θεσμῶν καὶ πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς δραστηριότητος, ἢ ὅποια σκοπεῖ πλέον εὐθέως νὰ προστατεύσῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ γενικώτερα συμφέροντα τῆς φυλῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ ἱστορικοῦ της προορισμοῦ. Ἡ δράσις οὕτω τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων, ἢ ὅποια διατηρεῖ ἄσβεστα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς φυλῆς καὶ τοὺς ἱστορικοὺς προορισμοὺς τοῦ ἔθνους φέρει τέλος τὴν κοινότητα εἰς τὸ νὰ καταστή ἡ ἐστία, καθ' ὅλην τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, μέσα εἰς τὴν ὅποιαν γαλουχεῖται κατ' ἀρχάς, προπαρασκευάζεται κατόπιν, καὶ ἀνδροῦται τελικῶς ἡ Ἐπανάστασις, ἢ ὅποια θὰ ἀποτελέσῃ τὴν μεγάλην ἐθνεγεσίαν τοῦ 1821. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ κοινότης ἀποδεικνύει τὴν ἰκανότητα αὐτῆς ὄχι μόνον νὰ δρᾷ ὡς ἓνας πυρὴν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἱκανοποιήσεως τῶν συμφερόντων τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου, ἀλλὰ νὰ δρᾷ καὶ ὡς πυρὴν πολιτικὸς μέσα ἀπὸ τὸν ὅποιον, ὄχι μόνον δημιουργεῖται δίκαιον καὶ σφυρηλατοῦνται δεσμοὶ συνυπάρξεως ἐθνικῆς, ἀλλὰ δημιουργοῦνται καὶ πολιτικοὶ θεσμοὶ καὶ πρωτοβουλίαί πολιτικοστρατιωτικάί, αἱ ὅποιαι τέλος ἄγουν εἰς τὴν ἱστορικὴν ἀποκατάστασιν ἐλευθέρου τοῦ ἔθνους.

Ἐν τούτοις ὅμως, κατὰ μίαν παράδοξον ἱστορικὴν ἀντινομίαν, ἐπὶ-πρωτο ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἔθνους νὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν, νὰ ἐπιφέρῃ πλήγμᾳ εἰς τὴν κοινότητα, ὅπως αὕτη διεμορφώθη καὶ ἠνδρώθη ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν κατάκτησιν καὶ τὴν διακοπὴν τῆς ὅλης σταδιοδρομίας, ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἄλλ' εἶναι εὐεξήγητος ἡ αἰτία τοῦ γεγονότος τούτου, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἀκόμη καὶ σήμερον δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὑποφέρει ἡ οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ δι-ἀρθρωσις τῆς χώρας, αἰτία, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ πάντοτε τροχοπέδην εἰς τὴν ταχυτέραν κατάκτησιν ἐκ μέρους τοῦ ἔθνους τῶν προορισμῶν αὐτοῦ, τῶν ἀναλόγων πρὸς τὴν ἱστορικὴν περίοδον τὴν ὅποιαν διέρχεται· ἡ ἀνά-ληψις τῶν ἐξουσιῶν μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν ὑπὸ ἡγεσίας, ἢ ὅποια εἴτε ἀπέρρευσεν ἐκ ξένης ἐπιβολῆς, εἴτε ἐξεπροσώπει τάξεις αὐτοχθόνους μὲν ἀλλὰ μὴ παρασκευασμένας διὰ νὰ συνδέσουν τὸ ἐλεύθερον ἑλληνικὸν ἔθνος πρὸς τὴν προηγουμένην του ἱστορίαν, ἐπηρεαζομένης ἀπὸ τὰ στεῖρα πλαίσια γραφειοκρατικῶν διαμορφώσεων κρατῶν ἀπολυταρχικῶν, ἐξηγεῖ τὸν λόγον ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἡ κυβέρνησις καὶ ἡ διοίκησις τοῦ νέου κράτους ἠγνόησαν παντελῶς τὴν κοινότητα, ἐπέβαλον σιωπὴν εἰς αὐτὴν καὶ τὴν ὠδήγησαν σχεδὸν εἰς τὸν θάνατον. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπεβεβαιώθη διὰ τοῦ νόμου 1833, διὰ τοῦ ὁποίου ὠργανώθησαν οἱ δῆμοι κατὰ τρόπον γραφειοκρατικόν, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ θεσμοῦ τῆς κοινότητος, ὁ δὲ νόμος αὐτὸς διετηρήθη καθ' ὅλον τὸν 19ον αἰῶνα, μέχρις ὅτου τὸ ἀνορθω-

τικόν κίνημα τοῦ 1907 ἦλθε διὰ τὰ δῶση μίαν διέξοδον εἰς τὴν ἀπαίτησιν ὅπως τουλάχιστον ὁ οἰκισμὸς τῆς συμβιώσεως διαχειρίζεται τὰ τοπικὰ συμφέροντα διὰ τῶν ιδίων αὐτοῦ αἰρετῶν ἀρχόντων. Ἡ μεταρρύθμισις αὕτη, ἡ ὁποία πράγματι ὑπῆρξεν οὐσιώδης καὶ ἱστορικὴ διὰ τὴν ζωὴν τῆς νεωτέρας τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἐν τῷ ἀνεξαρτήτῳ κράτει, διευτυπώθη τελικῶς εἰς τὸν νόμον ΔΝΖ τοῦ 1912, ὁ ὁποῖος ἀπετέλεσε ἔκτοτε καὶ μέχρι σήμερον, κατὰ τὰς βασικὰς αὐτοῦ ἀρχάς, τὸν καταστατικὸν χάρτην τῆς τοπικῆς ἑλληνικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ὁ νόμος αὐτὸς ὑπέστη ἔκτοτε ἐπανειλημμένως τροποποιήσεις καὶ βελτιώσεις ἢ καὶ ἐνίοτε καὶ ὀπισθοδρομήσεις, μέχρις ὅτου ἔλαβεν τὴν τελικὴν αὐτοῦ μορφήν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἰσχύει σήμερον, διὰ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 2.888 τοῦ 1954 περὶ κώδικος δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ. Ὁ κώδιξ οὗτος συμπληροῦται διὰ τοῦ νόμου 3.033 τοῦ 1959 περὶ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἐσόδων, ὡς οὗτος συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου 3570 τοῦ 1956 καὶ τοῦ νόμου 3777 τοῦ 1957.

Δέον τέλος νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι ὅλη ἡ νομοθεσία περὶ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως εἰς τὴν χώραν μας ἐπιστεγάζεται ἀπὸ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 99 τοῦ ἰσχύοντος συντάγματος τῆς 1 Ἰανουαρίου 1952, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ διοικητικὴ ὀργάνωσις τοῦ κράτους ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἀποκεντρώσεως καὶ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, καθ' ἃ νόμος θέλει προβλέψει, αἱ δὲ ἐκλογαὶ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν ἐνεργοῦνται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας. Αὗται εἶναι αἱ μόναι συνταγματικαὶ διατάξεις διὰ τῶν ὁποίων κατοχυροῦνται ἢ κατ' ἀρχὴν θέσπισις τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως εἰς τὴν χώραν μας, ἥτις καθίσταται οὕτω ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν νομοθέτην καὶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν καθ' ἣν ἡ διοίκησις τῶν τοπικῶν ἐξουσιῶν ἀνήκει εἰς ἄρχοντας ἀπορρέοντας ἐκ τῆς λαϊκῆς βουλῆσεως.

Βασικὸς ὅμως περιορισμὸς ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐρείδεται τὸ σύστημα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως παρ' ἡμῖν εἶναι ἡ καθιέρωσις ἑνὸς καὶ μόνο βαθμοῦ τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, δηλαδὴ ἑνὸς καὶ μόνο ἐπιπέδου τοπικῶν ὁργανισμῶν, χωρὶς οὗτοι νὰ συνενοῦνται ὑπὸ ἀνωτέρας τοπικῆς ἐξουσίας δευτέρου βαθμοῦ, διὰ τῆς ὁποίας οὕτω νὰ συμπράττουσι πολλοὶ τοπικοὶ ὁργανισμοί, εἰς εὐρυτέρας περιοχὰς περιφερειακῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Τοῦτο ἤδη ἀποτελεῖ ἓνα λόγον ἀδυναμίας τοῦ πρώτου βαθμοῦ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ἱκανοποίησις τῶν τοπικῶν συμφερόντων εἶναι κατακερματισμένη μόνον εἰς τὸν πολυάριθμον κόσμον τῶν ὁργανισμῶν πρώτου βαθμοῦ, οἱ ὁποῖοι τὰ εὐρύτερα αὐτῶν συμφέροντα δὲν δύνανται νὰ τὰ ἐπιδιώξουν δι' ὁργανισμῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ.

Οἱ ὁργανισμοὶ οὗτοι τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως πρώτου βαθμοῦ εἶναι οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ δήμου καὶ κοινότητος δὲν εἶναι οὐσιώδης, ἀναπακρίνεται δὲ μόνον εἰς τὴν θέσπισιν ἀπλουστεράς διοικήσεως ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ὁργανώσεως τῆς τοπικῆς μονάδος. Τοιοῦτοτρόπως δήμοι μὲν ἀναγνωρίζονται αἱ πόλεις αἱ ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων κατοίκων, πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ

πόλεις, κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία ἀποτελοῦν τὰς κοινότητες. Ἀλλὰ διὰ τὴν ἀποτελέσει ἑνὸς οἰκισμὸς συμβιώσεως κοινότητα πρέπει νὰ ἔχη τουλάχιστον πεντακοσίους κατοίκους καὶ νὰ ὑπάρχῃ πρὸς τοῦτοις ἡ θέλησις τῶν δύο τρίτων τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος καὶ ἐκτὸς τούτου νὰ διαπιστωθῇ ὅτι ὁ οἰκισμὸς αὐτὸς ἔχει πόρους ἱκανοὺς διὰ τὴν συντήρησιν τῆς κοινότητος. Κατ' ἀκολουθίαν ἐὰν ἑνὸς οἰκισμὸς, ἔν χωρίον, δὲν συγκεντρώνει τὰς προϋποθέσεις αὐτὰς ὑπάγεται εἰς τὴν περιφέρειαν μιᾶς ἄλλης κοινότητος. Ὁλόκληρος ὁμως ὁ πληθυσμὸς καὶ ὅλον συνεπῶς τὸ ἔδαφος τῆς χώρας εἶναι κατανεμημένα κατὰ δήμους καὶ κοινότητας, οὕτως ὥστε οὐδὲν μῦθον τοῦ ἐδάφους νὰ μὴ ὑπάγεται εἰς δήμον ἢ κοινότητα ἢ οὐδεὶς ἐκ τῶν κατοίκων τῆς χώρας νὰ μὴ εἶναι δημότης εἰς ἕνα δήμον ἢ εἰς μίαν κοινότητα.

Ὁ νομοθέτης καθορίζει τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἡ ἀρμοδιότης αὕτη καθορίζεται τοῦτο μὲν γενικῶς, τοῦτο δὲ καὶ διὰ εἰδικῶν προσδιορισμῶν. Γενικῶς ὁ δήμος καὶ ἡ κοινότης ἀναγνωρίζονται ὅτι εἶναι ἀρμόδιοι διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν παντὸς τοπικοῦ συμφέροντος. Τὸ τοπικὸν συνεπῶς συμφέρον ἀνήκει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, εἰδικώτερον δὲ ἀναγνωρίζει ὁ νόμος ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἔχει ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα ἐπὶ ὠρισμένων θεμάτων ἀναγομένων εἰς τὸ τοπικὸν συμφέρον, ὅπως εἶναι ἡ κατασκευὴ, ἡ συντήρησις καὶ ἡ διαχείρισις τῆς ὑδρεύσεως, ἐπίσης τῶν ἐν γένει κοινοχρήστων χώρων τῆς πόλεως καὶ ἄλλων τοιούτων ἀρμοδιοτήτων. Πολλὰ ὁμως ἐκ τῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι ἐθεσπίσθησαν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ κώδικος ὡς ἀποκλειστικάι, περαιτέρω διὰ νόμων κατέστησαν ἀντικείμενον ἀρμοδιότητος εἴτε τοῦ κράτους εἴτε ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς π. χ. προκειμένου περὶ τῶν ἐγγειοδελτιωτικῶν ἔργων.

Θεμελιώδης ἀρχή, ἡ ὁποία διέπει τὴν ὀργάνωσιν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τὴν ὁποῖαν ἄλλωστε ἀρχὴν καθιεροῖ, ὡς ἐλέχθη, αὐτὸ τοῦτο τὸ Σύνταγμα εἶναι ὅτι οἱ αἵρετοὶ ἄρχοντες ἐκλέγονται διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας. Ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς καθορίζεται ἐκάστοτε ὑπὸ εἰδικοῦ νομοθετήματος, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐκλογάς, πάντως ὁμως προκειμένου περὶ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων κρατεῖ παγίως ἡ ἀρχὴ τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς καὶ οὐχὶ τῆς ἐμμέσου. Προκειμένου ὁμως περὶ τοῦ δημάρχου ἄλλοτε μὲν καθιερούτο τὸ σύστημα τῆς ἀμέσου ἐκλογῆς ὑπὸ τῶν δημοτῶν, νῦν δὲ ἐθεσπίσθη τὸ σύστημα τῆς ἐμμέσου ἐκλογῆς, τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος ἐκλεγομένου πάντοτε ἐμμέσως ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Τὰ ὄργανα διοικήσεως τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως εἶναι διὰ μὲν τὸν δήμον, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἡ δημαρχιακὴ ἐπιτροπὴ καὶ ὁ δήμαρχος, διὰ δὲ τὴν κοινότητα, τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὁ πρόεδρος καὶ ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κοινότητος. Ὁ δήμαρχος ὅπως καὶ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος εἶναι ὄργανα ἐκτελεστικὰ τῶν αποφάσεων τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων, τὰ ὁποῖα διοικοῦν τὸν δήμον καὶ τὴν κοινό-

τητα, οὕτως ὥστε ἡ ἀποφασιστικὴ ἐξουσία καὶ τὸ τεκμήριον τῆς ἀρμοδιότητος ὑπάρχουν ὑπὲρ τοῦ δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ συμβουλίου, τὰ ὅποια ἀποφαίνονται ἐπὶ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑποθέσεων.

Οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες περαιτέρω δύνανται, διὰ τὴν ἐπιδίωξιν κοινῶν σκοπῶν ἢ πρὸς πραγμάτων ὠρισμένων ἔργων ἢ ἄλλων ὑπηρεσιῶν, αἱ ὅποια νὰ ἀναφέρονται εἰς τοὺς συμμετέχοντας ὀργανισμούς, νὰ συνασπισθῶσιν εἰς συνδέσμους δήμων ἢ κοινοτήτων. Οἱ σύνδεσμοι οὗτοι τροφοδοτοῦνται ἐξ εἰσφορῶν τῶν συμμετεχόντων τοπικῶν ὀργανισμῶν, δύνανται ὅμως νὰ ἐπιβάλλουν καὶ ἰδίας τοπικὰς φορολογίας. Ἐπίσης οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες δύνανται νὰ ἰδρύσουν περαιτέρω ἴδια νομικὰ πρόσωπα, δημοτικά καὶ κοινοτικά ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως πραγματοποιηθῶν διάφοροι σκοποὶ τοπικοῦ συμφέροντος ἢ τοπικὰ ἔργα ἢ ἄλλοι σκοποὶ τοπικῆς κοινῆς ὠφελείας ἐξ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Πρὸς τούτοις, δύνανται οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες νὰ ἰδρῦσωσιν ἐπιχειρήσεις, αἱ ὅποια ἀποτελοῦν νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, λειτουργοῦντα κατὰ τοὺς κανόνες τοὺς ἰδιωτικοῦ δικαίου, σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἐξυπηρέτησιν ἢ τὴν ἐκμετάλλευσιν ὠρισμένης δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς οἰκονομικῆς παροχῆς.

Τὸ ὅλον σύστημα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως παρ' ἡμῖν συμπληροῦται διὰ τῶν τοπικῶν ἐνώσεων δήμων καὶ κοινοτήτων καὶ τῆς κεντρικῆς ἐνώσεως δήμων καὶ κοινοτήτων Ἑλλάδος. Τοιοῦτοτρόπως οἱ δήμοι καὶ αἱ κοινότητες εἰς ἕκαστον νομὸν ἀποτελοῦσι τὴν τοπικὴν ἔνωσιν δήμων καὶ κοινοτήτων καὶ ὅλαι αἱ τοπικαὶ ἐνώσεις δήμων καὶ κοινοτήτων ἐκλέγουν τοὺς ἐκπροσώπους αὐτῶν ἐκ τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων, οἱ ὅποιοι συνερχόμενοι εἰς συνέλευσιν ἐκλέγουν τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς κεντρικῆς ἐνώσεως δήμων καὶ κοινοτήτων τῆς Ἑλλάδος. Αἱ τοπικαὶ ἐνώσεις δήμων καὶ κοινοτήτων καὶ ἡ κεντρικὴ ἔνωσις δήμων καὶ κοινοτήτων ἀρμοδιότητα ἔχουν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δράσεως τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως εἰς τὴν χώραν μας, διὰ τῆς μελέτης τῶν σχετικῶν πρὸς αὐτὴν προβλημάτων, διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν ἀναγκῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, διὰ τῆς διατυπώσεως ψηφισμάτων πρὸς τὴν κυβέρνησιν περὶ τῶν ἀναγκαίων νομοθετικῶν καὶ οἰκονομικῶν μέτρων καὶ διὰ τῆς παραστάσεως πλησίον τῶν δημοσίων ἀρχῶν ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως ἐπιτυχάνωνται καλλίτερον οἱ ἐπιδιωκόμενοι σκοποὶ ἐκ μέρους τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ὅπως εἰσακούωνται καὶ πραγματοποιῶνται τὰ διάφορα αἰτήματα αὐτῆς, τὰ ὅποια ἀπετέλεσαν ἀντικείμενον ψηφισμάτων τῶν συνελεύσεων τῶν τοπικῶν ἐνώσεων ἢ τῆς κεντρικῆς ἐνώσεως δήμων καὶ κοινοτήτων.

Θέμα, τὸ ὅποῖον εἶναι πάντοτε ὑπὸ ἐξέτασιν καὶ τὸ ὅποῖον εἶναι ζωτικὸν διὰ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν εἰς τὴν χώραν μας, εἶναι τὸ θέμα τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐξουσίας τῆς ἐποπτείας ἐκ μέρους τοῦ κράτους τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Διότι πράγματι, ἡ ἔννοια τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτοδιοικήσεως τῶν τοπικῶν συμφερόντων, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ξένη πρὸς τὸ δίκαιωμα τοῦ Κράτους, ὅπως ἀσκή μίαν ὠρισμένην ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν. Τὸ ζήτημα

ὅμως εἶναι ποία εἶναι ἡ ἔκτασις καὶ εἰς ποίας περιπτώσεις καὶ μέχρι ποίου σημείου δύναται νὰ εἶναι ἀνεκτὴ μία τοιαύτη ἐποπτεία. Ὁ νόμος ΔΝΖ εἶχε καθιερώσει θαθεῖαν ἐπέμβασιν τῆς κρατικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν τοπικῶν ὀργανισμῶν, ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν τοπικῶν συμφερόντων καὶ μέγας ἦτο ὁ κατάλογος τῶν περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας ἀπητεῖτο ἡ προηγουμένη ἔγκρισις ἐκ μέρους τῆς κεντρικῆς ἀρχῆς τῶν ἀποφάσεων τῶν αἰρετῶν συμβουλίων. Γενικώτερον ἡ ἐποπτεία διακρίνεται εἰς ἐποπτείαν νομιμότητος καὶ ἐποπτείαν οὐσιαστικῆν. Ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκησις δὲν ἀποκρούει τὴν ἐκ μέρους τοῦ κράτους ἄσκησιν ἐποπτείας νομιμότητος, διὰ τοῦ δικαιώματος ἀκυρώσεως ἐκείνων τῶν ἀποφάσεων τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων, αἱ ὁποῖαι κρίνονται ὑπὸ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας ὡς ἀντικείμεναι εἰς τὸν νόμον.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀρνεῖται εἶναι ἡ προληπτικὴ παρέμβασις τῆς κρατικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων διὰ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῶν. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ διεξάγεται ὁ ἀγὼν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως πρὸς τὸ κράτος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως ἀποδεδειχθῇ αὕτη ἀπὸ τὸν ἀποπνικτικὸν αὐτὸν ἐναγκαλισμὸν ἐκ μέρους τοῦ κράτους, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν ἀντὶ νὰ τοῦνῃ αὐτὴν καὶ νὰ ἐνισχύῃ τὴν ἀνάπτυξίν της, ἀντιθέτως ἐμποδίζει τὴν ἄσκησιν ἐκ μέρους τῶν αἰρετῶν ἀρχόντων τῶν πρωτοβουλιῶν αὐτῶν με ἀποτέλεσμα αἱ πρωτοβουλίαι αὗται νὰ ἀσκούνται λίαν περιορισμένως ἢ σύμφωνα πρὸς τὸ κυβερνητικὸν ἐκάστοτε συμφέρον. Σήμερον ἡ ἄσκησις οὐσιαστικῆς ἐποπτείας τῆς δημοσίας διοικήσεως ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως εἶναι ἀρκούντως εὐρεῖα, διότι ὑπάρχει τεσσαρακοντὰς ὁλόκληρος περιπτώσεων οὐσιωδῶν ἐνεργειῶν ἐκ μέρους τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τῶν ὁποίων ἡ ἄσκησις προϋποθέτει τὴν ἔγκρισιν ἐκ μέρους τῆς κρατικῆς ἀρχῆς. Τὸ σπουδαιότερον δὲ εἶναι ὅτι ἡ ἔγκρισις αὐτὴ ἐκτείνεται καὶ μέχρι αὐτοῦ τοῦ δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον δύναται ἡ κρατικὴ ἐξουσία νὰ τροποποιῇ ὅχι μόνον ἐπὶ σκοπῷ ὅπως ἐγγράφῃ τυχόν ὑποχρεωτικὰς δαπάνας, τὰς ὁποίας παρέλειψεν ὁ ὀργανισμὸς νὰ ἐγγράφῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν του, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σκοπῷ, ὅπως ἐλέγξῃ αὐτὴν ταύτην τὴν διάθεσιν τῶν πόρων διὰ τοὺς διαφόρους σκοποὺς τῶν τοπικῶν συμφερόντων.

Ὁ ἐλεγχος ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβουλίων ἐκ μέρους τοῦ κράτους ἀσκεῖται μέσῳ τοῦ νομάρχου, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ἐποπτικὴ ἀρχὴ ἡ ἀκούσα τὸν ἑλεγχον ἐπὶ τῶν τοπικῶν ὀργανισμῶν ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν καὶ κατεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν.

Τέλος, τὸ σπουδαιότερον ἐξ ὅλων τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι συνηρημένον πρὸς αὐτὴν ταύτην τὴν ζωὴν αὐτῆς, εἶναι τὸ θέμα τῶν ἐσόδων τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τὸ θέμα τῶν πόρων ἐκ τῶν ὁποίων ἀντλοῦν οὗτοι τὰ ἔσοδα διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν, μέσῳ τῶν δαπανῶν των, τῶν σκοπῶν διὰ τοὺς ὁποίους ἐτάχθησαν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου. Καὶ ἐν τού-

τω παρατηρήθη ανέκαθεν ή έκ μέρους του νομοθέτου άδιαφορία κατ' αρχάς και περαιτέρω ό έσκεμμένος περιορισμός των έσόδων των δήμων και κοινοτήτων ή τουλάχιστον ή τοποθέτησις έντός των δημοσίων προορισμών των σκοπών της τοπικής αυτοδιοικήσεως εις δευτέραν μοίραν έναντι των άλλων σκοπών του κράτους. 'Η διαρκής συγκέντρωσις των δημοσίων πρωτοβουλιών και λειτουργιών εις χείρας του κράτους και ή διαρκής ανάπτυξις των κρατικών σκοπών, ή όποία άπήτει και ανάπτυξιν των κρατικών έσόδων, ειχεν, ως αποτέλεσμα να μη έπέρχεται ανάλογος ανάπτυξις των έσόδων των δήμων και κοινοτήτων, ανάλογος προς τας αύξανόμενας αύτών ανάγκας, έν όψει της προόδου του πολιτισμού, τον όποιον πάλιν πολιτισμόν προώθει το κράτος. Τοιουτοτρόπως ό δημόσιος βίος εις την χώραν μας προσέκρουσεν εις μίαν αντίφασιν, κατά την όποιαν το μέν κράτος προωθεί την κοινωνικήν και οικονομικήν ανάπτυξιν δια της διαρκούς ανακατανομής του εισοδήματος μέσω του δημοσίου προϋπολογισμού εις το σύνολον, αλλά την ανάπτυξιν αύτην την περιορίζει μόνον εις τους ιδίους του σκοπούς, μη ύπολογίζων έπαρκώς τους σκοπούς, τους όποιους έχει να επιδιώξη και να πραγματοποιήση ή τοπική αυτοδιοίκησις και τους όποιους σκοπούς δέν αναλαμβάνει το κράτος. Κατ' άκολουθίαν, μέσα εις την διαρκή διέυρυνσιν της δράσεως του κράτους, της οικονομικής και της έν γένει κοινωνικής, άπέμενον οί 'Όργανισμοί της Τ.Α. καθυστερημένοι από πάσης άπόψεως, ιδίως καθ' όσον άφορᾷ την διαμόρφωσιν και την όργάνωσιν της πόλεως και των ύπηρεσιών, αί όποία έξυπηρετούν την συμβίωσιν έν τή πόλει. 'Εν τούτοις κατά τα τελευταία έτη παρατηρήθη, έν όψει της συστηματικώτερης προσπάθειας του κράτους, όπως αναλάβη την άσκησιν ευρύτερας οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, ότι το κράτος ήρχισε να άποδίδη μεγαλυτέραν προσοχήν εις το θέμα των έσόδων της τοπικής αυτοδιοικήσεως και δι' άλλεπαλλήλων νομοθετημάτων από του έτους 1951 και έντεϋθεν απέδλεψεν εις το να τόνωση τα έσοδα αυτά, τα όποία πράγματι και λίαν αίσθητώς ηύξήθησαν, όπως φαίνεται έκ των σχετικών στατιστικών πινάκων. Παρ' όλην όμως την τόνωσιν αύτην τα έσοδα των δήμων και κοινοτήτων πολυ απέχουν από το να είναι, έστω και άπλως ανάλογα προς τους σκοπούς τους όποιους έχει να πραγματοποιήση ή τοπική αυτοδιοίκησις δια την έξυπνήρησιν των τοπικών συμφερόντων και παρακολουθούν έκ του μακρόθεν τον πολλαπλασιασμόν τον τεράστιον των δημοσίων έσόδων.

'Αλλά και από άπόψεως πηγών των έσόδων της τοπικής αυτοδιοικήσεως παρατηρείται μεγάλη όπισθοδρομικότης, καθ' όσον άφορᾷ την έπιστημονικήν διάρθρωσιν αυτών. Τοιουτοτρόπως άφ' ένός μόνον περιωρίσθησαν εις το έλάχιστον τα έσοδα της τοπικής αυτοδιοικήσεως, τα προερχόμενα έκ των ιδίων αύτης φορολογικών έξουσιών, ένω ηύξήθησαν δυσαναλόγως τα έσοδα, τα όποία προέρχονται έκ των έπιχορηγήσεων του κράτους. Και τοιουτοτρόπως πέραν της στενότητος των οικονομικών πόρων της τοπικής αυτοδιοικήσεως έπήλθε δι' αύτην το δυσμενές γεγονός, ότι ή οικονομική της ύπαρξις έξηρητήθη έκ της έπιχορηγήσεως, της πρωτοβουλίας δηλαδή του κράτους, το όποιον δυσχερώς έκάστοτε έκ του προϋπο-

λογισμού εξάγει κονδύλιον διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς πόρους τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐνίσχυσις τῶν πόρων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπεδιώχθη καὶ διὰ μέσου συστηματικῆς δανειοδοτήσεως τῶν διαφόρων ὀργανισμῶν διὰ δημοσίων κεφαλαίων, πράγματι δέ, ἡ δανειοδότησις αὐτὴ ηὐξήθη μεγάλως, ὥστε σήμερον νὰ ἀποτελῇ ἓνα σπουδαῖον πόρον διὰ τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν πρὸς ἐκτέλεσιν ἰδίως ἔργων τοπικῆς ὠφελείας. Ἀλλ' ὅμως, ἡ δανειοδότησις αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ἐξιχθῇ πέραν ὀρισμένου ὁρίου, καθ' ὃ παύει νὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐξυπηρετηθῇ διὰ τῶν ἐσόδων τοῦ ὀργανισμοῦ. Δέον τέλος νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ τάσις αὕτη τοῦ συγχρόνου κράτους νὰ συγκεντρώσῃ εἰς χεῖρας τοῦ ὅλας τὰς ἀρμοδιότητας ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν, οἰκονομικῶν καὶ τῶν ἄλλων ὑποθέσεων καὶ συμφερόντων τοῦ συνόλου, εἶχε τὴν συνέπειαν νὰ μειώσῃ εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ κοινότης ὡς δημόσιος ὀργανισμὸς διὰ τὴν πραγματοποιήσιν τῶν γενικωτέρων συμφερόντων καὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἔθνους. Συνείδησις, ἡ ὁποία πάντοτε εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν ὑπῆρξεν ἀνεπτυγμένη καὶ ἐξαιρετικῶς ἔντονος εἰς ἐκδηλώσεις. Τοῦτο εἶχε καὶ μίαν ἔτι περαιτέρω συνέπειαν, ὅτι ὁ δημότης ἔπαυσε πλέον νὰ αἰσθάνεται ἔντονον τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως συμβῶν διὰ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ πόρων εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν δαπανῶν τῆς τοπικῆς συμβιώσεως. Ἐντεῦθεν ἐπήλθον δύο ἀποτελέσματα: πρῶτον μὲν κατέστη εἰς τὴν χώραν μας αἰσθητὴ ἡ ἐγκατάλειψις τῆς πόλεως, τοῦ χωρίου ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἥτις δὲν παρέχει οὐδὲ τὴν στοιχειώδη εἰκόνα ἐνὸς στοιχειώδους πολιτισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπικρατεῖ ἐξαιρετικῶς ἰσχυρὰ ἀντίδρασις τοῦ πολίτου πρὸς πᾶσαν προσπάθειαν ἐπιβολῆς κοινοτικῶν καὶ δημοτικῶν εἰσφορῶν, ἀντίδρασις πολὺ ἐντονωτέρα ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐκδηλοῖ ὁσάκις τὸ κράτος ζητεῖ νέους πόρους πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐσόδων αὐτοῦ. Παρὰ ταῦτα, δὲν ἔπαυσε εἰς τὴν χώραν μας νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἀντίληψις, ἡ θαθέως ἐρριζωμένη, ὅτι ἡ κοινότης καὶ ὁ δῆμος ἀποτελοῦν τὸν δημόσιον ἐκείνον πυρῆνα, ὁ ὁποῖος πρέπει πάντοτε νὰ ὑπάρχῃ καὶ νὰ ἐπιβάλλεται, διότι ἐντὸς αὐτοῦ τρέφεται καὶ ἀνδρουταὶ ἡ ἀντίληψις καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ ἀτόμου περὶ τοῦ προορισμοῦ του ὡς πολίτου μέσα εἰς τὸ ἔθνος καὶ τὸ κράτος. Καὶ περαιτέρω δὲν ἔπαυσε νὰ ὑπάρχῃ ἡ πεποίθησις, ὅτι ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως παρασκευάζεται ὁ πολίτης διὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν δημοσίων τοῦ δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων καὶ τῶν δημοσίων ἀξιομάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ὀδηγηθῇ εἰς τὴν συμμετοχὴν του εἰς τὸν ὑψηλὸν κοινωνικὸν καὶ πνευματικὸν προορισμὸν τῶν πολιτειακῶν λειτουργιῶν.

Ἀλλὰ πέραν τούτου τὰ διδάγματα, τὰ ὁποῖα ἔρχονται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, περὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως διὰ μέσου τῶν αἰώνων, διδάγματα, τὰ ὁποῖα μᾶς καθιστοῦν ἐκδηλον τὴν ἀντίθεσιν μεταξὺ τῆς πάλαι ποτὲ ἑλληνικῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῆς συγχρόνου, δὲν παύουν παρὰ νὰ δημιουργοῦν δι' ὅλον τὸν λαὸν καὶ διὰ πλείστους ἐκ τῆς ἡγεσίας αὐτοῦ, τὴν πίστιν, ὅτι, ἐὰν πρόκειται καὶ πάλιν τὸ ἔθνος νὰ ἀχθῇ εἰς τὸ πρῶτον ἐπίπεδον τῆς συγχρόνου διεθνούς δραστηριότητος καὶ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ φαῦλον κύκλον τῆς ἡμιανα-

πτύξεως διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ πεδῖον ἑνὸς λαοῦ ἀνεπτυγμένου κοινωνικῶς, πολιτικῶς καὶ ἐκπολιτιστικῶς, λαοῦ συνεχίζοντος τὰς παραδόσεις τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας ὑπὸ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν, δὲν εἶναι τοῦτο δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ παρὰ μόνον μὲ μίαν νέαν καὶ πάλιν ἄνθησιν τῆς ἑλληνικῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, τῆς ὁποίας οἱ ὀργανισμοὶ πρώτου νῦν, δευτέρου μετ' ὀλίγον, ἴσως καὶ τρίτου ἀργότερον, θὰ ἀναλάβουν νὰ πραγματοποιήσουν εὐρυτάτους οἰκονομικοὺς, κοινωνικοὺς καὶ δημοσίους σκοποὺς, ἐντὸς καὶ πάλιν μιᾶς μεγάλης Ἑλλάδος.

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Υπό κ. ΝΙΚ. Ι. ΠΟΛΥΖΟΥ

ΕΝΝΟΙΑ, ΟΡΙΣΜΟΣ

Εἰς 124 ἀνέρχονται αἱ χώραι, εἰς τὰς ὁποίας λειτουργοῦν συνεταιρισμοὶ καὶ ἀπὸ ἑκατονταετίας ἀποτελοῦν εἰς τὴν Δ. Εὐρώπῃν ἓνα βασικὸν δημοκρατικὸν θεσμόν. Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν σήμερον χώρα εἰς τὸν κόσμον, ὅπου νὰ μὴ ἔχουν ἀναπτυχθῇ. Ὑπὸ τὴν σύγχρονον μορφήν των εἶναι δημιουργήματα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐνσάρκωσις τῆς διὰ μέσου τῶν αἰώνων ποικίλως διαμορφωθείσης ἀνάγκης τοῦ ἀνθρώπου νὰ συνεργάζεται καὶ νὰ ἀλληλοβοηθῇται μὲ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς κοινωνίας.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ πλέον διαδεδομένου ὀρισμοῦ, συνεταιρισμὸς εἶναι μία ἔνωσις κυρίως τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων προσώπων, τὰ ὁποία ἐνοῦνται ἐλευθέρως πρὸς ἐπίτευξιν κοινού οἰκονομικοῦ, κοινωνικοῦ ἢ ἐκπαιδευτικοῦ σκοποῦ διὰ τῆς συστάσεως μιᾶς δημοκρατικῶς ἐλεγχόμενης ἐπιχειρήσεως, τὴν ὁποίαν διαχειρίζονται ὑπευθύνως διὰ κοινῆς συνεργασίας μὲ βάσιν τὴν ἰσότητα τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων.

Ἡ πατροπαράδοτος ἀλληλεγγύη καὶ ἀπὸ κοινού ἐργασία τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου καὶ τῶν πόλεων συναντᾶται σήμερον εἰς τὰς διαφόρους μορφὰς τῶν γεωργικῶν, τῶν ἀλιευτικῶν καὶ τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν. Ὑπάρχουν πολλαὶ χώραι, ἀδιακρίτως πολιτικοῦ χρώματος, εἰς τὰς ὁποίας ὁ κάθε ἀγρότης εἶναι μέλος ἑνὸς συνεταιρισμοῦ, τὸ σύνολον σχεδὸν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς διοχετεύεται εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ διὰ τῶν συνεταιρισμῶν καὶ τὸ τέταρτον τουλάχιστον τοῦ πληθυσμοῦ των προμηθεύεται τὰ εἶδη διατροφῆς διὰ τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

Ὅταν ἡ σπουδαιότης τῶν συνεταιρισμῶν ἀνεγνωρίσθη ἀπὸ τὸ Κράτος, ἡ συνεταιριστικὴ νομοθεσία εἰσῆχθη εἰς τὰς περισσοτέρας χώρας διὰ νὰ διευκολύνῃ τὴν δημιουργίαν τῶν συνεταιρισμῶν εἰς εὐρύτεραν κλίμακα καὶ νὰ προσδιορίσῃ ὠρισμένους κανόνες τῆς λειτουργίας των. Τὰ πρῶτα νομοθετήματα καὶ συνταγματικαὶ ἀκόμα διατάξεις διὰ τὴν προστασίαν τῶν συνεταιρισμῶν ἐμφανίζονται, εἰς τινὰς χώρας, κατὰ τὸ β' ἡμῖς τοῦ 19ου αἰῶνος. Ἡ Ἑλληνικὴ νομοθεσία μὲ τὸν βασικὸν νόμον 602 περὶ συνεταιρισμῶν τοῦ ἔτους 1914 καὶ τὸ ἄρθρον 109 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952 δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἐξαιρετικὴν σημασίαν τοῦ θεσμοῦ. Διὰ τοῦ ἁρθοῦ αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος ὀρίζεται, ὅτι «οἱ συνε-

ταιρισμοί, γεωργικοί και άστικοί, τελούσιν υπό την προστασίαν του Κράτους, μεριμνώντας συστηματικώς ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν.

Ἡ συνεταιριστικὴ νομοθεσία ἀναγνωρίζει τοὺς συνεταιρισμοὺς ὡς «νομικὰ πρόσωπα». Ὅπως τὰ φυσικὰ πρόσωπα, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκοτῶν ἀγαθὰ, νὰ ἀγοράζωσι καὶ νὰ πωλοῦν προϊόντα, νὰ δανείζωσι καὶ νὰ δανείζωνται χρήματα, νὰ ἐμφανίζωνται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Διὰ τῶν νομοθετικῶν αὐτῶν διατάξεων προσδιορίζονται ἐπίσης ἡ νομικὴ φύσις τῶν συνεταιρισμῶν, αἱ ἐπιδιώξεις των, ὁ τρόπος ἐγγραφῆς τῶν μελῶν, ὁ ἔλεγχος τῶν ἐργασιῶν, ἡ κατανομὴ τῶν πλεονασμάτων καὶ τῶν ζημιῶν καὶ γενικῶς ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν. Προβλέπεται ὁ τρόπος κατάρτισεως τοῦ Καταστατικοῦ ἐκάστου συνεταιρισμοῦ καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῶν συνεταιρισμῶν ἡ ἐπίσημος ἐπικύρωσις τοῦ Καταστατικοῦ. Κατὰ τὸν ἐλληνικὸν νόμον τὰ καταστατικὰ τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν ἐπικυροῦνται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, τῶν δὲ λοιπῶν κατηγοριῶν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἑργασίας.

Ἡ βοήθεια τοῦ Κράτους ὑπὲρ τῶν συνεταιρισμῶν ἐκδηλοῦται διὰ ποικίλων ἄλλων τρόπων: προβλέπει εἰδικὸν φορολογικὸν καθεστῶς, δανείζει εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς χρήματα ὑπὸ εὐνοϊκοῦ ὅρου, τοὺς ἐπιφορτίζει μὲ τὴν συγκέντρωσιν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κράτους ὠρισμένων γεωργικῶν προϊόντων (σίτου, σουλτανίνας κ.λ.π.) καὶ ἐπιδιώκει δι' αὐτῶν τὴν ὀρθολογικὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῶν φθαρτῶν προϊόντων: φρούτων καὶ λαχανικῶν.

Ἡ θέσις τοῦ Κράτους ἔναντι τῶν συνεταιρισμῶν καὶ οἱ τομεῖς δράσεώς των ποικίλλουν ἀπὸ χώρας εἰς χώραν. Εἰς τὰς χώρας μὲ οἰκονομίαν ὑπὸ ἀνάπτυξιν δεσπόζουσιν οἱ γεωργικοί, οἱ ἀλιευτικοί καὶ οἱ βιοτεχνικοὶ συνεταιρισμοί. Δὲν κατέχουν μόνον σημαντικὴν θέσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας των, ἀλλὰ ἀντιπροσωπεύουσιν ἐπίσης ἕνα ἀποφασιστικὸν παράγοντα τεχνικῆς προόδου καὶ κοινωνικῆς ἐξελίξεως. Εἰς τὰς χώρας αὐτάς, ἡ ἀνάπτυξις τῶν συνεταιρισμῶν βοηθεῖται ἀπὸ κρατικὰς ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι συχνὰ συνεργάζονται πρὸς τοῦτο μὲ διεθνεῖς ὀργανώσεις, ὅπως εἶναι τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἑργασίας, ἡ Διεθνὴς Συνεταιριστικὴ Ἐνωσις, ἡ Ὁργάνωσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν τροφὴν καὶ τὴν γεωργίαν (F.A.O.), ἡ Ὁργάνωσις τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν μόρφωσιν (U.N.E.S.C.O.). Πολὺ συχνὰ εἰς τὰς χώρας τῆς κατηγορίας αὐτῆς τὸ Κράτος ἀναθέτει εἰς τοὺς συνεταιρισμοὺς ἐργασίας πρωταρχικῆς σημασίας.

Εἰς τὰς δυτικὰς χώρας γίνεται διάκρισις δύο κατηγοριῶν συνεταιριστικῆς δράσεως: Ἡ πρώτη περιλαμβάνει τὰς σκανδιναυϊκὰς χώρας, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Γερμανίαν, τὸ Βέλγιον, τὴν Ὁλλανδίαν, ὅπου οἱ συνεταιρισμοὶ καὶ ἰδιαίτερος οἱ καταναλωτικοί, οἱ γεωργικοὶ καὶ οἱ πιστωτικοί, ἔχουσιν νὰ ἐπιδείξωσι μίαν ἀνεξάρτητον πρὸς τὸ Κράτος πατροπαράδοτον μορφήν ὀργανώσεως τῆς οἰκονομίας των καὶ τῆς κοινωνικῆς των προόδου. Τὸ ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν των εἶναι ὁ ἀγὼν κατὰ τῶν ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων μονοπωλίων, ἡ διατήρησις τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ καὶ ἡ ἐπιδίωξις ὑψηλῆς παραγωγικότητος διὰ τῆς συμπτύξε-

ως συγκεντρωμένης μορφής συνεταιριστικῶν ὀργανισμῶν. Ἡ δευτέρα κατηγορία περιλαμβάνει τὰς χώρας τῆς Μεσογείου Εὐρώπης, τῆς Ν. Ἀμερικῆς καὶ τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας (εἰς τὸν γεωργικὸν τομέα). Ἡ συνεταιριστικὴ κίνησις τῶν χωρῶν αὐτῶν εἶναι ἐπίσης ἀνεξάρτητος, ἀλλὰ ρυθμίζεται καὶ ἐλέγχεται ἀπὸ τὸ Κράτος, τοῦ ὁποῖου ἡ ὑποστήριξις εἰς τινὰς περιπτώσεις (γεωργικοὶ συνεταιρισμοὶ) εἶναι ἐξαιρετικὰ σημαντικὴ.

Εἰς τὰς χώρας τῆς κολλεκτιβιστικῆς καὶ σχεδιασμένης οἰκονομίας, τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ αἱ συνθήκαι λειτουργίας τῶν συνεταιριστικῶν ὀργανισμῶν εἶναι τελείως διάφορα. Τὸ συνεταιριστικὸν σύστημα ἐξαρτᾶται ἀμέσως ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ἐνσωματοῦται εἰς τὸ γενικὸν σχέδιον, τὸ ὁποῖον ὀρίζει τὰς ἐπιδιώξεις του, τὸν τρόπον λειτουργίας του καὶ τὰ ὅρια τῆς δραστηριότητός του. Λόγω τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῶν, ἡ συνεταιριστικὴ κίνησις τῆς κολλεκτιβιστικῆς αὐτῆς μορφῆς ἐμφανίζεται περισσότερον ἐκτεταμένη, ἀλλὰ καὶ περισσότερον πρόσκαιρος, δυναμένη νὰ καταργηθῇ δι' ἀπλῆς κρατικῆς ἐπεμβάσεως.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ

Ἡ διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν, μονότῃ διαμορφοῦται ἐλευθέρως βάσει τῶν νομοθετικῶν διατάξεων εἰς τὸ Καταστατικὸν ἐκάστου συνεταιρισμοῦ, ὀφείλει ἐν τούτοις νὰ ἀκολουθῇ ὠρισμένους κανόνας, οἱ ὅποιοι ἐσφυρηλατήθησαν ἐν τῇ πράξει ἐπὶ ἑκατον καὶ πλέον ἔτη ἀπὸ τοὺς συνεταιρισμοὺς ὅλων τῶν χωρῶν καὶ οἱ ὅποιοι εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν γνῶρισμα τῶν συνεταιριστικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν συγκρίσει μὲ πάσης ἄλλης φύσεως ἐπιχειρήσεων. Αἱ κυριώτεροι τῶν ἀρχῶν αὐτῶν εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

1. Ἡ συμμετοχὴ εἰς ἕνα συνεταιρισμὸν πρέπει νὰ εἶναι ἐλευθέρη διὰ πάντα δυνάμενον νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς λειτουργίας του. Κατὰ κανόνα δὲν ἀποκλείονται παρὰ μόνον ἄτομα, τὰ ὁποῖα ἀνταγωνίζονται τὸν συνεταιρισμὸν, ἄτομα ἠθικῶς ἀνυπόληπτα καὶ οἱ κατοικοῦντες μακρὰν τῆς ἑδρας τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ μὴ δυνάμενοι κατὰ συνέπειαν νὰ συμμετάσχουν εἰς τὰς δραστηριότητας τῆς συνεταιριστικῆς ἐπιχειρήσεως.

2. Ὅλα τὰ μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ, ἀδιακρίτως ἀριθμοῦ μετοχῶν (συνεταιριστικῶν μερίδων), ἔχουν μίαν μόνην ψῆφον εἰς τὰς συνελεύσεις τοῦ πρωτοβαθμίου συνεταιρισμοῦ. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἔχουν τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἀμέσου ἢ ἐμμέσου συμμετοχῆς εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν καὶ εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς λειτουργίας τοῦ συνεταιρισμοῦ.

3. Ἐκαστον μέλος συμβάλλει εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ συνεταιριστικοῦ κεφαλαίου, ἀναλόγως τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας προσφέρει εἰς αὐτὸ ὁ συνεταιρισμός.

4. Τὸ καθαρὸν πλεόνασμα τῶν εἰσπράξεων ἐπὶ τῶν δαπανῶν ἐνὸς συνεταιρισμοῦ, μετὰ τὴν παρακράτησιν τῶν προβλεπομένων ποσοστῶν διὰ τὰ ἀποθεματικὰ κεφάλαια, κατανέμεται εἰς ἕκαστον συνεταῖρον ἀναλόγως τῶν ἐργασιῶν ἢ ἀγοραπωλησιῶν, τὰς ὁποίας ἐπραγματοποίησε διὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ οὐχὶ ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν

μετοχῶν του, ὅπως συμβαίνει εἰς τὰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις.

5. Πᾶσα διὰ κεφαλαίων συμμετοχὴ εἰς τὴν δραστηριότητα τοῦ συνεταιρισμοῦ, παρέχει τὴν δυνατότητα ἀμοιβῆς μόνον διὰ χαμηλοῦ νομίμου τόκου καὶ οὐχὶ διὰ μερίσματος.

6. Διὰ τὴν καλυτέραν προστασίαν τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν ἐνὸς συνεταιρισμοῦ, ἡ ἑλληνικὴ συνεταιριστικὴ νομοθεσία, ὅπως καὶ ἡ νομοθεσία πολλῶν χωρῶν, ἐπιβάλλει τὴν οὐδετερότητα τοῦ συνεταιρισμοῦ ἐναντι τῆς πολιτικῆς.

7. Διὰ τὴν ἐνθάρρυνσιν τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τὴν ἀποφυγὴν ἐπιβαρύνσεων τῶν μελῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ διὰ προσθέτων δαπανῶν (ἀφηρεγγυότητος, τηρήσεως λογαριασμῶν, τόκων κλπ.), πολλοὶ συνεταιρισμοί, ἐξαιρουμένων τῶν γεωργικῶν λόγῳ τῆς φύσεως τῆς γεωργικῆς ἐργασίας, καὶ τῶν παραγωγικῶν ἐργασιῶν, ἐφαρμόζουν τὴν ἀρχὴν τῶν πωλήσεων τοῖς μετρητοῖς.

8. Οἱ συνεταιρισμοὶ ἀπὸ ἑκατονταετίας καθιέρωσαν τὴν ἀρχὴν νὰ διαθέτουν σημαντικὸν μέρος τῶν πόρων των διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μελῶν των, εἴτε διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ μορφωτικοῦ των ἐπιπέδου, εἴτε διὰ νὰ καταστήσουν αὐτοὺς περισσότερον ἱκανοὺς νὰ χειρίζωνται τὸ εἰσόδημά των (διαπαιδαγώγησις τῶν καταναλωτῶν) ἢ τέλος διὰ νὰ τελειοποιοῦν τὰς παραγωγικὰς των μεθόδους.

ΤΟΜΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ

Κατὰ κανόνα ἡ χρησιμότης τοῦ συνεταιριστικοῦ θεσμοῦ εἶναι ἀπεριόριστος. Δὲν ὑπάρχει οἰκονομικὴ δραστηριότης, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ, δὲν ὑπάρχουν οἰκονομικαὶ ἀνάγκαι, αἱ ὁποῖαι νὰ μὴ δύνανται νὰ ἱκανοποιηθοῦν διὰ τῆς συνεταιριστικῆς δραστηριότητος. Ὑπάρχουν ἐν τούτοις οἰκονομικοὶ τομεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους ἢ δὲν συναντῶμεν καθολοκληρίαν συνεταιρισμοῦς (ἐπιχειρήσεις σιδηροδρόμων, ἀεροπορίας, ὑπερωκεανείων πλοίων) ἢ συναντῶμεν περιωρισμένην συνεταιριστικὴν δράσιν (ἐκμεταλλεύσεις πετρελαιοπηγῶν, μεταλλείων, βαρεῖας μεταλλουργίας).

Γεωργικοὶ καὶ ἀλιευτικοὶ συνεταιρισμοὶ

Ἀπὸ τὴν διεθνή πείραν εἶναι γνωστόν, ὅτι ὑπάρχουν οἰκονομικοὶ τομεῖς, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ συνεταιριστικὴ δράσις εἶναι ἀπεριόριστος, ὅπως ἡ γεωργικὴ παραγωγή καὶ ἡ διακίνησις τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ἡ παραγωγή καὶ ἡ διάθεσις τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, ἡ ἀλιεία, ἡ δασοκομία, ἡ κατοικία, τὰ τοπικὰ μέσα συγκοινωνίας, αἱ τραπεζიტικαὶ καὶ ἀσφαλιστικαὶ ἐργασίαι.

Εἰς τὴν γεωργίαν αἱ προσφερόμεναι ὑπὸ τῶν συνεταιρισμῶν ὑπηρεσίαι εἶναι βασικαὶ τόσον εἰς τὸν τομέα τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας, ὅσον καὶ εἰς τὴν διακίνησιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ τὴν ἐν γένει ὀργάνωσιν τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας. Ἡ αὐξησις τῆς ἀποδόσεως καὶ γενικώτερον τῆς παραγωγικότητος τῆς γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως εἰ-

ναι συνυφασμένη με την ενεργόν συμμετοχήν τῶν συνεταιρισμῶν εἰς τὰς ἀρδεύσεις, τὴν συντήρησιν τοῦ ἐδάφους, τὸν ἀναδασμὸν τῆς ἀγροτικῆς ἰδιοκτησίας, τὴν ἀπὸ κοινοῦ χρησιμοποίησιν τοῦ γεωργικοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ, τὴν προμήθειαν εἰς προσιτὰς τιμὰς τῶν ἐκλεκτῶν σπόρων, τῶν λιπασμάτων, τῶν ζωοτροφῶν, τῶν γεωργικῶν φαρμάκων, τὴν γεωργικὴν πίστιν, τὴν συγκέντρωσιν, ἐπιλογὴν, ἐνδεχομένως τὸν μετασχηματισμὸν, τὴν κονσερβοποίησιν, τὴν βιομηχανικὴν ἐπεξεργασίαν καὶ τὴν διάθεσιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Ἐν τούτοις, εἰς μίαν ἐκ τῶν σοβαρωτέρων αὐτῶν φάσεων τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας: τὸ ἐμπόριον ὠρισμένων γεωργικῶν προϊόντων, ὅπως εἶναι τὰ φρούτα, τὰ λαχανικά, τὸ κρέας καὶ τὰ γαλακτοκομικά προϊόντα, ἡ ἐπιτελουμένη προοδος ἐμφανίζεται βραδεία. Καὶ ἐκεῖ ἀκόμη, ὅπου ἡ συνεταιριστικὴ ὀργάνωσις εἶναι καλὴ, ὁ παραγωγὸς δὲν ἀπολαμβάνει παρὰ μικρὸν μέρος τῆς καταβαλλομένης ἀπὸ τὸν καταναλωτὴν τιμῆς. Δεδομένου ὅτι τὰ προϊόντα αὐτὰ ἀντιπροσωπεύουν κατὰ κανόνα 30 %—50% τοῦ εἰσοδήματος τῆς μεγαλυτέρας μάζης τῶν καταναλωτῶν, ἀναζητεῖται ἀναπροσαρμογὴ τῆς συνεταιριστικῆς δράσεως. Εἰς τὰς χώρας τῆς Δ. Εὐρώπης, οἱ γεωργικοὶ συνεταιρισμοὶ ἀναζητοῦν τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγικότητος διὰ ποικίλων μέσων καὶ πρὸ παντὸς διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν μικρῶν συνεταιρισμῶν πωλήσεως, διὰ τῆς ὁμοσπονδιακῆς καὶ τῆς καθέτου ὀλοκληρώσεως τῶν ὁμοειδῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων ἢ διὰ τῆς συστάσεως μικτῶν ὀργανώσεων τριμεροῦς συνθέσεως: γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν καὶ τοῦ Κράτους. Εἰς τὴν χώραν μας παρομοίᾳ προσπάθεια συναντᾷ σοβαρὰς δυσχερείας, λόγῳ ἀνυπαρξίας ἀξιολόγων καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν.

Οἱ ἀλιευτικοὶ συνεταιρισμοὶ ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν, ὅπως οἱ γεωργικοὶ, τεραστίαν ἀνάπτυξιν ἀνὰ τὸν κόσμον καὶ κυρίως εἰς τὴν Δ. Εὐρώπην καὶ εἰς τὸν Καναδᾶν. Ἡ δραστηριότης των ἐκδηλοῦται μετὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀπόκτησιν ἀλιευτικῶν πλοίων, τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τῆς ἀλιευτικῆς πίστεως, τὴν προμήθειαν εἰς τὰ μέλη των ἀλιευτικοῦ ὕλικου, τὴν κονσερβοποίησιν καὶ τὴν ἐμπορίαν τῶν ἀλιευτικῶν προϊόντων.

Καταναλωτικοὶ συνεταιρισμοὶ

Μεταξὺ τῶν διαφόρων τομέων συνεταιριστικῆς δράσεως, οἱ καταναλωτικοὶ συνεταιρισμοὶ κατέχουν πρωτεύουσαν θέσιν. Ἐπιφορτίζονται μετὰ τὴν διαχείρισιν καταστημάτων ἢ ἐπιχειρήσεων, μετὰ πολλὰ ὑποκαταστήματα (κυρίως εἰς τὰς βιομηχανικὰς χώρας τῆς Δ. Εὐρώπης), αἱ ὁποῖαι πωλοῦν εἰς τὰ μέλη των ἡγγυημένα εἰς ποιότητα καὶ εἰς λογικὰς τιμὰς τρόφιμα, ρουχισμὸν καὶ εἰς ὠρισμένας περιπτώσεις εἶδη οἰκιακῆς χρήσεως. Αἱ ὁμοσπονδίαὶ τῶν συνεταιρισμῶν αὐτῶν πολὺ συχνὰ συνιστοῦν ἴδια ἐργοστάσια, τὰ ὁποῖα κατασκευάζουν τὰ διατιθέμενα εἶδη. Πολὺ συχνὰ ἐπίσης οἱ καταναλωτικοὶ συνεταιρισμοὶ διοργανῶνουν ποικίλας ἐπιχειρήσεις πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν μελῶν των: συνεταιριστικά

έστιατόρια, φαρμακεία, πλυντήρια, ταμιευτήρια, άρτοποιεία, κατοικίας.

Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί έσημείωσαν μεγάλην έπιτυχίαν πρό παντός εις την Εύρώπην: άριθμουν σήμερον 12 έκατομμύρια μέλη εις την 'Αγγλίαν, 3.600.000 εις την Γαλλίαν, 670.000 εις την μικράν 'Ελβετίαν. Αί νέαι άντιλήψεις περί παραγωγικότητας έδωσαν την εύκαιρίαν εις αυτούς νά έκμοντερνισθούν εις την όργάνωσιν του έμπορίου εις τρόπον ώστε νά συναγωνίζονται ως ίσος πρός ίσον τού ιδιωτικόν έμπόριον. Είς 12 χώρας της Δ. Εύρώπης ό άριθμός, των συνεταιριστικών καταστημάτων συγχρονισμένης μορφής (self-service) άνήλθεν εις 6.000.

Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, από τά πρώτα βήματα της αναπτύξεώς των εις την Δ. Εύρώπην, έπώλουν τά προϊόντα των εις τά μέλη των τοίς μετρητοίς, εξασφαλίζοντες κατ' αυτόν τόν τρόπον την σταθερότητα της λειτουργίας των, αλλά ταυτοχρόνως καί την διαπαιδαγώγησιν των μελών των. 'Απέφευγον την ακολουθουμένην υπό των ιδιωτικών έπιχειρήσεων τακτικήν της πωλήσεως επί πιστώσει, διότι έγνώριζον ότι αυτή συνεπήγετο την αύξησιν των τιμών, κατá συνέπειαν την μείωσιν της άγοραστικής ικανότητας του είσοδήματος των μελών των, ενώ θεμελιώδης σκοπός των ήτο ή αύξησις της ικανότητας αυτής. Προϊόντος του χρόνου, παρά τόν σκληρόν ανταγωνισμόν τόν όποιον αντιμετώπισαν εκ μέρους των ιδιωτικών έπιχειρήσεων λόγω της έλκυστικής αυτής τακτικής, δέν υπεχώρησαν καί δέν έδέχθησαν νά πωλούν επί πιστώσει παρά μόνον είδη σημαντικής άξίας καί όχι πέραν ώρισμένου ποσοστού του είσοδήματος εκάστου μέλους.

Είς χώρας όπου ή ανάπτυξις των καταναλωτικών συνεταιρισμών έγνώρισεν ευρυτάτην έκτασιν, όπως συνέβη εις την Σουηδίαν, μία βασική συνεταιριστική αρχή, ή όποία συνίσταται εις την πώλησιν εις τρεχούσας τιμάς καί εις την κατ' έτος έπιστροφήν των πλεονασμάτων (ristourne) εις εκαστον μέλος, αναλόγως των πραγματοποιηθεισών άγορών, ήρχισε νά εγκαταλείπεται έν μέρει. Οι προηγμένοι καί ισχυροί καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, μη φοβούμενοι τόν ανταγωνισμόν των ιδιωτικών έπιχειρήσεων καί έχοντες άποκτήσει σημαντικήν θέσιν εις τού έμπόριον, ήρχισαν νά πωλούν τά προϊόντά των εις τιμάς κατωτέρας του επιπέδου των τιμών της άγοράς. 'Η τακτική των αυτή είχεν ως συνέπειαν την έξυγίανσιν του ιδιωτικού έμπορίου, υποχρεωθέντος νά μειώσει αναλόγως τας τιμάς. 'Η εύεργετική, κατá συνέπειαν, επίδρασις των καταναλωτικών συνεταιρισμών των προηγμένων οίκονομικώς χωρών, δέν περιωρίσθη μόνον εις τά μέλη των, αλλά έπεξετάθη εις τού σύνολον των καταναλωτών.

Είς τας περιπτώσεις αυτές οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί προσείλκυσαν τού ενδιαφέρον του Κράτους. Αί έπιτροπαί, αί όποiai καλούνται νά άποφανθούν επί του επιπέδου των τιμών, έπαυσαν νά είναι διμερείς, αποτελούμεναι μόνον από εκπροσώπους των παραγωγών καί του Κράτους, δια νά γίνουν τελικώς τριμερείς, ήτοι νά συμπεριλαμβάνουν

καὶ ἀντιπροσώπους τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ συνόλου τῶν καταναλωτῶν.

Συνεταιρισμοὶ βιοτεχνίας καὶ μικρῶν βιομηχανιῶν

Ἀπὸ τὴν πρώτην ἀκόμῃ περίοδον ἐκβιομηχανίσεως τῆς Δ. Εὐρώπης, πολλοὶ εἰδικευμένοι ἐργάται συγκροτημένοι εἰς ἐπαγγελματικὰς ὁμάδας, ἀπαιτιώθησαν νὰ συμπύξουν ἰδίαν αὐτῶν ἐπιχείρησιν. Αἱ προσπάθειαι τῶν ἐκαρποφόρησαν εἰς ὠρισμένους κλάδους, ὅπως ἡ βιομηχανία ὑποδημάτων, τὰ τυπογραφεία, ἡ ἐλαφρὰ μεταλλουργία καὶ εἰδικώτερον εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν ὁποίων ὁ παράγων ἐργασία κατελάμβανε δεσπόζουσαν θέσιν, ἐνῶ τὸ κεφάλαιον ἐκμεταλλεύσεως εἶχε δευτερεύουσαν σημασίαν.

Σήμερον, εἰς πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, οἱ βιοτέχναι συνιστοῦν μικρὰς συνεταιριστικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐξωπλισμένας μὲ σύγχρονον τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν ἢ βιοτεχνικοὺς συνεταιρισμοὺς μὲ σκοπὸν νὰ προμηθεύουν εἰς τὰ μέλη τῶν τὰς ἀναγκαίας διὰ τὴν ἐπιχείρησίν των πρώτας ὕλας, ἢ νὰ διαθέτουν εἰς τὴν ἀγορὰν (ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ) τὰ παραγόμενα εἶδη, καλύπτοντες οὕτω διὰ τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης τῶν μέρος τουλάχιστον τῶν πλεονεκτημάτων τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων. Πρὸς τοῦτο ἐνισχύονται καὶ διὰ τῆς προνομιακῆς ἐναντι αὐτῶν πολιτικῆς τῶν Κυβερνήσεων, τόσον εἰς τὸν φορολογικόν, ὅσον καὶ εἰς τὸν πιστωτικόν τομέα.

Πρὸς τοὺς βιοτεχνικοὺς συνεταιρισμοὺς συγγενέουν καὶ οἱ δασοκομικοὶ συνεταιρισμοί, ὅταν συνιστῶνται ἀπὸ τοὺς ὑλοτόμους, καὶ οἱ οἰκοδομικοὶ συνεταιρισμοί, τῶν ὁποίων μέλη εἶναι ἐργάται οἰκοδομῶν καὶ ἀναλαμβάνουν τὴν ὁμαδικὴν ἐκτέλεσιν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν. Διάφορος εἶναι ἡ μορφή τῶν οἰκοδομικῶν συνεταιρισμῶν, οἱ ὅποιοι ἔχουν τάξει ὡς σκοπὸν τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀπόκτησιν, διαρρύθμισιν καὶ κατανομήν οἰκοδομησίου περιοχῆς, ἢ ἀνοικοδόμησιν κατοικιῶν καὶ παραχώρησιν αὐτῶν εἰς τὰ μέλη τῶν ὑπὸ εὐνοϊκοὺς ὅρους ἢ τέλος τὴν διάθεσιν εἰς ἕκαστον μέλος τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς κατοικίας τοῦ πιστώσεων ὑπὸ ὅρους ὅχι ἐπαχθεῖς.

Συνεταιρισμοὶ εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν

Εἰς τὸν οἰκονομικόν καὶ τὸν κοινωνικόν τομέα συναντῶμεν διαφόρους εἰδικούς συνεταιρισμούς, οἱ ὅποιοι εἴτε λειτουργοῦν ὡς αὐτόνομοι ὀργανώσεις, εἴτε ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων γενικωτέρας μορφῆς συνεταιρισμῶν γεωργικῶν, καταναλωτικῶν, βιοτεχνικῶν. Αὐτοῦ τοῦ εἶδους συνεταιρισμοὶ εἶναι οἱ πιστωτικοί, οἱ ἀσφαλιστικοί, οἱ ἀποταμιευτικοί, οἱ συνεταιρισμοὶ ὑδρεύσεως, διανομῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, ἐγκαταστάσεως τηλεφωνικοῦ δικτύου, οἱ ὑγειονομικοὶ συνεταιρισμοὶ διὰ τὴν παροχὴν ἱατρικῆς, φαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς κατοίκους πρὸ παντὸς τῆς ὑπαίθρου, ὅπου στεροῦνται ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ ἢ δέχονται ἀνεπαρκῆ ὑγειονομικὴν περίθαλψιν.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Τόσον ἡ διοικητική, ὅσον καὶ ἡ οἰκονομική ὀργάνωσις τῶν συνεταιρισμῶν, παρουσιάζει πολλὰ κοινὰ γνωρίσματα μετὰ τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, δεδομένου ὅτι καὶ ὁ συνεταιρισμὸς διαχειρίζεται ἐπιχείρησιν. Αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ἡ συνεταιριστικὴ ἐπιχείρησις εἶναι ἐπιχειρήσις ὅπως αἱ ἄλλαι. Ἀντιθέτως, ἐμφανίζεται μετὰ βασικῶς διάφορα χαρακτηριστικά, συγκρινομένα ὅχι μόνον μετὰ τὰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὰς λεγομένας ἐπιχειρήσεις ὑπηρεσίας, ὅπως εἶναι αἱ κοινοτικά ἢ δημοτικά καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων. Τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτὰ προβάλλουν ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τοῦ συνεταιρισμοῦ ὡς ἐνώσεως προσώπων καὶ ὅχι κεφαλαίων καὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν συνεταιριστικῶν ἀρχῶν ποὺ ἀνεφέραμεν ἐν συντομίᾳ ἀνωτέρω, ἰδιαίτερος δὲ δύο ἐξ αὐτῶν, τοῦ δημοκρατικοῦ ἐλέγχου τῆς διοικήσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς κατανομῆς τῶν κερδῶν οὐχὶ βάσει τῆς σπουδαιότητος τῶν κεφαλαίων συμμετοχῆς εἰς τὴν συνεταιριστικὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ βάσει τῶν δι' αὐτῆς πραγματοποιηθεῖσων συναλλαγῶν ἢ ἄλλης μορφῆς συνεργασίας, ἀναλόγως τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ συνεταιρισμοῦ.

Πράγματι, ὁ δημοκρατικὸς ἔλεγχος, κατοχυρούμενος διὰ τῆς ἰσότητος τῶν ψήφων (ἓνα μέρος, μία ψήφος), ἀδιακρίτως τῆς σπουδαιότητος τῶν κεφαλαίων, δι' ὧν μετέχει ἕκαστον μέλος εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ συνεταιρισμοῦ, ἀποτελεῖ βασικὸν ἔρεισμα διὰ τὴν θεμελίωσιν τῆς ἰσότητος τῶν δικαιωμάτων, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐντιμοτέρων καὶ ἱκανοτέρων μεταξὺ ὅλων τῶν συνεταίρων διὰ τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς κοινῆς ἐπιχειρήσεως καὶ διὰ τὴν ἄγρυπνον παρακολούθησιν καὶ ἔλεγχον ὅλων τῶν πράξεων καὶ τῶν προσώπων τῆς διοικήσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως, διὰ τοῦ μηχανισμοῦ λειτουργίας τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ ἰδιαίτερος διὰ τῶν βασικῶν αὐτοῦ ὀργάνων: τῆς γενικῆς συνελεύσεως, τοῦ διοικητικοῦ καὶ τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς συστάσεώς των καὶ μέχρις οὗτου ἀποκτήσουν τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὸν ἐπιδιωκόμενον οἰκονομικὸν σκοπὸν πείραν, οἱ συνεταιρισμοὶ προσδιορίζουν ἀναλόγως τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, περιωρισμένα τὰ ὅρια τῆς δράσεώς της. Μετὰ τὸν πλουτισμὸν τῆς πείρας, τὴν ἐξέυρεσιν τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ, τὴν ὀρθολογικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν κάλυψιν τῶν λοιπῶν συναφῶν προϋποθέσεων, ἀναζητοῦν τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐπιδιώξεων των δι' ἑνὸς ἢ περισσοτέρων ταυτοχρόνως συνδυασμῶν. Ἐὰν ἡ φύσις τῆς ἐπιχειρήσεως (π. χ. ἀσφαλιστικά ἐργασία, διάθεσις ἢ προμήθεια προϊόντων) ἐπιβάλλῃ τὴν διεύρυνσιν τῆς δραστηριότητος, ἐπιδιώκουν τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν ἢ τὴν ὁμοσπονδιακὴν ὀργάνωσιν μετὰ ἄλ-

λους συνεταιρισμούς, συνιστώντες όμοειδείς ή πολυμόρφου διαρθρώσεως δευτεροβαθμίους ή και τριτοβαθμίους όμοσπονδιακές οργανώσεις. Κατορθώνουν κατ' αυτόν τόν τρόπον νά ανταγωνίζονται τās μεγάλας ιδιωτικές επιχειρήσεις, αποκτώντες τὰ πλεονεκτήματα τής συγκεντρωμένης επιχειρηματικής μορφής: εύχερεστέραν έξεύρεσιν τών αναγκαίων κεφαλαίων, έδραίωσιν τής έμπιστοσύνης έναντι τών μετ' αύτών συναλλασσομένων, εύχερεστέραν απόκτησιν του αναγκαίου τεχνικού έξοπλισμού, χρησιμοποίησιν ειδικευμένου τεχνικού και έπιστημονικού προσωπικού, έπιστημονικήν οργάνωσιν τής εργασίας κλπ.

Έφ' όσον όμως δέν εκπληρούνται αί άνωτέρω προϋποθέσεις ή ή φύσις του επιδιωκομένου κοινού σκοπού (π. χ. άνέγερσις πολυκατοικίας δια τήν στέγασιν τών μελών του συνεταιρισμού) επιβάλλει τόν μικρόν συνεταιρισμόν, ή ώφέλεια έκ τής συνεταιριστικής δράσεως δέν θά είναι μικροτέρα, δεδομένου ότι έντός του περιορισμένου άριθμού τών μελών διατηρείται σταθερά ή μεταξύ αύτών έμπιστοσύνη, έντονον τò ενδιαφέρον και ό δεσμός δια τήν συνεργασίαν και ζωηρόν τò πνεύμα τής αλληλεγγύης.

Η σύστασις, έξ άλλου, ένός συνεταιρισμού με άπλήν λειτουργίαν (π. χ. μόνον έλαιουργικού ή μόνον οίνοποιητικού) ή ή επέκτασις του είς ποικίλας ταυτοχρόνως λειτουργίας, έξαρτάται συχνά έκ τών ειδικών συνθηκών, τās όποιās αντιμετωπίζει ή ύπαρξις του συνεταιρισμού και ιδιαιτέρως έκ τής όμοιογενείας και τής κοινότητος του ενδιαφέροντος τών μελών και έκ τής δυνατότητος έξευρέσεως είς μίαν περιοχήν τών καταλλήλων προσώπων νά ήγηθούν μίας παρομοίας ώργανωμένης κοινής προσπάθειας. Έφ' όσον έκ τών ειδικών αύτών συνθηκών συνιστάται ό συνεταιρισμός με πολλαπλάς λειτουργίας, ή έπιτυχία του έξαρτάται έπίσης έκ τής αύστηράς τηρήσεως ειδικού δι' έκαστον οίκονομικόν κλάδον λογαριασμού, είς τρόπον ώστε νά μη γίνεται συμφηρισμός πλεονασμάτων και έλλειμμάτων μεταξύ τών διαφόρων κλάδων.

Ο ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

Υπό τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΑ Ι. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος, ὅτε ἤρχισεν ἡ βιομηχανικὴ ἐπανάστασις μετὰ σχηματικὸν ὁρόσημον τὴν κατασκευὴν τῆς πρώτης ἀτμομηχανῆς (1764), ἤρχισε νὰ ἐμφανίζεται καὶ τὸ σύγχρονον ἐργατικὸν πρόβλημα.

Ἡ ἐπιτυχία τῶν πολιτικῶν ἐπαναστάσεων εἰς τὴν Ἀγγλίαν (1644), Γαλλίαν (1789) καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας (1776), ποὺ ἐξεδηλώθησαν μετὰ σύνθημα τὴν πολιτικὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἰσότητά, δὲν ἠμπόδισαν τὴν δημιουργίαν τοῦ προβλήματος μετὰ περιεχόμενον τὴν οἰκονομικὴν ἰσότητά. Οἱ ἐργάται ἠναγκάσθησαν, κάτω ἀπὸ τὰς νέας συνθήκας, νὰ διεξαγάγουν νέους ἀγῶνας ἀρνήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς τῶν ἐλευθερίας.

Τρεῖς εἶναι αἱ πλέον χαρακτηριστικαὶ μορφαὶ ποὺ ἔλαβον τότε οἱ ἀγῶνες τῶν ἐργατῶν: Ἡ ἀπεργία, ἡ καταστροφή τῶν μηχανῶν καὶ αἱ ἀλληλοδοθητικαὶ Ἐνώσεις.

Ἡ ἀπεργία ἦτο γνωστὸν μέσον ἐπιδιώξεως ἐργατικῶν συμφερόντων καὶ ἡ πρώτη ὀργανωμένη ἀπεργία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος ἐξεδηλώθη εἰς Ἀμερικὴν τὸ 1740, ἐνῶ εἰς τὴν Εὐρώπην ἔλαβον χώραν πολλὰ ἀπεργίαι, ἰδίως κατὰ τὰ τέλη τοῦ 18ου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος, παρ' ὅλον ὅτι ὅχι μόνον ἀπηγορεύοντο αὐταί, ἀλλὰ εἰς ὠρισμένους περιπτώσεις οἱ πρωτοστατοῦντες εἰς αὐτὰς ἐτιμωροῦντο καὶ μετὰ θάνατον, ὅπως ἐγίνετο τὸ 1813 εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἀργότερον τὴν Πρωτομαγίαν τοῦ 1886 εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

Ἡ καταστροφή τῶν μηχανῶν, ποὺ διὰ μικρὰν περίοδον προσέλαβε διαστάσεις εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐγκατελείφθη, διότι οἱ ἐργάται διεπίστωσαν ὅτι δὲν ἦτο ἀποτελεσματικὴ.

Αἱ ἀλληλοδοθητικαὶ Ἐνώσεις, δημιουργηθεῖσαι διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν οἱ ἐργάται μετὰ ἰδικὰς τῶν δυνάμεις τὴν ἀσθένειαν, τὰ ἀτυχήματα, τὴν ἀνεργίαν κ.λ.π., ἐνῶ διεδραμάτισαν ἀποφασιστικὸν ρόλον εἰς πολλὰς χώρας καὶ ἄφισαν ἀκόμη καὶ μέχρι σήμερον ἀναλόγους θεσμούς, τελικῶς ἡττήθησαν, δεδομένου ὅτι τὰς δραστηριότητάς αὐτὰς ἀνέλαβον κυρίως αἱ Κυβερνήσεις, ἰδίως ὕστερα ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Βίσμαρκ, διὰ νὰ ἱκανοποιήσουν σχετικὸν αἶτημα τοῦ συνδικαλισμοῦ.

Ὅπως γράφει ὁ Σιτρίν, ἡ ἱστορία τοῦ συνδικαλισμοῦ, ὡς ὀργανωμένου κινήματος, εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀρχίζει κυρίως μετὰ τὸ 1824, ὅτε κατηργήθη ὁ νόμος τοῦ 1800, κατὰ τὸν ὅποιον ἐθεωρεῖτο παράνομος κάθε ἀπεργιακὴ καὶ συνδικαλιστικὴ κίνησις, ὡς τόσο ὅμως παρήλθε

σχεδόν όλόκληρος ό 19ος αιών μέ διακυμάνσεις είς όλας τās χώρας τής Εύρώπης καί μόνον κατά τά τέλη του 19ου πρός τās άρχάς του 20ου αιώνος ό συνδικαλισμός, διασφαλίζων τό δικαίωμα τών συλλογικών διαπραγματεύσεων, διεμορφώθη ως αυτόνομος κοινωνική δύναμις έντός του Κράτους, μέ προορισμόν νά επίδιώκη τήν κοινωνικήν ειρήνην, άλλε καί μέ δικαίωμα νά έξασφαλίζη είς τά μέλη του τήν οικονομικήν έλευθερίαν καί ισότητά έντός τών πλαισίων που περιλαμβάνουν τά συντάγματικά δικαιώματα τών πολιτών.

Ό συνδικαλισμός άποτελεί τήν πλέον σημαντικήν κοινωνικήν δυναμιν διά τήν διεκδίκησην τής κοινωνικής δικαιοσύνης μέσω τής οικονομικής έλευθερίας καί ισότητος. Ή ιδέα τής κοινωνικής δικαιοσύνης, ως άπλή άρνησις τής κοινωνικής ανισότητος, ώδήγησε βέβαια είς έπαναστάσεις που διέψευσαν έλπίδας γενεών, ή είς τήν κατασκευήν ουτοπιστικών κοινωνιών. Άλλά ή ρεαλιστική άναζήτησις τής κοινωνικής δικαιοσύνης μέσω του συνδικαλισμού καί του συνεργατισμού, έμφανίζει σημερον τά πλέον θετικά άποτελέσματα.

Ή έμπρακτος καθολική άναγνώρισις τών άποτελεσμάτων τούτων άντικατοπτρίζεται είς τήν Διεθνή Όργάνωσιν Έργασίας, ήτις άπό του 1919 μέχρι σήμερα, έν μέσω τόσων άντιζοοτήτων, συγκεντρώνει τās προσπάθειάς όλων τών Έθνών διά μίαν έποικοδομητικήν συνεργασίαν Κυβερνήσεων, έργοδοτών καί εργατών, πρός καθορισμόν τών πλαισίων τής κοινωνικής δικαιοσύνης.

Άλλά ή κοινωνική δικαιοσύνη είναι μία ζωντανή πραγματικότητα καί ή πορεία της είς τόν σύγχρονον κόσμον συμπλέκεται μέ τήν τεχνικήν, οικονομικήν καί πολιτιστικήν εξέλιξιν τών Λαών καί δι' αυτόν τόν λόγον έκφράζεται συστηματικά καί είς τήν καθημερινήν ζωήν διά τών Όργανώσεων του Έλευθέρου καί Δημοκρατικού Συνδικαλισμού, αί όποίαι συγκεντρώνουν διεθνώς τās προσπάθειάς των είς τήν Διεθνή Συνομοσπονδίαν τών Έλευθέρων Έργατικών Συνδικάτων.

Άποχρώσεις έκ τής ιστορίας του συνδικαλισμού έντοπισμένοι είς δόγματα είναι αί έκδηλώσεις τών Χριστιανικών Συνδικάτων, τά όποία άποτελούν ιδίαν διεθνή έκφρασιν, καί αί σοσιαλιστικάί έκδηλώσεις, αί όποίαι, άν καί πρωτοστατούν είς τήν πορείαν του Έλευθέρου καί Δημοκρατικού Συνδικαλισμού, διατηρούν όμως είς μέγαν βαθμόν τήν συσχέτισιν των πρός τό σοσιαλιστικόν δόγμα.

Άντιθέτως άποτελούν άρνητικήν έκφρασιν τής κοινωνικής ανισότητος καί έξυπηρετούν μόνον τήν επίδίωσιν έπαναστατικών λύσεων που άπέτυχον, τά συνδικάτα τών κομμουνιστικών χωρών που έχουν τεθή είς τήν ύπηρεσίαν του Κόμματος καί του Κομμουνιστικού Κράτους, καθώς καί αί κομμουνιστικάί έκδηλώσεις είς τόν εργατικόν τομέα είς τās δημοκρατικάς χώρας, που έκφράζονται διεθνώς υπό τής Παγκοσμίου Συνδικαλιστικής Όμοσπονδίας. Μία μεταπολεμική άναλαμπή έλπίδος ότι οί κομμουνισταί, άποδεχόμενοι τήν δημοκρατίαν, θα ήτο δυνατόν νά ένταχθούν είς τούς άγωνιστάς τής κοινωνικής δικαιοσύνης, διεψεύσθη είς

μίαν απέλπιδα προσπάθειαν μεταξύ τῶν ἐτῶν 1945-1949 καὶ ἤδη κυκλοφορεῖ λαθραίως μεταξύ συνδικαλιστῶν τινων, οἱ ὅποιοι ἀποδέχονται τὴν κομμουνιστικὴν γραμμὴν τῆς συνυπάρξεως. Ἡ συνύπαρξις ὅμως τοῦ κομμουνιστικοῦ δόγματος ἐντὸς τῆς συνδικαλιστικῆς δράσεως ἀποτελεῖ καταλύτην πάσης θετικῆς προσπάθειάς διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἀπεδείχθη δὲ τοῦτο κατὰ τὸ παρελθόν, ὅτε ὁ φασισμὸς καὶ ὁ ναζισμὸς ἐχρησιμοποίησαν ἐπίσης τὸν συνδικαλιστικὸν φορμαλισμὸν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ δόγματος, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διαλύσουν τὰ συνδικάτα καὶ νὰ τὰ μεταβάλουν εἰς πολιτικούς προπαγανδιστάς.

Ἔργον τῶν συνδικάτων ἐκ παραδόσεως εἶναι αἱ οἰκονομικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ διεκδικήσεις τῶν ἐργατῶν, ὑπὸ τὴν σύγχρονον δὲ ἀντίληψιν αἱ διεκδικήσεις αὗται πρέπει νὰ ἐντάσσωνται ἐντὸς τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν δυνατοτήτων τῆς Χώρας, δεδομένου ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην τῶν οἰκονομολόγων, τὰ συνδικάτα ἀποτελοῦν δύναμιν ἐξισορροπιστικὴν εἰς τὴν σύγχρονον οἰκονομίαν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σύγχρονον Δημοκρατίαν. Διότι ἔχει γίνει παραδεκτὸν εἰς ὅλας τὰς προηγμένας χώρας ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξη δημοκρατία χωρὶς συνδικάτα, οὔτε συνδικάτα χωρὶς δημοκρατίαν. Προφανῶς, ἐπειδὴ τὰ συνδικάτα ἀποτελοῦν τὴν ἀσφαλιστικὴν δικλείδα τῶν πιέσεων εἰς μίαν δημοκρατίαν, ἀλλὰ καὶ ἡ δημοκρατία πάλιν ἀποτελεῖ τὴν ἀσφαλιστικὴν δικλείδα τῶν πιέσεων τὰς ὁποίας ἀσκούν αἱ ἀντιτιθέμεναι ἀπόψεις ἐντὸς τῶν συνδικάτων, δεδομένου ὅτι ἡ ὀργάνωσις τοῦ Ἐλευθέρου καὶ Δημοκρατικοῦ Συνδικαλισμοῦ ἐξασφαλίζει διὰ τῆς δημοκρατικῆς μεθοδολογίας τὴν ἔκφρασιν κάθε ἀπόψεως, ἀσχέτως ἰδεολογίας, θρησκείας, φυλῆς, δόγματος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ διάφοροι ἀπόψεις δὲν ἀποβλέπουν νὰ καταλύσουν τὰ δικαιώματα τῶν διαφωνούντων.

Εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν σκοπῶν τῶν αὐτῶν τὰ συνδικάτα συγκεντρῶνουν σήμερον τὴν συμμετοχὴν ποσοστῶν τῶν ἐργαζομένων τὰ ὁποῖα φθάνουν καὶ μέχρι 98% τοῦ συνόλου καὶ ἀναλόγως κρίνονται ὡς ἀντιπροσωπευτικὰ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν εἴτε ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν διὰ τὰς συλλογικὰς διαπραγματεύσεις πρὸς καθορισμὸν ἁμοιβῶν καὶ ὥρων ἐργασίας, εἴτε ἐκ μέρους τῶν Κυβερνήσεων διὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς ὀργανισμοὺς κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ ἀσφαλίσεως.

Ἡ πρώτη βασικὴ ἐπιδίωξις τῶν συνδικάτων, αἱ συλλογικαὶ διαπραγματεύσεις, ἀποτελεῖ τὴν ἐκ παραδόσεως κυρίαν ἀποστολὴν τῶν, ἡ ὁποία ἐπιτυγχάνει ἀποτελέσματα ἀναλόγως τῆς δυνάμεως τὴν ὁποίαν προσδίδει εἰς αὐτὰ ἡ ἐνεργὸς συμμετοχὴ τῶν μελῶν τῶν. Διὰ τὴν δευτέραν ὅμως περίπτωσιν, ἡ συμμετοχὴ τῶν εἰς εὐρύτερους κοινωνικοὺς σκοποὺς, ἡ ὁποία ἐπίσης πρέπει νὰ καθορίζεται ἀναλόγως τῆς ἀντιπροσωπευτικότητός τῶν, προέκυψαν πλεῖσται ἀνησυχία ἀπὸ συνδικαλιστικῆς πλευρᾶς καὶ παρανοήσεις ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν Κρατῶν. Ἡ γνωμοδοτικὴ τῶν ἰδιότης, συνήθως προεκτείνεται εἰς διοικητικὴν, ἀκόμη καὶ εἰς χώρας μὲ ἐλαχίστην ἀναγνώρισιν τῆς ἀντιπροσωπευτικότητος

αὐτῆς (Ἑλλάς - Ἀσφαλιστικοὶ Ὄργανισμοὶ (1), ἀλλὰ πολὺ περισσότερον εἰς χώρας με ἔντονον ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ τῶν συνδικάτων, ἡ ὁποία τὰ ὁδηγεῖ εἰς τὴν διοίκησιν ἐθνικοποιημένων ἐπιχειρήσεων (Ἀγγλία), ἢ τὴν συνδιοίκησιν εὐρυτέρας σημασίας ἐπιχειρήσεων (Γερμανία).

Ἀποτελοῦν αἱ ἀνωτέρω δραστηριότητες μίαν ἰδίαν μορφήν συνδικαλιστικῆς ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία συχνά¹ θέτει ἐπὶ τάπητος τὸ πρόβλημα μήπως τὰ συνδικάτα ἔχουν ἐκτραπή τοῦ βασικοῦ των προορισμοῦ. Ἐν τούτοις ὁ ρόλος των αὐτὸς προέκυψεν ἐκ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἐξισορροπήσουν τὰς ἀξιώσεις τῶν μελῶν των με τὰς δυνατότητας τῆς οἰκονομίας, καὶ θὰ ἦτο μονόπλευρον νὰ ζητῆται ἀπὸ τὰ συνδικάτα νὰ περιορίζουν τὰς ἀξιώσεις των ἐπὶ μισθῶν καὶ ὄρων ἐργασίας χωρὶς νὰ γνωρίζουν ποῖαι εἶναι αἱ δυνατότητες.

Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἡ ἐξισορρόπησις αὕτῃ διεξάγεται περισσότερο διὰ τῶν ἐκ παραδόσεως συνδικαλιστικῶν μεθόδων. Ἡ συμμετοχὴ τοῦ συνδικαλιστικοῦ παράγοντος εἰς ἀναλόγους κοινωνικοὺς θεσμοὺς εἶναι περιορισμένη καὶ αἱ ἐλεύθεραι συλλογικαὶ διαπραγματεύσεις, ἄνευ περιορισμοῦ, χρησιμεύουν εἰς τὰ συνδικάτα διὰ τὴν φιλελευθερωτέραν διαμόρφωσιν τῆς οἰκονομίας.

Καὶ αἱ δύο ὡς ἄνω περιπτώσεις δραστηριοτήτων τῶν συνδικάτων ἐξηγοῦνται ἐκ τῆς διευρύνσεως τῆς συμμετοχῆς τῶν πολιτῶν εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς συγχρόνου δημοκρατίας, ἡ ὁποία δὲν γίνεται μόνον διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς καθολικῆς ψήφου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐνεργοῦ συμμετοχῆς ἀτομικῶς ἢ συλλογικῶς εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς οἰκονομικῆς δημοκρατίας. Ἀναμφισβητήτως δὲ ὁ ρόλος τῶν ἐργατῶν ὡς συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς ἀποβαίνει πρωταρχικός, ἐφ' ὅσον χωρὶς τὴν ἐξισορρόπησιν τοῦ μεριδίου των πρὸς τοὺς ἄλλους συντελεστὰς τῆς παραγωγῆς δὲν δύναται νὰ διασφαλισθῇ οὔτε ἡ παραγωγικότης τῶν ἐπιχειρήσεων, οὔτε ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη.

Πῶς ὁμως θὰ κρίνουν οἱ ἐργάται καὶ ὁ καθεὶς ἐὰν οἱ μισθοὶ ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀξίαν τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ ἐὰν παρέχουν ἀγοραστικὴν ἰκανότητα διὰ τὴν κατανάλωσιν τοῦ κοινωνικοῦ προϊόντος χωρὶς τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν των εἰς τοὺς θεσμοὺς οἱ ὅποιοι ἔχουν σκοπὸν τὴν ἐξισορρόπησιν τῶν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων καὶ τὴν ἐξέυρεσιν ἐνὸς μίνιμουμ κοινωνικῆς δικαιοσύνης ;

Τὸ Ἑλληνικὸν Συνδικαλιστικὸν Κίνημα ἔχει μίαν ἱστορίαν σχετικῶς μικρᾶς χρονικῆς διαρκείας. Μόνον τὸ 1918 ἐμφανίζεται ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἐργατῶν Ἑλλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.) ὡς μία ἐκδηλώσις ἑθνικῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ Συνδικαλισμοῦ. Βεβαίως ἡ ἐμφάνισις τῶν

1) Ἡ πρώτη συμμετοχὴ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ τὴν Κοινωνικὴν Πολιτικὴν ἐν Ἑλλάδι ἐξησφαλίσθη διὰ νόμον τοῦ 1911, διὰ τοῦ ὁποίου συνεκροτεῖτο τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον Ἐργασίας εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ὁποίου περιελήφθησαν 11 ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργατῶν προερχόμενοι ἀπὸ πόλεις ποὺ παρουσιάζουν τὴν μεγαλύτεραν ἐργατικὴν κίνησιν.

Ἑπαγγελματικῶν Ἑνώσεων χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν 19ον αἰῶνα, ἀλλὰ, ἐκτὸς ἐξαιρέσεων, αἱ Ἑνώσεις αὐταὶ ἔχουν κυρίως ἀλληλοβοηθητικὸν χαρακτήρα μὲ πεινιχρὰ ἀποτελέσματα, ἢ διατηροῦν τὴν παράδοσιν τῶν συντεχνιῶν, εἰς τὰς ὁποίας μέλη ἐτύγχανον ἐργοδοταὶ καὶ ἐργάται καὶ ἀπέβλεπον εἰς εὐρύτερους ἐπαγγελματικούς σκοποὺς μὴ ἀνταποκρινόμενους πρὸς τὰς εἰδικωτέρας ἐπαγγελματικὰς ἀνάγκας τῶν ἐργατῶν ὡς μισθωτῶν.

Μόλις ἀπὸ τοῦ 1914 διὰ τοῦ νόμου 281 (1) διεχωρίσθησαν ὁριστικῶς οἱ μισθωτοὶ ἀπὸ τοὺς ἐργοδότας, μ' ὅλον ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου αὐτοῦ ἡ ἀνάμιξις προσώπων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὸ ἐπάγγελμα ὑπῆρξεν ἔντονος.

Τὸ Ἑλληνικὸν Συνδικαλιστικὸν Κίνημα φέρει ἐκ γενετῆς τὴν κληρονομικότητα τῆς συσχετίσεως τοῦ πρὸς τὴν πολιτικὴν. Ἡ συσχέτισίς του ὅμως μὲ τὴν πολιτικὴν ἐνετάθη μετὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἑργατῶν, διότι συνέπεσεν αὕτη μὲ τὴν κομμουνιστικὴν ἐπανάστασιν καὶ τὸ κομμουνιστικὸν δόγμα, ὡς ἦτο ἐπόμενονον, ἐταῦτισε τὰς συνδικαλιστικὰς ἐκδηλώσεις μὲ τοὺς κομμουνιστικούς σκοποὺς.

Πολλὰ προσπάθειαι ἐγένοντο διαχωρισμοῦ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν συνταύτισιν καὶ ἀπὸ τὰς πολιτικὰς ἐπιρροὰς καὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἐλευθέρου καὶ Δημοκρατικοῦ Συνδικαλισμοῦ ἠγωνίσθησαν κατὰ περιόδους διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος. Συνέπεια αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν ἐν πολλοῖς ὑπῆρξεν ἡ κατὰ καιροὺς διάσπασις τοῦ κινήματος εἰς διαφόρους, πλείονας τῆς μιᾶς, Συνομοσπονδίας ἢ Ὁμοσπονδίας καὶ Ἑργατικὰ Κέντρα.

Ἰδιαιτέραν σημασίαν ἔχουν οἱ ἀγῶνες κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς συνταύτισεως διότι ἡ ἐπίδρασις τοῦ κομμουνιστικοῦ δόγματος καὶ τῆς κομμουνιστικῆς μεθοδολογίας εἰς τοὺς ἐργατικούς ἀγῶνας ἄφισαν ἀνεξίτηλα ἵχνη καὶ ἐπέφερον σημαντικὰς ζημίας εἰς τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν.

Ἀποτέλεσμα ὅλων αὐτῶν εἶναι ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Συνδικαλιστικὸν Κίνημα δὲν ἠδυνήθη ν' ἀκολουθήσῃ τὰς προόδους τῶν ἀδελφῶν κινήματων ἄλλων χωρῶν καὶ παρέχει σήμερον ἔδαφος εἰς τὴν κομμουνιστικὴν διεΐσδυσιν μὲ ὀδυνῆρας συνεπειὰς διὰ τοὺς Ἑλληνας ἐργαζομένους ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑθνικὴν οἰκονομίαν.

Δὲν φαίνεται ἐξ ἄλλου ὅτι μέχρι σήμερον ἐξετιμήθη ἐπαρκῶς εἰς τὴν χώραν μας ἡ σημασία καὶ ὁ δημιουργικὸς ρόλος ἐνὸς ἰσχυροῦ καὶ ἀνεξαρτήτου συνδικαλιστικοῦ κινήματος, ἐκ τῆς ἑλλείψεως δὲ προφανῶς ἀκριβῶν προοπτικῶν πλείστοι παράγοντες προτιμοῦν ἴσως ἓνα ὑποχείριον ἢ τουλάχιστον ἀσθενὲς ἐργατικὸν κίνημα, μὴ δυνάμενον νὰ ἐνοχλήσῃ τὴν ἐκάστοτε Κυβερνητικὴν πολιτικὴν, ὑποτιμώντες οὕτω τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους περικλείει ἡ διεΐσδυσις τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὰς ἐργατικὰς διεκδικήσεις.

1) Ἡ λειτουργία τῶν ἐργατικῶν Ὁργανώσεων διέπεται ἀπὸ τοὺς νόμους 281/1914, 2151/1920 καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Μία άλλη αδυναμία του Έλληνικού Συνδικαλισμού οφείλεται εις την ύψην της Έλληνικής οικονομίας. Πράγματι, ή Έλληνική Βιομηχανία σχετικώς νέα, δέν έχει ακόμη δημιουργήσει ανάλογον παράδοσιν εις τας σχέσεις εργασίας καί Βιομηχανίας. Αί Έλληνικαί επιχειρήσεις είναι συνήθως μικραί, οί δέ εργαζόμενοι εις αὐτάς αποτελοῦν μικράς ομάδας αἱ ὁποῖαι δέν προσφέρονται διὰ τήν ανάπτυξιν μαζικοῦ κινήματος. Ἡ Ἐθνική Οἰκονομία ἐν τῷ συνόλῳ της δέν προσέλαθεν ακόμη τήν μορφήν τῆς διευρυνομένης οικονομίας καί ή ἐνδημούσα ὑποαπασχόλησις καί ή ἀνεργία αποτελοῦν ἀνασχετικόν παράγοντα εις τήν ανάπτυξιν τοῦ συνδικαλισμοῦ.

Εἰς ἐπίρρωσιν ὅλων αὐτῶν, μία παρεμβατική παράδοσις, τήν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ή νομοθεσία καί ή Διοίκησις, ἐνῶ ματαίως ἐπιχειρεῖ νά λύσῃ τὰ πολυποικίλα καί σύνθετα προβλήματα τῶν σχέσεων εργασίας καί ἐπιχειρήσεως, ἀποτελεῖ τρόπον τινά ἀνάσχεσιν εις πᾶσαν συνδικαλιστικήν ἀρμοδιότητα.

Ἄλλην τέλος ἀντικειμενικήν αδυναμίαν τοῦ Έλληνικοῦ Συνδικαλισμοῦ δημιουργεῖ ή ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ρυθμίσεως τῆς ἀμοιβῆς τῆς εργασίας, κατὰ τὰ μεταπολεμικά ἔτη ἰσχύσασα νομοθεσία, καταρτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων ἐν τῇ προσπάθειά της νομισματικῆς σταθερότητος, αἱ διατάξεις τῆς ὁποίας ἐλάχιστα διευκολύνουν τήν βασικήν ἀπαστολήν τοῦ συνδικαλισμοῦ, δηλαδή, τὰς ἐλευθέρως συλλογικάς διαπραγματεύσεις ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὑπὸ τὴν ὁποίαν καθορίζει αὐτάς ή Διεθνὴς Ὁργάνωσις Ἑργασίας.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς ὁ Έλληνικὸς συνδικαλισμὸς ἐμφανίζει ἰδιόρρυθμον παραλλαγὴν τοῦ Διεθνoῦς Ἑλευθέρου καί Δημοκρατικοῦ Συνδικαλισμοῦ, ή ὁποία, δυνάμεθα νά εἴπωμεν ὅτι, οὐδόλως ὑποβοηθεῖ τὴν ἔνταξιν τῆς Ἑλλάδος εις τὴν διευρυνομένην οἰκονομίαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος.

Ἀποτελεῖ ὅπωςδῆποτε Ἐθνικὸν συμφέρον ή διαμόρφωσις τοῦ Έλληνικοῦ Συνδικαλιστικοῦ Κινήματος συμφώνως πρὸς τὰ Διεθνή πρότυπα. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν δ' αὐτὴν:

Αἱ Κυβερνήσεις καί ή κρατική Διοίκησις ἐν γένει θὰ ὤφειλαν νά μελετήσουν προσεκτικὰ καί νά ἐφαρμόσουν τὰς ὑποδείξεις τῶν ἐμπειρογνομόνων τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἑργασίας, αἱ ὁποῖαι διευτυπώθησαν ἀπὸ τοῦ 1947 (1), καί παραλλήλως νά εἰσαγάγουν εις τὴν Ἑλληνικὴν νομοθεσίαν τὰς Διεθνεῖς Συμβάσεις καί Συστάσεις, τουλάχιστον ἐκεῖνας τὰς ὁποίας ὑπερεψήφισαν καί αἱ Έλληνικαί ἀντιπροσωπεῖαι εις τὰς Διεθνεῖς Διασκέψεις Ἑργασίας.

Αἱ συνδικαλιστικαί ὁργανώσεις ἀπὸ τῆς πλευρᾶς των ἔχουν καθήκον ν' ἀνακόψουν τὴν παράδοσιν τῆς πολιτικῆς ἢ κρατικῆς ἐπιρροῆς εις τὴν ἐσωτερικὴν των λειτουργίαν, ν' ἀποκτήσουν τὴν οἰκονομικὴν των

1) *Πρὸς. Διεθνoῦς Γραφείου Ἑργασίας*: Les problèmes du travail en Grèce (Γενεύη 1949).

αυτοτέλειαν καὶ πρὸ παντὸς νὰ παρεμποδίσουν τὴν διείδυσιν τοῦ κομμουνισμοῦ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν πρωταρχικὴν αἰτίαν τῆς ἐκτροπῆς τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος ἀπὸ τὸν Διεθνή δρόμον τῆς αὐτοτελείας, ἀνεξαρτησίας καὶ δημοκρατικῆς λειτουργίας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

* Κατὰ τὸ ἄρθρον 78 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, «Σωματεῖον εἶναι ἑνωσις προσώπων ἐπιδιώκουσα σκοπὸν μὴ κερδοσκοπικόν».

Ὡς σκοποὶ τοῦ Ἑπαγγελματικοῦ Σωματείου καθορίζονται διὰ τοῦ ἁρθρου 19 τοῦ Ν. 281)1914 ἡ μελέτη, ἡ προστασία καὶ ἡ προαγωγή τῶν οἰκονομικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, δὲν δύναται δὲ τὸ Σωματεῖον νὰ εἶναι συγχρόνως φιλανθρωπικὸν ἢ πολιτικόν.

Τὰ ἐνούμενα διὰ τὴν συγκρότησιν ἐνὸς Ἑπαγγελματικοῦ Σωματείου πρόσωπα, ἀσχέτως φύλου, ἡλικίας ἢ ἐθνικότητος, δέον νὰ εἶναι τοῦλάχιστον εἴκοσι (20) καὶ νὰ ἀσκοῦν τὸ αὐτὸ ἢ συναφὲς ἐπάγγελμα, ἀπαραιτήτως δὲ νὰ μὴ στεροῦνται δικαιοπρακτικῆς ἰκανότητος. Ἄν περαιτέρω ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ κατέλθῃ κάτω τῶν δέκα ἢ ἐὰν λόγῳ ἐλαττώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ ἀνάδειξις Διοικήσεως, τὸ Σωματεῖον διαλύεται. (Α. Κ. ἄρθρ. 104 ἐδ. β' καὶ ἄρθ. 105).

Τὸ Σωματεῖον ἀποκτᾷ προσωπικότητα ὡς νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου ἅμα τῇ ἐγγραφῇ του εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ Δημόσιον Βιβλίον, τὸ τηρούμενον εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς ἑδρας του. Τὸ Καταστατικὸν τοῦ Σωματείου δέον νὰ περιέχῃ διατάξεις, αἵτινες νὰ μὴ ἀντιτίθενται πρὸς τοὺς Νόμους. Ἐξ ἄλλου διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαιτεῖται ἡ ὁμοφωνία τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν τοῦ Σωματείου καὶ δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἡ διὰ πλειοψηφίας ἔγκρισίς του.

Διακρίνομεν δύο εἰδῶν Σωματεία: τὰ πρωτοβάθμια καὶ τὰ δευτεροβάθμια. Πρωτοβάθμιον Σωματεῖον καλεῖται τὸ κατὰ τ' ἀνωτέρω συγκροτούμενον ἀπὸ πρόσωπα τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος, δευτεροβάθμιον δὲ ἐκεῖνο ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ἢ περισσότερα ἐπαγγελματικὰ Σωματεία, τὰ ὁποῖα ἐνὸνται εἰς μίαν νομικὴν προσωπικότητα διὰ τὴν δικδίκησιν κοινῶν συμφερόντων, ἐνῶ διατηρεῖ ἕκαστον τούτων τόσον τὴν νομικὴν του προσωπικότητα, ὅσον καὶ τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν του αὐτονομίαν.

Εἰσοχὴ νέων μελῶν εἰς Σωματεῖον, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἀντίθετος διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ, ἐπιτρέπεται πάντοτε. Ἐνῶ ὅμως ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν ἴδρυσιν ἐνὸς Σωματείου εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου, ἐφ' ὅσον οὗτος συμφωνήσῃ μετ' ἄλλων 19 τοῦλάχιστον προσώπων, ἢ συμμετοχὴ εἰς λειτουργοῦν Σωματεῖον δὲν εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἐγγραφῇ, ἀλλὰ δικαίωμα τοῦ Σωματείου. Οὕτω ἡ εἰσοχὴ μέλους νὰ ἐγγραφῇ, ἀλλὰ δικαίωμα τοῦ Σωματείου. Οὕτω ἡ εἰσοχὴ μέλους ἀποφασίζεται, κατὰ τὸ Καταστατικόν, ἀπὸ τὴν Διοίκησιν ἢ τὴν Συνέλευσιν.

Ἡ ἀπόκτησις τῆς ιδιότητος τοῦ μέλους τοῦ Σωματείου γεννᾷ ὀφεισμένας ὑποχρεώσεις ἐκ τῶν νόμων ἢ τοῦ Καταστατικοῦ, προβλεπομένης διὰ τὸ μέλος. Οὕτω, δέον τοῦτο νὰ καταβάλλῃ τὸ δικαίωμα ἐγγραφῆς του εἰς τὸ Σωματεῖον, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 20 δραχμάς. Περαιτέρω δέον νὰ καταβάλλῃ ἀνελλιπῶς τὴν εἰσφορὰν του πρὸς τὸ Σωματεῖον, ὡς καθορίζει τὸ Καταστατικόν. Διὰ τὴν εἰσπραξίν τῆς εἰσφορᾶς τὸ Σωματεῖον ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς. Ὡσαύτως τὸ μέλος ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν τοῦ Σωματείου, ὅπως π. χ. νὰ συμμετέχῃ εἰς τὰς Γεν. Συνελεύσεις ἢ τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ νὰ εἰσφέρῃ τὰς γνώσεις του ἢ καὶ τὴν δραστηριότητά του.

Ἀντιστρόφως πάλιν τὸ μέλος ἀποκτᾷ καὶ δικαιώματα γενικά, καταστατικῶς ὀριζήμενα καὶ ἀνήκοντα εἰς ὅλα τὰ μέλη τοῦ Σωματείου, ὅπως π. χ. τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰς Συνελεύσεις, τὸ δικαίωμα νὰ ζητῆται ἀπὸ ὀρισμένον ἀριθμὸν μελῶν ἢ σύγκλησις Γεν. Συνελεύσεως, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι, τὸ δικαίωμα τοῦ λόγου ἐν Συνελεύσει, τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου κλπ.

Ἡ ιδιότης τοῦ μέλους τοῦ Σωματείου παύει ἐφ' ὅσον τὸ μέλος ἀποχωρήσῃ τούτου ἐθελουσίως ἢ ἐὰν ἀποβληθῇ αὐτοῦ, ἢ, αὐτοδικαίως, ὅταν τὸ μέλος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου τραπῇ εἰς ἄλλο ἐπάγγελμα ἢ γίνῃ ἐργοδότης.

Εἶναι νομιζόμεν περιττὸν νὰ ἐξηγήσωμεν πόσον εἶναι συντελεστική, διὰ τὴν καλυτέραν δραστηριότητα τοῦ Σωματείου καὶ συνεπῶς διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν σκοπῶν οὓς τοῦτο ἐπιδιώκει, ἡ παρὰ τῶν μελῶν ἀσκήσις τῶν δικαιωμάτων των καὶ ἡ συνεπὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεών των.

Ἡ λειτουργία τοῦ Σωματείου, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν οἰκείων Νόμων καὶ τοῦ Καταστατικοῦ του. Διὰ θέματα ποῦ δὲν προβλέπονται ἀπὸ τὰς διατάξεις αὐτάς, ἀρμοδία ν' ἀποφασίζῃ, ἐντὸς πάντοτε τῶν νόμων, εἶναι ἡ Γεν. Συνέλευσις τῶν μελῶν, αἱ ἀποφάσεις τῆς ὁποίας λαμβάνονται διὰ πλειοψηφίας, καθοριζομένης ἀπὸ τὸ Καταστατικόν, καὶ αἱ ὁποῖαι, μέχρις ἀνακλήσεώς των, θεωροῦνται ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸ σύνολον τῶν μελῶν.

Διὰ τὸν σχηματισμὸν, τὴν ἔκφρασιν καὶ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς βουλῆσεως τοῦ Σωματείου προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Νόμου δύο ὄργανα: ἡ Γενικὴ Συνέλευσις (ἄρθρ. 93 Α. Κ.) καὶ ἡ Διοίκησις (ἄρθρ. 65 καὶ 92 Α. Κ.).

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὄργανον καὶ ἀποφασίζει διὰ πᾶν θέμα, τὸ ὁποῖον ἐκ νομικῶν ἢ καταστατικῶν διατάξεων δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἐτέρου ὁράνου. Ἐξ ἄλλου ἡ Συνέλευσις τῶν μελῶν, ἡ ὁποία συγκαλεῖται καθ' ὀρισμένους κανόνας, ἐκλέγει τὴν Διοίκησιν, ἀποφασίζει τὴν ἐγγραφὴν ἢ ἀποβολὴν μέλους, ἐγκρίνει τὸν προϋπολογισμὸν καὶ τὸν ἰσολογισμὸν, ἀποφασίζει τὴν τροποποίησιν τοῦ Καταστατικοῦ κλπ.

Ἡ Διοίκησης τοῦ Σωματείου, ἀπαρτιζομένη ἐκ μελῶν αὐτοῦ, εἰς ἀριθμὸν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ ὀριζόμενον καὶ ἀναδεικνυομένη ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως δι' ὠρισμένην θητείαν, ἐκλέγει μεταξύ τῶν μελῶν τῆς τὸν Πρόεδρον, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν ἐκλέγεται βάσει εἰδικῆς διατάξεως τοῦ Καταστατικοῦ ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως. Οὗτος, πέραν τῶν καθηκόντων του ὡς μέλους τῆς Διοικήσεως, εἶναι ἐπιφορτισμένος μετὰ τὴν σύγκλησιν τῆς Διοικήσεως, τὴν ὁργάνωσιν καὶ διεύθυνσιν τῶν συνεδρίων αὐτῆς, τὴν τήρησιν τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων κλπ.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῆς Γεν. Συνελεύσεως, ἡ διαχείριστις τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν, ἡ ἐκπροσώπησις τοῦ Σωματείου ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν εἶναι μεταξύ τῶν κυριωτέρων καθηκόντων τῆς Διοικήσεως.

Διὰ τὴν καλυτέραν προαγωγὴν τῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων τὰ Σωματεῖα δύνανται νὰ συγκροτήσουν ἐνώσεις (ἄρθρ. 43 Ν. 281) 1914) εἴτε κατὰ γεωγραφικὰ διαμερίσματα, εἴτε κατὰ κλάδους ἐπαγγέλματος. Οὕτω εἰς τὴν πράξιν ἔχομεν τὰς περιφερειακὰς ἑνώσεις, καλουμένας Ἑργατικὰ Κέντρα, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦνται ἀπὸ Σωματεῖα διαφόρων ἐπαγγελμάτων τῆς αὐτῆς περιφερείας, καὶ τὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς Ὁμοσπονδίας, αἱ ὁποῖαι συγκροτοῦνται ἀπὸ τὰ ἀνὰ τὴν Χώραν Σωματεῖα τοῦ αὐτοῦ κλάδου. Τὰ Ἑργατικὰ Κέντρα πάλιν καὶ αἱ Ὁμοσπονδίαὶ συγκροτοῦν γενικωτέραν ἑνώσεις, τὴν καλουμένην Γενικὴν Συνομοσπονδίαν Ἑργατῶν.

Ἡ λειτουργία τῶν ἑνώσεων αὐτῶν (Ἑργατικῶν Κέντρων, Ὁμοσπονδιῶν, Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἑργατῶν) διέπεται ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς μετὰ τὰ Σωματεῖα κανόνας. Ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι τὸ μὲν Σωματεῖον συγκροτεῖται ἀπὸ φυσικὰ πρόσωπα, ἐνῶ τὰς ἑνώσεις συγκροτοῦν νομικὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα συμμετέχουν εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἑνώσεων δι' ἀντιπροσώπων των, ἀναλόγως τῆς εἰς μέλη δυνάμεως ἐκάστου καὶ σύμφωνα μετὰ τὸ Καταστατικὸν ἐκάστης ἑνώσεως.

Τὰ ἰσχύοντα εἰς τὴν Χώραν μας διὰ τὸ Ἑργατικὸν Συνδικαλιστικὸν Κίνημα ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ προκειμένου περὶ τοῦ συνδικαλισμοῦ τῶν ἐργοδοτῶν. Οὕτω ἔχομεν τριῶν κυρίως κατηγοριῶν ἐργοδοτικὰς ὀργανώσεις: α) Τῶν Βιομηχανῶν, οἱ ὁποῖοι ὁργανοῦνται εἰς ὁμοιοεπαγγελματικὰ κατὰ περιφερείας Σωματεῖα καὶ ταῦτα πάλιν συγκροτοῦν τὰς Ὁμοσπονδίας, ἑνώσεις τῶν ὁποίων εἶναι ἡ «Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἑπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος», γ) τῶν Ἐφοπλιστῶν, ὀργανωμένων εἰς τὴν «ἑνώσιν Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν».

Παραλλήλως πρὸς τὰς Συνδικαλιστικὰς Ὁργανώσεις, ἡ νομοθεσία μας—ὅπως ἄλλωστε καὶ αἱ νομοθεσίαι πλείστων χωρῶν—ἀναγνωρίζει ὡς ἐκπροσωπευτικὰς Ὁργανώσεις, προσλαμβανούσας μάλιστα χαρὰς Δημοσίου Δικαίου, καὶ τὰ Ἐπιμελητήρια τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων, τὰ ὁποῖα διέπονται ἐπίσης ἀπὸ δημοκρατικὰς διατάξεις καὶ σύνθεσιν, διαφέρουν δὲ τῶν Συνδικαλιστικῶν Ὁργανώσεων κατὰ τὸ ὅτι

τὰ Ἐπιμελητήρια ἐπιβάλλονται ἀπὸ τὸν Νόμον, ἐνῶ αἱ συνδικαλιστικαὶ ὁργανώσεις συγκροτοῦνται ἐκουσίως ὑπὸ τῶν μελῶν των. Οὕτω ἔχουμεν εἰς τὴν Χώραν μας τὰ Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικὰ Ἐπιμελητήρια, ἰδρυθέντα τὸ πρῶτον τῷ 1914 βάσει τοῦ Νόμου 184, καὶ τὰ Ἐπαγγελματικὰ καὶ Βιοτεχνικὰ Ἐπιμελητήρια, ἰδρυθέντα δάσει τοῦ Ν. 3305)1925. Ἡ ἴδρυσις τῶν Ἐπιμελητηρίων ἐγένετο ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑποβοηθήσεως τοῦ Κράτους εἰς τὴν οἰκονομικὴν του πολιτικὴν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς προστασίας τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν διαφόρων κλάδων τοὺς ὁποίους ἐκπροσωποῦν.

Χαρακτῆρα Δημοσίου Δικαίου ἔχουν παρ' ἡμῖν καὶ ὠρισμένοι Ὅργανώσεις Ἐπιστημόνων, ὅπως π. χ. οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι, Ἱατρικοὶ Σύλλογοι, Φαρμακευτικοὶ Σύλλογοι, Συμβολαιογραφικοὶ Σύλλογοι κλπ.), ἡ εἰς τοὺς ὁποίους συμμετοχὴ τῶν κατὰ κλάδους ἐπιστημόνων εἶναι ὑποχρεωτική.

Οἱ Δημόσιοι ὑπάλληλοι εἰς τὴν Χώραν μας ἀπολαύουν ἐπίσης τοῦ Συνταγματικοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταίριζεσθαι καὶ κατὰ ταῦτα δύνανται οὗτοι—πλὴν τῶν ἀστυνομικῶν—νὰ συγκροτοῦν ἐπαγγελματικὰ Σωματεῖα καὶ ἐνώσεις αὐτῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι εἰς ταῦτα δεόν νὰ μετέχουν ὑπάλληλοι τοῦ αὐτοῦ κλάδου, ἀπαγορευομένης σαφῶς τῆς συμμετοχῆς ὑπαλλήλων ἐνὸς κλάδου εἰς τὴν ὁργάνωσιν ἑτέρου. Ὡσαύτως ἀπαγορεύεται ἡ καθ' οἷονδήποτε τρόπον συμμετοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς Σωματεῖα ἢ ἐνώσεις ἐργατῶν ἢ καὶ ἐργοδοτῶν. Αἱ δημοσιόυπαλληλικάι ὁργανώσεις δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν σύστασιν των, τὸ περιεχόμενον τοῦ Καταστατικοῦ των, τὴν Διοίκησιν κλπ., διέπονται ἀπὸ τὰς περὶ ἐργατικῶν Σωματείων διατάξεις.

Α. Κ.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Υπό κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

*«Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἔδωκεν ἀναμφισβήτητα δείγματα
ικανότητος κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν πρὸς αὐτοδιοίκησιν,
τὰ ὅποια μόνον ἐν τῇ ἀγγλοσαξονικῇ φυλῇ ἀνευρίσκομεν».*

(Μοσχοβάκης)

Ὁ μαθητὴς ἀπὸ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου πρέπει νὰ προσλάβῃ τὰς ἀπαραιτήτους γνώσεις διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς Κοινότητός του καὶ τοῦ Συνεταιρισμοῦ του καὶ βραδύτερον τῶν ὀργανισμῶν τῆς περιφέρειας του (Λιμενικὸν Ταμεῖον, Ὁδοποιίας, Ἐπιμελητήριον κλπ.). Τὰ θέματα αὐτὰ εἶναι καθημερινὰ δι' αὐτὸν καὶ θὰ τοῦ δημιουργήσουν συγχρόνως γενικώτερα ἐνδιαφέροντα, ὡς καὶ τὰ μέσα προασπίσεώς του ὡς πολίτου κατὰ τῶν ὑπερβασίων ἢ τῆς ἀμελείας καὶ ἀδιαφορίας τῶν κρατικῶν ὀργάνων. Ὁρθῶς, ὀρθότατα τὸ Ἐθνικὸν Βασιλικὸν Ἰδρυμα ἔχει προτάξει εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς κοινωτικῆς ἀνάπτυξιν, ὑπὸ τὴν ἐννοιαν, φυσικά, ὅχι μόνον τῆς ἐκτελέσεως ἔργων, ἀλλὰ προπαντὸς τῆς διαμορφώσεως κοινωτικῆς συνειδήσεως, θὰ ἔλεγον «κοινωτικοῦ φρονήματος».

Αὐτὸ ἐπεδίωξα καὶ ἐπέτυχον κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τὸ 1922—1927 τῆς παραμονῆς μου εἰς Βόλον. Ἀλλοτε ὁ τελευταῖος ἐνωμοτάρχης διέτασσε τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος καὶ μετὰ ταῦτα κατέληξεν ὁ Πρόεδρος τῆς οἰασδήποτε Κοινότητος τοῦ Πηλίου, πλήρης ὑπερηφανείας διὰ τὸ ἀξίωμά του καὶ μὲ πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν καθηκόντων του, νὰ ὑπομιμνήσκῃ εἰς τὸν Νομάρχην νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του. Αὐτὸ εἶναι «Κοινωτικὴ Ἀγωγή», ὡς τμῆμα τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτου. Ἡ διαμόρφωσις αὐτοῦ τοῦ κοινωτικοῦ πνεύματος, τῆς κοινωτικῆς συνειδήσεως μὲ τὴν καθοδήγησιν τῶν μεγάλων ὀργανισμῶν εἰδικῆς αὐτοδιοικήσεως: τῶν περιφήμων Ταμείων Παραγωγῆς καὶ Ὁδοποιίας Πηλίου, ὡς καὶ τοῦ προτύπου διὰ τὴν χώραν μας «Συνδέσμου Κοινοτήτων Πηλίου», ἔφερεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοὺς ἀρίστους τῶν Πηλιορειτῶν, οἱ ὅποιοι ἐθεώρουν

τιμήν των νά εἶναι «Κοινοτάρχαι». Εἶχον τήν συνείδησιν ὅτι εἶναι οἱ αἵρετοί τοπικοί ἄρχοντες καί ὄχι οἱ ἀπλοί διεκπεραιω-
ται τῶν κρατικῶν ὑποθέσεων. Ἄρχοντες καί συγχρόνως ὑπηρε-
ται τοῦ Λαοῦ. Αὐτό ἦτο τὸ βασικὸν σύνθημά μου ἐν Βόλῳ.

Δυστυχῶς, ἡ νέα αὐτὴ Κοινοτική, ἀλλὰ καταργηθεῖσα, Νομοθεσία, ποὺ ἀπετέλει τὸν δεῦτερον σταθμὸν μετὰ τὸν Νόμον ΔΝΖ τοῦ Ἑμμ. Ρεπούλη, τῆς μεγάλης αὐτῆς φυσιο-
γνωμίας τῆς νεολληνικῆς μας Ἱστορίας, ἐπικουρηθέντος τότε ἀπὸ ἐξαιρέτους συνεργάτας, ὅπως ὁ Γόντικας, ὁ Σωτηρίου καὶ ἄλλοι, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποδώσῃ τοὺς δημοκρατικούς καρπούς
της⁽¹⁾ εἰς τὸ ἐλάχιστον διάστημα τῆς ὁμαλῆς πολιτικῆς ζωῆς
(1927—1934) τοῦ τόπου καὶ νὰ ὁλοκληρωθῇ εἰς μίαν πραγμα-
τικὴν πολιτικὴν πλήρους οἰκονομικῆς καὶ διοικητικῆς αὐτο-
διοικήσεως τῆς Κοινότητος.

Ἡ «Κοσμογονία καὶ ἡ Δικτατορία» ἀνέτρεψαν τὴν δημιουρ-
γικὴν ἐκείνην προσπάθειαν, κατέλυσαν τὴν σχετικὴν Νομοθε-
σίαν, ἐμείωσαν τὸν Κοινοτάρχην, ἔσβυσαν τὴν κοινοτικὴν πνοὴν
καὶ σχεδὸν ἐξήλειψαν τὸ κοινοτικὸν πνεῦμα. Ὁ πόλεμος, ἡ
κατοχή, ὁ ἐμφύλιος σπαραγμὸς συνεπλήρωσαν τὸ κακόν, ἀπὸ
τὸ ὁποῖον τὸ ταχύτερον πρέπει νὰ ἀπαλλαγῶμεν χάριν τοῦ
Ἕθνους. Πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ὅσον καὶ ἐὰν ἡ ἀλήθεια
εἶναι πικρά, ὅτι οἱ τοπικοὶ ἄρχοντες ἐγένοντο, ὡς ἐπὶ τὸ
πολύ, ὑπηρεταὶ τῆς ἐκάστοτε κρατούσης καταστάσεως. Ὁ
κομματισμὸς ἐκυριάρχησε, ἐνῶ ἡ κομματικὴ διαπάλη ἔπρεπε
νὰ μείνῃ, ὅπως π.χ. ἐν Ἀμερικῇ, ἔξω τῆς κοινοτικῆς ζωῆς.

1) Αἱ μεταρρυθμίσεις, αἱ παρ' ἐμοῦ προταθεῖσαι εἰς τὸ «Ὑπὲρ τῆς
Αὐτοδιοικήσεως» Στ' Παμπηλιορειτικὸν Συνέδριον τοῦ 1926, καὶ νομοθε-
τηθεῖσαι μετὰ ταῦτα ἐπὶ Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως (1927) ἔδωκαν τὴν
εὐκαιρίαν νὰ καταδειχθῇ πόσον ὑψηλὸν ἦτο τὸ κοινοτικὸν φρόνημα ἐν
Πηλῳ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ἐσταμάτησεν ἡ δημιουργικὴ ἐκείνη προσπά-
θεια, τὴν ὁποῖαν τόσον ἐβοήθησαν ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου
τῶν Ἑσωτερικῶν, ἐμπνευσμένοι φίλοι τῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὅπως οἱ ἀεί-
μνηστοι Οἰκονομόπουλος καὶ Βελιανίτης, ὡς καὶ ὁ τελευταῖος ἐκ τῶν βετα-
ράνων τούτων Δ. Σωτηρίου. Ἡ Νομοθεσία ἀνετράπη, ὁ Κοινοτάρχης
ἐμειώθη, ἔλειψε τὸ κοινοτικὸν πνεῦμα καὶ ἡ κοινοτικὴ πνοή, ἐνῶ ἀνεμένα-
μεν τὴν πραγματοποίησιν τοῦ μεγαλυτέρου διοικητικοῦ πειράματος : τὴν
πλήρη διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν αὐτοδιοίκησιν τοῦ Πηλίου, τὸ ὁποῖον
καὶ θὰ ἐχρησίμευε ὡς πρότυπον διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ εἰς ἄλλας περι-
φερείας τοῦ ἐπαναστατικοῦ, πράγματι, αὐτοῦ θεσμοῦ. Περὶ τοῦ σχεδίου
μου τούτου ἰδὲ ἔφημ. «Κοινότης» (φύλλον τῆς 2.1.1961).

«Ἡ αὐτοδιοίκησις εἶναι ὅ,τι ἡ πίστις
ἢ ὅποια ἔδωσε τὸ φῶς εἰς τὸν τυφλόν».

Σήμερον ἄραγε ἀντιλαμβανόμεθα τὴν ἐθνικὴν σημασίαν μιᾶς γενναίας στροφῆς πρὸς τὴν αὐτοδιοίκησιν πρώτου βαθμοῦ, ὅπως εἶναι ὁ Δῆμος ἢ ἡ Κοινότης, ἢ δευτέρου βαθμοῦ, ὅπως εἶναι οἱ αὐτοδιοικούμενοι Ὁργανισμοὶ ἢ οἱ Σύνδεσμοι τῶν Κοινοτήτων; Νομίζω ὄχι. Τὸ πνεῦμα τῆς παρακμῆς δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι πρέπει νὰ στραφῶμεν μὲ ὅλως ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, μὲ στοργήν, μὲ ἐκτίμησιν πρὸς τὴν ἑξω τῆς πρωτεύουσας Ἑλλάδα, διὰ νὰ συγκρατήσωμεν τὸν φεύγοντα πληθυσμὸν ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν — καὶ ἰδίως ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην —, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μίαν ἀντιπαραγωγικὴν ἀστυφίαν, διὰ νὰ μὴ πέσωμεν ὡς κράτος — ἴσως καὶ ὡς φυλὴ — εἰς τὸ κενὸν τὸ ὁποῖον σχηματίζεται εἰς τὴν ὕπαιθρον, ὅπως ἀκριβῶς εἰς τὰς παραμονὰς τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου.

Νὰ διατὶ πιστεύω ὅτι ἡ Πολιτικὴ Ἀγωγή πρέπει ὅλως ἰδιαζόντως νὰ στραφῇ πρὸς τοὺς θεσμούς, τοὺς φυσικοὺς ἢ τεχνητοὺς τῆς Αὐτοδιοικήσεως (¹), ὄχι μόνον διὰ νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ καὶ νὰ τοὺς ἐρμηνεύσῃ, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ δημιουργήσῃ «ὑψηλὸν φρόνημα αὐτοδιοικήσεως», ὥστε αἱ Ἐπαρχίαι καὶ αἱ Κοινότητες νὰ ἀξιοποιηθοῦν, ἐνῶ εὐρίσκονται εἰς προϊόντα μαρασμόν. *Ἐὰν πιστεύωμεν εἰς τὴν Δημοκρατίαν, πρέπει νὰ ἐμποτισθῶμεν ἀπὸ τὴν πίστιν ὅτι μόνον χάρις εἰς τὴν αὐτοδιοίκησιν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοκρατοποιήσωμεν τὴν Διοίκησιν.*

Ἡ Πολιτικὴ Ἀγωγή πρέπει ἀπ' αὐτὸ νὰ ἐκκινήσῃ διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς γενικωτέρους δημοκρατικοὺς θεσμούς τῆς Χώρας καὶ νὰ ἀναλύσῃ τὰ Δικαιώματα τοῦ πολίτου. Ἡ Κοινότης δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀπλῶς ἡ κατωτέρα διοικητικὴ ὑποδιαίρεσις, ἀλλὰ εἶναι αὐτοφυὴς θεσμός, ὁ ὁποῖος ἐνσαρκώνει τὸ πνεῦμα τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δημοκρατίας, θεσμός, ὁ ὁποῖος δημιουργεῖ τὸ πνεῦμα τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὰ κοινά, ὁ ὁποῖος προωθεῖ καὶ ἀναδεικνύει τὰς ἱκανότη-

1) Ἴδὲ σειρὰν βιβλίων, μελετῶν καὶ ἄρθρων μου περὶ Αὐτοδιοικήσεως καὶ Κοινότητος, ὡς καὶ τελευταίως εἰς περιοδικὸν «ΝΕΑ τῆς Α.Β.Σ.», (τεῦχος 36ον καὶ 37ον, ὡς «Ὁμιλίας μου πρὸς Ζεναγούς»).

τας τῆς διοικήσεως. Ἀποτελεῖ πραγματικὸν σχολεῖον τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς τοῦ ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι, τοῦ ἐλέγχειν καὶ ἐλέγχεσθαι, τῆς πρωτοβουλίας καὶ τῆς εὐθύνης.

Ἰδού, λοιπόν, στάδιον δόξης λαμπρὸν διὰ τὴν Πολιτικὴν Ἀγωγὴν καλουμένην νὰ ἴδῃ σφαιρικῶς τὸ πρόβλημα τῆς ὑπαίθρου, τῆς ἔξω τῆς πρωτευούσης Ἑλλάδος, διὰ νὰ ἀντιληφθῇ τὰ προβλήματα τῆς, νὰ αἰσθανθῇ τοὺς πόνους τῆς, νὰ ἀκούσῃ τοὺς παλμούς τῆς, νὰ γνωρίσῃ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς, διὰ νὰ δημιουργήσῃ πιστοὺς μιᾶς ἰδεολογίας, ποὺ ἔχει μεγίστην παιδαγωγικὴν σημασίαν, διὰ τὴν καλὴν ἄσκησιν τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας, διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς οἰκονομικῆς λειτουργίας, διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς δικαιοσύνης, διὰ νὰ προωθήσῃ τοὺς νέους εἰς τὴν μελέτην τῶν προβλημάτων τοῦ χωριοῦ των καὶ τῆς ἐπαρχίας των, διὰ νὰ κατευθύνουν καὶ νὰ ὑποδείξουν τὰς καλυτέρας δυνατὰς λύσεις διὰ τὴν πνευματικὴν, οἰκονομικὴν, τὴν γενικώτεραν πολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἔχει καὶ αὐτὸ τὴν προσωπικότητά του, ὅπως καὶ κάθε ἄτομον (¹).

Ὅπως ἡ εὐημερία τοῦ Συνόλου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἄνοδον τῶν ἀτόμων, οὕτω καὶ ἡ εὐημερία τῆς Πολιτείας εἶναι συνδυασμένη μὲ τὴν ἄνοδον τῶν Κοινοτήτων.

«Οἱ Ἕλληνες ἀγαποῦν τέσσαρα πράγματα. ἀλλὰ, δυστυχῶς, ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ τὰ βλέπουν ἐκ τοῦ μακροῦθεν καὶ πρὸ παντός νὰ μὴ τὰ ἐφαρμόζουν: τὴν Ἔργασίαν, τὴν Ἐπιστημονικὴν τῆς ὁργάνωσιν, τὴν Αὐτοδιοίκησιν καὶ τὴν Ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν».

Καὶ ὅμως τὸ Σύνταγμα ὀρίζει ὅτι ἡ ὁργάνωσις τοῦ Κράτους στηρίζεται εἰς τὴν ἀποκέντρωσιν καὶ τὴν **ΤΟΠΙΚΗΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΝ**.

Ὅσοι — μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν καὶ τὸν ἐνταφιασμὸν τῆς Μεγάλης Ἐθνικῆς Ἰδέας, τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν τοῦ Αἰγαίου — ἐστράφημεν ὀρθῶς καὶ δικαίως τότε πρὸς τὴν νέαν Με-

1) Ἰδὲ σχετικὰ «Διαγράμματα Μελετῶν» (ἐκδοσις τῆς Α.Β.Σ.) σχετιζομένων μὲ τὴν ἔρευναν τὴν γεωγραφικὴν, πολιτικὴν, οἰκονομικὴν κ.τ.λ. μιᾶς Κοινότητος ἢ μιᾶς τουριστικῆς περιοχῆς.

γάλην Ἑθνικὴν Ἰδεολογίαν τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλλάδος ὅχι πλέον κατ' ἑκτασιν ἀλλὰ εἰς βάθος, κατενοήσαμεν ὅτι πρέπει τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν εὐημερίαν νὰ τὴν ἀναζητήσωμεν ἄφ' ἑνὸς εἰς τὰ μεγάλα παραγωγικὰ ἔργα, καὶ ἄφ' ἑτέρου εἰς τὴν τόνωσιν καὶ ὀλοκλήρωσιν τοῦ Κοινοτικοῦ θεσμοῦ καὶ τὴν δημιουργίαν θεσμῶν αὐτοδιοικήσεως Β' βαθμοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοπικῶν ἔργων. Τὸ σύνθημα τότε, τὸ ὁποῖον προσεπάθησα νὰ καταστήσω κοινὴν πίστιν, ἦτο «Νὰ κατακτῇσωμεν τὴν Ἑλλάδα».

Παρήλθον περίπου 50 ἔτη ἀπὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ περιφήμου Νόμου ΔΝΖ, 38 ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῶν πρώτων καὶ ὑποδειγματικῶν Ὄργανισμῶν Αὐτοδιοικήσεως Β' βαθμοῦ : τῶν Ταμείων Παραγωγῆς καὶ Ὀδοποιίας Πηλίου, 28 ἔτη ἀπὸ τοῦ Α' Πανελληνίου Συνεδρίου Κοινοτήτων καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς «Ἐνώσεως ὑπὲρ τῆς Αὐτοδιοικήσεως». Καὶ σήμερον τίθεται καὶ πάλιν τὸ τραγικὸν καὶ ἀγωνιῶδες ἐρώτημα : Τί δεόν νὰ γίνη; Ἑρώτημα τραγικόν. Καὶ ἀπαντῶ : Ἐνὸς ἐστὶ χρεία : Νὰ δημιουργήσωμεν καὶ πάλιν, λήγοντος τοῦ 1960, διὰ καταλλήλου Πολιτικῆς Ἀγωγῆς, κοινοτικὸν πνεῦμα, κοινοτικὴν συνείδησιν, κοινοτικὴν πολιτικὴν. Καὶ ἡ ἀπάντησίς μου αὕτη ἐνέχει ἀγωνίαν καὶ εἶναι ἐπίσης τραγική.

«Χωρὶς οἰκονομικὰ μέσα, αὐτοδιοίκησις δὲν δύναται νὰ νοηθῇ. Πᾶς περὶ αὐτῆς λόγος εἶναι εὐτελεῖς ἐμπαιγμός».

Φυσικά, ἡ ζωὴ διαμορφώνει νέους ὅρους, νέας ἀνάγκας, νέας συνθήκας καὶ πρέπει ἐντὸς τῶν νέων πλαisiῶν τῆς τεχνικοοικονομικῆς ἐξελίξεως ἀπὸ τοῦ τελευταίου πολέμου, μὲ βάσιν τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν αὐτοδιοίκησιν, τοποθετουμένην μέσα εἰς τὸ πλέγμα ἐνὸς γενικωτέρου προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἐξορμήσεως κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς τῆς Χώρας νὰ ἴδωμεν τὸ πρόβλημα. Πρέπει σήμερον νὰ γίνη κατανοητὸν καὶ ἀπὸ τοὺς «Κοινοτιστάς», τοὺς φίλους τῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὅπως καὶ ἀπὸ τοὺς θιασώτας μιᾶς συγκεντρωτικῆς γραμμῆς εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους, ὅτι εἶναι δυνατὸς πλήρως ὁ συνδυασμὸς συγκεντρώσεως καὶ αὐτοδιοικήσεως. Ἀλλοτε, ἐπὶ παραδείγματι, μία Κοινότης, ὅπως ἡ

Τσαγκαράδα τοῦ Πηλίου, ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα χωριά τῆς Ἑλλάδος, εἶχε περιωρισμένα τοπικά προβλήματα, συνδεόμενα τὸ πολὺ μὲ τὴν εὐρυτέραν περιφέρειαν (Β' βαθμὸς) τοῦ Πηλίου, ἐνῶ σήμερον ἡ Τσαγκαράδα, ὅπως καὶ τόσαι ἄλλαι Κοινότητες, τοποθετεῖται μέσα εἰς ἐν εὐρύτερον καὶ γενικώτερον τουριστικὸν πρόβλημα τῆς χώρας καὶ ἀντιστρόφως γενικά τοῦ τόπου ζητήματα, π.χ. ἡ στρατιωτικὴ ἄμυνα, συνδέονται ἀμεσώτατα μὲ τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς ἢ περισσοτέρων Κοινοτήτων. Τὸ πρόβλημα, ἐπὶ παραδείγματι, τῶν παραμεθορίων Κοινοτήτων δὲν εἶναι τοπικόν, ἀλλὰ γενικόν, αὐτόχρημα ἐθνικόν. Ὁ προγραμματισμός, διατηρῶν τὴν ἀτομικότητα τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν Αὐτοδιοικουμένων Ὁργανισμῶν καὶ τῶν Συνδέσμων τῶν Κοινοτήτων ἐμπίπτει ἐντὸς ἐνὸς «Σχεδίου», σκοπὸς τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ καὶ ἡ ἐξασφάλις τῆς Δημοκρατίας, ἡ ἀνάδειξις τῶν θεσμῶν τῆς, ἐνὸς «Σχεδίου» ἐκπορευομένου ἀπὸ τοῦ Κέντρου, ἐπιλύοντος τὰ γενικώτερα προβλήματα καὶ συγχρόνως διαφωτίζοντος, καθοδηγοῦντος, χωρὶς τὴν στεῖραν ἐπέμβασιν τοῦ κακοποιοῦ μανδαρίνου, ἐνὸς Κέντρου ἐμπνεόντος, ἐλέγχοντος, τιμωροῦντος, ἀλλὰ καὶ τιμῶντος καὶ βραβεύοντος.

Μὲ τὴν σύγχρονον ἐξέλιξιν τῆς τεχνικοοικονομικῆς ζωῆς μόνον τὸ Κράτος δύναται νὰ διαθέτῃ σχεδιαστάς, ὀργανωτάς, ἐμπνευσμένους καθοδηγητάς δυναμένους νὰ μεταφέρουν ἐκ τοῦ Κέντρου τὴν φωτεινὴν καθοδήγησιν εἰς τὰ ἄκρα καὶ ἐξ αὐτῶν μὲ ἀγάπην καὶ κατανόησιν τὰς τόσον χρησίμους τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐπαρχίας γνώσεις, τὰς ἀπόψεις, τὸν πόνον καὶ τὰ αἰτήματα τῆς ὑπαίθρου διὰ τὴν ἔλλογον ὀργάνωσιν τοῦ Σχεδίου, ἐντὸς τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ βελτίωσιν του.

Ὁ προγραμματισμός αὐτός, ὁ τόσον ἀπαραίτητος, ἂνευ τῶν ἀντιρρόπων δυνάμεων τῆς αὐτοδιοικήσεως, μεταβάλλει κατ' ἀνάγκην τὸ Κράτος, ὅχι εἰς συγκεντρωτικόν, ἀλλὰ αὐτόχρημα εἰς ὀλοκληρωτικόν. Πράγματι, σήμερον, δεόν νὰ ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν ὕπαρξιν ἐνὸς συγκεντρωτικοῦ ἀλλὰ συγχρόνως δημοκρατικοῦ Κράτους, μὲ σκοπὸν τὴν κατὰστροφιν καὶ πραγματοποίησιν ἐνὸς Σχεδίου παρ' ἐνὸς ἀξίου Ἐπιτελείου μελέτης καὶ ἐρεῦνης τῶν προβλημάτων γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἔστω καὶ ἐπὶ θυσίᾳ ἰδιωτικῶν καὶ τοπικῶν συμφερόντων. Τοῦτο ἐπιτάσσει

ἡ σύγχρονος ζωὴ. Ἀλλὰ παραλλήλως πρέπει νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν καὶ δραστηριοποίησιν τῶν αὐτοδιοικουμένων μονάδων, ὅπως καὶ τῶν παρακρατικῶν ὀργανισμῶν κοινωφελοῦς χαρακτῆρος, ὑποκαθιστώντων τὸ Κράτος ἢ συνεργαζομένων μετ' αὐτοῦ εἰς ἀρμοδιότητος ποικίλου περιεχομένου καὶ ἐκτάσεως. Τὸ ἀποστεωμένον καὶ γραφειοκρατικὸν Κράτος πρέπει νὰ ὑποκαταστήσωμεν μὲ εὐελίκτους, συγχρονισμένους καὶ παραγωγικοὺς κοινωφελεῖς ὀργανισμοὺς μὲ πρωτοβουλίας καὶ ἱκανότητος ἐλευθέρας δράσεως. Τοῦτο ἐπιτάσσει ἐπίσης ἡ σύγχρονος ζωὴ.

Οὕτω, ἐπιτυγχάνομεν τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς φωτισμένης ἐξορμήσεως ὑπὲρ τῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὅχι ἀπλῶς χάριν τῆς ὑπαίθρου, ἀλλὰ χάριν τοῦ Ἔθνους. Ὅπως τότε κατὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς «Ἐνώσεως ὑπὲρ τῆς Αὐτοδιοικήσεως» τῷ 1932, ἔλεγον, οὕτω καὶ σήμερον, τονίζω, λήγοντος τοῦ 1960, χρειάζεται ἀγὼν ἔντονος, συστηματικὸς διὰ τὴν διαφώτισιν τοῦ Κέντρου ὅπως καὶ διὰ τὴν ἀφύπνισιν τῆς ὑπαίθρου πρὸς ἐπιβολὴν μέτρων ἐθνικῆς πλέον σημασίας ὑπὲρ τῆς ἔξω τῆς Πρωτεύουσας Ἑλλάδος, διότι οἱ ἐχθροί, ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν, πολλοὶ καὶ ἰσχυροὶ, εἶναι «ἔξω τῶν πυλῶν». Μὴν αὐταπατάμεθα εἰς τοῦτο. Ἡ σωτηρία μόνον ἐκ τῶν ιδίων μας δυνάμεων κυρίως εἶναι δυνατόν νὰ προέλθῃ. Ἐπὶ τὸ καθήκον, λοιπόν, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ὡς Ἑλλὰς αἱ Ἀθῆναι, ὅπως ἄλλοτε ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία περιωρίσθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Νὰ κατακτήσωμεν τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρον πρὶν οἱ ἐχθροὶ ἐξ Ἀνατολῶν καὶ Βορρᾶ εἰσβάλουν. Οἱ καιροὶ πράγματι οὐ μενετοί.

Ὁ ὄρκος τοῦ Σπουδαστοῦ τῆς ΑΒΣΠ

ΥΠΟΣΧΟΜΑΙ καθ' ὅλον μου τὸν βίον ἐν τῇ Σχολῇ νὰ ἐπιδείξω καὶ νὰ ἀποδείξω ὅτι κατέχω τὰς ἀρετὰς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ πολίτου, ὅτι θὰ σέβωμαι τοὺς Νόμους καὶ τοὺς Κανονισμοὺς τῆς Σχολῆς, ὅτι θὰ ἀγαπῶ τοὺς Καθηγητάς μου, θὰ συνεργάζωμαι μετ' αὐτῶν καὶ θὰ τοὺς θεωρῶ πνευματικούς καὶ ἠθικούς μου καθοδηγητάς καὶ φίλους, ὅτι θὰ καταβάλλω πᾶσαν δυνατὴν φροντίδα διὰ νὰ μορφωθῶ, ὥστε νὰ καταστῶ ἄξιος καὶ ἱκανὸς ἐπαγγελματίας, καλὸς Ἕλλην, χορήσιμος καὶ παραγωγικὸς ἄνθρωπος.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΕΣΟ μορφωμένος καὶ ἱκανὸς ἐπαγγελματίας, ὑπερήφανος διότι συμμετέχει εἰς τὴν παραγωγήν, καλὸς καὶ ἄξιος Ἕλλην, μὲ πλήρη συνείδησιν τῶν ὑποχρεώσεων σου πρὸς τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους, φωτισμένος ὁδηγὸς τοῦ Λαοῦ καὶ πιστὸς του συγχρόνως ὑπηρέτης, χρήσιμος καὶ ἀξιοπρεπὴς ἄνθρωπος, φίλος τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἐμπλεὺς ἀνθρωπιστικῶν ἰδανικῶν.

Ἡ ΣΧΟΛΗ ζητεῖ νὰ καταστήσῃ τοὺς σπουδαστὰς της δημιουργικὰ στελέχη, μὲ ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν ἀποστολήν των καὶ μὲ φιλοδοξίας, μὲ πνευματικὰς ἀνησυχίας, μὲ ἀληθῆ ἀνάτασιν ψυχῆς.

ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ποὺ θέλω νὰ μάθω εἰς τοὺς μαθητάς μου, ἔλεγεν ὁ J. J. Rousseau, εἶναι ἡ ζωὴ. Ὅρθως, ἀλλ' ἡ ζωὴ πρέπει νὰ ἔχῃ σκοπὸν τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἀτόμου μέσα εἰς ἓν εὐήμερον σύνολον.

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ τῆς θεσιθηρίας εἶναι πάντοτε ἀπότοκον ἀτελοῦς ἐφοδιασμοῦ τοῦ ἀτόμου διὰ τὸν ἄγωνα τῆς ζωῆς. Τοὺς ἱκανοὺς τοὺς ἀναζητοῦν αἱ θέσεις· δὲν θηρεύουν αὐτοὶ τὰς θέσεις. Καὶ ἡ ἱκανότης εἶναι περισσότερον ἀποτέλεσμα ἐπιτυχοῦς ἀναπτύξεως τῶν φυσικῶν προσόντων διὰ φωτισμένης ἐκπαιδεύσεως παρὰ αὐτογενὲς φυσικὸν χάρισμα.

ΔΕΝ ΑΓΑΠΑΣ τὸν πλησίον σου ὅταν δὲν γνωρίζῃς νὰ ἀγαπᾷς τὸν ἑαυτὸν σου. Καὶ δὲν ἀγαπᾷς τὸν ἑαυτὸν σου ὅταν δὲν φροντίζῃς νὰ τὸν καθιστᾷς καλύτερον, μὲ τὴν πραγματικὴν μελέτην καὶ τὴν εἰλικρινῇ προσπάθειαν.

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ νὰ ἐπιβληθῇς χωρὶς ἐπαρκῇ ἐπαγγελματικὸν ἐφοδιασμὸν δὲν διαφέρει ἀπὸ τὰ ἄλλα εἶδη ἀπάτης. Καὶ εἶναι ἡ ἀναξιώτερά πρᾶξις διὰ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐπιδιώκῃ μὲ τὴν ἐξαπάτησιν ὅ,τι δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ὑπερήφανα, μὲ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν φυσικῶν του προσόντων.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ μὲ μὲν ἔχει σκοπὸν νὰ ἐπαυξάνῃ τὴν παραγωγικότητα τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, ὅχι βεβαίως ἐπ' ὠφελείᾳ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἀλλ' ἀντιθέτως, ἐπ' ὠφελείᾳ ὅλων. Δι' αὐτὸ ἡ παραγωγικότης εἶναι κοινὸν αἶτημα ὅλων τῶν ἐργαζομένων : ἐργοδοτῶν, ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν. Εἶναι ἔθνικόν αἶτημα.

ΕΚΑΣΤΗ ΕΠΟΧΗ διεμόρφωσε τὸ ἰδικόν της ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν, ἐντεταγμένον μέσα εἰς τὰ γενικώτερα κοινωνικὰ αἰτήματα. Ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι θεσμὸς κοινωνικός, συνακολουθῶν τὴν πορείαν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ κόσμου· δὲν εἶναι θεσμὸς ἔξω τόπου καὶ χρόνου. Ἡ Σχολὴ ἐκφράζει τὰ σύγχρονα ἰδανικά. Εἶναι θεσμὸς ἀπολύτως συγχρονισμένος εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν συγχρόνων ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας.

«ΣΤΟΛΙΔΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ» πρέπει νὰ φιλοδοξοῦν νὰ καταστοῦν ὅλοι οἱ νέοι, ὅπως λέγει ὁ ἔθνικός μας ποιητής, χάρις εἰς τὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικά των ἐφόδια, καὶ ὅχι ἄσημοι καὶ ἄχρηστοι θεσιθῆραι, ἀναζητοῦντες μὲ εὐτελεῖ μέσα ἐν ἀνάξιον μισθάριον.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΙ

Ἡ Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολή:

1. Ἀποτελεῖ αὐτοτελὲς κοινῆς ὠφελείας Ἰδρυμα, ἀνήκον εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἐπαγγελματικῆς οἰκονομικοδιοικητικῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπὸ ἰδίαν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν.

2. Τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας (Διευθύνσεις Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως).

3. Παρασκευάζει διοικητικὰ καὶ διαχειριστικὰ στελέχη διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, καὶ ἰδίως τὴν βιομηχανίαν, τὰς κρατικὰς ὑπηρεσίας καὶ τοὺς δημοσίους ὀργανισμούς. Διαπαιδαγωγεῖ νέους μὲ ἐπιστημονικὴν θεμελίωσιν, μὲ πρακτικὴν γνῶσιν καὶ μὲ ἰκανότητος. Παρέχει ἀρτίαν οἰκονομικοδιοικητικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν προσήκουσαν νομικὴν καὶ τεχνικὴν ἐνημέρωσιν.

4. Δὲν εἶναι σχολὴ τεχνικὴ, οὐδὲ προπαρασκευαστικὴ δι' ἄλλα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα. Εἶναι ἀνεξάρτητον ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα, φιλοδοξοῦν νὰ ἐφοδιάζη τὸν παραγωγικὸν μηχανισμόν τῆς Χώρας μὲ ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένους ἐπαγγελματίους, καλοὺς Ἕλληνας, χρησίμους ἀνθρώπους μὲ ἥθος καὶ ἰδανικά.

5. Δέχεται ὠρισμένον κατ' ἔτος ἀριθμὸν σπουδαστῶν, βάσει εἰσιτηρίων ἐξετάσεων, διεξαγομένων μεταξὺ κατόχων ἀπολυτηρίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

6. Θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς Σχολῆς εἶναι ἡ ἀμείλικτος καταδίκη τῆς θεσιθηρίας καὶ τοῦ παρασιτισμοῦ. Διὰ τοῦτο, καλεῖ μόνον ὅσους πράγματι ἐπιθυμοῦν νὰ μορφωθοῦν — μὲ πολὺν μόχθον καὶ πολλὰς θυσίας — καὶ ὅχι ὅσους τυχὸν ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν πρόσκτησιν ἑνὸς τυπικοῦ προσόντος πρὸς κατάληψιν μιᾶς δημοσίας θέσεως. Διὰ τοῦτο, ἀκριβῶς, πιστεύει ὅτι συμφέρον τοῦ Κράτους εἶναι ἡ χρησιμοποίησις τῶν πτυχιούχων τῆς.

7. Ἡ κατεύθυνσίς της εἶναι ἐπαγγελματικὴ καὶ ὠφελιμιστικὴ. Εἶναι ἐπιστημονικὸν Ἰδρυμα τὸ ὁποῖον, βασίζον τὴν ἐργασίαν του εἰς τὰ ἡλεγμένα δεδομένα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς, ἐπιδίδκει νὰ ἀσκήσῃ τὴν οἰκονομικὴν σκέψιν τῶν σπουδαστῶν, νὰ ἀναπτύξῃ καὶ νὰ κατευθύνῃ τὴν παρατηρητικότητά των ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων καὶ τῶν διοικητικῶν ζητημάτων, νὰ τοὺς καθοδηγήσῃ εἰς τὴν ὀρθὴν διὰ τὰ προβλή-

ματα τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς διοικήσεως ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς βιομηχανικῆς ἐργασίας καὶ νὰ παρασκευάσῃ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ ἀντιλαμβάνωνται τὴν τεχνικὴν, διοικητικὴν καὶ ἐμπορικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τῶν συναφῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ ὀργανισμῶν.

8. Ἡ φοίτησις ἐν τῇ Σχολῇ εἶναι τετραετής. Διὰ τὴν προαγωγὴν ἀπὸ κύκλου εἰς κύκλον σπουδῶν παρεμβάλλονται τμηματικαὶ ἐξετάσεις. Κατὰ τὸ τέταρτον ἔτος οἱ σπουδασταὶ ὑφίστανται εἰδικὴν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξέτασιν ἐνώπιον Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς. Διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν πτυχιακὴν ἐξέτασιν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχη ὑποβάλει ὁ σπουδαστὴς μίαν μελέτην τοῦ ἐπὶ θέματος σχετικοῦ μὲ τὰ ἐν τῇ Σχολῇ διδασκόμενα, ὡς καὶ μίαν ἐργασίαν εἰς τὸ Γραφεῖον Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν τῆς Σχολῆς. Οἱ ἐπιτυχάνοντες λαμβάνουν τὸ Πτυχίον, ἀφοῦ προσκομίσουν πιστοποιητικὸν ἐξαμήνου τουλάχιστον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας εἰς τὸ δημόσιον ἢ ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ εἰς σοβαρὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις.

9. Οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς, βάσει ρητῶν κειμένων διατάξεων, δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ νὰ προάγωνται εἰς τὰς θέσεις Α΄ κατηγορίας συμφῶνως πρὸς τὰ ὀριζόμενα ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν ὀργανισμῶν τῶν Ὑπουργείων Δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ ἰδρυμάτων.

ΓΕΝΙΚΟΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ἡ διάρκεια σπουδῶν εἶναι τετραετής, κατανεμομένη εἰς ὀκτῶ ἀκαδημαϊκὰ ἐξάμηνα. Ἐκαστον ἐξάμηνον περιλαμβάνει 14 ἐβδομάδας πλήρους διδασκαλίας. Τὰ μαθήματα τῶν χειμερινῶν ἐξαμήνων ἀρχοῦν τὴν 10ην Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους, τὰ δὲ μαθήματα τῶν ἐαρινῶν ἐξαμήνων ἀρχοῦν τὴν 1ην Φεβρουαρίου καὶ λήγουσιν τὴν 31ην Μαΐου.

Τὸ ἀκαδημαϊκόν, διοικητικόν καὶ διαχειριστικόν ἔτος τῆς Σχολῆς ἀρχεῖται τὴν 1ην Σεπτεμβρίου καὶ λήγει τὴν 31ην Αὐγούστου τοῦ ἐπομένου πολιτικοῦ ἔτους.

Ἡ διδασκαλία διεξάγεται, κυρίως, ἀπὸ 3.15 μ. μ. - 8.30 μ. μ., διότι ἡ Σχολὴ ἀπευθύνεται, ἐπίσης, πρὸς νέους οἵτινες ἔχουν ἀναλάβει οἱ ἴδιοι τὴν εὐθύνην τῆς ζωῆς των, ἐργαζόμενοι διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰς εἰς αὐτοὺς ἀναλογούσας δαπάνας, καὶ ἐκεῖθεν ἀντελήφθησαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀρτιωτέρας μορφώσεως καὶ τὴν ἀνωτέραν σκοπιμότητα τῆς ἐπιστημονικῆς ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως, πρὸς παραγωγικωτέραν καὶ ἀποδοτικωτέραν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου των ὡς κοινωνικῶν παραγόντων καὶ στοιχείων ὀργανικῶν τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς.

Ἡ Σχολὴ εἶναι Ἰδρυμα ἀπολύτως συγχρονισμένον, πρωτοποριακόν καὶ ὑποδειγματικόν.

α) Συνέλαβε καὶ ἐφήρμοσε τὸ νέον ἐκπαιδευτικόν ἰδανικόν τοῦ ἀ ν θ ρ ὡ π ο υ - π α ρ α γ ω γ ο Ὑ. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἠκολούθησε τὰς νέας τάσεις τῆς ἐκπαιδεύσεως.

β) Κατέστη ὑποδειγματικὴ Σχολὴ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως, ἀπὸ ἀπόψεως ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας της, ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐν Εὐρώπῃ,

γ) Τὸ πρόγραμμά της ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἰδίᾳ ἀπὸ ἀπόψεως συγχρονισμοῦ της εἰς ἔμψυχον ὑλικόν.

δ) Πρῶτὴ αὕτῃ ἐν Ἑλλάδι ἐδίδασκε νέα μαθήματα. Σήμερον, οἱ πάντες ἀναγνωρίζουν τὸ ἔργον της καὶ τὴν συμβολὴν της εἰς τὴν πνευματικὴν πρόοδον τοῦ τόπου.

ε) Ἀπέδωσε τὴν δέουσαν σημασίαν εἰς τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα, διὸ καὶ τὰ σχετικὰ μαθήματα, τὸ πρῶτον διδασχθέντα ἐν Ἑλλάδι, ἀποτελοῦν μέρος τῆς πρωτοτυπίας της καὶ τῆς εἰσφορᾶς της εἰς τὴν πνευματικὴν πρόοδον τοῦ τόπου.

στ) Κατέδειξεν ὅτι αἱ ἀνώταται Σχολαὶ δὲν εἶναι ἀπλῶς πηγαὶ γνώσεων, ἀλλὰ συγχρόνως παιδαγωγοῦντα Ἰδρύματα.

ζ) Κατέστη σημαντικώτατον πνευματικόν κέντρον, ἀκτινοβολοῦν καὶ πέραν τοῦ κύκλου τῶν σπουδαστῶν της, μετὰ διαλέξεις, μετὰ δεκαήμερα σπουδῶν, μετὰ τὰς δημοσίας συζητήσεις ἐπὶ σπουδαίων θεμάτων τοῦ Τόπου, μετὰ τὰ περιοδικὰ της καὶ τὰς λοιπὰς ἐκδόσεις.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

(Απόσπασμα έναρκτηρίου λόγου)

Ἀπευθύνομαι κατὰ τὰ εἰθισμένα πρὸς τοὺς Νέους διὰ νὰ τονίσω ὅτι καλῶς γνωρίζω πόσον αἱ περιστάσεις εἶναι σκληραῖ. Δι' αὐτὸ ὅμως ἡ προσπάθεια τῶν Νέων πρέπει νὰ εἶναι μεγαλυτέρα. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἑλλάδα μετεβλήθη εἰς μαρτυρίου τόπον δημιουργεῖ μείζονας ὑποχρεώσεις διὰ τοὺς Νέους, δι' ὅλους μας. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Χώρα μας ἔχει μεταβληθῇ εἰς πεδῖον μιᾶς σκληρᾶς διεθνούς διαμάχης ἐπιβάλλει εἰς τοὺς σπουδαστὰς ὄχι νὰ ζητοῦν ψευδοδιπλώματα, ἀλλὰ νὰ ἀποδεικνύουν τὴν ἀγάπην των καὶ τὴν πίστιν των εἰς τὸν τόπον, ἐργαζόμενοι περισσότερον, μορφωνόμενοι ἀρτιότερον. Βεβαίως, γνωρίζω ὅτι ἡ δυστυχία τοῦ παρόντος δημιουργεῖ βαθεῖαν ἀναταραχὴν εἰς τὰς νεανικὰς ψυχάς. Ἐργὸν τῶν νέων εἶναι νὰ ἐργασθῶν, μορφωνόμενοι ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ νὰ μειώσουν καὶ νὰ ἐξαφανίσουν τὴν δυστυχίαν τῆς Αὔριον. Ἡ Ἀνθρωπότης, ἡ ὁποία ἐδημιούργησε τὴν Ἐπιστήμην καὶ τὴν Τέχνην, ἡ ὁποία ἀνέδειξεν ἕνα Αἰσχύλον καὶ ἕνα Πλάτωνα, ἕνα Σαίξπηρ καὶ ἕνα Γκαίτε, ἕνα Μπετόβεν καὶ ἕνα Μιχαηλάγγελον, ἕνα Ἀριστοτέλη καὶ ἕνα Νταβίντσι, ἕνα Νεύτωνα καὶ ἕνα Παστέρ, ἕνα Τολστόϊ καὶ ἕνα Γκάντι, ἕνα Ντυνὰν καὶ ἕνα Σβάίτσερ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σταθῇ ἀνίκανος νὰ δημιουργήσῃ τὴν ὁμαλότητα καὶ τὴν Εἰρήνην, τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὴν Κοινωνικὴν Δικαιοσύνην, αἵτινες εἶναι αἱ βάσεις μιᾶς καλῶς ὀργανωμένης Κοινωνίας.

Γνωρίζω, ἀγαπητοὶ σπουδασταί, ὅτι ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν ἄνθρωποι ἐν ὀνόματι γενικωτέρων Ἰδανικῶν ἠρνοῦντο τὴν Πατρίδα. Ἀλλ' ἦλθεν ἡ κατοχὴ καὶ οἱ Ἕλληνες — ὅλοι, ἐξαιρέσει ὀλίγων προδοτῶν — ἀντελήφθησαν τί σημαίνει Ἑθνικὴ Ἐλευθερία, τί εἶναι Ἐλευθέρα Πατρίς, πόσον μεγάλος καὶ γόνιμος εἶναι ὁ Πατριωτισμός. Ὁρθῶς λέγει ὁ Λέον Βlum «μὲ τὰ δυστυχήματα τῆς Πατρίδος λαμβάνομεν συνείδησιν πλέον σαφῆ καὶ πλέον ἰσχυρὰν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, ἀγάπης τὴν ὁποίαν πολλάκις παραγνωρίζομεν. Ἡ πρόσφατος ἱστορία μᾶς διδάσκει ὅτι χρέος μας εἶναι νὰ διατηρήσωμεν τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα εἰς ὅλην του τὴν ἀξίαν, συνδυάζοντες αὐτὸ μὲ ἕνα βαθύτατον οὐμανισμόν».

Πρὸς τοὺς νέους θὰ ὑπενθυμίσω ἀκόμη καὶ θὰ ἐπαναλάβω τὴν φράσιν τοῦ μεγάλου Jeurés : «Δὲν μπορεῖ νὰ ἀγαπᾷ τὴν Ἀνθρωπότητα, ἐὰν δὲν ἀγαπᾷ τὴν Πατρίδα του καὶ δὲν ἀγαπᾷ κανεὶς ἀληθινὰ τὴν Πατρίδα του, ἐὰν δὲν ἀγαπᾷ τὴν Ἀνθρωπότητα». Καὶ πολὺ περισσότερον,

προσθέτω, όταν ἔχη κανείς Πατρίδα τὸν τόπο ποὺ μοῖρα του — μοῖρα ἔνδοξος καὶ τραγική — εἶναι νὰ ἀγωνίζεται ὄχι μόνον διὰ τὴν ἰδικήν του Ἑλευθερίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν Ἑλευθερίαν ὅλου τοῦ κόσμου, νὰ ἀγωνίζεται διὰ πανανθρώπινα Ἰδανικά καὶ εἰς τὸν Μαραθῶνα καὶ τὴν Σαλαμίνα, καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ εἰς τὸ 21, καὶ εἰς τὰ Ἀλβανικά βουνὰ καὶ εἰς τὴν Ἑθνικήν μας Ἀντίστασιν, τὸ ἀτίμητον αὐτὸ κεφάλαιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ μονοπωλήσῃ καὶ μάλιστα νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῇ ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ ἔθνους, ὅπως καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ ρυπάνῃ ἐξίσου ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος.

Σήμερον ἡ Πατρίς ὑποφέρει. Εἰς λόγος περισσότερον διὰ νὰ γίνωμεν καλύτεροι. Μέσα εἰς τὸν κύκλον τῆς ἀρμοδιότητός μας νὰ ἐπιτελέσωμεν φανατικά τὸ καθήκον μας, ὥστε ὅλοι νὰ συμβάλωμεν διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ τόπου, νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἀξιοπρέπειάν μας ὡς ἀτόμων καὶ ὡς ἔθνους, διὰ νὰ ἐπιβίωσῃ μετὰ τὴν καταιγίδα ἡ Ἑλληνικὴ Φυλὴ, ποὺ εἶναι τὸ ἄλλας τῆς γῆς.

Ἔλεγε κάποτε ὁ κόλαξ Ταλλεϋράνδος εἰς τὸν Ναπολέοντα «Εἰσθε, Μεγαλειότατε, ὁ μόνος μέγας ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας». Καὶ ὁ Ναπολέων εἰς στιγμὴν ψυχικῆς ἐξάρσεως ἀπήντα: «Ὁχι. Πᾶς ἄνθρωπος δύναται νὰ εἶναι μέγας εἰς τὸν κύκλον τῶν καθηκόντων του, ἀπὸ τοῦ τεχνίτου μέχρι τοῦ σοφοῦ ἐπιστήμονος καὶ ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ στρατιώτου μέχρι τοῦ στρατηγοῦ». Πραγματικά ὁ σπουδαστὴς ὁ ὁποῖος μοχθεῖ διὰ νὰ μορφωθῇ, ὁ ἐργάτης ποὺ παράγει τὰ ἀγαθὰ, ὁ ἀγρότης ποὺ καλλιεργεῖ τὴν γῆν, ὁ διοτέχνης καὶ ὁ ναυτικός, ὁ ἐπιστήμων καὶ ὁ καλλιτέχνης, ὅλοι ἐργάζονται διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ κόσμου καὶ ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν τὸ καθήκον των εἶναι οἱ ἀφανεῖς ἥρωες καὶ μάρτυρες τῆς ζωῆς, οἱ ἄγνωστοι ἢ γνωστοὶ σκαπανεῖς τῆς Προόδου. Ὁ μόχθος ὅλων αὐτῶν ἀποτελεῖ τὴν πραγματικὴν δημιουργικὴν ἱστορίαν τῆς Ἀνθρωπότητος.

Μέγας εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀφιερώνει καὶ θυσιάζει ὅλα εἰς τὴν ἐπιδίωξιν ἐνὸς ἀνθρωπιστικοῦ ἢ ἐπιστημονικοῦ Ἰδανικοῦ. Μέγας εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θεωρεῖ ἰδίαν του ὑπόθεσιν τὴν ὑπόθεσιν κάθε ἀδικουμένου. Μέγας εἶναι ἐκεῖνος ποὺ μετέχει ἐντατικά εἰς τὴν κοινωνικὴν ἐργασίαν πιστεύων ὅτι ἡ εὐτυχία τοῦ Συνόλου εἶναι ἡ εὐτυχία τοῦ ἀτόμου. Μέγας εἶναι ὁ καθεὶς ποὺ τολμᾷ νὰ ἀντιμετωπίσῃ θαρρετὰ τὴν Ἀλήθειαν καὶ ν' ἀγωνίζεται δι' αὐτήν.

Μέγας εἶναι ὁ καθεὶς ποὺ πιστεύει σ' ἓνα Ἰδανικόν. Καὶ δὲν νοεῖται, ἀγαπητοί μου σπουδασταί, ζωὴ χωρὶς Ἰδανικόν, τὸ Ἰδανικόν νὰ γίνετε χρήσιμοι καὶ ἐλεύθεροι Ἀνθρώποι ἕως ὅτου μίαν ἡμέραν ὑψωθῇτε καὶ ἀντιληφθῇτε αὐτὸ ποὺ τόσον ὥραϊα καὶ τόσον ἐπιγραμματικά εἶπε ὁ Ἴων Δραγούμης: «Θέλω νὰ εἶμαι ὥραϊο δεῖγμα Ἀνθρώπου καὶ Ἑλλήνος. Αὐτὸ ἀξίζει νὰ εἶναι σκοπὸς μίας ζωῆς».

Ἀπευθύνομαι ἀκόμη μιὰ φορὰ πρὸς τοὺς σπουδαστὰς διὰ νὰ τοὺς ὑπενθυμίσω τὴν παραβολὴν τῶν ταλάντων. Ἐχουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ τὸ ἀφήσουν ἀχρησιμοποίητον, νὰ μὴ τὸ σπαταλήσουν, ἀλλὰ νὰ τὸ ἐκμεταλλεθοῦν καὶ νὰ τὸ πολλαπλασιάσουν χάριν τοῦ ἑαυτοῦ των, χάριν τῆς

οικογενείας των, χάριν του 'Ελληνικού Λαού. "Όπως λέγει ο Κωστής Παλαμᾶς :

*«Παῖδί μου τὸ περιβόλι μου ποὺ θὰ κληρονομήσεις,
ὅπως τὸ βρεῖς καὶ ὅπως τὸ δεῖς νὰ μὴ τὸ παρατήσεις.
Σκάψε το ἀκόμα πὺθ βαθιὰ καὶ φράξε το πὺθ στέριο.
Γίνου ὁρροτόμος, φυτευτὴς, διαφεντευτὴς».*

Γνωρίζω καὶ βαθύτατα συναισθάνομαι ὅτι οἱ νέοι μας ἐστάθησαν κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς σύμβολα θυσίας, ἡρωϊσμοῦ καὶ μαρτυρίου, μὲ πίστιν εἰς τὰ ἰδανικὰ τὰ ὁποῖα κατέκλυζαν τὴν νεανικὴν των ψυχὴν. Κλίνω εὐλαβῶς τὸ γόνυ ἐνώπιον τῶν χιλιάδων νέων ποὺ ἔπεσαν ὑπὲρ Πατρίδος, ὑπὲρ Ἑλευθερίας. Ἀπευθύνομαι ἐπομένως ἰδιαίτερος πρὸς τὴν γενεάν ἐκείνην τῆς ὁποίας ἡ ψυχὴ ἐδονήθη ἀπὸ ἰδανικά καὶ ἐχαλυδδῶθη ἀπὸ τὸν σκληρὸν αἵματηρὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ τριπλοῦ κατακτητοῦ, διὰ νὰ τῆς ὑπενθυμίσω τὴν φράσιν τοῦ Léon Bourgeois, «ὁ ἄνθρωπος γεννώμενος συνάπτει ἓνα συμβόλαιον μὲ τὴν κοινωνίαν, πλήρες ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ καὶ πλήρες δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦται νὰ διεκδικήσῃ».

Δικαίωμα ἀλλὰ καὶ ὀφειλὴ τῶν νέων εἶναι νὰ μορφωθοῦν διὰ νὰ συνεχίσουν εἰς τὸν εὐλογημένον καὶ μαρτυρικὸν αὐτὸν τόπον τὴν βασιανιστικὴν προσπάθειαν τῶν περασμένων γενεῶν, αἱ ὁποῖαι μὲ τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά των συνετέλεσαν ὥστε ἡ Χώρα αὕτη, ἡ κατεστραμμένη μετὰ τὴν Μεγάλην Ἑθνικὴν Ἐπανάστασιν τοῦ Λαοῦ τὸ 1821, μὲ ἑκτασιν 47.000 τετρ. χιλιομέτρων καὶ μὲ πληθυσμὸν 750.000 κατοίκων, νὰ καταστῇ μία χώρα 127.000 τετρ. χιλιομέτρων καὶ 8 περίπου ἑκατομμυρίων κατοίκων, ἀγωνιζομένων σκληρὰ ἐναντίον ὅλων διὰ νὰ συντηρηθοῦν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν.

Ἡ χώρα αὕτη, ἡ ὁποία ἔδωκεν ἓν ἀνθρωπιστικὸν νόημα εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ναζιστικῆς Γερμανίας καὶ τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας, ἡ χώρα ἡ ὁποία ἔδωκε τὴν πρώτην χαρὰν τῆς νίκης εἰς τὰ Ἠνωμένα κατὰ τῆς δίας Ἔθνη, ἐξῆλθε κατεστραμμένη ἀπὸ τὴν ὀλοκληρωτικὴν τῆς προσπάθειαν, μὲ βαθυτάτην τὴν πικρίαν διὰ τὴν μὴ πραγματοποιήσιν τῶν ἐθνικῶν, ἑδαφικῶν καὶ οἰκονομικῶν τῆς διεκδικήσεων. "Όπως λέγει ὁ Σοῦτσος «Ματαίως τόσον δάκρυ, τόσον αἷμα, νίκαι τόσαι, μόχθοι τόσοι». Ἐξῆλθε τοῦ ἀγῶνος διὰ νὰ ὠθηθῇ εἰς ἓνα ἐμφύλιον σπαραγμόν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ συνεχισθῇ ἡ καταστροφή, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μὴ ἀνασυγκροτηθῇ, νὰ παύσῃ ἡ Ἑλλὰς νὰ εἶναι παράγων εἰς τὴν διεθνή πολιτικὴν.

Καλῶ τοὺς νέους νὰ μορφωθοῦν διὰ ν' ἀγωνισθοῦν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς Ἑλευθερίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας καὶ ὄχι διὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῆς εἰς τοὺς ξένους, νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς καὶ ὄχι διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς, νὰ συντελέσουν εἰς τὴν ὁμαλὴν ἐξελίξιν τῆς, ν' ἀποκαταστήσουν δίον ποῦ σύμβολόν του δὲν θὰ εἶναι τὸ «μαχαίρι» καὶ ἡ ἀλληλοεξόντωσις, δὲν θὰ εἶναι τὸ αἷμα, διότι ἄλλως θὰ καταστῇ ἡ Ἑλλὰς αἵματος ποταμὸς ἐκχειλίζων ποῦ θὰ καλύψῃ ὅλην τὴν χώραν μὲ τὸν βόρβορον τοῦ ἀδελφικοῦ αἵματος. Καλῶ τοὺς νέους νὰ δη-

μιουργήσουν δίον ειρήνης καὶ συνεργασίας, προόδου καὶ εὐημερίας. Ἐλευθερίας καὶ Δικαιοσύνης. Νὰ γίνη «Ναὸς ἢ Πατρίδα», ποὺ εἶναι «στὴν γῆν ἐπάνω ἢ πλατυτέρα, τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν ἢ θεία Μητέρα», κατὰ τὸν στίχον τοῦ Σικελιανοῦ.

Καλῶ τοὺς Νέους νὰ ἀγαπήσουν μὲ ἔρωτα, μὲ πάθος τὴν «πολύπαθη Μητέρα», τῆς ὁποίας τὸ δράμα θὰ λήξῃ μόνον μέσα εἰς μίαν εἰρηνικὴν καὶ δημιουργικὴν συνεργασίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἔθνῶν, καὶ νὰ κατανοήσουν ὅτι τὸ Ἔθνος εἶναι ὁ Λαός, καὶ ὅτι ὁ Λαὸς εἶναι τὸ Ἔθνος. Καλῶ τοὺς Νέους νὰ γίνουν «στολίδια τῆς Πατρίδας», ἀφοῦ ἀπέδειξαν ὅτι ἔχουν «τὴν ἀκατάλυτη ψυχὴ τῶν Σαλαμίνων».

Καλῶ τοὺς Νέους νὰ ἀντιληφθοῦν πόσον γόνιμος καὶ πόσον δημιουργικὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς πατριωτισμὸς, ὅταν πλαισιοῦται καὶ ὁλοκληρώνεται ἀπὸ ἓνα ἀνώτερον ἀνθρωπιστικὸν πνεῦμα εἰλικρινοῦς συνεργασίας καὶ φιλίας μὲ τοὺς ἄλλους λαοὺς. Νὰ ἀντιληφθοῦν, ἀντιθέτως, πόσον ὑστερικὸς καὶ καταστροφικὸς εἶναι ὁ σωβινισμὸς, καὶ πόσον στεῖρος καὶ ἀνεδαφικὸς εἶναι ὁ κοσμοπολιτισμὸς. Νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι ὁ πραγματικὸς πατριωτισμὸς σημαίνει συμβολὴν εἰς τὴν κοινὴν τῆς Ἀνθρωπότητος προσπάθειαν, ἀνάτασιν μέχρι τῆς ιδέας τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος, θυσίαν ὑπὲρ τοῦ Συνόλου, συνεργασίαν ἐλευθέραν καὶ συνειδητὴν τῶν πολιτῶν. Καλῶ τοὺς Νέους νὰ κατανοήσουν τὴν ἀξίαν τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας ἀπέναντι ὅλων, ἀπέναντι ἐκείνων ποὺ λέγουν ὅτι θέλουν νὰ εἶναι φίλοι καὶ ἀπέναντι ἐκείνων ποὺ δυστυχῶς θέλουν νὰ εἶναι ἐχθροί μας. Ἀπέναντι ὅλων, διότι ὅλοι ἔχουν χρέος τιμῆς νὰ μὴ λησμονήσουν τί ἔπραξεν ὁ μικρὸς αὐτός, εἰς ἀριθμὸν, ἀλλὰ τρισμέγιστος ὅσον ἀφορᾷ τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας Λαός.

Καλῶ τοὺς νέους νὰ συναισθανθοῦν ὅτι ἡ δουλοφροσύνη καὶ ἡ ἀναξιοπρέπεια παρασκευάζουν τὴν ἐθνικὴν μείωσιν καὶ τὴν ταπείνωσιν, νὰ συναισθανθοῦν ὅτι ἡ ὑποτέλεια καὶ ἡ ὑποταγὴ πρὸς τὰ ξένα συνθήματα καὶ τὰ ξένα συμφέροντα προετοιμάζουν τὴν ἐθνικὴν ὑποδούλωσιν καὶ τὴν ἐξαφάνισιν τῆς φυλῆς καὶ νὰ κατανοήσουν ὅτι ἡ δουλοφροσύνη ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ ὑποταγὴ ἀφ' ἑτέρου τοποθετοῦν ἔξω ἢ καὶ ἐναντίον τοῦ Ἐθνους καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀποτελοῦν ἄρνησιν τοῦ ἀληθοῦς πατριωτισμοῦ.

Καλῶ τοὺς νέους νὰ κατανοήσουν ὅτι ὁ ἀληθὴς πατριωτισμὸς ἐπιζητεῖ τὴν εἰρήνην, τὴν σύμπραξιν καὶ τὴν ἀδελφοσύνην μὲ τοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ ὄχι τὸν πόλεμον, τὴν κατάκτησιν καὶ τὴν ἐξόντωσιν, καὶ ὅτι ὁ γνήσιος πατριωτισμὸς ἀξιοῖ, ὅταν κινδυνεύῃ ἡ Πατρίς, τὴν ἀντίστασιν, τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν θυσίαν καὶ ὄχι τὴν ἐγκαρτέρησιν, τὴν συνεργασίαν μὲ τὸν κατακτητὴν καὶ τὴν ὑποταγὴν εἰς αὐτόν.

Τὴν ἱερὰν αὐτὴν ἐντολὴν πρὸς τοὺς Νέους δίδουν αἱ παρελθούσαι γενεαὶ καὶ αἱ γενεαὶ ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν, διότι ἄλλως ὁ τόπος αὐτὸς δὲν θὰ ζήσῃ καὶ δὲν θὰ προορίζεται νὰ ζήσῃ ἀλλὰ νὰ γίνη βορὰ τῶν οἰωνοδῆποτε ξένων.

Ὁ τόπος μας ὑπέστη μίαν τρομακτικὴν καταστροφὴν, μεταβληθεὶς εἰς πεδίου διεθνῶν συγκρούσεων. Μεγαλώνετε σεῖς οἱ Νέοι μὲ ἡῤξημένην

τὴν πείραν. Μὴ ἀποβάλετε τὴν ἐλπίδα καὶ αἰσιοδοξίαν. Ζῶμεν εἰς τὸ πηκτὸν σκότος ποῦ προαγγέλει τὸ ρόδισμα τῆς αὐγῆς. Τὸ ρόδισμα αὐτὸ τὸ βλέπω μέσα εἰς τὰ νεανικά σας μάτια.

Θέλει τόλμην καὶ ἀρετὴν ἡ Ἑλευθερία, λέγει ὁ Κάλβος. Τὸ ἀκριβὲς εἶναι ὅτι ἡ ζωὴ θέλει τόλμην καὶ ἀρετὴν. Ἡ φωνὴ τῆς ματωμένης καὶ πονεμένης Πατρίδος ζητεῖ νὰ ἀνοίξουν διάπλατα τὰ παράθυρα τῆς ψυχῆς σας, διὰ νὰ εἰσέλθῃ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. Ἡ φωνὴ Τῆς ζητεῖ νὰ τὴν κλείσετε μέσα στὰ στήθη σας, ποῦ «δόξα τῆς ἔχει κάθε πέτρα τῆς καὶ ξερὸ χορτάρι», κατὰ τὸν στίχον τοῦ ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ, διότι σεῖς οἱ Νέοι πρέπει νὰ ἀντιληφθῇτε τὸ φῶς καὶ τὸ νόημά Της, ποῦ εἶναι θυσία ἕως τὴν σήμερον ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ εἶπε τὸ ΟΧΙ εἰς τὸν μέγαν Βασιλέα καὶ τὰ στίφη τῶν Μήδων καὶ τῶν Περσῶν. Σᾶς καλεῖ ἡ φωνὴ τῆς Πατρίδος, ποῦ εἶναι «ζαφειρόπετρα στῆς γῆς τὸ δακτυλίδι», ποῦ εἶναι ἡ κρυστάλλινη πηγὴ τοῦ Ἀγαθοῦ, τοῦ Ἀληθινοῦ καὶ τοῦ Ὁραίου.

Πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν ψυχὴν σας ὁ ἀποπνικτικὸς λίθος τῆς ἀπαισιοδοξίας, τῆς κοπώσεως, τῆς λιποψυχίας καὶ τῆς φυγῆς, ποῦ ἀπειλεῖ νὰ ξεράνῃ κάθε ἱκμάδα ζωῆς. Τίποτε δὲν πρέπει καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σκεπάσῃ τὴν ζωὴν τῆς Ἑλλάδος, διότι αὐτὸ ἐπιτάσσει ἡ τρισχιλιόχρονη ἱστορία Τῆς, ἀκόμη αὐτὸ τὸ μέλλον τοῦ κόσμου. Ἡ ἐλπίς διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐκπηδᾷ μέσα ἀπὸ τὸ μαρτύριον, τὸν ἡρωϊσμόν καὶ τὴν θυσίαν μυριάδων Ἑρῶν καὶ Μαρτύρων, ποῦ τὸ τρισαγιασμένον αἷμα Των ἔδωκεν ἄλλην μίαν φορὰν τὴν πολυπαθὸν αὐτὴν Γῆν.

Αὐτὴν τὴν χρυσοῦν ἐλπίδα, αὐτὴν τὴν καλὴν ἀγγελίαν, αὐτὸ τὸ μήνυμα χαρᾶς καὶ πεποιθήσεως θέλω νὰ μεταδώσω εἰς τὴν σπουδάζουσαν Νεότητα, διότι ἄνευ τῆς πίστεως αὐτῆς καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Πατρίδα, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, εἴμεθα «χαλκὸς ἡχῶν καὶ κύμβαλον ἀλαλάζον».

Παντοῦ καὶ πάντοτε ἀναλογίζομαι ὅτι εἶπεν Ἐκεῖνος : «ὅπου δύο ἢ τρεῖς εἰσθε συνηγμένοι ἐγὼ εἰμὶ ἐν μέσῳ Ὑμῶν». Τοῦτο πολὺ περισσότερον ἰσχύει ὅταν διδάσκαλοι, γονεῖς καὶ κηδεμόνες καὶ ἄλλοι ἐνδιαφερόμενοι συνέρχωνται διὰ τοὺς Νέους, τοὺς ὁποίους Αὐτὸς δικαίως περισσότερον παντὸς ἄλλου ἠγάπησεν.

Ὑπὲρ τῶν Νέων ἰδίᾳ οἱ ὁποῖοι περνοῦν τὴν Νεότητά των μέσα εἰς τόσον χαλεποὺς καιροὺς, καὶ διψοῦν διὰ μάθησιν καὶ θέλουν, τὸ εὐχόμεθα καὶ τὸ ἐλπίζομεν, νὰ γίνουν καλύτεροι ἀπὸ ἡμᾶς. Ὑπὲρ τῶν Νέων, οἱ ὁποῖοι ἀπέδειξαν τὴν ψυχικὴν των ἀνάτασιν καὶ τὸν θερμὸν των ἔρωτα διὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἑλευθερίαν.

Ὑπὲρ τῶν Νέων ἰδίᾳ οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται καὶ μορφώνονται. Ὑπὲρ τῶν Νέων τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ δηλητηριάζωμεν μὲ γεροντικὴν ζηλοφθονίαν καὶ κακότητα λέγοντες ὅτι εἶναι χειρότεροι ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς μεγαλύτερους, ἀλλὰ χρέος μας εἶναι νὰ τοὺς καθοδηγοῦμεν, νὰ τοὺς ἐμπνέωμεν, νὰ τοὺς ἐνθουσιάζωμεν καὶ νὰ τοὺς διαφωτίζωμεν, νὰ τοὺς μορφώωμεν καὶ νὰ τοὺς διαπλάσωμεν, ὥστε νὰ γίνουν καλύτεροί μας.

Ὑπὲρ τῶν Νέων οἱ ὁποῖοι ζητοῦν καὶ ὀφείλομεν, κατὰ τὴν ὥραίαν

τοῦ Εὐαγγελίου φράσιν, νὰ τοὺς δώσωμεν, οἱ ὅποιοι κρούουν καὶ ὀφείλο-
μεν νὰ τοὺς ἀνοίξωμεν διάπλατα τὴν θύραν ὑπὲρ τῶν Νέων οἱ ὅποιοι πει-
νοῦν καὶ διψοῦν διὰ μόρφωσιν καὶ ὀφείλομεν νὰ τοὺς χορτάσωμεν. Ὑπὲρ
τῶν Νέων, ποὺ ἡ νεανικὴ τῶν ψυχὴ ἀγωνιᾷ, καὶ ἔχομεν χρέος ὡς Ἄνθρω-
ποι καὶ ὡς Διδάσκαλοι νὰ χαράξωμεν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν τὴν πίστιν εἰς
τὴν Ἑλλάδα, τὴν πίστιν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Ὑπὲρ τῶν Νέων ποὺ φο-
βοῦνται διὰ τὸ μέλλον τῶν καὶ κατέχονται ἀπὸ ἓνα βαθύτατον αἶσθημα
φυγῆς, διὰ νὰ τοὺς ἐμποτίσωμεν μὲ ἐμπιστοσύνην καὶ αἰσιοδοξίαν, μὲ
θάρρος καὶ αὐτοπεποίθησιν, ποὺ πρέπει νὰ στηριχθοῦν μόνον εἰς τὸ ἦ-
θος καὶ εἰς τὴν Μόρφωσιν.

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ

Ο Δ Η Γ Ι Α Ι

πρὸς τοὺς ὑποψηφίους τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων

Ὁ Ὀκτώβριος εἶναι ὁ μὴν τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων εἰς τὴν Α.Β.Σ. Πρὸς ὑποβοήθησιν τῶν ὑποψηφίων παρατίθενται αἱ κατωτέρω ὁδηγίαι:

1. Φροντίσατε νὰ εἰσθε εἰς τὸν τόπον τῆς ἐξετάσεως τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν καὶ ὥραν, φέροντες ἀπαραιτήτως τὴν προσωρινὴν σχολικὴν ταυτότητά σας. Ἐν βραδύνετε, θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις. Σκεφθῆτε πόσον αὐτὸ δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ζωὴν σας.

2. Νὰ εἰσθε ἐφωδιασμένοι μὲ στυλογράφον (ἢ μελανοδοχεῖον καὶ κονδυλοφόρον) καὶ γομολάστιخان. Ἡ Σχολὴ θὰ σᾶς ἐφοδιάσῃ μὲ τὸ φύλλον χάρτου διὰ νὰ ἀπαντήσετε εἰς τὸ θέμα, μὲ εἰδικὸν φύλλον διὰ τὰς σημειώσεις σας καὶ μὲ τεμάχιον ἀπορροφητικοῦ χάρτου.

Ἀπαγορεύονται αἱ σημειώσεις, τὰ τετράδια, τὰ διβλία, αἱ ἐφημερίδες καὶ πᾶν ὅ,τι γεννᾷ τὴν ὑπόνοιαν κακῆς χρησιμοποίησώς του.

3. Καταλάβετε τὴν ἡριθμημένην θέσιν σας μὲ τάξιν καὶ εὐπρέπειαν, ἀνταξίαν τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἀνατροφῆς σας. Συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ὁδηγίας τῶν ἐξεταστῶν καὶ τῶν ἐποπτῶν, διὰ νὰ διατηρηθῇ ἀτμόσφαιρα ἡρεμίας, ἡ ὁποία σᾶς εἶναι ἀπαραίτητος. Ἀποδείξατε ὅτι εἰσθε πολιτισμένοι ἄνθρωποι.

4. Τὸ φύλλον χάρτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ γράψετε ἕκαστον μάθημα, φέροι ἐπικεφαλίδα, ὡς τὸ κατωτέρω ὑπόδειγμα. Ἀναγράψατε μὲ στρογγυλὰ εὐανάγνωστα γράμματα τὸ ἐπώνυμόν σας, τὸ ὄνομά σας, τὸ πατρώνυμον, τὸν ἀριθμὸν τῆς προσωρινῆς ταυτότητος, τὸν ἀριθμὸν τῆς θέσεώς σας, εἰς τὰς ἐπὶ τούτῳ θέσεις τοῦ πρὸς τὰ ἀριστερά σας μέρους τῆς ἐπικεφαλίδος. Εἰς τὰς προσδιωρισμένας θέσεις, δεξιὰ, γράψατε τὸ μάθημα εἰς τὸ ὁποῖον ἐξετάζεσθε καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐξετάσεως. Ἡ θέσις ἐντὸς τοῦ μικροῦ ὀρθογωνίου δεξιὰ (αὐξ. ἀριθ. γραπτῶ) θὰ συμπληρωθῇ ὑπὸ τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ		ΑΝΩΤΑΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	
Ἐπώνυμον:		ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΕΤΟΣ
Ὄνομα:			
Ὄνομα πατρός:		ΜΑΘΗΜΑ:	
Ἀριθ. προσωρινῆς ταυτότητος:	ἀριθμὸς θέσεως:	Ἀθῆναι τῆς	

Γράψατε τὰ στοιχεῖα σας εὐκρινῶς. Γράψατε τὸ ἐπώνυμόν σας μὲ κεφαλαία γράμματα. Τὸ ὀρθογώνιον δεξιὰ (αὐξων ἀριθ. γραπτῶ) δὲν θὰ τὸ συμπληρώσετε σεῖς.

σὺν
ἀριθμῶς
γραπτῶ

Ὑπόδειγμα ἐπικεφαλίδος φύλλον χάρτου τῶν Εἰσαγωγικῶν Ἐξετάσεων

5. Ἀποβάλατε τὸν φόβον καὶ ἐργασθῆτε μὲ ἡρεμίαν. Τοῦτο πολὺ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν σας. Μὴ ἐνοχλῆτε τὸν διπλανόν σας καὶ μὴ ἐπιτρέπετε νὰ σὰς ἐνοχλοῦν. Μὴ ἀποπειραθῆτε νὰ ἀντιγράψετε. Θὰ ἀποκλεισθῆτε τῶν ἐξετάσεων. Σεβασθῆτε τὸν ἑαυτὸν σας, τοὺς συνεξεταζομένους σας καὶ τὴν Σχολήν, ἡ ὁποία σὰς θέλει συνεργάτας καί, ἐπομένως, εὐπρεπεῖς καὶ ἐντίμους.

6. Πρὶν δώσετε τὴν ἀπάντησιν σκεφθῆτε καλῶς καὶ διατυπώσατε μὲ τάξιν, μεθοδικῶς καὶ ἐλευθέρως τὰς σκέψεις σας, ἀποφεύγοντες τὰς ἀοριστολογίας καὶ τὰς ἄνευ περιεχομένου πομπῶδεις ἐκφράσεις. Δύνασθε νὰ χρησιμοποιήσετε καθαρεύουσιν ἢ δημοτικὴν γλῶσσαν, ἀρκεῖ αὕτη νὰ εἶναι συντακτικῶς καὶ γραμματικῶς ὀρθή.

Σεβόμεθα πᾶσαν γνώμην, διὰ νὰ σὰς δώσωμεν τὸ παράδειγμα νὰ μάθετε νὰ σέβεσθε καὶ σεῖς τὴν γνώμην τῶν ἄλλων. Σὰς βλέπομεν ὡς ἐλευθέρους ἀνθρώπους, διὸ καὶ ζητοῦμεν νὰ μᾶς ἐκθέσετε τὴν γνώμην σας καὶ ὅχι νὰ μᾶς πληροφορήσετε ποία νομίζετε εἶναι ἡ ἰδική μας.

7. Γράψατε εὐαναγνώστως καὶ μεθοδικῶς. Ἡ τάξις καὶ ἡ καθαρογραφία, ἄνευ ἐπιτηδεύσεως, σημαίνουν ὅτι κατέχετε τὸ θέμα, ὅτι σκέπτεσθε κανονικῶς καὶ ὅτι ἐκτιμᾶτε τὴν καλαισθησίαν. Ἀντιθέτως, ἡ κακογραφία σημαίνει, πολλάκις, προσπάθειαν συγκαλύψεως τῆς ἀγνοίας καὶ τῶν λαθῶν καί, ἴσως, κακὸν χαρακτήρα. Βοηθήσατε τὸν ἐξεταστήν νὰ σὰς κρίνῃ εὐχερῶς καὶ χωρὶς ἐκνευρισμόν. Μὴ λησμονῆτε ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι ἄνθρωπος.

8. Εἰς πᾶσαν σελίδα ἀφήνετε περιθώριον ἐπαρκές. Ἀποφεύγετε τὰς διαγραφάς, τὰς παρεγγραφὰς μεταξύ τῶν σειρῶν καὶ τὰς ὑπεργραφὰς εἰς τὰ περιθώρια καὶ ἄνω καὶ κάτω τῶν γραμμῶν, διότι ἀποδεικνύουν ἔλλειψιν συστηματικῆς σκέψεως. Εἰς ἕκαστον θέμα γράψατε μὲ μεγαλύτερα γράμματα : «Λύσις (τάδε) ζητήματος», ὅπως καὶ εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν — ἐὰν τὸ θέμα ἔχῃ περισσοτέρας ἐρωτήσεις — γράψατε : «(τάδε) ἐρώτησις». Μετὰ τὴν ἀπάντησίν σας εἰς ἐκάστην ἐρώτησίν μας — διὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐξέτασις τοῦ γραπτοῦ — ἀφήνετε μίαν κενὴν γραμμὴν, μεθ' ἐκάστην δὲ λύσιν τοῦ ὅλου ζητήματος τρεῖς γραμμὰς κενάς.

9. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ θέματος, ὁ ἐξεταστής παρέχει διαφωτιστικὰς πληροφορίας, κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν του. Πρέπει νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι ἡ ἐπιθυμία του εἶναι νὰ σὰς διαφωτίσῃ καὶ νὰ σὰς διευκολύνῃ, ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ πρέποντος. Αἱ ἐρωτήσεις ἐκ μέρους τῶν ὑποψηφίων, οἷονδῆποτε περιεχόμενον καὶ ἂν ἔχουν, δὲν ἐπιτρέπονται, διότι, ἀντὶ νὰ διευκολύνουν, δημιουργοῦν σύγχυσιν καὶ βλάβην. Ἀφισιωθῆτε ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸ γραπτὸν σας. Ὁργανώσατε μὲ τάξιν καὶ σύστημα τὴν ἐργασίαν σας. Πιστεύσατε ὅτι αὐτὸ θὰ σὰς εἶναι πολὺ χρήσιμον. Ἡ ἐπιτυχία σας ἐξαρτᾶται ἀπὸ σὰς τοὺς ἰδίους, καὶ μόνον ἀπὸ σὰς.

10. Ὁ χρόνος τῆς ἀπαντήσεως εἶναι ἀπολύτως καθωρισμένος. Οὐδεμία παράτασις ἐπιτρέπεται. Μόλις περατώσατε τὸ γραπτὸν σας, μελετήσατέ το μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ χωρὶς ἐκνευρισμόν, μεθ' ὃ παραδώσατέ το εἰς τὸν ἐξεταστήν, καλύψατε ἐνώπιόν του τὸ ὄνομά σας, ἀφοῦ

ἐπιδείξετε τὴν προσωρινὴν σας σχολικὴν ταυτότητα, καὶ ἐξέλθετε ἀμέσως τῆς αἰθούσης.

11. Οἱ ἐξετασताὶ ἐνθυμοῦνται ὅτι καὶ αὐτοὶ ὑπῆρξαν ἐξεταζόμενοι. Βεβαιωθῆτε ὅτι θὰ σᾶς κρίνουν μὲ δικαιοσύνην καὶ ἀγάπην. Εἶναι φίλοι ὅλων σας.

12. Μὴ ἐπιχειρήσετε νὰ μεταχειρισθῆτε πλάγια μέσα. Θὰ ἀποκλεισθῆτε ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις ἢ θὰ βαθμολογηθῆτε μὲ μηδέν. Ὁ χρησιμοποιοῦν πλάγια μέσα ὑποβιβάζει τὴν ἑαυτὸν του, προσπαθεῖ νὰ ἀδικήσῃ τοὺς συνυποψηφίους του, ἀποδεικνύει ἔλλειψιν ἥθους καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Σχολήν, παρακωλύει τὸ ἔργον της καὶ βλάπτει γενικώτερον τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πολιτείαν.

Μάθετε νὰ εἴσθε ἀξιοπρεπεῖς καὶ ὄχι ἀναρριχώμενοι μὲ εὐτελεῖς μεθόδους. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ἀπὸ τοὺς Νέους ἀναμένει τὸ Ἔθνος μίαν νέαν δημιουργικὴν ἐξόρμησιν, δυναμένην νὰ στηριχθῇ, μόνον, εἰς τὸ χρηστὸν ἦθος καὶ εἰς τὴν πραγματικὴν μόρφωσιν.

Ὑποθῆκαι πρὸς τοὺς Σπουδαστάς*

Ἀκαδημαϊκὸς πολίτης εἶναι ὁ νέος ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἐτελείωσε τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς, ἐνεγράφη εἰς μίαν ἀνωτέραν Σχολὴν διὰ νὰ καταρτισθῇ ἐπιστημονικῶς, εἴτε διὰ νὰ γίνῃ ἐρευνητὴς τῶν προβλημάτων τῆς φύσεως ἢ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, εἴτε διὰ νὰ ἀσκήσῃ ἓνα ἐπάγγελμα μὲ ἐδραιωτέραν θεμελίωσιν καὶ μὲ εὐρύτεραν ἀντίληψιν τῶν ζητημάτων τοῦ βίου.

Ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν ταύτην κατηγορίαν. Φιλοδοξεῖ νὰ ἀποκτήσῃ μίαν ἀρτίαν μόρφωσιν καὶ μίαν εὐρεῖαν ἀντίληψιν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐπιβεβλημένον ἥθος, διὰ νὰ καταστή μὲλος τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας, ἱκανὸς ἐπαγγελματίας, ἀνώτερον διοικητικὸν στέλεχος τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, καλὸς Ἕλλην, χρήσιμος ἄνθρωπος, μὲ εὐρύτερα ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά.

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς πολίτης, καὶ ἐπομένως καὶ ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς, πρέπει διὰ τοῦ ἥθους καὶ τῆς συμπεριφορᾶς του νὰ ἀποδεικνύῃ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, ὅτι εἶναι ἄξιος τοῦ τιμητικοῦ τούτου τίτλου καὶ ὅτι ἔχει πλήρη κατανόησιν ὅτι εἶναι, πλέον, ὁ νέος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἡ οἰκογένειά του, ἡ κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία ἀναμένουν νὰ δικαιοῶσιν πλήρως τὰς προσδοκίας τῶν.

Ὁ σπουδαστὴς τῆς Σχολῆς γνωρίζει καλῶς ὅτι τοῦτο εἶναι καὶ τὸ προσωπικὸν του συμφέρον, διότι πρέπει ἀπὸ τῆς περιόδου τῶν σπουδῶν του νὰ δημιουργήσῃ καλὴν φήμην, ἡ ὁποία, ἄλλωστε, μεγάλως θὰ τὸν ἐξυπηρετήσῃ εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν του σταδιοδρομίαν.

Ἡ Σχολὴ εἶναι μορφωτικὸν Ἰδρυμα. Σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ μεταδώσῃ γνώσεις, νὰ πλάσῃ καλοὺς χαρακτήρας, νὰ ἐμπνεύσῃ χρησίμους φιλοδοξίας, νὰ καθοδηγήσῃ τοὺς νέους εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος. Τὸ πτυχίον τῆς αὐτῆς τὴν ἔννοϊαν καὶ αὐτὴν τὴν ἀξίαν ἔχει. Ἡ Σχολὴ παρascευάζει παράγοντας τῆς ἀληθοῦς ἡγέτιδος τάξεως τοῦ ἔθνους.

Ἡ μόρφωσις ἀποκτᾶται διὰ τῆς τακτικῆς παρακολουθήσεως τῶν ἀπὸ ἔδρας μαθημάτων, τῶν φροντιστηριακῶν ἀσκήσεων, τῶν ἐπιτοπίων εἰς τόπους ἐργασίας μαθημάτων καὶ διὰ τῆς συστηματικῆς μελέτης. Ἡ Σχολὴ πράγματι εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ μέγα ποσοστὸν τῶν παρακολουθούτων τὰς ἐργασίας τῆς σπουδαστῶν καί, ἀκόμη, χαίρει διότι διαρκῶς αὐξάνει τὸ ποσοστὸν τῶν μελετώντων εἰς τὸ ἀναγνώστηρίον τῆς.

Εἰς τὴν Ἀνωτάτην Παιδείαν ὁ σπουδαστὴς δὲν ἀρκεῖται εἰς τὰς παραδόσεις τῶν Καθηγητῶν. Συμπληρώνει τὴν μόρφωσίν του διὰ τῆς μελέτης ἐπιστημονικῶν συγγραμμάτων καὶ μονογραφιῶν. Αἱ παραδόσεις χρησιμεύουν διὰ νὰ τοῦ δώσουν γενικὴν εἰκόνα τῶν γνώσεων τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ μάθημα καὶ διὰ νὰ τὸν ὑποβοηθήσουν εἰς τὴν ἐξέτασίν του.

* Ἀπόσπασμα ἀπὸ ὁμιλίαν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς.

Δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ἡ ἐπιστημονικὴ κατάρτισις σημαίνει διαρκὴ καὶ συστηματικὴν παρακολούθησιν τῶν ἐπὶ μέρους ζητημάτων καὶ τῶν διαφορῶν ἀπόψεων. Ὁ Καθηγητὴς τῆς Σχολῆς ἰδιαίτερώς θὰ χαρῇ διαπιστώνων μίαν εὐρυτέραν κατάρτισιν, ἐπιτευχθεῖσαν διὰ τῆς μελέτης συγγραμμάτων ἄλλων ἐπιστημόνων. Οὐδεὶς ἰσχυρίζεται ὅτι κατέχει τὴν ἀλήθειαν. Ὁ πραγματικὸς ἐπιστήμων ἐρευνᾷ διαρκῶς καὶ διαρκῶς ἀναζητεῖ τὴν Ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸ ἡ Σχολὴ πιστεύει ὅτι εἶναι πράγματι κέντρον ἐπιστημονικῆς μορφώσεως νέων, προωρισμένων νὰ καταστούν χρήσιμοι, ἱκανοί, ἀρτίως κατηρτισμένοι, μὲ εὐρείας ἀντιλήψεις καὶ ἐλεύθερον πνεῦμα ἐπαγγελματίαι, δυνάμενοι νὰ συλλάβουν τὰς ὀρθὰς γενικὰς γραμμὰς καὶ νὰ μὴ ὑποδουλοῦνται εἰς τὰς ἀσημάντους λεπτομερεῖας τῶν «ὑποσημειώσεων».

Ὁ σπουδαστὴς ἔχει χρέος νὰ διαφωτίζῃ τοὺς πάντας διὰ τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς του, διὰ τὰς κατευθύνσεις της, διὰ τὰ ἰδανικά της. Εἶναι μία νέα Σχολή, μὲ νέας ἀντιλήψεις, μὲ νέα μαθήματα. Εἶναι φυσικὸν ὅτι ὑπάρχουν πολλοὶ οἱ ὅποιοι τὴν ἀγνοοῦν. Πληροφορήσατέ τοὺς διὰ τὴν ὑπαρξίν της. Ἀποδείξατε τὴν ἀξίαν της, τὴν ἰδιορρυθμίαν της, τὴν συμβολὴν της εἰς τὴν παιδαγωγικὴν προσπάθειαν καὶ εἰς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τοῦ τόπου.

Ὁ καλὸς σπουδαστὴς ἀκούει μετὰ προσοχῆς πᾶσαν καλόπιστον κριτικὴν. Μόνον μωροὶ δύναται νὰ πιστεύουν ὅτι εἶναι ἀλάθητοι. Ἡ καλόπιστος κριτικὴ εἶναι γόνιμος καὶ δημιουργικὴ. Μὴ παρασύρεσθε, ὁμῶς, καὶ μὴ παραπλανᾶσθε ἀπὸ τὴν κακοπιστίαν καὶ τὴν ψευδολογίαν, ἀπὸ τὴν συκοφαντίαν καὶ τὴν δημαγωγίαν. Ἀληθὴς μορφωμένος εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὑποβάλλει εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ψυχρᾶς κριτικῆς τὰς ἀπόψεις ἐνὸς τρίτου καὶ δέχεται νὰ ὀδηγηθῇ εἰς τὰς σκέψεις του καὶ τὴν δρᾶσιν του ἀπὸ τὴν Ἀλήθειαν καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν δημαγωγίαν. Ἡ δημαγωγία εἶναι εὐκόλος διὰ τὸν δημαγωγόν, ὁ ὁποῖος στερεῖται ἡθους, καὶ τὸν ἀκούοντα ὁ ὁποῖος στερεῖται πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἔρματος. Ὁ σπουδαστὴς μίᾳς ἀνωτέρας σχολῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι οὔτε δημαγωγός, οὔτε δημαγωγούμενος.

Οἱ Καθηγηταὶ σας ὄχι μόνον σὰς μεταδίδουν γνώσεις, ἀλλ' εἶναι καὶ ὀδηγοὶ σας, σύμβουλοί σας, φίλοι σας. Εἶναι μὲ μίαν λέξιν : Διδάσκαλοί σας. Καὶ ἡ λέξις αὕτη συμβολίζει ὄχι μόνον τὸ ἐνδιαφέρον των νὰ μορφωθῇτε, ἀλλὰ καὶ τὴν στοργὴν των διὰ νὰ προκόψετε εἰς τὴν ζωὴν σας. Ἐμπιστευθῆτε εἰς αὐτοὺς. Ὅπως σὰς ἀγαποῦν ὀφείλετε νὰ τοὺς ἀγαπάτε καὶ ὅπως φροντίζουν διὰ σὰς, ὀφείλετε νὰ τοὺς τὸ ἀνταποδίδετε, σεβόμενοι αὐτοὺς. Ὁ τιμὼν τὸν Δικάσκαλόν του τιμᾷ τὸν ἑαυτὸν του. Ἡ ἐντολὴ λέγει : «Τίμα τοὺς γονεῖς σου». Οἱ Διδάσκαλοι εἶναι οἱ πνευματικοὶ γονεῖς σας, οἱ ὅποιοι ἀγωνίζονται μὲ μυρίας δυσκολίας διὰ νὰ σὰς δώσουν τὸ «εὖ ζῆν».

Ἐμπνευσθῆτε ἀπὸ τὸ καλὸν παράδειγμα ποὺ σὰς δίδουν : Ὑπεράνω τῶν διαφορῶν των — ἐπιστημονικῶν ἢ πολιτικῶν — θέτουν τὸ μορφωτικὸν ἰδανικόν των : τὴν Σχολήν, καὶ ἐργάζονται μὲ ἀφιλοκέρδειαν, καὶ ἐνίστε μὲ θυσίας, διὰ νὰ σὰς μορφώσουν, νὰ σὰς διαπλάσσουν, νὰ σὰς

διαπαιδαγωγήσουν. Ὁ καθείς δικαιούται, καὶ ὑποχρεούται, νὰ ἔχη τὰς ἀπόψεις του, ἀλλὰ πάντες πρέπει νὰ ἐνώνωμεν τὰς προσπάθειάς μας διὰ τὸ κοινὸν καλόν. Ἐντὸς τῆς Σχολῆς, ὑπεράνω ὅλων, εἶναι ἡ προστασία καὶ ἡ προαγωγή τοῦ ἔργου τῆς, καὶ ἔξω τῆς Σχολῆς εἶναι τὸ "Ἔθνος. Οἱ Κοθηγηταὶ σὰς δίδουν τὸ παράδειγμα τῆς συνεργασίας, τῆς ἀμοιβαίας κατανόησεως, τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ. Ὡς πολῖται δικαιούσθε νὰ ἔχετε οἰανδήποτε πολιτικὴν δοξασίαν, ὡς σπουδασταὶ ὁμως ὑποχρεούσθε νὰ ἔχετε ἓν κοινὸν ἰδανικόν, τὴν πνευματικὴν σας μόρφωσιν καὶ τὴν ἠθικὴν σας διάπλασιν, διὰ τῆς Σχολῆς.

Ἀσκήτε συνεχῶς καὶ συστηματικῶς τὴν παρατηρητικότητά σας καὶ ἀναπτύσσετε πάντοτε τὴν πρωτοβουλίαν σας. Χωρὶς αὐτὰς θὰ μείνετε εἰς τὸ περιθώριον τῆς δράσεως καὶ θὰ περιορισθῆτε εἰς κατωτέρας βαθμίδας. Φιλοδοξήσατε νὰ γίνετε παράγοντες τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ πρωτοβουλίαν, ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνάτασιν, ἐλευθέραν ἐνατένισιν τῶν προβλημάτων, μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἠθικῆς καὶ τῶν νόμων. Ἡ τήρησις τῶν ἠθικῶν κανόνων εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ συμφέρον τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν θέλετε νὰ μορφωθῆτε καὶ νὰ ἐπιτύχετε εἰς τὴν ζωὴν, σκέπτεσθε συνεχῶς τὸ θέμα σας· ἀλλὰ σκέπτεσθε μὲ ἐλευθέρον πνεῦμα. Αἱ χειρότεροι τοξίναι τοῦ πνεύματος εἶναι ἡ προκατάληψις καὶ ἀπροσθήσις τῶν κανόνων, ἄνευ ἐφαρμογῆς των εἰς τὰ διδόμενα προβλήματα. Πρέπει νὰ ἐμποτισθῆτε ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας. Ἀποτοξινωθῆτε ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν πάσης προπαγάνδας καὶ παντὸς συνθήματος. Ἐπὶ παντὸς ζητήματος ἀναζητῆτε πεισμώνως τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ δίκαιον. Μὴ παραδῶσετε τὴν δροσίαν τῆς νεανικῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νεανικοῦ σας πνεύματος εἰς τὸν λίθινον τῆς προπαγάνδας. Μὴ παραδῶσετε ὅ,τι ἐκλεκτότερον εἶναι ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν σας εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι θὰ μολύνουν τὴν ψυχὴν σας καὶ τὸ πνεῦμα σας. Εἶναι μεγάλο νὰ ἀρθῇ κανεὶς εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐλευθέρου ἀνθρώπου, μεγάλη ἡ τιμὴ ἀλλὰ καὶ μεγάλη ἡ εὐθύνη.

Ἡ ἀρχὴ σας πρέπει νὰ εἶναι : ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν νὰ γίνω καλύτερος. Ὁ χρόνος εἶναι κεφάλαιον, τὸ ὅποιον δὲν πρέπει νὰ διασπαθίζωμεν. Πᾶσα στιγμή παρέρχεται ἀνεπιστρεπτί. Σηπρίζεσθε πάντοτε εἰς τὴν προσωπικὴν σας ἰκανότητα καὶ οὐδέποτε εἰς τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Καθηγητοῦ. Τὸ Σχολεῖον οὔτε φιλανθρωπίαν ἀσκεῖ οὔτε ἐγκληματίας δικάζει. Ὁ Διδάσκαλος οὔτε ἱερεὺς εἶναι, οὔτε ἀστυνομικός. Πᾶσα ἄλλη ἀποφῆς εἶναι δημοσκοπικὴ καὶ ἀντικοινωνικὴ. Ὁ Διδάσκαλος, βαθμολογῶν, πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὅτι ἔχει ταχθῇ διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ κοινωνικὸν καὶ κρατικὸν συμφέρον· ἄλλωστε ἡ ἐπιείκεια ὑπὲρ τοῦ ἀνικάνου σπουδαστοῦ εἶναι ἐμφανὴς ἀδικία κατὰ τοῦ ἱκανοῦ. Ἡ βαθμολογία εἶναι δικαίωμα ἱερὸν καὶ ἱερὸν συνάχα χρέος τοῦ ἐξεταστοῦ. Κατὰ τὴν ὥραιαν φράσιν τοῦ Εὐαγγελίου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ρίπτωμεν τὰ ἅγια εἰς τοὺς κύνας, οὐδὲ νὰ βάλλωμεν τοὺς μαργαρίτας ἐμπροσθεν τῶν χοίρων.

Μὴ λησμονῆτε ὅτι πᾶσα εἶδσις εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάξῃ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν. Φροντίσατε, μὲ αὐστηρῶς ἐπιστημονικὴν σκέψιν, νὰ εὐ-

ρίσκετε τὸν σύνδεσμον τῆς εἰδήσεως μὲ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν. Οὕτω θὰ ἐπιτύχετε, οὕτω θὰ γίνετε ἐπιστήμονες δυνάμενοι νὰ ἀντιληφθῇτε τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα. Ἄλλως ἀναμηνυκάζετε τὰς γνώσεις, αἱ ὁποῖαι οὕτω παύουν νὰ εἶναι γόνιμοι καὶ ἴσως νὰ καθίστανται ἐπικίνδυνος φόρτος.

Νὰ εἰσθε ὑπερήφανοι, διότι σπουδάζετε εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολήν. Δειχθῇτε ἀντάξιοι τῶν κόπων καὶ τῶν φιλοδοξιῶν τῆς. Ἡ Σχολή σας πρέπει νὰ εἶναι ἀκένωτος πηγὴ διδασμάτων ἠθικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν γνώσεων.

Ὁ νέος ἐρωτᾷ πολλάκις: Ποία εἶναι, λοιπόν, ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας μου; Πρῶτον, ἡ αὐτοϊκανοποίησις. Τίποτε δὲν εἶναι ὠραιότερον ἀπὸ τὴν συναίσθησιν, ὅτι ἐξεπλήρωσες τὸ καθήκον σου. Δεύτερον, ὅτι μὲ τὴν μόρφωσιν ἀποκτᾷ ὁ νέος αὐτοπεποίθησιν διὰ τὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ὅτι ἐξασφαλίζει τὴν ἀξιοπρέπειάν του. Τρίτον, ὅτι δίδει χαρὰν εἰς τοὺς γονεῖς του, εἰς τὴν Μητέρα του, ποὺ εἶναι τὰ ἅγια τῶν ἀγίων, εἰς τὸν πατέρα του, ποὺ μοχθεῖ δι' αὐτόν. Καὶ τέταρτον, ὅτι ἐξασφαλίζει μεγαλύτερας πιθανότητος ἐπιτυχίας, διότι ἡ τύχη καὶ τὰ «μέσα» εἶναι κατ' ἐξάίρεσιν παράγοντες ἐπιτυχίας. Αὐτὸ μαρτυρεῖ ἡ πρόοδος τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία δὲν ἐστηρίχθη καὶ δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ οὔτε εἰς τοὺς ἀνικάνους, οὔτε εἰς τοὺς τυχεροὺς.

Τὸ μεγαλύτερον στήριγμα τοῦ νέου εἶναι ἡ μόρφωσις καὶ ἡ ἱκανότης του, ὁ ἑαυτός του. Εἰς τὸν ἑαυτόν του πρέπει νὰ στηριχθῇ, κατὰ πρῶτον, διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν ἄλλων, οἱ ὁποῖοι πράγματι εἶναι χρήσιμοι. Δι' αὐτὸ καλλιεργῇτε τὰς σχέσεις σας: συνάπτετε καλὰς γνωριμίας· δημιουργῇτε γύρω σας συμπαθητικὸν περιβάλλον. Διαφημίζετε τὸν ἑαυτόν σας εἰς τοὺς ἄλλους μὲ τὴν ἠθικὴν σας συμπεριφορὰν, μὲ τοὺς καλοὺς σας τρόπους. Ὁ ἀνάγωγος εἶναι ἀνυπόφορος, κοινωνικῶς.

Τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι πρέπει νὰ κολακεύετε, διότι ἡ κολακεία εἶναι ἀναξία ἐλευθέρου ἀνθρώπου. Εἶναι ὑπόλειμμα τῆς δουλείας καὶ ἀποδείξεις κατωτερότητος. Τὸ θάρρος τῆς γνώμης δὲν πρέπει νὰ εἶναι θράσος καὶ ἀπρέπεια, ὅπως ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ καλὴ συμπεριφορὰ δὲν σημαίνει εὐτέλειαν. Ἀξιοπρεπὴς εὐγένεια καὶ εὐπρεπὴς εἰλικρίνεια πρέπει νὰ εἶναι ὁ κανὼν τῆς συμπεριφορᾶς ἐνὸς νέου.

«Δουλειὰ καὶ πάλιν δουλειὰ» πρέπει νὰ εἶναι τὸ σύνθημα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ πολίτου, διότι «τὰ καλὰ, πάντοτε, κόποις κτῶνται».

«Στολίδια τῆς Πατρίδας» πρέπει νὰ φιλοδοξοῦν νὰ γίνουν ὅλοι οἱ νέοι, ὅπως λέγει ὁ Ἑθνικός μας ποιητής.

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Π α ρ α ι ν έ σ ε ι ς *

ἤλθατε οἱ περισσότεροι ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν — ἤλθατε, οἱ μὲν μὲ ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Σχολήν, οἱ δὲ μὲ δυσπιστίαν, μικρὰν ἢ μεγάλην, καὶ τρίτοι, διατὶ νὰ τὸ ἀρνήσθε, κατ' ἀνάγκην.

Τοῦτο μόνον θέλω νὰ σᾶς τονίσω ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς : Ὅτι καλὰ ἐκάματε. Εἴτε μὲ ἐμπιστοσύνην ἤλθατε, εἴτε μὲ δυσπιστίαν, εἴτε μὲ περιέργειαν, εἴτε κατ' ἀνάγκην, νὰ εἴσθε δέβαιοι — ἀπολύτως δέβαιοι — ὅτι εἰσέρχεσθε εἰς ἓν ἀνώτατον ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον, εἰς τὸ ὁποῖον καλλιεργεῖται ἡ Ἐπιστήμη, λατρεύεται ἡ Ἐλευθερία, εἰς τὸ ὁποῖον μεταδίδεται μὲ πάθος τὸ Φῶς τῆς Γνώσεως, εἰς τὸ ὁποῖον βαθύτερος σκοπὸς εἶναι ἡ δημιουργία ἥθους, ἥθους ἐπιστημονικοῦ, πολιτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ εἰς τοὺς νέους.

Σκοπὸς μας ἀναντιρρήτως εἶναι ἡ ἀρτία ἐπαγγελματικὴ σας κατάρτισις, ἡ παροχὴ ὅλων ἐκείνων τῶν ἐφοδίων διὰ νὰ σταδιοδρομήσετε, διὰ νὰ προαχθῆτε, διὰ νὰ εὐμερῆσετε. Ἀλλά, ἐπαναλαμβάνω, βαθύτερος σκοπὸς μας εἶναι χάρις εἰς τὴν Γνώσιν καὶ τὴν Μόρφωσιν νὰ καταστήτε ἄνθρωποι χρήσιμοι εἰς τὴν Κοινωνίαν, χρήσιμοι εἰς τὸ Κράτος, χρήσιμοι εἰς τὸ Ἔθνος.

Ἡ Ζωὴ σας ὡς σπουδαστῶν ρυθμίζεται ἀπὸ τὸν « Ὁδηγὸν Σπουδαστῶν », τὸν ὁποῖον μὲ ἰδιαιτέραν ὑπερηφάνειαν ἐδημοσίευσεν ἡ Σχολή. Μέσα εἰς αὐτὸν θὰ ἀνεύρετε τοὺς σκοποὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Σχολῆς, τὰ ἰδανικά της, τὰς ἀκολουθουμένας μεθόδους διδασκαλίας, τὰ διδασκόμενα μαθήματα, τὸ ὅλον πρόγραμμα ἐργασιῶν της, συμβουλὰς καὶ παραινήσεις, ὑποδείξεις καὶ καθοδηγήσεις.

Ἡ Σχολή, πράγματι, εἶναι ὑπερήφανη διὰ τὸ ἔργον της, ἔργον συστηματικῆς προσπάθειας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Διδακτικοῦ της προσωπικοῦ. Μελετήσατε τὸν « Ὁδηγὸν Σπουδῶν » μὲ προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον, μὲ στοργὴν καὶ ἀγάπην. Εἰς πᾶσαν σχετικὴν σας περίπτωσην θὰ εὑρετε τὴν κατάλληλον ἀπάντησιν.

Μὴ λησμονῆτε ὅτι τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς ἀντικατοπτρίζεται μέσα εἰς τὸν « Ὁδηγόν ». Πρέπει νὰ εἴσθε ὑπερήφανοι δι' αὐτόν. Ἐπήγαγε, πραγματικά, ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας διὰ τοὺς σπουδαστάς.

* Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ἐναρκτήριον ὁμιλίαν τοῦ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1954—55.

Ἡ φοίτησις εἰς τὴν Σχολὴν δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, ἀλλ' ἔχετε συμφέρον νὰ παρακολουθῆτε τακτικῶς τὰ μαθήματά σας. Ἡ ἀκρόασίς των ὑποβοηθεῖ τὴν μελέτην σας καὶ λύει πολλὰς ἀπορίας.

Ἡ διδασκαλία ἀναφέρεται ὄχι μόνον εἰς τὰς γενικὰς ἐννοίας, ἀλλὰ καὶ εἰς συγκεκριμένας περιπτώσεις, τὰς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιέχουν τὰ βιβλία σας.

Πολλάκις, πρὸ τοῦ μαθήματος ἢ εἰς τὸ τέλος, ζητοῦνται παρουσίαι ὑπὸ τῶν κ.κ. Καθηγητῶν. Ἔχετε πάντοτε πρόχειρα τὰ «Δελτία Παρουσίας», εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος τῶν ὁποίων δέον νὰ σημειώνετε τὴν χρονολογίαν τοῦ μαθήματος καὶ τὸ ὀνοματεπώνυμόν σας, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν Μητρώου.

Ἡ παρακολούθησις τῶν «Φροντιστηριακῶν Ἀσκήσεων» καὶ τῶν ἐπιτοπιῶν μαθημάτων εἰς τὰ Ἑργοστάσια, τὰ Γραφεῖα καὶ τοὺς Ὀργανισμοὺς εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἐρωτᾶτε ἐλευθέρως τοὺς κ.κ. Καθηγητάς σας. Εὐχαρίστως θὰ σᾶς παράσχουν πᾶσαν διαφώτισιν καὶ θὰ σᾶς ὑποβοηθήσουν εἰς τὸ ἔργον σας. Τοῦτο εἶναι καθήκον καὶ εὐχαρίστησίς των.

Νὰ ἔχετε πάντοτε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ὁ χρόνος εἶναι κάτι ποῦ δὲν ἐπανευρίσκεται.

Νὰ φέρεσθε πάντοτε σύμφωνα μὲ τὸ πραγματικόν σας συμφέρον. Ἡ πραγματικὴ μόρφωσις εἶναι πολύτιμον κεφάλαιον διὰ τὴν ζωὴν σας. Δὲν ἔχετε δικαίωμα νὰ σπαταλᾶτε τὸ κεφάλαιον αὐτό, διότι ὁ σπαταλῶν τὸν χρόνον του μετανοεῖ μίαν ἡμέραν πικρά, πάρα πολὺ πικρά. Εἶναι ὅμως τότε πλέον ἄργα. Δυστυχῶς ἡ παροιμία «ποτὲ δὲν εἶναι ἄργα» δὲν ἐφαρμόζεται πάντοτε.

Εἶναι εὐκόλον νὰ ἀποφύγετε μίαν ζημίαν, ἀλλὰ εἶναι δύσκολον ἢ καὶ ἐνίστε ἀδύνατον νὰ τὴν ἐπανορθώσετε.

Ἡ διαρκὴς μας σκέψις καὶ ἀπασχόλησις εἶναι νὰ προκόψετε. Βοηθήσατέ μας εἰς αὐτό. Μίαν ἡμέραν θὰ εἴσθε εὐτυχεῖς καὶ υπερήφανοι διὰ τὰς προσπάθειάς σας μέσα εἰς τὴν Σχολήν. Αὐτὸ εἶναι ἡ μεγαλύτερα μας ἱκανοποίησις.

Προστατεύετε τὴν καθαριότητα τοῦ κτιρίου. Αὐτὸ ἐπιβάλλει ἡ υγεία καὶ ἡ καλαισθησία. Εἰς τὸ κτίριον αὐτὸ σπουδάζετε καὶ θὰ σπουδᾶσουν καὶ ἄλλοι νέοι. Μὴ τὸ λησμονῆτε.

Φέρεσθε μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν ἡ ὁποία ἐμπρέπει εἰς τοὺς σπουδαστάς μιᾶς Ἀνωτάτης Σχολῆς. Διασκεδάσετε εἰς τὰς ὥρας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀφιερωμέναι διὰ τὴν ψυχαγωγίαν. Μὴ μεταβάλλετε τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας εἰς διασκέδασιν καὶ τὴν ὥραν τῆς διασκεδάσεως εἰς πλήξιν καὶ ἀνίαν. Αὕτῃ ἡ ἀνάμιξις ἀποδεικνύει ψυχικὴν ἀνωμαλίαν καὶ θὰ σᾶς καταστήσῃ δυστυχεῖς εἰς ὅλον τὸν βίον σας. Κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴν ὥραν του καὶ κάθε ὥρα εἶναι δι' ὠρισμένην ἀπασχόλησιν.

Μὴ θορυβῆτε, μὴ ἀτακτῆτε κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας. Εἶναι ἀσχημία καὶ ἀπρέπεια πρὸς τοὺς συναδέλφους σας, οἱ ὁποῖοι ἔρχονται εἰς τὴν Σχολὴν διὰ νὰ μορφωθοῦν καὶ ὄχι διὰ νὰ τοὺς ἐνοχλήτε. Ἐς ἄλλου

ἡ ἀταξία ἀποδεικνύει ἀνωμαλίαν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν, ἔλλειψιν καλῆς ἀνατροφῆς. Μὲ ποῖον δικαίωμα ἐκθέτετε τοὺς γονεῖς σας καὶ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν σας ;

Ἀντιθέτως, πράξατε ὅ,τι εἶναι δυνατόν διὰ νὰ δώσετε τὴν ἐντύπωσιν ἑνὸς καλῆς ἀνατροφῆς νέου. Θὰ προσελκύσετε τὴν συμπάθειαν τῶν Καθηγητῶν σας, τῶν γνωστῶν καὶ φίλων σας, τῶν ἀνθρώπων μετὰ τῶν ὁποίων αὖριον θὰ συνεργασθῇτε ἢ ἐκείνων ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ ζητήσετε ἐργασίαν. Ἡ καλὴ σας φήμη θὰ εἶναι πολύτιμον ἐφόδιον διὰ τὴν σταδιοδρομίαν σας.

Συμμορφώνεσθε πρὸς τὰς ὁδηγίας τῆς Σχολῆς. Αἱ τυχὸν ὑποδείξεις ἢ ἀπαγορεύσεις δὲν ἀποτελοῦν ἀπλὴν ἰδιοτροπίαν τῆς. Ἀποβλέπουν εἰς τὴν καλὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ὡς πνευματικοῦ Ἰδρύματος, ἐπομένως σκοπὸν ἔχουν νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσουν.

Δὲν πρέπει, ὅπως ὀρθῶς ἀντιλαμβάνεσθε, νὰ καπνίζετε εἰς τὰς αἰθούσας καὶ τοὺς διαδρόμους τῆς Σχολῆς· εἶναι ζήτημα καθαριότητος, ὑγείας καὶ εὐπρεπείας. Ὅπως ἐπίσης εἶναι ζήτημα εὐπρεπείας ἢ ἀποφυγῆς φωνασκίῶν εἰς τοὺς χώρους τῆς Σχολῆς.

Οἱ σπουδασταὶ δέον νὰ παραμένουν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς Σχολῆς, ἀπαγορεύεται νὰ ἴστανται παρὰ τὴν ἐξώθυραν ἢ ἔξω αὐτῆς. Δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν ἀφορμὴν σχολίων εἰς τρίτους.

Ὅλη ἡ σκέψις μας, ὅλη ἡ προσπάθειά μας, ὅλη ἡ φιλοδοξία μας εἶναι νὰ σᾶς μορφώσωμεν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον, νὰ σᾶς καταστήσωμεν χρήσιμους ἀνθρώπους, νὰ ἀναδείξωμεν τὴν Σχολὴν διὰ νὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὸν τόπον μας.

Τοῦτο τὸ ἐκτιμῶν καὶ τὸ σέβονται πολλοί, οἱ περισσότεροι. Ἄλλους τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἀφήνει ἀδιαφόρους. Ἄλλοι τὸ ἀγνοοῦν. Καὶ τέλος, ὀλίγοι δὲν ἀνέχονται τὴν δρᾶσιν τῆς Σχολῆς, ἐνῶ αὐτοὶ ἀδρανοῦν ἢ καὶ τὸ κακὸν ἀπεργάζονται.

Διαφωτίσατε τοὺς καλῆς πίστεως διὰ τὸ συντελούμενον μὲ τόσον ζῆλον καὶ τοσπὴν ἀφοσίωσιν, μὲ τόσπην ἀνιδιοτέλειαν καὶ μὲ τόσπην ὑπερηφάνειαν ἔργον ἐν τῇ Σχολῇ ἀπὸ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, τοὺς Διδάσκοντας, τοὺς Ὑπαλλήλους. Ὅλοι πιστεύουσιν ὅτι ἐπιτελοῦν ἐν ὑψηλὸν καθήκον διαπαιδαγωγικοῦς τοὺς νέους, μορφώνοντες αὐτοὺς, διαπλάσσουντες αὐτοὺς. Δὲν ἀκούουν ἐπάγγελμα ἀλλὰ φρονοῦν ὅτι ἐκτελοῦν κοινωνικὸν λειτουργημα.

Συγκρίnete διαρκῶς τὴν συντελουμένην ἐν τῇ Σχολῇ ἐργασίαν, τὰ μαθήματά της, τὰς μεθόδους διδασκαλίας της, τὴν διδασκομένην ὕλην, τὰς ἀσκήσεις της, τὰς διαλέξεις της, τὰς ἐκδόσεις της, τὴν ἐν γένει δρᾶσιν της, μὲ τὰ τυχὸν γινόμενα εἰς ἄλλας Σχολὰς, ὅχι διὰ νὰ κατακρίνετε τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ διὰ νὰ αἰσθανθῇτε τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι σπουδάζετε εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Σχολήν, ὅχι διὰ νὰ κακολογήσετε τοὺς ἄλλους ἀλλὰ διὰ νὰ σκεφθῇτε καὶ νὰ ὑποδείξετε τί ἀκόμη δύναται, μὲ τὰ ἀσήμαντα μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτει ἡ Σχολή, νὰ πραγματοποιήσῃ.

Οί γονεῖς σας δαπανοῦν διὰ τὴν μόρφωσίν σας, ἀγωνιοῦν διὰ τὴν ζωὴν σας, διὰ τὴν προκοπὴν σας. Πρέπει νὰ ἔχετε τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι εἴσθε ἀντάξιοι τῶν θυσιῶν των, ὅτι συναισθάνεσθε τὴν ἀγωνίαν των.

Γράφετέ τους τακτικὰ διὰ τὴν ζωὴν σας, διὰ τὴν μόρφωσίν σας, διὰ τὴν πρόοδόν σας. Δίδετε τους αὐτὴν τὴν μεγάλην χαρὰν νὰ γνωρίσουν τὰ τῆς ζωῆς σας, νὰ ἀντιλαμβάνωνται ὅτι τοὺς σκέπτεσθε, ὅτι τοὺς σέβεσθε, ὅτι τοὺς ἀγαπᾶτε. Σκεφθῆτε ὅτι καὶ σεῖς θὰ γίνετε γονεῖς καὶ πράττετε ὡς τέκνα ὅ,τι αὐριον θὰ ἐπιθυμῆτε νὰ πράττουν τὰ ἰδικὰ σας τέκνα.

Χαρίσατε εἰς τὴν Μητέρα σας, ποὺ εἶναι τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ εἰς τὸν πατέρα σας τὸ χαμόγελο τῆς χαρᾶς διὰ τὴν καλὴν σας διαγωγὴν, διὰ τὴν μόρφωσίν σας, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν σας καὶ τὴν πρόοδόν σας. Αὐτὸ τὸ χαμόγελο θὰ σᾶς φέρῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτῆς τῆς εὐλογίας ἔχετε περισσότερο παντὸς ἄλλου ἀνάγκην.

Ὅργανώσατε τὴν σχολικὴν καὶ ἐξωσχολικὴν σας ζωὴν. Αὐτὸ θὰ διευκολύνῃ καὶ θὰ ἀπλοποιήσῃ τὴν ἐργασίαν σας. Μὴ σπαταλᾶτε τὰς δυνάμεις σας, ποὺ εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμέναι.

Ἀγοράσατε ἐγκαίρως τὰ διδακτικὰ βιβλία σας. Εἶναι ὄργανα καὶ μέσα σπουδῆς σας. Ἐὰν δὲν δύνασθε νὰ τὰ ἀγοράσετε ἐπωφεληθῆτε ἀπὸ τὰ πολλαπλὰ ἀντίτυπα ποὺ ὑπάρχουν εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῆς Σχολῆς, τῆς Βουλῆς (Παλαιὰ Ἀνάκτορα) καὶ τῶν Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

Ἐφοδιασθῆτε ἐγκαίρως μὲ τὴν γραφικὴν σας ὕλην. Εὐτυχῶς τώρα καὶ οἱ στυλογράφοι καὶ τὰ μολύβια μελάνης εἶναι προσιτὰ εἰς ὅλους. Τὰ μελανοδοχεῖα εἶναι ἀναχρονισμός, συνάμα δὲ εἶναι ἐπικίνδυνα καὶ δι' ὑμᾶς, καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι πρέπει πάντοτε νὰ εἴσθε ἔτοιμοι νὰ ἀπαντήσετε γραπτῶς εἰς διάφορα ἀπροόπτως τιθέμενα ἐρωτήματα ἢ νὰ κρατήσετε χρησίμους σημειώσεις κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ κ. Καθηγητοῦ.

Πᾶσα παρερχομένη ἡμέρα σᾶς πλησιάζει πρὸς τὰς ἐξετάσεις. Μὴ τὸ λησμονῆτε αὐτό. Ἐτοιμάζεσθε διαρκῶς διὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων. Αὐτὸ δὲν θὰ συντελέσῃ μόνον εἰς τὴν ἄκοπον καὶ σταθερὰν κατάρτισίν σας ἀλλὰ καὶ θὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῶν ἡμερῶν τῶν ἐξετάσεων καὶ ἀπὸ τὸν ἐξευτελισμὸν νὰ παρακαλῆτε νὰ σᾶς προαγάγουν, ἐνῶ δὲν τὸ ἀξίζετε. Ἡ ἐξέτασις εἶναι τραγωδία καὶ ἐξευτελισμὸς διὰ τοὺς ἀμελεῖς, εὐκαιρία καὶ χαρὰ διὰ τοὺς ἐπιμελεῖς.

Ἡ σπουδὴ γίνεται διὰ δύο σκοποὺς : α) νὰ ἀποκτήσετε θετικὴν μόρφωσιν, ἡ ὁποία θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ νὰ σταδιοδρομήσετε, νὰ προαχθῆτε, νὰ ἐπιτύχετε καὶ β) νὰ ἀποκτήσετε ἓν πτυχίον τὸ ὁποῖον νὰ βεβαιώνῃ τὴν μόρφωσίν σας. Ἀλλὰ τὸ πτυχίον δὲν εἶναι τύπος. Πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπιβράβευσις κόπων καὶ θυσιῶν, ἐπιβεβαιώσις τῶν οὐσιαστικῶν ἐφοδίων. Νὰ εἴσθε ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι οὐδένα θὰ ἀπατούσατε — πλὴν τοῦ ἑαυτοῦ σας — ἐὰν ἦτο δυνατόν ν' ἀποκτήσετε τὸ πτυχίον παρ' ἀξίαν.

Ἀκούσατέ μας. Τὸ ἐπαναλαμβάνω : Ἀκούσατέ μας. Εἴμεθα πρα-

γματικοὶ φίλοι σας, πνευματικοὶ γονεῖς σας. Αἱ ὑποδείξεις καὶ αἱ συμβουλαὶ μας προέρχονται ἀπὸ ἀληθὲς ἐνδιαφέρον, ἀπὸ πόνον καὶ στοργὴν δι' ὑμᾶς. Εἶναι ἀποτέλεσμα μακρᾶς μας πείρας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν νὰ κάμετε ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα λάθη, διότι γνωρίζομεν πόσον σκληρὰ — πολὺ σκληρὰ — πληρώνομεν τὰ λάθη μας εἰς τὴν ζωὴν μας. Πρέπει νὰ σᾶς βοηθήσωμεν διὰ νὰ ἐπιτύχετε, διότι ἡ ἐπιτυχία σας ἡ ἐπαγγελματικὴ θὰ εἶναι ἡ χαρὰ μας καὶ ἡ ὑπερηφάνειά μας ὡς Διδασκάλων καὶ ὡς ἀνθρώπων.

Ἀκούσατέ μας, δὲν ἔχετε τίποτε νὰ χάσετε καὶ ἔχετε πολλὰ — πάρα πολλὰ — νὰ κερδίσετε ἀπὸ τὰς συμβουλὰς μας, ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας.

Τοῦτο θὰ γίνῃ, ἐὰν παύσετε νὰ θεωρῆτε τοὺς Διδασκάλους σας ξένους, ἴσως ἐχθροὺς σας, ἐὰν μᾶς θεωρήσετε φίλους καὶ συνεργάτας σας, ὁδηγητὰς καὶ προστάτας εἰς τὴν ζωὴν σας. Εἶναι τοῦτο χρέος μας καὶ χαρὰ μας. Ἄς γίνῃ τοῦτο καὶ ἰδική σας πεποίθησις καὶ ὁδηγὸς εἰς τὴν σπουδαστικὴν περίοδον τῆς ζωῆς σας.

Καλῶς ἤλθατε εἰς τὴν Σχολὴν μας.

ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΔΩΝΝΟΥ

ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ Α. Β. Σ. ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἐκπληροῖ τελείως τὸν προορισμὸν τῆς ἀρκουμένη εἰς τὸν ρόλον ἰδρύματος αὐστηρῶς ἀκαδημαϊκῆς διδασκαλίας. Ὑπερηφάνως, ἄλλωστε, διακηρύσσει τὸν ἐπαγγελματικὸν αὐτῆς χαρακτήρα καὶ ἔχεται σταθερῶς τῆς ἀπόψεως ὅτι εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς τοῦ εἴδους τῆς ἡ θεωρία πρέπει νὰ παρέχεται ἐν ᾧ μέτρῳ ἡ ἐφαρμογὴ χρειάζεται, διὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων αὐτῆς, τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον.

Πρεσβεύει ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἀνωτάτης ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν δύναται νὰ περιορίζεται εἰς τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν σπουδαστῶν μὲ τὸν θεωρητικὸν μόνον ἐξοπλισμὸν, ὅσον καὶ ἂν οὗτος θεωρηθῇ ἄριστος, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ἐπεκτείνεται ἐπὶ τοσοῦτον εἰς τὴν πρακτικὴν ἐν ταῖς Σχολαῖς κατάρτισιν, ὥστε οἱ ἐξερχόμενοι νὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἀναλάβουν εὐθύνας εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς παραγωγῆς.

Πιστεύει, ἀκόμη, ὅτι τὸ ἔργον τῆς Σχολῆς, οὕτω διηρθρωμένης, δὲν σταματᾷ μὲ τὴν χορήγησιν τοῦ πτυχίου εἰς τοὺς σπουδαστάς της, ἀλλ' ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἀντιλήψεως ζητημάτων καὶ προβλημάτων ἐπηρεαζόντων τὴν καθόλου οἰκονομίαν τῆς χώρας καὶ τῆς παροχῆς πάσης δυνατῆς ἐπιστημονικῆς βοήθειας, τόσον πρὸς τοὺς ἀποφοίτους της κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ των βίου, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τοιαύτης λειτουργικοῦς ὁργανισμοῦ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀπὸ τῆς ἔδρας διδασκαλίαν καὶ φροντιστηριακὴν ἐξάσκησιν, ἐμερίμνησε διὰ τὴν σύστασιν παρασchoλικῶν ἰδρυμάτων, ἐχόντων τριπλοῦν προορισμὸν :

α) τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν σπουδαστῶν τῆς Σχολῆς—ἢ καὶ ἄλλων ατόμων — εἰς τὸν χειρισμὸν θεμάτων ἐφαρμογῆς καὶ τὴν ἐπιτυχὴ ἀντιμετώπισιν προβλημάτων τῆς πράξεως,

β) τὴν ἐπιμορφωτικὴν ἐξειδίκευσιν καὶ τὸν ἐπιστημονικὸν συγχρονισμόν λειτουργῶν τεταγμένων εἰς ὑστεροῦντας τομεῖς τῆς ἐν γένει οἰκονομίας,

γ) τὴν πολύπλευρον μελέτην τῶν ζωτικῶν οἰκονομικῶν καὶ παραγωγικῶν προβλημάτων τῆς Χώρας ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ Σχολῇ καὶ περὶ τὴν Σχολὴν συγκεντρωμένου ἀρτίου ἐπιστημονικοῦ ἐπιτελείου καὶ τὴν διερεύνη-

σιν θεμάτων ειδικών, τιθεμένων εις αυτήν υπό ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, ιδίως βιομηχανικών.

Ἡ Σχολή μέχρι τοῦδε ἔχει συστήσει :

Τὸ Γραφεῖον Οἰκονομικῶν Ἑρευνῶν,

τὸ Σεμινάριον Λογιστικῆς Ὑπηρεσίας καὶ

τὸ Σεμινάριον Οἰκονομικῆς Ἀναλύσεως

ὡς καὶ τὰ κάτωθι Κέντρα Εἰδικῆς (θεωρητικῆς καὶ ἐφηρμοσμένης) ἐκπαιδεύσεως :

α) τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἑκπαιδεύσεως (Κ.Σ.Ε.),

β) τὸ Κέντρον Τουριστικῶν μελετῶν (Κ.Τ.Μ.),

ὕπὸ τὸ ὁποῖον ὑπῆρχη ἡ «Σχολή Ξεναγῶν Ε.Ο.Τ.», ἡ λειτουργοῦσα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁργανισμοῦ Τουρισμοῦ,

γ) τὸ Κέντρον Ὑπηρεσίας καὶ Διοικήσεως (Κ.Ο.Δ.) (Business and Public Administration),

δ) τὸ Κέντρον Κοινωνικῶν Σπουδῶν (Κ.Κ.Σ.) καὶ

ε) τὸ Κέντρον Ναυτιλιακῶν Σπουδῶν (Κ.Ν.Σ.).

Ἡ Σχολή φρονεῖ, ὅτι μὲ τὰ ἄνω ἐπιμορφωτικά Κέντρα δὲν συμπληρῶναι τὴν ἐκπαιδευτικὴν τῆς προσπάθειαν. Πάντως, τὰ Κέντρα ταῦτα ἀποβλέπουν εἰς τὴν εἰδίκευσιν καὶ ἐπιμόρφωσιν διοικητικῶν στελεχῶν τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ Κράτους.

Τὰ ὡς ἄνω Κέντρα ἀποτελοῦν ἐσωσχολικά Ἰδρύματα καὶ διοικοῦνται παρ' ἰδίας ἑκάστον Ἐπιτροπῆς, ἐξ ἀρμοδίων ἐπιστημόνων καὶ ἐκπροσώπων τῶν παραγωγικῶν τάξεων, ἐκλεγόμενων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς, ὅπερ τὴν ἐκπαιδευτικὴν διεύθυνσιν ἐκάστου Κέντρου ἀναθέτει εἰς τὸν «Διευθυντὴν Σπουδῶν», ἐκλεγόμενον μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου.

Μόλις ἐξοικονομηθοῦν κατάλληλοι χώροι εἰς Πειραιᾶ, ὅπου, κατὰ νόμον, ἐδρεῖται ἡ Σχολή, θὰ λειτουργήσουν δύο ἑτερα Κέντρα Εἰδικῆς Ἑκπαιδεύσεως αὐτῆς, καλούμενα νὰ ἐξυπηρετήσουν ὑφιστάμενον, ὄντως, κενὸν ἐξειδικεύσεως :

α) Τὸ Κέντρον Τραπεζικῶν Σπουδῶν, καὶ

β) Τὸ Κέντρον Δημοσιονομικῶν Σπουδῶν.

Εἰς τὰ Κέντρα Εἰδικῆς Ἑκπαιδεύσεως ἐγγράφονται τακτικοὶ σπουδασταί :

α) Οἱ ἔχοντες ἐπιτυχῶς περατώσει τὸ Γ' ἔτος σπουδῶν τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς. Δι' αὐτοὺς, ἡ φοίτησις εἰς Κέντρον τῆς ἐκλογῆς των ἀποτελεῖ τὸ Δ' ἔτος σπουδῶν (εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τοῦ Κέντρου Στατιστικῆς Ἑκπαιδεύσεως, ὁ «πρῶτος κύκλος σπουδῶν» αὐτοῦ).

β) Οἱ πτυχιούχοι ἄλλων Σχολῶν τῆς Ἀνωτάτης Ἑκπαιδεύσεως (Νομικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων, ΑΣΟΕΕ, Παντείου ΑΣΠΕ, αὐτοδι-

καίως, λοιπών ἢ εἰδικῶν Σχολῶν κατόπιν προτάσεως τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀντιστοίχου Κέντρου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Α.Β.Σ.).

Ὅμοίως, δύνανται νὰ παρακολουθήσουν τὰ μαθήματα τῶν Κέντρων Εἰδικῆς Ἐκπαιδεύσεως οἱ ἔχοντες τετραετὴ τουλάχιστον δημοσίαν ἢ ιδιωτικὴν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καὶ ὄντες εἰς θέσιν νὰ κατανοήσουν τὴν διδασκαλίαν εἰς τὰ Κέντρα, ἐὰν εἶναι τουλάχιστον κάτοχοι ἀπολυτηρίου Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω παρέχεται «Ἀποφοιτήριον Εἰδικῶν Σπουδῶν», κατόπιν ἐπιτυχοῦς ἐξετάσεως εἰς ἅπαντα τὰ μαθήματα καὶ ὑποβολῆς εἰδικῆς μελέτης ἐπὶ θεμάτων διδασκομένων ἐν τῷ Κέντρῳ, ἐγκρινομένης παρὰ τῆς Σχολῆς.

Αἱ οἰκονομικαὶ ὑποχρεώσεις τῶν σπουδαστῶν τῶν Κέντρων εἶναι αἱ αὐταὶ μὲ τὰς τῶν σπουδαστῶν τῶν ἐτῶν Α', Β', Γ' τῆς Σχολῆς καὶ τὰ ἐνεργητήματα, ἐπίσης. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει διὰ τὰς ἐξεταστικὰς περιόδους τὰ παρεχόμενα ἐντυπα κ.λ.π.

Η ΦΙΛΟΔΟΞΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ Σχολὴ μὲ αὐτοπεποιθήσιν βαδίζει εἰς νέους δρόμους, τὸ διακηρύσσει μὲ ὑπερφηάνειαν. Ἔχει ἐπίγνωσιν τοῦ σκοποῦ της. Κατανοεῖ ὅτι εἶναι ἓνα ἰδιότυπον, πρωτοπόρον καὶ ἐλεύθερον πνευματικὸν κέντρον.

Ἡ Σχολὴ ἔχει μίαν φιλοδοξίαν καὶ ἐργάζεται καὶ μοχθεῖ διὰ τὴν πραγματοποιήσῃ τὸ μορφωτικὸν ἰδανικὸν της. Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργήσῃ ἱκανοὺς ἐπαγγελματίας, διὰ τὴν γίνουσι μέλη τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ τόπου, διὰ τὴν εἶναι εἰς θέσιν τὴν ζήσουν μὲ ἀξιοπρέπειαν (ποῦ μόνον τὰ πραγματικὰ ἐφόδια ἐξασφαλίζουν εἰς τὴν ζωὴν) καὶ τὴν συντελέσουν εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου.

Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργήσῃ καλοὺς Ἕλληνας, διὰ τὴν ἀγαπήσουν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἐργασθοῦν διὰ τὴν εὐτυχίαν της, διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, βέβαιον ὅτι μόνον ἡ εὐτυχία τοῦ συνόλου ἐξασφαλίζει τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀτόμων, πεπεισμένοι ὅτι συμφέρον καὶ ὑποχρέωσις τοῦ ἀτόμου εἶναι τὴν εὐτυχίαν τοῦ συνόλου.

Φιλοδοξεῖ τὴν δημιουργήσῃ χρησίμους, ἐλευθέρους καὶ ἀξιοπρεπεῖς ἀνθρώπους μὲ πίστιν εἰς τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδανικά, ἀντάξια τοῦ νέου κόσμου ποῦ παρεσκεύασαν ἡ θυσία, τὸ μαρτύριον καὶ ὁ ἡρώϊσμός ἐκατομμυρίων ἀνθρώπων, εἰς τὴν μάχην ποῦ ἔδωσαν τὰ Ἕθνη κατὰ τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς Δημοκρατίας, κατὰ τῆς βίας καὶ ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας, κατὰ τῆς ὕλης καὶ ὑπὲρ τοῦ Πνεύματος, κατὰ τοῦ τυράννου καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τῆς ὁπισθοδρομήσεως καὶ ὑπὲρ τῆς προόδου.

Ἡ Σχολὴ ὑπερφηανέεται ὅτι εἶναι εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως εἶναι τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ ἡ Γεωπονικὴ Σχολή. Δὲν εἶναι θεωρητικὸν ἴδρυμα ἀλλὰ σχολὴ ἐφαρμογῆς, τὴν ὁποίαν ἀντλεῖ ἀπὸ τὴν Ἐπιστήμην καὶ ἀπὸ τὴν πρᾶξιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς. Οἱ προσερχόμενοι εἰς τὴν Σχολὴν σπουδασταὶ πρέπει νὰ ἔχουν πλήρη κατανόησιν τῶν σκοπῶν καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Σχολῆς, ὡς ἐνὸς ἀνεξαρτήτου ἰδρύματος ἀνήκοντος εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ἡ Σχολὴ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἔχει χάραξαι τὸν δρόμον της καὶ δὲν ἐννοεῖ νὰ παρεκλίνει οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον.

Ἡ Σχολὴ εἶναι ἐπαγγελματικῆς κατευθύνσεως. Σκοπὸς της εἶναι τὴν μορφώσῃ καλοὺς καὶ ἱκανοὺς ἐπαγγελματίας, ἀλλὰ δὲν λησμονεῖ ὅτι τὸ ἰδανικὸν πάσης παιδείας εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Δι' αὐτὸ εἶναι ὑπερφηανὸς ὅτι αὐτὴ πρώτη ἐδημιούργησε τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικὸν τοῦ πλήρους

συγχρόνου ανθρώπου, τοῦ ἐξανθρωπισμένου ἐπαγγελματίου καὶ τοῦ ἀνθρώπου ποῦ εἶναι μέλος τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ.

Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων δὲν εἶναι αὐθαίρετον κατασκεύασμα. Τὸ πρόγραμμα τῆς διδασκτέας ὕλης, ὡς καὶ αἱ κατευθύνσεις καὶ οἱ σκοποὶ καὶ τὰ ὅρια ἐκάστου μαθήματος εἶναι ἀποτέλεσμα συντονιστικῆς ἐργασίας τῶν πέντε Ἐπιτροπῶν Προγράμματος. Δὲν εἶναι βεβαίως τι τὸ ὀριστικόν, διότι ἡ Σχολὴ εἶναι κατὰ τῆς ἀποστεώσεως, διότι γνωρίζει ὅτι ἡ ζωὴ ἐξελίσσεται, αἱ ἀνάγκαι πληθύνονται, αἱ συνθήκαι μεταβάλλονται.

Ἡ Σχολὴ συνεχῶς μελετᾷ καὶ βελτιώνει τὸ Πρόγραμμά της, ἐρευνῶσα διαρκῶς ποῖα εἶναι αἱ νέαι κοινωνικαὶ ἀνάγκαι, διὰ νὰ προσαρμόζῃ πρὸς αὐτὰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν διαδικασίαν. Ὁ συγχρονισμὸς οὗτος τοῦ προγράμματος περιποιεῖ ὄντως τιμὴν εἰς τὴν Σχολήν.

Ἡ διδασκαλία τῶν μαθημάτων ἔχει ἐπαγγελματικὸν κυρίως χαρακτῆρα. «Τὸ χρήσιμον διδασκτέον», διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν λακωνικὴν ἔκφρασιν μεγάλου παιδαγωγοῦ. Ἡ κατεύθυνσις εἶναι ἐπαγγελματικὴ, ἀλλ' ἡ διδασκαλία εἶναι ἐπιστημονικὴ.

Ἡ Σχολὴ ἰδιαίτερώς ἔχει στρέψει τὴν προσοχήν της πρὸς τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος, διότι ἀπὸ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου «ἀνεκαλύφθη ὁ ἄνθρωπος» ὡς συντελεστὴς τῆς παραγωγῆς, παραπλεύρως πρὸς τὰ ὑλικά κεφάλαια. Δὲν ἀποτελεῖ, βεβαίως, πρωτοτυπίαν τῆς Σχολῆς, δεδομένου ὅτι ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην αἱ Σχολαὶ — γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ — ἔχουν περιλάβει, ὡς κύρια πλέον μαθήματα, τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἀνθρώπινον παράγοντα προβλήματα. Ἀποτελεῖ, ὅμως, δικαίαν ὑπερηφάνειαν τῆς Σχολῆς ὅτι πρώτη αὕτη — καὶ δυστυχῶς ἀκόμη μόνη — ἐξήτασε καὶ ἐδίδαξεν ὠλοκληρωμένα τὰ προβλήματα τὰ ὀργανωτικά, τὰ κοινωνικά, τὰ διοικητικά, τὰ ὑγιεινολογικά, τὰ ψυχοτεχνικά, τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸν ἄνθρωπον, ὡς συντελεστὴν τῆς μείζονος ἀποδόσεως εἰς τὴν παραγωγὴν. Δὲν δύναται τις σήμερον νὰ εἶναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς οἰκονομίας — πολὺ περισσότερο νὰ τὴν διευθύνῃ — ἐὰν δὲν εἶναι ὄχι ἀπλῶς ἐνημερωμένος, ἀλλὰ πλήρως κατατοπισμένος εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα.

Ἡ Σχολὴ εἶναι ὑπερήφανος διότι προηγήθη εἰς ἔρευναν καὶ διδασκαλίαν τῶν προβλημάτων τούτων, διότι αὕτη πρώτη ἐν Εὐρώπῃ ἀπὸ τοῦ 1945, ἐδίδαξε τὴν «παραγωγικότητα», ἡ ὁποία κατέστη πλέον διεθνὲς κοινωνικὸν σύνθημα, διότι εἶδε μὲ σύγχρονον ὄμμα τὰς ἀνθρωπίνους σχέσεις ἐντὸς τῆς ἐργασίας καὶ διότι εὗρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ καθορίσῃ νέον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν, τὸν «παραγωγὸν - ἄνθρωπον».

Νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ αἰσθανώμεθα πολλὴν ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν Σχολήν μας, ἡ ὁποία προηγήθη καὶ ἔδωσε τὸν ὀρθὸν τύπον τοῦ σχολείου διὰ τὸν καταρτισμὸν διοικητικῶν στελεχῶν. Δι' αὐτὸ ὑποστηρίζομεν ὅτι ἡ Α. Β. Σ. εἶναι ἀπολύτως συγχρονισμένον ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα. Ἡ καθυστερημένη οἰκονομία μας ἐξηγεῖ τὰς ἐναντίον της ἀντιδράσεις, ἀλλὰ καὶ ἀποδεικνύει πόσον ἐπιτακτικὴ εἶναι ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας ἱκανῶν καὶ ἀποδοτικῶν στελεχῶν διοικήσεως.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ 1961

«Εμελέτων εἰς Σέ διτι ἐγενήθης βοηθός μου καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου ἀγαλλιάσομαι».

«Γνώρισόν μοι, Κύριε, δδὸν ἐν ἧ πορεύσομαι, διτι πρὸς Σέ ἤρα τὴν ψυχὴν μου. Καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν. Ὅτι παρὰ Σοι πηγὴ ζωῆς ἐν τῷ φωτὶ σου ὁψόμεθα φῶς».

«Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν Σου. Εἰσάκουσόν μου. Πρόδοξαι τὴν δέησίν μου καὶ ἐλέησόν με».

[Εἰς τὸ «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον» τῆς Σχολῆς τοῦ ἔτους 1957 περιελάβομεν αὐτούσια τὰ κατὰ Κυριακὴν ἀναγιγνωσκόμενα Εὐαγγέλια. Εἰς τὸ παρὸν «Ἐγκόλπιον τοῦ σπουδαστοῦ» τῆς Σχολῆς παραθέτομεν περιλήψεις ἢ ἀπόψεις ἢ τὰ οὐσιωδέστερα σημεῖα τῶν Κυριακῶν Εὐαγγελίων, χάρις εἰς τὴν εὐγενῆ συνεισφοράν διακεκριμένου φίλου τῆς Σχολῆς, τοῦ ἱερομονάχου κ. Ἐ. Χατζη-Χορμοβίτη, ὁ ὁποῖος βλέπει τὰς περικοπὰς ἀπὸ κοινωνιολογικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς πλευρᾶς. Εὐχὴ μας εἶναι ὅπως κατ' ἔτος ἡ Ἐκκλησία διανέμη δωρεὰν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοὺς σπουδαστὰς τῶν Σχολῶν τῆς Ἀνωτάτης αὐτούσια τὰ κείμενα τῶν Εὐαγγελίων καὶ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τοῦ ἔτους, ὅπως θὰ ἔδει καὶ ἡ Πολιτεία δωρεὰν νὰ διανέμη τὰ βασικὰ κείμενα τῆς Πολιτικῆς Ἀγωγῆς. Ἡ μὲν ἀπόδοσις θὰ ἦτο μεγίστη, ἡ δὲ δαπάνη μικρά, ἐὰν ὅλα τὰ ὡς ἄνω, θρησκευτικὰ καὶ πολιτικὰ κείμενα ἐξετυπουντο εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον καὶ ἐπὶ χάριτος εἰδικοῦ, ἀτελῶς πρὸς τοῦτο εἰσαγομένου].

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1961

1

Δουκᾶ β' 20—21 καὶ 40—52

Ἀξιολύμωστον διὰ τὴν ἀπλότητα τὸ ἀφήγημα τῆς περικοπῆς, ἀλλὰ πολύτιμον τὸ δίδαγμα πόσον εἶναι ἀναγκασία ἡ ἀμοιβαία κατανόησις γονέων καὶ τέκνων. Οἱ γονεῖς τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἀντελήφθησαν ὅτι ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ ἦτο φυσικὸν νὰ εὕρισκεται εἰς τὸν Οἶκον τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἡσθάνθη πόσον ἦτο ἐπιβεβλημένον νὰ εἶναι «ὑποτασσόμενος εἰς τοὺς γονεῖς». Τί ἔξοχος ὁμῶς ἡ κατάληξις «Ἡ δὲ Μήτηρ αὐτοῦ διετῆρει πάντα τὰ ρήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ ὁ

Ἰησοῦς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώποις» μέχρις οὗτου κληθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν μεγάλην ἀποστολὴν Του.

8

Ματθ. δ' 12—17

Ἡ θυσία τοῦ Ἰωάννου σφραγίζει τὸ ἔργον του, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε κυρίως ἡ προετοιμασία διὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ σπόρος εἶχε ριφθῇ καὶ ἡ γῆ ἦτο πλέον γόνιμος. Ὁ λαός, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ καθήμενος ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, εἶδε Φῶς μέγα, διότι ἀπὸ τότε ἤρχισεν ὁ Ἰησοῦς κηρύσσωσαν κήρυγμα ἀγάπης καὶ ἐλπίδος.

15

Λουκᾶ ιζ' 12—19

Εἰς τὴν δραματικὴν ἐπίκλησιν τῶν δέκα λεπρῶν, ἀπαντᾷ ὁ Ἰησοῦς μὲ τὴν ἀπροσμέτρητον καλωσύνην του. Τὸ θαῦμα ἐπραγματοποιήθη, ἀλλὰ ἐκ τῶν δέκα ὁ εἰς μόνον ἐπέστρεψε διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του. Εἶναι πολλάκις ἀπροσμέτρητος τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀγνωμοσύνη. Ἡ εὐποιία ὁμως, ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ καλωσύνη μέσα εἰς τὸν ἑαυτὸν μας ἔχουν τὸ ἀντάλλαγμα των. Ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἕνα ἀποτείνεται καὶ λέγει : « Ἀναστάς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε ». Πράγματι, ἡ πρᾶξις τοῦ εὐγνώμονος λεπροῦ τὸν ἀνύψωσεν ὑπεράνω τῶν ὁμοίων του.

22

Λουκᾶ ιθ' 1—10

Ὁ Ζακχαῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος — ἀφοῦ ἀπέκτησε τὰ υἱικά ἀγαθὰ — ἀντελήφθη τὴν πτωχείαν τῆς ψυχῆς του καὶ ἀνεζήτησε τὴν σωτηρίαν του προσελθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν μὲ πίστιν καὶ ἀγάπην. Ἦρθη ὑπὲρ τὸν υἱικὸν πλοῦτον, ὅταν ἀντίκρυσεν Ἐκεῖνον ποῦ ἦτο ἡ πηγὴ τῆς καλωσύνης καὶ τῆς συγγνώμης. Ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν ἐστράφη, διότι « ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἤλθε ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός ». Εὐτυχὴς ὅστις, ὡς ὁ Ζακχαῖος, δύναται νὰ ἀνέβῃ εἰς τὴν συκομωρέαν διὰ νὰ ἀτενίσῃ τὴν Ἀλήθειαν καὶ νὰ ἀνεύρῃ τὴν Σωτηρίαν.

29

Λουκᾶ ιη' 10—14

Μέγα δίδαγμα τῆς ζωῆς ὅτι ὁ « ὑψὼν ἑαυτὸν ταπεινωθήσε-

ται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἐκυτόν ὑψωθήσεται». Εἰς τὰς ὀλίγας γραμμὰς τῆς παραβολῆς ὁ Ἰησοῦς τονίζει τὴν ἀξίαν τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τὸν κίνδυνον τῆς ὑπερηφανείας καὶ τῆς ἀλαζονείας. Ἡ προσευχὴ τοῦ ταπεινοῦ ἀποτελεῖ ψυχικὴν ἑξαρσιν, ἐνῶ ἡ αὐθάδεια τοῦ ἀλαζόνος ἀποδεικνύει πόσον δὲν ἔχει συναίσθησιν τῆς μικρότητός του ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1961

5

Λουκᾶ ιε' 11—32

Ὁ ἄσωτος υἱὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος σπαταλᾷ τὸν ἐκυτόν του ἀναζητῶν εἰς τὴν περιπέτειαν τῆς ἁμαρτίας τὴν εὐτυχίαν, συγχέων αὐτὴν μὲ τὴν πρόσκαιρον ἡδονήν. Ἐρχεται ὁμοῦς στιγμή πού ἀντιλαμβάνεται ὅτι δεόν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν Πατέρα διὰ νὰ γίνῃ ἄξιος αὐτοῦ λέγων: «Ἡμικτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν Σου καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι Υἱός Σου». Ἡ μετάνοια εἶναι διδύμος ἀδελφὴ τῆς συγγνώμης. «Ὁ ἄνθρωπος πρὶν νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὗρέθη».

12

Ματθ. κε' 31—46

Ὁ Ἰησοῦς καθορίζει τὸ μέτρον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Δημιουργὸς θὰ κρίνῃ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ὥρᾳ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ λέγει: «Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου.. ἐπείνασα καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλατέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἦλθετε πρὸς με.. ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε». Ἡ ἐμπρακτος ἐπομένως ἀπόδειξις τῆς ἀγάπης μας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ οὐχὶ οἱ ἐπιδεικτικοὶ λόγοι καὶ ἡ ὑποκρισία, δημιουργοῦν τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς.

19

Ματθ. στ' 14—21

Συνεχίζων ὁ Ἰησοῦς τὴν ὁμιλίαν του, ἀναδεικνύει τὴν συγγνώμην ὡς ὑπερτάτην ἀρετὴν, διότι πράγματι ὁ συγχωρῶν ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν πικρίαν τῆς ἀδικίας ἐκ μέρους τοῦ ἄλλου καὶ ἀπὸ τὴν φυσικὴν διάθεσιν νὰ ἀνταποδώσῃ τὸ κακόν. Ἡ συγγνώμη εἶναι μέσον ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς θεραπείας καὶ ἀνα-

τάσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ἰησοῦς μαστιγώνει ἐν συνεχείᾳ τοὺς ὑποκριτὰς καὶ τοὺς θησαυρίζοντας ἐπὶ τῆς γῆς, διότι γνωρίζει πόσον θασανιστική εἶναι ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἐπιζητοῦν νὰ ἐπιδειχθοῦν καὶ νὰ πλουτίσουν ἐνῶ «ὅπου ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδίᾳ ὑμῶν».

26

Ἰωάν. α' 44—52

Ἱστορικῇ παρέμεινεν ἡ φράσις «ὁ Φίλιππος εὔρε τον Ναθαναήλ», τὸν ἄνθρωπον «ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι». Ὁ Ἰησοῦς χαίρει, διότι προστίθενται δύο πιστοὶ μαθηταί, ὅπως καὶ πᾶς ἄνθρωπος ὅταν δύναται ν' ἀτενίζῃ μὲ ἐμπιστοσύνην πρὸς τοὺς φίλους του. Ἀλλ' ὁ Ναθαναήλ ἀπορεῖ πῶς ὁ Ἰησοῦς τὸν γνωρίζει. Δὲν ἀντιλαμβάνεται ἀκόμῃ, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι «πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάνθ' ὁρῶν». Ἐὰν τὸ ἀπλοῦν τοῦτο ἀντελαμβάνοντο οἱ ἄνθρωποι, ὁ βίος των θὰ ἦτο ἐν ἀρετῇ.

M A P T I O Σ 1 9 6 1

5

Μάρκ. β' 1—12

Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν τοῦ παραλυτικοῦ λέγει: «Τέκνον ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου». Καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ ἄγχος ποῦ τὴν βαρύνει, τὸ σῶμα ἀπαλλάσσεται καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀσθενείαν, ἡ ὁποία τὸ κατατρέπει. Ἀλλὰ ἡ πράξις τοῦ Ἰησοῦ διεγείρει τὸν χόλον τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων. Τοῦτο εἶναι σὺννεθεσ φαινόμενον εἰς τὴν ζωὴν. Ἡ κλωσύνη καθιστᾷ εὐτυχῇ ἐκεῖνον ποῦ τὴν πραγματοποιεῖ, ἀλλὰ καὶ δημιουργεῖ αἰσθήματα ζηλοφθονίας καὶ κακότητος εἰς ἐκείνους ποῦ εἶναι ἀνάξιοι νὰ ὑψωθοῦν εἰς τὸ μεγαλεῖόν της. Ἐλεος καὶ ἀγάπη χρειάζεται ἀπέναντι τῶν κακῶν, διότι λόγῳ τῆς κακίας των πρέπει νὰ εἶναι πολὺ δυστυχεῖς.

12

Μάρκ. η' 34 καὶ θ' 1

Πᾶσα πίστις ἀπαιτεῖ ἥρωισμόν καὶ θυσίαν, πολὺ δὲ περισσότερο ἢ πίστις εἰς τὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος ζητεῖ νὰ ἀναγεννήσῃ τὸν κόσμον. Λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ... Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζη

μιωθή τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; » Πράγματι, οὐδεὶς ὁλικὸς θησαυρὸς ὑπάρχει πρὸ νὰ ἀξίξῃ ὅσον ἡ ψυχὴ μας. Αὐτὴν πρέπει νὰ κερδίσωμεν. Μίαν ἡμέραν, μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄνθρωπος, ἀφοῦ κερδῇσῃ τὴν ψυχὴν του, θὰ κατακτήσῃ τὸν κόσμον ὅλον.

19

Μάρκ. θ' 17—31

Ὁλιγόπιστος ὁ πατὴρ τοῦ ἐπιληπτικοῦ ἐν τούτοις ἡ στοργὴ καὶ ὁ πόνος τὸν φέρουν ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ, ἡ θεία μορφὴ τοῦ ὁποίου αὐξάνει τὴν πίστιν του καὶ τὸ θῦμα πραγματοποιεῖται. Ὁ Ἰησοῦς κατ' οὐσίαν εὐσπλαγχνίζεται τὸν πονεμένον πατέρα καὶ τὸν δοηθεὶ νὰ πιστεύσῃ. «Βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ», κράζει ὁ πατὴρ τοῦ ἀσθενοῦς παιδίου καὶ ὁ Ἰησοῦς διατάσσει τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα νὰ ἐξέλθῃ, διότι εἰς τὴν ἐπίκλησιν αὐτὴν διαπιστώνει τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν μεταβολὴν ἐνὸς δυστυχισμένου ἀπίστου εἰς ἕνα εὐτυχῇ πιστὸν τῆς ἀληθείας. Ἡ πονεμένη κραυγὴ τοῦ πατρὸς ἀποτελεῖ πλήρη ἐξιλασμόν.

26

Μάρκ. ι' 32—45

Ἡ περικοπὴ αὐτῇ τοῦ Εὐαγγελίου ἀποκαλύπτει τὸ δῶμα κάθε ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ περιβάλλον του. Πολὺ περισσότερον πονεῖ Ἐκεῖνος εἰς τὰς στιγμὰς τῆς ἀνθρωπίνης Του ἀδυναμίας, διότι οἱ μαθηταὶ του δὲν δύνανται νὰ ὑψωθοῦν μέχρις Αὐτοῦ καὶ ἀναζητοῦσιν ἀμοιβάς, ἐνῶ Ἐκεῖνος ἐμμελεῖ διὰ τὸ προετοιμαζόμενον ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς θεῖον δῶμα· λέγει ὁ Ἰησοῦς: «ὅς ἐάν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὡμὼν διάκονος καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ὡμὼν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος».

Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Σ 1961

2

Ἰωάν. ιβ' 1—18

Τὴν παραμονὴν τοῦ Μαρτυρίου καὶ τῆς Μεγάλης Θυσίας ὁ Γίος τοῦ Ἀνθρώπου μὲ ἱκανοποίησιν προσεβλέπει εἰς τὰς περιποιήσεις τῶν πιστῶν φίλων, ἄνευ ματαιοδοξίας, ἀλλὰ μὲ τὴν δεβαιότητα ὅτι τοῦτο θὰ ἀποτελέσῃ δι' αὐτούς, μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, μίαν γλυκεῖαν καὶ εὐχάριστον ἀνάμνησιν.

Τὸ πλῆθος θὰ τὸν προσφωνήσῃ μὲ θάλα εἰς τὰς χεῖρας «Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου». Πάντο-

τε ὁ λαὸς μὲ πίστιν καὶ ἐνθουσιασμὸν θὰ προστρέχῃ διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ νὰ ἀγωνισθῇ ὑπὲρ μιᾶς ἀνωτέρας Ἰδέας, μέχρι τῆς στιγμῆς ὅπου οἱ ἡγέται τοῦ θὰ τὸν παραπλανήσουν καὶ θὰ τὸν προδώσουν, παρασύροντες αὐτὸν μὲ τὴν δημαγωγίαν των μέχρι τοῦ σημείου ὁ ἴδιος λαὸς τοῦ «Ψαχνὰ» νὰ κραυγάζῃ «Σταύρωσον Αὐτόν».

6

Δουκᾶ κβ' 39—49

Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου κατελήφθη ἀπὸ ἀγωνίαν εἰς τὸ Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν, «ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὥσει θρόμβοι αἵματος κατεβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν» ἀλλὰ μὲ τὴν συνειδήσιν τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς του εἶπε: «Πάτερ πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ Σὸν γενέσθω». Εἶναι βέβαιον ὅτι οὐδεὶς στίχος τοῦ οἰουδῆποτε μεγαλυτέρου τραγικοῦ ποτὲ ἐξέφρασε μίαν παρομοίαν στιγμὴν μὲ τόσον μάλιστα ἀπλοῦς, ἀνθρωπίνους, πολὺ ἀνθρωπίνους λόγους.

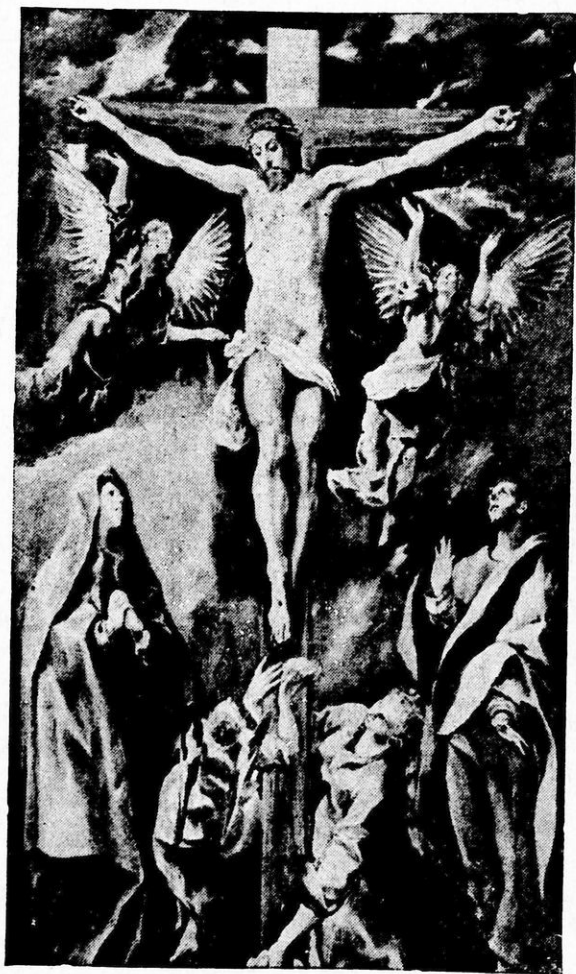
Συμπλήρωμα τῆς ἀρχομένης τραγωδίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ὑπῆρξε τὸ φίλημα τοῦ Ἰούδα. Πόσοι ἄνθρωποι κοινοὶ τὸ ἐγνώρισαν καὶ πόσοι ἐπόνεσαν εἰς πᾶσαν ἐποχὴν καὶ εἰς πάντα τόπον, ὅχι διὰ τὸ μαρτύριόν των, ἀλλὰ διὰ τὴν ταπεινότητα καὶ τὴν μικρότητα τοῦ πλησίον, ὅταν μάλιστα αὐτὸς ὁ προδότης ὑπῆρξε μαθητῆς, συνεργάτης, συνάδελφος, προϊστάμενος, ὑφιστάμενος ἢ εὐεργετηθεὶς. Ἡ πικρία ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν πονεμένην ψυχὴν ὅχι ἀπὸ ἐγωισμόν, ὅχι ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τῆς ἀνωτερότητος ἀπέναντι τοῦ συνανθρώπου, ἀλλ' ἀπὸ ἓνα βαθύτατον πόνον διὰ τὴν κατωτερότητα τοῦ ἄλλου. Ὁ Ἰούδας εἶναι αἰώνιον σύμβολον τῆς ζωῆς. Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν προβάλλουν διὰ νὰ δώσουν τὸ προδοτικὸν φίλημα, διότι ἡ στιγμή τῆς προδοσίας εἶναι «ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους», ἀλλὰ λέγει ὁ Κύριος «προσεύχεσθε ἕνα μὴ εἰσέλθετε εἰς πειρασμόν», μήπως ἡττηθῆτε ὅχι ἀπὸ τὴν προδοσίαν καὶ τὴν κακότητα τῶν ἄλλων ἀλλ' ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἐαυτὸν σας εἰς στιγμάς, ἔστω δεδικαιολογημένας, ἀποκαρδιώσεως καὶ ἀηδίας.

Ἄλλ' ὁ μὲν ἀδικούμενος μὲ τὸ αἰώνιον «φίλημα τοῦ Ἰούδα» πονεῖ διὰ τὴν ἀδικίαν, ἀλλ' ὁ Ἰούδας εἶναι ὁ δυστυχέστερος, διότι ἡ κακία εἶναι ἀκένωτος πηγὴ θλίψεως. Ὁ Ἰούδας «ἀπελθὼν ἀπήγγατο» προκαλέσας ἀπάντων τὴν περιφρόνησιν. Εἶναι ἡ μοῖρα παντὸς Ἰούδα.

7 Ἀπριλίου 1961

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Η ΣΤΑΥΡΩΣΙΣ

«Τῷ Σταυρῷ προσηλωθεὶς καὶ τῇ λόγχῃ κεντηθεὶς τὴν ἀθανασίαν ἐπήγαγε τοῖς ἀνθρώποις».

Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου

ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας.

Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται

ὁ τῶν Ἀγγέλων Βασιλεύς.

Ψευδῇ πορφύραν περιβάλλεται

ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις.

Ράπισμα κατεδέξατο

ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ.

Ἦλοις προσηλώθη

ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας.

Λόγχῃ ἐκεντήθη

ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου.

Προσκυνοῦμέν σου τὰ πάθη Χριστέ,

Δεῖξον ἡμῖν

καὶ τὴν ἔνδοξόν Σου Ἀνάστασιν.

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

9 Ἀπριλίου 1961

«Τὴν Ἀνάστασίν σου, Χριστὲ Σωτήρ, Ἀγγελοι
ὕμνουσιν ἐν οὐρανοῖς καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς
καταξιώσων ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ Σὲ δοξάζειν».

Ἅγιον Πάσχα

Πάσχα τὸ τερπνόν· Πάσχα Κυρίου Πάσχα.
Πάσχα πανσεβάσμιον ἡμῖν ἀνέτειλε·
Πάσχα, ἐν χαρᾷ ἀλλήλους περιπτυσώμεθα·
ὦ Πάσχα λύτρον λύπης !

Εἰπώμεν ἀδελφοί, καὶ τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς :
Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν,
θανάτῳ θάνατον πατήσας
καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος.

9

Ἰωάν. α' 1—17

Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ ὅλοι οἱ ἐκμεταλλεῦται τοῦ Λαοῦ, οἱ συνεργάται τοῦ Ρωμαίου κατακτητοῦ, παρέδωσαν τὸν Ἰησοῦν νὰ σταυρωθῇ, ἀλλ' Ἐκεῖνος ἀνέστη ! Οἱ ἄπιστοι δύνανται νὰ ἀμφισβητοῦν τὸ γεγονός, διότι τοῦτο εἶναι ἔξω ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς νόμους. Ἡ Ἰδέα δύνανται νὰ διωχθῇ, δύνανται οἱ κήρυκές Της νὰ σταυρωθοῦν, ἡ Ἰδέα ὁμῶς θὰ ἀναστηθῇ καὶ θὰ ἐπιζήσῃ, ὅταν μέσα Της ἔχει τὸ Φῶς καὶ τὴν Ἀλήθειαν. Καὶ Ἐκεῖνος ὁρθῶς διεκήρυξεν « Ἐγὼ εἰμὶ τὸ Φῶς καὶ ἡ Ἀλήθεια ».

16

Ἰωάν. κ' 19—31

Ἀνθρώπινον ἢ ἀπιστία, ὅπως καὶ ἡ ὀλιγοψυχία, ἀρκεῖ νὰ μὴν εἶναι ἀπόρροια κακῆς πίστεως Ὁ Θωμᾶς εἶναι ἡ ἐκφρασις τῆς ἀνθρωπίνης δυσπιστίας ἀπέναντι τῶν μεγάλων γεγονότων. Ὅσον οἱ εὐπιστοὶ εἶναι καταδικασμένοι μὲ τὴν ἀφέλειάν των, τόσον οἱ δύσπιστοὶ εἶναι δυστυχεῖς ἐν τῇ ἀδίκῃ δυσπιστίᾳ των. Μεγάλῃ ὁμῶς καὶ ἀνεκκλήτῳ ἡ χαρά, ὅταν ἀμφιβάλλῃ κανεὶς καὶ δύνανται ἐπὶ τέλους νὰ πιστεύσῃ εἰς κάτι τὸ ὅποιον δὲν εἶναι σύνηθες εἰς τὴν ζωὴν, πολὺ περισσότερον εἰς μίαν ἀνωτάτην Ἰδέαν, ἢ ὅποια καλεῖ τὸν κόσμον νὰ προσέλθῃ ἐκ τῆς δυστυχίας τῆς ἁμαρτίας εἰς τὸν εὐτυχῇ κόσμον τῆς Σωτηρίας.

23

Μάρκ. ιε' 43 καὶ ιστ' 1—8

Τὸ θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως συνετελέσθη, παρὰ τὰ μέσα τὰ ὅποια ἔλαθεν ὁ ρωμαῖος τύραννος, καθοδηγούμενος ἀπὸ τοὺς ἐβραίους συνεργάτας του. Ὁ ἄγγελος, ἐντὸς τοῦ μνημείου εὗρι-

σκόμενος, ἔδωσεν εἰς τὰς ἀπλοῦκας γυναῖκας, ποῦ μὲ τόσῃν γυναικειᾶν στοργῇν ἦλθον εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἰησοῦ, τὸ μέγα Μήνυμα, ὅπερ ἀπὸ τότε ἀντιλαλεῖ εἰς τὴν Οἰκουμένην ὡς μήνυμα χαρᾶς, ἐλπίδος καὶ σωτηρίας: «Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνόν; ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε».

30

Ἰωάν. ε' 1—15

Περὶ τὴν κολυμβήθραν συνωθεῖται πλῆθος ἀσθενῶν ζητούντων νὰ ἱατρευθοῦν. Ἀλλ' ἡ θεραπεία ἐπέρχεται μόνον εἰς τοὺς ὀλίγους ἐκλεκτούς, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ τὴν ἀναταραχὴν τοῦ ὕδατος, τὸ ὅποion ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ, δηλαδὴ ἡ Θεία Χάρις, ἀνετάρασεν. Ὁ Ἰησοῦς προσέρχεται καὶ λέγει εἰς τὸν παραλυτικόν: «Ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει.... Ἴδε, ὕγιής γέγονας» μηκέτι ἀμάρτανε». Ἡ λύτρωσις ἀπὸ τὴν σωματικὴν ἀσθένειαν, ὅρον καὶ προϋπόθεσιν ἔχει τὴν ὀριστικὴν τῆς ψυχῆς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας «ἵνα μὴ χεῖρόν τι γένηται».

Μ Α Ι Ο Σ 1961

7

Ἰωάν. δ' 5—42

Ὁ Ἰησοῦς συνομιλεῖ μετὰ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ οἱ Ἰουδαῖοι μαθηταὶ Του ἐκπλήσσονται, διότι «οὐ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις». Δὲν ἦλθεν ἡ ὥρα των νὰ ἀντιληφθῶν διὰ τὴν ἀνθρωπότης μὲ τὴν θεῖαν διδασκαλίαν Του εἶναι προωρισμένη νὰ ἐνωθῇ εἰς μίαν ποίμνην καὶ νὰ ἀρθῇ ὑπὲρ τὰς φυλετικὰς διαφοράς. Ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τὴν γυναῖκα: ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατός σου θὰ διψᾷ καὶ πάλιν, ἀλλὰ ἐκεῖνος ὁ ὅποιος θὰ πῇ «ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα», διότι ἡ διδασχὴ Του «γενήσεται πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον». Λέγει ἀκόμη ὁ Ἰησοῦς: «Ἔρχεται ἡ ὥρα διὰ τοὺς ἀληθινοὺς προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν Πνεύματι καὶ Ἀληθείᾳ, διότι Πνεῦμα ὁ Θεός».

14

Ἰωάν. θ' 1—38

Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν τυφλὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι—αἰώνιοι τύποι τῆς ἀνθρωπίνης κακοπιστίας καὶ ἀντιδραστικότητος—δημοκοποῦν καὶ ἀρνοῦνται τὴν ἐκδήλωσιν αὐτῇ τῆς θεϊκῆς χάρι-

τος, διότι ἐγένετο τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου! Οἱ Φαρισαῖοι ἀρνεῖνται τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου καὶ ὁ θεραπευθεὶς τυφλὸς ἀπαντᾷ μετὰ τὴν σοφίαν τῆς πίστεώς του καὶ τὴν χαρὰν τῆς ἰάσεώς του λέγει: «ἐν τούτῳ θαυμαστόν ἐστίν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέφξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἤκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν». Οἱ Φαρισαῖοι, τυφλοὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν, ἐρεθισθέντες ἐξέβαλον τὸν ἀναβλέψαντα ἐκ τοῦ Ναοῦ, ἀλλ' ὁ τυφλὸς λέγει πρὸς τὸν Ἰησοῦν: «Πιστεύω, Κύριε». Ὅποια λαμπρὰ νίκη τὸ ἀνοιγμὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς.

21

Ἰωάν. ιζ' 1—13

Περικοπὴ τοῦ Εὐαγγελίου θαυμάσια δραματική. Ὁ Ἰησοῦς λέγει ὅτι τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον τοῦ ἀνετέθη τὸ ἐτελείωσεν, ἵνα δοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς. Τὰς ὁδηγίας Σου διεκήρυξα καὶ τώρα οἱ ἄνθρωποι ἀντελήφθησαν ὅτι «πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ Σοῦ ἐστίν». Ἀνυπερβλήτως ὑπέροχος ἡ παράκλησίς Του «ἐγὼ πρὸς Σὲ ἔρχομαι. Πάτερ Ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὄνματί Σου, ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς».

28

Ἰωάν. ζ' 37—53 καὶ η' 12

Ἀκόμῃ καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Φαρισαίων δὲν ἀπετόλμησαν νὰ θέσουν ἐπ' Αὐτοῦ τὰς χεῖρας, παρὰ τὰς διαταγὰς ὄλων τῶν ἀντιδραστικῶν κύκλων, οἱ ὁποῖοι ἐπεδίωκαν νὰ κλείσουν τὸ στόμα Ἐκείνου, ὁ Ὅποιος ἐν ἐπιγνώσει τῆς Θείας Ἀποστολῆς Του ἔλεγε: «Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω· ὁ πιστεύων εἰς Ἐμέ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος». Εἰς πᾶσαν ἐποχὴν ἡ Ἀλήθεια θὰ συγκινή τὰ πλήθη καὶ θὰ τρομοκρατῇ καὶ θὰ ἐξεγείρῃ τὴν μὴνιν ὄλων ἐκείνων τῶν δυνάμεων τοῦ σκοτίου, αἱ ὁποῖαι μετὰ πᾶν μέσον ἀγωνίζονται κατὰ τῆς Προόδου. Πολὺ περισσότερον, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς ὑψηλοτάτης Του σκοπιᾶς δύναται εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων νὰ διακηρύσῃ: «Ἐγὼ εἰμι· τὸ Φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν Ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς».

4 *Ματθ. ι' 32—33, 37—38 και ιθ' 27—30*

Πᾶς ἀγὼν εἰς τὴν ζωὴν ἀπαιτεῖ ἀξιόους ἀγωνιστάς, προθύμους εἰς πᾶσαν θυσίαν. Πολὺ περισσότερον τὸ ἔργον τοῦ Ἰησοῦ ζητοῦντος νὰ ἀναγεννήσῃ τὸ κόσμον καὶ νὰ θεμελιώσῃ μίαν νέαν ἐποχὴν. Δι' αὐτὸ καλεῖ κάθε πιστόν Του νὰ ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ ὀπίσω Του. Τότε «ἐκατονταπλάσια λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει». Ὁ Ἰησοῦς προαναγγέλλει εἰς τοὺς πιστοὺς Του σκληροὺς ἀγῶνας, μαρτύρια καὶ θυσίας, ἀλλ' οἱ «ἔσχατοι θὰ γίνουν πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι».

11 *Ματθ. δ' 18—23*

«Καὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς, οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν Αὐτῷ». Μεγαλειώδης ἐν τῇ ἀπλότητί της ἡ πρόσκλησις τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, ὅσον καὶ ὑπέροχος ἡ ἄμεσος προσέλευσις τῶν ἀπλοϊκῶν αὐτῶν ἀλίσκων πρὸς Ἐκείνον, ὁ ὁποῖος φωτίζων τὸν νοῦν των καὶ ὑψώνων τὴν ψυχὴν των πρὸς τὸ νόημα τῆς διδασκαλίας Του, θὰ καθίστα αὐτοὺς μίαν ἡμέραν «ἄλιεις ἀνθρώπων». Ὁ Ἰησοῦς ἀπευθύνεται πρὸς πάντας, καλεῖ πάντας· εὐτυχεῖς ὅσοι ἔχουν ὦτα διὰ νὰ ἀκούσουν τὴν πρόσκλησίν Του.

18 *Ματθ. στ' 22—33*

Θεῖα παραγγέλματα δίδει ἡ περικοπὴ αὐτὴ τοῦ Εὐαγγελίου. Καθαρότητα ψυχῆς ζητεῖ ὁ Ἰησοῦς κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον, διότι μόνον χάρις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν φῶς δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀναταθῇ μέχρι τῶν κανόνων τῆς ζωῆς ποὺ χαράσσει Ἐκεῖνος. Κτύπημα κατὰ τοῦ καιροσκοπισμοῦ, ποὺ εἶναι κατ' οὐσίαν εὐτέλεια καὶ κατωτερότης, εἶναι ὅταν λέγῃ «οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίους δουλεύειν». Συγχρόνως καλεῖ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀρθῇ ὑπὲρ τὰς ὕλικας ἀνάγκας, διότι τίς ἐξ ἡμῶν μεριμνῶν δύναται προσθῆναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα;» Λέγει ἀκόμη ὁ Ἰησοῦς «ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην Αὐτοῦ». Σήμερον ποὺ ὁ ἄνθρωπος τείνει νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τῶν ὕλικῶν ἀγαθῶν, ἀντιλαμβάνεται πόση ἀγωνία πνεύματος καὶ

ψυχῆς ὑπάρχει καὶ ἐλπίζει· ὅτι μίαν ἡμέραν χάρις εἰς τὴν διδασκαλίαν Αὐτοῦ, πνεῦμα δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης θὰ κρατήσῃ καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὅπου θὰ κυριαρχήσῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

25

Ματθ. η' 5—13

Ὁ ρωμαῖος ἐκατόνταρχος τῆς Καπερναοὺμ προσέρχεται πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ λέγει πλήρης πίστεως καὶ ταπεινοφροσύνης «οὐκ εἰμι ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου». Παρακαλεῖ μὲ θαυμάσιον ἀνθρωπισμόν, ξένος αὐτὸς καὶ εἰδωλολάτρης, διὰ τὸν ὑπηρέτην του, ἐνῶ οἱ Ἰσραηλῖται, ποὺ αὐτοὶ πρῶτοι ἔπρεπε νὰ πιστεύσουν, δὲν ἀντελήφθησαν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ τὸν Μεσσίαν ποὺ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς πρὸς λύτρωσιν τοῦ ἀνθρώπου. Προσάκις ὁ ἀνθρώπος ἐν τῷ βίῳ του δὲν θὰ ὑποστῇ τὴν πικρίαν ὅτι οἱ πλησίον του εὐρίσκονται μακράν του, ἐνῶ οἱ ξένοι καθίστανται κοινωνοὶ τῶν σκέψεων καὶ δλέψεων του!

Ι Ο Υ Λ Ι Ο Σ 1961

2

Ματθ. η' 28 καὶ θ' 1

Καὶ εἰς τὰς δύο αὐτὰς περικοπὰς ἡ ἁμαρτία συνδέεται μὲ τὴν ἀσθένειαν. Οἱ δαιμονισμένοι καὶ ὁ παραλυτικὸς πάσχουν τόσον ψυχικῶς ὥστε καὶ σωματικῶς. Σήμερα, μὲ τὴν νέαν ψυχροσωματικὴν ἀντίληψιν διὰ τὴν ἀσθένειαν, κατανοοῦμεν καλῶτερον τὴν περικοπὴν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀλλ' ἀκόμη ἡ περικοπὴ μᾶς ὑπενθυμίζει πόσοι ἀνθρώποι ἐθελοτυφλοῦν ἐνώπιον τῆς Ἀληθείας καὶ πόσον οἱ κακοὶ γίνονται ἔτι χειρότεροι ἐνώπιον τῆς καλωσύνης τῶν ἄλλων. Οἱ Φαρισαῖοι εἶναι τὰ παντοτεινὰ δείγματα κακότητος, ἀντιδραστικότητος, ἀρνήσεως, φθόνου καὶ ὑποκρισίας. Καὶ σήμερον, ὅπως καὶ τότε, ὅχι ὀλίγοι εἶναι οἱ Φαρισαῖοι...

9

Ματθ. θ' 1—8

Βλασφημίαν ἀπεκάλεσαν καὶ ἐξηγέρθησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι δταν μὲ τόσην στοργὴν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τὸν παραλυτικόν «Θάρσει, τέκνον· ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι.

σου». Ἡ πονηρὰ ψυχὴ των δὲν ἄφινε νὰ ἀντιληφθοῦν τὸ ψυχικὸν αἷτιον τῆς σωματικῆς ἀσθενείας. Δι' αὐτὸ δ' Ἰησοῦς λέγει τῷ παραλυτικῷ «ἐγερθεὶς ἄρὸν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου». Ὅλοι αὐταὶ αἱ περικοπαὶ τοῦ Ματθαίου δεικνύουν τὴν τεραστίαν ἀπόστασιν ἢ ὁποῖα ἐχώριζε τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὴν ἰθύνουσιν ἀξίαν τῶν ἐβραίων : τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς φαρισαίους, ἐνῶ δ' λαὸς ἐθαύμαζε καὶ ἐδόξαζε. Ποσάκις εἰς τὴν ζωὴν δὲν θὰ διαπιστωθῇ αὐτὸ τὸ χάσμα μεταξὺ τοῦ ἐντίμου καὶ τῶν ὑποκριτῶν, μεταξὺ τοῦ χρησίου ἀνθρώπου καὶ τῶν ἀνικάνων καὶ ἐπιβλαβῶν ὄντων, τὰ ὁποῖα ἀσχημίζουν τὴν ζωὴν, ἐνῶ οἱ ἐντιμοὶ καὶ οἱ χρήσιμοι, οἱ Ἐκλεκτοί, τὴν ἐξωρατίζουν.

16

Ματθ. ε' 14 — 19

Ἡ περικοπὴ αὐτὴ τοῦ Θεοῦ Λόγου δὲν μᾶς καλεῖ εἰς ματαιόδοξον ἐπίδειξιν τῶν ἀρετῶν μας. Ἀντιθέτως ὅλη ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ εἶναι μαστίγωμα κατὰ τῶν ὑποκριτῶν, τῶν υπερηφάνων καὶ τῶν ματαιοδόξων. Ἐν τῇ πραγματικότητι δ' Ἰησοῦς καλεῖ τοὺς πιστοὺς μὲ θάρρος καὶ τόλμην νὰ ἐμφανίζουσιν καὶ νὰ προσπίζουσιν τὴν Ἀλήθειαν καὶ ὅχι ἀπὸ φόβον ἢ ἀπὸ ὑπολογισμὸν νὰ τὴν ἀποκρύπτουν ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ματαιόδοξος ἐπίδειξις εἶναι ἢ μία μορφή, ὁ φόβος εἶναι ἢ ἄλλη μορφή τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας.

23

Ματθ. ιδ' 14 — 22

Τὸ θαῦμα τῆς περικοπῆς αὐτῆς, ὅπως καὶ πᾶν θαῦμα, δὲν ἐξηγεῖται μὲ τὸν ἀνθρώπινον νοῦν εἶναι πέραν τῶν πράξεων τῆς ἀριθμητικῆς. Οἱ ἄνθρωποι ποῦ ἤκουον ἐχόρταινον μὲ τὸν Θεῖον Λόγον. Καὶ σήμερον, ὅπως καὶ τότε, ἡ πείνα τῆς ψυχῆς εἶναι μεγαλυτέρα. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ζητεῖ νὰ χορτάσῃ. Εὐτυχὴς ὅστις δύναται εἰς τὸ Εὐαγγέλιον νὰ ἀναζητήσῃ τὴν θεραπείαν τῆς ψυχικῆς αὐτῆς πείνας, δραματικωτέρας ἀπὸ τὴν πείναν τοῦ σώματος.

30

Ματθ. ιδ' 22 — 34

Ἐὰν ἡ πίστις εἰς τὸν Θεὸν πρέπει νὰ εἶναι τὸ καθημερινὸν μας βίωμα, εἰς τὰς ποικίλας δοκιμασίας τῆς ζωῆς πρέπει νὰ γιγαντώνεται. Εἰς τοιοῦτος κίνδυνος καὶ δοκιμασία εὔρε τοὺς

μαθητάς τοῦ Κυρίου ταξιθεύοντας ἐν τῇ θαλάσῃ τῆς Τιβερί-
δος. Εἰς τὴν ἐπὶ κλησὶν των μετὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν των, ὁ Κύ-
ριος λέγει: «θαρσεῖτε καὶ μὴ φοβεῖσθε». Οὕτω, πολλάκις δοκι-
μαζόμεθα διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι ὁ ἀσφαλὴς λιμὴν εἶναι ἡ πί-
στις πρὸς τὸν Κύριον.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1961

6

Ματθ. ιζ' 1—9

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου πολλάκις ὀραματίζεται καὶ ἀνέρχε-
ται εἰς ἀνωτέρας σφαίρας, ὁπότε συγχέεται τὸ ὄνειρον μὲ τὴν
πραγματικότητα. Εἰς στιγμὰς ἐκστάσεως, ὅπως τοῦ Πέτρου, τοῦ
Ἰακώβου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου, τὰ ὅσα τῆς ψυχῆς εἶναι
ἔτοιμα ν' ἀκούσωσι τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου λέγοντος διὰ τὸν Θεῖον
λόγον: «Αὐτοῦ ἀκούετε· Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ
εὐδόκησα». Ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ εἰς διαφόρους περιπτώ-
σεις καλούμεθα νὰ ἀκούσωμεν, καὶ εὐτυχῆς ὅστις ἔχει ὅσα διὰ νὰ
ἀκούσῃ. Εὐτυχῆς ὅστις ἔχει ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ ἴδῃ, διότι αὐτοὺς
ἀναζητεῖ ἡ Ἀλήθεια. Οἱ ἄλλοι δὲν θέλουν νὰ ἀκούσουν τὴν ἀλή-
θειαν καὶ φοβοῦνται νὰ ἴδουν τὸ φῶς τῆς. Πολύτακις εἶναι
σκληρὰ ἡ Ἀλήθεια, ἀλλὰ πάντοτε σώζουσα καὶ πάντοτε ἀνυψώ-
νουσα τοὺς ἀνθρώπους. «Ἀκούετε, λοιπόν, καὶ μὴ φοβεῖσθε».
Θεῖα παραινέσεις, θεῖα ὑπόσχσεις, θεῖα ἡ ἐντολή.

13

Ματθ. ιη' 23 — 35

Ὁ Πατὴρ ὁ ἐπουράνιος τότε θὰ συγχωρήσῃ ἡμᾶς, ἐὰν καὶ
ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ θάθους τῆς καρδίας μας συγχωρήσωμεν τὰ εἰς θά-
ρος μας παραπτώματα τῶν συνανθρώπων μας. Τοῦτο μᾶς διδά-
σκει ἡ ἀξιοθαύμαστος παραβολὴ τοῦ Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν ὁποί-
αν ὁ Κύριος ἐχάρισε τὴν ὀφειλὴν ἐκ μυρίων ταλάντων τοῦ δοῦ-
λου του, πλήρης καλωσύνης καὶ εὐσπλαχνίας, ἐνῶ οὗτος δὲν ἠθέ-
λησε νὰ εὐσπλαγχνισθῇ τὸν σύνδουλόν του ὀφειλέτην του ἐκπλύνον-
τός καὶ ὀφειλέτου. Πόσα κοινωνικά, πολιτικά καὶ ψυχολογικά
προβλήματα καὶ διδάγματα γεννῶνται ἐκ τῆς διαφορᾶς ταύτης!

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἑκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Ὁ νέος τῆς περικοπῆς τοῦ Εὐαγγελίου πλησιάζει τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐρωτᾷ «τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;» Ὁ Ἰησοῦς ἀπαντᾷ «τήρησον τὰς ἐντολάς». Ἀλλ' ὁ νέος ζητεῖ ἔτι πλεόν, διότι ἡ ψυχὴ του εἶναι ἀνήσυχος καὶ τότε ὁ Ἰησοῦς τὸν καλεῖ νὰ ἀρθῇ ὑπὲρ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ καὶ «ἔξει θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ». Πρέπει νὰ ἀπολυτρωθῇ κανεὶς ἀπὸ τὴν μταιότητα καὶ τὸ θάσανον τῶν ἐγκοσμίων, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν τελειότητά. Ὁ Ἰησοῦς γνωρίζει πόσον αὐτὸ εἶναι δύσκολον, διότι ξεύρει τὸ πεπερασμένον τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων. «Οὐδεὶς ἀγαθὸς καὶ τέλειος εἰμὴ εἰς ὁ Θεός», τονίζει ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν νέον.

Μὲ τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ Ἰησοῦς διδάσκει ποία τύχη σκληρά, δικαίως, ἀναμένει ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ὑπῆρξαν ἀγνώμονες ἀπέναντι τοῦ Κυρίου, ὁ ὅποιος τοὺς ἐπροίκισε μὲ χάριτας καὶ ἀρετάς· καὶ οὗτοι, ἀντὶ νὰ ἀναγνωρίσουν τὸ χρέος των καὶ νὰ ὑπάρξουν ἀντάξιοι τῆς καλωσύνης Του. ἐδείχθησαν πρὸς τοὺς συνανθρώπους των ἄδικοι, σκληροὶ καὶ κακοί.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1961

Κατὰ τὴν παραβολήν, ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε πολλοὺς διὰ νὰ μετᾶσχουν εἰς τὴν χαρὰν τοῦ γάμου τοῦ υἱοῦ του καὶ ὅμως μὲ διαφόρους προφάσεις οὐδεὶς προσῆλθε. Πάντοτε εἰς τὸν δῖον μας θὰ εὑρεθῶν προφάσεις διὰ νὰ μὴ ἐκτελέσωμεν τὸ καθήκον μας καὶ νὰ μὴ μετᾶσχωμεν τῆς ἐξ αὐτοῦ ἱκανοποιήσεως. Πάμπολλοι εἶναι οἱ θυσιάζοντες τὸ διαρκές, τὸ ἀνώτερον εἰς τὴν εὐθηνὴν ἡδονήν, τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος εἰς τὴν ὑλικήν. Εἶναι περίεργος, ἀλλ' ὅχι ἀνεξήγητος ἡ ψυχολογία τοῦ ἀνθρώπου. Δι' αὐτὸ τόσον ἐπιγραμματικὰ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει: «πολλοὶ οἱ κλητοί, ἀλλ' ὀλίγοι οἱ Ἐκλεκτοί». Χρειάζεται νὰ εἶσαι ἕτοιμος διὰ θυσίας διὰ νὰ ἀνέλθῃς εἰς τὸ ὑψηλὸν ἐπίπεδον τοῦ Ἐκλεκτοῦ. Ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἀμέτρῳ καλωσύνῃ του ἀπευθύνεται πρὸς ὅλους, ἀλλ' ὀλίγοι ἀκούουν τῆς φωνῆς Του καὶ ὀλίγοι δύνανται νὰ προσέλθουν μὲ ἔνδυμα γάμου εἰς τὸ πλούσιον δεῖπνόν του.

«Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα «Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα». Πᾶς ἄνθρωπος ἀκούει τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου. Τὸ πρόβλημα εἰς τὴν ζωὴν εἶναι ἂν ὁ καθεὶς δύναται ἢ θέλῃ νὰ ἀκούσῃ τὴν φωνὴν Του καὶ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ἐπιταγὰς Του. Ἕτερον θέμα εἶναι «καὶ ἂν ἀνοιχθοῦν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ Του», οἱ ἄνθρωποι θὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ἔλευσιν ἐνὸς Ἐκλεκτοῦ προικισμένου ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀφοῦ καθαρθῇ εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἰορδάνου, νὰ ὑψωθῇ ὑπεράνω τῶν συνανθρώπων Του διὰ νὰ φανῇ πολύτιμος εἰς τὴν Ἀνθρωπότητα. Πολλοὶ κατενόησαν τὴν ἀποστολὴν Των καί, παρὰ τὰς πικρίας τῆς ζωῆς, τὴν ἐξεπλήρωσαν. Τὸ Μαρτυρολόγιον τῆς Πίστεως καὶ τῆς Προόδου εἶναι ἀπροσμέτρητον, διότι σπανίως οἱ συνάνθρωποι των τοὺς ἀνεγνώρισαν.

Ἡ λύτρωσις, ἡ ἀνάστασις τῆς ψυχῆς, ἡ χαρὰ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, προϋποθέτει ἀγῶνας καὶ θυσίας, τὴν διαρκῆ μέριμναν τοῦ ἀνθρώπου νὰ κερδίσῃ τὴν ψυχὴν του, διότι οὐδὲν ἀντάλλαγμα ὑπάρχει τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. Λέγει ὁ Ἰησοῦς «ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ». Εὐτυχὲς ὅστις δύναται νὰ ἀγωνισθῇ καὶ νὰ θυσιασθῇ, διότι τότε θὰ ἐνωθῇ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ «ὅταν Οὗτος ἔλθῃ ἐν δόξῃ τοῦ Πατρὸς Αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων».

Μεγαλειώδης εἰς τὴν ἀπλότητά της καὶ χαρακτηριστικὴ ἡ περικοπὴ αὐτὴ τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπου ὁ Ἰησοῦς καλεῖ τὸν Σίμωνα νὰ καταστῇ μαθητὴς Του καὶ κήρυξ τῆς Ἀληθείας. Τὸ θαῦμα τῶν ἰχθύων ἀπλῶς ἐντυπωσιάζει, διότι ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἀπλοῦν ἁλιέα ἰχθύων ἀπευθύνεται λέγων «ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσει ζωγρῶν». Ἀπὸ τῆς μεγάλης αὐτῆς στιγμῆς ὁ Διδάσκαλος εὔρε τὸν μαθητὴν καὶ ὁ μαθητὴς καλεῖται νὰ ἀναλάβῃ τὴν μεγάλην του ἀποστολὴν: νὰ γίνῃ ἁλιεὺς ἀνθρώπων

1 Δουκά στ' 31—36

Ἐλεγον οἱ ἀρχαῖοι : «Ὁ σὺ μισεῖς, ἐτέρῳ μὴ ποιήσης». Τοῦτο ὅμως ὁ Χριστιανισμὸς τὸ χαρακτηρίζει ἐλλιπές. Ἡ Χριστιανικὴ τελειότης παραγγέλει : «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως». Δὲν κάμνομεν ὅ,τι μισοῦμεν. Κάμνομεν ὅμως ὅ,τι ἀγαπῶμεν ; Τοὺς φίλους μας τοὺς ἀγαπῶμεν, διότι καὶ ἐκεῖνοι μᾶς ἀγαποῦν, καὶ μᾶς εὐεργετοῦν καὶ φροντίζουν. Αὐτὸ ὅμως χαρακτηρίζεται ὑποχρέωσις, ἢ συμφέρον, ἢ ὑπολογισμός. Καὶ διὰ τοῦτο, ἐφόσον «θανεῖζομεν παρ' ὧν ἐλπίζομεν ἀπολαβεῖν, ποία ἡμῖν χάρις ἐστί ; » Μήπως καὶ οἱ μὴ πιστεύοντες εἰς Χριστὸν δὲν κάμνουν τὸ αὐτὸ, «ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα ; » Διὰ τοῦτο σεῖς «ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε ... Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί».

8 Δουκά ζ' 11—16

«Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι», λέγει σήμερον ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ζωῆς, ὁ Χριστός, εἰς τὸν τεθνηκότα νέον τῆς Ναὶν. Αἰτία τοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἁμαρτία. «Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος». Συμβολικῶς ἀνέστησε τότε τὸν νέον αὐτὸν ὁ Χριστός. Πόσοι νέοι εἶναι νεκροὶ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν. Ποῖος ἄλλος δύναται νὰ εἴπῃ καὶ εἰς αὐτοὺς, νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι, παρὰ μόνον ὁ αἰώνιος Ἰησοῦς ; Πράγματι, νέοι μου. «Προφῆτης μέγας ἐγγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ». Αὐτοὺς εἶναι καὶ ἡμῶν ἡ ἀνάστασις.

15 Δουκά η' 5—15

Ὁ ἐπουράνιος Σπορεὺς τῆς ἀληθείας, ὁ Χριστός, «ἐξῆλθε τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Ἡ ποιότης τοῦ σπόρου εἶναι μία : Σπείρεται ἀπὸ τὸ διδάκκι τῆς Πηγῆς τῆς Ἀληθείας. Ἀπὸ τὸ χωράφι, τὰς καρδίας ἡμῶν, θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ καρποφορία. Ἐὰν αὐτὸ εἶναι πεπατημένη ὁδὸς ἀπὸ τὴν ποικιλώνυμον ἁμαρτίαν, δεχόμεθα μὲν τὸν λόγον, «ἀλλ' ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει αὐτὸν ἀπὸ τὰς καρδίας», ἵνα πιστεύσαντες σωθῶμεν. Ὅμως, πι-

θανῶς νὰ μένη καὶ κάποια ἱκμάδα καλῆς διαθέσεως ἐντὸς ἡμῶν, καὶ ὅταν ἀκούσωμεν τὸν λόγον, μετὰ χαρᾶς τὸν δεχόμεθα. Εἰς τὸν πρῶτον ὁμῶς πειρασμὸν ἀρνούμεθα τὴν πίστιν. Ἐκεῖνο, ὁμῶς, ὅπου μᾶς ἀπομακρύνει θετικώτερον ἀπὸ τὸν Χριστόν, εἶναι αἱ ἁκανθαὶ τῶν μεριμνῶν, ὁ πλοῦτος καὶ αἱ ἡδοναὶ τοῦ δίου. Ὑπάρχει ὁμῶς καὶ «ἡ καλὴ γῆ, ... οὔτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ». Ἡμεῖς εἰς ποῖον ἔδαφος ἀνήκομεν ;

22

Λουκᾶ η' 26—39

«Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου», ἐρωτᾷ «ὁ ἀνὴρ, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν». Πράγματι οὐδεμία σχέση· σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ ἀναμαρτήτου Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ παρεδόθησαν εἰς τὴν ποικίλην ἁμαρτίαν. Αὐτοὶ δὲν ἐνδύονται τὸ ἱμάτιον τῆς σωφροσύνης καὶ ἀρετῆς. Μόνον ὅταν διὰ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας «ἐξέλθουν τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου», τότε θὰ ἴδωμεν τὸν ἄνθρωπον ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, καθήμενον παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ. Ἰδοὺ διατὶ προτιμοῦν πολλοὶ ἄνθρωποι νὰ «μένουν ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ἁμαρτίας», καὶ ὅχι εἰς τὸν παράδεισον τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγιότητος.

29

Λουκᾶ η'. 41—56

Ὑπῆρξαν πολλοὶ οἱ ἐμφανισθέντες ὡς θαυμαστοί· οἱ διὰ νὰ ἐξαπατήσουν ἓνα κόσμον ἀγωνιῶντα μέσα εἰς τὴν παρακμὴν τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Τὸ θαῦμα τοῦ Ἰαγεῖρου προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀμέτρητον καλωσύνην καὶ οἶκτον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ θρησκεία τὴν ὁποίαν ἐκήρυσσε ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ στηριχθῇ εἰς θαύματα, ἀλλ' εἰς τὸν ἐσῶτερον κόσμον τοῦ ἀνθρώπου ἀναζητοῦντα νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ ὑψωθῇ μέχρι τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος εἶναι κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ. Οἱ ὀλιγόπιστοι ἢ οἱ χαμηλῆς διανοητικῆς καὶ ψυχικῆς καταστάσεως ἄνθρωποι ἀναζητοῦν εἰς ὑπερφυσικὰ γεγονότα τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ Δημιουργοῦ, ἐνῶ μόνον ἡ συνειδήσις μας βραβεύουσα καὶ τιμωρὸς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἢ θηρίον ἢ θεός.

Τὸ ἀφήγημα τὸ δεικνύον τὴν διαφοράν τοῦ πλουσίου ἀπὸ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου ἀποτελεῖ τραγικῆς ὑφῆς ὑπόμνησιν πρὸς τοὺς εὐλογηθέντας παρὰ τοῦ Κυρίου νὰ ἔχουν ὅλα τὰ μέσα εἰς τὴν γῆιν ζώην, ὅπως καὶ παραμυθίαν πρὸς τοὺς πτωχοὺς, οἱ ὅποιοι θὰ γίνουν πλούσιοι εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ἀνόητον εἶναι νὰ ζητῶμεν ὑπερφυσικὰς ἀποδείξεις διὰ νὰ ἐκτελέσωμεν τὸ κοινωνικὸν μας χρέος. «Οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται». Ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως, φωνὴ Θεοῦ, ἀσφαλῶς δύναται νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ὁρθὴν ὁδόν. Αὐτὴ ὑπαγορεύει τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ. Μακάριοι ὅσοι δύνανται νὰ τὴν ἀκούσουν. Οὐδέποτε μᾶς παραπλανᾷ, ἀλλὰ πάντοτε μᾶς ὁδηγεῖ. Αὐτὴ ἐκφράζει τὴν θέλησίν Του, τὴν καθοδήγησίν Του, τὴν στοργὴν Του, τὴν ἐπιβράβευσίν Του, τὴν τιμωρίαν Του.

Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήσεως νομικοῦ δ' Ἰησοῦς χρησιμοποιοεῖ τὴν παραβολὴν τῆς στάσεως τοῦ ἀγαθοῦ Σαμαρείτου ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τοῦ ἱερέως ἀντιπαραχόμενου πρὸ τοῦ πόνου ἑνὸς συνανθρώπου του, διὰ νὰ δώσῃ διὰ πρώτην φοράν ἐν τῇ κόσμῳ τὴν ἔννοιαν τοῦ πλησίον. Πανανθρώπινος εἶναι ὁ ὁρισμὸς «Πλησίον εἶναι: πᾶς συνάνθρωπός σου, πρὸς τὸν ὅποιον πρέπει νὰ κάμῃς πᾶν ὅ,τι θὰ ἤθελες νὰ κάμῃ αὐτὸς πρὸς σέ». Εἰς τὸν ὁρισμὸν αὐτὸν εὐρίσκεται ἡ εἰδοποιὸς διαφορά τῆς χριστιανικῆς ἀντιλήψεως περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν πάσης ἄλλης θρησκείας καὶ παντὸς ἄλλου φιλοσοφικοῦ συστήματος. Αὐτὸ ποὺ καλοῦμεν σήμερον ἀνθρωπισμὸν, ὡς ἐνιαῖον πλέγμα ἐλευθερίας, ἰσότητος, ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀτόμου καὶ δικαιοσύνης, ἀπορρέει ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν περὶ τοῦ πλησίον. Ὁ Ἰησοῦς ἀποτελεῖ θέσιν, ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος ἀποτελεῖ ἄρνησιν καὶ ἀπαγορεύσεις. Πράγματι ὁ Ἰησοῦς ἐπιβάλλει καθήκοντα ἀπὸ τὰ ὅποια πηγάζουν ἀντίστοιχα ἀνθρώπινα δικαιώματα.

Ἐνῷ τὴν ψυχὴν του τὴν κατέστησε κτῆμα τοῦ Σατανᾶ καὶ τῆς κολάσεως, ὁ «χωματένιος» καὶ ὕλιστής, «ἄφρων πλούσιος»,

λέγει, «τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου!». Ὡσάν νὰ μὴν ὑπῆρχον καὶ οἱ ἐργάται του, ποῦ εἰργάσθησαν διὰ νὰ «εὐφορήσῃ ἡ χώρα», ὥστε νὰ δικαιωθῶνται καὶ ἐκεῖνοι νὰ συμμετάσχουν τῶν ἀγαθῶν· «διελογίζετο... τί ποιήσω, ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου;» Προσδiléπων δὲ μόνον εἰς τὸ «ἐγώ» του, ἔλεγε: «ψυχὴ μου ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ, ... ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου!» Τέλειος ὕλιστής. Ἄλλ' «εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός: ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνι ἔσται;» Ἡ Χριστιανικὴ ἠθικὴ δὲν ἐξετάζει μόνον τὸν τρόπον τῆς κτήσεως τοῦ πλούτου, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον τῆς χρήσεως. Ἀναλόγως δὲ βραβεύει ἢ τιμωρεῖ!...

26

Λουκᾶ ιη' 18—27

Ἀφελὴς καὶ τραγικὴ συνάμα ἡ ἐρώτησις πρὸς τὸν Διδάσκαλον «τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω». Τί ἄρά γε ὑπέκρυπτε; ἀπορίαν, ἐρωνεῖαν ἢ αγωνίαν ψυχῆς; Καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Ἰησοῦ ὑπῆρξε σαφὴς καὶ κατηγορηματικὴ: Λύτρωσε τὸν ἑαυτόν σου ἀπὸ τὴν ὕλικήν μέριμναν, ὑψώσου ὑπὲρ τὰ ὕλικά ἀγαθὰ, ἀναζήτησε εἰς τὴν ψυχὴν σου τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἀληθινοὺς τῆς ζωῆς καὶ τότε «τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον θὰ κληρονομήσῃς». Τὸ τέλος τῆς συζητήσεως ἐνέχει τὸ τραγικώτερον στοιχεῖον, διότι οἱ ἀκούσαντες ἀντὶ νὰ ὑψωθοῦν εἰς τὸ νόημα τῶν λόγων Του κατελήφθησαν ἀπὸ ἀπελπισίαν, ἀντὶ ἡ χαρὰ νὰ θασιλεύσῃ εἰς τὰς καρδίας των. «Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;» ἠρώτησαν, ἀποδεικνύοντες πόσον ἦσαν μακρὰν τοῦ Διδασκάλου.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1961

3

Λουκᾶ ιη' 35—43

Βασικῆς ἀξίας εἶναι ἡ φράσις τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὸν τυφλὸν ὁ ὁποῖος ἀνέβλεψε «Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε». Δὲν πρόκειται μόνον διὰ τὴν πίστιν τοῦ ἀσθενοῦς, ὁ ὁποῖος θὰ βοηθήσῃ τὴν θεραπείαν τοῦ σώματος. Τοῦτο οὐδεὶς σήμερον τὸ ἀρνεῖται. Ὁ ἀσθενὴς εἶναι ὁ πρῶτος καὶ κύριος βοηθὸς τοῦ ἱατροῦ. Τὸ θέμα εἶναι γενικώτερον, διότι οὐδὲν δύνασαι νὰ ἐπιτελέσῃς, γὰρ τὸ φέρῃς εἰς πέρας ἐάν δὲν ἔχῃς πίστιν εἰς τὸ ἔργον σου. Ἀπὸ τὴν πίστιν αὐτὴν ἀντλεῖς δυνάμεις δυναμένας νὰ μετακινήσουν καὶ ὄρη καὶ

25 Δεκεμβρίου 1961

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

«Ἐν φάτνῃ τῶν ἀλόγων ἐγεν-
νήθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου»

ἀπὸ τὴν πίστιν αὐτὴν θὰ ἀντλήσῃς τὴν ἱκανοποίησιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν, καὶ παραμυθίαν διὰ τὴν ἀποτυχίαν, ἐὰν αἱ κακοποιοὶ δυνάμεις καταστρέψουν ἢ ματαιώσουν τὴν προσπάθειάν σου.

10

Λουκᾶ ιγ' 10—17

Ἡ περικοπὴ τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἀρχισυνάγωγος ἀγανακτεῖ, διότι ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σάββατου, μᾶς δεικνύει πόσον στεῖρα εἶναι ἡ τυπολατρεία. Ὁ Ἰησοῦς ἀδιαφορῶν διὰ τοὺς τύπους ἀποβλέπει εἰς τὴν οὐσίαν καὶ ὁ λαὸς χαίρεται καὶ δοξάζει Αὐτόν. Τὸ Σάββατον ἐδημιουργήθη, ὀρθῶς, ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως· ἀλλὰ συγχρόνως δύναται καὶ πρέπει νὰ εἶναι, παρουσιασθείσης περιπτώσεως, εὐκαιρία θεραπείας τοῦ ἀνθρωπίνου πόνου. Ἀλλοίμονον ἐὰν ὁ ἱατρὸς κληθῇ καὶ δὲν προσέλθῃ πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ ἀσθενοῦς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἶναι Σάββατον!

17

Λουκᾶ ιδ' 16—24

Ἡ παραβολὴ τοῦ Εὐαγγελίου ἀναφέρεται εἰς τοὺς προσκληθέντας εἰς τὸ δεῖπνον καὶ ἀρνηθέντας νὰ προσέλθουν μὲ διαφόρους προφάσεις. Ποσάκις μᾶς παρουσιάζονται εἰς τὴν ζωὴν λαμπραὶ εὐκαιρίαι καὶ ἡμῶς δὲν τὰς ἐκτιμῶμεν ὅσον πρέπει καὶ δὲν ἐπωφελοῦμεθα αὐτῶν. Θυσιάζομεν «τὸ πλοῦσιον δεῖπνον τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν ἀπολαύσεων» χάριν μικρῶν ταπεινῶν διασκεδάσεων. Πολλάκις περιφρονοῦμεν τοὺς ἀληθινοὺς ἀδάμαντας χάριν τῶν ψευδοκοσμημάτων.

24

Ματθ. α' 1—25

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς αὐτῆς ἀναφέρει ἐν λεπτομερείᾳ, διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν Ἰσραηλιτῶν, τὴν γενεαλογίαν τοῦ Ἰωσήφ, γόνου τοῦ Δαβὶδ, γόνου τοῦ Ἀδραάμ. Ὡς ἀσήμαντος ἄνθρωπος ἐνεφανίσθη καὶ ἀπὸ ἀσημάντους γονεῖς εἰς φάτην ἀλόγων ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς. Οἱ πιστεύοντες εἰς τὴν θεϊὰν φύσιν τοῦ Ἰησοῦ, γνωρίζουν καὶ κατανοοῦν ὅτι Οὗτος εἶναι ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἐνανθρωπίσθεις ἵνα ἡ διδασκαλία Του ἀποβῇ ἡ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ἔχει ἄλλους προγόνους διὰ νὰ ὑπερηφανευθῇ διὰ τὴν καταγωγὴν του. Πατὴρ του εἶναι ὁ Θεός.

Ἡ περικοπὴ ἀναφέρεται εἰς τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν παρὰ τοῦ Ἰωάννου, ὁ ὁποῖος ἐκήρυσσε παρὰ τὰς ὄχθας του λέγων : «ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου· ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς (συμβολικῶς) ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ». Ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς καὶ Πρόδρομος ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς δραματικωτέρας καὶ ἐξοχωτέρας φυσιογνωμίας. Ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῆς Ἀληθείας καὶ τῆς Ἠθικῆς, ἐντὸς ἐνὸς κόσμου ἐξαθλιωμένου ἡθικῶς ἢ ἀγωνιῶντος καὶ ἀναμένοντος τὸν Μεσσίαν, κατὰ τῶν ἰσχυρῶν, καὶ ὑψῶνων μὲ τὸν τραγικὸν θάνατόν του τὸν ἑαυτόν του εἰς σύμβολον τοῦ παλαίοντος καὶ ὑποφέροντος λαοῦ ἀπὸ τὴν καταπίεσιν τοῦ δυνάστου· συνεργάτου καὶ δούλου τοῦ κατακτητοῦ. Συνάμα ἔχει τὴν συναίσθησιν δι: ἄλλος εἶναι ὁ Ἐκλεκτός, τοῦ ὁποῖου δὲν δύναται νὰ λύσῃ «οὐδὲ τὸν ἱμάντα τῶν υποδημάτων του», καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος αὐτοῦ ἔχει τὴν χαρὰν δι: ἀντελήφθη τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἀπεσταλμένου τοῦ Θεοῦ. Ἡ καταδίκη του εἶναι μοῖρα δλων τῶν πρωτοπόρων, ἀλλὰ εἶναι ἀπροσμέτρητος ἡ ἡδονὴ παντὸς ἀνθρώπου συναίσθανομένου δι: τὸ ἔργον του μίαν ἡμέραν θὰ ἀναγνωρισθῇ. Εἶναι ἡ ἀπροσμέτρητος χαρὰ καὶ ἱκανοποιήσις παντὸς πρωτοπόρου.

«Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται»
(Ἰωάννης)

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ἀντὶ προλόγου	Σελ.	5
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	»	9
Προσευχαὶ	»	11
Τὸ Σύμβολον Πίστεως	»	12
Ἡ Κυριακὴ Προσευχὴ	»	13
Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία	»	14
Ἀπὸ τὰς ἐπιστολὰς Παύλου καὶ Ἰωάννου	»	20
Αἱ Ἱεραὶ Μητροπόλεις τῆς Ἑλλάδος	»	22
Ρητὰ τῆς Ἀγίας Γραφῆς (ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ κ. Γ. Βασιλειάδη)	»	23
ΕΘΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	»	31
Στ. Σταυροπούλου : ὁ Ρήγας	»	33
Ρήγα Φεραίου : Πολιτικαὶ Ὑποθήκαι καὶ Γνώμαι	»	34
» » : Ἀπὸ τὸ Θούριον	»	36
Δ. Σολωμοῦ : Ὕμνος εἰς τὴν Ἑλευθερίαν	»	38
Ν. Μαντζάρου : Μουσικὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου	»	40
Λ. Μαβίλη : Πατρίδα	»	44
Δ. Σολωμοῦ : Στὴ Σημαία	»	44
Ἀδ. Κοραῖ : Πρὸς τοὺς Νέους τοῦ ἔθνους	»	45
Κ. Παλαμᾶ : Ἑλλάδα	»	48
Ἀγγ. Σικελιανοῦ : Τὸ πανανθρώπινον ἐμβατήριον	»	50
» » : Τὸ Δεκαπενταύγουστο τοῦ 1940	»	50
» » : 25ῃ Μαρτίου	»	50
» » : Διθύραμβος	»	52
Στρ. Κ. Παπαϊωάννου : Ἐθνικὸ τρίπτυχο	»	54
ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ	»	65
Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος	»	67
Α. Ρουσοπούλου : Καθήκοντα καὶ δικαιώματα τοῦ πολίτου	»	96
Ἡ ἑκτασις καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος	»	101
Ἡ ὀργάνωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους	»	104
Διοικητικὴ διαίρεσις τῆς Ἑλλάδος	»	105
Ἡ ὀργάνωσις τῆς Δικαιοσύνης	»	108

ΔΙΕΘΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	Σελ.	111
'Ο λόγος τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου εἰς τὴν Γεν Συνέλευσιν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν	»	113
'Ο Χάρτης τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν	»	117
'Η Διακήρυξις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων	»	122
Σωτ. Ἀγαπητῆς : Αἱ Διεθνεῖς Ὁργανώσεις	»	129
'Ο Διεθνὴς Ὁργανισμὸς τῆς Ἑργασίας	»	133
'Η Δήλωσις τῆς Φιλαδελφείας	»	139
Κ. Παπαπάνου : Τί εἶναι ἡ UNESCO	»	142
Γρ. Κασιμάτη : Ὁ Δ.Ο.Ε., σταθμὸς εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ πολιτισμοῦ	»	146
Φ. Παπαχρυσάνθου : Οἱ Διεθνεῖς Ξενῶνες Νεότητος	»	151
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΩΓΗ	»	155
Γ. Πεσμαζόγλου : Ἡ ἔνωσις τῆς Εὐρώπης	»	157
Τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης	»	159
Σωτ. Ἀγαπητῆς : Αἱ Εὐρωπαϊκαὶ ὁργανώσεις	»	163
'Η Σύμβασις τῆς προστασίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου (τῆς Ρώμης)	»	167
Ἀντρέ Φιλίπ : Ἡ κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ	»	178
Στρ. Κ. Παπαϊωάννου : Εὐρωπαϊκὴ Ἀγωγή	»	181
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙ- ΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	»	189
Γ.Μ.Παπαχατζῆ : Ἡ ἀποκέντρωσις καὶ ἡ αὐτοδιοίκησις	»	191
Δ.Κ.Ψαροῦ : Περὶ τῆς ἐλληνικῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως	»	197
Νικ. Ι. Πολύζου : Οἱ Συνεταιρισμοί	»	206
Ἀνδρ. Ι. Κυριακοπούλου : Ὁ συνδικαλισμὸς	»	215
Στρ. Κ. Παπαϊωάννου : Κοινοτικὴ Ἀγωγή	»	225
ΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	»	233
Ἀπὸ τὰ συνθήματα τῆς Σχολῆς	»	235
Γενικὸν διάγραμμα ὁργανώσεως τῆς Σχολῆς	»	237
Γενικὸν διάγραμμα Διδασκαλίας	»	239
Στρ. Κ. Παπαϊωάννου : Πρὸς τοὺς νέους	»	240
» » : Ὁδηγίαι πρὸς ὑποψηφίους διὰ τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις	»	246
» » : Ὑποθήκαι πρὸς τοὺς σπου- δαστὰς	»	249
» » : Παραινέσεις	»	253
Τὰ Ἰδρύματα τῆς Σχολῆς	»	258
Ἡ φιλοδοξία τῆς Σχολῆς	»	261
ΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ 1961	»	263
Περίληψις καὶ νόημα τῶν Εὐαγγελίων ὡς συμπλή- ρωμα τῆς Θρησκευτικῆς Ἀγωγῆς ἀπὸ τῆς σελ. 265 μέχρι τῆς 289		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

1. 'Ο 'Ιησοῦς Χριστὸς
2. 'Ο 'Απόστολος Παῦλος διδάσκων
3. 'Ο 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος
4. 'Η Γέννησις τοῦ 'Ιησοῦ
5. 'Η Σταύρωσις τοῦ 'Ιησοῦ
6. 'Η 'Ανάστασις τοῦ 'Ιησοῦ

7. 'Η 'Ελευθερία
8. 'Ο Ρήγας Φεραῖος
9. 'Αδαμάντιος Κοραΐς
10. Μεγάλοι τοῦ *Εθνους Διδάσκαλοι
11. Διονύσιος Σολωμὸς
12. *Ορκος τῶν Φιλικῶν
13. Κωστῆς Παλαμᾶς
14. *Αγγελος Σικελιανὸς
15. Πολέμαρχοι τοῦ 'Αγῶνος

16. 'Η Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς Παῦλος
17. 'Η Α.Μ. ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη
18. 'Η Α.Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος
19. 'Ο Χαρίλαος Τρικούπης
20. 'Ο 'Ελευθέριος Βενιζέλος

21. 'Ο Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. 1960—1963 κ. Στ. Κωστόπουλος
22. 'Ο Κοσμήτωρ 1960 - 1961 κ. Εὐστ. Μαργαρίτης

